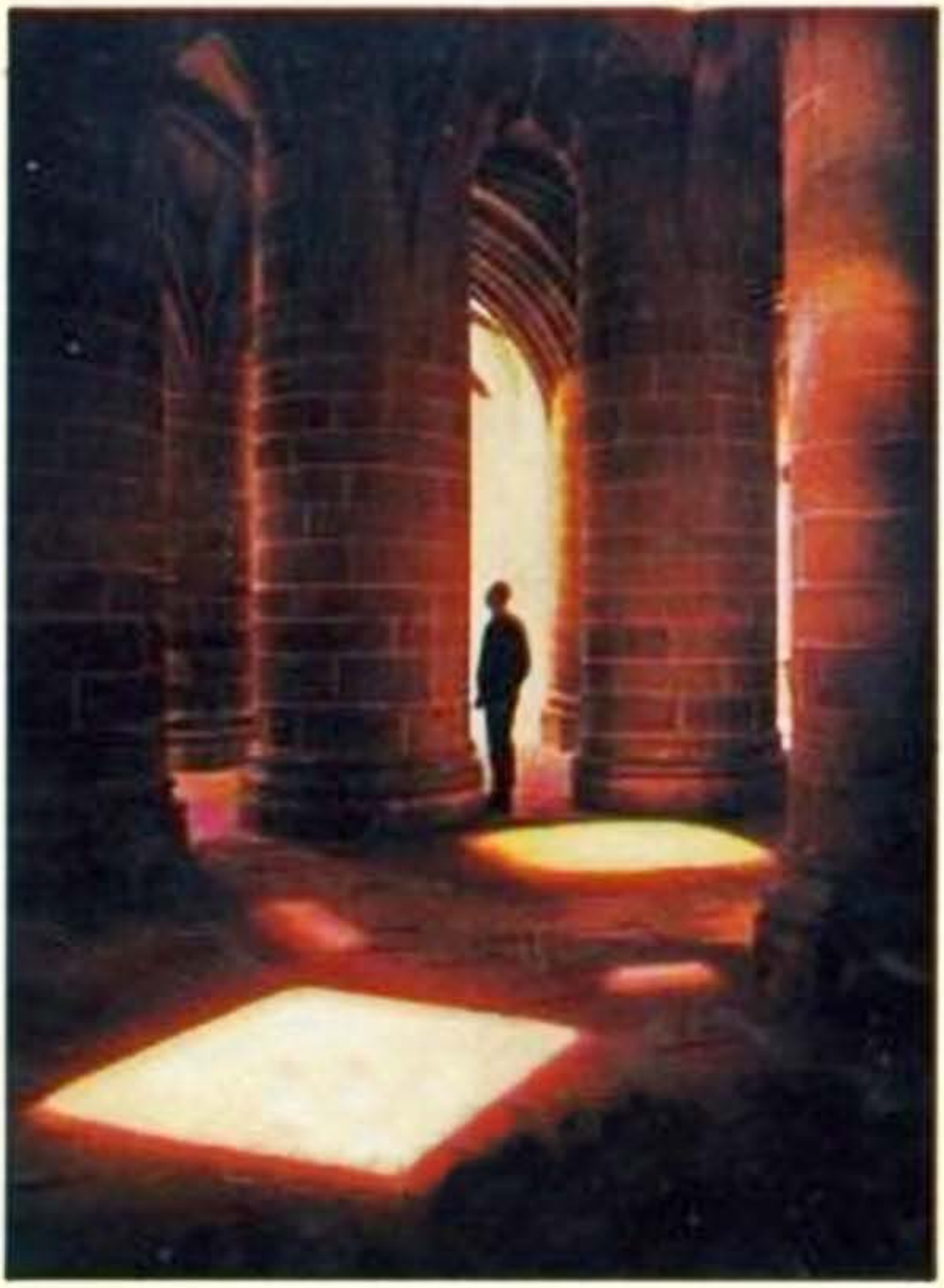

Paul Ştefănescu

Istoria mondială a SOCIETĂŢILOR SECRETE

Editura MIRACOL

Bucureşti

PAUL ŞTEFĂNESCU

ISTORIA MONDIALĂ A SOCIETĂȚILOR SECRETE

Editura Miracol
București, 1997

ISBN: 978-973-918-279-8

„În politică nu se petrece nimic întâmplător! Când se petrece ceva, putem fi siguri că a fost plănuit!„

F.D. Roosewelt

CUVÂNT ÎNAINTE

Am scris această carte pentru publicul larg, care trebuie să fie corect informat de modul în care se hotărăsc destinele mondiale. Ea nu trebuie ocolită nici de serviciile de siguranţă naţională şi mai ales nici de politicieni. Trebuie să fie clar că politica mondială nu este apanajul unor personaje izolate, oricât de simpatice şi populare ne-ar părea ele. Reprezentanţii marii finanţe, oamenii de stat şi politicienii nu acţionează în mod independent, după cum s-ar crede sau s-ar lăsa să se creadă şi el nu reprezintă interesele celor care i-au investit, ci pe ale asociaţiilor secrete ai căror membrii sunt şi care îi dirijează. Scopul este unul singur: profitul şi respectiv dominaţia mondială.

«Realitatea istorică se desfăşoară pe două planuri. Un plan este general, aşa-zisa opinie publică, adusă nouă, marelui public, la cunoştinţă de către mass-media şi, mai târziu, de persoane care consemnează aceste informaţii sub numele de «istorie» menţionează Jan von Helsing. Pe alt plan se află evenimentele ce nu se aduc la cunoştinţa opiniei publice - exemplu asasinatul fraţilor Kennedy, misterul O.Z.N.-urilor etc. -. Aceasta este lumea în care îşi duc activitatea asociaţiile secrete, marele capital, politica, economia, religiile, sectele, toate împletite între ele. De pe acest plan se creează naţiuni, se provoacă conflicte - vezi Bosnia - se numesc preşedinţi, iar în cazul că nu funcţionează, tot de aici sunt eliminate. Dar, mai ales, cetăţeanul care-şi formează imaginea lumii şi părerile de la televiziune, şi radio, din ziare, de la şcoală şi din maculatura curentă, este cel mai puţin informat despre faptele pe care le vom descrie în continuare.

Este de la sine înţeles că secretele sau activitatea unei asociaţii secrete îşi îndeplinesc scopul, dacă rămân într-adevăr secrete. Existenţa unei asociaţii secrete demonstrează că există ceva care li se pare «iluminaţilor» destul de important pentru a fi ţinut secret faţă de restul oamenilor.

Toate societăţile secrete descrise sunt remarcabile fie prin opera lor, prin meritul propriu, altele prin ochiul publicului, cazul societăţilor irlandeze, altele prin curiozitatea oamenilor, cum ar fi misterele antichităţii, Druzii şi Templierii. M-am forţat cât este omeneşte posibil să nu dau nici o interpretare, evitând orice parţialitate, lăsând faptele să vorbească singure. Am adoptat atât principiul cronologic, începând cu societăţile din antichitate şi sfârşind cu cele care mai există astăzi. Dacă unele par a nu-şi afla locul în serie, este că prin obiectul lor sau tendinţele ce le manifestă fac parte dintr-un alt grup a cărei principală manifestare se referă la o altă epocă. Este adevărat că după acest argument Ansarichii, care există încă, ar avea asemănare cu Asasinii, care nu mai există. Ordinea cronologică a trebuit să cedeze locul oportunităţii. Pentru aceasta am sacrificat ordinea de succesiune în timp, obiectului societăţii.

Pe de altă parte, oricine a abordat acest subiect nu a putut să nu fie frapat de aerul specific de familiaritate ce se remarcă între societăţile separate de spaţii mari de timp: acest fenomen a dat naştere la nesfârşite teorii şi controverse fără număr, la care nu am dorit să adaug ceva. Am considerat mai util să mă menţin pe terenul faptelor şi să las loc teoriilor acelora care se consideră experţi în a lansa ipoteze fără a fi scris nimic în domeniu.

Teoria variază în funcţie de progresul cunoaşterii şi ea ajută acest progres. Fără să contest că teoreticianul este adesea dotat cu o vedere de ansamblu a edificiului, în vreme ce savantul nu zăreşte nimic dincolo de cărămizile pe care muncitorul le pune pe fundaţia sa.

Paul Ştefănescu .

INTRODUCERE

Astăzi, mai mult ca oricând, datorită în primul rând mass mediei şi culturalizării cetăţeanului de rând, o problemă preocupă pe aproape oricine: evenimentele care se produc, fie ele de natură politică, economică sau socială, sunt întâmplătoare sau rezultatul intervenţiei unor factori oculţi, ce acţionează din umbră, după un plan prestabilit şi în conformitate cu atingerea unor anumite scopuri, în final de esenţă economică, căci ştim foarte bine şi nu mai trebuie demonstrat că tandemul politic-economic funcţionează împreună. Să revenim la subiectul nostru: organizaţiile (societăţile sau asociaţiile, eventual sectele) ce substrat au la bază? aceasta este întrebarea la care trebuie să răspundem. Rezultatul documentării - apreciabil după volumul lucrării - este cât se poate de clar: dominarea economico-politică a ţărilor, popoarelor şi în final a lumii.

Organizaţiile oculte fie că sunt opera unor exaltaţi (ne ferim de termeni medicali) sau a unor oameni de afaceri ce acţionează în spatele uşilor capitonate ale marilor companii şi bănci internaţionale, urmăresc în final acelaşi unic şi singur lucru: subjugarea popoarelor. Mai există - din fericire şi excepţii - cum ar fi Ordinul Masonic, al Cavalerilor de Malta şi Ordinul Rozi-Crucian. Dar cu o floare nu se face primăvară. Franc-Masoneria urmăreşte un ideal înalt, exprimat prin deviza: Libertate, Egalitate, Fraternitate. Dar aceasta este la Centru şi de libertate au ştiut să profite acei masoni care au iniţiat şi sprijinit răspândirea comunismului.

«În anul 1773, într-o stradă evreiască din Frankfurt s-au plănuit în mare secret trei războaie mondiale care urmau să bătătorească drumul către instaurarea unui guvern mondial până la sfârşitul anului 2001.

Ideea de a instaura un guvern mondial nu este nouă. Vaticanul a încercat, până în zilele noastre, să facă din omenire o lume catolică, în acest scop sacrificând milioane de oameni.

Islamul, la rândul său, şi-a pus de asemenea acest ţel, iar prin faptul că are cea mai numeroasă şi mai fanatică religie din lume - vezi terorismul din Algeria şi atentatele din lumea întreagă puse la cale de islamiştii extremişti - are şi cele mai mari şanse de succes.

O altă formaţie este cea panslavistă, a cărei ideologie a fost fondată de Petru cel Mare. Ţelul ei era[1] neutralizarea Germaniei şi Austriei, după înrobirea Europei, cucerirea Indiei şi Iranului. Merită menţionată şi ideologia «Asia asiaticilor», lucru cerut de Conferinţa statelor asiatice, în frunte cu Japonia.

Apoi mai există ideologia pangermană, care tinde să controleze Europa, cu scopul de a se extinde mai târziu».

În fine, şi nu în ultimul rând, în spatele organizaţiilor oculte şi a multora dintre secte, se află servicille secrete ale marilor puteri mondiale, care urmăresc o spălare a creerelor, crearea de diversiuni şi dezbinări etnice (partide extremiste), având în final subminarea şi slăbirea naţiunii respective. Nu este cazul să dăm exemple: după primul război mondial - provocat de Organizaţia secretă «Mâna Neagră» prin atentatul de la Sarajevo - şi până în prezent, exemplele abundă.

Dar persoanele care fac parte din aceste organizaţii şi secte sunt în realitate absolut independente de orice religie şi nu mai aparţin nici unei naţiuni - coreeni, japonezi, indieni etc. stabiliţi în S.U.A., Marea Britanie sau Franţa- Ei nu sunt nici de dreapta şi nici de stânga, nici liberali şi nici comunişti, dar folosesc şi se servesc de toate mijloacele pentru atingerea scopurilor lor. Sunt membri ai unei sau altei organizaţii de ochii lumii, urmărind doar scopul de a îngreuna şi deruta orice investigaţie, de a produce derută în rândul curioşilor de a le stabili identitatea şi a-i aduce pe un drum greşit în investigaţiile lor. Ei se servesc de evrei, de arabi şi de creştini, de neofascişti ca şi de comunişti şi sionişti, de baptişti, de ateişti ca şi de satanişti, de bogaţi ca şi de săraci, pentru a-şi atinge scopul suprem: dominarea lumii!

În toate timpurile societăţilor secrete le-au fost asimilate grupările cele mai diverse, despre care s-a crezut la un moment

1) Jan van Helsing: Organizaţiile secrete şi puterea lor în Secolul XX, Ed. Alma, 1996.

dat că acționează din umbră, având un scop anumit. Acest lucru ne obligă să analizăm mai întâi ce se înțelege prin asociație ocultă, secretă și sectă.

Încă din vremurile antice membrii anumitor organizații, care în mod normal, într-o societate liberă și democratică, nu ar fi fost clandestine, au fost obligate datorită condițiilor istorice vitrege, a persecuțiilor și proceselor înscenate, să se declare secrete. Exemple citate pot fi numeroase, începând cu bisericile păgâne ce nu erau în vederea cultului oficial și continuând cu Biserica catolică, în timpul Imperiului roman, a protestanților și a legii islamice în unele țări arabe.

Mai există organizațiile oficiale care îmbracă toate caracteristicile unor societăți secrete: Ordinul Templierilor, Cavalerii de Malta sau Inchiziția. Spre deosebire de alți autori (Serge Hutin) atâta vreme cât au statute secrete, sunt închise și neaccesibile muritorilor de rând, le considerăm a fi secrete.

Putem distinge trei categorii de societăți oculte (și aici ne deosebim de punctul de vedere al autorului citat):

1. *Societățile secrete cu caracter inițiatic.* Am cita ca exemplu Franc-Masoneria, Ordinul Rozi-Crucian, Ordinul Martinist Tradițional, Cavalerii de Malta etc. Aceste societăți, organizații nu sunt secrete, ci discrete și nu-și ascund existența, sunt înscrise în registrul organizațiilor oficiale, își fac cunoscute istoria, doctrina, legile și sediile, numele membrilor nefiind decât cu rare excepții un secret. Subliniem că la aceste societăți sunt secrete ritualurile și ceremoniile, ca și semnele de recunoaștere. De altfel acest lucru este cu totul relativ, existând de exemplu în cazul Franc-Masoneriei, o întreagă literatură publicată în domeniul în care sunt dezvăluite și cele mai mici amănunte.

O caracteristică importantă și proprie societăților inițiatice este tocmai inițierea acordată membrilor săi în funcție de grad și care se traduce printr-o iluminare interioară. Oricât ai studia de pildă esoterismul, nu poți să te consideri un adept, decât numai în cazul în care primești «inițierea». Inițierea presupune existența unor ritualuri, celebrate în mod asemănător cu ale unui cult.

2. *Societățile secrete politice.* Sunt asociații care își disimulează obiectivele și activitatea ca și numele membrilor lor.

Ele au ca scop lupta împotriva puterii existente, având o organizare ierarhizată, cu ritualuri şi cuvinte de recunoaştere. Când ajung la lumina zilei, devenind legale, cel mai adesea se transformă în partide politice (exemplu organizaţiilor neo-fasciste, legionarii, eteria etc.) O caracteristică a acestor organizaţii o constituie durata existenţei lor, *care este limitată*: «O societate secretă politică nu durează decât atât cât obiectivul său este actual. Dacă obiectivul e politic, el dispare în mod obligatoriu împreună cu motivul care i-a dat naştere». (A. Lantoine).

3. *Societăţile secrete cu caracter sectar.* Pare curios cuprinderea studiului anumitor secte în cadrul societăţilor secrete. Să fim bine înţeleşi: există secte ce constau din grupări desprinse de la marile religii: creştinism, islamism, mozaic şi secte de ordin esoteric de sorginte în general asiatică, care prin obiectivele urmărite, mod de organizare şi activitate în general se apropie de societăţile secrete.

4. *Societăţile criminale* sunt asociaţii sau organizaţii cu scop terorist sau criminal, urmărind exterminarea unor oameni, dezorganizarea ordinii publice şi obţinerea pe căi ilicite de bani şi bunuri. Societăţile criminale se caracterizează printr-o durată limitată în timp, funcţie de conducător. Spre deosebire de celelalte două tipuri de societăţi, îşi aduc la îndeplinire proiectele prin forţă, jaf şi asasinat, apelând adeseori la corupţie şi şantaj. La rândul lor se împart în mai multe categorii, în funcţie de scopul urmărit: răsturnarea unui regim politic, comerţul cu droguri, proxenetism, jocuri de noroc sau simplu jaf.

În 1946 un specialist în domeniu, M. Husson a publicat o lucrare documentată asupra Synarhiei politice (Les Editions Médicis, Paris, 1946). Autorul împarte societăţile secrete în trei clase:

A. *Societăţile secrete inferioare* despre scopul cărora publicul nu are cunoştinţă, ştiind cel mult despre existenţa lor. Printre acestea citâm Martinismul, Societatea Teosofică, grupări politice ce variază de la troţkişti până la nostalgicii O.A.S.

În fiecare din aceste societăţi aderenţii posedă mentalitatea unui perfect militant. Ei cred sincer în scopurile care le sunt prezentate de superiori. Oricine doreşte poate fi admis, dar

rămân cei fanatici şi obtuzi, restul fiind dirijaţi pe linia moartă. Campaniile de denigrare ale acestora sunt orchestrate de proprii conducători, Superiorii Necunoscuţi, care în spatele unui văl invizibil trag sforile acestor marionete. Sacrificându-şi trupele de sclavi, şefii ocultişi îşi asigură propria lor securitate.

B. *Societăţile de cadre sau societăţile intermediare.* Acestea sunt autentic secrete, căci doar câteva persoane le cunosc existenţa şi scopurile. Membrii lor rămân necunoscuţi nu numai lumii profane, dar şi membrilor societăţii secrete de bază. Ele nu sunt înscrise la Tribunal şi se ascund sub denumirea de *grupări anonime*. Membrii care se înscriu[1] trebuie să se supună ordinelor «ferinde ac cadavre», orice indiscreţie şi imprudenţă fiind sancţionată în mod radical. Printre societăţile secrete care fac parte din această categorie se numără: The High Brotherhood of Luxor, A.A. a lui Aleister Crovley, Iluminaţii din Bavaria lui Adam Weishaupt, Compania Sfântului Sacrament; Kehilla, Roza Cruce, Mişarea Synarhică a Imperiului etc. Rolul membrilor acestor societăţi se referă în special la gestiune.

C. *Societăţile secrete superioare* sunt total oculte. Marea masă de profani nu le bănuieşte nici măcar existenţa. Geoffray de Charnay precizează: «Nici numele lor, nici existenţa, nici afilierea nu ne sunt cunoscute. Totul se reduce la simple presupuneri».

Ele constituie un stat major internaţional care cuprinde un număr mic de iniţiaţi dintre care cea mai mare parte aparţin conducătorilor şi oamenilor de Stat. Unii dintre aceştia trăiesc în clandestinitate, duc o existenţă retrasă, ascetică şi nimeni nu le bănuieşte influenţa sau identitatea adevărată.

Această clasificare în trei etaje este exactă dar incompletă, ca să nu spunem superficială şi ea pune accent mai ales pe caracterul politic.

*

Vrem să atragem atenţia cititorului că uneori este foarte greu de făcut o diferenţă între o societate sau alta şi mai ales de a o încadra într-un anume gen. Există o permanentă

1) Prelucrare după Werner Gerson: Le Nazisme société secrète, Ed. J'ailu, 1969.

transformare, când societăţi iniţiatice iniţial, au schimbat cursul deviind spre scopuri politice, iar unele grupări cu durată temporară, funcţie de creatorul şi mentorul lor, au adoptat o structură graduală şi ritualuri de iniţiere.

Cititorul va distinge cu uşurinţă acest lucru mai cu seamă în cazul organizaţiilor şi asociaţiilor secrete ţinând de mişcarea New Age-istă.

Societăţile secrete cu caracter iniţiatic au ca o caracteristică *procesul de iniţiere*. Este necesar să înţelegem mai întâi ce este o iniţiere.

«Dezvoltarea intelectuală a omului, purificarea şi înnobilarea sentimentelor sale, precum şi exteriorizările sale de voinţă, sunt criteriul transformării corpului astral, în Sine spirituală; iar trăirile sale religioase, precum şi alte experienţe, se imprimă corpului eteric, transformându-l în Spiritul vieţii. În viaţa obişnuită această transformare se petrece mai mult sau mai puţin inconştient. *Iniţierea*, dimpotrivă constă în faptul că, prin ştiinţa spirituală, omul obţine mijloacele cu ajutorul cărora poate întreprinde cu totul conştient această muncă de elaborare a Sinei spirituale şi a Spiritului vieţii».

«Iniţierea (adevărată, trăită) constituie un fapt indiscutabil. Ea trebuie deosebită cu grijă de iniţierile simbolice, care nu sunt decât *imaginile* sale, «schemeie» sale, căci ca orice ştiinţă, Iniţierea îşi are propriile sale scheme, ce diferă de la credinţă la credinţă. Ea este unică, în ciuda diverselor căi[1] urmate, pentru simplul fapt că nu poate fi decât rezultatul unui proces accelerat de evoluţie, care îl determină pe Iniţiat să realizeze în el însuşi ceea ce omul actual va fi, probabil, peste foarte mult timp. Dacă Iniţierea este unică, procedeele utilizate pentru a o realiza sunt multiple şi de aici multitudinea de «sisteme» iniţiatice recomandate şi practicate de diverse societăţi secrete iniţiatice, cunoscute sub numele de «Ştiinţe Secrete», Misterele antichităţii şi diversele rituri ale «Societăţilor iniţiatice» care au existat «şi care continuă să existe şi în zilele noastre»[2].

---

1) Rudolf Steiner: Ştiinţa spirituală, Ed Athelip, 1994.
2) Dicţionar, Ed. Herald, Bucureşti.

Afirmaţia că esoterismul antic a fost o cale iniţiatică (initium = început) decurge din însăşi noţiunea de revelaţie prin care e evidenţiată trecerea unui prag şi reînceperea existenţei, regenerată. Iniţiatul are acces la o lume secretă, neştiută până atunci de profanul care era, şi devine apt să-i trăiască misterul[1]. Dacă din acest punct de vedere, esoterismul nu e străin de spiritul Misterelor - cele de la Eleusis fiind foarte cunoscute, ca şi altele de altfel - riturile şi diversele forme de cult impuse adepţilor lor rămân necunoscute.

Mircea Eliade afirmă următoarele referitor la acest subiect: «Spre deosebire de asociaţiile închise ce presupun o organizare ierarhică, rituri iniţiatice şi revelaţia progresivă a unei doctrine secrete, esoterismul are nevoie doar de un anumit număr de texte revelate, interpretate şi transmise de către un maestru (vezi yoga) câtorva discipoli pregătiţi cu grijă. Nu trebuie pierdut din vedere că revelaţia cuprinsă în marile tratate de Ocultism reprezintă o gnoză supremă şi anume cunoaşterea esoterică ce asigură mântuirea: simplul fapt de a o fi înţeles şi asimilat echivalează cu o iniţiere»[2].

Faptul că ocultismul recomandă tăcerea asupra celor văzute şi auzite (ocultare) confirmă apartenenţa iniţiatului la ceea ce se numeşte esoterism: de la eisôtheo = introduc, termen care arată ce este înăuntru, ascuns sub aparenţa exterioară (exoterism): «o doctrină secretă, o iniţiere, o explicare a lumii revelate, într-un grup ales, izolat de exterior şi de mulţime şi nu de puţine ori în taină»[3].

Iniţierea este «un proces prin care se realizează, psihologic, la o persoană, trecerea dintr-o stare cunoscută privită ca inferioară a fiinţei sale, la o alta, superioară, cu alte cuvinte transformarea adeptului sau profanului în «iniţiat». Persoana este supusă la o serie de probe extrem de dure - vezi cazul şamanilor şi a călugărilor Shaolin - amintim iniţierile egiptene şi

---

1) Luc Benoist: L'esoterisme, Que je sais-je, nr 1031.
2) Mircea Eliade, Histoires des croyances et des idées religieuses, vol. 2 p. 288.
3) Jean Marquès-Rivière: Histoire des doctrines esoteriques, Payot, 1950, p. 7.

Franc-Masoneriei - personajului creându-i-se senzaţia că moare, intră în contact cu Divinitatea care îşi dă consimţământul după care renaşte la o nouă viaţă. Prin iniţiere mystul renăştea la o viaţă supraumană şi devenea egalul zeilor. În procesiunile dedicate zeului, lăncile flamurilor sacre purtau shedshed-ul, giulgiul în formă de matrice, iar ritualurile afirmă, neîncetat, renaşterea mistică din morţi: «Mă ridic în chip de zeu viu; strălucesc în cercul zeilor. Sunt aidoma oricăruia dintre voi, o zei!, spune Cartea Morţilor, iar un text al piramidelor nu se teme să adauge: «Tu cel sculat din morţi, le poruncești zeilor, dacă el, cel înviat din morţi, vrea ca voi să muriţi, veţi muri, o, zei, dacă vrea să trăiţi, veţi trăi». Astfel de fraze nu erau rostite în faţa poporului, pentru că erau periculoase; ele făceau parte din Misterille sacre, din riturile săvârşite în acea tăcere înspăimântătoare care părea să fi dominat interiorul sumbru al piramidei[1].

O iniţiere cuprinde de regulă trei elemente principale:

1. *Iniţierea propriu-zisă* constă în trecerea într-o lume superioară, o stare psihică mai elevată comparabilă cu marea masă a semenilor noştri. După cum am menţionat mai sus, în timpul fenomenului de dedublare, spiritul vine în contact direct cu Divinitatea, identificându-se cu ea în timpul iniţierii, scopul fiind de a conduce fiinţa dincolo de orice stare condiţionată. În acest sens, ocultistul Rene Guénon spune[2]: «Nu e vorba aici de comunicarea cu alte fiinţe, ci de a atinge şi a realiza prin sine o anumită stare supraindividuală, bineînţeles, nu ca persoană umană, ceea ce ar fi, evident, absurd, în fapt fiinţa, care se manifestă ca persoană umană într-o anumită stare, deţine în ea şi potenţialităţile tuturor celorlalte stări».

Subliniem faptul, că în trecut, în cazul Marilor Mistere, şi în prezent în cazul societăţilor secrete, cum ar fi Franc-Masoneria, profanul trebuie să dea dovadă că este înzestrat cu anumite aptitudini care-i permit să fie iniţiabil.

În cazul popoarelor primitive, la şamani, de pildă, se fac în apa îngheţată câteva copci; neofitul e introdus printr-una şi

---

1) Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice, Id. Symposion, 1996.
2) R. Guénon: Apercus sur l'initiation, Ed. Traditionnelles, 1946 - Le Roi du Monde, Ed. 1950.

trebuie să înnoate prin apa înghețată și să lasă la suprafață prin copca următoare; o altă probă constă în a fi lăsat singur 40 de zile într-un loc pustiu, lipsit de alimente sau, închis într-o cameră cufundată complet în întuneric trebuie să prindă din zbor cuțitul aruncat asupra sa ghidându-se doar după șuleratul acestuia.

La sfârșitul probelor, de genul celor arătate mai sus, vechiul șaman îi dădea aspirantului să bea o fiertură de plante magice. Efectul era un somn de plumb în care spiritul său călătorea în lumea umbrelor unde își întâlnea rudele moarte, conversa cu ele și cădea în fine într-o stare de extaz.

Câteva cuvinte în privința probelor pe care trebuie să le treacă un neofit. Aspirantul la postul de șaman din Camerun trebuie să stea închis vreme de 5 luni în compania unei fecioare într-o cameră întunecată. Tânăra aparține familiei fostului vrăjitor. Zi și noapte ea îl va provoca cu rafinament pe aspirant, pentru a-l face să cadă pradă tentației cărnii. Dacă la expirarea termenului, tânăra este găsită fecioară, candidatul este recunoscut vrăjitor[1].

În multe cazuri se pune la încercare curajul fizic al candidatului. Aceasta se face în special în cazul societăților secrete criminale, cum ar fi camorra napolitană. Pentru a fi acceptat în această organizație, candidatul trebuie să îndeplinească un act de violență ordonată de organizație, în general execuția unui renegat, sau să suporte un duel cu cuțitele cu un camarad tras la sorți. Acest duel fără pericole, care urmărește în final o rănire ușoară la unul din brațe, se întrerupe la prima sângerare. Această probă e înlocuită cu o alta mult mai periculoasă. O monedă este așezată pe sol și un grup de camoriști o iau drept țintă cu cuțitele, în vreme ce candidatul trebuie să-și pună mâna în mijlocul cuțitelor ce se aruncă, pentru a o lua.

Există probe de inițiere terifiante, astfel cum se întâlnesc la unele triburi africane pentru desemnarea noului vrăjitor: se leagă neofitul, piept contra piept, gură contra gură cu a unui mort și cei doi se coboară într-o groapă adâncă unde rămân vreme de trei zile. Din când în când, candidatul este tras afară cu frânghia și

1) Serge Hutin - op. cit.

pentru a se hrăni sau bea se serveşte de mâna dreaptă a mortului. Acest ritual este o formă specială a probelor de iniţiere: neofitul este obligat să moară din lumea anterioară iniţierii sale, pentru ca să reînvie pe un plan superior. Referitor la aceasta, Plutarc afirma următoarele: sufletul în momentul morţii, încearcă aceleaşi senzaţii ca acelea pe care le au iniţiaţii la Marele Mistere. Cuvântul şi lucrul se aseamănă[1].

În Tanganika unii iniţiaţi ştiu să se servească de iarba denumită Tinkon care le oferă senzaţia de a reveni în trecut şi a retrăi vieţile anterioare.

În Gabonul meridional, în regiunea Settè Cama, se mestecă rădăcina şi se bea o decoctie din scoarţa unui arbust Strychnos Ikaja, care produce o stare de inconştienţă completă.

Iată procesul de iniţiere la vechii egipteni aşa cum îl descrie Eduard Schuré în cartea «Marii Iniţiaţi», Ed. Lotus, Bucureşti, 1994, p. 102-109.

«Ajuns în seara încercărilor doi asistenţi îl conduceau pe aspirant la uşa sanctuarului ocult. Cu un gest mut, cei doi îi arătau novicelui o gaură în perete. Era atât de îngustă, încât nu se putea trece decât târâş. I se dădea o lămpiţă aprinsă şi începea să se strecoare, târându-se pe genunchi cu lampa în mână, când auzea o voce venind din adâncul subteranei: «Aici pier nebunii care au năzuit la cunoaştere şi putere». Ecoul repeta de şapte ori cuvintele lugubre. În fine, ajungea în faţa unui pâlnii care ducea spre un orificiu. O scară de fier se pierdea în întuneric. Lampa abia mai pâlpâia. Deodată observa în stânga sa o crăpătură, cu nişte trepte. Cu disperare apuca pe noul drum. Scara, urca în spirală în stâncă. În sfârşit, aspirantul se găsea în faţa unor zăbrele de bronz care dădeau într-o galerie largă, susţinută de cariatide, câte unsprezece de fiecare parte slab luminate de lămpile de cristal ce le ţineau în mâini.

Un mag îl primea, felicitându-l că a trecut cu bine de prima încercare după care îi explica secretul celor douăzeci şi două de simboluri ce alcătuiau alfabetul ştiinţei oculte. După ce termină de vorbit, magul deschise o uşă care da spre un fel de boltă îngustă şi lungă la capătul căreia trosnea un foc dogoritor. Şi

1) Serge Hutin - op. cit

grilajul galeriei se închidea în urma aspirantului. Apropiindu-se cu teamă de foc, realiza că totul se reducea la o iluzie optică.

După proba focului, urma proba apei, când era silit să treacă printr-o apă neagră şi moartă. Doi asistenţi îl aşteptau pe malul apei prin care trecuse, nu mai adâncă decât până la genunchi. Îi ştergeau corpul cu un prosop şi-i arătau un culcuş, invitându-l să se odihnească. Învăluit de un vis de foc, novicele închidea ochii. Deschizându-i din nou, el zărea la câţiva paşi de culcuşul său o femeie ispititoare, care-l privea cu ochi lacomi, ţinând cu mâna stângă o cupă. Sclava şopti: Ţi-am adus răsplata învingătorilor!

Vai de el dacă se lăsa ademenit. Rămânea pe veci sclavul Templului. Dacă răsturna cupa, era însoţit la sanctuarul lui Isis unde magii îl aşteptau. În faţa zeiţei ce ţinea în braţe pe Horus, hierofantul îi cerea să depună jurământul tăcerii şi al supunerii. Era apoi condus de preoţi într-o criptă joasă. Într-un colţ se găseşte un sarcofag deschis, din marmură.

«Nici un om nu scapă de moarte, zice hierofantul, şi oricare suflet mort este sortit învierii. Adeptul trece viu prin mormânt ca să intre chiar din această viaţă în lumina lui Osiris. Culcă-te în acest sicriu şi aşteaptă lumina. În această noapte vei străbate poarta Spaimei şi vei ajunge în pragul Măiestriei».

Adeptul se culca în sarcofagul deschis, hierofantul întindea mâna asupra lui să-l binecuvânteze după care pleca. Un cor de voci se aude din depărtare, e cântecul de îngropăciune. Lampa se stinge. Adeptul e singur în beznă, frigul sarcofagului îl pătrunde, îi îngheaţă membrele, cade treptat în letargie. Viaţa i se desfăşoară în faţa ochilor, simte trupul destrămându-se, partea eterată, fluidul fiinţei sale se eliberează. El intră în extaz. Apare un trandafir alb, care se evaporează şi în locul lui un nor care se condensează, şi ia forma unei femei frumoase: este Isis. Se apleacă spre el şi-l spune: «Eu sunt sora ta invizibilă sunt sufletul tău divin. Tu mă cunoşti acum. Cheamă-mă şi voi veni ori de câte ori ai nevoie de mine!» Viziunea se şterge, revine din starea de letargie la starea normală. Hierofantul este lângă sarcofag: «Iată-te înviat la o nouă viaţă. Acum eşti unul de-al noştri».

Scena descrisă mai sus, la care a fost supus Pitagora şi alţi mari iniţiaţi ai antichităţii, este reluată cu adaptările de rigoare, punând accent pe simbolism, de Franc-Masonerie. Fiecare grad îşi are ritualul lui; dar cel mai impresionant este cel al gradului 18 şi 30.

Un principiu de bază al ocultismului este acela că individul nu se poate iniţia singur. Prin aceasta se deosebeşte iniţiatul de mistic, care, după cum afirmă R. Guénon, este un neordonat. Întîlnim şi societăţi secrete (pe care le vom menţiona în lucrarea noastră) care nu acceptă iniţierea.

Iniţierea, după acelaşi Guénon, înseamnă o influenţă spirituală, realizarea unor stări în interior.» Ce poate fi învăţat, scrie Guénon, sunt doar metode pregătitoare pentru dobândirea acestor stări; ce se poate oferi din afară, din acest punct de vedere e, în fond, un ajutor, un sprijin care uşurează mult efortul ce urmează a fi îndeplinit, precum şi un control pentru îndepărtarea piedicilor şi primejdiilor posibile». «Secretul iniţiatic este prin natura sa inexprimabil şi numai prin iniţiere se poate ajunge la cunoaşterea sa».

Aristotel[1] referindu-se la Misterele de la Eleusis spunea: «nu să înveţi, ci să verifici, în cadrul acestor Mistere nu se învaţă o doctrină secretă, ci se puneau la încercare convingeri». «Secretul Iniţiatic este incomunicabil, deoarece fiecare trăieşte în felul său datele simbolismului tradiţional al riturilor.

Masonii au publicat fără nici o reţinere, simbolistica şi ritualurile Franc-Masoneriei până în cele mai mici amănunte, fără teama că secretul masonic să fi fost cunoscut de vreun profan. «În Misterele noastre scrie un mason, G. Persigout, nu există alt secret decât cele aflate la adăpostul inviolabil al cuvintelor». La fel se exprimă Jules Boucher în lucrarea sa monumentală: La symbolique maconique» şi mai ales C.W. Leadbeater în «Partea ocultă a Franc-Masoneriei».

La prima vedere probele şi simbolismul, ritualurile întâlnite atât la masoni, rozi-crucieni şi martinişti, cât şi la alte societăţi secrete, par puerile, vetuste şi lipsite de sens pentru zilele

1) J. Croissant: Aristote et les mysteres, Liege, 1932.

noastre. Să nu uităm mecanismul psihologic prin care ele operează care este realmente activ.

J. Boucher - în lucrarea citată - menţionează: «Riturile acţionează printr-un fel de impregnare a subconştientului, cărula îi dau o forţă şi o eficienţă reale». Cu alte cuvinte aceste rituri au ca efect rezultate asemănătoare cu cele ale unei cure psihanalitice[1].

Iniţierea poate fi comparată cu hirotonisirea preoţilor în religia creştină: odată căpătată, devine permanentă, o stare dobândită pentru totdeauna şi pe care nimic nu o mai poate înlătura.

Harul acordat preotului, îi este dat pe viaţă şi nu mai poate fi anulat, după cum un franc-mason care a primit iniţierea, are calitatea de mason pe viaţă.

Iniţierea - arată Serge Hutin, op, cit. - nu e un proces pasiv, ci activ, necesitând ca individul să coopereze cu toată fiinţa sa la ritualul săvârşit, să se impregneze de simbolurile şi actele ce se efectuează în cadrul solemn. O. Wirth în La franc-maconnerie rendue intelligible a se adepts, Ed. Dervy, 1994, menţionează referindu-se la acei masoni ce iau parte pasivă la ritualul Iniţierii: «În Masonerie nu veţi fi decât ceea ce aţi găsit voi înşivă». Cu alte cuvinte treptele iniţierii pe care le trece profanul sunt următoarele:

I. Înclinare naturală către esoterism

↓

II. Impregnarea subconştientului

↓

III. Realizarea prin efort propriu al profanului.

Ca o concluzie a celor expuse mai sus, în societăţile secrete cu caracter esoteric, distingem două feluri de rituri de iniţiere:

a) rituri de iniţiere cu caracter fizic (trecerea de exemplu a celor patru probe, a, apei, focului, pământului şi sexului);

b) rituri de iniţiere morale, al căror scop este să acţioneze asupra psihismului individual.

---

1) Serge Hutin: Societăţile secrete, Ed. de Vest, 1991.

Riturile de inițiere se caracterizează prin aceea că la ele iau parte toți membrii lojei (asociației), iar neofitul odată inițiat se *obligă prin jurământ* să nu le dezvăluie niciodată profanilor.

Întocmai ca și în tainele religiei creștine riturile de inițiere au o eficacitate intrinsecă, care nu depinde de valoarea celui care le săvârșește: venerabilul în cazul masoneriei, contează doar *acțiunea*, respectarea în cel mai mic amănunt a ritualului, altfel nu se va obține nici cel mai mic rezultat.

Spre deosebire de religie, când aptitudinile neofitului pentru actul de inițiere nu contează, în cazul societăților secrete esoterice este obligatoriu ca neofitul să fie apt de a fi inițiat. În cursul procesului de inițiere se apelează la o multitudine de simboluri (vezi Paul Ștefănescu: Francmasoneria, vol. I și II, 1997) care sunt interpretate de inițiați și după cum afirmă R. Guenon: «Orice simbol produce, asupra celui ce-l gândește cu aptitudinile necesare, efecte riguros comparabile cu cele ale ritualurilor».

Astfel se atinge rolul inițierii și anume acela de *cunoaștere*.

Ierarhia inițiatică spre deosebire de marile religii când pogorârea harului divin are loc o singură dată și deplin, în cazul societăților inițiatice adeptul trebuie să treacă succesiv printr-o serie de trepte sau grade de inițiere. La Ritul Scoțian Antic și Acceptat, acestea sunt în număr de 33, la Ritul Memfis sunt 91 de grade împărțite în 3 secțiuni și 7 categorii, Ritul York are 7 grade ca și Ritul francez sau modern.

Motivul acestei inițieri graduale îl constituie faptul că inițiatul realizează cunoașterea încetul cu încetul, calea spre inițiere fiind lungă, activă și laborioasă. Această fragmentare a transmiterii cunoștințelor esoterice urmărește în primul rând ca inițiatul să dea dovadă indiscutabilă de calitățile pe care le presupune avansarea sa («mărirea de salariu» cum spun masonii).

Cunoașterea transmisă pe cale inițiatică nu constituie o simplă cunoaștere în sine, în expunerea dogmatică a unei doctrine - cum face de pildă Biserica - ci într-o serie de ritualuri care au rolul de a-i crea individului senzația morții, succedată de revenirea la viață, grație unei adevărate învieri.

Franc-Masoneria urmăreşte să formeze iniţiaţi, adică *oameni* în cel mai înalt sens al cuvântului.

Ea se obligă să dezvolte individul, învăţându-l să cucerească cele mai nobile prerogative ale naturii umane. Dintr-o fiinţă inferioară şi brută, ea face un gânditor şi un înţelept.

Dar o astfel de transformare nu se poate îndeplini dintr-o dată: ea necesită o muncă susţinută, care se realizează în trei faze:

Este vorba în primul rând de a proceda la un fel de desfacere intelectuală şi morală având ca scop debarasarea spiritului de tot ceea ce împiedică lumina să parvină până la el. De aici derivă purificarea pe care trebuie s-o suporte ucenicul; ea îl va face să vadă lumina.

G. Persigout apreciază purificarea fiinţei care moare la dorinţa sa profană, pentru a deveni o creatură perfectă: Marea Operă spirituală a alchimiştilor»[1].

Dar nu trebuie să te mulţumeşti de a recunoaşte simplu adevărul. Mai ales este important să acţionezi conform raţiunii. este mijlocul de a atrage lumina asupra ta, cu scopul de a te impregna total. Simbolismul gradului de compagnon (calfă) se referă la această iluminare caracteristică veritabilului iniţiat.

Iluminarea - afirmă Serge Hutin, op. cit. - oferă modalitatea de regăsire a «cuvântului pierdut», de ajungere la cunoaşterea pierdută odinioară.

Omul din plin iluminat, care a reuşit să se satureze de lumină, devine la rândul său un focar luminos. El radiază şi-l luminează pe alţii şi în acest fel capătă demnitatea de Maestru. Aceasta corespunde din punct de vedere esoteric cu reintegrarea simbolică în privilegiile posedate de individ la începuturile lumii Adamice, înainte de «cădere».

Această creare a omului prin el însuşi, dă naştere la omul perfecţionat sau Fiul Omului cum scrie în Evanghelie. Munca perfecţionării este reprezentată de «Marea Operă» a filozofilor hermetici. Masonul trebuie să lucreze asupra sa operând o transmutaţie asemănătoare acelela a alchimiştilor (vezi Mircea Eliade: Cosmologia Babiloniană şi Alchimia, Ed. Moldova, Iaşi,

1) S. Hutin: L'Alchimie, Que Sais-je, cap. VIII.

1991). Aurul este simbolul a tot ceea ce este pur şi perfect. Incubă ucenicului să realizeze prima parte a Operei Filosofilor: ritualul de grad care îi trasează un program exact al operaţiilor efectuate în acest scop.

În concluzie, iniţierea reproduce schema fundamentală de cădere urmată de urcare, moarte şi reînviere, toate exprimate printr-o suită de simboluri ce variază de la o societate iniţiatică la alta. Fazele Iniţierii reproduce în mod simbolic pe cele ale procesului cosmogonic (adică naşterea universului) şi organizarea haosului prin lumină, cu alte cuvinte tradus pe plan uman regenerarea fictivă a fiinţei umane şi de redare a privilegiilor pierdute de omenire prin căderea adamică.

*

* *

Iniţierea cuprinde trei momente importante: ceremonialul iniţiatic propriu-zis, jurământul şi transmiterea semnelor de recunoaştere.

Pentru marele public, vocabula iniţiere acoperă un lucru tenebros, de prestigiu şi teatral, oricum care îngrozeşte pe neştiutori. La sfârşitul secolului al XVIII-lea o literatură specializată să descrie urmarea romanului istoric Sethos scrisă de abatele Terrason relata unele peripeţii stupefiante privitoare la iniţierea rituală a marilor magi în tenebroasele camere secrete ale Piramidei lui Keops. Despre iniţierea presupusă avută de Callostro găsim date în romanul ocult al lui W. S. Solovioff: Magii, 1910, ca şi în Nostradamus ieşit de sub pana lui Michel Zevaco. Dar cel mai mare mistificator în privinţa ceremoniilor de iniţiere, a fost Dr. Bataille, alias Léo Taxil pe adevăratul său nume. Jorgand-Pages (1854-1907).

Nu trebule confundată iniţierea cu Magia, deşi scopul unor iniţieri este efectiv de a permite dezvoltarea la iniţiaţi a unor puteri latente în om (cum ar fi posibilitatea de a comunica cu lumea invizibilă, cu stări superioare şi uneori acţionarea directă asupra lumii exterioare şi chiar asupra oamenilor).

Printre societăţile secrete există unele ce nu-şi consideră ritualurile de iniţiere decât ca nişte mici secrete necesare pentru

un scop exterior, în vreme ce altele văd în iniţiere însăşi preocuparea esenţială dacă nu exclusivă. Acestea sunt societăţile iniţiatice propriu-zise. În acest caz este vorba ca apelând la ajutorul riturilor convenabile individul să fie adus pe calea unor perfecţionări: iniţierea-acţiune (probele) condiţionează o iniţiere-stare în care iniţiatul, personaj devenit sacru, este obligat să se insereze într-o ierarhie de fiinţe superioare. De aici necesitatea unor condiţii prealabile, adică dovedirea unor aptitudini naturale la individul iniţiabil: nu pot fi dezvoltate decât dacă posibilităţile există în el de la naştere, în plus pentru ca iniţierea să devină efectivă, va trebui ca iniţiatul să efectueze o muncă interioară (practicarea meditaţiei şi a concentrării).

Pentru René Guénon şi discipolii săi, riturile iniţiatice aveau esenţialmente acelaşi scop de a transmite iniţiatului o influenţă spirituală deţinută de organizaţia la care el urma să adere; aceasta trebuia să fie regulată (vezi Franc-Masoneria), adică să fie recunoscută pe plan internaţional şi să posede o origine şi compoziţie tradiţională[1].

În societăţile secrete de tip explicit iniţiatice, există o ierarhie a secretelor:

1. Cele mai secrete sunt riturile de iniţiere însăşi. Acestea sunt simbolice, probele fiind simbolurile rituale ale muncii interioare, care vor trebui să opereze asupra candidatului însuşi: iniţierea se referă la achiziţionarea de cunoştinţe, iniţierea rituală trebuie să suscite, în principiu, o transformare a personalităţii. Pentru aceasta se spune adesea că o veritabilă revelaţie a misterelor este de susţinut, pentru că adevăratul secret iniţiatic, pur interior, nu poate fi neexprimabil şi necomunicabil. Doar singură iniţierea însăşi va putea transmite influenţa spirituală ataşată riturilor. Izolând riturile iniţiatice de mediul lor normal, se tinde mai mult sau mai puţin conştient la efectuarea unor mascarade, lipsite de orice importanţă; în vreme ce riturile însăşi posedă prin ele însele o forţă-reală, cel puţin atunci când sunt

1) Serge Hutin: Histoire mondiale des Societes secrétés Productions de Paris.

însoțite de membrii respectivi și operate într-un local special adecvat[1].

Gurdjieff menționează în acest scop: fiecare trebuie să se inițieze singur. Este un punct de vedere, adoptat de Biserică. Sistemele și școlile pot indica metodele, dar nici un sistem, nici-o școală nu poate face pentru cineva munca pe care trebuie s-o facă el însuși. O creștere interioară, o schimbare a ființei depinde în întregime de munca pe care el o întreprinde cu el însuși.

Unii autori includ în cadrul societăților secrete, unele grupări cum ar fi de exemplu școlile budiste. Zen (înființate în China de către Badhidharma, mort către 535); secta de meditație Ts' an, care s-a dezvoltat mai cu seamă în Japonia, sub numele de Zen: grupul lui Gurdjieff - în care nu există adevărate rituri de inițiere, dar în care aderenții primesc un secret privind învățarea orală care le relevă treptat tehnicile speciale de meditație introspectivă pentru a parveni la iluminarea metapsihică dorită. Atunci secretul constă în maniera de a comunica și primi aceste învățăminte secrete.

2. În organizațiile inițiatice învățământul oral poate să nu existe; rămân doar probele de inițiere. Totuși, caracterul simbolic al riturilor nu poate să nu te facă să reflectezi. Inițiații în mistere sunt învățați să descopere sensul profund al acestor rituri încărcate de sens, evocatoare de mari perspective metapsihice privitoare la originea și destinul omului și al cosmosului. De aici existența, adeseori, a unui învățământ esoteric distinct al inițierii, în care sunt explicate simbolurile puse în joc în cadrul ritualului. Acest învățământ poate fi total independent de riturile inițiatice însăși, el ar putea duce în unele cazuri la însușirea unor puteri magice.

3. Ședințele de inițiere ca și ceremoniile secrete sunt reuniunile în care inițiații celebrează un cult clandestin sau se recunosc din motive speciale.

4. Există o serie de mici secrete prin care inițiații pot să se recunoască ușor între ei în prezența profanilor. Fiecare grad inițiatic posedă catechismul său special de semne, și cuvinte de

---

1) Serge Hutin, op. cit.

recunoaştere. Mai adăugăm, organizarea şi decorarea localurilor de întâlnire a iniţiaţilor[1].

Din punct de vedere sociologic, societăţile secrete, în funcţie de grupele sociale care le compun, se împart în funcţie de sex, vârstă, naţionalitate, rasă, clasă socială, profesie, etc.

Societăţile secrete sunt în general masculine (vezi Franc-Masoneria), feminine sau mixte. În epoca matriarhatului din neolitic, puterea se transmitea prin femei, întrucât predominau divinităţile feminine, însoţite de rituri orgiace şi sexuale. Ele s-au conservat odată cu trecerea la patriarhat, exemplu Marea Zeiţă[2].

O asociaţie care este secretă, adică un grup social ce îşi ascunde existenţa, locul de întâlnire al membrilor săi şi semnele membrilor săi poate fi considerată astfel. Clandestinitatea absolută sau relativă nu e suficientă de a defini de o manieră precisă ceea ce se cheamă o societate secretă. Multe societăţi secrete devin clandestine atunci când sunt urmărite de autorităţi. Putem spune că o societate este secretă atunci când o grupare organizată dispune de secrete rezervate membrilor săi. Oricare asociaţie organizată nu va fi secretă în adevăratul sens al cuvântului, dacă succesul său este subordonat reuşitei în prealabil ca eventualii candidaţi să fie supuşi unor probe care caracterizează simbolurile speciale ale grupului respectiv. Societăţile secrete iniţiatice (ce deţin un secret de ordin religios, magic sau metafizic), ca şi cele cu scopuri mai profane (politice, sociale sau chiar criminale) au toate în comun riturile de iniţiere, de încercare şi jurământul, având o mai mică sau mai mare complexitate în funcţie de caz. La aceste forme rituale se mai adaugă şi alte secrete speciale: mijloace de recunoaştere între iniţiaţi, tradiţii orale sau scrise privind scopurile şi originea grupului.

Prestigiul secretului

În toate timpurile, mulţi oameni au simţit nevoia de a se deosebi de semenii lor prin posedarea unor secrete de ordin ritual. Existenţa încercărilor ca şi a semnelor de recunoaştere

1) Serge Hutin, op. cit.
2) Serge Hutin, op. cit.

între inițiați, constituie trăsătura distinctivă care permite diferențierea între o societate secretă propriu-zisă și un grup care nu este decât clandestin. Se spune că o societate este secretă atunci când ea dispune de rituri de inițiere, indiferent de scopurile asociației, că dispune de un statut de organizare, prezența la adunări și loc special amenajat de reuniune[1].

În privința probelor, se disting încercări fizice (mergând până la torturi rafinate) și încercări morale sau simbolice (executarea de acțiuni simbolice ca în cazul Franc-Masoneriei) dar absolut toate sunt tehnici de șoc al căror scop este să acționeze asupra personalității profanului ce suportă încercările.

În principiu aceste personalități sunt secrete, păzite cu străşnicie de organizație. Dar în toate societățile secrete, chiar și în cazul celor mai puțin tradiționale, se întâlnește jurământul clasic, prin care neofitul jură fidelitate oarbă șefilor săi și se angajează sub sancțiunea unor pedepse severe, să păstreze tăcere asupra a tot ceea ce a văzut și auzit.

*

* *

Misterele antice orientale și grecești acordă un loc important muzicii rituale, puternic ritmate: strigătele inițiaților se amestecă cu muzica specială a tobelor, cimbalelor, flautelor și castagnetelor. În aceste culte secrete se regăsește practica sistematică a dansurilor rituale,destinate să provoace un fel de amețeală, *«divină»*, ce culminează cu extazul. Puterea hipnotică - căci este vorba de o autohipnoză - în dansul înnebunitor este cunoscută din cea mai veche antichitate, cum este cazul dansurilor africane și ale dervișilor învârtitori. Exaltând frenetic simțurile, inițiatul ajunge la divin. Muzica sacră, dansul ritual, spectacolele splendide sau îngrozitoare, ingestia unor droguri[2] joacă același rol.

Istoric ideea de inițiere presupune întotdeauna îndeplinirea secretă, fie în sanctuarul unui templu, fie într-un loc special (peșteră, vârf de munte, ruinele unui castel etc.), adică ferit de

---

1) Serge Hutin, op. cit.

2) Paul Ștefănescu: Plante de vrajă, Ed. All, București, 1994.

vederea profanilor, a unor rituri sacre, denumite mistere (de la grecescul a închide gura). A fi inițiat înseamnă deci să participi la aceste rituri secrete.

Ideea de inițiere evocă ansamblul

ideii de a iniția (inire) sau de a începe (initium). Riturile de inițiere și probele nu sunt altceva decât instrumentele destinate să procure inițierea propriu-zisă, transformarea psihică a adeptului.

Misterele antice au fost multă vreme considerate ca un învățământ ce urmărea să explice filosofic, credințele populare (teoria lui Dupuis, Creuzer, Guigniant și alții). Această teorie împărtășită de mulți autori este în prezent considerată falsă.

După unii autori ar fi vorba în realitate de perpetuarea unor culte sau religii oprită de autoritățile actuale. Teoria nu este suficientă pentru a elucida complet originea inițierii.

Robert Smith și Frazer, văd în mistere reprezentarea dramatică a legendelor sau miturilor, transpunerea în lumea divină a evenimentelor istorice.

*

* *

Cititorul poate considera, pe parcursul lucrării noastre, că am inclus unele societăți secrete, în vreme ce ele au mai mult caracterul de sectă. Ne-am condus după principiul că religiile (și adevăratele secte) sunt, prin prozelitismul lor, instituții exoterice, adică deschise pentru toți, fără deosebire, în vreme ce asociațiile de inițiere esoterice, secrete, oculte sunt rezervate în principiu celor cu o înclinație deosebită și atrași de fenomenul esoteric. Dar, subliniem că suntem perfect conștienți de faptul că în unele cazuri exoterismul și esoterismul coexistă în sânul aceleiași societăți. Caracterul general ocult ne-a determinat în final să le tratăm pe cele existente în lucrarea noastră.

RELIGIILE MISTERELOR ÎN ANTICHITATE

Inițierile egiptene

«Nici o formă religioasă nu este mai bine cunoscută și în același timp, mai de neînțeles decât religia Egiptului antic. Avem mii de documente scrise și săpate în piatră; textele, papirusurile, stelele, mormintele ne-au furnizat descrieri minuțioase ale ceremoniilor ritualice, ale veșmintelor preoților, ale ierarhiei sacerdoților, ale căutărilor sacre din timpul procesiunilor, ale dansurilor și ale alergărilor regale, dar sensul profund al ritualului ne scapă și sufletul egiptean continuă să ne rămână necunoscut.»[1]

Misteriile lui Isis, care în primele secole creștine s-au bucurat de o mare trecere în bazinul mediteranean proveneau din vechiul cult egiptean al lui Isis și Osiris combinat în vremea Ptolomeilor cu cultul elenizat al lui Serapis, constituind în final o adaptare la moravurile, cultura și obiceiurile romane și elenice principalele popoare dominante în lumea mediteraneană a acelor timpuri. Prin elenizare, mai întâi vechiul cult egiptean al lui Osiris și Isis s-a deznaționalizat, devenind astfel accesibil și altor popoare decât cel egiptean.

În vechea religie a Egiptului, Osiris și nu Isis se afla pe primul plan. Odată cu răspândirea religiei egiptene în afara granițelor, Isis va reprezenta personajul principal, identic

1) La acest capitol ne-am slujit în special de lucrările: Alfred Loisy: Misteriile păgâne și misterul creștin Ed. Symposion, 1996.
Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice Ed. Symposion, 1996.
Edouard Schure: Sanctuarele Orientului, Ed. Princeps, Iași, 1944.

Demetrei în cultul de la Eleusis, al Kybelei în cultul Mamei şi al lui Attis. Isis îi datora lui Osiris învierea şi nemurirea sa, instituind misteriile graţie cărora, îşi perpetuau riturile cu ajutorul cărora Osiris a fost readus la viaţă şi de la ea acum oamenii primeau chezăşia nemuririi, scopul final al tuturor misteriilor ce s-au succedat în bazinul mediteranean din timpuri antice şi până în primele secole ale erei noastre.

Originea divină a Egiptului este afirmată de propria sa tradiţie, care ne vorbeşte despre marii întemeietori împărţiţi în trei dinastii divine ce au cuprins o durată imensă de-a lungul a trei dinastii divine, care au precedat dinastiile umane.

Este vorba de trei familii compuse din nouă zei, de trei Enneade avându-l ca strămoş pe Soare, Zeul Re din Heliopolis. Primele două Enneade erau cunostituite din zei, iar cea de-a treia cuprindea semizei, eroi, fii ai zeilor, după care a venit rândul primului mare rege de origine umană, Menes Thinitul (Diodor I, 26, 13).

Încă din timpurile străvechi cultul lui Osiris cuprindea rituri publice şi rituri secrete destinate iniţiaţilor. Existenţa unor astfel de rituri ne face să presupunem că templele lui Isis şi Osiris erau centre de iniţiere asemănătoare celor elene. În acest cult străvechi, riturile secrete jucau un rol complementar în raport cu cele publice, aparţinând acelaşi religii oficiale. Religia egipteană veche nu era în principal un cult al strămoşilor, ci mai ales o religie a morţii. Riturile şi miturile osiriene legate de moartea şi învierea zeului dădeau tonul întregii religii. Mitul osirian oscilează în jurul unor foarte vechi rituri funerare şi rituri agrare, puţin legate între ele. Ritul funerar al lui Osiris nu reprezintă decât ritualul primitiv al funerariilor regale.

«Prima Enneadă - arată Jean M. Rivière - menţionează că marii zei egipteni, concepuţi de teologii lui Re la Heliopolis, au fost rânduiţi, aşa cum afirmă Moret[1] în perioada dinastiei a V-a (2600). Concepţiile mitologice ale egiptenilor par a fi fost fixate încă din acea perioadă; vechile totemuri locale ale Negadienilor dispăruseră şi nu le vom regăsi decât în emblemele grupurilor

1) A. Moret: Hist. de la Nation egyptiene, II, 1932 şi «Au temps des Pharaons, 1921.

provinciale ale Egiptului: cele 42 de nome. Fiecare nomă venerează o stemă, un eponim, un blazon ce întruchipează un animal pentru 18 nome, o plantă pentru patru dintre ele, un obiect pentru alte 10. Aceste însemne totemice vor reapărea în epoca istorică, în marile blazoane ale fiecărei metropole, din cadrul procesiunilor[1].

A. Moret reproduce după textele piramidelor, tabelul marii Enneade a celei dintâi dinastii divine, iată-le:

Demiurg solitar	=	Re, soarele creator
		↓ ↓
Primul cuplu	=	Şu (aerul) + Tefnut, soţia sa
		↓ ↓
Al doilea cuplu	=	Geb (pământul) + Nut (cerul) soţia sa
		↓ ↓
Al treilea şi al patrulea cuplu	=	Osiris (Nilul) + Isis (pământul) Seth + Nephthys

Teologia egipteană, care a inspirat teologiile gnostice, a luat obiceiul să alăture zeilor câte un paredru.

Mitul lui Osiris este cunoscut astăzi: Osiris, fiul lui Geb, zeul pământului şi al lui Nut, zeiţa cerului, i-a urmat tatălui său pe tronul celor două Egipturi. Ajutat de soţia sa Isis, care îi era şi soră, i-a învăţat agricultura şi artele, după care lăsând treburile ţării pe mâinile lui Isis a plecat în lume. La întoarcere, cade într-o capcană pe care i-a întins-o fratele său Seth, cu sprijinul a şaptezeci şi doi de complici şi închis de viu într-un coşciug este aruncat în Nil. Seth descoperă cufărul şi îl taie pe Osiris în 14 bucăţi pe care le împrăştie. Isis le reconstituie. Iar după ce Osiris a fost înmormântat pentru totdeauna în nemurire de Isis, fiul său Horus l-a răzbunat şi a cârmuit în locul lui.

«A. Moret atrage atenţia asupra faptului că egiptenii credeau că Universul este o creaţie a spiritului şi că viaţa

1) A. Moret: Hist. de la Nation égyptiéne, II, 1932.

universală nu încetează a fi o creţia continuă al cărei agent este Cuvântul divin.»

Osiris, zeul celor vii şi celor morţi, conducător de popoare, zeu venerabil, mare şi binefăcător prinţ al eternităţii, este o zeitate benefică şi înspăimântătoare în acelaşi timp. Elementele esenţiale ale mitului său sunt moartea lui Osiris, dezmembrarea şi apoi reconstituirea, rituri de înmormântare.

În vremea Ptolomeilor se celebra la începutul iernii, între 12 şi 30 noiembrie, una dintre principalele sărbătoriri ale lui Osiris, şi care avea loc în 16 mari oraşe ale Egiptului[1]. Sărbătoarea începea cu moartea zeului, reprezentată prin dezmembrarea cadavrului, împrăştierea bucăţilor, după care Isis pleca în căutarea lor însoţită de Horus, Thot şi Anubius. Căutarea şi găsirea constituiau principalele momente ale sărbătoarei. Mitul şi ritualul se explică printr-o corelaţie între riturile agrare şi funeraniile prinţului[2].

Tema ritului şi a mitului asirian este cea a unui sacrificiu agrar, a lui Osiris omorât la sfârşitul anotimpului şi a i se pregăti recunaşterea.

Ceremoniile exoterice şi esoterice aveau loc în temple, care se compuneau din următoarele încăperi distincte, ce comunicau una cu cealaltă. Templul începea cu un Pylon şi o curte cu portic, ce alcătuiau zona de acces public. Urma sala hypostilă, constituind zona de acces rezervată iniţiaţilor şi în sfârşit Sfânta Sfintelor, zona de acces interzis. Aici se afla o mică statuie a zeului, păzitorul sacru. În această parte a templului nu aveau acces decât faraonul şi cei consacraţi, locul unde zeii intrau în comuniune cu pământul.

Trezirea zeului şi învierea celor morţi, se regăseşte în cadrul iniţierii, neofitul părăseşte viaţa lumească şi capătă nemurirea datorită lui Isis care îl face să retrăiască drama lui Osiris[3] Vreme de multe secole egiptenii au crezut în nemurirea sufletului, supravieţuirea fiind plătită cu sacrificii sângeroase şi repetarea

---

1) Moret: Rois et dieux, 87-93.
2) Moret, 34-66.
3) În lucrarea noastră Hipnotismul, Ed. Miracol, am redat întreg procesul şi probele iniţierii pe care nu le mai reproducem aici.

rîtului funerar. Riturile constituiau o inițiere a celor morți cărora după moarte li se da posibilitatea de a deveni nemuritori. Așa după cum arată Maria Genescu în «Cartea egipteană a morților» (Colecția Pamir Ed. Sophia, Arad 1993) lucrarea a fost publicată pentru prima oară sub titlul acesta de Richard Lepsius în anul 1842. Această «carte a morților» (de fapt erau mai multe) îl însoțeau pe răposat în lumea de Dincolo. «Cărțile erau asemănătoare unor «cărți de rugăciuni», fiind așezate în interiorul unei statui de lemn a lui Osiris, fie într-o cutie ce servea ca soclu pentru statuia lui Sokari, în cutele bandajelor mumiei, pe pieptul mumiei sau sub braț. Alte ori, textul era scris pe o fâșie de pânză care înfășura mortul; mai putea fi scris și pe partea interioară a capacului sicriului sau pe pereții interiori. Textele erau însoțite de numeroase ilustrații colorate.»

Constantin Daniel («Gândirea egipteană antică în texte.», Notă introductivă, pg. 10-12) face remarca adevărată că, de fapt, «Cartea morților» este o selecție de texte din alte cărți: «Textele sarcofagelor» provenită, și ea din «Textele piramidelor». Textele reprezintă formule magice cunoscute și rezervate, în prima perioadă, numai faraonilor pentru a-i face nemuritori.

Pentru egiptenii antici, Universul se compunea din Cer, Pământ și Tărâmul morților sau Lumea inferioară. Această lume de dincolo de moarte era formată din două părți. Prima, denumită Duat sau Amduat era constituită dintr-o porțiune de tenebre și de pericole ce-l amenințau din toate părțile pe intrus. Ea era comparabilă cu iadul creștinilor. Cea de-a doua zonă era «frumosul Amenti» unde locuia Osiris. Aici se mai găseau și Câmpiile Joncilor sau ale Preafericitelor (Sekht-Ianru sau Sekht-Jaru) ca și Câmpiile Păcii (Sekht-Hotep).

- Protagonist, ca și Christos - al tragediei cosmice inițiale, Osiris se sacrifică pe sine și, prin aceasta, devine mântuitorul omenirii.

Isis, ne spune Plutarh (Deis, 18) «după ce a potolit și a înăbușit nebunia și furia lui Typhon și-a dorit ca luptele pe care ea le purtase, nenumăratele drumuri pe care le străbătuse și înțelepciunea și curajul de care dăduse dovadă într-o sumedenie de împrejurări să nu fie lăsate pradă uitării și tăcerii. A instituit

aşadar nişte preasfinte Iniţieri în care aveau să fie reprezentate prin imagini, alegorii şi scene figurate, suferinţele îndurate de ea odinioară, spre a fi o pildă de pietate şi spre a-l încuraja pe bărbaţii şi pe femeile ce vor trece prin aceleaşi încercări.»

«Adevărurile religiei egiptene - arată Maria Genescu, Op. cit. -, cum ar spune Petre Ţuţea, sunt Adevăruri revelate şi primite spre învăţare. Cu un pronunţat caracter didactic, perceptele religiei egiptene obligă la învăţare şi la o continuă exersare a memoriei. Învăţarea pentru marea masă a credincioşilor, se făcea prin intermediul ritualului, uneori foarte complicat, dar având menirea precizată de Mircea Eliade:, ... sensul ritualului este să solidarizeze un individ cu viaţa organizată şi colectivitatea...» (Mircea Eliade «Alchimia asiatică, Humanitas, Buc., 1991). Neîmplinirea acestor obligaţii în timpul vieţii îl punea pe egipteanul din antichitate în imposibilitatea de a se mântui după moarte. Ajungem să credem - conchide autoarea - într-o altă civilizaţie, mult mai veche, ai cărui supravieţuitori încearcă, folosind argumente accesibile unor minţi primitive, să fixeze în mintea acestei populaţii Adevărul Absolutului Real, numit Dumnezeu.

Caracteristica religiei egiptene constă în aceea că la baza ei nu se află o dogmă, ci un cult oficial celebrat personal de regele însuşi. Iniţial, în timpuri străvechi nu a existat o religie personală decât în legătură cu cea a regelui, fiu al zeilor şi el însuşi privit şi considerat a fi un zeu pe pământ. Treptat, la finele Noului Imperiu religia scapă de sub tutela regelui iar bunurile date în dar neavând nici o legătură cu faptele monarhiei, stau chezăşie sinceităţii faptei. Întotdeauna, aşa cum reiese din cărţile Sfinte, un curent spiritualist a însoţit acţiunile de cult. Conform noii concepţii ale religiei egiptene, la Dumnezeu şi nu la zei, indiferent de numele şi denumirea care i s-ar da de popor acestuia, se ajunge numai prin rugăciune personală şi prin facerea de fapte bune şi pomeni. «Este îndrăgit de Dumnezeu cel care I se supune» se menţionează în învăţătura lui Ptahhotep, XIV, 6. Dumnezeu capătă imaginea unui păstor care are grijă de olle sale, mai cu seamă de cele mai neputincioase şi el îi pedepseşte pe cei răi, după perceptul: «Dumnezeu îl ştie pe nelegiuit, îl

pedepseşte până la sânge pentru greşelile sale» (Merikare, 49-50).[1] Se reliefează astfel faţeta morală, o caracteristică a religiei egiptene, care va trece şi la cea iudaică.

Noua morală va fi personificată de chipul Zeiţei Maat, care constituie de fapt cuvântul-cheie al religiei egiptene, reprezentând buna purtare, dreptatea şi răsplata. Zeiţa Maat prin persoana sa împrăştie o înaltă spiritualitate.

În istoria Egiptului Antic atât dinastiile de regi cât şi zeii ca Ra, Amon sau Ptah au evoluat de la o capitală la alta, cum ar fi Hermopolis, Heliopolis sau Memfis şi odată cu aceasta şi legendele cosmogonice. Se constată astfel o evoluţie certă a ritualurilor regilor, ale morţilor şi chiar ale persoanelor particulare. Credinţa despre Dumnezeu a rămas însă tot timpul aceeaşi, sub forma unui monoteism, idee de bază pe care o regăsim în religia iudaică care nu este străină de esoterismul egiptean.

Pe pereţii templelor pot fi descifrate nenumărate inscripţii ca şi ritualul ce trebuie îndeplinit, rugăciunile ce trebuie recitate sau cântate şi faptele ce trebuiesc îndeplinite. În ochii egiptenilor scrierea avea o valoare imanentă, căci tot ceea ce era scris trebuia neapărat şi îndeplinit.

Misteriile greceşti

Sacrificiul stă la originea religiilor, fiind un mijloc de a se recunoaşte autoritatea suverană a unor zei şi de a dobândi protecţia lor, de a preîntâmpina sau de a le potoli nemulţumirea cu ajutorul unor ofrande sau ispăşiri voluntare[2]. Astfel, aceste culte primitive erau mult mai apropiate de ceea ce numim magie, decât de ceea ce ne place să numim religie. Viaţa zeilor se modelează după cea a oamenilor şi zeii sunt stăpânii şi protectorii

1) Fernand Comte: Cărţile sfinte, Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1994.
2) Alfred Loisy: Misteriile păgâne şi misterul creştin, Ed. Symposion, Bucureşti, 1996.
Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice, Ed. Symposion, Bucureşti, 1996.
Edouard Schuré: Sanctuarele Orientului Ed. Princeps 1994
Jacques Brosse: Maeştrii Spirituali; Ed. Albatros, Bucureşti, 1992.

cetăților și ai familiilor. Cultul care le este închinat semnifică adorarea ce se cuvine suveranității lor, o răsplată prin ofrandele și jertfele aduse pentru bunele lor oficii, obținându-se astfel bunăvoința lor. Astfel, vechile rituri magice sunt revărsate acum în cinstea lor. Misteriile elene ne fac să avem de a face deopotrivă, într-o formă sau alta, cu epopeia, o imagine a lumii de dincolo, o revelare a mântuirii promise în schimbul săvârșirii unui regim de viață pios.

Dacă influența misterelor a fost considerabilă în prezent nu poate fi evaluată cu exactitate, întrucât ne izbim de regula secretului ce guvernează orice societate ocultă din toate timpurile, mai ales cele din trecut asupra cărora acționează și valul uitării. Aproape toate misteriile sunt de origine orientală, egipteană, frigiană, feniciană și iraniană (Mithra la romani), ele invadând lumea elenistică oferind credincioșilor soluția imortalității. Este deci vorba de o întoarcere spre practici și credințe arhaice, pe care cultul oficial le eliminase. Dacă din aceste religii cunoaștem datorită scrierilor lui Sofocle, Platon, Pitagora sau Olympiador manifestările publice, nu același lucru este și cazul ritualurilor secrete, în privința cărora nu dispuneam decât de informații fragmentare și enigmatice. Misterele ne sunt deci cunoscute doar din puținele elemente furnizate de autorii greci și latini, precum și din informațiile transmise de Sfinții Părinți ai Bisericii.

«Misteriile erau necunoscute marii mase a locuitorilor Greciei. Orice esoterism și inițiere se adresează prin definiție unui număr restrâns de oameni. Legate de organizarea strictă și precisă a cetății, formele religioase grecești s-au născut și au murit odată cu aceasta. Cetatea își avea sanctuarul ei, templul local, capela teritoriului, iar cultul era constituit din ansamblul sărbătorilor religioase ale colectivității.»

Caracteristic istoriei Greciei este că un mare număr de sacerdoții au rămas în mâinile unor familii, singurele care oficiau serviciile de cult particular și patrimonial. Trebuie să remarcăm un simț foarte acut al secretului, al misterului în formele religioase și inițiatice ale Greciei. Așa cum arată Jean M. Rivière «unii dintre membrii acestor familii nobile, exegeții» sunt cunoscătorii

dreptului sacru şi al modului în care trebuie aplicat la orice iniţiativă religioasă, ei sunt depozitarii acelor patria care însumează tradiţiile proprii fiecărui genos. Fusionarea ulterioară a cetăţilor greceşti, synaikismos-ul lor a fost întotdeauna însoţit de fuzionarea sanctuarelor lor.»

Religia naţională elenică s-a afirmat prin consultarea oracolelor şi prin faima dobândită de marile sanctuare vindecătoare.

«Elita intelectuală şi mistică a Greciei menţiona Jean M. Rivière, căuta însă altceva, în afara religiei oficiale, a cultelor civice, existau şi societăţi secrete. Legate prin secret, bazate pe o învăţătură ocultă, aceste societăţi formau grupuri de misterii, cu propria lor forţă esoterică şi ducând o activitate puternică şi subterană.

Existau apoi, jocuri, întreceri ce aveau un sens religios, o virtute secretă atribuită mai ales învingătorului. Aceste asociaţii, aceste secte practicând misterii exercitau o puternică atracţie asupra sufletelor, deoarece învăţăturile lor promiteau fericirea divină după moarte spre deosebire de concepţiile curente ale grecilor. Aceste asociaţii secrete practicau deseori magia, aşa cum am văzut în riturile orgiastice că se perpetuează elemente primitive alături de elemente orientale.

Dumont presupune că iniţiaţii se serveau pentru a se recunoaşte de anumite obiecte, symbola, precum plăcuţe de plumb, amprenta repetată a sistrului, cazul lui Sarapis purtând un modius imprimat pe medalii (De Plumbeis apud Graccos tesseris, Paris, 1870), iar Apuleius vorbeşte despre anumite signa secrete pe care le avea acasă şi pe care iniţiaţii le adorau în taină.

Îndeplinirea riturilor eficace, a gesturilor magice şi suverane asigura un fel de siguranţă în lumea de dincolo, viaţa după moarte fiind determinată de iniţiere. După moarte, muritorii de rând dispăreau într-o umbră cenuşie şi temă, într-o lume lipsită de bucurii şi dureri.

Zeul antic Dionysos, Zeu al vieţii a pătruns foarte adânc în cultele greceşti; el şi-a avut misteriile, riturile şi adoratorii proprii, reuşind să asimileze în cele din urmă toate celelalte curente

religioase ce traversau Grecia. El a fost alături de Apollon, protectorul templului de la Delphi. Misteriile sale teribile făceau din inițiat un alt om. El era, de asemenea, Zeul călăuzitor în moarte, alături de Marea Mamă de la Eleusis. Acest cuplu divin a dominat toate misteriile religioase și întreaga angoasă mistică a Eladei.

Dionysos

Cultul lui Dionysos este una dintre cele mai vechi religii ale Misterelor, din Grecia. Charles Autran, specialist în Iran, îl situează în epoca prehelenică, atribuindu-i un substrat religios indo-iranian. Dionysos, etimologic vine de la div-an-aosha, zeul arian al băuturii nemuririi, născut din Marea Zeiță-Mamă, întâlnită în toată zona Mediteranei prehelenice, iar importanța ritualică a pâinii și vinului simbol al cuplului etern format din Pământul-Mamă, Demeter a elenilor și Zeul suveran, s-a manifestat din cele mai vechi timpuri ale istoriei pre-elenice. Mai trebuie adăugate aici puternice influențe egiptene, cuplul Dionysos-Demetra amintind perechea Osiris-Isis. În lumea helenică existau societăți secrete sau thiase ce-l celebrau pe Dionysos printr-un cult exaltat, ecou al vechilor culte agrare, încamând reînoirea prin dansuri cu accent sexual, beție colectivă, sacrificii sângeroase și diverse practici magice.

Dionysos, Zeu al vinului și al beției sacre, a devenit în scurt timp obiectul unui cult care a fost legat de serbările agrare primitive preelenice. Ospețe colective, beții sacre toate erau corelate cu ritmurile anotimpurilor și prefigurau deja marile serbări religioase de mai târziu. Acestè culte ale pământului erau însoțite de dansuri ce se desfășurau în locuri considerate a fi sfinte cum ar fi munți, izvoare, fluvii și păduri și care simbolizau renașterea având un caracter sexual. Este o explicație a cultului falic, constituit din procesiunea falusului, existent în primele mistere ale lui Dionysos. Existau apoi jocuri și întreceri ce aveau un sens religios, o virtute secretă atribuită învingătorului. Cultul Dionysiac poartă o marcă străină și comportă misterii cu un

esoterism profund şi o învăţătură secretă. Colegiul Zeului se numeşte thiasos, înţelegându-se grupul de credincioşi asociat în orgii, comun oricărei instituţii dionysiace. Thiasul este unitatea religioasă elementară a cultului esoteric, cadrul permanent în care se regăsesc forme relgioase vechi, dar în care viaţa mistică tinde să se individualizeze. Thiasurile sunt continuatoarele vechilor practici religioase pre-elenice începând cu secolul III înaintea erei noastre. Aceste secte practicând mistere, exercitau prin aceasta o puternică atracţie asupra oamenilor, întrucât învăţăturile lor promiteau fericirea divină după moarte, deosebindu-se de concepţiile curente ale grecilor. Aceste asociaţii secrete practicau magia deseori, după cum am văzut în riturile orgiastice în care se perpetuează elemente primitive alături de elemente orientale. Iniţiaţii se serveau pentru a se recunoaşte de anumite obiecte, simboluri, precum şi de plăcuţe de plumb, amprenta repetată a sistrului, cazul lui Sarapis, purtând un modius imprimat pe medalii. Jean M. Rivière în Istoria Doctrinelor Esoterice, Ed. Symposion, 1996, p. 56, arată cum erau organizaţi aceşti tiasoi: «Se pare că după acelaşi principiu ca şi republicile greceşti. Funcţiile erau atribuite pe o durată de un an prin tragere la sorţi, considerată drept o manifestare a zeului. Adunarea decidea în mod suveran asupra tuturor problemelor: culte, financiare, administrative iar societatea oricând şi în orice ocazie, îşi rezolva treburile conform propriei voinţe. Demostene ne oferă un viu tablou satiric al acelei epoci (către 315) «Ajuns la vârsta maturităţii, îţi asistai mama la iniţieri; citeai ritualul şi făceai împreună cu ea celelalte ritualuri. Noaptea, îţi puneai pielea de ied, împrăştiai apa din vas peste iniţiaţi; îi purificai, îi frecai cu argilă şi tărâţe; apoi îi puneai să se ridice după purificare, spunându-le să strige: «Am scăpat de rău, am găsit binele», mândru nevoie mare că îţi reuşea mai bine ca oricui urletul sacru... Ziua, conduceai pe străzi frumoasele thiasoi purtând cununi de fenicul şi plop, strângând în mâini şi agitând deasupra capului şerpi cu capetele umflate şi strigând enoi saboi şi dansând. Drept răsplată primeai prăjituri sacre.»[1]

1) Demostene, pro Corona, 259-360 (citat de P. Foucart, Des Associations religieuses chez les Grees, Paris, 1873).

Îndeplinirea riturilor eficace, a gesturilor magice şi suverane conferea o siguranţă de a ajunge fericit în lumea de dincolo, viaţa după moarte fiind determinată de iniţiere: Conform credinţei grecilor, după moarte muritorii de rând dispăreau într-o umbră cenuşie şi întunecată aflată în lumea cealaltă, lipsită de bucurii şi dureri.

Procesul de iniţiere consta în citirea formulelor aflate în cărţile sacre pe care un cititor i le sufla la ureche iniţiatului, în care timp îi dirija toate mişcările rituale ale acestuia.

Ritualul avea momente neobişnuite şi care produceau efecte stranii asupra spectatorilor şi chiar asupra iniţiatului însuşi. De pildă avea loc un rit de sfâşiere al unui ied şi consumarea cărnii sângerânde, fapt care aminteşte de vechiul cult al lui Mithra. După aceea iedul era jupuit şi iniţiatul se acoperea cu pielea încă plină de sânge a iedului; dezbrăcat de haine, era stropit cu apă purificatoare, în vreme ce un servitor îl freca cu argilă şi tărâţe, obicei împrumutat de la barbari, după cum consemnează Plutarh. În tot timpul ceremoniei, purificatorul cât şi iniţiatul scoteau de mai multe ori strigăte stridente: ololyge. Se poate remarca existenţa a două elemente mistice, pământul şi grâul ce simbolizează marile mistere ale Demetrei (vezi misteriile de la Eleusis).

De remarcat că zeul antic Dionysos, Zeu al vieţii şi-a ocupat un loc important în cultele greceşti. El şi-a avut propriile misterii, rituri şi adoratori proprii care i-au permis să asimileze toate celelalte curente religioase ce animau Grecia. Alături de Apollon protectorul templului de la Delphi, un zeu purificator, un zeu om el a fost zeul preferat al Sibylelor, fiind cel care dirijează şi guvernează extazul. El cunoaşte purificările care îl fac pe om mai bun, care îl transformă total, iar practicarea misteriilor sale teribile fac din iniţiat un alt om. Era considerat ca Zeul călăuzitor în moarte. Cuplul divin cu Marea Mamă de la Eleusis a dominat toate misteriile religioase ale Greciei, lui Dionysos revenindu-i un rol cu totul aparte în rândul celorlalte divinităţi ale cetăţii, cultul său ţinând de un esoterism cu totul aparte.

Cultul cuplului Dionysos-Demetra aminteşte perechea Osiris-Isis. În toată lumea helenică se constată existenţa

colegiilor, a asociaţiilor secrete sau thiase care-l celebrează pe Dionysos printr-un cult exaltat, ecou prelungit al vechilor culte agrare încarnând reînoirea: dansuri cu un puternic caracter sexual, beţie colectivă, sacrificii sângeroase, diverse practici magice.

Dionysos[1] este o divinitate analoagă, dacă nu identică zeului trac Sabazios. Încă din cele mai vechi timpuri cultul său pare să fi fost orgiastic şi misterios, fiind practicat într-un entuziasm zgomotos şi delirant. Nu e greu să recunoaştem în căsătoria lui Dionysos şi a lui Demeter, un vechi rit de primăvară, legat de belşugul recoltelor şi de fecunditatea turmelor şi nu în ultimul rând al femeilor.

De remarcat, spre deosebire de alte culte iniţiatice, rolul precumpănitor al femeilor în cultul şi misteriile lui Dionysos încă din cea mai îndepărtată antichitate. Confreriile de bachante conduceau sărbătorile lui Dionysos la Delphi şi la Theba, ca şi la Atena. Femeilor li se impuneau condiţii de puritate rituală, acestea pregătindu-se înainte de oficierea sărbătorilor printr-un post de câteva zile ca şi prin abstinenţă (Titus Livius XXXIX, 9 şi Plutarh, De def. orac., 14).

Riturile aveau loc noaptea, fiind rezervate exclusiv iniţiaţilor. Delirul nu era provocat exclusiv de beţie, ci prin dansuri, cântece şi strigăte ce urmau postului preliminar, ca şi a absorţiei unei mari cantităţi dintr-o licoare cu efect ameţitor şi afrodiziac.

Trebuie să remarcăm faptul că Dionysos nu a fost întotdeauna zeul vinului (Perdrizet. Pangée, 57-65), iar misteriile au antecedat devenirea sa ca Zeu. Planta favorită a sa era iedera şi thyadele, din care se făceau cununi ce se purtau pe cap Aceasta determina posesiunea de către unele spirite violente care după Plutarh (Qualst. rom. 112) provocau entuziasmul (o stare euforică datorită principiilor active rămase încă necunoscute de ştiinţa oficială existente în plante). Tolagul de lungime peste normală, thyrsul era şi el împodobit la vârf cu iederă, iar uneori ţineau în mână şerpi (Euripide, Bacch. 102-103; Plutarh, Alex, 3).

---

1) Alfred Loisy: Misteriile păgâne şi misterul creştin Ed. Symposion, 1996.

Ritul lui Dionysos la paroxism atingea delirul. Atunci animalul destinat jertfei era sfâşiat şi carnea era mâncată de vie. Între zeu, victimă şi femeie exista o legătură mistică foarte strânsă şi ele întruchipează puiul de căprioară pe care îl mănâncă; din acest motiv ele îi poartă pielea.

Asupra scopului omofagiei puiului de căprioară sau a iedului nu există îndoieli, iar sensul iniţial al ritului s-a păstrat aproape intact până la sfârşitul păgânismului. Plutarh menţiona că bachantele mestecând iederă, făceau să le pătrundă în corp spiritele violente ce pricinuiesc o beţie fără vin. Sugând planta sacră, ele absorbeau o virtute divină. În acelaşi scop era devorată şi carnea vie a victimei, ale cărui însuşiri erau identice cu ale iederei. Fără îndoială că avem de a face cu efecte psihotrope datorită principiilor activi conţinuţi în sucul de iederă. (vezi Paul Ştefănescu: Plante de vraje. Ed. All, 1993).

Sărbătorile anuale ale lui Dionysos pot fi foarte bine corelate cu succesiunea perioadelor de vegetaţie. Această legătură nu este prea uşor de stabilit în privinţa marilor sărbători care aveau loc odată la doi ani. Există un mit, de dată ceva mai recentă, conform căruia Dionysos ar face o expediţie în India şi o asemenea periodicitate ar avea o legătură cu ţinerea sărbătorilor. S-a presupus că vechii traci aveau obiceiul să însămânţeze de două ori la rând acelaşi teren şi după aceea solul fiind epuizat să treacă în altă parte să cultive pământul. Ceremoniile bienale ar corespunde în concluzie inaugurării noului sol. Aceasta totuşi nu este decât o simplă ipoteză.

În liturghia orfică erau cuprinsă mai ales rituri purificatoare. Cuvântul de trecere al iniţiaţilor: «Ied, am căzut în lapte» este enigmatic cu bună ştiinţă. Formula nu ne duce cu gândul la o baie de lapte pentru purificarea mystului; cu siguranţă, înţelesul ei este acela că iniţiatul, identificat în chip de ied mistic cu jertfa şi zeul misterului, şi-a aflat fericirea, garanţia mântuirii veşnice, în faptul că este stăpânit cu anticipaţie de către zeu. Menţionarea iedului se referă la un rit simbolic al iniţierii, este foarte posibil ca şi menţionarea laptelui să facă aluzie la un rit, cu alte cuvinte la consumarea unei băuturi preparate din lapte. Ritul face probabil apel la regenerarea iniţiatului, calitatea lui de nou născut,

transformarea sa din ied. Inițiatul este regenerat și mântuit prin asimilare cu iedul mistic cu jertfa ce-l reprezenta pe Dionysos. Asemănarea cu mielul creștin nu este întâmplătoare și legătura dintre culte este mai mult decât evidentă.

«Proiecția vieții în drama teatrală micșorează durerea omenească și bate la porțile morții s-a întâmplat ca la apogeul civilizației elenice Dionysos s-o înlocuiască pe Pallas, iar tragedia să-și sape lăcaș în stânca Acropolei, atrăgând mari mase de oameni la teatrul lui Bacchus răscolindu-le sufletul precum furtuna.[1] Bacchus nu era decât masca populară a sumbrului și radiosului Dionysos, cel din vechiul cult tracic. La fel cum Dionysos își avea misterele lui, create de Orpheus, și Bacchus își avea sărbătoarea lui rustică: sărbătoarea ditirambilor. Un car de bețivani de la țară, deghizați în satiri, băntuiau din sat în sat întru gloria zeului viței-de-vie. Mitul lui Dionysos cel sfârtecat de Titani și reînviat de Zeus la sânul celestei Demeter, reprezenta pe drept cuvânt unul din cele mai mari mistere cosmogonice. Țăranii din Megara și Boetia nu se îndoiau nici o clipă de acest mit. Dar ei auziseră vorbindu-se destul de confuz despre aventurile acestui Zeu, despre viața lui, despre moartea și renașterea sa, fapte care se celebrau în câteva sanctuare cu gravitatea religioasă necesară acestor lucruri sacre.

Misterile de la Eleusis

La Eleusis se celebrau începând cu secolul XI î. Ch mistere închinate celor două zeițe: Demeter și Kore, adică pe Mamă și pe Fecioara divină, zeități ce stăpâneau marea mystilor (două lacuri cu apă sărată). Era vorba de un cult local plasat sub protecția directă, respectiv sub controlul și influența statului. Aceste mistere au luat naștere la Eleusis mai înainte ca acesta să fi fost anexat Atenei, iar sub aspect politic s-a reușit să se realizeze ca participarea Atenei să aibă loc la îndeplinirea și îndrumarea unor rituri ce își dobândiseră deja o reputație în afară.

---

1) Edouard Schure: Sanctuarele Orientului, Ed. Princeps, 1994.

Misteriile de la Eleusis nu se bucurau de tradiţia unei învăţături secrete care să facă obiectul iniţierii. Secretul misteriilor era ştiut de toţi căci se cunoştea de toată lumea esenţa credinţei şi scopul riturilor, respectiv darul nemuririi acordat de Zeiţe în baza normelor instituite de către Demeter. Victima jertfită Demetrei pentru iniţiere asigura nemurirea preafericită. Erau secrete obiectele sacre, riturile, formulele liturgice şi ceremoniile săvârşite în interiorul sanctuarelor. Iniţiaţii de la Eleusis nu învăţau nimic, ci resimţeau unele impresii şi erau aduşi într-o anumită stare sufletească. Puţinul care se învăţa se referea la normele iniţierii, riturile pe care mystil trebuiau să le îndeplinească şi ceremonialul ce trebuia respectat.

Explorările şi săpăturile întreprinse în 1922-1927 şi descrise de Sir John Marshall, au dovedit existenţa în Asia Mică, pe malurile Indusului, a unei Zeiţe-Mamă, Mahâdevi. «Ea este puterea care creează şi distruge matricea cea din care se nasc toate şi la care se întorc toate, forţa misterioasă care stăpâneşte toate dorinţele, toate patimile... vrăjitoarea supremă care împarte puterile supranaturale şi forţele magice» (Monhenjo daro and the Indus civilization, Londra, 1931).

Această mamă are un paredru, pe Siva, stăpânul animalelor, al cărui chip este împodobit cu două coarne mari. Zeiţa Mamă este neagră şi ea se regăseşte în Demeter cea neagră de la Phigalia şi Demeter Erinys de la Thelpousa, în Afrodita negroidă venerată în Arcadia. În acest loc ce face obiectul unui cult asociat celui al lui Dionysos, fapt care demonstrează existenţa cuplului divin.

Această Zeiţă Mamă este pre-ariană în India şi face parte dintre credinţele asiatice şi mediteraneene. Alături de ea se situează taurul sau vaca Io. Zeiţă a fecundităţii vegetale, animale şi chiar umane, ea are drept simbol grâul, care este regăsit de asemenea în misteriile de la Eleusis. Astfel, pâinea şi vinul, Demeter-Dionysos apar în riturile esoterice încă din cele mai vechi documente de care dispunem. Zeiţa-Mamă are un cult ale cărui vestigii preistorice se regăsesc în Irakul mileniului V î. Ch. până în Indusul prearian. Această Zeiţă agricolă, aceasta Mamă a Naturii este legată de câmpurile cultivate, de fecunditate. Marii

înțelepți ai Antichității începând cu Eschil, Sofocle și Euripide compară nu odată sămânța bărbatului cu cea a grâului și procreația umană cu munca fertilă a câmpurilor.

Trebuie oare privită Demeter greacă ca fiind tot una cu Isis egipteană? Grecii de altfel recunoșteau originea străină a Demetrei. Indiferent dacă această Zeiță-Mamă provine din Asia Mică sau a făcut un ocol prin vocea Nilului, nu prezintă o prea mare importanță.

Pentru a dovedi că Misteriile aveau un caracter pur agricol, este suficient să amintim că cele mai vechi serbări de la Eleusis erau legate de rituri agrare (secolul XI I. Ch). Ele sunt celebrate când înverzește grâul sau când sunt treierate spicele. Mamei îi sunt închinate primele roade, iar darul final oferit de hierofant epopților Misteriilor este un spic de grâu. Zeiță fertilizatoare, Zeiță învățătoare, Demeter pre-elenică amintește de Isis egipteană, zeiță agricolă, glie fecundă, țarină neagră a Deltei care produce recoltele. Demeter îl avea pe sol, pe Triptolemos, care trebuia să facă grâul cunoscut întregului pământ.

Riturile de la Eleusis a căror vechime este în jur de o mie de ani, nu sunt cunoscute decât foarte vag. Puține informații exacte referitoare la anumite detalii importante ne-au parvenit datorită indiscreției unor scriitori creștini. Mărturiile păgâne se referă îndeosebi la iconomia exterioară a cultului eleusin și la manifestările sale publice, precum și la organizarea personalului sacerdotal.

Micile și marile misterii se celebrau o dată pe an, micile misterii la Atena, pe 20 și pe 21 ale lunii anthesterion (februarie-martie), la o săptămână după Anthesterii, iar marile misterii la Eleusis, între 19 și 22 sau 23 boedromion (septembrie-octombrie). Ambele erau realizate de același personal sacerdotal. Un interval sacru de cincizeci și cinci de zile acoperând luna sărbătorii, ultimele cincisprezece zile ale lunii precedente și primele zece zile ale lunii ce urma, era vestit cetăților elenice, și garanta siguranța celor care doreau să participe la aceste solemnități. Inițierea în micile misterii preceda partea a doua a marilor misterii. Sărbătorile aveau loc cu mare fast o dată la doi ani și de cele mai multe ori o dată la patru ani.

Micile misterii au rămas învăluite în mister, fiind săvârşite într-un cartier mărginaş al Atenei, numit Agrai. Ele cuprindeau o purificare în Ilissos, fiind legate de Persephone, Zeiţa Infernului, aceeaşi care, sub numele de Kore (fiică) era asociată Demetrei în misteriile de la Eleusis. Mitul sărbătorii reprezenta întoarcerea Zeiţei mai curând decât răpirea ei de regele Infernului. Stephanos Byzantios menţionează că micile misterii erau o reprezentare a lui Dionysos şi o evocare a acestuia pentru revenirea primăverii şi nu o pătimire a zeului sau o căsătorie sacră. După o legendă micile misterii au fost create anume pentru Herakles care dorea să primească iniţierea într-o vreme când porţile sanctuarului de la Eleusis nu erau încă deschise străinilor. Se poate conchide că micile misterii au fost instituite la Atena mai înainte de a avea loc anexarea oraşului Eleusis, coordonarea misterilor ateniene cu cele eleusiene având loc mult mai târziu.

Cultul eleusin era deţinut de două familii: Eumolpidai şi Kerykes, având o obârşie veche, anterior perioadei când Eleusis nu se unise cu Atena. Eumolpidaii deţineau rangul cel mai înalt de hierofant «cel care înfăţişează lucruri sacre», marele iniţiator. Acestuia i se cerea să îndeplinească anumite condiţii, cum ar fi, o ţinută impunătoare şi o voce puternică şi bine timbrată. Funcţia sa era viageră şi numele lui era sacru, trebuind să fie celibatar. El era asistat de două hierofantide în cadrul ceremoniilor de iniţiere, una slujind-o pe Demeter, iar cealaltă pe Kore. Un alt personaj principal era daduhul său purtătorul de torţă, numit şi el pe viaţă, fiind ales dintre Kerykes. Sarcina sa era de a purta torţa dublă cu prilejul ceremoniilor misterilor. Crainicul sacru provenit din aceeaşi familie, rostea în faţa mystilor enunţurile necesare printre care şi pe cel cu privire la păstrarea tăcerii. Preoteasa lui Demeter, provenind din familia Philaizilor avea rol în misteril ca şi o serie de îndatoriri speciale, numele ei fiind dat anului, ca şi cel al preotesei Athenei de pe Acropole, reprezentanta celui mai vechi cult al Demetrei de la Eleusis, un cult anterior organizării misteriilor.

Efebii ateniені mergeau la Eleusis începând cu data de 13 boedromion pentru a ridica obiectele sacre ce urmau a fi aduse înapoi în mod solemn pe 19. Obiectele sacre erau niște imagini

divine conservate în încăperea secretă a sanctuarului de la Eleusis, unde avea acces singur hierofantele. Pe 14 efebii escortau procesiunea sacerdotală ce aducea obiectele sacre. Preotul ce se ocupa de cele două zeițe anunța sosirea lor preotesei Athenei Polias, iar întreg poporul ieșea în întâmpinare, procesiunea așteptând-o în suburbia Smochinului sacru. În final obiectele de cult erau așezate în Eleusinionul Atenei, adică un templu înconjurat de ziduri înalte unde profanii nu aveau acces.

Hierofantul trebuia să fie neapărat celibatar și își pierdea numele cu prilejul unei ceremonii de investitură care consta dintr-o baie rituală la țărmul mării.

O condiție necesară pentru a îndeplini această funcție era să aibă o voce puternică care să se facă auzită până departe. Se remarcă importanța acordată vocii. Unii autori s-au întrebat de ce hierofantul era ales după caracteristicile vocii, având în vedere că rolul lui era mai mult unul de conducere decât de dicție, care revenea corului și heraldului sacru. Se uita astfel caracterul fundamental esoteric și magic al misteriilor de la Eleusis. În doctrinele secrete, vocea umană este instrumentul uman prin excelență magic. Cu ajutorul vocii se spun rugăciunile, incantațiile și cântecele de temut. O notă falsă, o greșeală de ritm anulează formula magică, iar este lucru știut că egiptenii îi desemnau pe preoți prin titulatura de «voci potrivite».

Această concepere a vocii ca instrument magic explică unul din cazurile de excludere de la misterii.[1]

Când mystii se adunau în ziua a 15-a a lunii Boedromion în fața Eleusinion-ului din Atena, hierofantul și daduhul proclamau solemn numele celor care nu puteau fi admiși la inițiere. «Ori cine nu are mâinile curate, oricine nu are voce inteligibilă». Cea de a doua condiție impusă îi excludea pe toți aceia care erau incapabili să repete, cu modulațiile prescrise, formulele sacre și intonațiile secrete ale versurilor.

Care erau gradele de inițiere. Accesul la misterii se efectua treptat. Misteriile de la Eleusis erau legate de cele de la Agrai, la porțile Atenei; trebuia să se treacă mai întâi prin aceste Mici Misterii; celebrate în Anthesterion, înainte de admiterea la

1) Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice, Ed. Symposion, 1996.

«Marile Misterii», după un staglu minim de şapte luni, după cum menţionează Plutarh şi Aristofan. La Eleusis existau mystai iniţiaţi de gradul întâi şi epoptai, iniţiaţi de gradul doi. Trecerea de la primul la al doilea grad se făcea după un interval de un an (Plutarh). După descrierea unui participant, acesta menţiona: «Am postit, am băut kykeon, am scos din cist şi mânuind obiectul sacru l-am aşezat în Kalathos şi din acesta l-am pus din nou în cist». Obiectul misterios reprezenta un organ genital.

«Iniţierea greacă - arată Jean M. Rivière - urmând riturile celorlalte forme iniţiatice, implică purificări pregătitoare înaintea morţii simbolice» şi a «noii naşteri». Candidaţii după cum menţionează Plutarh, trebuiau să postească şi să rămână neprihăniţi o anumită perioadă de timp. Anumite alimente erau interzise: păsările de curte, unii peşti, lintea, rodiile, merele şi fructele sacre. Trebuiau să se ferească de contactul cu un cadavru sau o lehuză (tabu-uri care existau şi la vechii evrei). Se practica păstrarea unei tăceri absolute.

Procesiunea pleca de la Atena la Eleusinion, lângă care se afla altarul celor doisprezece Mari Zei. După ce cântau imnuri în onoarea lui Jakkhos, mystii traversau Agora şi mergeau să la statuia divină din Templu în care se găseau pictate diferite personaje aparţinând cultului eleusin.

Cortegiul parcurge după aceea Calea Sacră eleusină străjuită de morminte, după care se îndreptau spre Eleusis şi Academie. În drum întâlneau celebrul Smochin sacru oferit de însăşi Zeiţa. Cortegiul trecea şi peste Kephisos râu mitologic, cu rol important în teologia misteriilor. Se spune că pe malurile acestuia creştea narcisa din care se făcea cununa antică a Marilor Zeiţe, plantă care alături de şofran (vezi Magia înaltă de Paul Ştefănescu Ed. Miracol, 1997) erau consacrate zeiţei Artemis din Brauron. Narcisa era considerată ca fiind floarea morţii, floarea infernului. Alături de crinul de pădure, se credea că ambele plante cresc de preferinţă pe morminte.

După trecerea peste pod, cortegiul întâlnea altarul lui Zeus Meilichios unde se sacrificau victimele ispăşitoare. Pieile lor erau întinse pe pământ iar candidaţii se purificau stând pe ele cu piciorul stâng. O altă oprire avea loc la templul lui Jakkhos

Kyamitos unde se practicau rituri falice. Se spune că Jakkhos şi-a găsit moartea sfâşiat de Titani iar sângele lui a fecundat întreaga natură. Următoarea escală avea loc în defileul de la Korydallos unde se afla sanctuarul lui Apollon.

În ce constau riturile sacre de la Eleusis în definitiv? În primul rând era vorba de o dramă mimată şi jucată de iniţiaţi, care reuniţi în sala de iniţiere repetau gesturi antice, transmise de strămoşi, ce fuseseră mai apropiaţi de zei. Cele două mari familii sacerdotale de la Eleusis pe lângă faptul că păstrau cu strictețe tradiţia şi secretele iniţiatice, se aflau şi în posesia unor obiecte sacre de origine magică. Învăţăturile esoterice ale misteriilor nu erau nici percepte morale, nici simbolism filosofic, ci un ansamblu de tehnici mistice. Spectacolele, aşa cum arată P. Foucart, constau din două drame. Clemens din Alexandria ne relatează că subiectul primei drame se referea la răpirea fiicei Demetrei, Kore, de către Hades şi întruchipa durerea Demetrei, şi căutările ei. O parte din joc era reprezentat exclusiv de personalul sacerdotal, mystilor fiindu-le interzis să participe. În momentul în care Kore strigă după ajutor, hierofantul loveşte vasul de aramă pe care îl face să sune. Mystii mimau acum căutarea şi descoperirea lui Kore şi căsătoria lui Demeter cu Zeus, act îndeplinit într-un colţ întunecat al templului de către hierofant şi preoteasa Demetrei.

Telestrionul sau sala de iniţiere consta dintr-o sală mare înconjurată cu trepte pe care luau loc iniţiaţii. Acoperişul sălii era susţinut de un număr de coloane interioare. Construcţia era originară din Creta, şi avea laturile de zece metri, fiind sprijinită de şase coloane, precedată de un vestibul.

Primul edificiu - arată Jean M. Rivière - construit din piatră a fost extrem de simplu: pe o terasă în rambleu, precedată de o curte, un edificiu modest fără peristil, de maximum 17 metri lungime şi 14 metri lăţime. Terasa era înconjurată de un zid menit să apere ansamblul de curiozitatea neiniţiaţilor sau de atacurile duşmane. În acest zid se deschideau două porţi: una dădea spre mare, cealaltă era împodobită cu două coloane modeste, amplasate în interiorul incintei...

«Așa arăta Eleusisul în secolul VIII și în prima parte a secolului VII. Dar după ce Eleusisul a fost supus de Atena, după lupte îndelungate a căror amintire se păstrează în legende, după ce Atena însăși a devenit o cetate importantă care exportă produsele sale manufacturiere în întreg bazinul Mării Egee, modesta clădire de la început a ajuns neîncăpătoare pentru mulțimea inițiaților și, în secolul VI, s-a ridicat un nou edificiu.

Acesta era format dintr-o sală pătrată, măsurând 27 de metri, înconjurată de trepte de piatră pe care se așezau inițiații și sprijinită de 25 de coloane. Fațada clădirii era împodobită cu un șir de coloane. Evident că telesterionul nu era singurul monument din incinta sacră de la Eleusis. În apropierea unei grote se înalță un mic templu dedicat lui Pluton și, lângă sala principală, era un alt templu, numit templul F, întrucât nu avem informații asupra divinității care era adorată acolo.»

După cum am mai menționat, în timpul reprezentației erau înfățișate privitorilor obiectele sacre aflate în posesia familiei Eumolpizilor. Precis nu se știe în ce constau acestea, dar se presupune că erau efigii de zei, figuri simbolice, diagrame și totemuri antice. Importanța lor este subliniată de locul privilegiat pe care îl ocupau în sanctuar, unde doar hierofantul avea dreptul să intre. Eumolpizii le păzeau continuu, mereu acoperite și ascunse de privirile mulțimii. În timpul uneia dintre nopțile inițierii, precizează P. Foucart, se deschideau ușile de la încăperea secretă și hierofantul în costum de ceremonie, arăta inițiaților adunați obiectele scăldate într-o lumină orbitoare. Forma acestor obiecte misterioase se deosebea de tot ceea ce în general putea fi văzut în temple iar vederea lor constituia un privilegiu acordat numai inițiaților.

Plutarh, citat de P. Foucart, ne-a lăsat una dintre cele mai reușite descrieri ale riturilor misteriilor de la Eleusis: el face o comparație remarcabilă între inițiere și moarte: sufletul în clipa morții, simte același lucru ca și cei inițiați în marile misterii. «Cuvântul și lucrul se aseamănă. La început este goana la întâmplare, ocolișurile obositoare, rătăcirile neliniștitoare și nesfârșite prin beznă. Apoi, înainte de sfârșit, groaza ajunge la apogeu: frisoane, tremur, sudoare rece, și spaimă. Dar după

aceea o lumină minunată apare în faţa ochilor şi se trece pe tărâmuri neprihănite şi pe pajişti pline de zvonuri de cântece şi dansuri; cuvinte sacre, apariţii divine inspiră respectul religios. Atunci omul devenit perfect şi iniţiat, devenit liber şi mişcându-se fără oprelişti, celebrează misteriile, cu o cumă pe cap.»

Aristides a redat mai bine cele de mai sus: «Eleusis este un sanctuar comun întregului pământ şi dintre toate lucrurile divine pe care le au oamenii este cel care provoacă cea mai mare teamă dar şi cea mai mare seninătate.»

După cum am arătat, în ziua de 15 avea loc «adunarea» când candidaţii la iniţiere strânşi în Polkile ascultau proclamarea hierofantului privind condiţiile de admitere în misterii. Nu erau admişi ucigaşii şi barbarii. Fiecare candidat era asistat de un mystagog, adică un membru al celor două mari familii sacerdotale, eumolpid sau keryx. Mistagogii aveau misiunea de a oferi candidaţilor lămuririle practice referitoare la interdicţiile ce trebuiau a fi respectate pe durata perioadei sacre ca şi la riturile ce urmau a fi îndeplinite de către aceştia. Nu se indica cum vor decurge ceremoniile. Misteriile de la Eleusis nu impuneau abstinenţa şi nici restricţii de ordin alimentar. Urma o treaptă superioară de iniţiere, epopteia căreia candidatul avea dreptul de a se prezenta la cel puţin un an după ce primise iniţierea comună. Nu se cunoaşte în ce consta epopteia, doar că era impusă păstrarea secretului.

În ziua de 16 se efectua purificarea mystilor prin scăldarea în mare împreună cu un purcel ce figura în calitate de jertfă fiind considerat ca o amuletă protectoare. Cu acest prilej se dansa mult şi se cânta făcând cât mai mult zgomot fiind evocat Jacchos, misticul a cărui imagine însoţea procesiunea cu acest prilej, fiind aduse şi jertfe.

Procesiunea ajungea târziu pe timpul nopţii la Eleusis şi după ce pătrundea în incinta sacră, ea era ferită de privirile profanilor. Despre ce urma nu se cunoaşte nimic. Probabil că erau depuse în mod solemn obiectele sacre în sanctuarul lor. În noaptea de 20 spre 21 avea loc iniţierea, când se juca drama liturgică a Demetrei şi Korei. În ziua de 20 sau 21 erau aduse jertfe pentru poporul atenian în interiorul peribolului sacru, mystii

fiind admişi doar ca simpli privitori. În ajun posteau şi făceau exerciţii pioase.

Riturile nocturne de iniţiere formau împreună un tot având ca scop nu numai recrutarea de noi iniţiaţi ci şi realizarea nemuririi. Riturile în sine se rezumau doar la acte ce îi priveau doar pe iniţiaţi ci constau în reprezentări liturgice al căror scop îl reprezenta un interes comun al cetăţii, îndeplinirea ceremoniilor tradiţionale urmărind binele statului. Plutarh scrie referitor la intrarea în nemurire din misterii: «În clipa morţii, sufletul trece prin aceeaşi stare pe care o trăiesc cei ce participă la marile iniţieri. Iar cuvintele se aseamănă şi ele: a muri şi a fi iniţiat. Sunt mai întâi umblete la întâmplare, ocoluri anevoioase, alergări, neliniştitoare şi fără ţintă prin întuneric. Când te apropii de capăt, te copleşeşte, spaima, te înfiori, tremuri, sudoarea te îngheaţă, te cuprinde groaza. Însă după ce ai lăsat în urmă toate acestea, dai de o lumină minunată; te trezeşti în locuri neîntinate, pe pajişti înveselite de glasuri şi dansuri, trăind tulburarea religioasă pricinuită de cuvintele sacre şi de apariţiile divine. Omul, astfel desăvârşit şi iniţiat, devenit liber şi preumblându-se nestingherit, celebrează misteriile, îşi încununează creştetul şi stă de vorbă cu oamenii sfinţi şi puri privind la mulţimea impură a neiniţiaţilor care vieţuiesc în această lume cum se calcă în picioare şi se izbesc unii de alţii în mocirlă şi în beznă şi cum, de frica morţii, stăruie în nenorocire, fiindcă le lipseşte credinţa că şi-ar putea găsi fericirea pe pământ.»

Misteriile cuprind în mare, două părţi: o parte de încercare şi de supunere la durere, chiar şi de spaimă care are loc în semiîntuneric sau întuneric, într-o stare de consolare şi de bucurie apoi în plină lumină alături de divinităţi şi iniţiaţi. Ritualurile întruchipând suferinţele şi bucuriile erau legate de miturile Korei şi Demetrei participând la durerile zeiţelor şi respectiv la fericirea lor. Iniţiatul ajuns în preajma zeiţelor nemuritoare le creia impresia că după moarte se vor afla iarăşi alături de ele pentru totdeauna.

«Iniţierea de la Eleusis era jalonată de probe simbolice: iniţiaţii erau consideraţi morţi şi îngropaţi (vezi misteriile egiptene şi mai recente ale Franc-Masonilor); ei începeau o călătorie,

teribila călătorie a morților, a sufletului în infern (vezi Cartea morților). Conduși prin întuneric de mystagogii lor, în timpul drumului le apăreau înainte diverse arătări înspăimântătoare; soseau dinaintea unui tribunal și erau supuși unei judecăți simbolice, urmată de supuneri la probe și purificări. Plotin în prima carte a Enneadelor, descrie destul de limpede această serie de rituri inițiatice de unde se constată cu ușurință că drama de la Eleusis căuta să sugereze în mod simbolic stările *post mortem* ale oricărei ființe omenești. La sfârșit, când inițiații, urcând în fugă, ajungeau în locuri luminate și primeau veșminte noi, ei intrau în alaiul zeului; Plotin nu se reține a afirma: «astfel cade sufletul. până când poate să-și ia zborul spre înălțimi. Ne dăm seama de simbolismul profund care însoțea fiecare gest, fiecare cuvânt, fiecare act al mitului Demetrei și Persephonei. Un element important al dramei inițiatice de la Eleusis îl constitule ansamblul cuvintelor misterioase rostite de hierofant. Formule magice, de origine divină, cuvinte secrete constituiau un corespondent al lucrurilor secrete»[1]

Apulelus menționează că misteriile de la Eleusis reprezentau răpirea Korei, căutările Demetrei și regăsirea zeițelor, totul fiind dominat de tristețe și bucurie din a căror succesiune era constituită totalitatea dramei liturgice. După unii autori creștini se presupune că la Eleusis era reprezentată și o căsătorie sacră, unirea lui Zeus cu Demeter.

Începutul ceremoniei era marcat cu o lovitură de gong destinată să îndepărteze spiritele rele. Demeter bea kykeon iar mystii o imitau după ce alergaseră prin întuneric reproducând spaimele zeiței.

În privința compoziției kykeonului sunt mai multe ipoteze: astfel după unii ar fi un amestec de apă, făină de orz și busuiocul cerbilor. După Iliada era un amestec de brânză rasă și vin. Busuiocul cerbilor după Plinius cel Bătrân avea însușiri miraculoase ușurând nașterea femeilor și de aceea conferea ritului o vrajă de fecunditate. Băutura avea scopul de a însuma calitățile apei, cerealei și plantei.

---

1) Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice, Ed. Symposion, 1996.

Un alt ritual consta în a lua un obiect şi pus înapoi într-o cutie, după ce fusese aşezat un timp, într-un coş (Tacita screta cistarum) constituind un fel de sacrament de iniţiere, la fel ca şi băutul kykeonului. Obiectele sacre se presupune că erau nişte embleme sexuale.

Comuniunea iniţiaţilor cu Demeter era simbolizată cu intermediul celor două simboluri: cel al împărtăşirii cu kykeon, băutură mistică, sacră şi divină şi atingerea unor obiecte sacre. Totul simboliza căsătoria sacră, adică uniunea spirituală a iniţiatului cu zeiţa misterului prin comuniune alimentară şi sexuală, ce se transforma într-o comuniune morală.

După unele surse, misteriile de la Eleusis ar fi fost legate de Demeter şi de Kore. Pluton o răpise pe prima, iar Zeus o posedase pe cea de a doua. Homer şi Hesiod presupun că personajul cu care s-a culcat Demeter era Iasion, muritorul îndrăgit de zeiţă. Aceasta este conform legendei cretane. După legenda de la Eleusis ar fi fost vorba de Keleos, prinţul ce-i oferise adăpost Demetrei. Textual se spune: Demeter augusta zeiţă cea mândră cu cosiţe, lăsându-se pradă dorinţei s-a împreunat în dulcea iubire cu eroul Iasion pe un câmp de trei ori arat în ţinutul mănos al Cretei (Odissea, V, 125-129). A treia arătură este arătura de toamnă, împreunarea de către conducătorul local ce-l întruchipa pe Zeus avea loc sub forma unui rit în măsură să determine şi să întreţină fecunditatea pământului. În vremurile vechi, rolul lui Zeus era jucat de hierofant, iar acela al Mamei grânelor de preoteasa Demetrei ce o întruchipa pe Zeiţă, actul sexual fiind înlocuit de un simulacru.

Tertullianus şi Asterius spun că hierofantul o lua pe preoteasă şi intrau în încăperea secretă în vreme ce întreg templul era cufundat în întuneric şi avea loc împreunarea. Ritul simboliza uniunea mistică a iniţiaţilor cu augusta Mamă ce acorda supuşilor nemurirea.

Templul se lumina şi porţile sanctuarului secret se deschideau, iar hierofantul anunţa: «Divina Brimo l-a născut pe Brimos». Naşterea unui prunc era garanţia mântuirii sperate de credincioşi. Asemănarea cu religia creştină este frapantă şi nu

poate încăpea nici-o îndoială că misteriile păgâne au stat la baza cultului creştin, acoperind unele părţi ale acestuia.

Brimos poate fi Plutos dacă nu cumva este identic cu Dionysos.

Riturile reprezintă prin latura lor simbolică nişte comemorări. Biserica creştină celebrează zămislirea, naşterea, moartea şi învierea lui Christos, evenimente rememorate prin intermediul liturghiei .

Vestirea naşterii divine este legată cu ofranda spicului de grâu. Se face presupunerea că spicul de grâu era Brimos. Un spic din recolta trecută făgădula începutul recoltei viitoare simbolizând renaşterea eternă a grânelor.

La Eleusis se mai pronunţa o formulă mistică: «Fă să plouă - Rămâi însărcinată». Primele cuvinte se pronunţau având privirea îndreptată spre cer, iar cele de al doilea, cu privirea aplecată spre pământ. S-a presupus că acest ceremonial era legat cu cel al vărsării apelor care avea loc în ultima zi a sărbătorilor când se luau două vase mari de argilă pline cu apă dispuse unul la răsărit şi celălalt la apus şi se răsturnau pronunţându-se cuvinte mistice. S-a presupus că era vorba de o rugă pentru ploaie, dar alţi autori (Proklos citat de Farnell, 185) vede în aceasta nişte libaţii aduse în cinstea puterilor htoniene şi poate a celor morţi.

Sărbătorile de la Eleusis se încheiau după datele pe care le deţinem pe 23 boedromion dimineaţa, iar după amiaza avea loc întoarcerea la Atena, fără nici-o ceremonie.

Misteriile de la Eleusis potrivit amănuntelor ce ne-au parvenit nu ofereau nici o instruire sau predică doctrinală de către hierofant ori a altui personaj sacerdotal. Întreaga învăţătură era cuprinsă în ritual şi în credinţa exprimată prin ceremoniile sacre, în gesturi şi formule. Simpla privire a misterului antic, al riturilor vechi, îi integra pe iniţiaţi în rândurile celor apropiaţi Zeiţei şi le asigura nemurirea.

Ce înfăţişa hierofantul în templu şi ce vedeau iniţiaţii? O succesiune de ceremonii, asemănătoare celor existente în mai toate religiile, constând din rituri triste legate de moartea zeiţei,

urmate de o serie de rituri consolatoare şi vesele, total alcătuind cele două părţi componente ale unei drame liturgice.

Săpăturile pe locul unde a existat sanctuarul de la Eleusis au arătat că acesta nu era amenajat pentru a conţine maşinării destinate să producă iluzii scenice, cum ar fi deschideri de porţi, mişcări de statui etc. Exista doar un efect de lumină, când se deschidea sanctuarul secret.

Fundamentul misteriilor de la Eleusis consta în făgăduinţa nemuririi făcută celor care se iniţiază în riturile instituite de străvechea Mamă a grânelor, Demeter. Fondul cel mai vechi al acestui cult a fost constituit probabil din rituri agrare săvârşite mai cu seamă de femei.

Edouard Schure în «Sanctuarele Orientului» Ed. Princeps, Iaşi, 1994 scrie următoarele referitor la misteriile de la Eleusis: «Din cele mai vechi timpuri, Misterele lui Demeter, Persephone şi Dionysos însemnau pentru iniţiaţi istoria Sufletului lumii, a Sufletului omenesc şi a spiritului viu ce se dezvoltă în Univers. Există trei moduri de a înţelege mitul: în sensul natural, uman sau divin. Primul mod era pentru gloată, al doilea pentru cei cu educaţie, iar al treilea pentru o mică elită. Fiecare sens era adevărat şi corespundea unui grad de înţelegere. Al doilea îl explica pe primul, iar al treilea le justifica pe amândouă, sintetizându-le. Numai astfel putea fi concepută Demeter, în sens material ca fiind Mama-Pământ, care dă naştere tuturor fiinţelor corporale; în sens intelectual - Providenţa, ce-i învaţă pe oameni agricultura şi îi civilizează, iar în sens spiritual - ca Lumină imaterială, inteligentă şi inteligibilă, stăpână a sufletelor, care-i iniţiază pe oameni în Adevărurile esenţiale. Şi miturile Persephonei şi ale lui Dionysos aveau trei sensuri.[1] Misteriile erau create pentru a revela succesiv aceste sensuri celor care puteau să le înţeleagă, pentru a deschide în oameni ochiul interior (este vorba de glanda pineală) cel care vede înlăuntrul lucrurilor, fără aparenţa lor înşelătoare şi care le percepe unitatea în multiplicitate. Dar cum gloata nu era capabilă să se înalţe până la aceste lucruri sfinte, pe care era gata să le mânjească, să le

1) Alfred Loisy: Misteriile păgâne în misterul creştin, Ed. Symposion, 1996.

tăvălească în noroi, pentru a le aduce la nivelul ei, jurământul tăcerii era impus inițiaților sub pedeapsa cu moartea.

De unde apăruseră deci, cu riturile și misterele ei, această doctrină sacră, al cărei loc de manifestare era Eleusisul? Istoricii greci au datat apariția acestui cult prin epoca lui Cecrops, fapt care i-ar atribui o origine egipteană. Eleniștii care doresc ca tot ce e grec să rămână de origine greacă, au contestat adesea această datare; recent s-a ajuns la concluzia că prototipul zeiței Demeter a fost Isis. Pe de altă parte, familia Eumolpizilor, care a păstrat mai mult de o mie de ani secretul acestor mistere, pretindea că e originară din Tracia. Tot în Tracia își plasau grecii originea religiei lor, a misterelor și tot de acolo a fost adusă ițitera de către dorieni, instrument existent înainte de lira ionică a lui Hesiod și Homer.

Aceste mistere, cu destin tragic, despre care anticii povestesc atâtea minunății, dar pe care n-au îndrăznit niciodată să le descrie, au rămas o enigmă pentru noi.

Poporul privea de departe aceste mistere, cuprins de o venerație profundă, dar și de un soi de teamă. El încerca în fața lor un sentiment numit *groază sacră*. Doctrina ascunsă a misterelor trebuia să-i fi apărut odată cu fațada unui templu subteran, înconjurat de stânci, pe care l-ar fi descoperit în nu știu ce munte sălbatic al Frigiei.

La intrarea în criptă, te întâmpină trei statui colosale, sculptate toate din aceeași stâncă, pe jumătate îngropate în pământ. Între cele trei busturi gigantice se întredeschid două porți, guri flămânde ale înspăimântătorului abis, pe care-l păzesc aceste divinități sepulcrale. În stânga o putem zări pe maiestuoasa Demeter, cu coroana pe cap și sceptru de regină. Deasupra ei se poate citi: «Eu sunt lumina celestă și izvorul tuturor sufletelor». La dreapta o putem vedea pe severa și blânda Persephone, înfățișată ca o femeie care seceră, cu un snop de spice în brațe, cu o coroană de maci și narcise în jurul frunții, ceea ce o face să semene cu o stea. Deasupra ei se poate citi «Eu sunt Moartea și dețin secretul Vieții.» Între cele două zeițe, depășindu-le cu un cap și aproape desprins de sol, se înalță statuia lui Dionysos, vesel și încoronat cu frunze de viță. În mână

ține un thirs înaripat, cu doi șerpi încolăciți, asemenea caduceului lui Hermes. Deasupra capului se poate citi: «Eu sunt Viața, Moartea și Recunoașterea. Eu sunt Zeul celor înaripați.»

Oare ce există în adâncul criptei? Ce apariții teribile, ce revelații consolatoare se puteau afla alci? Cei care coborau reveneau cu gura ferecată.

Misteriile Orfico-Pitagoreice

Misteriile orfice fac parte integrantă din complexul religios al vechii Elade, care a fost creuzetul a diferite rituri și misterii ale Orientului Apropiat și mediteranian. Curentul inițiatic al spiritualității grecești a apărut în Grecia secolului al VI-lea î. Ch., această doctrină esoterică își are originile în Orfeu, un semi-zeu, originar din Tracia. Renumit ca tămăduitor și în același timp muzician, fermecând animalele sălbatice cu muzica sa, a coborât în Infern pentru a o readuce pe Euridyce, face ca personalitatea lui Orfeu să fie comparată cu a vechilor șamani, iar orfismul este considerat astăzi ca o reînviere a credințelor și riturilor preelenistice, un fel de reacție împotriva sistemului politico-religios al cetății.

Diferitele rituri și misterii ale Orientului mediteranean - inclusiv și mai ales cel egiptean - și-au împrumutat reciproc o serie de elemente, credincioșii colecționând cât mai multe inițieri.

Orfismul a avut un rol de frunte în această sinteză, mai ales mișcarea neo-pitagoreică, originară de la cei doi mari corifei, Platon și Pitagora, cărora le datorează formalismul liturgic ca și doctrina privind reîncarnarea, înrudirea universală a ființelor și necesitatea purificării.

Orfismul este atestat istoric încă din secolul VI. î.Ch. prin existența unor cercuri pitagoreice în Italia de Sud. Regăsite de către arheologi, faimoasele foițe de aur îngropate împreună cu inițiații, descoperite de Kern (Orphic. Frag. a se vedea L. Gernet și A. Boulanger, Paris, 1925) și destinate a le servi drept pașaport pentru lumea de dincolo, au permis o mai bună înțelegere a rolului jucat de orfism în Antichitate. El l-a inspirat pe Pitagora și

pe Platon care ultimul a inserat în opera lui mai multe mituri orfice. După cum remarcă Jacques Brosse[1], personajul lui Orfeu a fost chiar adoptat de către primii creştini, dând naştere, «Bunului Pastor».

Atât Orfismul cât şi pitagoreicii au o serie de concepte comune, cum ar fi de pildă credinţa în metempsihoză, împrumutată de la egipteni, care se explică prin originea lor şi prin persistenţa unor rituri care sub forma de cult se referă la teogonie şi filosofii antice.[2] Orfismul face parte integrantă din marea familie a Lykomizilor din Attica. După cum menţionează şi Pausanias, membrii acestei familii erau la curent cu imnurile lui Orfeu pe care le cântau cu prilejul sărbătorilor religioase. Orfismul este legat de misteriile lui Dionysos. Dionysos-Zagreus, fiul lui Zeus a primit de la acesta din urmă stăpânirea lumii. Însă Titanii revoltaţi, l-au prins şi l-au devorat de viu. Supărat şi îndurerat, Zeus i-a trăsnit şi din cenuşa lor s-au născut oamenii, care au astfel o dublă ascendenţă. De la Titanii au dobândit o atracţie impulsivă către rău, dar şi un element divin. Urmărind eliberarea Spiritului, devenit suflu de viaţă, mai înainte de a se reîncarna din nou într-un alt trup provenit din pământ, această doctrină a impus un mod de viaţă ascetic, plin de privaţii şi lipsuri. Prin urmare în firea oamenilor se află un element rău, specificat câteodată drept pământesc, dar şi unul divin sau ceresc, deoarece Titanii îl devoraseră pe Zeus. Fără a admite în termeni precişi noţiunea de cădere sau de păcat originar (vezi religia creştină cu referirea la Adam şi Eva şi ispitirea şarpelui) acest dualism atestă ideea unui păcat transmis speciei umane şi, de aici pune şi problema mântuirii. Ciclul infinit al renaşterilor (vezi concepţia teosofică sau a vechilor credinţe hinduse şi egiptene) este eternitatea durerii, de care trebuie să te eliberezi, iar această eliberare e scopul vieţii orfice. În cosmogonia orfică se remarcă influenţele templelor egiptene. Orfismul pleacă de la ideea că universul a luat naştere din oul cosmic, din care a provenit «primul

1) Jacques Brosse: Maeştri spirituali, Ed. Albatros, Bucureşti, 1992.
2) Serge Hutin: Societăţile secrete, Ed. de Vest, 1991
L. Gernet şi A. Boulenger, Le génie grec dans la religion, Paris, A. Michael, 1938.

născut» al zeilor, strălucitorul Phanes, care este în același timp și Eros, zeul iubirii. Androgin, Phanes a putut procrea de unul singur o primă generație divină. Un mit orfic explică originea omului și existența sa. Dionysos-Zagreus, fiul lui Zeus a fost dăruit de la tatăl său cu stăpânirea și conducerea lumii.

Noțiunea profund pesimistă prin originea omului, ciclul nesfârșit al renașterilor reprezintă eternitatea suferinței, dar ea se impune a fi depășită datorită soartei divine și această eliberare constituie însăși scopul și obiectivul vieții orfice.

Asemănarea orfismului cu riturile inițiatice egiptene este evidentă: riturile funerare referitoare la lumea de dincolo erau identice, inițiatul «fiu al pământului și al cerului» urma o cale prescrisă pentru a ieși din acest ciclu. În cele din urmă Persephona i se adresa cu cuvintele: «fericit, și prea fericit, din om ai devenit zeu.» Prin participarea nemijlocită la riturile misteriilor, inițiatul era consacrat și primea acces din nou la divinitate. De remarcat că era vorba aici de o mântuire individuală, ce depindea funcție numai de eforturile personale ale adeptului.

Învățăturile orfismului și pitagorismului sunt paralele: ambele se bazează pe o doctrină a mântuirii bazată pe ideea descendenței divine, a căderii și a migrației sufletelor, la care se adaugă și o tehnică mistică ca la mai toate societățile esoterice.

Cultul orfico-pitagoreic, după cum arată A. Boulanger și reluat de Jean M. Rivière (op. cit.) «are în vedere în primul rând, o ascezâ purificatoare (vezi isihasmul) ce elimină treptat din ființa inițiatului elementul «titanic», sursă a oricărui păcat, nemailăsându-i decât natura «dionysiacă». Sufletul purificat se identifică cu Dionysos și se eliberează din ciclul chinuitor al transmigrației; lucrurile ne par cunoscute. Această identificare cu omul-zeu ne-a fost dezvăluită deja de către vechii egipteni, iar învățătura esoterică a sectelor elenice continuă aceeași linie mistică trasată de templele din valea Nilului.»

Moartea nu aduce salvarea omenirii ci ea este pentru inițiat promisiunea unui triumf în momentul adevăratei sale morți.

Sufletul deține o poziție cu totul specială în esoterismul orfico-pitagoreic, întrucât întregul sistem al salvării se bazează

pe condiţia sa. Sufletul încătuşat în corpul fizic este supus prin destinul său păcatului şi unui întreg şir de suferinţe, purtând povara unei vechi crime, după cum menţionează A. Boulanger, la care G. Glotz adaugă: «La greci ca şi la evrei (şi creştini am menţiona noi) teoria păcatului a precedat-o pe cea a căderii.[1] Sufletul se află într-o permanentă transmigraţie efectuând un ciclu etern. Iniţierea obligă pe adept să renunţe la plăcerile vieţii şi rupe lanţul magic. Recunoaştem aici influenţa religiilor hinduse de a se renunţa la alimentele de origine animală. India şi ţările asiatice cu curentele lor religioase au alimentat constant mistica grecească, adaptându-se la condiţiile locale şi creînd forme noi la confluenţa cu cele venite din Egipt şi Asia Mică. Orfismul şi pitagorismul iniţial s-a divizat într-o puzderie de mici comunităţi, şi aşa după cum foarte bine remarca A. Boulanger «niciodată nu a existat o mare sectă, o Biserică orfică ce ar fi putut asigura unitatea credinţei.»

«Neo-pitagorismul provenit de la Platon şi Pitagora, provine şi îşi are rădăcinile din acelaşi curent orfic. Este o sectă ce practică mistere, o biserică secretă, o societate secretă, cum am zice în zilele noastre, de la care ne-a rămas un templu bine conservat: bazilica subterană de la Porta Maggiore, dezgropată la Roma în 1917, studiată de F Cumont şi J. Carcopino.

Pitagorismul a conservat nenumăraţi zei ce populau lumea antică. Existau locuri speciale de întâlnire, fapt ce caracterizează o societate secretă, adunările purtau denumirea de «hetarii». Diferenţierea membrilor se făcea prin gradul de perfecţionare la care ajunseseră. Novicilor, de pildă le era interzis să studieze doctrina comunicată şi între ei şi maestru se afla o perdea despărţitoare; doar pitagoreicii desăvârşiţi aveau permisiunea de a-l vedea şi dialoga cu maestrul. Să remarcăm asemănarea cu franc-masoneria: ucenicul nu are voie să ia cuvântul la dezbaterile ce au loc în lojă; el trebuie doar să asculte; dreptul de a vorbi începe cu gradul de compagnon. La pitagoreici cei al căror rol se limita doar la ascultare vor purta numele de «acusmatici.»

---

1) G. Glotz: La solidarite de la famile dans le droit criminel en Grece, Paris, 1904.

Membrii ambelor grade erau legaţi prin jurământ solemn să păstreze secret. Scopul lor era să atingă dumnezeirea, să ajungă să merite mântuirea eternă.

În final, orfismul şi pitagorismul, în suta de ani de la începutul erei noastre, a devenit centrul de atracţie în care se adunau sufletele însetate de spiritualitate, pentru a-şi satisface dorinţa profundă de descoperire a divinităţii.

Bazilica din Roma de la Porta Maggiore studiată de J. Carcopino ne oferă informaţii despre liturghia şi ritualul pitagoreic. Situată în afara cetăţii, apărată de priviri indiscrete, într-o atmosferă calmă şi de reculegere, bazilica se găsea îngropată adânc sub pământ (12 metri sub Via Prenestina modernă şi la 9 metri sub Via Praenestina antică), ceea ce ne duce cu gândul la grotele în care aveau loc marile culte protoistorice.

În bazilica de la Porta Maggiore lumina se filtra printr-o serie de deschideri practicate în vârful atriumului, restul încăperii fiind cufundat în penumbră. Sculpturile de pe bolţi, erau reliefate fiind scăldate într-o lumină albă strălucitoare, creind o senzaţie de ireal.

În bazilică se putea pătrunde printr-un culoar lung, în pantă, prin care iniţiaţii treceau pentru a asista la oficierea cultului ce consta din purificări, libaţiuni, un sacrificiu, o masă comună (existentă şi la franc-masoni sub denumirea de punct geometric) şi lectură din textele sfinte. Purificarea se executa prin lustraţii care trebuiesc înţelese ca onecţiuni rituale care împodobeau sanctuarele, prin îmbrăcarea unor veşminte speciale, de culoare albă ce simboliza puritatea, culoare întâlnită de altfel la toate cultele, mai puţin cele din extremul Orient unde simbolizează doliul.

Veneau la rând libaţiile, ce erau executate în vreme ce erau invocaţi.[1] Zeus, Soter, Herakles şi Discouri, şi în timp ce le pronunţa numele trebuia respectată cu strictete o anumită gestică. După libaţiuni urma sacrificiul, secta fiind împărţită în două curente: cei care acceptau sacrificille animale şi cei care erau contra oricărei jertfe sângeroase. Adepţii acestui din urmă

1) Jean M. Riviére, op. cit.

curent refuzau să ia parte la jertfele sângeroase ale cultului oficial şi se abţineau de la orice hrană pe bază de carne1 (vezi doctrina yoga şi influenţele unor culte venite din India), considerată ca provenind dintr-un omor; ei erau îmbrăcaţi în alb şi evitau ţesăturile din lână, de origine animală (a se vedea tradiţiile franc-masonice în această privinţă şi concepţiile legate de bioenergie), ca şi contactul cu orice cadavru.

Sacrificiul era urmat de un ospăţ comun (punctul geometric al franc-masonilor), unde era oprit a se mânca peşte, ouă şi linte dar se consuma carnea animalului sacrificat.

În final, membrul cel mai în vârstă al comunităţii alegea un text şi-l însărcina pe cel mai tânăr membru al asistenţei să-l citească cu voce tare.

Şeful adunării le reamintea celor prezenţi virtuţile ce trebuiau păzite şi practicate, după cum arată J. Carcopino (op. cit.): «La auzul vocii sale; un suflu curat şi pur îi atingea pe cei ce-l ascultau, şi fiecare se întorcea acasă mişcat şi reconfortat de marea blândeţe a fraternităţii pitagoreice.»

Orfeu, fondatorul iniţierilor - remarca Jacques Brosse - mai ales a celor ale lui Dionysos, Zeu asociat misterelor din Eleusis, se afla în strânsă legătură cu celebrarea acestora, hierofanţii, eleusinienii provenind din Eumoepe, fiul lui Musaios, el însuşi fiul lui Orfeu.

«De la Pitagora ne-au rămas cunoscute doar trei lucruri: în primul rând, acela că sufletul este nemuritor, apoi că el trece în animale din specii diferite şi că după anumite perioade bine precizate, fiinţele îşi reiau viaţa anterioară şi, în sfârşit, că toate fiinţele însufleţite sunt congenere.»

«Învăţăturile orfico-pitagoreice alături de misteriile de la Eleusis constituie tot atâtea metode de mântuire asemănătoare celorlalte esoterisme. Calea către mântuire este una singură şi mereu aceeaşi: purificarea, asceza, cunoaşterea drumului ce trece prin «Izvorul Uitării», lângă care se află faimosul chiparos alb al marilor tradiţii orfice, şi care trebuia evitat pentru a nu recădea în ciclul renaşterilor; iniţiatul ştia aceasta, el ştia că trebuia să meargă la dreapta spre apa proaspătă a lacului Memoriei, şi să le spună paznicilor care interziceau accesul

cuvintelor de recunoaştere: sunt fiul pământului şi al cerului înstelat. Sunt aşadar, de origine celestă. S-o ştiţi şi voi! Potolindu-şi setea, sufletul se va duce să domnească printre ceilalţi eroi.» O tăbliţă din foiţă de aur de la Thurion (W.K.C. Guthric)[1] menţiona: «Acum o implor pe Persephona să-mi dăruiască geniul. Ca prin mărinimia sa, să binevoiască a mă trimite în lăcaşul Preafericiteior. Fericit şi preafericit, tu vei fi un Zeu, nu un muritor.»

Aceasta este esenţa învăţăturilor esoterice greceşti: cunoaşterea stărilor de după moarte pentru a fi învinsă teama de moarte, teama fiziologică şi profund omenească. Iniţiatul ştia ce îl aşteaptă, şi nu mai avea de ce să-i mai fie teamă. În viaţă fiind, trecuse porţile misterului...

Imperiul roman. Dezvoltarea vechilor mistere

Imperiul roman în timpul primelor patru secole ale erei noastre a cunoscut o mare dezvoltare a cultelor misteriilor şi a organizaţiilor iniţiatice de tot felul. Asistăm astfel atât la transformarea cât şi la reînvierea unor vechi culte şi doctrine antice, alături de noi mişcări. Spiritualitatea era focalizată în două mari metropole: Roma şi Alexandria.

Pentru cultele care au cunoscut o răspândire în Imperiul Roman, menţionăm cultul Kybele-i şi Attis, neo-orfismul şi neopitagorismul, al cărui propagator e celebrul magician Apollonius din Tyana (a se vedea Magia Înaltă apărută în Editura Miracol).

În locuri ascunse şi ferite de vederea trecătorilor erau amenajate temple în care se practicau o serie de rituri misterioase, atribuite lui însuşi Pitagora. Ele erau destinate de a-l crea iniţiatului impresia că este în măsură să comunice cu Divinitatea (vezi iniţierea la vechii egipteni), sustrăgându-se legilor ce guvernează viaţa şi moartea.

---

1) Jean M. Rivière, op. cit.
A. Boulanger, op. cit.

Primele secole se caracterizează printr-o adevărată invazie de filosofie religioasă ce consta din magie, ştiinţe oculte, alchimie, Kabbală, gnosă, esoterism şi rituri de iniţiere stranii şi înspăimântătoare.

Jean M. Rivière[1] menţiona următoarele referindu-se la acea epocă: «Putem situa în Egipt locul acestei profunde transformări; vechile nume, incantaţiile, anticele magii din temple, formulele misterioase, reţelele secrete se adunau acolo, aduse de curentele mistice apărute în Grecia, Iran, Palestina sau Valea Nilului. Tot acolo întâlnim şi zeul biblic Iao-Sabaoth ce va fi identificat cu zeul asiatic Sabazios, ori pe Orfeu, crucificat întocmai ca Iisus Christos. Un sincretism mai mult magic decât filosofic, o îngrămădire de tehnici, de formule eficiente, forme preliminare a ceea ce va deveni, gnosa creştină.»

Cu prilejul celui de al doilea război punic, mai precis în anul 205 î. Ch. Hannibal ameninţa cu cucerire Roma. O serie de arătări înfricoşaseră pe romani care au determinat în cele din urmă pe preoţi să consulte cărţile sibylline. Acestea au prezis că duşmanul va putea fi izgonit numai dacă se va aduce marea Mamă de pe Ida, cea care avea să clatine puterea marii zeiţe-mane din Carthagina. În acest scop s-a trimis o solie la regele Attalos din Pergam cu rugămintea de a împrumuta străvechea piatră sacră, idolul ce înfăţişa pe Kybele obţinută de acesta de la Pessinunt. Astfel obiectul sfânt a fost adus la Roma şi depus în templul Victoriei, la 4 aprilie anul 204. Romanii au învins Carthagina şi drept mulţumire, Mamei i-a fost înălţat un templu pe Palatin, dedicat la 10 aprilie anul 191. Începând de la acea dată s-au celebrat anual între 4 şi 10 aprilie jocurile în cinstea Kybelei denumite Megalenses. Jocurile erau publice conform cu tradiţia romană, în schimb cultul propriu-zis al Kybelei, exceptând procesiunea anuală pentru baia sacră la Almo, a rămas închis în templul de pe Palatin. Cultul era oficiat de un sacerdoţiu de origine asiatică până în epoca lui Claudius, romanilor de rând fiindu-le interzis să i se alăture la orgiile săvârsite în onoarea Kybelei. Sacerdotul Kybelei îşi recruta membrii din rândurile sclavilor; mulţi de origine frigiană (Graillot,

1) Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice, Ed. Symposion, 1996.

114) eliberaţi de casa imperială. Odată cu domnia lui Claudius, cultul capătă un caracter public, mai puţin a riturilor speciale de iniţiere, ce vor face din acest cult o religie de mister.

Kybelele erau slujite de preotese dar mai ales de preoţi eunuci, ce îşi sacrificaseră bărbăţia în mod benevol în cursul sărbătorilor ce comemorau moartea lui Attis. Attis era considerat ca fiind un zeu al vegetaţiei, care pierise la sfârşitul verii precedente, fiind serbată data învierii. Cultul său avea o origine străveche frigiană, fiind adus la Roma de către preoţii ce o însoţiseră pe Kybele. Zilele de sărbătoare erau fixate după calendarul roman, decurgând astfel:

Jd. Mart. Canna intrat.
XI. K. Apr. Arbor intrat
IX. K. Apr. Sanguen
VIII. K. Apr. Hilaria
VII. K. Apr. Requietio
VI. K. Apr. Lavatio
V. K. Apr. Initium calani.

Sărbătorile începeau la 15 martie, zi ce era consemnată în calendarul roman sub numele de Canna intrat, adică intrarea trestiei. Membrii confreriei cannopharilor purtau cu mare pompă la templul de pe Palatin bucăţi mari de trestie tăiate de pe malul râului Almo, un afluent al Tibrului. Ceremonia era însoţită de executarea de marele preot al Kybelei, denumit «archigallus» a unui sacrificiu, operaţie executată în prezenţa cannophorilor. (Graillot, 262-264). Se sacrifica un taur de şase ani, care avea semnificaţia agrară a ceremoniei, urmărindu-se îmbunarea belşugului câmpului. După unii autori ar exista o legătură directă între această ceremonie şi mitul lui Attis, care la fel ca şi Moise, a fost abandonat în trestiile de pe malul râului Gallos şi luat sub ocrotire de Kybele. Ovidiu în Fastele, 221-244 relatează legenda conform căreia Attis iubit de Mamă, îi este necredincios, împreunându-se cu fiica fluviului. Mama supărată de reaua credinţă a fiului, îl face să-şi piardă minţile şi el într-un moment de descumpănire se automutilează tăindu-şi sexul. Mitul este în fond o adaptare a mitului frigian al lui Agdistis: Sărbătorile Kybelei încep prin abţinerea de la consumul de cereale şi al altor alimente

interzise, fapt care corespunde momentului împreunării lui Attis cu zeiţa fluviului. Pinul retezat şi postul simbolizează mutilarea lui Attis. Ziua trestiilor comemorează infidelitatea lui Attis şi o dublă accepţiune a «trestiilor» în raport cu «pinul».

Riturile nu copiază în acest caz un mit. Naşterea zeului vegetaţiei coincide cu învierea lui anuală. Trestiile tăiate întruchipează o făptură divină, ca şi taurul jertfit, astfel ne face să credem că riturile de la 15 martie reprezintă un rit al morţii, semnificând uciderea zeului în scopul renaşterii sale. Există un paralelism între ele şi riturile de la 22 martie legate de pinul retezat. Taurul e jertfit în cinstea Kybelei şi nu a lui Attis, fiind probabil reprezentat de întâmplarea petrecută lui Agdistis (imagine hermafrodită a Kybelei) care a fost castrat în preajma izvorului unde obişnuia să vină să bea apă.

După şapte zile de la «intrarea trestiei» urma intrarea arborelui: «Arbor intrat». Arborele era reprezentat de un pin adus de confreria dendophorilor. Conform credinţei se presupunea că pe timpul iernii, atât în trestie, cât mai ales în pin se concentrau forţele vii ale naturii, spiritul vegetaţiei. Răspândirea acestor forţe ce constituiau principiul vieţii se făcea prin intermediul sacrificiului când se relua fecunditatea pământului. Atât tăierea trestiilor cât şi doborârea pinului în pădure erau însoţite de săvârşirea unor sacrificii, când se tăia un berbec într-o noapte întunecoasă. Berbecul era adus jertfă lui Attis.

Moartea lui Attis era celebrată de un dolîu ce se răsfrângea asupra pinului retezat, simbolizând arborele viu din pădure care acum era mort (Graillot, 121: «Alal funebru al lui Attis, spirit al arborelui»). Întocmai ca un cadavru, trunchiul pinului era înconjurat cu panglici viu colorate iar de crengi se atârnau coroniţe de violete. Conform legendei, violetele se iviseră din sângele lui Attis (Arnobius, V, 7). Se ştie că venirea primăverii este vestită de apariţia violetelor care împestriţează covorul din pădure în care a înmugurit iarba de sub frunzele uscate ale arborilor căzute în toamna precedentă. Riturile ce comemorează moartea lui Attis sunt reprezentate prin doborârea pinului şi jertfirea berbecului, fiind destinate să aducă primăvară. Semnificaţia esoterică e aceea a unei morţi urmate de o înviere.

La mijlocul pinului se lega o imagine a zeului, şi arborele era păstrat timp de un an după ce se terminau sărbătorile, fiind apoi ars şi înlocuit cu un pin din noul an. Arborii slujeau în fiecare an la reaprinderea focului sacru. (Firm. Maternus, 27,1).

În legătură cu moartea lui Attis se relatează că existau două legende: conform primei dintre ele, zeul ar fi fost omorât de un mistreţ, fapt care determină mitul sacrificării mistreţului ce încarnează spiritul vegetaţiei; în cealaltă-legendă, Attis, înnebunit de gelozia lui Agdistis on a Kybelei îşi taie organele genitale şi moare.

În ziua de 23 martie nu are loc nici o ceremonie cu caracter deosebit. Ziua următoare este ziua sângelui: dies sanguinis. Zi în care Kybela îşi recrutează preoţii şi are loc iniţierea sacerdotală.

Viitorii iniţiaţi se pregăteau pentru ziua sângelui, păstrând vreme de nouă zile reguli de comportare care începând cu 15 martie se înăspreau din 22, până în 24, post şi abstinenţă sexuală. Astfel era permisă consumarea cărnii dar nu şi a pâinii, cerealelor şi preparatelor din ele. Explicaţia acestui regim neobişnuit, de a se consuma produse vegetale constă în aceea că din clipa când trestiile şi pinul sacru au fost tăiate, zeul vegetaţiei este considerat mort din punct de vedere mistic. Attis este identificat cu spicul secerat. Consumarea cărnii nu era îngăduită indiferent de felul ei: peştele, carnea de porumbiţă, şi carnea de porc. De menţionat că interdicţia consumului cărnii de porc provine din Asia occidentală. Mistreţul, animalul sacru care îl omorâse pe Adonis, sfârşise prin a deveni impur.

Ziua devenită sângeroasă prin caracterul ei impunea o ceremonie de doliu în care se dezlănţuiau patimile într-un mod inexplicabil: preoţii şi viitorii iniţiaţi căutau să se înfurie până atingeau paroxismul, transformându-se într-o nebunie colectivă. Pe fondul zgomotului infernal produs de instrumente cum ar fi fluiere, cymbale, tamburine şi instrumente asemănătoare, cei prezenţi se autoflagelau, ajungând într-o stare de anestezie a simţurilor, că nu mai percepeau durerea. Întreg tapajul, greu de descris, avea loc în jurul pinului lui Attis, imitând o dramă sacră ce semnifica durerea Kybelei şi strădania ei de a-l învia pe Attis.

Ajunşi la paraxism în nebunia provocată, unul dintre cei ce participau la ceremonie apuca un cuţit de piatră, considerat a fi un instrument sacru şi îşi tăia sexul pe care îl arunca statuii.

Se spune că Kybela adunase rămăşiţele lui Attis, le spălase, le unsese cu mirodenii după care le învelise într-o bucată de pânză de in alb, nefolosită şi le îngropase.

Graillot, 11, 290-291, ca şi alţi autori sunt de părere că obiceiul castrării (întâlnit şi în ţara noastră la secta scopiţilor) sacerdoţiale a fost adus în Frigia din cultele semitice şi mai ales din cultul babylonian, unde încă se mai practica în acea vreme.

Ziua de 26 martie era zi de odihnă urmând ca în ziua următoare să aibe loc procesiunea cea mare a Mamei la râul Almo pentru îmbălerea sacră. Kybela întruchipată sub forma unei statui de argint, cu o trambulină în mână şi flancată de doi lei, era aşezată într-un car tras de vaci şi în fruntea unei procesiuni era dusă şi scufundată în apă, după care toţi se întorceau în cetate fiind primiţi cu o bătălie de flori înmiresmate.

În privinţa riturilor secrete ale lui Attis nu se dispune de amănunte, ca de altfel despre toate misteriile antice. Se ştie doar că în cazul preoţilor exista un tip de iniţiere ce se refera doar la câţiva indivizi de sex masculin. Zeiţa Mamă avea şi ea preotese care erau consacrate prin nişte rituri speciale.

Unele informaţii privitoare la iniţiere ni le oferă Clemens din Alexandria care se referă la cuvântul de trecere al iniţiaţilor: «Am mâncat din tamburină; am băut din cymbol; am purtat Kernosul, am intrat sub baldachin».

Instrumentele menţionate erau instrumentele favorite Mamei şi serveau drept vase rituale la o masă mistică, echivalentă după Firmicus Maternus cinei creştine.

Aşa după cum arată Alfred Loisy (op. cit.) iniţierea în misteriile Kybelei şi ale lui Attis se efectua graţie intermediului tauroboliului sau al criobolului (ori al ambelor), mystul aducând ofrandă zeiţei Mame testiculele taurului şi ale berbecului.

Taurobolul şi criobolul erau rituri de iniţiere, secrete. Tauroboliul consta în următoarea ceremonie: pontiful suprem cobora într-o groapă având fruntea acoperită cu panglici preţioase, purtând pe cap o coroană de aur şi îmbrăcat cu o togă

de mătase. Groapa era acoperită cu un planşeu de scânduri, cu găuri. Se aducea un taur de mari dimensiuni cu o foiţă de aur pe frunte. Animalului i se străpungea pieptul cu o ţepuşe sacră iar sângele se scurge peste preot, murdărindu-i veşmintele. După ce cadavrul taurului s-a răcit, se dezgoleşte groapa şi pontiful iese în aclamaţiile mulţimii care-l consideră purificat. Crioboiul era celebrat la fel ca şi tauroboiul, având aceeaşi semnificaţie. În fond, ambele erau rituri ale regenerării, şi renaşterii pentru eternitate.

Cultul lui Mithra

Cultul lui Mithra este de origine iraniană şi despre aducerea lui în Imperiul Roman există două ipoteze: după Plutarh el ar fi fost adus în Italia către anul 60 î.e.n. de piraţii din Cilicia, prizonieri ai lui Pompei şi deportaţi în peninsulă. Aceşti oameni, eliberaţi, adesea înrolaţi în armata romană, au fost primii apostoli ai acestei noi religii. După altă ipoteză, legionarii romani au fost cei care l-au adus în Imperiu, la fel ca şi în cazul creştinismului. Este una dintre asemănările - vom observa şi altele - care au relevat legătura între religia lui Mithra şi cea a lui Christos. Şi una şi cealaltă au avut numeroşi adepţi şi propagandişti printre soldaţi. În scurt timp cultul zeului solar va deveni cel mai mare rival al creştinismului, înainte de triumful definitiv al acestuia.

Să ne imaginăm pe tânărul recrut repartizat într-un lagăr legionar. În scurt timp el va remarca printre tovarăşii săi, semnele unei legături secrete. Aceştia sunt militarii de rând, cărora adeseori vin să li se amestece un centurion sau chiar câte un ofiţer. Ei poartă tatuaje pe umăr, pe antebraţ: un cap de taur dispus pe o lamă de sabie. În şoaptă se vorbeşte despre o întâlnire în zilele libere ce urmează. Şi un nume îi ajunge la urechi: Mithra.

Se informează cu discreţie.

- Tu nu ştii cine este Mithra? N-ai auzit vorbindu-se de el niciodată?

- Niciodată. Despre ce este vorba?

- Un zeu.

- Unul în plus...

- Da, însă acesta nu se aseamănă cu nici unul.

Şi cel mai bătrân soldat din legiune îi dezvălule catehismul noii credinţe. Un zeu venit din Orient... un zeu moral, un lucru cu totul nou în acest imperiu în care divinităţile prezentau toate virtuţile, dar deopotrivă şi toate vicille. Un zeu pe care fidelii nu-l minţeau niciodată şi nu se înşelau niciodată unii pe alţii...

- Se cheamă, din această cauză, zeul contrastelor...

Şi iniţiatul ştia că numele Mithra, în limba persană, însemna nu şi contract, două cuvinte unite prin ideea comună de «legătură».

El îl lămurea pe neofit: «Mithra este zeul luminii, al Soarelui...

- Ca Apolon!

- Da, însă lumina lui Mithra nu este doar aceea pe care o văd ochii tău, ea este o lumină care pătrunde până în străfundul fiinţei noastre şi ne determină s-o păstrăm în noi şi să avem sufletul curat, să îndepărtăm toate gândurile rele pentru că cea mai mică pată ne-ar provoca ruşinea... Mithra este deci dumnezeul contrastelor, al prietenilor, al turmelor de animale, al culturilor dar şi dumnezeul armatelor. El îi recompensează pe copiii săi prin victorie.

Şi adăugă: «Suntem uniţi cu toţii. Toţi suntem fraţi şi un tată are grijă de noi. Suntem o mare familie...

După un timp, tânărul recrut a fost invitat să urmeze un mic grup de iniţiaţi către ceea ce ei denumeau «grotă». Această grotă era templul lor. Ea se afla în apropierea unui torent, în munţi, la câteva leghe de câmpie. Această grotă nu fusese odinioară decât o cavernă, refugiu utilizat de bandiţi. Grote, caverne, refugii subterane, constituiau locurile în care credincioşii lui Mithra se reuneau în afara oraşelor şi nu în temple construite, ci în adăposturi naturale şi aceasta în numele unei vechi tradiţii care ne scapă. Aceasta poate datorită exemplului lui Zoroastru, despre care legenda ne spune că îl venera pe Mithra într-un loc plin de flori şi udat de izvoare...

Tânărul recrut a trecut pentru prima oară pragul unui «mitreum», cum se spune în latină. El s-a pomenit mai întâi într-un fel de mic vestibul (interiorul cavernei era zidit şi împărţit în diverse încăperi), apoi a fost introdus într-o încăpere, «apparitorium» care juca rolul de sacristie. Acolo preotul ţinea pâinea şi vinul sfinţit şi păstra diverse obiecte care făceau să te duci cu gândul la costumele şi accesoriile de teatru: o robă lungă de culoare violetă, cu stele mici mărginite cu fir de aur, tunici din pânză de in, măşti reprezentând un cap de corb, o coamă de leu, o sabie, un bici...

Din sacristie o scară cobora la sanctuar. Acesta era de mici dimensiuni. O particularitate a cultului lui Mithra era aceea că se diviza într-o mulţime de comunităţi puţin numeroase, ce reuneau maximum, o sută de credincioşi, în nici un caz mai mulţi. Cel mai mare mitreum care se cunoaşte, este acela din Aventin, de la Roma, ce poate cuprinde peste o sută de persoane, fiind egal cu cel din Londra, aflat în City şi care are forma unei mici bazilici.

În sanctuar te întâmpină o atmosferă misterioasă. Aici nu domneşte lumina zilei, ci o penumbră pe care Tertullian, unul dintre duşmanii cei mai încarnaţi ai lui Mithra, o reproşa adversarilor săi, considerând-o drept o contradicţie: «Acela care îşi spun fiii Soarelui, ai Luminii, se învăluie în tenebre, precum hoţii urmăriţi... Nu este altă sursă de lumină decât o rază de lumină ce coboară printr-o deschidere în tavan, rază care trebuie într-o anumită zi, la o anumită oră a solstiţiului de vară, să-l atingă în faţă pe Dumnezeu...

Într-o absidă se află un baso-relief, ce poate fi întâlnit în toate templele din Imperiu, replica originalului fiind opera unui sculptor din Pergam... Mithra este reprezentat sub trăsăturile unui tânăr având pe cap boneta frigiană şi care înfige un cuţit în gâtul unui taur. Două statui încadrează această figură centrală. Acelea a doi adolescenţi dintre care unul ţine o torţă coborâtă şi altul cu o torţă ridicată.

Adăugaţi la toate acestea o statuie stranie şi foarte frumoasă, aceea a Timpului: un bărbat gol, cu faţa leoniană, înlănţuit de un şarpe.

Deîndată tânărul îl aude pe un preot care îi dă explicații privitor la aceste simboluri.

Acest bărbat pe care îl vezi înjunghiind taurul, este Mithra, Dumnezeul nostru. Prin sângele și prin sperma acestui Taur, viața s-a răspândit pe Pământ, a înflorit în staule, păduri, grâne și turme. Acest câine reprezintă constelația Câinelui ce prezidează vara: Acest scorpion ce înțeapă taurul în testicole este imaginea tenebrelor și a morții. Ah! cum dorea ca acest sacrificiu să nu fi avut loc, ca Viața să nu fi fost. Acest tânăr ce cobora torța era noaptea cea invadatoare, iar celălalt ce ridica torța, era ziua triumfătoare. Să reținem acest mic cocoș colorat în roșu, cu gâtul întins, în așteptarea zorilor...

Două bănci de piatră, foarte largi, aplecate și care alcătuiau între ele un culoar, ce ducea de-a lungul templului de la scara sacristiei la absidă, serveau la servirea mesei rituale. Puțin mai la distanță, noul venit stătea rezervat, neavând dreptul nici la pâine și nici la vin, ce era turnat în cupe de bărbați ce purtau măști de corb; în schimb i se oferea carne provenită de la un animal ce fusese sacrificat în ajun.

Străbătând obscuritatea, tânărul recrut îi privea pe cei prezenți. Se aflau câțiva soldați ca și el dintre cei care l-au adus. Mai era un centurion, un ofițer superior, hangiul la care mersese adeseori să bea un pahar cu prietenii. Cât privește pe acest bătrân chel, venit cu un nepot, un copil de doisprezece ani, era suficient să-l privești pentru a-ți da seama că era cineva, un notabil al orașului, un personaj important. După felul cum mânca nu te puteai înșela în privința sa.

După ceremonia mesei, au trecut toți în sacristie și apoi afară sub soarele ce ardea cu putere. La ieșirea din biserică îți puteai da seama despre plăcerea pe care o resimțeai fiind împreună cu toți ceilalți, când toate diferențele sociale erau șterse. Surpriza nu era mică din partea tânărului recrut de a se vedea tratat egal de la egal de către un ofițer superior.

A fi fidel lui Mithra constituia pentru un sclav speranța unei dezrobiri, pentru un soldat aceea a unei promovări sau primirii unui concediu, pentru comerciant facilități la bancă, titlul său de

«mithriac» dând încredere, căci numeroşi oameni de finanţe făceau parte din sectă.

Cu toate acestea circulau zvonuri atroce la Roma referitor la riturile de iniţiere mithriace. Se vorbea de sacrificii omeneşti, a unor mici copii tăiaţi în bucăţi şi prăjiţi, după ce a fost băut sângele lor aproximativ la fel de ce s-a spus despre evrei şi creştini. Dacă ar fi existat un gram de adevăr în aceste zvonuri, oare părinţii Bisericii nu ar fi făcut uz de ele în atacurile împotriva religiei lui Mithra. Dar nu exista nimic adevărat în toate acestea. Părinţii Bisericii au trebuit să se rezume la câteva aprecieri asupra riturilor de iniţiere bizare şi câtuşi de puţin crude.

Iniţiaţii formau o ierarhie de şapte grade.

Corb (corax);
Ocult (cryptius);
Soldat (miles);
Leu (leo);
Persan (pers);
Curierul Soarelui (heliodromus);
Tată (pater).

Încercările la care era supus neofitul erau vestite pentru asprimea lor. Femeile nu erau admise la iniţiere, spre deosebire de alte mistere, unde femeile aveau un rol important. Iniţiaţii dispuneau de semne secrete de recunoaştere. Această religie va fi combătută cu înverşunare de Biserica creştină triumfătoare, care vedea încă un rival foarte primejdios; ca şi creştinismul, mithriacismul interpunea, între Divinitatea supremă şi om, un mediator. Iată rugăciunea adresată de neofit lui Mithra:

«Slavă ţie, Doamne, stăpân al apei, slavă ţie, domnitor peste pământ, slavă ţie, prinţ al spiritului! Stăpâne, reîntors la viaţă, trec la această proslăvire şi în această proslăvire mor; născut la naşterea care dă viaţă, sunt dezrobit în moarte şi merg pe calea poruncită de tine, după legea hotărâtă de tine şi în taina sfântă întemeiată de tine.»

Pentru a trece la gradul de Leu (leo) trebuia petrecută această probă: i se legau ochii cu o bandă şi mâinile cu mate de gâină şi era obligat să sară un şanţ plin cu apă. Dacă ajungea pe celălalt mal, un «liberator» îi scotea legăturile.

Când parvenea la gradul de soldat (miles) i se aplica pe umăr un sigiliu înroşit în foc, cu semnul lui Mithra, ce-l păstra toată viaţa.

- Exista şi ritul unui pseudo-sacrificiu uman. Complet dezbrăcat, neofitul, mergea în patru labe şi un demnitar, jucând rolul lui Mithra îi punea vârful unei săbii între omoplaţi. O picătură sau mai multe de sânge se scurgea. Nu era decât un simulacru.

Mai exista şi ritualul coroanei, perfect inteligibil. Se prezenta neofitului o coroană agăţată de vârful unei săbii. Acesta trebuia s-o respingă cu vioiciune, strigând în acelaşi timp: «Nu am altă coroană decât pe Mithra!» şi jura că nu va primi niciodată coroana nici pe câmpul de luptă dacă era soldat, nici pe stadion şi nici într-o academie...

În fine, mystul - cum era denumit iniţiatul - trebuia să se angajeze că va păstra secretul. Ce secret? Creştinii afirmau aici că adepţii lui Mithra se fac vinovaţi de aceleaşi lucruri de care erau la rândul lor acuzaţi şi creştinii; această necesitate a unui secret este suspectă, ea nu are alt scop decât de a disimula lucrurile nemărturisite... Savanţii care ca Ernest Renan, au studiat religia lui Mithra consideră că acest secret se referă mai puţin ca ritual, care a devenit ceva cunoscut de toţi, ci la viaţa comunităţii, atât ca grup social, care trebuie să rămână închisă, pentru a putea fi eficace. Acelaşi lucru este valabil şi pentru franc-masonerie, al cărei ritual este bine cunoscut, însă nimic nu transpiră în privinţa reuniunilor şi a celor discutate acolo.

Sfântul Jerome ne dezvăluie cele şapte grade de iniţiere mythriace.

Primul grad era Corbul (Corax). Rolul Corbului se aseamănă celui al catecumenului din Biserica primitivă, adesea acela al diacrolului. Era însărcinat cu diverse corvezi, asigura servitul la masă, făcea oficiul de mesager, de comisionar. De ce numele de corb? Nu se cunoaşte. Dacă în zilele noastre această pasăre se bucură de-o proastă reputaţie, nu era acelaşi lucru la cei vechi care vedeau în el mesagerul zeilor şi nici la primii creştini care-l priveau ca pe un hrănitor al pustnicilor. Corbul era dispus sub semnul lui Mercur. Cum menţionează F. Cumont, marele specialist în religia lui Mithra: «cele şapte grade de iniţiere pe

care mystul trebuia să le treacă pentru a dobândi înțelepciunea și puritatea perfectă, corespundeau celor șapte sfere planetare pe care sufletul trebuia să le traverseze pentru a parveni la sejurul fericit.»

Pe dalele unuia dintre numeroasele sanctuare mithriatice din Ostia, șapte porți sunt existente, fiecare având semnul unei planete. Preotul mergea de la una la alta cântând imnuri, ajungând în final al absidă. Mai mult decât o rugăciune, aceasta semnifica urcarea gradată către perfecțiune și imortalitate.

De la Corb se trecea la Soț sau Ocult (cryptius) aflat sub semnul lui Venus. Deasupra gradului de Ocult era cel de Soldat (Miles) aflat sub semnul lui Marte. Se accedea după aceea la gradul de Leu (Leo) semnul lui Jupiter. Cea mai mare parte a frescelor descoperite în sanctuarele lui Mithra reprezintă Lei având fețele nu mascate ci posedând o coamă ornamentală. Cu această demnitate mystul urma să atingă un nou palier al ierarhiei, gradul de Persan (Pers) a cărui robă de ceremonie se asemăna cu cea a preotului: o robă lungă strânsă într-o centură și cu o bonetă în formă de mitră.

Se trecea apoi la Curierul lui Helios (Soarelui) și în fine Pater, Tatăl sub semnul lui Saturn. Tatăl - nu era decât unul pentru fiecare comunitate - era de regulă un bărbat în vârstă, consilier și ghid al inițiaților, responsabil de toate în interiorul comunității, din punct de vedere spiritual.

Comunitățile erau administrate de laici: magistri sau președinți, aleși pentru patru ani, trezorierii desemnați a primi donațiile și moștenirile, avocați pentru a reprezenta comunitatea în justiție, patroni sau protectori și personalități analoage care alcătuiau comunitatea la vârf. Tatăl figura din oficiu printre președinți.

Tânărul recrut era primit într-un mitreum și el era surprins că nu întâlnește nici o femeie. Femeile nu erau admise în sectă, cel puțin în Occident. În Orient era altceva, condiția femeii fiind mai favorizată din toate punctele de vedere. A fost descoperit la Tripoli mormântul unei patriciene care după epitaf, ar fi avut demnitatea de Lea, adică de Leoaică.

Cultul lui Mithra a tins întotdeauna către monoteism. Ceea ce-i-a asigurat succesul, în special pe lângă clasele cultivate, este asemănarea sa cu creştinismul, astfel că nu se ştie care religie o imită pe cealaltă. Mithra era singurul din Olimp care putea pretinde să devină zeul nr. 1 şi să realizeze ceea ce Zeus apoi Apollon nu au reuşit s-o facă. Cultul lor apunea, se vulgariza, se reducea, se stingea, reducându-se la consultaţii de oracole şi alte superstiţii.

Renan menţiona referindu-se la cultul lui Mithra: «Mai înainte ca religia să fi proclamat că Dumnezeu trebuie să fie considerat absolut şi ideal, adică în afara lumii, un singur cult a devenit raţional şi ştiinţific, acela al Soarelui.»

Or Mithra era Dumnezeul acestui Soare, adică astrul rege, care domină toate astrele şi le supune atracţiei sale. La filosofii neo-platonicieni, a existat, începând din secolul al II-lea, ca o preştiinţă a legii lui Newton, coexistenţa unor vederi ştiinţifice cu un oarecare misticism. Acest Soare e un obiect, dar e de asemenea şi un spirit, cât priveşte lumina, vizibilă dar imponderabilă, ea va fi intermediara între materie şi spirit, credinţă care constituie unul din fundamentele vechiului Mazdeism, căruia Mithra îl urmează.

Această helioatrie, sau religie a Soarelui, a plăcut împăraţilor care vedeau în ea o analogie transcendentă cu Cezarul divinizat şi care domnea pe acest pământ ca un soare şi ale cărui diverse popoare îi erau sateliţi. Este izbitor de a regăsi această concepţie în plin secol al XVII-lea, când Ludovic al XIV-lea a acceptat titlul de Regele-Soare. Se ştie că Commodius a fost iniţiat într-un mitreum şi că Aurelian a intenţionat să-l aşeze pe Mithra deasupra tuturor zeilor; Mithra era cu mult faţă de alţii un zeu moral, spiritualist, promitător al vieţii eterne şi fericite pentru aleşii săi şi era singurul în măsură să rivalizeze cu Creştinismul invadator, fără a mai vorbi de toate asemănările de formă ce le prezentau cele două culte: masă rituală, ceremonia de purificare, educaţia morală şi chiar asceza, păstrarea cu stricteţe a zilei de duminică ca zi de repaos şi de rugăciune; analogii între naşterea lui Mithra şi lui Christos; şi unul şi celălalt

salutați de ciobani și magi, modalități identice de a se chema «frați» etc.

Dar între cele două religii, asemănarea esențială consta că și una și cealaltă religie era o religie de salvare. Ele lăsau să se întrevadă oamenilor obosiți, zdrobiți de viață, credința într-o lume viitoare în care va domni egalitatea.

Mai trebuie remarcată această asemănare că atât Mithricismul cât și Creștinismul veneau din Orient. Ori de multă vreme era Orientul de la care lumea greco-romană aștepta un Dumnezeu superior, un Dumnezeu al salvării. Nu se aștepta nimic de la Atena, de la Roma în domeniul religios, ci din Siria, Persia, Israel, în ceea ce privește Egiptul părea uzat și el.

Relațiile lui Constantin cu creștinismul au sfârșit prin a-l favoriza în dauna lui Mithra, care se stingea cu încetul. Cu puțini ani înainte de moartea lui Constantin, acela care va fi împăratul Iulian, zis Apostatul și care crescuse în religia creștină, s-a inițiat către anul 360, în Galia, în cultul lui Mithra. Devenit împărat la scurt timp după aceea, a favorizat renașterea cultelor păgâne neglijând creștinismul. Religia lui Iulian era solară, el îl așeza pe Mithra deasupra tuturor celorlalți dumnezei. El nu se îndoia că doar Mithra era în măsură să realizeze unitatea necesară eliminării creștinilor. Dar acest spirit cultivat nu era la înălțimea pretențiilor sale. Practica astrologia, legendele mazdeene, punerea în scenă a cultului cu fumigații, figuranți deghizați etc. într-un cuvânt un decor păgân și plin de fast.

În luptă cu perșii Iulian moare în condiții eroice. A dus cu el ultimele speranțe ale păgânismului și ale religiei lui Mithra. Aceasta va mai agoniza către sfârșitul secolului al V-lea. Se mai semnalează pe la anul 460 grote frecventate de credincioșii lui Mithra în văile Alpilor și Vosgilor, ca și în Cappodacia.

Fidelii lui Mithra se vor converti treptat la erezia manicheană în care se regăsesc elemente din cultul său inițial.[1]

---

1) Jean Riverain: Histoire pour tous nr. 178 feb. 1975, p. 82
Serge Hutin: Societățile secrete, Ed. de Vest, 1991, p. 31.

Esoterismul creştin: gnosa şi maniheismul

«Gnoza este o căutare a învăţăturii salvatoare şi căutarea de sine. Ea este, mai mult decât o doctrină, revelaţia mereu aprofundată a acestei doctrine. În sensul acesta ea constituie dimensiunea istorică a figurilor culturale ale Tradiţiei»[1]

Reprezentanţii creştinismului au negat întotdeauna că religia creştină primitivă ar fi avut în paralel şi un cult secret şi doctrine esoterice. Citind cu atenţie Noul Testament constatăm existenţa câtorva texte incitante (cum ar fi Evangheliile, în special a Sfântului Ioan, a Sfântului Pavel ca şi Apocalipsa).

O serie de creştini mânaţi de setea de cunoaştere şi din dorinţa de a merge mai departe de credinţă au pornit în căutarea unei cunoaşteri (gnose) perfecte, cea care trece dincolo de aparenţele sensibile şi-ţi permite a înţelege raţiunea tuturor lucrurilor.

Aşa cum arată H. Ch. Puech: «Ceea ce e o gnosă, dacă nu o cunoaştere (de la grecescul gnosis = cunoaştere) dar o cunoaştere care nu numai că e îndreptată cu totul în căutarea Mântuirii, ci, în plus, revelându-l pe om sieşi şi dezvăluindu-i ştiinţa lui Dumnezeu şi a tuturor lucrurilor, îi aduce Mântuirea, sau, mai mult, ea însăşi e Mântuire?»

Gnosa sau mai bine-zis gnosticismul reprezintă o mişcare vastă spirituală ce şi-a făcut apariţia în primele secole ale erei noastre, în sânul creştinismului. «Gnoza provine din dorinţa de a-l cunoaşte pe Dumnezeu, «secrete» acestuia şi misterele creaţiunii. Gnosticii pornesc de la cuvântul sacru, de la textele religiei căreia ei îi aparţin, dar pe care le descifrează ca şi cum acestea ar ascunde un mesaj tăinuit, un sens ezoteric. Gnoza constituie deci un hermetism» (Andre Nataf: Maeştrii ocultismului Ed. Enciclopedică, 1995).

Totuşi, în sens restrâns, gnosa sau mai precis gnosticismul arată o vastă mişcare spirituală, dezvoltată în primele secole ale

---

1) M. Mirabail: Les 50 Mots clefs de l'ésoterisme, Privat
Serge Hutin: Societăţile secrete, Editura de Vest, Timişoara, 1991.

erei noastre în sânul creştinismului. Gnosticii, care-şi spuneau păstrători ai cunoaşterii desăvârşite şi salvatoare, ascunsă sub simbolurile din «Cărţile sfinte», transmisă oral şi în taină de Apostoli şi Sfintele femei, nu formau un corp omogen, ci erau împărţiţi în mici grupări, societăţi secrete, întreţinând relaţii unele cu altele, uneori opuse între ele (Serge Hutin: «Societăţile secrete», Editura de Vest, 1991).

Gnoza a constituit unul din esoterismele cele mai complexe, gnosticismul fiind mai mult o sinteză decât o şcoală iniţiatică propriu-zisă. Nu există o gnoză, ci gnoze, adică mişcări intelectuale şi mistice cu valori foarte diferite.

Gnosticismul a fost un mare curent esoteric de origine mediteraneană, născut în Asia şi care îngloba misteriile greceşti, asiatice, romane şi egiptene, alcătuind o sinteză frământată, constituind vreme de mai multe secole un concurent redutabil al Creştinismului. Datorită prizei sale la public, a dogmelor sale raţionale şi credibile, autorii creştini l-au combătut cu multă vehemenţă.

Lucrările originale ale gnosticilor în marea lor majoritate nu le cunoaştem decât titlurile (vezi Jean M. Rivière: Istoria doctrinelor esoterice Ed. Symposion, 1996, p. 168). Vom face o scurtă trecere în revistă a principalilor săi reprezentanţi.

Simon Magul numit adeseori «Părintele Gnosticilor»; informaţiile referitoare la el sunt sărace şi de cele mai multe ori contradictorii, în orice caz se cunoaşte că a fost un mare magician, povestindu-se despre el întâmplări ieşite din comun (a se vedea lucrarea noastră Magia Înaltă, Editura Miracol, 1997).

Se cunoaşte că era originar din Samaria şi a petrecut o vreme studiind la şcolile din Alexandria[1]. Nu se ştie precis dacă a fost cu adevărat creştin, dar se pare că a fost botezat, însă nu a crezut niciodată în Christos. A avut numeroşi discipoli şi a fost conducătorul uneia din şcolile iniţiatice.

În doctrina sa, expusă în «Philosophumena» desprindem câteva informaţii referitoare la aceasta.

a) *Teogonia* Simon considera a fi mai presus de orice focul, dar nu unul material aşa cum se manifestă acesta, ci un principiu

1) E. Amelineau: Essai sur le gnosticisme égyptien, Paris, 1887.

primordial a cărui natură subtilă nu poate fi comparată decât cu focul E vorba de un principiu universal, o putere infinită, ce se conforma cuvintelor lui Moise: «Dumnezeu este un foc mistuitor». Deut. IV, 24. Acest foc nu e simplu ci dublu, dispunând de o parte manifestă şi una secretă. Acest Dumnezeu care este, a fost şi va fi, gândeşte, îşi spune gândurile şi judecă.

b) *Cosmologia* Reprezintă secţiunea cea mai puţin conturată din sistemul filosofic al lui Simion Magul. În esenţă, gândirea - epinoia - părăsindu-şi tatăl, s-a întors către creaturile inferioare şi a dat viaţă îngerilor care au creat lumea inferioară în care trăim.

c) *Antropologia.* Lucrarea sa de bază abundă în detalii referitoare la facerea omului, greu de pătruns. Dumnezeu a făurit omul din ţărâna de pe pământ: l-a făurit dublu şi nu simplu, după chipul şi asemănarea sa.

d) *Soteriologia* Se presupune că îngerii o ţineau prizonieră pe epinoia, supunând-o torturii şi nepermiţându-i să revină la tatăl ei. Ei au reuşit s-o închidă într-un trup omenesc, trecând de-a lungul secolelor din femeie în femeie, ajungând în final în trupul unei prostituate.

Pentru a fi eliberată, Tatăl a trimis un mântuitor şi pentru a-i scoate pe oameni de sub tirania îngerilor.

e) *Morala* Condiţia mântuirii era credinţa în Simon şi Elena, iar înfăptuirea de fapte bune sau rele nu prezenta o prea mare importanţă, fiind rezolvată prin liberul arbitrul

Referitor la secta lui Simon Magicianul E. de Faye concluzionează următoarele:

«Este sigur că a existat o sectă care purta numele lui Simon. Hegesippos, Irineu, Clemens din Alexandria o atestă. El au cunoscut Simonieni. Bineînţeles că nici unul dintre ei nu ştia ce raporturi putuseră avea aceşti oameni cu Simon Samariteanul. Ei afirmă că erau discipolii lui. Nimic nu ne obligă să-i credem pe cuvânt. Cert este că, în vremea lui Origene, secta aproape dispăruse. El susţinea că nu existau mai mult de treizeci de adepţi ai acestei erezii în întreaga lume, inclusiv Palestina. În timpul lui Epiphanios, ea nu mai exista, cu siguranţă, deloc. Nici un cuvânt din scrierile sale nu arată că ar fi cunoscut personal secta Şi cum

ar mai fi putut ea exista, de vreme ce cu peste un secol înainte, nu mai număra decât treizeci de adepţi.

Informaţiile furnizate de Irineu meritau oare mai multă încredere? E izbitor faptul că ele prezintă o doctrină identică cu aceea a Adepţilor Mamei separate. Se pot găsi chiar unele elemente amintind de doctrina Carpocratienilor, cum ar fi reîntruparea sufletelor, folosirea magiei, a filtrelor şi a paredrilor. În pasajele din *Philosophumena* care reproduc notele lui Irineu se găseşte rezumat aproape în aceeaşi termeni, principiul moralei carpocratiene. Aceste ecouri ale doctrinei Carpocratienilor ne-ar putea face să credem că autorul lucrării «Adversus haereses» a cunoscut într-adevăr şi a reprodus întocmai doctrina Simonienilor din vremea sa. Dar este numai o impresie. În concluzie, despre Simon ştiu doar că a existat şi cum s-a numit; despre Simonieni deducem că era o mică sectă gnostică şi că, asemenea Ophiţilor, ea a devenit importantă doar din cauza confuziilor şi exagerărilor tradiţiei eclesiastice[1].»

Simon Magicianul a avut mai mulţi discipoli, dintre care o menţiune aparte îi revine lui Meandros, originar tot din Samaria. Autorul lucrării «Philosophumena» afirmă despre acesta doar că susţinea facerea lumii de către îngeri (Philosoph, VII, 28, p. 367). Spre deosebire de Simon care impunea drept condiţie a mântuirii credinţa în natura divină a sa şi a Elenei, Menandros pretindea acceptarea botezului şi practicarea magiei.

Unul dintre discipolii lui Menandros pe nume Satorneilos sau Saturninus, a predicat în Antiohia şi a constituit figura centrală a gnosticismului sirian (Philosophumena VII, 28, p. 367). Doctrina acestuia nu se deosebeşte de cea a lui Menandros şi a lui Simon Magicianul.

Basilide Egipteanul este primul gnostic despre care se deţin date sigure. El a fost un discipol al lui Menandros, şi Antioclios. S-a stabilit la Alexandria, şi a început să predice către anul 80, propovăduind gnoza. A fost un gnostic cu totul aparte, căci el a încercat să integreze în creştinism elemente mistice eterogene înrudite cu doctrina lui Simon şi Menandros. În sistemul lui

---

1) E. de Faye, Gnostiques et Gnosticisme, Librairie Ernest Leroux, Paris, 1913.

Basilide răscumpărarea păcatelor săvârşite în timpul vieţii se realizează în lumea intermediară printr-un mântuitor ce poartă numele de Evanghelie şi care aparţine lumii superioare. «Basilide[1] a ţinut seama în mod deosebit de dogma mântuirii propovăduită de creştinism, dar a modificat-o sau a transformat-o cum a voit. A introdus însă în gnoză elemente noi, cum ar fi natura Dumnezeului Neant, multitudinea cerurilor din lumea intermediară, însuşirea fiilor Arhonţilor de a fi mai mari decât taţii lor, neştiinţa care trebuie să învăluie fiecare lume la sfârşitul timpurilor; în aceste privinţe, el este tributar Kabbalei, fie doctrinelor Egiptului antic.»

Valentinus Născut în Egiptul de jos, Valentinus a învăţat la Alexandria, unde a urmat cursuri de filosofie platonicianâ şi s-a iniţiat în doctrinele egiptene. După ce a propovăduit la Alexandria, a venit la Roma în vremea papei Hyginus, rămânând un timp în care a format numeroşi discipoli, plecând apoi în Cipru unde a şi murit. Valentinus a înfiinţat două şcoli gnostice ale cărui maestru a fost: a) Şcoala orientală şi b) Şcoala italică.[2]

Ar mai fi de menţionat Pistis Sophia şi scrierile gnostice în limba coptă, text păstrat la British Museum şi studiat de numeroşi savanţi. Acest tratat gnostic în final cuprinde o scenă de iniţiere deosebit de interesantă pentru specialişti.[3]

Ophiţii

În bazinul mediteranean au existat numeroase şcoli gnostice. Vom aminti pe cea a sirianului Kerdon care a predicat la Roma şi Marcion. El a avut discipoli foarte numeroşi şi Biserica marcionistă pe care a întemeiat-o dispunea de un cler cu toate gradele bisericeşti. Ceea ce caracterizează învăţătura sa este dualismul Dumnezeu bun - Dumnezeu drept, ultimul fiind Dumnezeul

1) I. G. Berelle, Dic. de Théol. Catholique (Letouzey şi Ané, Paris, 1914).
2) A se vedea detalii în Jean M. Rivière, op. cit.
3) Aluzie la Franc-Masoni şi alte ordine esoterice contemporane.

Vechiului Testament al Bibliei care a devenit Dumnezeul rău, opus celui bun din Evanghelie. Isus este trimisul Dumnezeului bun.

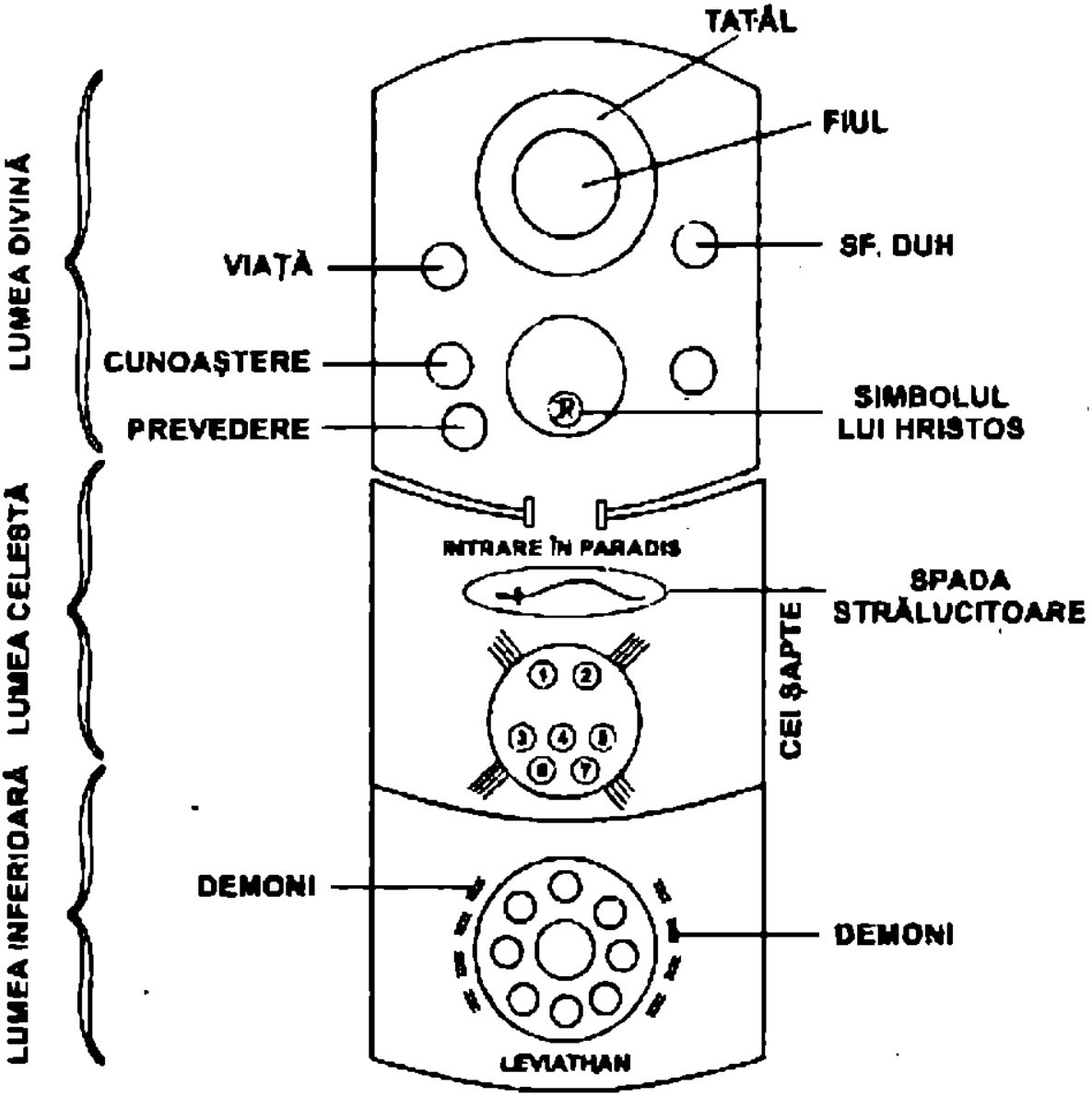

Diagrama ophiților

«În privința inițierii la gnostici - menționează Serge Hutin, op. cit. ale căror grupuri erau intru totul societăți secrete (mai puțin marcionitrii), există informații relativ precise: neofitul era inițiat în doctrinele sectei treptat, după ce era supus la probe (vezi esoterismul egiptean). Existau o serie întreagă de rituri: sacramente, formule magice, cuvinte de trecere, cu ajutorul cărora, în timpul ascensiunii sale spre Cer după moarte, sufletului îi era asigurată libera trecere prin cele șapte sfere planetare păzite de «arhonți» ostili. Mai trebuie amintite semnele

de recunoaştere între iniţiaţi. În cultul secret se foloseau tot felul de obiecte rituale: diagramele (vezi figura de mai sus) ce rezumau doctrinele, gemele, cunoscute sub denumirea generală de abroxax (termen magic la care suma valorilor numerice ale literelor greceşti dă 365 pe care se află înfăţişări schematice, personaje simbolice (de pildă, o fiinţă cu cap de cocoş, cu piept şi braţe de om şi cu doi şerpi în loc de picioare ţine într-o mână un scut, iar în cealaltă un bici, animale alegorice ca şarpele ce-şi muşcă coada (Urobaros) sau scarabeul, diverse motive: un bărbat şi o femeie, discul solar, cornul lumii şi stelele etc. Gemele au slujit drept talismane, dar, deopotrivă, putem recunoaşte în ele riturile sau credinţele sectelor care le-au folosit, bijuteriile marchează diversele grade ale ierarhiei iniţiatice, corespunzătoare ea însăşi etapelor eliberării sufletelor.»

Cu numele de Ophiţi sunt denumite o serie de secte, cum ar fi de exemplu Barbelognosticii lui Irineu, gnosticii lui Epiphanois, Ophiţii lui Hippolytos, Severianii, Nicolaiţii, Camiţii, etc. Mai pot fi adăugate opt sau nouă şcoli cunoscute din Philosophumena şi gnosticii documentelor copte pe care i-a combătut Platin la Roma la mijlocul secolului al III-lea.

Celsus spune despre secta Ophiţilor că nu era o şcoală ci o asociaţie de cult asemănătoare tuturor celorlalte existente în epocă. Iniţiatului i se dădea o «pecete» şi un număr tainic care după moarte urma să-i asigure libera trecere în lumea superioară, fiind înarmat cu o formulă ce avea aceeaşi virtute.

Mai trebuie menţionată o mişcare provenită din gnoză: maniheismul, doctrină datorată reformatorului iranian Mani (216-276) ce s-a constituit ca o religie universală răspândită atât în Occident cât şi în Orient, mergând până în Turkestan şi în China. Maniheiştii formau două categorii: auditorii sau catehumenii şi aleşii, constrânşi să respecte un ascetism extrem de riguros. Riturile cultului secret - ce i-a influenţat pe cathari - sunt bine cunoscute: ceremonii şi taine foarte simple, deosebindu-se de ritualurile complicate ale celorlalţi gnostici.

Esoterismul gnostic

Există trei tipuri de gnosticism bine delimitate. Sunt diferite ca inspirație și aspect și constituie trei curente paralele care nu se amestecă între ele, fiind independente până la sfârșitul secolului al II-lea. Tendințele gnosticilor constau în aspirația comună de a deține o cunoaștere superioară. O altă tendință comună tuturor gnosticilor era nevoia de mântuire. Școlile gnostice nu erau accesibile decât unui număr restrâns de oameni cultivați. Gnosticii practicau un anume fel de viață. Doi termeni, episteme și bios, rezumau idealul gnosticului la fel de bine după cum îl caracterizau pe al filozofului.

«Gnosa - arată Serge Hutin - a fost întotdeauna, marea ispită a multor spirite religioase: unii erau obsedați de veșnica problemă a antagonismului dintre Bine și Rău, alții au dorit să obțină cunoașterea perfectă ce ar explica totul, ce ar răspunde la toate întrebările; nu trebuie să-i uităm și pe cei atrași de ceremoniile misterioase.

ESOTERISMUL ISLAMIC

Islamul

Nu există istorie mai agitată - scria Edouard Schuré în «Sanctuarele Orientului» - ascensiuni mai fulgerătoare şi căderi mai rapide. Începând din anul 640 şi până în 1517, de la cucerirea Alexandriei de către Amru şi până la cucerirea oraşului Cairo de către Selim I, sultanul turcilor, Egiptul a cunoscut opt dinastii de califi sau de sultani şi o sută douăzeci şi doi de suverani. În mai puţin de un secol, islamul s-a extins enorm prin cuceriri uluitoare. O aripă a islamului se întinde asupra vechilor civilizaţii indiene şi chineze, o alta ameninţă vestul Europei. Semiluna se întinde din Himalaia până în Pirinei, în Nordul Africii şi în bazinul Mediteranean. În câteva secole, imperiul califilor atinge apogeul, ajungând sub zidurile Vienei, ca apoi să decadă vertiginos. Această istorie e o epopee vijelioasă, o succesiune de războaie, jafuri, uzurpări, măriri şi decăderi, de opere de artă (vezi arta maură în Spania), şi crime, o istorie în care puterea absolută a fost neîncetat subminată de anarhie, o anarhie ce i-a împrospătat de altfel viaga. Este istoria unui taifun întrerupt când şi când de miraje şi urmată de liniştea neînduplecată a morţii.

Cuvântul Islam înseamnă «supunere faţă de voinţa lui Dumnezeu», după cum este prescrisă în Coran. Coranul nu a fost născocit de nimeni altul decât de Dumnezeu, iar el este adeverirea a ceea ce există - înaintea lui (Coran, X, 37).

La ora actuală islamul reprezintă credinţa a circa un miliard de adepţi; cu alte cuvinte, respectiv a şasea parte a omeniril, începând cu ţărmurile africane ale Oceanului Atlantic, în Himalaia, Pakistan, ţările foste sovietice din sudul Siberiei şi până

în Indonezia, ca să nu mai vorbim de nordul Africii, Asia Mică și Turcia. Nu punem la socoteală enclavele în restul omenirii. Exceptând unele divergențe, care uneori marchează un caracter destul de profund, islamul poate fi apreciat ca o religie ce se remarcă prin unitate monoteistă și utilizarea unei limbi liturgice comune, araba Coranului. Versete din Coran sunt recitate zilnic, în mod ritual.

Slavă lui Dumnezeu, stăpânul lumilor,
Prea milostive stăpân al zilei Judecății de apoi!
Pe tine te adorăm!
Pe tine te implorăm ca să ne ajuți;
Călăuzește-ne pe calea cea dreaptă»

Coran, I, 1-5.

Unitatea islamului se manifestă prin practica religioasă și prin recunoașterea celor cinci stâlpi ai islamului:

1. Mărturia credinței (shahada);

2. Nu există alt Dumnezeu decât Alah, iar Mahomed este Profetul său;

3. Cele cinci rugăciuni zilnice, în zori, la prânz, în mijlocul după amiezii, după apusul soarelui și în timpul nopții, rugăciuni precedate de spălarea păcatelor și însoțite de prosternări, rostite întotdeauna la moschee, vinerea, în ziua Domnului;

4. Postul ramadhanului, de la răsăritul la apusul soarelui, fiind oprit a mânca, a fuma și a avea relații sexuale;

5. Zecimea legală în folosul săracilor și orfanilor și pelerinajul la Mecca o dată în viață.

Rigoarea și simplicitatea practicilor, credința într-un singur Dumnezeu au contribuit ca islamul să atragă mulți credincioși. Lipsa de ierarhie eclesiastică, egalitatea în drepturi, frăția și practicarea întrajutorării, au fost tot atâția factori care au consolidat islamismul. Islamul a realizat o civilizație cu caracteristici proprii, având la bază Coranul inspirând, o artă religioasă în care se interzice reprezentarea ființelor vii. Apogeul științei și artei islamice a fost atins în Evul Mediu. Armatele islamice, la început arabe, apoi musulmane s-au propagat într-un secol din Spania, Galia, Africa de Nord până în Maroc și la Est, în India și Turkestanul chinez. În secolele XI-XIV cuprind

Indonezia, şi în sec. XVIII ajung în Africa neagră şi restul continentului.

Unitatea islamului a fost ameninţată încă de la naşterea sa întrucât Mahomed nu a desemnat nici - un succesor, puterea politică dar mai ales religioasă fiind disputată între două grupuri: descendenţii direcţi ai profetului, fiica lui Fatima, fiul adoptiv şi ginerele său Ali şi cei doi fii ai lor, iar pe de altă parte socrii lui Mahomed. Disputele de succesiune au fost extrem de sângeroase, stând la baza divizării din Islam la care s-a adăugat diversitatea etnică a popoarelor islamice, care nu au făcut altceva decât să accentueze diferendele. S-a ajuns astfel la apariţia unor eretici, a unor secte cu caracter de societate secretă, lucru care ne face să le acordăm un spaţiu în economia lucrării noastre.

Sunniţii şi siiţii sunt partizanii familiei Profetului, kharidjiţii sunt revoltaţii ce condamnau deopotrivă cele două partide afirmând că orice credincios adevărat poate să exercite funcţia de calif. Acest rigorism moral a făcut să fie denumiţi şi puritanii Islamului. La începutul secolului II al hegirei şi-a făcut apariţia o nouă sectă, cea a mutaziliştilor, separaţii. Ea stă la baza reformismului musulman din secolele XIX-XX.

Sunnismul

Sunniţii reprezintă circa 90% din musulmani şi sunt răspândiţi în Africa de Nord, Egipt, Arabia Saudită, Siria, Irak, Pakistan şi Indonezia precum şi o mare parte din Africa Neagră. Se consideră reprezentanţii ortodoxiei islamice. Denumirea lor provine de la cuvântul «sunna», care se traduce prin «drumul» sau «regula», după cum a fost stabilită prin cuvintele şi actele Profetului adunate în hadit-e.

Sunniţii au apreciat că epoca celor patru primi califi simbolizează vârsta de aur a Islamului şi resping orice idee meslanică. Sunniţii se consideră foarte ataşaţi de Coran în forma lui iniţială şi resping orice comentarii indiferent de natura lor alegorică sau esoterică.

Siiții și Kharidjiții

Siiții și Kharidjiții au un ideal opus sunniților, al acestora din urmă fiind mai realist și mai moderat, corespunzând versetului coranic: «Noi am făcut din voi o comunitate a moderației.»

După cum am menționat, din Islam s-au desprins un mare număr de secte și societăți secrete musulmane, care își au sediul în Africa de Nord, în Zona Maghrebului.[1] Exemplul cel mai elocvent ni-l oferă în zilele noastre fundamentaliștii islamici, societate secretă ce activează în Algeria, profund atașată religiei islamice și care comite crime abominabile împotriva populației moderate. Societățile secrete islamice au în fruntea lor un Șeic, care este un stăpân absolut, cu reședința, de regulă la Zania, acolo unde se află mormântul întemeietorului ordinului secret. În subordinea Șeicului se află mokaddemii, ce se deplasează uneori chiar la distanțe mari, pentru a efectua inițierea (verdi) neofiților ce vor să acceadă în Ordin; regula este ca instrucțiunile secrete să le fie transmise întotdeauna verbal. Scopurile pe care le urmăresc aceste grupuri cu caracter secret și conspirativ, potrivit declarației lui P. Geyrand sunt următoarele: «Adepții trebuie să facă eforturi pentru a urma tarika, adică drumul sau calea care, potrivit unor etape prestabilite, îi duce la perfecțiune, datorită regulilor, practicilor, formulelor și semnelor specifice și caracteristice fiecărei congregații.

Fiecare dintre ele constituie ceea ce se numește Ahlis-Selselat, adică Inelul (zana) lanțului. Începutul lanțului îl constituie îngerul Gabriel, respectiv acela care i-a transmis profetului Mahomed știința adevărului. După el urmează întemeietorul ordinului și se continuă până la șefii existenți în viață, fiind menționați numele tuturor predecesorilor. Există congregații care atribuie cunoașterea lanțului unei revelații directe. În multe cazuri aceasta are loc prin intermediul lui Sidi-el-Khadir, cu alte cuvinte al profetului Ilie, care întocmai ca

1) Serge Hutin: Societățile secrete, Ed. de Vest, Timișoara, 1991, p. 38.

şi profetul Idris sau Enoch a băut de la izvorul vieţii şi a fost în acest fel, scutit de moarte».

În afară de aceste organizaţii oculte, menţionăm existenţa unor grupări eretice, pe care le vom menţiona în continuare.

Ismaeliţii sau ismaelienii şi grupările alăturate

Marea organizaţie a Ismaelienilor a fost întemeiată în Siria de către iranianul Abdallah, fiul lui Maimun (863). Provenit din şiism, secta Ismaeliţilor s-a desprins de acesta în secolul al VIII-lea, în momentul în care partizanii lui Ismail - de unde se trage şi numele sectei - desemnat de tatăl său ca cel de al şaselea Imam, însă care a decedat în 751, deci cu puţin înaintea lui, a optat pentru secesiune. Djafar, menţionează Jacques Brosse în Maeştri spirituali, îl numise şi Imam pe cel de al doilea fiu al său, Abdallah, dar acesta nu a mai trăit decât câteva zile. În anul 765 credincioşii şiiţi s-au regrupat în jurul lui Musa, care era şi el fiul lui Djafar şi pe care l-au recunoscut ca pe cel de al şaptelea Imam. În acest timp cei rămaşi credincioşi lui Ismail, aflaţi sub conducerea lui Mubarak, un discipol al acestuia, l-au recunoscut în fiul său Muhammad, mort în anul 813, ca pe cel de al şaptelea şi totodată ultimul Imam.

Secta Ismaeliţilor a adoptat din acel moment o nouă atitudine cu profund caracter esoteric: Imamii sunt ascunşi, fiind revelaţi doar unui mic număr de iniţiaţi. Ei sunt reprezentaţi în faţa coreligionarilor lor prin locotenenţi ce au titlul de hudjdja (adică dovadă), de unde le vine şi numele de şiiţi septimani, nume ce le este acordat până în momentul apariţiei ultimului Imam, justiţiarul care va face, conform profeţiilor sectei, să triumfe doctrina lor pe tot Pământul.

Sciziunea ismaelită a constituit exemplul a altor multe disidenţe contestatare în islam, având caracter de organizaţie secretă. Ea a dat naştere şi Statului fatimid, care a existat în Nordul Africii începând cu secolul al X-lea şi până în anul 1171. În prezent reprezentanţii acestei secte îi constituie druzii, alauiţii

şi nizariţii, ce s-au răspândit în Pakistan, India, Sudan şi Siria şi al căror şef suprem este Aga Khan.

Doctrina ismailiană (sau ismaelită) a suferit puternice influenţe gnostice, la fel ca şi în cazul Templierilor, care se presupune că venind în contact cu această sectă, s-a lăsat influenţată la rândul ei, după cum se poate deduce din unele rituri practicate de Templieri. Modificând interpretarea Coranului, ismaelienii au adăugat celor şase profeţi ai Cuvântului - Adam, Noe, Avram, Moise, Iisus şi Mahomed - un al şaptelea Imam (trimis), pe nume Ismail, fiul lui Giofer, «stăpâne al timpului» sau «conducător al veacurilor». Credinţa ismaelită este de fapt o religie iniţiatică prin excelenţă ce cuprinde în funcţie de ramură şapte sau nouă grade succesive. Secta joacă un imens rol politic în ţările în care îşi are adepţii, mai ales în Pakistan.

Este locul să amintim de *Partidul Poporului din Kurdistan*, ai cărui membrii sunt consideraţi ca fiind terorişti. Kurdistanul este o regiune din Asia situată între Turcia, Iran, Irak şi Siria locuită de peste 10 milioane de locuitori, Kurzii, ce îşi revendică autonomia, ducând o luptă de guerilă, mai ales împotriva Turciei. S-au specializat în atentate pe care le comit chiar în unele state europene.

Din secta Ismaelienilor în decursul timpului s-au desprins o serie de dizidenţe, dintre care cele mai cunoscute sunt:

- Asasinii;
- Druzii;
- Ansarienii.

Asasinii sau haşişinii

Asasinii sau *haşişinii*, denumire provenită de la consumul de haşiş sau marihuana, care este inflorescenţa unei specii de cânepă (canabis indica sau cânepa de India). Se numesc în realitate *Assacin*, adică păzitor al Pământului Sfânt. Despre aceşti asasini circulă o serie de legende, parte dintre ei ocupându-se cu practicarea iluzionismului.

Secta a apărut pe la sfârșitul secolului al XI-lea, întemeietorul ei fiind Hassan-ben-Sabbah, originar din Khorassan (Persia). I se mai spunea și «Bătrânul din munte», pretinzând a fi Hudset, adică încarnarea ultimului Imam. În fruntea unei armate de adepți loiali, bine înarmați și care nu se temeau de moarte (ajungeau în Rai), au cucerit o parte din Persia și Siria. Se spune că înainte de luptă, soldații consumau hașiș pentru a prinde curaj, devenind cruzi și neiertători cu dușmanii lor.

Societatea secretă a Asasinilor era subordonată Marelui Maestru, și cuprindea șapte grade, ca și la ismaelieni. Hassan, șeful spiritual moare în 1124, la vârsta de 90 de ani, fapt care nu a împiedicat ca puterea militară și politică a Asasinilor să sporească. Încercând să ocupe noi teritorii în Siria, i-au întâlnit pe Templieri pe care i-au obligat să le plătească tribut. Se presupune că Templierii, după cum am mai menționat, și-au însușit unele doctrine esoterice de la Asasini. În cea de a doua jumătate a veacului al XIII-la, Asasinii încep să decadă și dominația lor la sfârșit în mod definitiv, Siria și Persia recăpătându-și teritoriile ocupate.

Druzii

Druzii este o ramură desprinsă tot din ismalieni, caracterizată printr-un spirit războinic ce-i anima pe membrii săi. Această sectă era stabilită în masivul vulcanic Druz (djebel) în sudul Siriei (1799 m). Druzii alcătuiesc o sectă ismaeliană extremistă, fondată de Hakem al șaselea calif fatimid al Egiptului și sfetnicul său, iranianul Haniza, care i-au convertit pe Druzii din sudul Libanului în secolul al XI-lea. Ei au fost responsabili de masacrarea Maroniților în 1860. În 1862 cea mai mare parte a Druzilor au trebuit să se replieze în Haourân. Francezii le-au anihilat revolta din 1925-1926. Cartea sacră a Druzilor[1] e Keitabel-Hikmet (Cartea Înțelepciunii). Lepper[2] prezintă un

1) Serge Hutin: Societățile secrete, Ed. de Vest, 1991.
2) Lepper: Societățile secrete.

rezumat al credinţelor lor fundamentale: «Dumnezeu e unul; el se arată oamenilor prin încarnările sale, ultima vizibilă în persoana lui Hakem Biamr Allah; Hakem n-a murit, el a dispărut pentru a dovedi credinţa fidelilor săi, dar va reapărea în toată slava şi-şi va întinde stăpânirea asupra lumii. În plus, mai susţineau că Dumnezeu a creat mai întâi inteligenţa universală şi că aceasta se releva pe pământ în fiecare din manifestările divine; când Dumnezeu se încarna în Hakem, lua ea însăşi înfăţişarea lui Hamza... Iată acum reîncarnările: numărul fiinţelor umane e mereu acelaşi, iar sufletele lor trec, pe rând, în diferite trupuri, urcând sau coborând pe scara fiinţelor, după cum au respectat sau au nesocotit preceptele adevăratei religii şi aplicarea celor şapte porunci. Druzii se împart în două clase distincte: 1. Jakilii, adică războinicii şi 2. Akilii sau bătrânii, aceştia fiind singurii admişi la Mistere. Pentru a deveni Akil, adeptul trebuie să treacă trei probe extrem de dificile: un post prelungit la capătul căruia este pus în faţa unei mese pline cu tot felul de bunătăţi; după trei zile de călărie în deşert să nu se atingă de un ulcior plin cu apă rece şi proaspătă şi cea de a treia încercare să reziste ispitelor timp de o noapte pe care i le oferă o femeie frumoasă.

Sufii

Sufii sunt în islam aceia care poartă o mantie de lână (sùf în limba arabă), pentru a sublinia despărţirea lor de lume şi care au ales calea mistică, pentru a se uni cu Dumnezeu[1] «Numele lor evocă, probabil puritatea (în arabă safă), ba chiar şi înţelepciunea greacă (sophia). Această mişcare (în arabă tasaw-wùf) a luat naştere încă din primul secol al hegirei (sec. al VII-lea) ca o reacţie împotriva islamului oficial, cel al omeyyazilor instalaţi la Damasc şi mai preocupaţi de cuceriri şi de bunuri materiale decât de viaţa religioasă.

Confreriile religioase. În secolele XII şi XIII arată Jacques Brosse (op. cit.) au fost stabilite principalele confrerii religioase

1) Jacques Brosse: Maeştrii spirituali, Ed. Albatros, 1992, p. 191.

sufi (tariqa) în care un maestru numit printr-o succesiune regulată, îşi îndruma discipolii în înaintarea lor pe «cale», graţie unor metode elaborate cu grijă. Cele mai importante dintre ele au fost Sohrawardiya, după numele fondatorului său, Shihàb ad-Din al - Sàrawardi (1144-1234); Shàdhiliya, fondată de al - Shàdhili (1196-1258), originar din Maghreb, fiind şi cea mai răspândită în Africa de Nord, Kubràwia, care este legată de Najm ad-Din Kubra (1145-1221) şi Naqshabandiya care a debutat cu al-Hamadani (mort în 1140). Dar una dintre confrerile cele mai vestite şi mai durabile este tariqa Mawlawiya a dervişilor învârtitori, fondată de Rümi.

Asariehii sau Nasairii

Asariehii sau Nasairii care mai sunt denumiţi şi Alaniţi. Sunt consideraţi de musulmani ca fiind eretici şi se trag din Ismailieni. Locuiesc în lanţul muntos având acelaşi nume din Liban. «Ansariehii - menţionează A. Daraul, 1971 - cred într-un singur Dumnezeu, existând în sine şi etern, sunt, deci, unitarieni. Acest Dumnezeu s-a încarnat de şapte ori în persoana lui Abel, Seth, Iosif, Iosua, Asaph, Simon (Cephas) şi Ali. La fiecare din aceste manifestări, Dumnezeu s-a slujit de alte două persoane divine, din care una, o emanaţie a propriei sale esenţe, creată de el, iar a doua, creată de prima,[1]» «Influenţa gnoselor creştine apare cu uşurinţă într-o întreagă serie de speculaţii. Ei celebrează un fel de slujbă secretă sub forma enharistiei vinului, rit prin care se ajunge la iluminare: Divinitatea se ascunde în lumină, dar se manifestă în viu, slujitorul luminii (Abd-in-Noor). Cred în matempsihoză: după un anumit număr de transmigraţii, sufletele credincioşilor devin stele în lumea de Lumină. Se poate uşor constata influenţa exercitată de doctrinele gnostice asupra musulmanilor heterodocşi».[2]

---

1) Lepper, op. cit. p. 311.
2) Serge Hutin, Societăţile secrete, Ed. de Vest, 1991, p. 42.

Yazidismul

Yazidismul este o religie, cu caracter de societate secretă, care îşi are leagănul în Kurdistanul irakian şi care continuă, în mod direct o religie antică, mazdeismul. Prin structura sa, această religie nu poate fi considerată nici pe departe o sectă a unei religii monoteiste, dar nici mazdesm pur.[1] Caracterul secret al ei o face să aparţină societăţilor secrete. Vechii adepţi ai mazdeismului care se bazează pe dualismul dintre Bine şi Rău, au fost influenţaţi de religiile monoteiste în decursul timpului, adaptând unele elemente de la acestea şi au înlocuit Binele cu Dumnezeu, iar Răul cu Diavolul. În concluzie dualismul Bine-Rău, a fost înlocuit cu dualismul Dumnezeu-Diavol. În acest fel structura religioasă a dualismului mazdeit a fost modificată în formele ei exterioare.

În secolul al XII-lea, şeicul Uday ben Musafir ben Musa ben Marwuan ben Hasan ben Marwuan, născut la Baalbek, în Liban, descendent al marii dinastii omaiade, întemeiate de către califul Yazid, ben Mu'aurvlya, ajunge în Kurdistan ca îndrumător şi învăţător al dogmelor islamice. Primul pas în încălcarea Coranului prin divinizarea lui Yazid ben Mu'aurvlya, apoi practici vechi de cult păstrate în secret - care-i conferă caracterul ocult al sectei, atribuindu-i statutul de societate secretă - se amestecă cu practicile islamice într-un mod original. După unele păreri, numele de yazidism ar fi derivat de la Cuvântul persan yazdan, care înseamnă Dumnezeu sau de la localitatea iraniană Yazd. Se prea poate ca denumirea să vină de la maniera în care citesc yazidiţii Coranul înlocuind cuvântul yuridu (vrea) cu yazidu (sporeşte). În scrierea arabă diferenţa dintre cele două cuvinte o reprezintă un singur punct pus deasupra uneia din litere (George Grigore op. cit).

La originea yazidismului în zona Kurdistanului sirian era la mare preţ blestemul, ca practică religioasă, fapt care venea în contradicţie cu prevederile riguroase ale Islamului. Şeicul Uday

1) George Grigore: Slujitorii Diavolului, Ed. Călin, 1994.

îşi începe predicile concentrându-le asupra interzicerii totale a blestemului. După moartea lui Uday, când talhariţii l-au ridicat la rangul de sfânt, s-a răspândit credinţa că Diavolul a luat parte la crearea luminii, alături de Dumnezeu, cei doi fiind puşi astfel pe acelaşi plan sau chiar fiind interpretaţi ca două manifestări ale aceleiaşi esenţe (George Grigore).

Yazidiţii sunt de părere că la temelia întregii lumi se află două forţe: forţa binelui care este Dumnezeu şi cea a răului, care este nimeni altul decât Diavolul. Acesta din urmă, în anumite ipostaze ia chipul Păunului - înger menţionat în cărţile sfinte. Altfel spus, Dumnezeu este identificat cu zeul Ormuzd - zeul Binelui, iar Diavolul cu Zeul Ahriman - Zeul Răului, ca în mazdeism. Yazidiţii îl consideră pe Diavol ca pe un înger decăzut din vremuri imemoriale, şi care este din nou repus în drepturi. Diavolul este izvorul Răului, cauza tuturor nenorocirilor. Din acest motiv este recomandabil ca credincioşii să evite pe cât posibil rostirea numelui său, pentru a nu-i atrage furia. Vedem aici un principiu din Magia Înaltă[1] şi mai ales din Kabbală, conform căruia simpla pronunţare a numelui unei entităţi malefice atrage după sine prezenţa acesteia. Este un principiu de bază al Magiei evocatoare şi al Necromanţiei. Spiritismul are la bază acelaşi principiu.

Slujirea Diavolului este distinctă de slujirea lui Dumnezeu căci slujirea Diavolului se efectuează cu teamă şi frică, implorare, umilinţă, în vreme ce închinarea la Dumnezeu se face cu recunoştinţă şi mulţumire pentru ajutorul acordat. Teama de Diavol a fost atât de groaznică, astfel încât în cele din urmă yazidiţii au părăsit treptat închinarea la Dumnezeu, amintind de el doar în chip simbolic, dedicându-se în întregime slujirii Diavolului. Ei motivează acest lucru prin faptul că Dumnezeu este bun şi iubitor al creaturilor sale şi nu le face rău, în vreme ce Diavolul face numai rău. Prin urmare conform credinţei yazidite, cine doreşte să cunoască fericirea trebuie să lase deoparte închinarea şi slujirea lui Dumnezeu, adică a Binelui absolut, şi să se închine Diavolului pentru a-l implora mila şi iertarea, astfel încât răul creat de El să stea cât mai departe. Numărul yazidiţilor

1) Paul Ştefănescu. Magia Înaltă, Ed. Miracol, 1997.

în deceniul șase era de circa 70.000, jumătate bărbați și jumătate femei. În afară de Irak, mai trăiesc yazidiți în Turcia, nordul Siriei, în special în jurul orașului Alep, în Armenia la granița cu Rusia și Turcia. Grupuri mici de yazidiți au fost semnalate în Iran, Afganistan și India. Ei trăiesc în general izolați, în zone greu accesibile și se bucură de faima unor luptători neînfricați, dârji și puțin iubitori ai celor ce nu aparțin comunității lor. Yazidiții se ocupă în exclusivitate cu păstoritul: creșterea oilor, caprelor și măgarilor și cu cultivarea unor plante cum ar fi grâul, porumbul, lintea, năutul etc. Cărțile lor sfinte sunt: «Cartea Neagră» și «Cartea Dezvăluirii».

Taihariții

În secolul al VII-lea unul din triburile kurde s-au refugiat din Persia, din fața valului de islamizare, stabilindu-se în munții Huluan din nordul Irakului, găsind aici un adăpost bun. Izolarea regiunii, ca și căile grele de acces, a oferit un cadru favorabil pentru a-și practica în continuare religia antică mazdeistă, în ciuda împotrivirii și persecuțiilor Islamului împotriva ereticilor și acelor ce se abăteau de la conduita impusă de Coran. Pentru a putea trăi în liniște, taihariții adoptă o stratagemă de circumstanță impusă de împrejurări, adaptând formal creștinismul, după aceea și Islamul în timpul califului Yazid ben Mu' urviya în vremea căruia comunitatea islamică a cunoscut o profundă criză religioasă, urmată de mai multe scindări.

Yazid a fost renegat de o parte dintre musulmani, mai ales de către aceia ce veniseră în contact cu taihariții - partizanii lui Ali - ultimul dintre cei patru califi ortodocși - și care se vor constitui în francțiunea denumită *șiită*, despre care am vorbit mai sus.

Ahl-é Haqq

Gobineau şi Minorsky au studiat în Iran secta având rituri şi doctrine de origine necunoscute *Ahl-é Haqq* (oamenii Adevărului), în Etiopia de nord, etnologii au studiat cultul genillor Zârs (care e o trecere la practici magice) ale vechilor religii păgâne refulate de islam şi creştinism.

Pot fi găsite tot felul de culte secrete, având exerciţii spirituale de tip extatic, în grupări de kabbalişti heterodocşi: sectanţii lui mesia Sabbatai Zevi, discipolii lui Jacob Frank, al cărui cult s-a perpetuat mult timp în Boemia şi Moravia.

La Praga, în gettou, era renumit romancierul ocultist austriac Gustav Meyrink, autorul celebrului Golem.

Un caz semnificativ de superpunere a cultelor îl constituie supravieţuirea religiilor americane precolumbiene după cucerirea spaniolă.

După diverşi autori, o imensă societate secretă s-ar fi format după cucerirea spaniolă în sec. al XVI-lea a Mexicului şi în America Centrală ea ar fi grupat magicienii (magnalis) uniţi pentru a renaşte vechea independenţă şi credinţele tradiţionale ale indienilor împotriva cotropitorilor spanioli. Indienii mexicani şi în zilele noastre îşi ascund cele mai curioase credinţe şi superstiţii.

INIȚIERILE ÎN LUMEA MEDIEVALĂ

Ordinul Templierilor

Ordinul Templierilor nu are nimic din caracteristicile unei societăți secrete. El s-a născut ca urmare a cruciadelor, de ale căror destinație era strâns legat[1]. În 1099 când la apelul papei Urban al II-lea cruciații au recucerit de la musulmani mormântul lui Christos, ei au creat Statele Latine de peste mări. Ei erau foarte puțin numeroși și s-au instalat definitiv acolo. Unul dintre cei mai cunoscuți cronicari ai primei cruciade, Foucher de Chartres a afirmat că nu mai se găseau în noul stat creștin latin al Ierusalimului decât trei sute de cavaleri și tot atâția pedestrași.

Papa nu era încă infaibil și puterea sa temporală era, în fond, a unui șef de stat, aproape ca și a altora, supus exigențelor și consecințelor diplomatice și războiului.

Într-o zi a anului 1118 nouă cavaleri francezi au ajuns la Ierusalim și s-au prezentat regelui Baudouin al II-lea. Șeful lor era Hugues de Payns; trei dintre oamenii săi erau flamanzi ca și regele de altfel. Un al patrulea, Bourguignon André de Montbard, era unchiul lui Bernard. Nu se cunosc numele celorlalți patru și pentru unul din ei doar porecla. Baudoun, cărunia îi fuseseră călduros recomandați, fără îndoială de către abatele Bernard, i-a primit cu bunăvoință. Hugues a expus intenția sa de a constitui o comunitate de călugări soldați a căror misiune ar fi să păzească drumurile publice ce duc la Țara Sfântă ca și teritoriile ocupate de către aceasta. Baudouin le-a dat autorizația și i-a instalat într-o

1) Jean Flori, L' Histoire, Nr. 198, 04. 1996, p. 24.
Paul Ștefănescu: Enigme neelucidate ale istoriei, Vestale, Seeculum, I.O. 1997, p. 7.

aripă a palatului său, pe locul unde fusese templul lui Solomon, acolo unde se ridică în prezent moscheea El Aqsă. Pentru a se asigura supraviețuirea populației creștine de la Ierusalim în mijlocul lumii musulmane, statele creștine de peste mări aveau sarcina să aducă un aport constant de oameni și mijloace materiale ce nu puteau proveni decât din Occident. Pe de altă parte drumurile erau puțin sigure și pelerinii ce veneau în număr sporit către locurile sfinte aveau nevoie să fie protejați de jefuire. Acest lucru și l-au propus să-l facă cei câțiva cruciați pioși grupați în jurul lui Hugues de Payns. Ei s-au decis să rămână în Țara Sfântă să-și prelungească nedefinit șederea și să ducă o viață de călugări luptători cu armele. Puțin mai târziu, regele le-a dat întreg palatul său. Deși erau încă laici, cavalerii jurau în fața patriarhului Ierusalimului cele trei legăminte monastice de ascultare, castitate și sărăcie. Această confrerie a «săracilor cavaleri ai lui Christos» s-a constituit imediat sub forma unui Ordin iar regulamentul redactat în Orient sub conducerea patriarhului de Ierusalim (primul demnitar religios al Orientului latin) a primit agrementul papei.

Timp de zece ani, Hugues de Payns și însoțitorii săi au rămas în Palestina fără să mai se audă de ei. Nu a avut loc nici o recrutare. Singur, un al zecelea cavaler a venit să li se adauge în 1125: Hugues, conte de Champagne, un senior aproape tot atât de puternic ca și regele Franței, care pentru aceasta și-a abandonat soția și copii. Era realmente acolo pentru a apăra drumurile? Există numeroase motive pentru a ne îndoi de aceasta, cu atât mai mult cu cât forța militară a unui asemenea mic grup era cu totul neînsemnată. Cronicarii nu ne semnalează participarea lor la nici o luptă. Atunci? Se povestea că cei nouă cavaleri erau însărcinați cu căutarea Arcei alianței și a Tablelor Legii pe care el le-au găsit curățind grajdurile Templului sau că ar fi primit o inițiere esoterică. Adevărul este că ignorăm activitatea dusă de Hugues de Payns în Palestina.

În 1127, Hugues și cinci dintre însoțitorii săi s-au reîntors în Europa. Baudouin al II-lea i-a însărcinat cu o dublă misiune pe lângă papa Honore al II-lea și abatele Bernard: să obțină de la aceștia aprobarea unei a doua cruciade care ar fumiza regelui

ajutoarele de care avea urgentă nevoie. Dar nu acesta era scopul călătoriei. Imediat după sosirea lor, Bernard le-a înmânat regulamentele scrise în spiritul de la Chateaux pentru noul ordin al cărui nucleu îl constituiau aceştia şi a prezidat la Troyes, în ianuarie 1128, conciliul care l-a lansat. Bernard îl va retuşa puţin în 1133.

Ordo Pauperum Comilitonum Christi Templique Salumonici (Ordinul Fraţilor Săraci ai Miliţiei lui Christos şi al Templului lui Solomon) s-a născut iar membrii săi vor fi numiţi Miletes Templi (Cavalerii Templului), Fratres Militiae Templi (Fraţii Milităţiei Templului), Commilitones Christi (Fraţii de arme ai lui Christos) sau în mod cuvenit Templieri sau Templarii. Neobişnuită, trebuie să recunoaştem, este această referinţă directă la Templul lui Solomon, căci Vechiul Testament nu era privit cu ochi buni în Evul Mediu. Este drept să te îndoieşti că numele Ordinului se referă pur şi simplu la edificiul în ruinele căruia se instalaseră fondatorii. Trebuie privit ca o consecinţă a interesului special pe care Bernard îl avea faţă de Cântarea Cântărilor, acest poem uşor erotic a cărui exceză o constituia cântarea iubirii, ezoterică şi profetică a Bisericii, soţia lui Christos? Sau se încerca marcându-se printr-o intenţie de reîntoarcere la sursele orientale ale creştinismului? Oricare ar fi adevărul, Ordinul a luat imediat avânt şi s-a dezvoltat cu o rapiditate surprinzătoare. Debuturile au fost totuşi dificile: în ciuda sacralizării războiului dus de creştinătate, ideea că unii călugări, a căror misiune tradiţională este de a lupta în mod paşnic, singura lor armă fiind rugăciunea, ar putea să lupte şi să verse sânge, s-a izbit de zidul conştiinţei unora dintre oameni. Sfântul Bernard a reuşit totuşi să-şi impună punctul de vedere.

În «Elogiul asupra noii cavalerii» el a justificat această nouă funcţie războinică în termeni foarte duri: «Cavalerul lui Christos produce moartea şi o primeşte cu cea mai mare siguranţă. Dacă moare, este pentru binele său, dacă ucide e pentru Christos.» Nu se putea justifica mai clar ideologia războiului sfânt. De acum încolo recruţii au început să se înghesuie. Templierii vor constitui împreună cu alte ordine religioase militare, coloana vertebrală a forţelor armate creştine de peste mări: o structură militară

permanentă formată din războinici motivaţi, bine înarmaţi, bine antrenaţi, disciplinaţi, ce vor ajuta armatele locale şi vor proteja pe cruciaţii veniţi din Occident. Regula Templului ne este cunoscută sub forma sa iniţială, redactată în limba latină şi sub traducerea ei în franceza veche, scrisă către 1140. Faptul că o traducere în această limbă s-a dovedit a fi necesară ne descoperă două elemente esenţiale: preponderenţa recrutării de francezi pe de o parte, şi relativa incultură a fraţilor care ignorau adesea limba latină pe de altă parte. Diferenţele dintre aceste două versiuni sunt minime şi nu lasă loc pentru mister. Templierii sunt mai înainte de orice nişte războinici. Ca şi călugării acelui timp ei fac dovada de sărăcie, castitate şi supunere. Dar regulile obişnuite ale ordinilor mănăstireşti sunt în acest caz adaptate vieţii militare. Se pune accent pe disciplină şi antrenamentul fizic; locul muncii manuale şi intelectuale, ca şi cel al meditaţiei este redus, ca şi abstinenţele.

Oricare ar fi adevărul, Ordinul a luat imediat avânt şi s-a dezvoltat cu o rapiditate surprinzătoare. Recrutarea era deschisă şi cavalerii veneau în număr mare în calitate de novici. Timp de câteva sute de ani, templierii vor păstra drumurile din Palestina şi Siria şi vor furniza regilor franci al Ierusalimului, trupe regulate care vor participa la toate bătăliile. În acelaşi timp, încă de la început Ordinul s-a implantat solid în Europa, împărţită în nouă provincii: Franţa, Portugalia, Castilia şi Leon, Aragonul, Majorca, Germania, Italia, Puiles şi Sicilia, Anglia şi Irlanda. Acolo nu erau infidelii cu care să se lupte, dar era dorinţa de a realiza un plan. Comanderiile se înmulţeau şi domeniile lor creşteau de la o zi la alta. Procesul s-a accelerat după Evul Mediu, când Marele Maestru s-a instalat la Paris. La începutul secolului al XVI-lea templierii dispuneau în tot Occidentul de câteva zeci de mii de comanderii, dintre care aproape o mie în Franţa.

Ordinul era foarte ierarhizat: în fruntea sa se afla maestrul (expresia de mare maestru nu apare decât la sfârşitul secolului al XIII-lea) care este ales pe viaţă. El îndeplineşte aproape aceleaşi funcţii ca şi abatele (stareţul) în cadrul mănăstirilor obişnuite. El era ajutat când era vorba de decizii importante, de capitolul cavalerilor şi era asistat din punct de vedere militar de

un mareşal. Imaginii societăţii feudale a timpului, bazată pe existenţa celor trei funcţiuni (acelora care se rugau, celor care luptau şi a celor care munceau), Ordinul Templierilor îşi recruta membrii la trei niveluri: cavalerii (miliţiile) aparţinând nobilimii şi cărora le revenea dreptul de a lupta şi a fi comandanţi, luptând împotriva infidelilor şi purtau o robă şi o manta albă; capelanii sau clericii ce erau ataşaţi maeştrilor şi care slujeau bisericile; sergenţii fără arme denumiţi şi fraţi de meserie, care erau împărţiţi în două clase: *sergenţii armigeri* care îi serveau pe cavaleri cu cai şi arme, dar care se ocupau totodată cu administrarea bunurilor Templului şi toate activităţile economice şi *sergenţii famuli* care cuprindeau pe fraţii gospodari (fratres conventuales) şi *fraţii rezidenţi* (fratres rezidentes), dintre care unii vor fi numiţi *fraţi de meserie* (fratres officii). Urmau apoi *gazdele Templului* (hospites sau mausionarii Templi) ce prestau serviciu temporar.

Cavalerii dispuneau fiecare de doi cai şi de doi grăjdari ca şi de armamentul greu al cavalerilor din Occident: cămaşe de zale ce cobora până la genunchi şi cântărea până la 15 kilograme, platoşe, genunchere şi mănuşi ce protejeau mâinile, lance şi sabie pe care cavalerii nu o foloseau decât în cazul în care se rupea lancea. Mai semnalăm pe sergenţii de arme, mai uşor înarmaţi care se luptau cel mai adesea călare dar nu dispuneau decât de un singur cal. În sfârşit după mulţi ani la sfârşitul secolului al XII-lea în locul aristocraţilor au început să fie admişi şi oameni născuţi liber de origine burgheză. Gazdele (sau cei puţin aceia care nu erau preoţi), făcând parte din rezidenţi, puteau fi căsătoriţi. În vârful piramidei ierarhice trona marele maestru, ales de un capitol de cavaleri ce reprezentau cele nouă provincii, fiind suveran absolut, în afara unor atribuţii pe care şi le păstra capitolul: primirea noilor cavaleri, vânzarea bunurilor ordinului şi numirea marilor comandori din provincie.

Termenul de suveran trebuie luat în sensul său cel mai larg. Templul nu acceptă nici o autoritate decât aceea a marelui maestru. El se sustrage oricărei jurisdicţii temporale şi domeniile sale aflate pretutindeni se bucură de dreptul de extrateritorialitate. Fraţii şi afiliaţii nu pot fi deferiţi tribunalelor. Ordinul era scutit de orice impozit, chiar cele datorate clerului. El

scăpa jurisdicției ecleziastice ordinare, marele maestru singur depindea de papă. Stat suveran, deasupra statelor temporale, era o biserică independentă în sânul bisericii. Templul făcea ce voia, până în 1307 când Filip cel Frumos a luat taurul de coarne și a pus stăpânire pe comanderii, aruncând în închisoare pe frați și pe marele maestru Jacques de Molay.

Templierii, după cum am arătat, erau în același timp călugări și soldați. La fel ca și călugării, ei făceau declarație de sărăcie (nu posedau nici un bun propriu-zis), de castitate și de supunere la regulile Ordinului. Disciplina era menținută prin capitol (adunarea fraților) ce se ținea săptămânal în toate comanderiile. Acolo frații puteau practica confesiunea (spovedania) spontană sau răspunde acuzațiilor aduse contra lor. Dacă acuzația era admisă, capitolul propunea pedepse gradate în funcție de greșeala comisă.

Greșelile cele mai grave erau pedepsite cu «pierderea casei», adică excluderea din ordin. Era cazul, spre exemplu, de o crimă comisă, sustragerea din fața unei bătălii, trădare și sodomie. Altele, considerate mai puțin grave, erau pedepsite cu «pierderea ocupației» sau excluderea temporară în general pe timp de un an și o zi. În sfârșit existau «pentru greșelile minore, pedepse considerate ca infamante: post, obligații la munca manuală la un loc cu servitorii etc. Deliberarea capitolului trebuia să rămână secretă: divulgarea antrena «pierderea casei».

Viața cotidiană comporta de asemenea ca pentru toți călugării, activități religioase: serviciul divin, rugăciune, meditație. Dar, condiția de soldat, în special pentru aceia care se aflau în Țara Sfântă, impunea unele adaptări. În perioada de conflict, slujbele puteau fi regrupate. Aceea monastică era mai moderată: Templierii serveau două mese pe zi și mâncau carne de trei ori pe săptămână; ei aveau dreptul să vorbească (foarte puțin) în afara meselor, să asculte un lector ce le citea texte sacre. Pentru a nu-și diminua forțele, ei ascultau așezați (și nu în picioare) cea mai mare parte a serviciului divin.

Veșmintele le erau adaptate la anotimpuri și le oferea un oarecare confort: cavalerii aveau dreptul la două cămăși, două perechi de încălțăminte, două mantăi, una pentru vară; și cealaltă

îmblănită pentru iarnă. Aceste veşminte trebuiau să aibă o singură culoare, fără nici un ornament sau blană (în afară de miel). Roba şi mantaua de culoare albă erau rezervate fraţilor cavaleri; sergenţii purtau veşmintele din dimie ca şi călugării. Regula originală nu făcea nici o menţiune la cruce, care a apărut cu prilejul celei de-a doua cruciade, datorită privilegiului acordat de papa Eugen al II-lea (1147); crucea triunghiulară roşie, amintirea sacrificiului sângeros al lui Christos, simboliza dorinţa de cruciadă permanentă a templierilor.

Cavalerii Templului aveau nevoie să facă exerciţii de luptă, ori regula le interzicea practicarea vânătorii - în afară de vânarea leilor - şi bineînţeles turnirul ocazie de desfrâu şi etalarea unei glorii, pline de vanitate. Antrenamentul lor consta deci esenţialmente în exerciţii fizice şi în activităţi de grup în care se punea accentul pe coeziune şi disciplină.

În cadrul comanderiilor din Occident, Templierii administrau domeniile pe care le dobândiseră prin donaţie sau prin cumpărare. Lucrul câmpului, întreţinerea clădirilor şi a utilajelor priveau pe servitori şi pe fraţii de meserie. Arhivele acestor comanderii arătau că ele trăiau în special pe seama producţiei agricole şi a creşterii animalelor. Vânzarea surplusului aducea beneficii, care erau utilizate pentru războiul dus împotriva infidelilor. La aceste venituri comune se adăuga beneficiul chetelor anuale şi donaţiile testamentare făcute Templului şi despre care papii le-au acordat uzufructul deplin Templierilor fără perceperea de taxe.[1]

Nu toţi templierii trăiau în Ţara Sfântă. Favoarea de a susţine instituţia a avut ca efect multiplicarea donaţiilor, mai cu seamă a unor castele şi domenii, pământ arabil, păduri, mori etc. iar exploatarea tuturor acestora răspândite în întreg Occidentul, necesita existenţa a numeroase comanderii (existau peste o mie numai în Franţa). Transferul de oameni şi de fonduri din Occident către locurile unde aveau loc luptele au sfârşit prin a face din Templu o bancă. «Casele» templierilor existente în Occident colectau fondurile provenite din veniturile proprietăţilor sau donaţiilor credincioşilor. Aceste fonduri erau vehiculate în Orient

1) Jean Flori: L'Histoire Nr. 198, avril, 1996.

pentru a servi la războiul dus împotriva infidelilor. Era deci necesar să se procedeze la un schimb monetar. În plus, Templul putea să procure unui călător fondurile echivalente acelora pe care acesta le depusese într-un slabiliment al Templului din țara sa de origine, fapt care conducea la evitarea transportului de mari sume de bani ce puteau fi furate. Templul mai servea ca bancă pentru depunere și efectua operațiuni de schimb ca și prestarea de servicii bancare. Pe de altă parte donațiile și rigoarea gestiunii au făcut să i se atribuie Ordinului reputația de a fi bogat și avar totodată. Or această bogăție, reală, era larg utilizată pentru îndeplinirea primei sale misiuni: lupta împotriva infidelilor în Palestina. Construirea, întreținerea garnizoanelor și a numeroaselor fortărețe absorbeau cea mai mare parte a veniturilor provenite de la proprietățile occidentale ale Templului iar declinul donațiilor din cursul secolului al XVI-lea, i-a creat reale dificultăți financiare. O altă cauză a constituit-o privilegiile pe care papii au consimțit să le acorde ordinelor militare și mai cu seamă Templului în special, care începând cu 1139 s-a sustras de sub autoritatea episcopală pentru a nu mai rămâne dependent decât față de cea a papei. Templierii nu puteau fi excomunicați decât de către papă, fiind totodată exceptați de a plăti dări. În fine, în 1143, o bula a papei Inocențiu al II-lea a autorizat pe capelanii săi să celebreze odată pe an un serviciu religios în regiunile aflate sub interdicție.

Lupta împotriva statelor musulmane din Orient, s-a văzut că era prima și cea mai importantă misiune a templierilor. Ei au ajutat cruciadele, dând dovadă de o cunoaștere perfectă a terenului și adversarilor.

Cu prilejul deplasărilor li se încredințau de regulă pozițiile cele mai importante și mai periculoase: avant-garda sau arier-garda. Valoarea lor războinică a fost atestată de către însăși adversarii lor musulmani, care se temeau de ei și nu acceptau decât arareori răscumpărarea pentru prizonierii templieri.

Rolul ordinelor militare nu a fost mai mic în acela de control al fortărețelor atât de decisiv în cazul asediilor, când apărarea se efectua de un număr restrâns de creștini încercuiți de inamic. Este limpede că în ciuda calității acestor fortărețe, în ciuda valorii

războinicilor templieri şi-a altor călugări soldaţi ai ordinelor militare, nu era posibil să se menţină Ţara Sfântă fără un aport constant de luptători şi de mijloace financiare venite din Occident. În 1270, după moartea lui Ludovic cel Sfânt sub zidurile Tunisului, transferul de mijloace din Occident către Orient a prins a se diminua. În 1291 ocuparea Sfântului Ioan d'Acre de către musulmani a făcut să sune ceasul prezenţei militare creştine odată cu pierderea teritoriilor de peste mări ale creştinătăţii. Ordinele războinice au suferit o gravă pierdere care va avea ca rezultat pentru ele o mutaţie pe planul misiunii lor, ca şi a naturii însăşi. Cât îi priveşte pe templieri ei îşi vor pierde însăşi existenţa în urma unui proces nedrept făcut de regele Franţei, Filip cel Frumos (1285-1314).

Lipsit de tradiţia ospitalieră, Ordinul va mai supravieţui într-adevăr după dispariţia Ţărilor latine de peste mări în ceea ce priveşte funcţia lor pur războinică şi va continua să spere într-o recucerire a Ţării Sfinte. Or aceasta nu se putea concepe decât ca urmare a unei expediţii masive duse de suveranii Occidentului. Astfel, mai mulţi teoreticieni ai cruciadelor de la sfârşitul secolului al XIII (Raymond Lulle sau Pierre Dubois, de exemplu) au preconizat fuziunea tuturor ordinelor militare, în special cel al Templului şi al Spitalului, într-un singur Ordin. Filip cel Frumos părea că aderă la acest proiect şi s-a hotărât să ia el conducerea acestui ordin sau să-l încredinţeze fiului său, viitorul Ludovic al X-lea. Ordinul spitalicesc nu era de acord cu această fuziune şi s-a rezumat în a nu-l încuraja ca proiect. Din contră, maestrul Templului, Jacques de Molay a răspuns la această propunere printr-un memoriu în care refuza fuziunea şi orice interes pentru aceasta. Nu este imposibil ca această atitudine neîndemânatică să-l fi împins pe rege să aplece urechea la zvonurile îndreptate împotriva templierilor şi să le facă un proces.

Cu ocazia procesului, acuzaţiile curgeau masiv. Templierii au trecut la mărturisiri. Ei au răspuns sub tortură la interogatoriile la care au fost supuşi. El au recunoscut chiar şi în Marea Britanie unde tortura nu le-a fost aplicată. Papa personal a condus unele interogatorii, cu menajamente şi blândeţe. Depoziţiile obţinute meritau încredere mai mult decât mărturisirile făcute inchizitorilor

oamenilor regelui, care le obţinuseră prin tortură după ce arestaseră pe templieri.

Moravurile templierilor nu erau ele oare prea libertine? Fraţii practicau sodomia şi în ziua primirii trebuiau să sărute cu gura anusul şi părţile virile ale maestrului ce oficia ceremonia. Nu era exclus ca acestor călugări soldaţi cărora le era interzis orice contact cu femeile, să devină suspectă prezenţa unor tineri băieţi în cadrul comanderiilor; obiceiul lumii musulmane putea să-i fi contaminat, căci nu de multă vreme fusese admisă oficial prietenia dintre marinari (homo sexualitatea). Se dedau vrăjitoriei şi sacrificau copii în cadrul ceremoniilor lor? E greu de crezut, dar nu imposibil: alchimia era la modă în Evul Mediu şi de la alchimie până la vrăjitorie nu era decât un pas. Or se ştie că religiile nepopulare erau acuzate de uciderea copiilor. Se mai ştie că fraţii nu inspirau încredere, de unde şi zicala: «păzeşte-te de sărutarea templierilor» (custodiatis vobis ab asculo Templariorum).

Ceea ce este aproape sigur, este că Templul introdusese în doctrina catolică câteva variante puţin ortodoxe. Să lăsăm la o parte problema faimosului Bafomet (despre care vom mai vorbi), acel idol luciferic sau gnostic ce ar fi făcut obiectul unui cult şi despre care nu se ştie cu certitudine ce reprezenta pentru Ordin. Dar nu se poate pune la îndoială că viitorul cavaler, mai înainte de a-şi pronunţa dorinţa, trebuia să calce în picioare crucifixul. Nu pentru a-l renega pe Christos, ci din contră pentru a afirma gloria fără pată: nu fiul lui Dumnezeu murise pe cruce, ci un agitator politic oarecare ce i se substituise. Obţinuseră în această privinţă templierii noi dovezi? Sau căutau oare să-i elibereze pe evrei de acuzaţia de crimă împotriva lui Dumnezeu şi să elimine astfel un obstacol privind reconcilierea trecutului cu prezentul şi viitorul în marea gândire a unităţii divine? Această ultimă ipoteză nu trebuie respinsă.

Platonismul alexandrin şi johanic al lui Bernard, puţin pigmentat cu gnosa, nu puteau fi necunoscute la Templieri, graţie contacteior lor cu Bizanţul, cu kabaliştii evrei şi sufiţii musulmani, fără a mai vorbi de haşişi, un ordin mistic islamic, a cărui organizare semăna perfect cu Ordinul Templierilor. Michelet nu

ezită să le atribuie o intenție ecumenică străină de spiritul catolic medieval: «Ideea Templului, mai înaltă și mai generală ca cea a bisericii însăși, plana într-un anume fel deasupra oricărei religii. Biserica data, și Templul nu data. Contemporan tuturor vârstelor, era un simbol al perpetuității religioase.»

O intenție ecumenică care va explica nu numai o mentalitate binevoitoare a ordinului față de cathari evidențiată cu prilejul expediției dusă împotriva lor de baronii din nord cu binecuvântarea abatelui de Châteaux, Arnaud-Amaury. Templul s-a distanțat de succesorii lui Bernard, strict ortodocși și 30 de ani mai târziu și-a dat aprobarea asupra proiectului lui Henric al II-lea Plantagenetul, regele Angliei, de împărțire a Pământului Sfânt cu musulmanii, care în 1180 se pregăteau să dea asaltul final și victorios asupra Ierusalimului franc, ceea ce vor și face șapte ani mai târziu. Proiect care va primi sprijinul contelui de Toulouse, Raymond al IV-lea, protectorul albigezilor și cumnatul lui Saladiu ce se va căsători cu sora sa. Templul care visa la o monarhie universală aflată sub controlul său, nu vedea cu ochi răi o eventuală alianță a creștinătății cu islamul, acest islam la care mulți frați se vor alătura după dizolvarea Ordinului. Certurile dintre papă și rege vor domina întreg secolul al XIII-lea și mai ales sub Ludovic cel Sfânt. Ziua în care Filip cel Frumos și aliatul său Bertrand de Got, arhiepiscop de Bordeaux, vor ocupa tronul papal sub numele de papa Clement al V-lea, va însemna sfârșitul ordinului Templului.

*

* *

Procesul intentat Templierilor a părut în ochii numeroșilor istorici ca nejust și trucat: regele a întreprins totul pentru a obține recunoașterea necesară condamnării Ordinului, apelând la Guillaume de Nogaret și Enguerrand de Marigny pentru efectuarea unor interogatorii sub tortură, teroare exercitată asupra arestaților, presiune morală constantă, mărturisiri dictate de judecători, promiterea iertării acelora care recunoșteau acuzațiile aduse. Unul dintre acuzați, după ce a asistat la arderea pe rug a 54 dintre tovarășii săi, s-a confesat că a vorbit sub

imperiul terorii şi că toate aceste acuzaţii erau false, dar că el le recunoscuse ca fiind juste de teama unei astfel de morţi: şi că el ar fi mărturisit chiar că l-ar fi ucis pe Domnul dacă i s-ar fi cerut.

Nu există nici-o îndoială că interogatoriul sub influenţa torturei, procedeu obişnuit în acele timpuri, a fost aplicat în cazul Templierilor cu o rigoare şi sistem neobişnuit: evident, regele urmărea să obţină condamnarea Ordinului în vederea suprimării sale şi nu a pedepsirii câtorva templieri vinovaţi de faptele ce le erau reproşate.

Pentru ce s-a dorit distrugerea Ordinului Templului? Istoricii sunt de acord asupra faptelor dar nu şi în privinţa mobilurilor suveranului. Aproape toţi evocă dorinţa acestuia de a acapara bogăţiile Ordinului existente în Franţa. Este ştiut că Filip cel Frumos de-a lungul domniei sale a fost în permanenţă în căutare de mijloace financiare. Mutaţiile sale monetare (echivalente cu devalorizările din zilele noastre) constituie o dovadă.

Dar care este motivul principal? Rezultatele sunt decepţionante: în primul rând pentru că bunurile confiscate de rege cu prilejul arestării Templierilor, avertizaţi de complotul pus la cale de acesta, au fost cu totul neînsemnate (faptul acesta se află probabil la originea legendei conform căreia Templierii probabil avertizaţi, reuşiseră să ascundă comoara lor, legendă care şi în prezent suscită pasiuni).

Se ştie de altfel că bunurile imobiliare ale Templului au fost transferate Ordinului rival al Ospitalierilor, cu acordul regelui şi după o delicată negociere cu papa. Trebuie oare să atribuim gestul său ca o încăpăţânare a regelui ca urmare a unei mentalităţi religioase foarte complexe? Filip cel Frumos era un om de o pietate mândră (şi se poate cita în acest sens demersurile întreprinse de el privitor la canonizarea bunicului său Sfântul Ludovic). Poate că a fost sincer ororizat de acuzaţiile aduse împotriva templierilor, apreciind că datoria sa de rege creştin este să eradice ciuma acestei erezii.

Oricare ar fi fost cauza, instrucţia a fost dusă de cancelar şi de păstrătorul Sigiliilor, Guillaume de Nogaret care s-a făcut luntre şi punte pentru a dovedi prin toate mijloacele obţinerea de mărturisiri care aveau să atragă condamnarea ordinului ca fiind

pervertit, eretic şi afiliat în secret islamului. El a folosit mai întâi cu abilitate rumorile populare care erau îndreptate împotriva Templierilor: bogaţia lor excesivă şi inutilă întrucât Pământul Sfânt era pierdut; avariţia, orgoliul şi moravurile dubioase. Sub pretextul unei anchete, toţi Templierii din Franţa au fost arestaţi în ziua de 13 octombrie 1307. Prin mijloacele pe care le ştim, au reuşit să obţină foarte repede mărturisiri edificatoare, inclusiv din partea maestrului ordinului, Jacques de Molay.

Mai mulţi dintre cei care au recunoscut au retractat după aceea, dar din ordinul regelui ei au fost arşi pe rug ca fiind vinovaţi de erezie (13 mai 1310). Templierii au vrut să se apere în faţa papei Clement al V-lea, care a fost primul pontif ce s-a instalat la Avignon. Dar regele Franţei a exercitat asupra acestuia o astfel de presiune politică încât acesta în final a cedat şi l-a abandonat pe călugării-soldaţi. În 1312 Ordinul a fost suprimat la sfârşitul conciliului de la Viena (1311-1312) şi bunurile sale cedate în Franţa Ordinului Ospitalier iar în Portugalia şi Spania altor ordine militare (Montessa şi Ordinul lui Christos) Jacques de Molai şi-a retractat în final declaraţiile prestate sub tortură şi a fost ars pe rug în ziua de 19 martie 1314 după ce îşi blestemase călăii: «nenorocirea să cadă pe aceia care ne-au condamnat fără judecată».

În primul rând trebuie să remarcăm că nu a existat nici cea mai mică dovadă în privinţa aşa-zişelor «crime» comise de Templieri: totul se baza pe mărturisirile făcute sub imperiul torturii, după cum am văzut mai sus. Atunci care erau acuzaţiile? Acestea pot fi regrupate în trei rubrici:

1) Rituri secrete obscene pe care le-ar fi practicat Templierii în momentul ceremoniei care marca intrarea lor în Ordin: sărutul pe gură, pe plexus şi pe anus sau părţile genitale. Câţiva Templieri au recunoscut că ar fi practicat aceste rituri sau ar fi avut cunoştinţă despre existenţa lor, dar este foarte posibil ca astfel de practici să fi putut exista local şi ocazional, asimilabile unei bizarerii de prost gust. Pe de altă parte pot fi legate de o altă acuzaţie, cea a homosexualităţii instituţionalizate aşa după cum au mărturisit-o câţiva Templieri. Nu este îndoielnic că ar fi putut exista unele cazuri de homosexualitate (vezi armata turcă şi la

arabi) în acest mediu masculin de războinici - contrarul ar fi ceva surprinzător! Să notăm totodată că relaţiile cu o femeie erau grav pedepsite ca şi sodomia de altfel.

2. Renegarea lui Christos şi scuipatul pe cruce cu prilejul aceloraşi ceremonii de intrare în Ordin au fost recunoscute de câţiva Templieri, fapt care venea în întâmpinarea dorinţei anchetatorilor de a acuza ordinul că săvârşeşte erezii. În societăţile esoterice un astfel de gest poate fi interpretat ca o probă iniţiatică prost înţeleasă şi interpretată de profani.

3. Adorarea unui idol sub formă de cap, denumit Bafomet, are acelaşi sens şi semnificaţie ca mai sus; scopul acuzaţiei fiind evident de a asimila Ordinul cu o erezie inspirată din Islam (Bafomet fiind o deformare a lui Mahomed). În ciuda căutărilor foarte asidue şi riguroase, nu a putut fi găsit în Templu un obiect cu forma de cap.

Că ar fi existat cazuri de corupţie printre Templieri nu poate fi nici-o îndoială, dat fiind corupţia care macină democraţiile contemporane. Ea era prezentă la vremea aceea în toate ordinele monastice. În schimb ideea unui ordin trecut la erezie, chiar în cel mai desăvârşit secret, nu e posibilă. Mai întâi pentru că nu există nici-o dovadă palpabilă, în afară de declaraţiile făcute sub tortură a unor templieri. În al doilea rând - pentru că cea mai mare parte a celor care au făcut mărturisiri sub constrângere, au retractat apoi cele spuse, ştiind că aceasta îi va costa viaţa. În fine, pentru că cei care au fost executaţi şi-au mărturisit până la capăt perfecta lor ortodoxie. «Rudolf von Sebattendorf a venit în 1917 din Turcia şi împreună cu alţi patru, printre care şi preotul Gemot, s-au întâlnit la Viena, unde s-au hotărât să cerceteze misterul Templierilor. Din anul 1307, Templierii transmit din tată în fiu secrete legate de învăţătura lui Christos şi intrarea noastră în mileniul Vărsătorului. Pater Gemot le-a explicat că trecerea din mileniul Peştelui în cel al Vărsătorului stă în legătură cu rotirea Soarelui. Aşa cum Luna înconjoară Soarele în 12 luni, tot aşa şi Soarele înconjoară «Soarele negru» (un soare central, în 12 perioade. O asemenea perioadă cosmică numără 2155 de ani care fac «anul cosmic» cam de 25860 de ani. După spusele Templierilor, pe noi ne aşteaptă la schimbarea

de mileniu un sfârşit de an cosmic şi începutul altui an cosmic. După 25860 de ani se termică anul cosmic al Peştelui care este caracterizat prin radiaţii slabe ale Pământului. În anul cosmic cu care începe epoca Vărsătorului, Pământul va avea radieţii mai puternice. Totodată, când are loc această schimbare, au loc şi perturbări religioase, politice, sociale şi chiar geologice. După prezicerile Templierilor, anii cu date importante sunt: 1934, 1962 (când încep radiaţii puternice), 1990. Important este pentru ei pasajul din Noul Testament unde Christos spune evreilor: «Împărăţia lui Dumnezeu vi se va lua şi se va da altui popor care va aduce fructele aşteptate» (Matei, 21, 43 Noul Testament). Acest ordin a convins că poporul despre care este vorba este poporul german. După Vechiul Testament Yahwe este Dumnezeul răului, iar satana (Moses scrie «Ani ha El Schadolai») «El Schadolai = Satana, (Moses, 17, 1).

Cu asemenea informaţii, pentru Templieri situaţia era cât se poate de limpede: Dumnezeul din Vechiul Testament este rău, distrugător, cei ce cred în el (evreii) distrug lumea, natura şi pe oameni. Convinşi fiind şi de textul Evangheliei lui Ioan, capitolul 8,30-45 în care Christos se adresează evreilor:

«Voi spuneţi că Abraham este tatăl vostru. Dacă voi spuneţi că sunteţi copiii lui Abraham, atunci trebuie să împliniţi faptele lui. Dar voi încercaţi să mă ucideţi pe mine care v-am adus adevărul de la Dumnezeu. Dacă Dumnezeu este tatăl vostru, voi ar trebui să mă iubiţi, eu sunt trimisul lui Dumnezeu. De ce nu vreţi să înţelegeţi vorbele mele? De ce nu vreţi să le auziţi? Voi aveţi ca tată pe diavol şi faceţi ce vrea ell El este un ucigaş şi nu are de partea lui dreptatea. El este tatăl mincinoşilor şi voi vorbiţi limba lui»[1].

Ordinul Franciscanilor

Ordin religios al cerşetorilor, fondat de Sfântul Francisc d'Assise în 1209 şi al cărui regulament a fost aprobat în 1215 de

1) Reprodus după Jan von Helsing: Organizaţiile secrete şi puterea lor în Secolul XX, Ed Alma, 1996, p. 59.

papa Inocenţiu al II-lea, după aceea modificat în 1221 şi în 1223. Acest Ordin se împarte în trei ramuri: Fraţii minori de observare, denumiţi în mod obişnuit Franciscani; Capucinii şi Fraţii minori mănăstireşti.

Ordinul Franciscanilor a preluat de la fraţii egipteni Al Amama veşmântul cu funia (împletită pentru a forma un cordon) şi modul în care îşi tundeau părul. Acest ordin părea foarte uman.

Ordinul Dominicanilor

Sau «Fraţii predicatori» cum li s-a mai spus, au reprezentat instrumentul Închiziţiei pentru combaterea ereticilor, căreia i-au căzut pradă nenumărate victime nevinovate. Ordinul a fost înfiinţat la Toulouse în 1215 de Sfântul Dominic pentru a lupta împotriva ereticilor albigenzi (cathari). A fost suprimat în Franţa în timpul Revoluţiei dar restabilit de Lacordaire în 1839. Ordinul contemplativ al Dominicanilor a fost fondat de sfântul Dominic în 1206.

Sfântul Dominic, predicator, castilian, născut la Calererega (1170-1221) a fondat Ordinul ce-l poartă numele, confirmat de papa Honorius al III-lea în 1216. Papa Inocenţiu al III-lea l-a încredinţat misiunea de a-i combate pe cathari în Lauguedoc. Se sărbătoreşte ziua a 4 august.

Ordinul de Sion

Există un ordin, denumit Ordinul din Sion, care fondat la Ierusalim, în urmă cu aproape o mie de ani, s-a perpetuat până în zilele noastre, sub forma unei societăţi secrete. Un descendent al Sicambrilor, Godefray de Bouillon, primul rege al Ierusalimului, a fost la originea sa. Printre alte scopuri, această societate, devenită Stareţul din Sion, şi-a asumat ca misiune să vegheze asupra destinului descendenţilor Merovingienilor şi să pregătească eventuala lor reîntoarcere la tronul Franţei de care ei au fost odinioară deposedaţi într-un mod josnic şi nedrept.

Meca acestei societăţi secrete se află la Rennes-le-Château, acolo unde altă dată se ridica tripla clădire concentrică a anticei Rhedae. Căci la Rhede s-au refugiat urmaşii regilor Sicambri pentru a fugi de inamicii lor, acolo şi-au făcut matca şi şi-au prelungit urmaşii de-a lungul secolelor şi acolo au depozitat în acelaşi timp o imensă comoară materială şi spirituală sub formă de documente genealogice, destinate să dovedească supravieţuirea Ordinului lor.

Adevăratul maestru al Stareţului din Sion este în zilele noastre un descendent al lui Meroveu. Om ca toţi oamenii, el nu se deosebeşte de alţii prin nici o glorie sau semne particulare. Dacă nu ar fi ca numele său să amintească pe cel de «Urmaş arzător» ce a fost acordat odinioară fiului lui Dagobert şi că domeniul său se mai află încă la Rennes-le-Château, ultima rămăşiţă din ceea ce a fost odinioară fieful conţilor de Razes.

Abatele Saunière nu ignora existenţa Stareţului din Sion. În ziua în care aducea la lumina zilei secretul încredinţat de predecesorul său, abatele Bigou, prin intermediul marchizei Hautpoul-Blanchefort aflată în agonie, trimişi ai misterioasei confrerii au venit să-l găsească la Rennes-le-Château şi l-au informat în privinţa intenţiilor lor. Cu ajutorul lor Bérengér Launière a obţinut la rândul său obiectele aparţinând Stareţului parvenind să-şi însuşească o mare parte din comoară, de care el şi servanta sa Maria Denaraud avea să le permită să ducă o viaţă îndestulătoare pe durata întregii lor vieţi. Însărcinat cu restaurarea vechii biserici de la Rennes-le-Château a înlăturat simbolurile esoterice. El a construit surprinzătoarea Magdala de unde putea observa cu luneta în permanenţă ruinele castelului din Albedun, acolo unde considera el că se ridicau odinioară zidurile cetăţii Rhedae. El se gândea şi la alte proiecte, mult mai grandioase, când moartea l-a surprins pe neaşteptate. Ultimul cuvânt pe care l-a pronunţat a fost numele lui Jean: acela ce şi-l dăduseră de-a lungul secolelor maeştrii Stareţului din Sion, servitori necondiţionaţi ai augustei descendenţe a Sicambrilor.

Aceasta este tradiţia secretă. Ea se transmite graţie lucrărilor scrise de Madeleine, Blancasall, Anne-Lea Hisler sau Philippe Toscan du Plautier care au consacrat Merovingienilor şi

dinastiilor ce le-au succedat în fruntea regatului Franței. Dar tradiția se amestecă cu istoria. Și una și cealaltă se amestecă fără a se putea face o distincție între lucruri.

Fii Sicambrilor

În 1099, Godefroy de Bouillon, duce de Basse-Lorraine și primul rege francez al Ierusalimului, a fondat în acest oraș, cucerit prin luptă grea de la arabi, pe care creștinii i-au masacrat în mod groaznic, un ordin cavaleresc, botezat Ordinul de Sion. Godefroy era atunci în vârstă de patruzeci și unu de ani. Născut în Brabant, el s-a stabilit într-o fortăreață clădită pe un promontoriu pe malul de la Semois, în inima Ardennilor sălbatici învăluiți de veacuri în mister: acolo unde se stabiliseră cu multe secole în urmă, sicambri pe care romanii după ce îi învinseseră în primul secol al erei noastre, îi deportaseră spre nordul Europei. Sângele lor îi curgea în venele arzătoare ale ducelui de Bouillon. El o știa. Din aceasta își trăgea forța și mândria Atunci când și-a condus cavalerii mensieni spre Palestina pentru a recăpăta din mâinile infidelilor mormântul lui Christos, a fost condus de credință. Dar a mai fost și exemplul oferit de Clovis. Ca și strămoșul său, Godefroy s-a simțit investit de o misiune divină. Lui Clovis i-a fost încredințat, prin intermediul lui Remi și al Clotildei, sarcina de a impune religia lui Christos în Galia. Lui Godefroy i-a revenit aceea de a recuceri Sfântul Mormânt. Iată pentru ce a răspuns la unul dintre primele apeluri pentru a se începe cruciada lansată de călugărul picardez Pierre Ermitul și de papa Urbaiv al II-lea. Iată pentru ce el s-a impus natural ca șef al cruciaților. Și iată pentru ce, în fine, el a căpătat titlul prestigios de rege al Ierusalimului, la care nimeni altcineva nu ar fi avut suficient titlu de noblețe pentru a-l dobândi.

Însă dacă el nu ignora mărimea ascendenței sale, fără îndoială Godefroy nu ignora trădarea datorită cărela strămoșii săi au fost odinioară deposedați de tron. El știa că Dagobert al II-lea înconjurat într-o pădure, a fost asasinat mișelește. Mai știa cum fiul său Sigisbert, a scăpat de masacru, găsind refugiu în îndepărtatul Razès, departe de mâna acestui Pèpin d'Heristal,

ucigașul, a cărei ambiție va permite instalarea dinastiei carolingiene. Mai știa că Charles Martel, moștenitorul lui Pèpin d'Heristal, după victoria de la Poitiers asupra Maurilor s-a aventurat asupra Languedoc-ului, pentru a-și însuși descendența lui Dagobert al II-lea și de a-l distruge pentru totdeauna.

Godefroy nu era omul răzbunării pentru această veche trădare. În rest, capețienii au înlocuit pe tronul Franței pe Carolingieni care își dobândiseră puterea prin crimă. Și apoi, nu te puteai răzbuna pe o afacere veche de patru secole.

Cel puțin, ducele de Bouillon, devenit șeful regatului francez de Ierusalim nu se temea să afirme ascendența originii sale în raport cu prinții domnitori din Europa, care tot ce se poate aveau tendința de a-l avea ca vasal și nu ca egalul lor. Atunci a avut loc întâlnirea între Frații Crucii Roșii sau Frații lui Ormus.

Orientul Apropiat este mai- înainte de orice punctul de contact privilegiat al tradițiilor esoterice. Egipteni, Evrei, Arabi, Persani au oferit pe rând aportul lor. Cultele s-au încrucișat și deseori amestecat. Magi și profeți s-au ridicat în număr mare de pretutindeni. Printre aceștia un preot serafic din Alexandria, denumit Ormesius sau Ormus. Convertit la creștinism de sfântul Marcus în anul 46, în compania a șase dintre confrații săi, a înființat o societate denumită a Înțelepților Luminii, căreia i-a dat ca emblemă o cruce roșie.

În aceeași epocă, Esenienii, această misterioasă confrerie ebraică căruia Christos l-a aparținut mai înainte de a-și transmite mesajul către lume, s-a unit cu alte secte ebraice pentru a înființa o școală de înțelepciune salomonică. Această școală se va numi ulterior Ormuzilor, societatea astfel creată împărțindu-se la rândul său în diverse ordine: Conservatorii, Ordinul secretelor mozaice, Ordinul Secretelor hermetice, etc.

Palestina odată ocupată, Godefroy a putut să-i cunoască mai bine pe acești creștini stranii care erau alipiți în același timp tradițiilor inițiatice ale vechiului Egipt și ale iudaismului. Nu erau ei adevărata Biserică, pură și mare prin spirit așa cum o dorea fondatorul și o dorea și apostolul Ioan, discipolul său preferat?

Nu erau ei larg deschişi Cunoaşterii primitoare de oameni şi fidelI învăţămintelor lui Iisus din Nazaret?

În spiritul lui Godefroy a încolţit un mare gând. Odinioară strămoşul său Clovis a devenit paloşul Bisericii, aceea căreia Christos îi încredinţase cheile apostolului Petre şi care îşi va stabili sediul său la Roma. El însuşi va deveni sabia şi scutul bisericii lui Ioan, legat de Sfântul Duh. Astfel s-a născut Ordinul de Sion, a cărui inimă se situează în abaţia Notre-Dame de Sion, din Ierusalim.

Ordinul Crucea-Roşie

Godefroy a dispus de puţin timp pentru a-şi şlefui opera. La un an după cucerirea Ierusalimului, a murit. Dar Ordinul de Sion a continuat să existe. Şi la data de 1118, Fraţii din Ormus au iniţiat crearea unui ordin militar pentru a consolida puterea Ordinului de Sion: a fost Ordinul Templierilor.

Trei fondatori ai acestuia din urmă aparţin Ordinului de Sion: Hugues de Payen, Bisol de Saint-Omer şi Hugues de Champagne. Primul Mare Maestru al Templului este în mod cert Hugues de Payen. Astfel filiaţia de la un ordin la celălalt este direct stabilită.

Să notăm imediat numele celui de al patrulea Mare Maestru al Ordinului Templului: Bertrand de Blancafort (sau Blanchefort), care va conduce Templul de la 1153 la 1170. El a aparţinut familiei de Blanchefort care a locuit în Razès şi al cărui castel în ruine se mai află şi astăzi la Rennes. Şi în venele lui Bertrand ca şi în cele ale lui Godefroy de Bouillon, curge sânge merovingian, lucru pe care nu-l va ignora abatele Bigou, când şase secole mai târziu, va nota ultimele dorinţe ale marchizei de Hautpoul-Blanchefort.

Astfel în secolul al XII-lea, instrumentele spirituale şi temporale sunt create şi vor permite îndeplinirea visului grandios forjat de Godefroy de Bouillon. Templul va fi servitorul Bisericii lui Ioan şi în acelaşi timp a primei dinastii, singura legitimă. În Orient vor apare legiunile cu mantăi albe având crucea roşie a lui Ormus, ce se vor denumi în acelaşi timp aparţinând autenticii

religii a lui Christos şi a tronului din Ierusalim. Dar istoria se va opune acestui mare destin. Regatul franc al Palestinei nu va fi destinat să traverseze secolele. În 1187 Ierusalimul a căzut din nou în mâinile infidelilor. Cavalerii păzitori ai Mormântului se vor replia în Europa.

Cu ei au revenit în Franţa şi Fraţii din Ormuz: unii dintre ei s-au stabilit la marea stăreţie Saint-Samson din Orleans donată de Ludovic al VII-lea casei de Ierusalim. Alţii s-au integrat ordinului Templierilor. În fine, alţii au preferat să intre în mica stăreţie din Mont de Sion situată la Saint-Jean-le-Blanc, un orăşel integrat actualmente ca o comună suburbană a Orleans-ului. De unde şi numele de Stareţia de Sion dat de acuma în mod frecvent Ordinului.

În 1187 sau 1188, la reîntoarcerea din Ţara sfântă a intervenit un eveniment de o mare importanţă: la Gisors, la baza acestei enorme fortăreţe ce apără Ile de France în spre nord-vest, există o «ruptură de ulm». Cu alte cuvinte între Ordinul de Sion şi Ordinul Templierilor a avut loc o separare. O ceremonie ce avea drept cadru un câmp zis al lui Ormeteau fortificat, situat în apropierea actualei gări din Gisors, a marcat acest eveniment.

Membrii Ordinului de Sion au un motiv precis pentru a dori această separare. Ordinul Templierilor, braţul secular al Ordinului de Sion, avea ca Mare Maestru în acel moment pe Francois Gerard de Ridefort. Or atitudinea lui Ridefort în privinţa lui Saladin (s-a vorbit chiar de trădare) nu este străină de căderea Ierusalimului. În ochii Ordinului de Sion, marele Maestru al Ordinului Templierilor a fost compromis, poate iremediabil graţie intenţiei plăsmuită de Godefroy de Bouillon în Palestina.

Între aceste două Ordine, ruptura nu va fi urmată de război. Dar şi unul şi celălalt îşi vor duce o existenţă autonomă. Şi în vreme ce Ridefort, pentru încă câţiva ani îşi va asuma guvernarea Templului, Ordinul de Sion va avea un Mare Maestru în persoana lui Jean de Gisors, ce-şi va păstra funcţiile vreme de peste 30 de ani, până la moartea sa intervenită în 1220.

Pe moment, ruptura a fost fără îndoială resimţită dureros de membrii Stăreţiei de Sion, cu atât mai mult cu cât ea

intervenea după o altă despărţire ce consta din pierderea Palestinei. Separarea semnifica pentru Ordinul de Sion, pierderea oricărei puteri temporale. Şi ce putere! Templierii cu miile de cavaleri repartizaţi în tot Occidentul, comanderiile şi bogăţiile de care dispunea...

Ceea ce la origine, putea semăna cu o greşeală, îşi va găsi justificarea mai târziu, cu trecerea timpului, la începutul secolului al XIV-lea, când Ordinul Templierilor a fost dizolvat de Filip cel Frumos. Unite cele două Ordine ar fi putut oferi regelui Franţei un motiv suplimentar de a acţiona. Ordinul Templierilor şi Ordinul de Sion nu erau la origine în serviciul acestor Merovingieni ce-i considerau pe Capetieni drept uzurpatori? Acest motiv nemaiexistând prin urmare datorită «rupturii» Templierii puteau fi distruşi. Cel puţin Starețul de Sion, din partea sa, a scăpat de urmări şi de masacru, refugiindu-se într-o prudentă clandestinitate.

Jean de Gisors, primul Mare Maestru al Ordinului de Sion, a primit la 1188 titlul simbolic de Jean al V-lea. Nu exista Jean I-ul; acest titlu fiind rezervat lui Christos însuşi. Toţi marii maeştri ai Ordinului de Sion au purtat ulterior titlul de Jean - sau de Jeanne, căci printre cei 27 de mari maeştri pe care i-a avut Ordinul de Sion până în zilele noastre, se numără şi patru femei: Marie de Saint Claire (1220-1226), Jeanne de Bar (1336-1351), Blanche d'Eveux (1366-1398) şi Iolande de Bar (1480-1483).

Vreme de trei secole până la Renaştere, ordinul de Sion va fi guvernat de bărbaţi sau de femei din cea mai mare nobleţe. O singură excepţie: Nicolas Flamel, căruia tradiţia i-a dat titlul de Jean al IV-lea şi care ar fi condus stăreţia de la 1398 la 1418.

Ce a făcut alchimistul Flamel în această instituţie? Trebule să ne amintim că Flamel era protejatul reginei Blanche d'Eveux, care ea însăşi practica alchimia. Lui Blanche d'Eveux i-a succedat Flamel în 1398 şi probabil că regina personal a favorizat ascensiunea sa în sânul ordinului. Poate în schimbul unor servicii certe: Ordinul de Sion avea nevoie de bani. Or Flamel ştia să facă aur...

Mai mulţi prinţi sau nobili deveniţi mari maeştri ai Ordinului de Sion, puteau să-şi revendice o ascendenţă merovingiană:

astfel este în special cazul lui Jean şi Guillaume de Gisors, al Jeannei şi Iolandei de Bar. Dorinţa lui Godefroy de Bouillon religios şi dinamic în acelaşi timp pare să fie evidentă.

După aceasta, începând cu secolul al XVI-lea, Ordinul s-a democratizat. El va mai număra încă printre şefii săi, mari nume ale nobilimii, cum ar fi conetabilul de Bourbon, Louis de Nevers sau Charles de Lorraine. Dar aristocraţiei de sânge i s-a substituit adesea aristocraţia spiritului. Artişti, scriitori, savanţi s-au succedat în fruntea Ordinului. Graţie succesiunii lor, pictorul Poussin, emigrat în Italia la începutul secolului al XVII-lea a avut revelaţia unor secrete şi va realiza, la solicitarea lui Richelieu, un tablou plin de simboluri pe care l-a intitulat «Ciobanii din Arcadia».

Deţinătorul Secretului

După secolul al XII-lea, Ordinul de Sion (sau Stăreţia de Sion) s-a separat de Ordinul Templierilor, pierzându-şi toată puterea temporală. De ce mijloace putea dispune pentru a atinge obiectivele sale:

Mai întâi, prin excelenţă, deţinerea Secretului: acela al supravieţuirii primei dinastii şi continuitatea sa în Razès. Era un secret redutabil în măsura în care Capeţienii erau puţin siguri de tronul lor şi puteau să se vadă în orice moment contestaţi de pretendenţii legitimi. În fond de-a lungul istoriei, o luptă cel mai adesea subterană, dar deseori deschisă, nu a încetat să-i opună pe descendenţii Merovingienilor împotriva uzurpatorilor.

Am văzut că Godefroy de Bouillon clădind în Palestina un regat pe care el credea că l-a clădit pe un pământ sanctificat de Christos, nu va întârzia să fie depăşit în prestigiul său de către alţii. Pentru continuatorii săi, el îi va depăşi chiar în putere: graţie Ordinului Templierilor a căror cavalerie şi miliţie vor constitui în scurt timp cea mai formidabilă organizaţie militară a timpului.

Ulterior, ducii de Bouillon, instalaţi în principatul din Ardeni, sprijiniţi în fortăreaţa lor de pe malurile Semois-ului ca într-o formidabilă citadelă pe care au clădit-o la Sedan, pe malul Meusei, au sfidat mai multe atacuri ale regelui Franţei. Până în

momentul în care monarhul capețian s-a simțit atât de puternic pentru a realipi principatul domeniului său și a-l transforma în vasali pe aceia care se considerau ca egalii săi.

Celelalte familii în care se regăsea sânge merovingian, s-au arătat adeseori tot așa de turbulente. S-au găsit voit amestecate în mari conjurații ce vor trebui să cutremure tronul.

Starețul de Sion s-a voit a fi paznicul și al unui alt secret: acela care privește comorile materiale ce dorm în pământul din Razès.

Într-adevăr, drepturile pe care el le pretinde de a le avea asupra acestora par să fie contestabile: am văzut că originea lor era fără îndoială diversă, în orice caz vizigotică în cea mai mare parte. Exceptând comorile de război pe care le-a îngropat Dagobert al II-lea la Rhedae pe când se gândea la cucerirea Aquitainiei, nu se poate imagina cu ce titlu descendenții merovingieni ar putea revendica bogățiile ce aparțineau altor familiei sau altor popoare.

La aceste argumente Starețul de Sion oferă un dublu răspuns:

1. Regatul vizigoților din Laugnedoc a fost zdrobit de loviturile Merovingienilor. Prada pe care au capturat-o și fără îndoială adăpostit-o la Rhedae, a revenit acestora din urmă prin dreptul cuceritorului. Cu atât mai mult, cu cât în această pradă figura și comoara Templului din Ierusalim, jefuită în anul 70 de Titus și trei secole și jumătate mai târziu de Alaric.

2. O parte din economia de la Razès era constituită din bogățiile templiere, sustrase în secolul al XIV-lea de lăcomia lui Filip cel Frumos. Or Templul, la origine nu era decât brațul secular al Ordinului lui Sion, el însuși îndatorat cu o dublă sarcină de a răspândi religia johanistă și de a servi dinastia Merovingienilor. Comorile Templiere reveneau din plin și de drept acestora din urmă și Starețului de Sion. Se înțelege acum pentru ce abatele Saunière, când a descoperit locul, sau mai corect unul dintre locuri, unde se afla îngropată comoara de la Rennes-le-Château, ar fi făcut să vină misterioșii emisari care l-ar fi lămurit în privința descoperirii sale, oferindu-le în schimb ajutorul său, iar ei i-au încredințat la rândul lor o misiune. Pentru ce de asemenea

abatele luat sub aripa Stareţului de Sion şi renegat de Biserica romano-catolică a avut ambiţia să fondeze o religie nouă, călcată fără îndoială pe creştinismul johanit întocmai cum şi fondatorii Ordinului de Sion îşi propuseseră la origine s-o substituie creştinismului lui Petre. Pentru ce în sfârşit Saunière, simţindu-şi sfârşitul ar fi cerut să se spovedească unui misterios Jean - Jean, care de-a lungul secolelor a prezidat destinele subterane ale Stareţului de Sion.

Să ne amintim că Saunière, la Paris, s-a întâlnit cu Claude Debussy. Acesta din urmă s-ar fi numărat printre cei mai mari demnitari ai Stăreţiei de Sion.

Se naşte o întrebare: o organizaţie aşa de veche şi puternică din câte se pare, nu a lăsat arhive, documente care să permită stabilirea cu certitudine a istoriei sale? Stareţul de Sion pare să fi traversat secolele după ce a marcat urme vizibile. Documentele privind pe Templieri sunt abundente; acelea care privesc Ordinul de Sion sunt însă practic inexistente. Explicaţia este fără îndoială următoarea. Documentele referitoare la Templieri nu sunt abundente pentru că a avut loc o distrugere a Ordinului. Importante sunt minutele procesului ce ne-au parvenit până în zilele noastre. Istoria secretă a Templierilor rezultată din mărturisirile smulse cavalerilor a permis reconstituirea ei. Reconstituire de altfel dificilă cu cât generaţiile ce cercetători au încercat, fără să reuşească să şteargă întrebările şi să suprime controversele.

Or, în vreme ce Templul murea, Ordinul de Sion rămânea în umbră. Persecuţiile pe care şi el ar fi trebuit să le suporte dacă era asociat Templierilor, nu l-au atins.

Dar fără îndoială a fost în folosul său tragedia ce-l lovise pe Templu. Convingerea că secretul valorează mai mult decât lumina, nu poate decât să fie întărit. Arhivele, dacă acestea au existat cu adevărat, au fost ascunse cu grijă.

Printre marii maeştri ai Stareţului de Sion, figurează doi membri ai familiei din Gisors, Jean şi Guillaume. Ei au aparţinut la începutul Ordinului, după ruptură, unul sub numele de Jean al II-lea, iar celălalt de Jean al III-lea.

Să reţinem ce spune Gèrard de Sède în cartea sa: «Les templiers sont parmi nous» Ed. J'ai lu .

«Ne amintim despre obiectul neobişnuit descoperit la Templul din Paris în dimineaţa marii razii şi care în ochii acuzatorilor era misteriosul Baphomet: un cap de femeie de aur conţinând craniul unei fetiţe şi însoţit de strania etichetă: «Caput LVIII m». Ori, după descoperirea sa, acest cap a fost încredinţat unui personaj denumit Guillaume de Gisors.

Stranie coincidenţă: cui au vrut să încredinţeze anchetatorii lui Filip cel Frumos ceea ce ei credeau a fi Baphomet? Unui om care, din umbră, conducea Stareţul de Sion din care Templul provenise odinioară? Aceasta dovedeşte cel puţin că în acel moment Ordinul de Sion acţiona în clandestinitatea cea mai absolută. Aceasta ar putea servi să demonstreze că într-o oarecare măsură, Ordinul de Sion a dorit dispariţia Templului pentru a pedepsi vechea trădare de la Ridefort şi că acesta s-a aliat pentru moment cu Capetienii pentru a atinge acest scop...

Mai târziu, la sfârşitul secolului al XIV-lea sarcina Marelui Maestru a eşuat în faţa reginei Blanche d'Eveux. Această prinţesă, protectoare a lui Nicolas Flamel, s-a retras voluntar, pentru a se dedica studiilor alchimice, în turnul de la Neaufles, la scurtă distanţă de citadela din Gisors, de care era legată printr-un coridor subteran.

Istoria castelului din Gisors este strâns legată de cea a Odinului Templierilor. La începutul secolului al XII-lea, contele de Gisors se numea Thibaud zis Thibaud Payen. El era nepotul direct al lui Hugues de Payen pe care-l găsim printre fondatorii Ordinului Templierilor. Acest Thibaud este acela care a amenajat către anul 1090 primele fortificaţii ale citadelei. Puţin mai târziu, vreme de câţiva ani, Templierii au asigurat paza castelului din Grisors. Acestea sunt doar câteva aspecte, dar mai sunt şi altele.

Templierii şi cu ei marii maeştri ai Ordinului de Sion au avut cunoştinţă de subteranele şi de ascunzătorile amenajate sub castel şi în împrejurimi? Este foarte probabil. S-au gândit oare să le folosească în propriul lor folos? Nu este exclus.

Gerarde de Sède (op. cit.) face o amplă discuţie privitor la descoperirea făcută în 1946 de către paznicul castelului din

Gisors, Roger Lhomoy. Acesta, originar din Gisors, nu era străin de tradiţiile ce se vehiculau referitor la secretele închise între zidurile puternicei citadele. Devenit paznic al acestuia în 1929, profitând de ivirea războiului, a închis castelul accesului public şi a început să întreprindă săpături în movila ce susţinea donjonul. Şi într-o zi eforturile sale au fost încununate de succes: «Ceea ce am văzut în acel moment, nu o voi uita niciodată, căci înaintea ochilor mi s-a oferit un spectacol fantastic. Mă aflam într-o capelă romană din marmură de Louveciennes, lungă de 30 metri şi largă de 9, înaltă de circa 4,5 m în centru. În partea stângă a puţului pe care îl săpasem, se găsea un altar de piatră. Pe ziduri la o mică înălţime, susţinute de corbi de piatră, se aflau statuile lui Christos şi ale celor doisprezece apostoli, în mărime naturală.

De-a lungul zidurilor, dispuse pe sol, zăceau sarcofage de piatră de 2 metri lungime şi 60 centimetri lărgime: în total nouăsprezece. În naos, se aflau 30 de cufere de metal preţios aşezate în grupe de câte zece. Cuvântul cufăr este impropriu: era mai curând vorba de dulapuri aşezate culcat, dulapuri care măsurau fiecare 2,50 metri lungime, 1,80 metri înălţime şi 1,60 metri lărgime...

Ce comoară descoperise Lhomoy? Poate cea a Templierilor, căutată zadarnic de Filip cel Frumos. Dar o tradiţie mai secretă încă vrea să se refere la arhivele Ordinului de Sion îngropate la începutul secolului al XVI-lea.

Păstorii din Arcadia

La Muzeul Louvru un tablou al pictorului Poussin atrage privirile vizitatorilor: «Păstorii din Arcadia». Această primă versiune a tabloului avea ca motiv de inspiraţie o lucrare de aceeaşi dimensiuni, a aceluiaşi pictor, intitulată: «Regele Midas spălându-şi faţa în aurul lui Pactole». Asocierea Midas-Pactole (cufăr dublu) te duce cu gândul la ceva secret, cifrat.

Unele puncte din biografia pictorului Poussin sunt puţin cunoscute. Născut în 1594, Nicolas Poussin era de origine aristocratică, despre care nu se cunoaşte mare lucru. Anii de ucenicie sunt obscuri şi este greu de făcut legătura între

surprinzătoarea sa cultură clasică a cărei mărturie stă opera sa şi banalitatea corespondenţei pe care a purtat-o. Cariera lui Poussin a început în Italia. A venit aici cu intenţia fermă de a rămâne definitiv aici. Dacă în cele din urmă a consimţit să revină totuşi în Franţa, în urma insistenţelor tot mai presante ale cardinalului Richelieu. Încă de la sosirea la Paris a căzut în plasa unei cabale ţesută de confraţii săi. Richelieu i-a comandat un tavan având tema următoare: «Timpul sustrage adevărul în urma atacurilor invidiei şi calomniei». După ce s-a achitat de obligaţie, Poussin s-a grăbit să revină în Italia, pe care nu o va mai părăsi niciodată.

Versiunea definitivă a «Pastorilor din Arcadia» este posterioară reîntoarcerii de la Paris data fiind probabil anul 1639, datare discutabilă. Fără îndoială această pânză a fost retuşată de mai multe ori. Ea reprezintă trei păstori care fac nişte gesturi sub privirile unei femei, părând a descifra o frază neterminată. Ce reprezintă această femeie? Un simbol, alegoria Ordinului de Sion, odinioară Ordinul Notre-Dame de Sion ce veghia asupra păstorilor din Arcadia. În cuvinte limpezi, se poate înţelege: «Fără Merovingieni Ordinul de Sion nu ar mai exista şi fără Ordinul de Sion dinastia merovingiană ar dispare...» De unde această deviză: Si in Arcadia ego... reluată pe tablou.

La Roma Poussin l-a întâlnit probabil pe membrii Ordinului de Sion. Acolo el a devenit depozitarul unor secrete ale acestora. Acolo a făcut cunoştinţă cu cardinalul Rospigliosi, ce a devenit ulterior papă sub numele de Alexandru al VII-lea.

Acest cardinal Rospigliosi deţinea şi el secretul zeilor. Un secret ce aparţinea Bourbonilor îi fusese încredinţat: în ciuda diferendelor, ce nu încetau să-l opună Curţii Franţei, la solicitarea acestei Curţi cardinalul va urca pe tronul pontifical. Şi în vremea în care trezoreria Statului era goală şi în ciuda numeroaselor plângeri care au avut ca obiect domnia predecesorului său, Sanctitatea Sa, va primi, în fiecare an, o gratificaţie considerabilă prelevată din comoara regală.

Se pare că în ajunul Frondei, s-a exercitat un şantaj asupra coroanei Franţei şi în care artele au fost implicate.

Operele alegorice au avantajul că este suficient un singur cuvânt pentru a elucida raporturile pe care mulțimea nu le sesizează; ele sunt oferite tuturor, dar semnificația se adresează unei elite. Deasupra maselor, expeditorul și destinatarul se înțeleg. Succesul de neînțeles al unor opere vine din această valoare alegorică care constituie mai mult decât o modă, un mod de expresie esoteric. E imposibil ca să fi fost altfel pentru ceea ce a obsedat spiritul secolului al XVII-lea.

Ceea ce s-a cumpărat de la cardinalul Rospigliosi, inspiratorul lui Poussin, nu e altceva decât tăcerea lui Asmodeu. Exista undeva o societate ocultă ce poseda un secret genealogic mai important decât o comoară materială. Această societate este Ordinul lui Sion. Cardinalul a devenit astfel ambasadorul ei.

Și în această epocă confuză în care regatele se îndreptau unele împotriva altora, nu a fost numai tronul Franței care era amenințat, dar și toate tronurile Europei. În vreme ce sângele curgea pe câmpurile de luptă, există un domeniu în care armistițiul nu era întrerupt: cabinetele genealogiștilor. Acolo, regii se pretau la o asistență mutuală: erau reconstituite originile nobiliare, se colmatau brețele prin care un pretendent merovingian putea intra. Pentru a putea fi neutralizat un cardinal, el era avansat papă.

O astfel de privire asupra istoriei ridică multiple obiecții la care istoria singură nu poate răspunde.

Cum se face, se va spune, că această veche rasă merovingiană nu a mai urcat niciodată pe tron? S-a mai auzit vreodată vorbindu-se de un pretendent merovingian?

Ceea ce este în mod sigur e că adevăratul rege nu se poate pretinde a fi rege. El trebuie să fie recunoscut de popor ca fiind rege. Nimic nu ne împiedică că există un mic cioban care ne guvernează și ridicându-și degetul mic, chiar fără ca noi s-o știm, el este regele Franței. În perioadele tulburi ale istoriei reapare culoarea roșie a stindardului său, care e adevărata culoare regală și bonetul care încorona pe Midas și pe regii din Arcadia.

Regele este, păstor și pastor în același timp. Adeseori el trimite câte un strălucit ambasador către vasalul său în funcțiune, cel căruia prin supunerea sa este supus morții. A fost René

d'Anjou, conetabil de Bourbon, Nicolas Fouquet, cardinalul de Retz şi numărul acestora se bucură de o reuşită răsunătoare fiind urmată de inexplicabile dizgraţii, căci aceşti emisari ai regelui sunt teribili şi activi. Deţinători ai secretului nu pot fi abătuţi de la misiunea lor. El au fost Gilles de Rais, Leonardo da Vinci, sau ducii de Nevers, Gonzague, Joseph Balsamo. Dacă regele Carol al VII-lea a îngropat-o pe Ioana d'Arc în marea sală a castelului său din Chinon, de ce a făcut oare aceasta? pentru că ştia că ea este ambsadoarea şi că în faţa ei, el este un curtean la fel ca oricare altul. Secretul pe care ea l l-a divulgat între patru ochi se rezumă în aceste câteva cuvinte: «Domnule, eu vin din partea regelui.» Şi adeseori cariera de ambasador se termina printr-un proces de vrăjitorie. Acest proces este legal căci ambasadorul este un eretic, discipol şi fidel zeului Pan din Arcadia ce va învia în ziua treia. El nu-şi va lua în serios judecătorii ştiind că totul nu este decât o punere în scenă premeditată[1].

Statutul Asociaţiei Ordinului de Sion

În 1956, o Asociaţie denumită Ordinul de Sion, guvernată de legea din 1901, a fost creată la Annemasse-sous-Cassan (Houte Savoie). Cei patru membri fondatori au fost următorii:

1. *Pierre Bonhomme,* născut la 7 decembrie 1934, secretar contabil, având locuinţa la Château-Gaillard, 16, strada Emile-Millet, exercitând funcţia de preşedinte al asociaţiei.

2. *Jean Delaval,* născut la Plein-Palais (Elveţia), la 7 martie 1931, locuind în acest oraş, 28, rue de Commerce, exercitând funcţia de vicepreşedinte.

3. *Pierre Plantard* născut la 18 martie 1920, desenator la Ets. Chanovin, având funcţia de secretar general.

4. *Pierre Defagat* născut la 11 decembrie 1928, ceasomicar, având funcţia de trezorier.

Articolul I

Asociaţia este formată dintre subsemnaţii aderenţi ai statutului şi persoanele ce o vor recunoaşte după ce asociaţia a

1) Le Charivari. Nr. 18.

fost înființată în baza legii din 1901 și decretului din 16 august 1901.

Articolul II

Asociația are ca denumire Ordinul de Sion (Starețul de Sion), cu subtitlul C.I.R. C.U.I.T. (Cavaleri de Instituții și Reguli Catolice, Uniune Independentă și Tradiționalistă). Insigna are în componența sa un crin alb înlănțuit de un cerc denumit «Crucea Sudului». Emblema e un cocoș alb.

Articolul III

Asociația are ca obiect constituirea unui ordin catolic, destinat să restituie sub o formă modernă, păstrându-i caracterul său tradițional, antica cavalerie, ce a fost promotoarea unui ideal înalt moralizator și elementul unei ameliorări constante ale regulilor de viață a personalității umane.

În acest scop asociația, printr-o cooperare activă a membrilor ei, va da ajutor și protecție, atât morală cât și materială tuturor acelora care se află într-o stare de nevoie, în special fiind vorba de bătrâni, infirmi, etc.

Venind în sprijinul membrilor săi, ea va realiza în locul denumit «Muntele de Sion», în Haute Savoia, o stăreție ce va servi ca centru de studii, meditație, odihnă și rugăciune.

Ca obiect al propagandei, asociația va edita un buletin periodic sub denumirea de «Circuit» ce va trata enunțurile din paragraful precedent.

Articolul IV

Durata asociației este nelimitată.

Articolul V

Asociația își are sediul social provizoriu la domiciliul secretarului: Sous-Cassan, Annemasse, Haute-Savoia.

Articolul VI

Asociația este deschisă tuturor catolicilor, în vârstă de 21 ani, care recunosc scopurile și acceptă obligațiile prevăzute prezentului statut.

Admiterile nu sunt valabile decât dacă ele sunt realizate legal de trei membri şi într-o provincie ce are patent de regularitate din partea Consiliului. Toate celelalte pretinse admiteri în asociaţie sunt lovite de nulitate. Actul de candidatură este obligatoriu printr-o cerere de admitere făcută în scris. După anchetă, candidatul primeşte convocarea. Admiterile sunt realizate în complementul unui Circuit limitat la 9847 de membri fără a se face distincţie de limbă, origine socială, clasă şi independent de orice ideologie politică.

Membrul trebuie să prevadă, pentru trecerea la gradul întâi, să dispună de o robă albă din pânză de in, cumpărarea fiind în sarcina sa.

Un membru al asociaţiei în contra căruia a fost promulgat printr-un act al Consiliului în conformitate cu decizia adunării generale, poate fi suspendat de drepturile inerente calităţii de membru al asociaţiei sau cele relative la funcţiile sale, aceasta în mod provizoriu sau definitiv.

Respectivul poate face apel, să se justifice sau să ceară anularea deciziei.

Începând cu gradul întâi, fiecare membru are dreptul la vot.

Articolul VII

Candidatul trebule să dovedească abnegaţie pentru a duce o viaţă de înalt apostolat. În toate ocaziile vieţii sale, datoria sa este de a face bine, de a ajuta Biserica, de a răspândi adevărul, de a-i apăra pe cei slabi şi oprimaţi.

Articolul VIII

O taxă de intrare se face în momentul admiterii. Cuantumul este fixat la 500 franci (1956). Suma este rambursată integral în caz de neadmitere, dar suma rămâne asociaţiei din momentul admiterii. Cotizaţia lunară este de 100 franci (1956) zisă de participare şi plătibilă trimestrial de 300 franci. Cotizaţia trebule plătită în avans, la C.C.P. din Lyon, sau direct trezorierului.

Articolul IX

Membrii asociației primesc la admiterea lor o carte de membru și o insignă distinctivă. Autorizația portului și utilizarea acestei legitimații trebuie să fie validată trimestrial Această validare se face în afara reuniunilor asociației cu ajutorul unui timbru special în relief, având inițialele A.P. (dovadă de participare).

Articolul X

Orice ștergere va fi adusă la cunoștința membrului printr-o scrisoare recomandată. Orice demisie va fi făcută la fel. Cotizațiile în curs sunt parvenite asociației prin demisii sau radieri.

Orice excomunicare, oricare ar fi cauza, adusă de Biserică sau de o sectă la care persoana este afiliată, atrage după sine interdicția de primire în Ordin. Această persoană va fi exclusă definitiv din asociație.

Articolul XI

Adunarea generală se compune din toți membrii asociației. Ea e constituită din 729 provincii, 27 comanderii și o Arcă denumită «Kyria».

Fiecare din această comanderie trebuie ca și Arca să cuprindă 40 de membri, fiecare provincie fiind reprezentată de 13 membri.

Membrii se împart în două categorii:

a) Legiunea, însărcinată cu apostolatul;

b) Falanga, cea care păstrează tradiția.

Membrii compun o ierarhie formată din nouă grade.

Articolul XII

Ierarhia celor nouă grade cuprinde:

a) în cele 729 provincii;

- Novici: 6561 membri; Cruciați: 2187 membri.

b) în cele 27 comanderii:

- viteji: 729 membri;
- grăjdari: 243 membri;

- cavaleri: 81 membri;
- comandori: 27 membri.

c) În arca «Kyria»:
- conetabili: 9 membri;
- seneşali: 3 membri;
- cârmaci: 1 membru.

Articolul XIII

Consiliul se compune din 20 de membri, aleşi cu majoritate de voturi, având funcţiile de:

1) Preşedinte
2) Vice-preşedinte
3) Secretar
4) Trezorier
5) Şase membri, şefi ai secţiilor de documentare.

Consiliul are sarcina de a primi cererile de primire, de a informa pe candidaţi, despre rezultatul cererilor lor, de a-i contacta în numele asociaţiei în funcţie de voturile exprimate de adunarea generală, personalităţile asociaţiei şi serviciile oficiale.

Consiliul nu poate lua un angajament important fără să aibe referatul adunării generale şi să fi obţinut puteri depline de la aceasta.

Consiliul sau biroul se reunesc în urma convocării preşedintelui.

Articolul XIV

Resursele asociaţiei se compun din cotizaţii, subvenţii, provenienţa unor bunuri. Ea poate contracta unele angajamente financiare, cum ar fi împrumuturi în vederea cumpărării de mobiliere şi imobile, aprobate de adunarea generală, fiind necesare activităţii sale.

În caz de dizolvare, adunarea generală va desemna doi lichidatori, indicând totodată şi împuternicirile lor şi modalităţile de lucru.

Asociaţia este reprezentată în justiţie de unul sau mai mulţi oameni ai legii, ca de exemplu un notar, avocat desemnaţi de unul sau mai mulţi membri din biroul său însărcinat cu acest lucru.

Articolul XV

Conform dreptului comun, patrimoniul asociaţiei va răspunde singur de angajamentele financiare, mobiliare şi imobiliare, valabil contractate în numele său, fără ca nici unul dintre membri asociaţiei să poată fi făcut responsabil.

Toate deciziile importante, ce angajează responsabilitatea asociaţiei vor fi menţionate într-un registru special, având paginile numerotate, cu datele şi semnăturile membrilor consiliului. Rezumatele reuniunilor consiliului vor fi consemnate în acelaşi registru.

Achiziţiile şi cumpărările de imobile vor face obiectul unei declaraţii potrivit Articolului V din decretul din 16 august 1901. Se va alătura o descriere a achiziţiei şi în toate cazurile se vor menţiona preţurile.

Aceeaşi clauză este valabilă pentru cumpărări sau donaţii de terenuri.

Articolul XVI

Trezorierul va fi de acord cu consiliul în privinţa fondurilor destinate:

1) plata chiriilor sau cumpărării de localuri pe care asociaţia este autorizată să le posede;

2) plasamentul mobiliar şi imobiliar, cumpărarea de terenuri şi construcţii necesare îndeplinirii scopurilor asociaţiei.

Articolul XVII

Toate dorinţele şi propunerile făcute vor trebui ratificate prin votul majorităţii participanţilor.

Deciziile exprimate de adunarea generală vor fi consemnate prin denumirea actelor respective.

Toate provinciile şi comanderiile ce vor funcţiona regulat şi valabil, vor trebui să dispună de o autorizaţie purtând patentul eliberat de consiliu.

Articolul XVIII

Statutele nu pot fi modificate decât la propunerile biroului.

Consiliul chemat să le modifice trebule să obţină 2/3 din voturile membrilor prezenţi. Acest proiect va trebui supus, apoi ratificat ulterior de adunarea generală a membrilor.

Articolul XIX

Biroul consiliului va trebui să îndeplinească în termenul prescris declaraţiile prefecturii de Poliţie, prefecturii sau sub-prefecturii privitor la eventuale modificări ale statutului, sediului social sau membrilor biroului.

Aceste declaraţii vor trebui să fie consemnate în registrul Asociaţiei, văzute în prealabil şi contrasemnate de prefectură.

În acest registru, biroul va mai menţiona data recipisei, declararea modificărilor, aceasta în comformitate cu Articolul V al legii din 1 iulie 1901 şi articolelor V şi VI din decretul din 16 august 1901.

Articolul XX

Consiliul va stabili un regulament interior sub denumirea de cartă, care va menţiona condiţiile detaliate în vederea asigurării executării prezentului statut şi organizării interioare, studiile, ceremoniile, reuniunile diverse etc.

Articolul XXI

Formalităţile necesare impuse de lege vor fi îndeplinite de birou pentru a îndeplini utilitatea publică.

Annemasse 7 mai, 1956

Pierre Bonhomme, zis Stanis Bellea şi Pierre Plantard zis Chyreu

Catharii

Principiul Răului: «Dumnezeu nu este atotputernic: cu desăvârşire simplu, lipsit de complicaţii, el nu vrea răul şi nu-l poate face... De aceea trebuie neapărat să cunoaştem existenţa unui alt principiu, cel al Răului, care devine dăunător adevăratului

Dumnezeu şi creaturil sale, căci acest principiu pare a-l incita pe Dumnezeu împotriva creaturii sale şi pe cel creat împotriva lu Dumnezeu» (Le livre des deux principes, Paris, 1973).

Cuvântul Cathar provine din cuvântul grecesc «Katheros» ce înseamnă «pur» şi se referă la existenţa Catharilor, sectă cunoscută şi sub numele de albigenzi, considerată ca eretică ş răspândită mai cu seamă în comitatul Toulouse şi Languedoc încă de la începutul secolului al XI-lea.

Mişcarea Cathară a fost inspirată din gnosticismu manihean, fiind derivată din doctrinele lui Manes. Mani sau Manes a propovăduit doctrina sa iniţial în Persia şi după ce a străbătut mai multe ţări din Asia s-a reîntors acasă, unde regele Bahram l-a pedepsit în anul 277, fiind jupuit de viu. Doctrina sa cu caracter dualist, a fost puternic influenţată de Zoroastrism, Budhism şi Gnosticism cu preponderenţă. Evanghelia Maniheenilor purta denumirea de Erenki Mani şi era ilustrată cu miniaturi minunat colorate în roşu şi albastru, conţinând Evangheliile şi Epistolele Sf. Pavel. În prezent au rămas câteva Biblii catolice în aparenţă, dar ce conţin Ritualuri, cea de la Biblioteca din Lyon fiind celebră. În prezent literatura cathară poate fi considerată ca dispărută în totalitate.

Religia cathară s-a răspândit în Europa astfel: în preajma anului 300, Marcu Egipteanul a propovăduit în Spania învăţăturile maniheene şi gnostice. Unul dintre discipolii săi, Priscilian a reuşit să sporească numărul de adepţi printre care se numărau şi doi episcopi, Instantius şi Salvanius. Spania ca şi o regiune din Franţa a păstrat numele de Cathari, adepţi ai lui Prescilian.

Alţi succesori ai vechilor maniheeni sunt paniclenii sau publicanii sau populicanii. Secta se pare că a fost întemeiată de Pavel şi Ioan din Samosata, care au predicat în mod cu totul special în Armenia, dar emisari al acestora au făcut lungi călătorii cu scop misionar şi în Europa.

O altă grupare cathară cuprinde diferite şcoli ale Bisericii greceşti, cum ar fi bogomilii şi isihastii, existenţi pe muntele Athos şi al căror întemeietor a fost starețul Simeon. Bogomilii găsim în

sudul Moldovei, vecina noastră şi în Delta Dunării, ocupându-se cu predilecţie cu pescuitul.

Grupurile de cathari menţionate mai sus duceau o activitate misionară intensă, străbătând Orientul cât şi Occidentul în lung şi-n lat, frăţiile unite fiind strâns legate prin secretul comun.

Propaganda cathară a fost dusă încă de la început într-o formă conspirativă, pe ascuns şi ea a apărut la suprafaţă brusc la lumină în secolul al XII-lea în întreg Occidentul.

Imediat apariţia catharismului a dat naştere la violente lupte politice şi revolte populare, bulversând ordinea publică în ţările vest-europene şi constituind o adevărată problemă pentru Biserica catolică, dând de lucru Inchiziţiei. Astfel se menţionează agitaţia produsă către 1100, de numitul Tanquelin (Tauchelm) care făcea propagandă cathară în Ţările de Jos, Flandra şi regiunea romană din Germania unde înfiinţa societăţi secrete. Tot cam în aceeaşi perioadă Henri, un fost călugăr, şi Pierre de Brungs străbăteau Franţa şi Germania recrutând numeroşi adepţi. Propaganda îşi avea centrul în oraşul Albi şi regiunea înconjurătoare (de unde şi denumirea de albingenzi) din care loc au pornit diverse grupuri, considerate drept eretice de către Biserica catolică.

Jean Guirand[1] face următoarea distincţie între curentele ce acţionau în această perioadă:

1. Un curent manihean şi gnoastic, principala mişcare cathară;

2. Un curent de sărăcie voluntară, dublat de anticlericalism, al Bisericii, ce va sta la baza Reformei;

3. Un curent evanghelic, precursor al protestantismului;

4. Un curent iudeo-creştin, o combinaţie de kabbalism şi creştinism.

Tezele catharilor, comune curentelor menţionate mai sus sunt următoarele: împingerea până la extrem a doctrinei celor două principii, ale Binelui şi Răului. Astfel, se susţinea că întreg universul vizibil a fost creat de Prinţul Întunericului, motiv pentru care erau adepţii unei morale ascetice, condamnând unirea

1) Jean Guirand: Histoire de l'Inquisition au Moyen-Age, Auguste Picard, Paris, 1935.

cuplurilor, naşterea şi viaţa considerându-le în sine ca pe ceva rău, motivându-şi atitudinea că întemniţează sufletul luminos în materia întunecată.

Catharii se împărţeau în două mari grade: perfecţii şi auditorii. Perfecţii se supuneau unui ascetism strict, în vreme ce auditorii beneficiau de o viaţă mai blândă.

Potrivit concepţiei cathare, Pământul era considerat drept regatul lui Satan, excluzându-se Infernul din lumea de Apoi, din lumea suprasensibilă şi spirituală. La sfârşitul Lumii, catharii credeau că toate spiritele, după ce s-au reîncarnat de mai multe ori, vor fi mântuite şi Lumea eliberată de întuneric.

Treptat, catharii au început să fie desemnaţi sub denumirea de Albigenzi, fiind subînţelese cele patru mari curente menţionate mai sus. Biserica făcea următoarea distincţie între cele două mari erezii: *Catharismul* sau dualismul ce admitea existenţa a două principii şi a două lumi opuse, fiind mai degrabă o religie anticreştină decât o simplă erezie; *Valdeismul* care era un fel de creştinism opus catolicismului. Dar, de cele mai multe ori se făcea o confuzie între aceste două curente. Biserica catolică pedepsea crima de erezie atribuită în mod special catharismului şi cea de «super crimine heresis et Valdesiae» atribuită Valdeismului.

Între Catharl şi Valdeişti existau deosebiri evidente. În vreme ce Catharii alcătuiau frăţii cu o doctrină precisă, în acelaşi timp Valdeiştii constituiau o sectă creştină întemeiată în jurul anului 1160 de către Pierre Valdo având ca scop Reformarea Bisericii.

Studierea esoterismului cathar în prezent este foarte mult îngreunată de absenţa aproape totală a textelor scrise. Astăzi ea ne este cunoscută doar din documentele Închiziţici, cât şi mai ales datorită publicării unui «Ritual» şi a «Cărţii celor două principii» scrise în Italia între anii 1250-1280[1].

Doctrina cathară, cu caracter dualist după cum am mai menţionat, se bazează pe o interpretare aparte a Bibliei scoţând în evidenţă caracterul dualist. Spiritul şi Binele, Materia şi Răul.

---

1) Jacques Brosse: Maeştrii Spirtual, Ed. Albatros, Bucureşti, 1992, p. 112.

Conform doctrinei cathare, omul a fost creat de un Dumnezeu unic, sursă a oricărui bine, dar a fost adus de Satan în materia supusă distrugerii, reprezentantă a unui nivel inferior al emanației creatoare, al cărei stăpân este. Pentru ca totuși omul să poată fi salvat, Dumnezeu l-a trimis pe Hristos pe Pământ într-o lume plină de păcate. După ce și-a îndeplinit misiunea pe Pământ, Christos s-a urcat la ceruri șezând de-a dreapta Tatălui Ceresc, lăsând sufletele oamenilor în grija Spiritului consolator.

«Întruparea - menționează Jacques Brosse - este deci o decădere și numai prin separarea de trup va reuși spiritul uman să se elibereze, cu ajutorul unei asceze extrem de riguroase, implicând mortificări și posturi, care pot merge până la renunțarea completă la alimente (endura) și exclud căsătoria și procrearea. Astfel de prescripții nu puteau fi urmate decât de *perfecți,* care după ce primiseră *consolamentum*, adică botezul Spiritului, care îi transforma în îngeri, încă de pe Pământ, își închinau restul vieții operii de apostolat. Ceilalți credincioși, denumiți *«oameni de treabă»* continuau să ducă o viață normală, dar se angajau să primească *consolamentum* înainte de moarte[1]».

Catharii aveau ceremonii, rituri inițiatice și practici oculte diverse, al căror scop urmărit era desprinderea spiritului de această lume și eliberarea sufletului, prizonierul trupului. În fond nu era vorba decât de o anumită manieră de dedublare, practicată curent în isihasm și în unele mânăstiri de către călugări. Unii cathari ar fi dorit să ajungă dintr-o dată la această stare prin «endura», adică o înfometare împinsă până la extrem. Călugării anumitor ordine ca și sihastrii asociau aceasta cu autoflagelarea și privarea de somn prin adoptarea unor poziții incomode. Se cunoaște cazul acelora, care de exemplu au trăit ani de zile în vârful unui stâlp. Moartea unor astfel de personaje antrenează de cele mai multe ori după sine, producerea unor fenomene paranormale, cum ar fi de exemplu neputrezirea, prin mumificare a trupului, secreția de uleiuri plăcut mirositoare și săvârșirea de minuni a relicvelor respective. În cărțile de specialitate sunt prezentate pe larg fenomenele menționate mai

1) Jacques Brosse, op. cit.

sus[1]. Majoritatea catharilor se resemnau la ritualurile inițiatice propriu-zise, de ajungere la iluminarea spirituală prin ascezã și diverse tehnici (vezi isihasmul, Vasile Andru, ca și tehnici de yoga adaptate, ca să spunem așa, la creștinism în mănăstirile de la muntele Athos sau de călugări sihaștri) prin care se realiza despărțirea temporară de trup (dedublarea și călătoria în astral: vezi lucrările dr. Yram și A. E. Powell[2] în care sunt descrise tehnicile de dedublare. Catharii dispuneau de semne de recunoaștere, întocmai ca și Franc-Masonii și Rozii-Crucienii, parole și o doctrină astrologică încă din secolul al XII-lea, scrie Aroux.

În «Suma Autorităților» (p. 118) găsim referiri la doctrina cathară. «Încă din secolele II și III ale erei noastre, gnosticii și maniheenii au crezut în emanațiile nenumărate și din ce în ce mai degradate ale substanței divine, numite eoni, iar această credință a fost predicată de neo-maniheenii Evului Mediu. Eonul Stelei și-a spus astfel, în secolul XII, pentru că pretindea a fi eon, fiu al lui Dumnezeu, și după acest element al doctrinei sale au recunoscut contemporanii în el un manihean. 250 de ani mai târziu, un cathar din Saint-Paul-de Fenouillet afirma: «Dumnezeu creatorul suprem a făcut și a creat mai întâi arhanghelii, care sunt cu adevărat fiii lui Dumnezeu tatăl și creatorul lor, au făcut la rândul lor îngerii, cu virtuți și valori morale mijlocii; acești îngeri de rangul doi se chemau toți Fecioare Maria, și la rândul lor, au creat abstinența și castitatea care trăiesc deasupra soarelui și a lunii».

Suma Autorităților rezumând doctrinele curente ale catharilor, spune: «În loc să dea naștere în veșnicie unui Fiu unic, Tatăl a dat la iveală, în nesfârșita sa fecunditate, o infinitate de ființe veșnice ca și el. Exista, deci, un număr nelimitat de Fii ai lui Dumnezeu, printre care se afla Sfântul Duh, cel mai puternic mesager al curții cerești, care merita să fie numit Dumnezeu pentru că purcedea din Dumnezeul etern, dar care, pe de altă

---

1) Brian Inglis: Enciclopedia fenomenelor paranormale, Ed. Valdo, 1993, p. 188-193.

2) Yram: Doctorul Sufletului, Ed. Ram, 1938
A. E. Powell: Dublul eteric, Ed. Ram, 1947.

parte, era inferior Tatălui, fiind creat de el pentru a trăi la porunca lui, mai era și Isus Chistos, tot de origine divină, dar fără a avea atotputernicia lui Dumnezeu. Același lucru era valabil și pentru duhurile preafericite care formau curtea cerească și pentru cele desemnate să apere fiecare om: heruvinii, serafimii, îngerii păzitori, toți, ca și Sfântul Duh și Iisus Christos, emanații hipostatice ale substanței divine și fii ai lui Dumnezeu»[1].

Tot în Suma Autorităților găsim menționat că aceste ființe hipostatice erau ființe create și serveau drept punți de legătură între Creator și Creație, Absolut și Relativ, Infinit și Finit. Fiecare conținea trei naturi. Dispuneau în primul rând de un corp imaterial sau glorios, fapt pentru care catharii pretindeau că Iisus Christos mai înainte de a se fi coborât pe pământ, a posedat un trup ceresc.

Tot în Suma Autorităților găsim menționat că aceste ființe hipostatice erau ființe create și serveau drept punți de legătură între Creator și Creație, Absolut și Relativ, Infinit și Finit. Fiecare conținea trei naturi. Dispuneau în primul rând de un corp imaterial sau glorios, fapt pentru care catharii pretindeau că Iisus Christos mai înainte de a se fi coborât pe pământ, a posedat un trup ceresc.

Învierea sa a fost de fapt nimic altceva decât reunirea duhului venit pe pământ cu trupul rămas în cer. Catharii priveau cu pesimism lumea sensibilă, afirmând «că tot ceea ce se află sub soare și sub lună nu este decât stricăciune și neorânduială». Ei denumeau natura drept «corruptibiliă». Supusă descompunerii materia purta în sine germenii morții, fiind sortită încă din momentul apariției, distrugerii și neantului. Ca atare denumeau ca «transitoria» întreaga lume sensibilă. Se punea firească întrebare, existentă dintotdeauna la marii filosofi: «Neflind creată de Dumnezeu, natura materială este veșnică? A existat ea oare dintotdeauna? A avut un început? Pentru a da o explicație era nevoie de a se admite existența unui Creator rău, care o scosese din neant, rău întrucât îi acordase toate imperfecțiunile sale.

---

1) Suma Autorităților, p. 118.

Bernard Gui, în Practica, p. 129 şi 237 defineşte această doctrină în modul următor (după Jean M. Rivière, op. cit. p. 229): «Aceşti eretici mărturisesc şi proclamă existenţa a doi dumnezei, şi a doi domni, unul bun, care a creat lumea invizibilă şi spirituală, celălalt rău, care a creat lumea sensibilă. Ei susţin că lumea materială nu a fost făcută nici de Dumnezeu Tatăl ceresc, nici de Domnul Iisus, ci de Dumnezeul cel rău, pe care îl numesc Diavol, Satan, Dumnezeu al acestui veac, Prinţ al acestei lumi».

În conformitate cu doctrina cathară dualistă, au existat dintotdeauna două lumi:

1. Cea care se află deasupra soarelui şi lunii, împărăţia cerească, unde domneşte Dumnezeu cel bun peste o infinitate de fiinţe create de el pur spirituale, având aceeaşi natură cu el. Această lume constituie lumea invizibilă şi suprasensibilă a spiritelor prea fericite;

2. Lumea sensibilă, pământeană, având caracter material, opera Dumnezeului cel rău pentru a constitui împărăţia sa veşnică.

Aceste două lumi aparţin şi sunt creaţiile celor doi Dumnezei: bun şi rău. Există cathari care consideră creaţia materiei ca fiind făcută ex nihilo de Dumnezeul cel rău, iar alţii predică o doctrină sensibil diferită. În Suma Autorităţilor aceştia spuneau şi credeau că substanţa celor patru elemente vizibile - recte apa, focul, aerul şi pământul, pe care le regăsim şi la alchimişti şi kabbalişti - nu au avut început şi nu vor avea nici sfârşit. Prinţul acestei lumi, care este Satan sau şarpele din vechime, a despărţit aceste patru elemente vizibile şi le-a împodobit cu un soare, o lună şi stele, aşa după cum ne arată ochii trupului... Din aceste elemente inferioare diavolul, prinţul acestei lumi, a făcut şi continuă să facă, în fiecare zi, toate corpurile sensibile, ale oamenilor ca şi ale tuturor lucrurilor... Natura vizibilă s-a născut şi se naşte în fiecare zi din aceste elemente inferioare prin virtutea, puterea şi teama acestui Dumnezeu rău»[1].

1) Suma Autorităţilor, p. 115 şi 116.

Guilleme de Montgiscard afirmă că «chiar dacă nu au fost făcute de Dumnezeu, nu înseamnă că lucrurile vizibile au apărut fără voia şi consimţământul său[1].

Tot în Suma Autorităţilor[2] găsim menţionat: «Pe de altă parte, există două elemente care îl opun radical pe cathari catolicilor. Primul se referă la iad, căruia catharii îi negau existenţa, în timp ce Biserica îl socotea veşnic. Făcând din pământ împărăţia lui Satan, catharii excludeau iadul din lumea de dincolo, din lumea suprasensibilă şi spirituală ei susţineau că nu are nici-un rol deoarece la sfârşitul veacurilor toate spiritele vor fi mântuite». Catharii respingeau atât infernul cât şi purgatoriul. Ei plasau pe pământ şi nu în cer această purificare necesară. Catharii considerau că Diavolul este temnicerul sufletului, identificându-l pe Iehova, dumnezeul evreilor, cu Satan. Despre Christos spuneau că era şi nu era Dumnezeu. Era Dumnezeu având în vedere originea sa şi atotputernicia pe care l-o conferise Tatăl ceresc şi nu era pentru că nu putea fi egalul lui Dumnezeu

Jean Guiraud, citat de Bernard Guy (Un rituel cathare in Revue des questions historiques) menţionează următoarele referitor la această spinoasă problemă: «Cât despre încarnarea Domnului nostru Iisus Christos în pântecele prea-fericitei Maria, pururea Fecioară, ei o neagă. Ei pretind că Domnul Christos nu a avut un adevărat trup omenesc şi o adevărată carne omenească, asemenea tuturor celorlalţi oameni. Ei neagă că Fecioara Maria a fost cu adevărat mama Domnului Nostru Iisus Christos, ba chiar că a fost o femeie adevărată. Ei susţin că Fecioara Maria este secta lor, adică adevărata penitenţă, neprihănită şi virgină, care aduce pe lume fii ai lui Dumnezeu».

Endura sau iniţierea cathară. Iniţierea cathară are la bază o concepţie pesimistă în privinţa lumii. Ţelul urmărit de iniţiere era detaşarea de această lume şi eliberarea sufletului, prizonier al trupului. Realizarea acestui ţel se făcea în mod diferit. Spre exemplu, unii erau partizani ai modului de atingere printr-o acţiune decisivă, în consecinţă practicarea sinuciderii. «Printre

1) Bibliothèque de Toulouse, ms. 609, fila 65.
2) Suma Autorităţilor, op. cit. p. 122-126.

cathari, sunt unii care își deschid venele și mor în baia umplută cu apă fierbinte pentru a grăbi procesul, în vreme ce alții beau soluții otrăvitoare sau se înjunghie». Găsim în inițierea cathară idei care au stat la baza unor societăți secrete contemporane, cum ar fi Templul popoarelor sau Templul solar. Endura a fost întotdeauna modalitatea de sinucidere cea mai des practicată la Albingenzi, constând din moartea prin inanițle.

În ziua inițierii, cathari promiteau să respecte pentru tot restul vieții cea mai strictă castitate, iar dacă viața constituia cea mai mare dintre nenorociri, conform doctrinei lor, nu numai că erau obligați s-o distrugă, dar să se ferească să o transmită și urmașilor, care se vedeau astfel obligați să participe la nefericirea generală a omenirii.

Păcatul Evei, fructul dat lui Adam, era plăcerea cărnii: «delectatio coitus».

Inițierea cathară cuprindea în primul rând însușirea tehnicilor de realizare a extazului și a dedublării, tehnici, după cum am mai arătat similare cu cele yoghine și isihaste. În fond ele constau în atingerea unor stări de iluminare spirituală, obiectiv urmărit în fond de toate inițierile esoterice și comuniunea adeptului cu planurile superioare ale Ființei prin asceză, tehnici clasice și comune tuturor societăților oculte din antichitate și până în zilele noastre. Catharii nu mâncau brânză, ouă, carne, într-un cuvânt tot ce ține de procreație. Era permisă consumarea doar a peștelui și a fructelor.

Catharii condamnau vărsarea sângelui, uciderea animalelor și a oamenilor, căci ar fi însemnat să se calce perceptul Decalogului: «să nu ucizi». La fel era condamnat orice jurământ, lucru cu care se angajau la ceremonia de inițiere. După respectarea acestor percepte putea fi recunoscut un cathar.

Frățiile cathare se împărțeau în două mari grupuri principale:

1. *Desăvârșiții* (sau perfecții);
2. *Credincioșii* (sau auditorii).

Desăvârșiții constituiau clasa ce cunoștea doctrina cathară și practica strict preceptele acestela. Calitatea de desăvârșit se atribuia în cadrul unei ceremonii de inițiere și de hirotonisire, cu

dublu caracter, denumită *Consolamentum*, oarecum identice cu botezul şi hirotonisirea existente la Biserica catolică. Ea constituia cea mai importantă ceremonie din cultul cathar şi consta în transmiterea Sfântului Duh către Credinciosul ce dorea să devină desăvârşit. Prin Consolamentum nu se transmitea Duhul principal, afirmă J. Guiraud, op. cit. căci exista Duhul principal şi Duhul-Paraclet. Conform concepţiei cathare fiecare creatură cerească era formată din două elemente: un suflet şi un trup imaterial, aflat în paza unui duh sfânt. Existau deci tot atâtea duhuri sfinte câţi îngeri existaseră mai înainte de cădere, dar nu exista decât un singur Duh principal. Prin Consolamentum Dumnezeu trimetea duhul prea fericit ce se separase de om şi rămăsese în Cer. Duhul sfânt redobândit căpăta numele de Duh consolator sau Paraclet. Consolamentul repara efectele negative ale căderii îngerilor, reunind ceea ce se despărţise, această cădere redă sufletului spiritul său.

«Iniţierea întru Desăvârşire - menţionează Jean M. Rivière, op. cit. p. 244 - era precedată de un lung catecumenat, de o perioadă de probă destul de asemănătoare îndelungilor încercări din vechile Misterii şi care permitea instruirea atentă a neofiţilor şi observarea soliditătii convingerilor lor».

«Cum se petrecea iniţierea propriu-zisă? Consolamentum-ul cathar era precedat de o alocuţiune rostită de unul dintre Desăvârşiţi în faţa Credincioşilor. Predicatorul ţinând în mână Noul Testament deschidea ceremonia instruindu-l pe neofit în doctrinele catharilor, descrlindu-i viaţa austeră pe care urma să o ducă după primirea în sectă şi îndemnându-l, mai ales, să nu-şi mai pună nici o speranţă în Biserica de la Roma, ci să persevereze până la moarte în noua sa credinţă, singura care îi putea aduce mântuirea şi îl putea readuce la Dumnezeu (Schmidt, citat de J. Guiraud, op. cit.).

Raynier Sacchoni a redat formularea promisiunilor botezului care urmau după iniţiere: «Te dăruieşti lui Dumnezeu şi Evangheliei? întreba Cel Desăvârşit - Da, răspundea Credinciosul. «Făgăduieşti că de azi înainte nu vei mânca nici carne, nici ouă, nici brânză, nici grăsimi şi nu te vei hrăni decât cu apă şi lemn (adică peşte şi untdelemn), că nu vei minţi, că nu

vei jura, că nu vei ucide, că nu te vei deda la nici un desfrâu, că nu vei merge niciodată singur, când poţi avea un însoţitor, că nu vei dormi niciodată fără pantaloni şi fără cămaşă şi că nu-ţi vei părăsi credinţa de teama de apă, de foc sau de orice altfel de moarte? - Da, răspundea Credinciosul[1]. Urma ceremonia ce purta numele de Melioramentum, adică recunoaşterea greşelilor, cu alte cuvinte o spovedanie publică.

În continuare se desfăşura ritualul parcia. Iniţiatul îngenunchia şi atingând pământul cu mâinile, spunea: «Binecuvântează-mă»! I se răspundea: Dumnezeu să te binecuvânteze. Operaţia se repeta de trei ori şi de fiecare dată Credinciosul păşea înainte, rămânând prosternat la pământ. Ultima oară spunea: «Stăpâne, roagă-te lui Dumnezeu pentru mine păcătosul, să mă conducă la liman». După care neofitul se angaja solemn să respecte toată viaţa regulile ce-i fuseseră impuse în perioada de abstinenţă. Raynier Lacconi expune formula ce o pronunţa cel ce aspira la iniţiere: «Făgăduiesc să mă dăruiesc lui Dumnezeu şi Evangheliei, să nu mint şi să nu jur niciodată, să nu mă ating de nici o femeie, să nu ucid vreun animal, să nu mănânc nici carne, nici ouă, nici lactate, să nu mă hrănesc decât cu legume, fructe şi peşte, să nu fac nimic înainte de a spune rugăciunea duminicală, să nu călătoresc să nu petrec nicăieri noaptea şi să nu mănânc vreodată singur şi dacă voi cădea în mâinile duşmanilor şi voi fi despărţit de fratele meu, să mă abţin, cel puţin trei zile, de la mâncare, să nu dorm decât îmbrăcat pentru a nu-mi trăda vreodată credinţa în faţa oricărei ameninţări cu moartea»[2].

Adunarea se încheia cu sărutul păcii pe care îl dădeau Cei Desăvârşiţi noului confrate sărutându-l de două ori pe obraji. Bărbaţii, exceptând femeile, se îmbrăţişau frăţeşte între ei. Esoterismul cathar era completat cu parole de recunoaştere şi semne prin care adepţii se recunoşteau între ei. Ascetismul Desăvârşiţilor urma să fie însoţit de apostolat, aceştia fiind considerați drept continuatorii Apostolilor. Credincioşii aveau obligaţia să ia parte la adunările Desăvârşiţilor când aveau loc

1) J. Guiraud, op. cit.
2) Jean M. Rivière, op. cit. p. 247.

ceremonii rituale ce se sfârşeau cu masa comună, obicei ce îl întâlnim şi astăzi la punctul geometric al Franc-Masonilor.

Adunarea se încheia cu sărutul păcii pe care îl dădeau Cei Desăvârşiţi noului confrate sărutându-l de două ori pe obraji. Bărbaţii, exceptând femeile, se îmbrăţişau frăţeşte între ei. Esoterismul cathar era completat cu parole de recunoaştere şi semne prin care adepţii se recunoşteau între ei. Ascetismul Desăvârşiţilor urma să fie însoţit de apostolat, aceştia fiind consideraţi drept continuatorii Apostolilor. Credincioşii aveau obligaţia să ia parte la adunările Desăvârşiţilor când aveau loc ceremonii rituale ce se sfârşeau cu masa comună, obicei ce îl întâlnim şi astăzi la punctul geometric al Franc-Masonilor.

În sfârşit amintim şi sărutul păcii, care era complementul necesar ceremoniilor liturgice. Cu el se sfârşea Consolamentum-ul. Ordinul catharilor a fost esoteric, prin modul său de constituire, prin rituri, prin învăţături el face parte din marea tradiţie a esoterismelor. Originile sale proveneau din Asia Mică.

Atunci când s-au stabilit în cetatea privilegiată Montsegur, catharii pretindeau că lanţul Pirineilor constituie un loc deosebit al spiritualităţii ale cărui radiaţii subterane sunt în armonie şi pentru a ne exprima astfel «sincronizate» cu acelea ale marilor platouri din Anzi şi Tibet.

«Astfel se explică, unele fapte miraculoase, pentru radiestezişti, printr-o intensă conjuncţie în unele locuri ale curenţilor telurici care la o mare adâncime brăzdează subsolul planetei noastre», afirma la rândul său abatele Mermet, celebrul specialist în radiaţii. .

Lourdes, este evident un exemplu izbitor şi de asemenea pe un alt plan, sarcofagul miraculos din Arles-sur-Tech, din apropiere de Céret. De aproape nouă secole, acest mormânt enigmatic furnizează fără întrerupere, şi fără a se putea explica, o apă limpede care se naşte singură, se reînoieşte misterios pe măsură ce se consumă din ea.

Or această apă «profetizează» şi «vindecă». În timp ce reîmprospătarea sa este mai abundentă, debitul mai regulat, s-a constatat în două reprize că ea era aproape epuizată. De fiecare

dată aceasta a durat 8 zile, apoi s-a produs o creştere lentă până la nivelul anterior. A fost în 1914 şi în 1939, două date importante ce posedă prin ele însele o mare semnificaţie. A fost uşor să se deducă că fenomenul anunţa evenimente grave.

Ofranda anuală

Drumul acestui sarcofag nu este mai puţin misterios. A putut fi datat din secolul al IV-lea şi se presupune că a fost descoperit printre ruinele unei vechi mânăstiri în preajma căreia se ridica micul orăşel Arles-sur-Tech. O cruce încercuită, monograma lui Christos, atestă originea sa creştină. Este confecţionat din marmură gris dintr-o singură bucată, aşezat pe două socluri masive de 20 cm înălţime. Acoperământul său, de asemenea din marmură dintr-o singură bucată este ataşat de sarcofag prin crampoane de fier. Poate fi văzut la poalele bisericii romane, într-o mică îngrădire închisă cu o grilă.

Biserica datează din secolul al XI-lea şi e sigur că după construcţia sa că a fost depus sarcofagul «de către călugărul Amulphe» - menţionează documentele medievale ale epocii. După cronicele locale, ar fi conţinut nu numai rămăşiţele, dar şi relicvele sfinţilor Abdon şi Seumen, ambii foarte adoraţi în regiune. Ziua serbării lor, fixată la 30 Iulie, un pelerinaj aduce la sarcofag un număr tot mai mare de credincioşi. Parohia din Montbolo, oraş vecin, oferă în ziua aceea o lumânare de ceară mare, care este prinsă într-un cadru în formă de cruce atârnată de bolta bisericii.

Tradiţia acestei ofrande duce până în anul 1465. În timpul unei mari epidemii, locuitorii au cerut protecţie sfinţilor Abdon şi Seunen, angajându-se în schimb să aprindă în fiecare an în faţa relicvelor lor o lumânare de mai mulţi metri lungime.

Primul miracol

Misterul apei şiroind din sarcofag, dat fiindcă materialul din care e făcut nu e câtuşi de puţin poros, a intrigat pe oamenii din jur. S-a atribuit acestei ape unele vindecări miraculoase. Cea mai impresionantă, care datează din secolul al XI-lea, a fost aceea a

lui Guillaume Gancelle, a cărui efigie sculptată în formă de ex-veto este încastrată în zidul exterior al bisericii. Pe această statuetă, se află o gaură simbolică în locul nasului, căci acest prim vindecat miraculos era atins de un cancer al feței.

La începutul secolului, abatele Castre, parohul bisericii, a depus suma de 1000 franci-aur la notarul din Arles, ca fiind oferită acelula ce ar putea furniza o explicație a prezenței apei în sarcofag și a reînnoini sale în mod constant.

Căci orice influență atmosferică este exclusă. Nici ploaia, nici seceta n-au nici-o influență asupra debitului său, care rămâne abundent chiar pe vremea cea mai caniculară a verii. Nu poate fi incriminată nici capilaritatea marmurii[1].

De mai multe ori sarcofagul a fost curățat, verificat. Apa țâșnește din pereți fără nici o intervenție exterioară. Ea este limpede, bună de băut, și multe procese verbale redactate de oficialități ministeriale, demonstrează vindecările efectuate. A fost scoasă mai multă apă din sarcofag decât ar putea conține el. E un sarcofag «viu». Nimeni nu a putut furniza până în prezent o explicație științifică a acestei misterioase secreții.

De mai multe ori sarcofagul a fost curățat, verificat. Apa țâșnește din pereți fără nici o intervenție exterioară. Ea este limpede, bună de băut, și multe procese verbale redactate de oficialități ministeriale, demonstrează vindecările efectuate. A fost scoasă mai multă apă din sarcofag decât ar putea conține el. E un sarcofag «viu». Nimeni nu a putut furniza până în prezent o explicație științifică a acestei misterioase secreții.

Societatea Graalului

Graalul, conform legendei, era o cupă șlefuită de îngeri dintr-un smarald căzut de pe fruntea lui Lucifer în timpul căderii sale. Cupa fusese încredințată lui Adam în paradisul terestru, dar pierdută mai apoi în urma păcatului originar și ascuns de Seth,

---

1) *Aimé Julieu: O enigmă istorică* Revista: Point de vue: mirages du monde nr. 2033 din 17.07.1987 p. 31.

care s-a putut întoarce în paradisul terestru, ca şi de alţii, cu mult înainte de venirea lui Iisus Christos pe pământ.

Privit din punct de vedere simbolic şi esoteric, pierderea Graalului însemna pierderea Cunoaşterii; considerat ca ascuns sau pierdut se impunea să fie regăsit.

Graalul, sub formă de cupă, era considerat ca vas sacru şi servise la Cina cea de Taină, în care Iosif din Arimatheea a adunat sângele şi apa scursă din rana făcută de lancea centurionului roman Longin în coasta lui Iisus. Însuşi Iosif din Arimatheea ar fi adus după aceea vasul în Marea Britanie, deşi naziştii, crezând în legendă, l-au căutat cu înverşunare în timpul ocupaţiei din Franţa.

Se ştie că în ciclul arthurian, Iosif din Arimatheea, plecând pe o corabie cu Sfântul Graal, spre Marea Britanie, s-a oprit îndelung în cetatea Saras, al cărui Rege era Evalac, care a devenit Mordrain, Regele rănit. La sfârşitul Questei Graalului, din cauza păcatelor Bretonilor, Galaad, Perceval şi Bohor s-au îmbarcat cu Sfântul Potir pe aceeaşi corabie, care îi duce până la Cetatea Saras al cărui rege devine Galaad; acesta a închis Graalul în «Templul Spiritual» al acestei Cetăţi.

Vasul sacru, se spune că ar conţine şi astăzi «băutura nemuririi», aşa după cum se menţionează în legendele medievale despre «Căutarea Graalului» sau căutarea înţelepciunii pierdute. Este de acuma cunoscută legenda «Mesei Rotunde» făcută de regele Arthur după planurile vrăjitorului Merlin şi destinată să adăpostească vasul sacru adus de unul dintre cei dolsprezece cavaleri ce ar fi reuşit să-l descopere şi să-l aducă din Marea Britanie.

Druizii ca şi albigenzii în legendele lor fac o legătură între esoterismul creştin şi tradiţia celtică, totul având o origine misterioasă, în care Graalul îşi are locul.

Henri Martin (Histoire de France, vol. 3, p. 398-399) menţionează existenţa unui Ordin al Cavalerlei oculte, denumit «Massenia Sfântului Graal» descris într-o lucrare destul de târzie, iar un alt autor, Titurel afirmă chiar cu seriozitate şi convingere că «Graalul nu mai e păstrat în Marea Britanie, ci în Galia, la hotarele cu Spania. Un erou numit Titurel, ridică un

templu pentru a depune în el Vasul Sfânt, iar construcţia secretă a acestuia este condusă de profetul Merlin, iniţiat în planul Templului lui Solomon, de însuşi Iosif din Arimatheea. Ordinul Cavaleriei Graalului devine aici Massenia, o fraterie ascetică, ai cărei membri se numesc Templişti (iată împletirea cu Ordinul Templierilor). Se poate observa intenţia de a strânge în jurul unui centru comun, întruchipat de Templul ideal (vezi Franc-Masoneria), Ordinul Templierilor şi numeroase confrerii de constructori (s-au efectuat peste 100 de mari catedrale şi biserici), reînnoitori atunci ai arhitecturii evului mediu. Se întrevăd aici multe deschideri asupra a ceea ce am putea denumi istoria secretă (subterană) a acelor timpuri, mult mai complexe decât se crede în general».

Dar, aşa cum menţionam, lucrurile sunt mult mai complexe, căci să nu uităm că Graalul apare şi în legendele germanice, care au fost izolate de lumea orientală. În zilele noastre în operele lui Richard Wagner se vorbeşte de Graal.

Druizii

Druizii, la celţii din Galia şi insulele britanice, reprezentanţii unui cult ce răspundea de instruirea tinerilor şi puterea judecătorească. Adunarea generală anuală se ţinea la Carnutes (regiunea Chartres) într-un loc sacru consîderat ca centru al Galiei. Preoţii erau atât bărbaţi cât şi femei (cele din insula Sein erau celebre). Druizii aveau o iniţiere sacerdotală şi nu e vorba de o societate secretă propriu-zisă, dar existau mistere păzite cu străşnicie.

Druizli erau foarte instruiţi în domeniul cunoştinţelor esoterice, metempsihoza era parte integrantă a doctrinei lor. Li se atribuie ridicarea menhirilor, dolmenilor şi a altor monumente megalitice anterioare invaziei celtice. Druizii au împrumutat unele din credinţele lor de la vechii locuitori ai ţinuturilor invadate de celţi şi au utilizat monumentele megalitice pentru cultul lor.

După Cezar, druizii practicau sacrificii umane, victimele erau arse de vii în coşuri de lemn sau li se tăia gâtul pe altar.

În anul 77 Plinius cel Bătrân descrie adunări sub vâsc şi sacrificii de boi albi în pădurile sfinte de stejari.

Esoterismul celtic pare că s-a menţinut la unii iniţiaţi superiori, aşa cum o arată influenţa tradiţiilor galice în legendele medievale ale cavalerilor Mesei rotunde şi a Sfântului Graal.

În Franţa există şi azi numeroase organizaţii secrete ce se pretind urmaşe ale druizilor.

Când se abordează problema Druizilor trebuie să se facă o distincţie netă între informaţiile furnizate de scriitorii vechi şi legendele de pură imaginaţie care s-au răspândit în cursul ultimelor secole. La origine, organizaţiile druidice nu prezentau caracteristicile unei societăţi secrete, dar opinia populară le-a atribuit acest caracter. Aproape tot ce ştim despre druizi este de origine gallcă. Druizii nu sunt decât rareori menţionaţi în conexiune cu Marea Britanie, în afară de două cazuri notabile: Julius Cezar ne informează că ordinul s-a născut şi dezvoltat în Marea Britanie înainte de a trece în Galia şi Tacitus menţionează existenţa Druizilor în bătălia de la Anglesey. (The druids de T. D. Kendrick, London, 1927) Cezar ne spune că în Galia erau două clase dominante: Druizii şi Şefii . Primii erau miniştrii cultului, şi îndeplineau sacrificiile publice şi private şi reglau toate problemele referitoare la riturl. Ei instruiau tineretul şi judecau în materie civilă şi criminală. Deciziile lor erau fără drept de apel. Autoritatea supremă era exercitată de un mare preot, ce-şi exercita funcţia pe viaţă. Succesorul era ales de membrii congregaţiei şi uneori când era cazul pe calea armelor.

Inchiziţia
Compania lui Iisus

Regele James I al Angliei a iniţiat proiectul de elaborare a unei Biblii anglicane, numindu-l ca responsabil pe Sir Francis Bacon, rozicrucian şi continuator al Reformei începute de Luther. Această versiune a Bibliei, cunoscută sub numele de «Versiunea King James», din anul 1611, este Biblia cea mai folosită în lumea de limbă engleză. Contrareforma a fost condusă de o organizaţie

catolică nou formată a iezuiților, condus de Ignațiu de Loyola (1534). Era o organizație militară, cu simboluri și ritualuri secrete. Cei din gradul al doilea menționau în jurământul lor moartea protestanților și a masonilor. Iezuiții au fost trimiși în toată Europa ca să-i urmărească pe protestanți, fapt care a condus la procese răsunătoare cu nenumărate victime, multe nevinovate.

Compania lui Christos a fost aprobată de papă în 1540, ale cărei «Constituții» le-a redactat Ignațiu de Loyola. La moartea lui Ignațiu, noul ordin număra deja o mie de membri.

Ignațiu s-a născut în 1491 la Azpeitia (Guipuzcoa) și a murit la Roma în 1556.

În anul 1523 a început să redacteze «Exerciții spirituale», după care a plecat în pelerinaj la Ierusalim. A studiat la Universitățile din Alcala, Salamanca, și Paris. Acolo a fondat, împreună cu câțiva prieteni «Compania lui Iisus». Învățătura sa este cuprinsă în «Constituții» (1541-1556) dar mai ales în «Exerciții spirituale». «Dacă autorul lor se apropie de curentul misticii rhenane (v. Eckhart) și se inspiră din Ruysbrocck, exercițiile se caracterizează prin spiritul lor metodic. Concepute la început ca note pe marginea unei experiențe personale, ele formează un îndreptar detaliat zi de zi, al ascetismului creștin, examene de conștiință, confesiuni și meditații gradate pentru a permite sufletului să parvină la condițiile speciale pe care le pretinde Dumnezeu pentru a revela voința lui și căreia el va trebui să se supună»[1].

1) Jacques Broese: Maeștrii Spirituali, Ed. Albatros, 1992, p. 90.

ORDINE OCULTE

Ordinul Rosacrucian

Faraonul Thutmosis al III-lea (1504-1447 î.d. Christos) a grupat inițiații într-o fraternitate unică, cunoscută sub numele tradițional de «Marea Fraternitate Albă», ale cărei reguli și fundamente le perpetuează Ordinul Rosacrucian până în zilele noastre. În cursul unei ceremonii, când Keheri Heb-îi l-au desemnat drept succesor al tatălui său la tron, el a trăit o experiență mistică, demonstrând că era demn de a deveni Mare Maestru al fraternității secrete. Într-adevăr, tradiția rozacruciană susține că atunci el s-a simțit «ridicat» la ceruri și a dovedit că a fost cosmic ales pentru a-și asuma funcția. Grație regulilor stabilite de Thutmosis al III-lea, această fraternitate, ai cărei membri lucrau pe atunci în școli de mistere având propriile lor regulamente, a devenit un real Ordin mistic, guvernat de un cod unic.

Cu aproape 70 de ani mai târziu se năștea în palatul regal din Theba faraonul Amenhotep al IV-lea. El va fi omul cel mai luminat al epocii sale. Admis foarte curând în Ordinul secret, el a fost atât de pătruns de învățături, încât și-a abandonat vechiul nume, luându-și-l pe acela de Akhenaton, care înseamnă «plos față de Aton» sau «glorie lui Aton». În Egipt, el a fost promovatorul unei revoluții religioase, artistice și culturale. Sfidând clerul lui Amon, a proclamat pentru prima dată că nu există decât un singur Dumnezeu, și asta într-o epocă în care politeismul era răspândit pe toată suprafața pământului. Și-a consacrat întreaga existență luptei împotriva întunericului, ignoranței și pentru promovarea idealurilor mistice ale Ordinului. La puțin timp după moartea sa

care a avut loc în anul 1350 î.d. Christos, puternicul cler din Theba a restaurat cultul lui Amon, dar opera lui Akhenaton intrase deja în istorie.

Câteva secole mai târziu, unii filozofi greci au mers în Egipt, pentru a fi iniţiaţi în misterele ordinului. Astfel, înţelepţi precum Thales şi Pitagora (sec. VI î.d. Christos) au fost admişi în gnoza secretă. Întorşi în ţara lor, ei au transmis lumii occidentale cunoaşterea avansată pe care o primiseră. În epoca lui Carol cel Mare (742-814) graţie filozofului Arnaud, ordinul a fost introdus în Franţa, apoi în Germania, în Anglia şi în Ţările de Jos (Olanda). Timp de mai multe secole, lipsind libertatea de conştiinţă, Ordinul a trebuit să se ascundă sub diverse nume. Totuşi în toate epocile şi în toate ţările, el nu şi-a încetat niciodată activitatea, conservându-şi idealurile şi învăţăturile, participând direct şi indirect la progresul artelor, ştiinţelor şi al civilizaţiei în genere, profesând totdeauna egalitatea între sexe şi oameni indiferent de culoare şi religie, cu alte cuvinte o adevărată fraternitate între oameni.

Unele teze referitoare la istoria rozacruciană se referă la un personaj cu numele de «Christian Rosenkrentz» (1378-1484) care, chipurile, ar fi fondatorul Ordinului şi se deduce de aici că Roza-Cruce a apărut abia în secolul XIV. Lucru fals. În realitate, se apropia, pentru fiecare ţară, momentul reînvierii Ordinului, se luau măsuri pentru publicarea unui manifest sau al unei proclamaţii care anunţa deschiderea unui mormânt unde se găseşte «corpul» unui «Mare Maestru C.R.C.» .Împreună cu bijuterii rare şi cu manuscrise care îndreptăţeau pe autorii descoperirii să-l trezească pentru un nou ciclu de activitate. Acest anunţ, în realitate este alegoric, iar iniţialele «CRC» nu desemnează o persoană reală. El constituie un titlu simbolic pe care alţi conducători l-au primit în Ordin.

În anii 1614-1615 fratria Rosa-Cruce şi-a făcut cunoscută existenţa public, graţie a trei lucrări de mici dimensiuni intitulate respectiv:

1. Reforma Universală (Allgemeine und General Reformation);

2. Fama Fraternitatis Roseae Crucis;

3. Confessio Fraternitatis

Acest manifest reprezenta unul din elementele pregătitoare pentru reînvierea ciclică a Ordinului, redactat după toate aparențele lui J.V. Andreae (1586-1654), conform legii care-l guvernează: după o perioadă activă de 108 ani, el intră într-o perioadă echivalentă de adormire,pentru a-și relua, 108 ani mai târziu activitățile sale publice. În cursul acestei perioade de resurecție, Ordinul a fost cunoscut oficial ca Ordinul Rozacrucian (Roza-Cruce).

În «Fama» se descria înființarea Ordinului de către germanul Christian Rosenkrentz (desemnat prin inițialele C.R.C.) care ar fi fost inițiat chipurile de către musulmani cu prilejul unei călătorii pe care acesta ar fi întreprins-o în Orient. Se mai relata și legenda descoperirii mormântului fondatorului Ordinului, unde discipolii acestuia descoperiseră în afara trupului Maestrului care avea în mână o Carte simbolică scrisă pe pergament, alături de tot felul de obiecte rituale, cum ar fi «Oglinzi cu diferite însușiri, clopoței, lămpi aprinse (lămpi cu flacără veșnică, specifice tradiției Rosacrucienilor) și o mașină vorbitoare ce emitea cântece stranii artificiale». Legendarul Christian Rosenkrentz și povestea sa se oprește aici, fiind vorba nicidecum de gentilomul de origine germană, presupus a fi trăit între 1378 și 1485.

După o altă ipoteză, în jurul anului 1200 au existat în apusul Europei numeroase romane ale Rozei, dintre care o mențiune aparte îi revine celui al lui Guillaume de Larraine (1260), terminat de Jean de Meung, îndreptat împotriva conducătorilor religioși, Arnoldus Villanova (către 1253), Lullius (circa 1270), Ortholanus, Roger Bacon și Roza Mistică a lui Nicolas Flamel (1330-1413), roman închinat zeiței Venus.

Privitor la originea simbolului, Jean M. Rivière menționează următoarele[1]: «Floarea simbolică a Rozacrucienilor a fost adoptată de către Biserica de la Roma ca întruchipare a mamei Mântuitorului, iar de către cea de la Toulouse drept însemnul misterios al adunării generale a Credincioșilor Iubirii. Aceste metafore erau deja folosite de către Paulicieni, predecesorii

1) Jean M. Rivière: Istoria Doctrinelor Esoterice, Ed. Symposion, București, 1996.

catharilor, încă din secolele X şi XI (Schmidt, citat de Sédir, Histoire des Rose-Croix, Paris, 1910). Este bine cunoscută utilizarea simbolică a trandafirului de către Dante, în scrierile sale. Aroux ne informează că la muzeul din Viena se află două medalii reprezentându-l pe Dante şi pe pictorul Pietro de Pisa; ele aveau pe revers inscripţia F.S.K.I.P.F.T. adică Frater sacrae Kadosh, Imperialis Principatus, Frater Templarius (La Comedie de Dante, Paris, 1856).

După Karl Kiesewatter, al cărui străbunic ar fi fost imperator rozacrucian în secolul XVIII, acest semn ascundea deopotrivă existenţa unei frăţii, numită a Rozacrucienilor, ale cărei origini ar data încă din 1250; un episcop de Treves, contele de Falkenstein, ar fi fost unul dintre membrii proeminenţi ai acestei asociaţii, fiind el însuşi, un foarte renumit şi luminat prinţ şi părinte al filosofilor, după expresia timpului.

Conform unui manuscris aflat în posesia sa şi intitulat Compendium totius philosophiae et Alchymiae Fraternitas Rosae-Crucis, ex mandato Serenissimi Comitis de Falkenstein, Imperatoris nostri, anno Domini 1374. Acest manuscris - continuă Kiesewatter - conţine teorii alchimice în spiritul acelui timp şi o colecţie de procedee preţioase pentru cunoaşterea Alchimiei practice. Nu trebuie să căutăm în el o filosofie sau o teosofie în sensul atribuit în prezent acestor termeni; cuvântul Philosophia este luat doar în sensul de Alchimia sau Physica. Totuşi, acest manuscris este de un interes istoric deosebit, întrucât contele de Falkenstein este pentru prima oară desemnat cu titlul de Imperator, care va rezista peste veacuri şi, mai ales, pentru că aici apare pentru prima oară denumirea de Fraternitas Rosae-Crucis. Este foarte probabil că Frăţia secretă a Alchimiştilor şi Magilor şi-a consacrat numele datorită simbolului reprezentat de Rosaria, foarte des întâlnit în acea vreme, şi la care s-a referit Arnaud, Lullius, Ortholan, Roger Bacon şi mulţi alţii. Acesta este simbolul Rozei, în care măreţia deplină se juxstapune simbolului credinţei creştine: Crucea».

Legenda a amplificat răsunetul Rozacrucienilor, existenţa lor pare a fi dovedită de numeroase mărturii; Raymond Lullius (1235-1315) precizează în operele sale, că pe vremea lui, în Italia

exista o societate de fizicieni, un rex physicorum. Lullius a efectuat o demonstraţie în faţa reprezentanţilor acesteia de a schimba culoarea mercurului. În lucrările unor alchimişti ca Raymond Lullius, Arnaud de Villeneuve şi alţii se poate descoperi originea metodelor pithagoreice şi a tendinţelor alchimice ale Rozei-Cruce.

În Lullius redivivus denudatus oder neu belebter und gründlich erklärter Lullius (Theatchym, Frankfurt şi Leipzig, 1772) se relatează despre existenţa unei asociaţii oculte. În volumul III din Theatrum chymicum latin, un tratat anonim vorbeşte de existenţa unui parlament hermetic existent în Franţa, care funcţiona pe la mijlocul secolului al XV-lea. În 1586 s-a adunat la Lunéville o milicia crucifera evangelica, în care se vorbeşte de măsurile Templului mistic şi de o Roză Cruce, de reînnoirea pământului şi de reforma generală.

Dacă existenţa asociaţiilor Rozacruciene în Europa este de necontestat începând cu 1250, abia în anul 1600 putem spune că se constituiseră fraţii propriu-zise ale Rozei-Cruce, după cum avea să menţioneze Sédir

Abia spre sfârşitul domniei lui Henric al IV-lea oamenii au auzit pentru întâia dată vorbindu-se de o asociaţie foarte ocultă de teosofi-taumaturgi, Rozacrucienii aveau în urma lor deja un secol de existenţă. Mai mult ca sigur că îşi luaseră denumirea de la o emblemă pentaculară de tradiţie pentru ei, identică cu cea pe care Valentin Andreas, marele maestru din vremea respectivă o avea gravată pe inel: Crucea Sf. Ioan cu patru trandafiri deschişi în cele patru unghiuri ale ei.

Există autori care susţin că ordinul nu ar fi mai vechi de vremea în care a trăit Valentin Andreas. Aceasta este complet greşit! Am amintit doar despre existenţa articolului din statut care porunceşte ascunderea vreme de o sută opt de ani a existenţei acestei fraţii mistice. Mai adăugăm că cu mult înainte de 1613, anul în care a apărut manifestul Rozacrucienilor şi chiar înainte de 1604 anul în care li s-a perceput existenţa, descoperim semne ale prezenţei acestora. Toate arcanele Rozacrucienilor sunt reprezentate într-unul din pentaclele din Amphitheatrum sapientiae alternae, în care se poate vedea desenat de Khunrath

un Christ având brațele întinse în cruce, într-o rază de lumină. Or cartea datează din 1598. Să nu mai vorbim de rozicrucianul Paracelsus mort în 1541.

Studierea operelor lui Heinrich Khunrath (1560-1605), J. Boehme (1574-1624) și J. B. Van Helmout (1577-1644) relevă folosirea unor simboluri comune, printre care și Rozacrucea, fapt care ne permite să afirmăm că mulți dintre ei - pe care nu i-am menționat - erau uniți printr-o legătură inițiatică! Cristalizarea curentelor esoterice pare să fi avut loc pentru prima oară în 1614 când au apărut două pamflete, de care am mai vorbit, scrise de același autor, intitulate:

- Reforma Universală și Generală a Întregii Lumi
- Fama Fraternitatis sau Confreria Celebrului Ordin al R.C. (Roza-Cruce). Mesaj adresat conducătorilor, nobililor și învățaților Europei.

Această ultimă lucrare s-a epuizat relativ repede în secolul al XVIII-lea și Frederek Nicolai din Berlin a retipărit-o în 1781, schimbând data și locul tipăririi. O altă ediție din Fama Fraternitatis a apărut la Frankfurt pe Main în 1827 la care s-a adăugat o parte intitulată Confessio. Lucrările menționate au avut un mare impact asupra opiniei publice, fiind traduse în mai multe limbi străine.

Vom reda o listă cu principalele lucrări care au circulat în acea vreme.

Reforma Universală este o lucrare satirică, printre altele vorbindu-se despre presupusa convocare a unui Congres pentru reformarea lumii. Găsim în ea idei democratice de reformă, idei pe care le vom reîntâlni la Franc-Masonerie.

Fama Fraternitatis este povestea evlaviosului, spiritualului și prea-luminatului Părinte Fr. Christian Rosenkrentz. Lucrarea a circulat vreme de mai mulți ani sub formă de manuscris, iar Haselmeyer declară că a primit-o în Tirol în 1610 sub forma unui apel de intrare în Ordinul Rozei-Cruce. Sperber afirmă că ea a fost menționată în 1595 în diverse scrieri, iar Kazaner precizează anii 1570-1585.

Confessio sau Confesiunea Frăției Rozei-Cruce. Anonim, Frankfurt, 1615.

Opinie asupra lăudabilului Ordin al Rozei Cruce, de Adam Bruxius, M.D. 1616.

Mesaj către Frăţia Filosofică a Rozei Cruce de Valentin Tschimessus, Goerlitz.

Thesaurus Fidei sau advertisment adresat novicilor Frăţiei Rozei-Cruce, 1619.

Fons Gratiae, de Trenacus Agnostus, C. W. 1619.

Raptus Philosophicus sau Revelaţii Filosofice pentru Frăţia R.C. 1619 de Rodophilus Stansophorus.

Silentium Post Clamores Apologie sau Apărare de R.M.F. 1617.

Frater Crucis Rosacae sau Ce fel de oameni sunt Rozacrucienii? de M.A.O.F.W. 1617.

Speculum Constantiae. Apel către noii membri ai Societăţii R.C. de Trenacus Agnostus, C.W. 1618.

Themis Aurea. Legi şi regulamente ale lăudabilei Frăţii a R.C. de Michael Maier. Imp. Cons. Com. Eg. Ex. 1618.

Tintinabulum Sapnorum sau Descoperirea preafericitei, Frăţii a Ordinului R.C. de Trenacus Agnostus, C.W. 1619.

Frater nou Frater. Avertismente către discipoli, R. C: 1619.

Prodromus Rhodo-Stauroticum. Îndrumări pentru practicarea Alchimiei, 1620.

Colloquim Rhodo-Stauroticum. Discurs despre Frăţia R.C., 1621.

Christian Rosenkrentz: Căsătoria chimică Anno 1459 (?) (1781).

Referitor la Ch. Rosenkrentz, Fr. Wittemans ne oferă următoarele, informaţii (după Jean M. Rivière op. cit. p. 349): «Conform unei tradiţii existente în familia von Roesgen Germelshausen , membrii acesteia se numărau printre iniţiaţii în misterele germanice; asasinarea în 1208 a Legatului Pontifical Pierre de Castelnau i-a oferit papei Inocenţiu al III-lea pretextul să încredinţeze Dominicanilor sarcina exterminării ordinului Albigenzilor. Castelul Germelshausen a fost asediat, incendiat şi jefuit. Întreaga familie a fost exterminată în modul cel mai barbar cu putinţă. Cel mai tânăr vlăstar, Christian, a scăpat şi a fugit, îndreptându-se mereu către răsărit. Ajutat de coreligionari, se

pare că a ajuns până la urmă în Turcia şi în Arabia, unde a fost socotit demn de a i se dezvălui secretele Ordinului Rozacrucienilor, care era în floare de câtva timp în aceste ţări. Revenit în Europa, Christian a renunţat la numele său de familie şi l-a luat pe cel de Rosenkrentz».

În *Fama Fraternitatis* este redată pe larg legenda lui Christian Rosenkrentz. O reproducem şi noi după Jean M. Rivière.

«Se spune că era un nobil german, educat într-o mănăstire; că, mult timp înainte de epoca Reformei, făcuse un pelerinaj în Ţara Sfântă însoţit de un alt frate din mănăstirea lui şi că, în perioada şederii lor la Damasc, au fost iniţiaţi de câţiva învăţaţi arabi în tainele ştiinţei oculte. După ce au stat trei ani la Damasc, au plecat la Fez, în Africa, unde s-au perfecţionat în Magie şi în relaţiile dintre Macrocosmos şi Microcosmos. După o călătorie în Spania, Rosenkrentz s-a întors în Germania, unde a înfiinţat un fel de mănăstire pe care a numit-o Sanctus Spiritus şi a rămas acolo aşternând în scris tot ce ştia despre ştiinţa ocultă şi continuându-şi cercetările. Şi-a luat ca asistenţi mai întâi trei, apoi alţi patru călugări din aceeaşi mănăstire în care fusese educat şi a întemeiat astfel, prima societate Rozacruciană. Ei au condensat întreaga lor ştiinţă într-o serie de cărţi care, se spune, mai există şi astăzi şi se află în posesia câtorva Rozacrucieni. Se povesteşte că la o sută douăzeci de ani după moarte, s-a descoperit intrarea în mormântul său. O scară ducea la o boltă subterană cu o uşă deasupra căreia scria Post annos CXX patebo. Sub boltă ardea o lampă care s-a stins în clipa în care s-au apropiat oamenii de ea. Bolta avea şapte laturi şi şapte unghiuri, fiecare latură având o lăţime de cinci picioare şi o înălţime de opt picioare. Partea sa superioară înfăţişa cerul şi pământul şi era împărţită în triunghiuri, în vreme ce fiecare latură era împărţită în zece pătrate. În centru se afla un altar acoperit cu o placă de cupru pe care erau gravate literele A.C.R.C. şi cuvintele: Hoc Universi Compendium vivus mihi Sepulchrum feci. La mijloc se găseau patru figuri înconjurate de cuvintele Nequaquam Vacuum, Leges Ingum, Libertas Evangelii, Dei Gloria Intacta. Sub altar a fost descoperit trupul lui Rosenkrentz,

intact, fără cel mai mic semn de putrefacție. În mână ținea o carte din pergament având pe copertă litere aurite și un T (Testamentum?) și care se încheia cu Ex deo nasciumur. In Iesu morimur. Per Spiritum Sanctum reviviscimus. Apoi urmau semnăturile fraților prezenți la înmormântarea defunctului».

Numele celui considerat drept întemeietorul Rozei-Cruci, Christian Rosenkrentz este incontestabil simbolic și nu vom reține din legenda de mai sus decât inițierea sa în Asia Mică, cu alte cuvinte simbioza credinței creștine cu cea musulmană. Țelul Roza-Cruce era în acea vreme, distrugerea Bisericii Romano-Catolice și înfăptuirea unei reforme spirituale profunde, instaurarea unei gnoze în care să lipsească învățăturile religioase ale vremii.

În secolul al XII-lea, Ordinul a atins renumele său de vârf ca urmare a publicării și difuzării masive a manifestului «Fama fraternitatis» atribuit pe nedrept lui Valentin Andreae (1586-1654). Acest manifest constituie în realitate, unul din elementele pregătitoare pentru reînvierea ciclică a Ordinului, conform legii care-l guvernează: după o perioadă activă de 108 ani, el intră într-o perioadă echivalentă de somn, pentru a-și relua apoi activitatea, după cum am arătat mai înainte.

Ordinul Rozicrucian american

În 1693, sub conducerea Marelui Maestru Johannes Kelpius (1673-1708), coloni rozicrucieni veniți din toate țările Europei s-au îmbarcat pentru Lumea Nouă la bordul vasului «Sarah Maria». La începutul lui 1694 ei au debarcat la Philadelphia și s-au stabilit acolo. Câțiva ani mai târziu, o parte din ei s-a răspândit în vestul Pennsylvaniei și au fondat o nouă colonie. După ce și-au construit propria lor tipamiță, ei au editat numeroase capodopere ale literaturii mistice, iar datorită acestor Rozicrucieni europeni învățătura autenticei Roza-Cruce a fost introdusă în America. Tot sub impulsul lor s-au ivit numeroase instituții americane, iar lumea artelor și a științelor a cunoscut o dezvoltare fără precedent în S.U.A. Personaje eminente precum

Benjamin Franklin (1706-1790) şi Thomas Jefferson (1743-1826) au avut strânse legături cu opera acestor Rozi-Crucieni.

Fraternitatea Rozicruciană actuală de sorginte americană îşi datorează existenţa lui Max Heindel, autor al unei serii de lucrări, dintre care cea mai importantă este «Cosmogonia Rozicruciană». Fraternitatea Rozicruciană predă cursuri prin corespondenţă despre Filozofia Rozicruciană, Astrologie şi Biblie. Oricine se poate înscrie ca student al cursului preliminar. După ce şi-a completat cursul preliminar, elevul este înscris la sediul din Oceanside pe lista studenţilor regulaţi pentru o perioadă de doi ani. După care, dacă este pătruns de adevărul acestor învăţături şi este gata să rupă orice relaţie cu oricare alt ordin ocult sau religios, cu excepţia bisericilor creştine şi a Ordinelor Fraterne, el poate să-şi ia angajamentul care îl admite la rangul de candidat. Când candidatul a îndeplinit condiţiile cerute şi şi-a completat durata noviciatului, el poate să adreseze o cerere direct la Secţia Ezoterică a sediului de la Oceanside pentru a primi instrucţiuni individuale de la Fraţii Vârstnici prin Secretarul General.

Sediul Internaţional al Fraternităţii Rozicruciene

După fondarea Fraternităţii Rozicruciene (Asociaţie al cărei scop este să difuzeze învăţăturile Rozicruciene şi să ajute aspiranţii pe calea progresului) a devenit necesar de a crea un sediu permanent împreună cu instalaţiile şi echipamentele indispensabile pentru dezvoltarea operei Rozicruciene. În acest scop, a fost achiziţionat un teren în apropierea oraşului Oceanside (California, Statele Unite) 140 km la sud de Los Angeles şi 55 km la nord de San Diego, oraş situat nu departe de frontiera mexicană.

Această proprietate ocupă o situaţie dominantă, oferind o vedere magnifică a Oceanului Pacific spre vest şi a unor frumoşi munţi, înzăpeziţi iarna către est.

Califomia de Sud este excepţional de favorabilă dezvoltării spirituale, graţie eterurilor foarte dense cu care este încărcată

atmosfera, în special la Mount Ecclesia, nume dat de Max Heindel domeniului Rozicrucian.

Construcţia clădirilor a început în 1911. Capela construită în 1913 şi în care se celebrează în fiecare zi două servicii de un sfert de oră fiecare, a fost renovată în 1962. Duminică dimineaţa are loc un serviciu comportând o alocuţiune. Publicul este liber să acceadă la toate serviciile celebrate în capelă.

Templul, centrul activităţii de vindecare spirituală, a fost inaugurat cu prilejul Crăciunului din 1920. Un serviciu, la care nu asistă decât candidaţii, este celebrat acolo în fiecare seară.

Clădirea administrativă a fost construită în 1917 şi renovată în 1962. În 1975, o nouă clădire administrativă a fost construită în apropierea celei vechi; ea cuprinde birouri pentru diversele servicii: Editorial, Ezoteric, Spaniol, Contabilitate şi Executiv. La primul etaj ale vechii clădiri sunt serviciile Francez, German, de Astrologie şi al Redacţiei. Tot acolo se găsesc şi rezervele de broşuri şi de alte texte. Parterul aceleiaşi clădiri adăposteşte atelierele de imprimerie şi de legătorie, ca şi asortimentul de cărţi.

Sala de mese serveşte mâncarea vegetariană pentru personal şi public. Ea a fost construită în 1914, mărită în 1939, renovată în 1962 şi modernizată în 1977.

Clădirea Sanatoriului a fost inaugurată în 1931 şi utilizată timp de un anumit număr de ani pentru a adăposti şi trata pacienţi atinşi de boli necontagioase. În prezent serveşte drept casă de oaspeţi. (Guest House) pentru membrii şi colaboratorii Ordinului.

Clădirea Serviciului de vindecare a fost construită în 1940. Ea adăposteşte birourile unde lucrează secretarii însărcinaţi cu acest departament.

În 1801, conform regulilor, Ordinul a intrat în S.U.A. într-o perioadă de linişte. Concomitent el a rămas foarte activ în Franţa, în Africa, în Anglia, în Germania, în Elveţia, în Rusia, în Spania şi în Orient. În 1909, dr. H. Spencer Lewis a plecat în Franţa pentru a primi instrucţiuni referitoare la Ordinul Roza-Cruce. El studiase metafizica şi ezoterismul vreme de mai mulţi ani. După ce a trecut numeroase examene şi diverse probe iniţiatice, a fost autorizat să întâlnească pe unul din responsabilii francezi ai Ordinului. La puţin timp după această întâlnire, el a fost iniţiala

Toulouse şi însărcinat oficial să pregătească resurecţia Ordinului Rozicrucian în America.

Când totul a fost gata pentru resurecţie, a apărut primul manifest public în S.U.A. care anunţa noul ciclu de activitate al Ordinului ce a fost denumit atunci «Ordinul Vechi şi Mistic al Rozicrucienilor» (A.M.O.R.C.). Lewis a fost numit în mod legal Imperator de către Consiliul Suprem al S.U.A.; el şi-a îndeplinit cu cinste misiunea şi a perpetuat cunoaşterea tradiţională a Ordinului, dezvoltându-i în acelaşi timp activităţile în jurisdicţia sa. La trecerea lui, în 1949, în cealaltă existenţă spirituală, Ralph Maxwell Lewis a fost desemnat pentru a prelua funcţia de Imperator. După cel de al doilea război mondial, Venerabilii Rozei-Cruci din Europa au decis să aplice pe tot pământul metoda de învăţare adoptată de Ordinul din S.U.A.

Menţionăm existenţa Rosicrucianismului de Aur (Lectorium Rosicrucianum) de inspiraţie gnostică şi cathară.

Ordinul Rozicrucian european

Marea Lojă de jurisdicţie franceză a A.M.O.R.C.-ului îşi are sediul la Castelul din Omonville. Acest castel este situat în comuna Tremblay, departamentul Eura. În acesta se află focalizat egregoria Roza-Cruce pentru toate ţările francofone.

A.M.O.R.C. are ca Imperator pe Christian Bernard şi ca Mare Maestru pe Serge Toussaint. Orice membru trebuie să plătească o cotizaţie anuală în schimbul cărela primeşte lunar un set de broşuri privitor la exerciţiile spirituale ce le are de îndeplinit. Ordinul are 12 grade la care se parvine pe bază de vechime.

*

* *

Ordinul Rosa-Cruce a prezentat o mare importanţă şi influenţă asupra Franc-Masoneriei, puternic influenţată în secolul al XVIII-lea prin aceşti adepţi. Cât despre organizaţiile moderne, care afirmă că sunt continuatoarele mişcării, ele continuă, într-adevăr, vechea Roza-Cruce. Acestui tip îi aparţin.

«Ordinul vechi şi mistic Rosa-Crucian (A.M.O.R.C.) creat şi condus iniţial de H. Spencer Lewis;

«Ordinul Kabbalistic Rosacrucian» al lui S-de Guaita;

«Rosa-Cruce catolică» al lui Peladan;

«Rosacrucian Fellowship» al lui Max Heindel. «Ordinul Rosicrucianismului de Aur». Martinismul este strâns legat de A.M.O.R.C.

Simbolism

«Rosa-Cruce este simbolul format dintr-un trandafir roşu fixat în mijlocul unei Cruci, unde se întretaie cele două braţe componente, tot de culoare roşie «deoarece a fost împroşcată cu sângele mistic şi divin al lui Hristos»[1].

«Simbolul, arborat, după spusele lui Robert Fludd (Summum Bonum), de cavalerii creştini în timpul Cruciadelor are o dublă semnificaţie: Crucea reprezintă Înţelepciunea Mântuitorului. Cunoaşterea desăvârşită; Trandafirul este simbolul purificării, al ascezei care distruge dorinţele carnale, semn deopotrivă şi al Marii Opere alchimice, adică purificarea şi perfecţiunea Magisterului. Întâlnim aici şi cosmogonia hermetică, Crucea (emblema masculină) simbolizând divina Energie creatoare ce fecundează matricea obscură a substanţei primordiale (simbolizată de Roză, emblema feminină), de unde rezultă apariţia Universului.

Expansiunea rosicrucianismului

Mişcarea rosicruciană a cunoscut o mare dezvoltare mai cu seamă în Germania, unde printre cei mai importanţi membri ai săi se numără Andreae, Mynsicht, Gutmar, Michael Maier (1568-1622), Jacob Boehme (1574-1624), Robert Fludd.

Rosicrucianismul îşi părăseşte patria de origine. Episcopul ceh Comenius, unul din principalii şefi ai Bisericii Fraţilor Mosavi, cere enoriaşilor să ridice «un Templu al Înţelepciunii, după principiile, legile şi regulile Marelui Arhitect, Dumnezeu însuşi»

1) Serge Hutin: Societăţile secrete, Editura de Vest, Timişoara, 1991, p. 59.

şi merge în Olanda, ţară liberală, unde îşi recrutează noi discipoli. Numărul ádepţilor din Franţa era ceva mai restrâns, printre ei numărându-se Michel Potier şi chirurgul David de Planiscampy. Cea mai mare extindere a ordinului a cunoscut-o însă Anglia, datorită eforturilor depuse de Robert Fludd (1574-1637). Fludd călătorise pe întreg continentul, în special în Franţa, Italia, Spania şi Germania. Iniţiat în ritul Fratriei, Fludd se reîntoarce la Londra şi ajunge Mare Maestru al ramurii britanice a Organizaţiei. Fiind concomitent şi mason, va introduce în aceasta sistemul Gradelor Înalte.

Riturile de iniţiere

La început, Rosicrucienii germani au practicat sistemul «Superiorilor necunoscuţi» conform căruia adepţii inferiori nu-i cunoşteau pe cei care aveau grade superioare lor. Era o concepţie care se baza pe credinţa Fraţilor, care admiteau un mod de păstrare a tradiţiei secrete prin oameni eliberaţi de dominaţia simţurilor, ce călătoreau necontenit.

Există un mare număr de organizaţii moderne care se pretind mai mult sau mai puţin cu adevărat, a fi continuatoarele Rozi-Crucienilor:

Rosicrucian Society, din care au făcut parte Eliphas Lervy şi romancierul Bulwer Lytton.

Fraternitas Rosae Crucis a lui Quakertown, în Pennsylvania.

Rosicrucian Fellowship, fondată în America de Max Heindel.

A.M.O.R.C. fondată în 1916 de Spencer Lewis.

Fraternitatea din Luxor

Fraternitatea hermetica

Templum Rosae Crucis

Brotherhovd of Light

Ordre kabbalistique de la Rose-Croix fondat în 1889 de marchizul Stanislas de Guaita, căruia i-a succedat F. Ch. Barlet şi apoi Papus

Ordre de la Rose-Croix du Temple et du Graal ou de la Rose Croix catholique schismă din precedenta organizaţie, instituită în 1890 de Josephin Péladon

F.T.L. societate secretă rozicruciană fondată de ocultistul Sédir.

În lucrarea lui J.V. Andreae intitulată «Nunţi chimice» sunt prezentate unele aluzii la diverse rituri iniţiatice. Mai există o relatare a unei iniţieri cu scopul de a-l face pe neofit să retrăiască destinul lui Ilie şi Enoch (răpiţi la Cer), în Tractatus theologo-philosophicus de Fludd[1]. Despre ritualurile Rozi Crucit ne putem face o imagine studiind riturile şi ritualurile franc-masoneriei, gradul 18 având aici denumirea de Rosa-Cruce. În decursul secolului al XVIII-lea au avut loc numeroase modificări. Toate doctrinele hermetice au simboluri şi alegorii asemănătoare. Spre exemplu, iată descrierea datorată lui Vuillaume, a Ierusalimului Ceresc, aşa cum e înfăţişată de viziunea Rosicrucianâ: «În fundul ultimei încăperi e un tablou, unde se vede un munte, din care izvorăşte un râu, pe malul căruia creşte un arbore ce poartă douăsprezece feluri de fructe. Pe vârful muntelui se află un soclu compus din douăsprezece pietre preţioase încastrate în douăsprezece pietre de temelie. Deasupra soclului e un pătrat de aur, iar pe fiecare din laturile sale sunt trei îngeri, cu numele fiecăreia din cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. În pătrat e o cruce, iar în centrul ei e culcat un miel». Această descriere (inspirată din Cartea XXI a Apocalipsului sfântului Ioan) poate fi comparată cu descrierea făcută de Fludd în Tractatus theologico-philosophicus. Acest grad Rosicrucian reproduce Cina cea de Taină din simbolismul creştin.

Ordinul Martinist Tradiţional

Ordinul Martinist Tradiţional pentru Franţa şi ţările de limbă franceză este o asociaţie cu scop nelucrativ aflată sub incidenţa legii din 1901.

1) V. Sédir. Hist. et doctor des Rose-Croix, pp. 115-116.

Asociaţia are ca scop: 1) Să perpetueze şi să propage în toate modurile principiile, practicile, învăţăturile şi idealurile Ordinului Martinist Tradiţional aşa cum au fost ele stabilite în Franţa şi alte ţări ale Europei şi de a perpetua riturile şi ceremoniile iniţiatice, activităţile umanitare, ideile religioase, filosofice sau ştiinţifice aşa cum au fost stabilite de Martinès de Pasqualli, (1727-1779), Louis Claude de Saint Martin şi alţi fondatori, organizatori şi conducători ai Ordinului Martinist original din Europa.

2) Să perpetueze, să reanime, să propage în toate modurile şi prin toate mijloacele moderne, prin scris, oral sau alte moduri, să pună în practică între persoanele de ambele sexe ce vor fi considerate demne şi capabile, vechile învăţături religioase, etice, morale, filosofice şi umanitare ale primilor discipoli ai creştinismului şi al Fraţilor Terapeuţi şi altor organizaţii care, odinioară existau în diferite părţi ale Europei, Asiei şi Africii unite toate sub autoritatea Supremului Consiliu al Templului şi al Ordinului Martinist.

Louis Claude de Saint-Martin (1743-1803) a transmis iniţierea pe care o poseda lui Radolf de Salzmann, de Gichtel şi Jacob Böhme, lui Abbatele de la Noue, la care a locuit multă vreme la Aulnay, în apropiere de Sceaux, unde se mai găseşte şi astăzi casa şi lui Chaptol, Conte de Chantelup. La rândul său, Abbatele de la Noue a transmis preţioasa sarcină lui André Chénier, ghilotinat în timpul Terorii şi lui Antoine-Marie Hennequin. Acesta l-a iniţiat la rândul său pe Henri de la Touche, care l-a iniţiat pe Adolphe Desbarolles, Conte de Authencourt, care a iniţiat-o pe verişoara sa Amélie de Boisse-Mortemart, care a transmis iniţierea şi tradiţiile nepotului său Pierre Augustin Chabuseau ce a precedat pe numeroşi martinişti actuali.

Paralel Chaptal a iniţiat un necunoscut al cărui nume nu ne-a parvenit, dar care a trebuit să existe, pentru că vom regăsi pe Henri Delaage, în 1880, în posesia acestei iniţieri. Pe patul de moarte Henri Delaage l-a chemat pe tânărul medic Gerard Encause (1865-1916) pe care l-a binecuvântat şi l-a consacrat «S.I.» după regulă remiţându-i tradiţia secretă. Rezumăm cele de mai sus:

Louis-Claude de Saint Martin

↓ ↓

Abbatele de la Noue	Jean Antoine Chaptal
Antoine-Marie Hennequin	Henri Delaage
Henri de la Touche	G. Encousse (Papus)
Adolphe Desbarolles	
Amélie de Boisse-Mortemart	
Augustin Chaboseau.	

Rezultă din acest tabel că filiaţia Martiniştilor actuali iniţiaţi de M.A. Chaboteau este incontestabilă. Cea a Martiniştilor lui Papus în măsura în care ea se leagă de singura ramură Chaptal-Delaage şi în măsura în care Papus însuşi se leagă de această singură ramură, există o îndoială. Chaptal a murit în 1832 şi nu l-a putut iniţia pe Henri Delaage care s-a născut în 1825 şi avea pe atunci şapte ani. Papus a spus că unul dintre elevii direcţi ai lui Saint Martin, de Chaptal a fost bunicul lui Delaage, dar nu precizează cine i-a fost tatăl.

În fine, regularitatea martinistă a lui Papus este sigură, pentru că Papus nu poseda ipotetica filiaţie a lui Delaage. Augustin Chaboseau a precizat într-un articol inedit acest punct al istoriei martinismului contemporan. El spune că Gerard Encausse şi el însuşi vor modifica iniţierile, conferind şi unuia şi celuilalt ce au primit. Se poate deci afirma că dacă Papus era deţinătorul iniţierii de la Saint Martin, el o datora lui Augustin Chabosseau.

Iniţierea dată de Ordinul Martinist în prezent este conformă cu cea originală, dar este precedată de un grad ajutător de probă şi cuprinde doi timpi: unul care este de iniţierea propriu-zisă şi cel de al doilea care se referă la transmiterea puterii de iniţiere.

În 1939 un convent general reunit la Bruxelles a Societăţilor şi Fraternităţilor Iniţiatice ne-masonice şi a Ordinului Martinist reînnoit în 1931, a făcut să fie singurul recunoscut a fi posesor al regularităţii provenite de la Saint-Martin şi singurul admis să vorbească în numele Martinismului.

Adăugând calificativul de Tradiţional, Ordinul Martinist s-a răspândit în diverse ţări (S.U.A., Belgia, Danemarca, Suedia, Olanda) unde au fost regularizate formaţiile provenite din Papus

care s-a considerat ca fiind libere pentru că ele nu vroiau să recunoască nici-o organizaţie ca fiind continuatoarea lui Papus datorită modificărilor aduse după moartea acestuia şi prin pretenţii nejustificate la tradiţia lui Saint-Martin.

Dr.Encausse, Augustin Chaboseau, pe atunci bibliotecar la Muzeul Guimet şi Jean Moreas, luau masa în fiecare marţi într-un restaurant de pe malul stâng al Senei, în Paris. Din întâmplare conversaţia între Papus şi Chaboseau a făcut să descopere că ambii posedau o filiaţie regulată de la Louis Claude de Saint-Martin. Papus s-a decis să fondeze un Ordin care să fie denumit Ordinul Martinist. Împreună cu zece ocultişti parisieni, Papus şi Chaboseau au format un prim «Suprem Consiliu» din doisprezece membri. Papus s-a însărcinat cu redactarea regularizărilor rituale, ştiind că primise în 1880, cu trei ani mai înaintea lui Augustine Chaboseau, filiaţia de la Saint-Martin.

Ambii şi-au amintit şi au consultat notiţele luate cu prilejul iniţierii şi au reconstituit ceremonialul folosit în prezent sub numele de vechiul ritual din secolul optsprezece. Astfel că ei au redat ritualului forma sa primitivă.

Cei doisprezece membri ai primului Consiliu Suprem al Ordinului au fost: Papus, Chaboseau, Stanislas de Guaita, Chamuel, Séder (Yvon LeCoup) Paul Adam, Maurice Barrès, Jules Lejay, Montiere, Charles Barlet, Jacques Burget şi Joséphin Péladau.

Barrès a demisionat ca şi Joséphin Péladau fiind înlocuiţi cu Dr. Marc Haven şi respectiv Victor Emile Michelet. Ordinul Martinist format astfel în 1884 şi-a propus să organizeze temple martiniste şi să se facă cunoscut în mediile spiritualiste.

După Papus şi Stanislas de Guaita, unii ocultişti încercau să mute axa de gravitaţie a esoterismului pentru a-l situa în afara Parisului, pe pământul său de baştină: Astfel s-a decis în Înaltul loc că o mişcare de răspândire va trebui să fie întreprinsă cu scopul de a-i selecţiona pe adevăraţii iniţiaţi capabili să adapteze tradiţia occidentală la secolul ce era pe punctul de a începe. Scopul era de a apăra perenitatea acestei tradiţii şi de a contracara maşinaţia destinată să conducă pe cercetătorii sinceri către un impas - Martinismul a fost creuzetul acestei transmutări.

Papus a demisionat în 1890 din Societatea Teosofică şi din acea clipă Martinismul s-a organizat într-o manieră mai categorică. Iniţierile martiniste au devenit tot mai numeroase şi în anul următor, în iulie 1891, Ordinul Martinist şi-a ales un Consiliu Suprem compus din 21 membri. S-a procedat la o alegere pentru a-l desemna pe Marele Maestru al Ordinului, care a fost Papus. Graţie talentului lui Papus şi ajutorului material al lui Lucien Manchel (Chamuel), ordinul a marcat în acest timp o creştere. Primele loji martiniste au fost create la Paris şi au fost în număr de patru: «Sfinxul» condusă de Papus, unde se efectuau studii generale; «Hermanubis» condusă de Sédir, unde se studia mistica şi tradiţia orientală; «Velleda» condusă de Victor-Emile Michelet, care se consacră studiului simbolismului; «Sphinge», cea de a patra, era rezervată adaptărilor artistice. În numeroase oraşe franceze şi în străinătate, grupări martiniste începuseră să se formeze. Ordinul Martinist a luat o mare extindere în străinătate: Belgia, Germania, Anglia, Spania, Italia, Egipt, Tunisia, Statele Unite, Argentina, Guatemala şi Columbia. Numărul din aprilie 1898 al revistei «Iniţierea» preciza că în 1897 existau 40 de loji în întreaga lume şi în 1898 acest număr crescuse la 113.[1]

În zilele noastre Ordinul Martinist Tradiţional este condus de fratele Christian Bernard şi Serge Toussaint, care îndrumează şi Ordinul Rozi-Crucienilor.

La baza învăţăturii martiniste stau învăţăturile lui Martinez de Pasqualis, scrise în «Tratatul Reintegrării» poţi regăsi legătura cu Creatorul şi te poţi reintegra în lume prin practicile ocultismului, în special prin ceremonii date în care se apelează la forţele intermediare[2].

---

1) Întocmit pe baza cursurilor Ordinului Martinist Tradiţional, 1996.
2) Paul Ştefănescu: Magia Înaltă, Ed. Miracol, 1997

Ordinul Suveran al Sf. Ioan de Ierusalim (Ordinul de Malta)

Majoritatea istoricilor care s-au ocupat de originea Ordinului Spitalului Sf. Ioan de Ierusalim, au atribuit fondarea acestei instituţii unui anume Gérard şi unui grup de negustori amalfitani ce ţineau de mănăstire benedictină.

În bula papală din 1113 emisă de papa Pascal II, se arată că Spitalul Sf. Ioan din Ierusalim, primul bastion al Ordinului Ospitalierilor ar fi fost o fundaţie personală a lui Gérard. Nedispunând de alte surse documentare anterioare despre această fundaţie, trebuie să fim de acord ca datare, cu cea a documentului mai sus menţionat, care atribuie instituţia canonică Ospitalierilor din Ierusalim. Dar unii autori consideră că exista înainte de anul 1095 un document în care se vorbeşte despre un senior francez Pierre Abon, care îndreptându-se în pelerinaj spre Ierusalim a făcut donaţii «către Dumnezeu şi Sfântul Mormânt şi bisericii Sf. Ioan a Spitalului din Ierusalim, lui Gerard, ospitalier cât şi celorlalţi fraţi ai spitalului din Ierusalim[1]. Deci, se pare că Spitalul Sf. Ioan din Ierusalim fondat de Gerard aproape de biserica Sf. Ioan Botezătorul din Ierusalim, aşa cum se specifică în bula papală din 1113, exista înaintea anului 1095 şi ea nu a putut fi identificată în mod sigur cu stabilimentul analog fondat de amalfitani.

După mărturii evidente, negustorii din Amalfi, localitate situată în apropiere de Neapole, obţinuseră de la califii Egiptului, cu care aveau relaţii comerciale, concesionarea unui loc în partea creştină a oraşului Ierusalim. Amalfitanii au ridicat aici o biserică «Sfânta Maria Latină», o mănăstire şi un centru medical destinat îngrijirii pelerinilor bolnavi. Toate aceste instituţii se aflau sub protecţia Sf. Ioan Botezătorul. Stabilimentele erau deservite de călugării din ţara lor sub conducerea unui abate.

---

1) Extras din Margareta Oprişan: Istoria politică a Ordinului Suveran al Sfântului Ioan de Ierusalim, 1993.

Fundaţia amalfitană exista de mulţi ani, când cruciaţii au cucerit Ierusalimul. Dominique Miège consul al Franţei la Malta, plasează fondarea acestei instituţii în 1049.

Nu s-a dovedit că Gerard, care în 1099 îi îngrijea pe săraci la spital, ar fi fost una şi aceeaşi persoană cu Gerard pomenit de papa Pascal al II-lea ca fiind fondatorul Spitalului din Ierusalim din apropierea bisericii Sf. Ioan Botezătorul. Guillaume de Saint-Estève vorbeşte despre primul Gérard ca fiind paznicul şi administratorul spitalului amalfitan şi nu că ar fi fost fondatorul acestuia. Originile Ordinului Spitalului fiind foarte modeste nu subzistă nici-o dovadă directă care să stabilească că Gérard, sfântul său fondator să fi fost originar dintr-o ţară sau alta.

Există multe opinii controversate legate de originea lui Gérard. Ipoteza cea mai probabilă este aceea că el s-ar fi născut în sud. Conform unei vechi tradiţii din Evul Mediu, venerabilul Gérard, fondatorul Ordinului este din Martiques, în Provence, unde îi sunt păstrate rămăşiţele pământeşti. Pentru acest motiv ramura respectivă a avut întotdeauna precădere în organizarea Ordinului; de asemenea în Provence, Ordinul a dispus de primele posesiuni.

În timp ce la origine unicul scop al Ordinului Ospitalierilor Sf. Ioan din Ierusalim fusese îngrijirea săracilor şi infirmilor, odată cu magistratura lui Raymond du Puy, al doilea şef al Ordinului, acesta a devenit şi militar, păstrându-şi totodată caracterul de caritate. Prima ocazie cu care şi-a manifestat menirea militară a fost apărarea şi securitatea aşezămintelor ospitaliere.

Începând cu anul 1137 membrii săi s-au angajat în războaiele duse împotriva duşmanilor creştinităţii. Începând de acuma membrii Ordinului religios şi militar al Ospitalierilor Sf. Ioan din Ierusalim au fost legaţi nu numai prin triplul jurământ religios (sărăcie, castitate, supunere), dar şi prin obligaţia de a se consacra îngrijirii săracilor şi infirmilor, dar şi prin angajamentul de a combate cu armele pe duşmanii credinţei catolice. Sub magistratura lui Raymond du Puy membrii Ordinului care se chemau toţi la fel «fraţi servind pe săraci» s-au divizat în trei clase: a cavalerilor, a capelanilor şi a servanţilor. Marele Maestru Raymond du Puy de origine franceză a fost institutorul

cavalerilor Ospitalierilor. Statutul promulgat sub magistratura lui Alphonse de Portugal, între 1204 şi 1206 fixează existenţa titlului de noblețe ca o condiţie necesară admiterii la rangul de cavaler. Ordinul Ospitalierilor s-a menţinut în Palestina până la căderea regatului latin din Ierusalim (1291) fixându-şi sediul, succesiv la Tyr, Margat şi la Sf. Ioan de Acra. După cucerirea acestuia din urmă de către sarazini în 1291, sediul Ordinului s-a stabilit la Limisso, în Cipru.

Ospitalierii au cucerit insula Rodos, transferând acolo în 1310 sediul Ordinului. Ordinul devine din acel moment efectiv suveran şi de atunci a fost cunoscut sub numele de Ordinul Suveran de Rodos sau Ordinul Cavalerilor de Rodos. După ce au respins timp de aproape trei secole, toate atacurile dirijate spre această insulă, Ospitalierii asediaţi din iunie până în decembrie 1522 de armata turcă a sultanului Soliman al II-lea, au fost nevoiţi să cedeze. Capturarea s-a făcut în următoarele condiţii: Ospitalierii aveau dreptul de a-şi lua drapelele, armele şi artileria, sultanul Soliman al II-lea, furnizându-le hrană şi corăbii pentru a pleca; locuitorii Rodosului aveau posibilitatea să-i urmeze, cei ce rămâneau fiind exceptaţi să mai plătească tribut vreme de cinci ani.

La 1 ianuarie 1523 Marele Maestru Philippe de Villiers de l'Isle - Adam s-a îmbarcat cu cavalerii săi şi cu aproape patru mii de persoane de toate vârstele şi condiţiile. Părăsind Rodosul, după ce au trecut succesiv prin Sitia, Spina-Longa, Spakia, Cerigo, Gallipoli, Messina, Cumus, Baies, Civita-Vechia şi Roma, cavalerii au ajuns în ianuarie 1524 în oraşul Viterbe, pe care papa Clement al VII-lea l-a stabilit ca sediu al Ordinului. Abia instalaţi, o epidemie de ciumă decimă Ordinul şi pe rodesienii ce-l însoţeau. Acest trist eveniment determină noi peregrinări ale Ordinului prin Corneto, Nisa şi Syracusa. Pierderea insulei Rodos l-a ridicat Ordinului statutul de suveranitate, rămânându-i doar caracterul de independenţă politică de care beneficiase înainte de cucerirea insulei. În vreme ce Ordinul Ospitalierilor rătăcea astfel, în căutarea unui azil unde să se poată reorganiza, Carol Quintul, care tocmai adăugase insulele Malta şi Gozo imenselor sale domenii, se gândea să cedeze această insulă, cu

anumite restricţii, unei puteri care să fie foarte interesată să o păstreze şi care să ştie să se facă respectată de naţiunile europene fără să le inspire nelinişte. Carol Quintul s-a folosit de ocazia ce i se oferea; el le propuse cavalerilor Sf. Ioan de Ierusalim să le cedeze Insula Malta. Dar cu o condiţie: Marele Maestru de atunci al Ordinului, Villiers de l'Isle Adam să facă jurământ de fidelitate faţă de Coroana Spaniei, fapt care era lucru de neconceput, fiind incompatibil cu independenţa Ordinului. În sfârşit, printr-o diplomă datată 1530 el le-a concesionat suveranitatea Maltei sub suzeranitatea Coroanei de Sicilia, cu obligaţia de a transmite în fiecare an, cu ocazia sărbătorirl sfintelor un şoim vice-regelui Regatului celor două Sicilii reprezentând Coroana Spaniei de care depindea cea a Siciliei. Iată clauzele acestei importante donaţii făcute la Castelfranco, la 23 martie 1530: «Împăratul donează pe vecie, atât în numele său cât şi al urmaşilor şi moştenitorilor săi, Reverendissimul Mare Maestru al Susnumitului Ordin şi al amintitei Religii a Sf. Ioan, ca sediu nobil, liber şi scutit de taxe, castelele, pieţele şi insulele Tripoli, Malta şi Gozo, cu toate jurisdicţiile şi teritoriile lor şi dreptul de viaţă şl de moarte fără apel la vreun suveran asupra tuturor bunurilor, proprietăţilor, persoanelor şi locuitorilor acestor insule, dezlegându-i pe aceştia de legământul de fidelitate pe care îl vor face de acum faţă de noul lor prinţ căruia Împăratul îi cedează domeniile, dările, taxele şi drepturile ce aparţin Coroanei sale în aceste insule». Totodată erau impuse Ordinului o serie de condiţii în afara omagiului anual, cum ar fi: Ordinul se angaja să nu permită viitorilor membri să aducă vreun prejudiciu statelor Regelui celor două Sicilii şi supuşilor acestui regat; Episcopul de Malta va fi numit de rege fiind ales dintre cei trei prelaţi propuşi de Ordin; Amiralul Ordinului sau locotenentul său trebuie să aparţină neamului italian, iar cel care îl vor înlocui la comandă nu trebuie să fie suspectaţi de Coroana Siciliei. Cedarea Maltei unei puteri străine nu se va putea face decât cu acordul expres al Regelui celor două Sicilii. Ordinul mai avea misiunea secretă de a curăţa bazinul Mării Mediterane de piraţi. Prin urmare Ordinul devenea vasal faţă de Regatul celor două Sicilii, vasal el însuşi Sfântului Scaun. Actul prin care insula Malta a fost cedată

Ordinului a fost aprobat prin scrisoarea apostolică a papei Clement al VII-lea din 25 aprilie 1530, dată de la care Ordinul Ospitalierilor Sf. Ioan de Ierusalim s-a numit Ordinul Suveran de Malta. Marele Maestru Jean Parisot de la Valette s-a remarcat prin organizarea rezistenței împotriva atacurilor armatelor turcești. Un fapt ieșit din comun s-a ivit. Comanderiile ce alcătuiau bailatul de Brandenburg au aderat în 1539 la protestantism constituind Ordinul Protestant Prusac al Sf. Ioan. Era pentru prima oară când avea loc o pactizare cu necatolicii. La 2 februarie 1775 s-a constituit Marele Priorat al Poloniei ce îngloba șase Comanderii.

Către sfârșitul Evului Mediu s-au impus două noi principii printre națiunile europene: cel al echilibrului dintre ele și cel al solidarității internaționale, principii călăuzitoare care vor conduce la proclamarea drepturilor omului. Totodată Franța va căpăta o influență preponderentă datorită în primul rând a teritoriului pe care îl ocupa. Între Malta și Turcia va dăinui o stare de război permanent, încercându-se să se obțină o încetare a acesteia. Ca urmare s-a semnat un tratat prin care se prevedea încheierea unui armistițiu pe o perioadă de 20 ani. În final Turcia nu mai reprezenta o amenințare pentru creștinătate și a adus garanții concrete Franței și Rusiei privitor la salvgardarea Locurilor Sfinte. De remarcat că forțele Ordinului nu au fost capabile să recupereze Palestina și Rodosul, capacitatea de luptă a cavalerilor fiind mult diminuată. De asemenea Ordinul a abandonat și lupta împotriva piraților care infestau Marea Mediterană, aceasta constituind o greșeală a Marelui Maestru de Rohan. Cavalerii îmbogățiți de capturi nu mai respectau jurământul de sărăcie. Napoleon I va trage următoarele concluzii, aspre dar justificate în privința Ordinului: «După expulzarea din Rodos, Carol Quintul a cedat Insulele Malta, Cumine și Gozo cu condiția ca Ordinul să protejeze coastele Spaniei și Italiei împotriva pirateriei barbarilor. Lucrul acesta ar fi fost ușor de înfăptuit și Ordinul ar fi meritat respectul întregii creștinități. Jumătate din venituri ar fi fost suficiente pentru aceasta. Dar cavalerii și-au însușit bunurile ce le-au fost date pentru utilitate publică și servirea creștinătății. Luxul lor a scandalizat toată

Europa. Călugării cel puţin făceau ceva, erau utili vieţii spirituale, dar aceşti cavaleri nu sunt buni de nimic, nu fac nimic, nici un serviciu (...) Cavalerii erau obligaţi să-şi facă expediţiile. Patru sau cinci galere se plimbau în fiecare an prin Mediterana şi participau la sărbători în porturile Italiei, Spaniei şi Franţei, evitând cu grijă coastele barbare (...) Ordinul a devenit inutil. Când templierii instituiţi pentru a păzi templul din Ierusalim şi pentru a escorta pelerinii la Sfântul Mormânt, au fost transportaţi în Europa, Ordinul nemaiavând scop, a decăzut».

Napoleon nu avea decât în parte dreptate, căci demnitarii şi cavalerii Ordinului puteau poseda o importantă avere personală, fiind prin tradiţie prinţi ai caselor suverane.

În 1789, Ordinul de Malta era privit ca o instituţie de noblețe, iar cavalerii trebuiau să facă dovezi riguroase de mai multe generaţii ca aparţinând nobilimii mai înainte de a fi admişi în Ordin. Apartenenţa la clasa nobiliară va sta la baza unui conflict între Ordin şi Franţa revoluţionară. «Alte situaţii au cauzat decăderea acestei mari umilinţi creştine, printre care trebuie să remarcăm: relaxarea morală datorită pierderii spiritului religios, uzurparea treptată a autorităţii Ordinului de către Marii Maeştri, care au redus activitatea Adunării Generale doar la domeniul ocupaţiilor administrative, sfârşind prin a nu o mai convoca; dreptul pe care şi-l atribuiau prinţii creştini ai Ordinului de a dispune de principalele demnităţi, şi în sfârşit, expansiunea franc-masoneriei printre cei mai înalţi demnitari ai Ordinului»[1].

Ordinul a cunoscut o criză datorită situaţiei sale financiare dezastruoase şi a intrigilor aduse de francmasonerie, aceasta fiind devotată în acelaşi timp englezilor, generalului Bonaparte şi Marelui Maestru de Hompesch.

În ajunul revoluţiei franceze Ordinul era împărţit în 8 mari Ramuri, care se divizau la rândul lor în 25 Mari Priorate, administrate fiind de către un Mare Prior şi în Ballate, al căror număr diferă de la o epocă la alta; acestea erau administrate de un bail. Marile Priorate se împart la rândul lor în 671 comanderii dintre care 13 erau protestante. Comandorul, care locuia pe

1) P.J.-L.O. Doublet: Memoires Historiques sur l'Invasion et l'Occupation de Malte par une Armée Française en 1789, Paris, 1883, p. 81.

respectivul teritoriu, era un Frate ce se distinsese în mod cu totul remarcabil în decursul campaniilor. El era înconjurat de invalizi, de care se ocupa comunitatea, el îi primea pe Fraţii ce reveneau din Ţara Sfântă sau urmau să plece într-acolo. El avea în grijă supravegherea bunei funcţionări a activităţilor efectuate în cadrul domeniului, distribuia pomenile şi îi ajuta pe pelerinii săraci sau bolnavi. Ordinul Suveran de Malta cuprindea trei categorii de membrii: 1 cavalerii 2 preoţii 3 scutierii. La aceste trei categorii de membrii efectivi ai Ordinului se adăuga şi cea de «cavalerii aspiranţi». Cavalerii se împărţeau la rândul lor în cavaleri ai Marii Cruci sau baili şi cavaleri ai Micii cruci sau simplu cavaleri. Alegerea Maretui Maestru al Ordinului decurgea în felul următor: în Ziua decisă pentru efectuarea alegerii membrii Ordinului - cavalerii - se adunau separat pe Ramuri, la sediul Ordinului pentru a alege fiecare, prin scrutin majoritar, trei cavaleri, numiţi şefi de vot, prin urmare erau aleşi 24 şefi de vot pentru cele opt Ramuri componente ale Ordinului. Aceşti cavaleri, la rândul lor alegeau dintre ei pe şeful comisiei de propuneri, pe candidatul la Marea Magistratură şi un triumvirat de electori format dintr-un cavaler, un preot şi un scutier. Acestora li se adăugau alţi membri până se constituiau 16 electori, câte doi de fiecare Ramură, care trebuiau să ratifice alegerea candidatului propus de cei 24. Printre alte grade care existau în ierarhia cavalerească, se poate menţiona: cavaler de graţie, cavaler magistral, şi cavaler de justiţie. Aşa-numitele grade sau clase de onoare şi de devoţiune erau obligate, conform statutului să prezinte dovezi de noblețe pentru trecerea de la un grad la altul.

Înaintea căderii Maltei,candidatul la titlul de cavaler al Ordinului Suveran al Sfântului Ioan de Ierusalim, zis de Malta, după ce dădea dovadă concretă de noblețe şi filiaţi în cadrul prioratului unde s-a născut şi după ce trecea probele impuse de Ramura căreia îi aparţinea prioratul, avea în faţa sa trei modalităţi pentru a putea fi admis în funcţie de vârstă, ca major, ca minor sau ca paj. În cazul Ramurii franceze pentru prioratele pendinte de acestea: dovezile de noblețe erau de minimum 100 de ani şi 8 generaţii. Primirea ca major se făcea numai începând de la vârsta de 15 ani împliniţi, fără limită superioară. Cavalerii primiţi

ca majori trebuiau să efectueze patru caravane sau expediţii, după care urma depunerea jurământului. Expediţiile nu erau admise după îndeplinirea vârstei de 50 de ani. Copii se puteau prezenta încă imediat după naştere - aduşi de părinţii lor - pentru a fi admişi la gradul de «cavaler minor», vechimea decurgând din momentul înregistrării atestatului la cancelaria Ordinului. Sosirea la mănăstire, cei cinci ani de şedere în Malta şi profesiunea de credinţă trebuiau să fie efectuate mai înainte de vârsta de 26 ani împliniţi. Aspiranţii la gradul de paj ai Marelui Maestru, trebuiau să aibă cel puţin 12 ani şi maximum 15, urmând ca la vârsta de 16 ani să fie admişi la viaţa religioasă, când aveau acces la noviciatul de un an şi puteau să-şi înceapă expediţiile, două aveau cel puţin şase luni de şedere în Malta, nefiind obligaţi la altă limită de timp decât cea fixată pentru cavalerii majori. Membrii Ordinului nu trebuiau să posede bunuri pe cale ilicită sau să fie de origine israelită sau mahomedană. Cavalerii celor trei categorii suportau: plata cheltuielilor necesare trecerii de la o categorie la alta, suma fiind aceeaşi pentru cavalerii majori şi paji şi de două ori mai mare pentru minori; 4 expediţii de câte 6 luni împărţite în 2 serii (1 ianuarie-30 iunie şi 1 iulie-31 decembrie) în fiecare an; obligaţia de şedere timp de 5 ani în Malta, numărul de ani putea fi redus la 2, după două expediţii socotite ca timp de şedere; depunerea jurământului de credinţă (sărăcie, castitate, supunere).

Formula jurământului pentru călugări era următoarea: «Eu... jur, promit şi fac credinţă Dumnezeului atotputernic, Glorioasei Fecioare Maria şi Sfântului Ioan, patronul nostru, prin graţia sa, să păstrez adevărata supunere celui ce-mi va fi comandat de Dumnezeu şi religia mea; să trăiesc fără bunuri proprii şi să rămân cast, aşa cum stă bine tuturor Credincioşilor Catolici».

Condiţiile ce trebuiau să le îndeplinească ecleziaştii (preoţii) şi scutierii, constau în faptul ca ei înşişi, părinţii lor şi strămoşii lor să fi fost cinstiţi, să facă parte din burghezie şi să fi avut ocupaţii onorabile.

Semnul distinctiv al tuturor membrilor Ordinului care depuseseră jurământul era în 1789 crucea albă cu opt puncte din

pânză de in, cusută pe haine sau manta, de culoare neagră. Crucea de devoţiune, aceasta nu era acordată decât după ce hotăra Adunarea Generală pentru merite deosebite. Marele Maestru nu putea acorda decât patru astfel de distincţii. Marea Cruce de onoare era o distincţie rezervată prinţilor şi unor persoane de rang superior. Ea se acorda extrem de rar.

În baza unei vechi reguli, aflată încă în vigoare în 1789, Marea Cruce nu se acorda ca şi uniforma aferentă, decât suveranului absolut, ca şi unor personaje ilustre, cu condiţia ca acestea să fi plătit dreptul la această distincţie.

Ordinul poseda patru mânăstiri de călugăriţe, care se împărţeau în trei clase: călugăriţe de justiţie, călugăriţe de oficiu şi novice. Primele două clase erau asimilate cu cavalerii. În afară de acestea din Ordin mai făceau parte şi Doamnele Marii Cruci.

În 1789 Ordinul avea încheiat de 67 ani armistiţiul cu turcii, iar confruntările cu ambarcaţiunile barbarilor încetaseră de aproape patru ani. Ordinul era condus de un şef sau Mare Maestru numit pe viaţă, a cărui autoritate era controlată de către un Consiliu. Consiliul era de mai multe feluri:

1. *Consiliul Ordinar* sau Consiliu Secret de Stat sau simplu, Consiliul format din Marele Maestru care îl prezida, locţiitorul Marelui Maestru sau al Magistraturii dacă aceasta exista (şi care prezida în lipsa Marelui Maestru), episcopul de Malta, starețul bisericii conventuale a Sfântului Ioan din La Valetta, din şapte susţinători sau baili conventuali sau locţiitorii lor şi alţi cavaleri prezenţi, din cavalerul cel mai în vârstă reprezentând Susţinătorul Angliei, vice-cancelarul care asista la citirea şi înregistrarea actelor şi proceselor verbale şi care avea drept de vot consultativ în caz că nu era cavaler bail.

2. *Consiliul complet*, prezidat tot de Marele Maestru, era compus din câte doi vechi cavaleri provenind din cele opt Ramuri (dintre care doi reprezentau ramura engleză) numiţi prin alegere şi din membri Consiliului Ordinar; aceasta era un tribunal de apel al Consiliului Ordinar ale cărui cauze puteau fi evocate la Adunarea generală sau Roma; Consiliul Complet avea grijă de anumite funcţii, ca aceea a locţiitorului Magistral vacant, dădea investitura Marelui Maestru ales de arhipelagul Maltez, negocia

armistiţiile cu infidelii şi trata orice problemă pe care i-o delega Adunarea Generală. Se mai numea şi Consiliu Complet de Stat.

3. *Adunarea Generală* constituită pentru modificarea uzanţelor, pentru reglarea problemelor de administraţie, în guvernare şi în Ordin; ea era tribunalul suprem al Ordinului şi avea durată limitată. Era compusă din Marele Maestru, Consiliul Ordinar, dintr-un procuror pentru fiecare Ramură şi în plus câte unul pentru fiecare Mare Priorat. Dintre acestea se alegeau 16 membrii, dar din fiecare Ramură, ceilalţi membri le încredinţau întreaga putere. Tot ceea ce hotărau aceştia avea putere de lege şi nu putea fi abrogat decât de altă Adunare Generală.[1]

Misiunea pe care Ordinul de Malta o avea consta în a duce un război permanent şi perpetuu împotriva inamicului creştinităţii. Forţa militară a cavalerilor de Malta fără a fi importantă, era totuşi foarte eficace: patru sau cinci galere în secolul al XVI-lea, şase sau opt în secolul următor, ele se puneau la dispoziţia ţărilor creştine aflate în conflict cu otomanii, primului şef al spaniolilor şi veneţienilor. În sec. XVIII-lea ameninţarea otomană fiind dispărută, activitatea navală a Ordinului s-a transformat într-o poliţie a mării de combatere a corsarilor barbari.

Cavalerii se recrutau din sânul aristocraţiei şi trebuiau să facă dovada unei ascendenţe nobile pe cel puţin patru generaţii. Dar pentru a-şi asigura relaţii înalte, Ordinul închidea când era cazul ochii în privinţa acestei exigenţe. După ce Reforma a gonit Ordinul din Anglia şi din o mare parte a Germaniei, cavalerii proveneau esenţialmente din Europa romană. În 1631, dintre cei 2054 de membri ai Ordinului, 49% erau francezi, 28% italieni, 20% spanioli şi portughezi şi 3% germani. De altfel, cavalerii trebuiau să ţină seama de nişte interese, adesea contradictorii. Atâta vreme cât ordinul era de natură religioasă, ţinea de Roma dar mai depindea şi de Spania, stăpâna Siciliei căreia Malta îi era supusă şi de Franţa în măsura în care 45% din venituri proveneau de la comanderiile aflate în această ţară. În secolul al XVI-lea Ordinul se afla pe orbita spaniolă întrucât Carol Quintul

---

1) Geraud Michel de Pierredon: Istoria politică a Ordinului Suveran al Sfântului Ioan de Ierusalim (Ordinul de Malta) Ed. Universităţii Bucureşti, 1993. Selecţie făcută de Margareta Oprişan.

şi Filip al II-lea dispuneau de o poziţie dominantă în Marea Mediterană şi insula se aproviziona cu grâu din Sicilia. Începând cu anii 1660 şi declinul puterii spaniole, Ordinul a fost din ce în ce mai mult sub influenţa Franţei, astfel încât în secolul al XVIII-lea se putea spune că Malta prezenta pentru regat toate avantajele unei colonii, fără a avea vreun inconvenient.

Istoria Ordinului s-a terminat în iunie 1798, odată cu ocuparea insulei de către soldaţii lui Bonaparte ce se îndreptau către Egipt. Cavalerii, după ce au transportat suveranitatea Maltei către Franţa, s-au dispersat în ţările de origine şi în Rusia, unde ţarul Pavel I-ul a încercat în zadar să-şi supună Ordinul sub conducerea sa.

Ordinul de Malta actual, reconstituit la Roma în anii 1830 şi recunoscut în Franţa ca o asociaţie cuprinsă şi prevăzută în legea din 1901, nu mai are prea mari legături cu instituţia pe care pretinde s-o reprezinte.

E un ordin aristocratic şi militar iar acum nu mai este nici una şi nici alta. S-a convertit într-o organizaţie caritabilă care mai păstrează simbolismul şi fastul de altă dată[1].

Înţelepţii Sionului

Conform datelor existente în literatură[2] «Înţelepţii Sionului» este o organizaţie secretă creată în Anglia de către evreii rabini, conducători politici şi spirituali ai poporului evreu, proveniţi din diasporă. Aceştia în intervalul 1640-1689 au plănuit în Olanda revoluţia engleză vizând înlăturarea de pe tronul Angliei a Stuarţilor. Înţelepţii Sionului au finanţat cu mari sume de bani diversele părţi, reuşind prin bani şi influenţă să aducă în fruntea armatei olandeze pe Wilhelm cel Tăcut din casa Nasau-Orania care a devenit cunoscut sub numele de Wilhelm al Oraniei care ulterior s-a căsătorit cu Maria a II-a, fiica lui Jacob al II-lea. «Înţelepţii Sionului» au intermediat o întâlnire între Wilhelm şi

1) Michel Fontenay: L'Histoire Nr. 198, 4. 1996. p. 32.
2) Jean van Helsing: Organizaţiile secrete şi puterea lor în secolul XX, Ed. Alma, 1996.

Mary, fiica cea mare a Ducelui de York - sora regelui Carol al II-lea al Angliei, fratele şi urmaşul lui Jacob al II-lea. În 1677 ei s-au căsătorit şi au avut un fiu, pe Wilhelm al III-lea. În acest fel s-a realizat înrudirea casei regale olandeze cu cea engleză. Sprijinindu-se pe o serie de partide influente în Scoţia şi Anglia, s-a reuşit îndepărtarea de pe tron a Stuarţilor, fiind pus în 1689 în locul lor, Wilhelm al III-lea al Oraniei. Acesta a instituit ordinul Oraniei, organizaţie anticatolică, sprijinătoare a protestantismului, ordin care există şi în prezent şi care are numai în Irlanda peste 100.000 membri şi care participă activ la actualul război religios din Irlanda.

Regele Wilhelm al III-lea a implicat Anglia în războaiele costisitoare împotriva Franţei catolice, fapt care s-a soldat cu mari datorii pentru Anglia. Wilhelm al III-lea prin intermediul agentului său William Paterson a convins trezoreria britanică să împrumute 1,25 milioane lire sterline de la băncile evreieşti, fapt care a constituit o recompensă oferită «Înţelepţilor Sionului». Deşi s-a păstrat cel mai desăvârşit secret asupra condiţiilor în care a fost realizat împrumutul, până la urmă acestea au ieşit la iveală, fiind următoarele:

1. Numele celor ce împrumută va rămâne secret, acordându-li-se dreptul de a înfiinţa o bancă centrală, «Banca Angliei».

2. Directorilor «Băncii Angliei» li s-a acordat dreptul de a fixa după cum consideră preţul aurului la paritatea monedei de hârtie.

3. Li se acordă permisiunea ca pentru fiecare 500 g aur depus să poată împrumuta 10 lire sterline.

4. Li se dă împuternicirea să «consolideze» datoriile naţionale ale statului şi pentru acest lucru să încaseze impozite directe de la popor.

Acestea au fost condiţiile obiective în care a luat fiinţă Banca Naţională a Angliei. Tranzacţiile bancare neortodoxe au creat posibilitatea bancherilor evrei să dobândească un profit de 50% la o investiţie de 5%, bani pe care îi plăteau contribuabilii englezi. Creditorii nu au fost niciodată interesaţi ca datoriile să fie plătite deoarece în acest mod aveau posibilitatea de a influenţa şi

exercita o presiune asupra debitorilor şi indirect asupra vieţii politice engleze. Datorită acestor cauze pe care le-am menţionat, datoria naţională a Angliei a sporit de la 1.250.000 lire sterline în 1604, la 16 milioane lire sterline în 1698. După moartea lui Wilhelm al III-lea, tronul Angliei a fost ocupat de Casa de Hanovra, întrucât dinastia Windsor descinde din linia Hanovra, deţinând tronul până în zilele noastre. Poporul englez nu a fost încântat să aibă un rege de origine germană, fapt care a determinat crearea mai multor grupuri care se străduiau să readucă pe Stuarţi pe tronul Angliei. Pentru a se apăra, regii din linia de Hanovra nu au alcătuit o armată naţională ci au angajat mercenari germani, care au fost plătiţi din caseria statului englez, realizându-se în mod indirect un profit pentru bancherii evrei de la Banca Angliei. Majoritatea mercenarilor au fost puşi la dispoziţie de către prinţul Wilhelm al IX-lea din Hessen-Hanau, un prieten apropiat al Casei de Hanovra.

Protocoalele înţelepţilor Sionului

Există o întreagă literatură apocrifă în jurul unor pretinse «Protocoale ale înţelepţilor Sionului». Susţinătorii acestei literaturi - apărute la începutul secolului în Rusia - aparţin partidelor ce duc o politică de extremă dreaptă, cu caracter rasist, antisemit şi revanşard. Suntem de părere că nu au o bază reală şi sunt fructul unei imaginaţii exagerate. Le vom prezenta pe scurt, având scop exclusiv documentar[1]: «În anul 1750 Mayer Amschel Bauer, a preluat banca tatălui său, adăugându-şi numele de Rotschild. El era mason. În 1773 a avut loc în casa lui Mayer Amschel Rotschild o întâlnire foarte importantă la care au participat 12 evrei bogaţi ce acordau pe credit sume foarte mari. La această întâlnire, ţinută în cel mai strict secret, s-a discutat elaborarea unui plan spre a putea controla averea întregii lumi. Ei au constatat că prin înfiinţarea Băncii din Anglia au reuşit că controleze economia întregii ţări, dar planul lor era să poată avea un control absolut asupra averii lumii întregi. Un asemenea plan a fost discutat în astfel de cercuri cu câteva secole înainte. La

1) Jan van Helsing: Organizaţiile secrete, Ed. Alma, 1996, p. 22-23.

această dată Rotschild l-a prelucrat din nou. Acest plan poartă numele «Protocoalele înțelepților Sionului». Ele au fost secrete până în anul 1901, când printr-o întâmplare au căzut în mâna unui profesor rus, S. Nilus, care le-a publicat. Victor Marsden le-a tradus în engleză în anul 1921, un exemplar se află la British Museum din Londra.

În rezumat, aceste protocoale nu ar fi decât niște directive ale evreilor de a-și asuma supremația economică și bineînțeles politică, mondială. Regimul nazist a făcut mult caz despre conținutul lor, apărând și în zilele noastre broșuri în care sunt comentate, urmărindu-se de fapt ura împotriva evreilor.

Capitolul V

FRANC-MASONERIA

Franc-Masoneria este o instituţie filozofică, filantropică şi progresistă. Se presupune că prima menţionare a termenului Franc-Mason figurează într-o lucrare ce poartă titlul de «Pelerinaj de perfecţionare» scrisă de William Bonde (1526). În ea se poate citi: «suntem ucenici angajaţi să deprindem meseria de a practica virtuţile, într-o zi vom fi maeştri în meserie... Franc-Masonul îl obligă pe ucenicul său să înveţe într-o perioadă îndelungată de timp să cioplească piatra şi atunci când ucenicul a reuşit să o facă perfect, este admis ca Franc-Mason şi ales ca un bărbat apt pentru a deveni Maestru în meserie şi pus să devină un Maestru de lucrare şi un ordonator al aceleiaşi pietre ...Şi astfel el construieşte pentru Dumnezeul atotputernic, un templu glorios şi plăcut sufletelor voastre, noi ca lucrători şi el ca principal autor şi maestru al lucrării».

Franc-Masoneria a însemnat iniţial o asociaţie a constructorilor liberi, ce nu plăteau dările feudale. Ei erau constructori de catedrale. De aici provine şi numele: Franc-Maçon, în franceză; Freimaurer, în germană şi Freemason în engleză; Liber Muratori în italiană, au toate aceeaşi semnificaţie: constructori (zidari) liberi, adică oameni scutiţi de dări.

«Prin secolul al XI-lea[1], breslele de meşteşugari, urmaşe ale străvechilor colegii romane, posedau o organizare destul de riguroasă, centrată în jurul ideii de păstrare a secretului profesional. Fiecare breslă constituia un fel de societate secretă cu ritualuri, îmbinând simbolurile biblice, gnostice şi cu rudimente ale vechilor religii din Egipt, Grecia şi Imperiul Roman. Aveau un

1) Radu Comănescu şi Emilian M. Dobrescu: Istoria Franc-Masoneriei (926-1960) Ed. Tempus, 1992, pag. 13.

limbaj secret, un alfabet secret, semne şi parole pentru recunoaştere, precum şi vestimentaţie specială. Constructorii de edificii religioase alcătuiau doar una din multiplele asociaţii meşteşugăreşti. Situaţia lor specială, de oameni liberi, se datora mai ales strânsei relaţii cu clerul, căci primii maeştri constructori ai Evului Mediu au fost călugări.

Întâia atestare certă privind capacitatea de organizare a breslelor constructorilor ne-a parvenit însă chiar mai devreme, încă din sec. al X-lea. Athelstan, un rege englez, oferă mari privilegii zidarilor liberi, iar fratele său, Edwin, ajunge şeful acestora (Mare Maestru). În anul 926 organizaţiile constructorilor se întâlnesc la York şi redactează prima constituţie profesională. De atunci, York-ul a rămas centrul tradiţional, emblema Masoneriei engleze. Ca mari maeştri se vor succeda multe personalităţi celebre ale regatului britanic: în 960 Dunstan, arhiepiscop de Canterbury; în 1041 însuşi regele Edward Confesorul».

În anul 800, Carol cel Mare a fost încoronat ca împărat, la 25 decembrie. El a nutrit ideea unui Imperiu grandios, în care politica şi religia să formeze un tot unitar. Carol cel Mare va conferi o nouă strălucire blazonului mănăstirilor, în cadrul cărora urmau să fie instruiţi educatori, administratori, constructori şi arhitecţi. Călugării carolingieni au oferit adăpost maeştrilor constructori veniţi în căutare de lucru din Orientul Apropiat. Opera lui Carol cel Mare este continuată de nepotul său, Carol cel Pleşuv care va sprijini extinderea confreriilor de masoni. Cel mai bun exemplu îl oferă capela palatină din Aix-la-Chapelle, o splendidă operă arhitectonică ce îmbină simbolul cu lumina, demonstrând meşteşugul creator al masonilor.

În 876 are loc la Magdenburg deschiderea unui mare şantier, prilej cu care numeroşi masoni şi-au adus cu ei şi constituţiile lor, dar din păcate nu s-a păstrat nimic din acestea.

Abaţiile carolingiene din Germania au fost adevărate pepiniere de constructori de catedrale, constituind în acelaşi timp un loc de contact între cultura occidentală şi cea orientală, adusă de maeştrii veniţi din Orientul Apropiat.

În secolul al IX-lea are loc o expansiune a mănăstirilor benedictine pendinte ale statului auster al sfântului Benedict. Aceste mănăstiri au acordat tot sprijinul lor meşterilor constructori, fără nici-o restricţie. În mănăstiri, benedictinii adună un mare număr de manuscrise antice referitoare la arhitectură, astronomie, medicină şi matematici ca şi cele referitoare la diverse ştiinţe. Într-un asemenea climat elevat, sunt formate noile generaţii de constructori, ştiinţa fiind îmbinată cu religia.

Perioada cuprinsă între secolele al IV-lea şi începutul secolului al X-lea s-a remarcat prin două mari evenimente: primul prin deschiderea marii şcoli de cioplitori în piatră la Mont Saint Michel şi fundaţia de la Cluny (909).

Când vor începe lucrările de ridicare a imensei mănăstiri, clunisienii aplică învăţătura pitagoreică pe care o stăpânesc la perfecţiune şi vor construi de acum încolo edificiile după măsurile simbolice. Secretele iniţiatice sunt astfel transmise de la geometrul grec la marea abaţie occidentală. Terenul este pregătit pentru a permite începutul epocii catedralelor.

Prima atestare scrisă privitoare la înfiinţarea Franc Masoneriei din secolul al X-lea se referă la organizarea breslelor constructorilor, cel puţin aşa glăsuieşte una dintre legendele întemeierii Franc-Masoneriei. Regele anglo-saxon Athelstan, care a domnit până la 939, a rămas impresionat de sfântul Alban care a construit oraşul ce-i va purta numele. Ca urmare, Athelstan, impresionat de perfecţiunea lucrării, s-a iniţiat în meseria construcţiilor şi le-a atribuit noilor săi fraţi mari privilegii. De acum înainte, masonii se vor putea întâlni legal şi îşi vor putea ţine adunările generale având acordul regelui. Un fiu - după unii autori, un frate al regelui - va deveni Mare Maestru al Franc-Masoneriei şi fondează la York prima Mare Lojă care în 925 (sau 926) va aduna toate organizaţiile constructorilor, redactând şi prima constituţie profesională. York-ul rămâne prin tradiţie până în zilele noastre centrul tradiţional al Franc-Masoneriei de Rit Scoţian Antic şi Acceptat.

Edwin, la sfatul regelui Atelstan va constitui cele trei simboluri de bază ale ordinului, dintre care primele două vor rămâne valabile şi astăzi: un echer de aur, un compas de argint

cu vârfuri de aur şi o mistrie de argint. Edwin în calitate de Mare Maestru redactează Constituţiile masonilor, tipărind «Cartea Constituţiilor». Pentru a fi primit în rândul franc-masonilor trebuia să petreci o perioadă de ucenicie ce dura 7 ani şi se cerea credinţă în Dumnezeu, fidelitate faţă de rege şi păstrarea secretului masonic.

Anul 926 va marca naşterea ordinului, iar 1150 înseamnă atingerea apogeului. Confreriile masonice se reunesc la episcopia Kilwinnig, când are loc o fuziune între Masoneria Scoţiană şi Masoneria Orientală, fapt demonstrat prin construirea catedralei din Puy-en-Velay.

Prima lojă (banhütte) a constructorilor de catedrale, este menţionată pe şantierul din Magdeburg în anul 1215. În 1268, la Paris, magistratul negustorilor menţionează în scris sarcinile ce revin constructorilor, iar în 1275, la Strasbourg va avea loc prima reuniune a cioplitorilor în piatră din cinci mari loji: Magdeblurg, Köln, Zürich, Viena şi Strasbourg.

În 1351 apare pentru prima oară cuvântul franc-mason, când în Marea Britanie va apare «Statutes of labourers» în care se menţionează cuvintele «master freestone mason». În 1376, la Londra se adună la un loc toţi «freemasons», adică masonii liberi.

În secolul al XIII-lea, când va apare stilul gotic şi va lua extindere construcţia de catedrale în vestul Europei, numărul ucenicilor şi al calfelor va depăşi pe cel al maeştrilor călugări constructori. Laicii devin majoritari şi ca atare apar şi primii maeştri constructori mireni, care se vor regrupa în sânul ordinelor călugăreşti, mai ales în jurul Ordinului Templierilor Ordinul Templierilor va influenţa hotărâtor şi determinant Franc-Masoneria.

În Marea Britanie ca şi în Europa apuseană de altfel, existau de acuma confreril de constructori, de Franc-Masoni (freemasons), puternice şi cu dare de mână, scutite de dări şi protejate de suverani. Membrii erau admişi în corporaţie pe baza iniţierii, fiind obligaţi să păstreze secretul riturilor şi să respecte regulile.

Meseriaşii au început treptat să se organizeze şi toţi Franc-Masonii şi-au elaborat statutele în 1397 la Trèves, pe care le-au adoptat în 1459 la Ratisbonna. În Anglia au fost fixate de asemenea drepturile şi obligaţiile morale şi profesionale: «Regins» (sfârşitul secolului al XIV-lea), «Cooke» (către 1420) şi «Old Charges».

În Europa, papa Benedict al XII-lea aplanează conflictul ivit între Biserică şi Franc-Masonerie. În 1334 va confirma privilegiile pe care le acordase mai înainte Franc-Masonilor, şi trece peste deciziile conciliilor. Raymond du Temple devine în 1363 «Maestrul Construcţiilor», fiind acreditat până în anul 1405 pe lângă regele Carol al V-lea.

În preajma anului 1370 s-a început la York redactarea primelor regulamente masonice, drept urmare a ordonanţelor din 1352. Ele constau din charte şi constituţii, ce sunt cunoscute sub denumirea de «Vechile obligaţii», ce vor apărea între anii 1390 şi 1700 în peste 300 de versiuni. În acest fel are loc transpunerea în scris a unei părţi din regulile de viaţă ale Franc-Masonilor, Din aceste manuscrise rezultă că adunările masonice se deschid cu pronunţarea unei rugăciuni, iar cel care doreşte să devină Franc-Mason trebuie să petreacă mai întâi o perioadă de probă, în care timp va da dovadă în privinţa calităţilor sale. Cu prilejul iniţierii va depune un jurământ de credinţă Ordinului şi că va păstra secretele încredinţate.

Găsim în documente pentru prima oară că în 1396 zidarii care construiesc catedrala din Canterbury sunt denumiţi Franc-Masoni şi au sub ordinele lor «fraţi servanţi». Termenul de Franc-Mason începe să se încetăţenească, desemnându-i pe cei mai pricepuţi zidari, care alcătuiau împreună o corporaţie.

Treptat termenul de Franc-Mason devine obişnuit şi confreria care îi reuneşte pe membrii ei este puternică şi respectată de ceilalţi cetăţeni. Este sfârşitul secolului ai XIV-lea Neofitul, pentru a fi admis în confrerie, trebuie să execute o probă, care să fie o adevărată capodoperă, lucru întâlnit în corporaţiile meşteşugăreşti până în zilele noastre. Franc-Masonii îşi câştigaseră pe bună dreptate renumele de maeştri în sculptură şi arhitectură, creând opere dificile. La acea vreme nu exista încă

un organism masonic central, care să controleze toate lojile europene, fiecare lojă păstrându-şi autonomia ei şi ghidându-se din manuscrisul «Vechile obligaţii», alegând din aceasta varianta cea mai convenabilă.

Pentru a ne face o imagine despre structura Franc-Masoneriei din acea perioadă, vom cita statutul cioplitorilor de piatră germani grupaţi în camaraderie:

1. Împărţirea fraţilor în gradele de: Ucenic, Calfă şi Maestru.
2. Conducerea încredinţată unor şefi.
3. Excluderea profanilor.
4. Privilegiile acordate fiilor şi fraţilor.
5. Condiţiile ce se cer pentru admitere în Ordin;
6. Egalitate fraternă şi ajutorare mutuală;
7. Jurisdicţie specială;
8. Ritualul adunărilor;
9. Ritualul de iniţiere a neofiţilor;
10. Maniera de a saluta şi semnele de recunoaştere.
11. Obiceiul agapelor la sfârşitul fiecărei adunări (ţinută).
12. Examenele periodice la care sunt supuşi fraţii.[1]

La sfârşitul secolului al XV-lea numărul Franc-Masonilor din Europa se ridica la peste treizeci de mii. Prezenţa lor se regăseşte prin nenumărate semne lapidare gravate pe edificii ce demonstrează existenţa reţelei cioplitorilor în piatră.

Catolicismul declară o luptă deschisă societăţilor secrete şi între anii 1534-1535 au loc arestări şi chiar execuţii cărora le cad pradă protestanţii, printre care se numără şi numeroşi Franc-Masoni.

Herman, episcop de Köln, convoacă în 1535 o mare adunare la Köln, unde Franc-Masonii din capitalele europene îşi trimit delegaţi. Are loc redactarea unei charte, în care se afirmă vechimea instituţiei şi caracterul ei original. Se hotăreşte păstrarea semnelor şi ritualului, cerându-se patronajul sfântului Ioan. Primirea neofiţilor se va face numai în lojile ce au în compunerea lor cel puţin şapte fraţi, aflaţi sub conducerea unui maestru. Se păstrează în continuare bazele tradiţionale ale

1) Paul Nandon, Les origines religieuses et corporatives de la Franc-Maçonnerie.

ordinului. Cu prilejul reuniunii, se discută două subiecte în mod special: religia, necesitatea adoptării față de credință a unei atitudini foarte nete și în al doilea rând, rezolvarea crizei de comenzi pentru mari construcții.

Sunt semnalate, începând cu anul 1599, primele documente masonice administrative, cum ar fi de exemplu, procesele verbale ale Lojii «Saint-Mary's Chapel» din Edinburgh. A rămas consemnat primul proces-verbal de inițiere datând din 9 ianuarie 1598 al unei Loji din Scoția. Este perioada în care se pun bazele masoneriei, zisă «scoțiană», care este păstrătoarea vechii tradiții. Lojile își stabilesc sediile la orașe și devin mai accesibile profanilor.

În 1723 prin grija «Marii Loji» este publicată cartea: «Constituții, Istorii, Legi, Sarcini, Regulamente și Utilizări ale foartei venerabile confrerii a Franc-Masonilor acceptați, provenite din mărturii autentice și tradiții fidele de mai multe secole pentru a fi citite la primirea unui frate atunci când maestrul sau supraveghetorii vor considera s-o facă». Lucrarea este tradusă în limba franceză și apare la Haga în 1736.

Mai cunoscută cititorilor de limbă franceză este lucrarea lui La Tierce: «Histoire, Obligations et Statutes de la Très Venerable Confraternité des Francs-Macons» scoasă din arhivele lor conform tradițiilor cele mai vechi și aprobată de toate Marile Loji și adusă la zi pentru folosul comun al lojilor răspândite pe toată suprafața pământului». Frankfurt pe Main 1742.

Ediția lui La Tierce nu este o simplă traducere, ci o adaptare, cu un «Discurs preliminar».

Primul ritual a fost tradus din engleză. Au fost sfințite mai întâi locurile unde aveau loc reuniunile, desenând pe sol cu creta sau cu cărbunele, inaugurarea lojei; în apartamentele particulare, a fost posibil să se folosească panglici, semne de demarcație, litere mobile (E pentru est S pentru sud etc). Un covor, apoi un tablou înlocuia decorul imaginat. Pe tablou figurau soarele, luna, uneltele meseriei, piatra brută și piatra cioplită, coloanele Templului lui Solomon. Aceleași coloane încadrau poarta de la intrare. Lumânări aprinse simbolizau soarele, luna și pe Maestrul Lojei. În timpul ceremonlel, frații stăteau în

picioare, venerabilul fiind aşezat. Primele şorţuri au fost de culoare albă, mărginite cu o panglică albastră. Şnururi permiteau să se atârne bijuterii şi să se distrugă în acest mod gradul diverşilor ofiţeri. Învăţământul masonic era sumar iar fraţii ascultau povestea legendară a istoriei meseriei.

La 24 iunie 1717, ziua Sfântului Ioan, patru loji din capitala engleză: The Crown, The Goose and Gridiron, The Apple Tree, şi The Rummer and Grapes, au alcătuit o Mare Lojă, cu intenţia de a unifica regulamentele Masoneriei. Denumirile lojilor proveneau de la numele hanurilor, în a căror camere şi săli mai dosnice şi ferite de ochii indiscreţilor aveau loc adunările. Marea Lojă va păstra de la vechile societăţi profesionale ale constructorilor simbolismul, semnele de recunoaştere şi parolele, dezvoltându-le însă după modelul societăţilor secrete antice, va reorganiza ritualul şi va adopta de la templieri legende şi simboluri iar de la rozicrucieni idealul de eliberare al omului prin cultură. Franc-Masoneria nu mai era o corporaţie de maîtres d'oeuvre, ci devenise un corp pur «speculativ». Lucrarea lui Anderson publicată în 1723 a devenit Catehismul Franc-Masoneriei universale şi prezintă o istorie masonică învăluită în fantezie; partea a doua stabilea statutele, asemănătoare cu cele ale vechilor corporaţii de constructori, dar prin care societatea era deschisă pentru toţi cei ce îmbrăţişaseră «religia acceptată de toţi oamenii» şi îndemna Masonii să cultive iubirea frăţească, baza şi piatra de temelie asemănătoare cimentului, precum şi gloria vechii Fratrii. Ritualul păstra cele trei grade operative (ucenic, calfă şi maistru). Legenda menţionată în Constituţiile lui Anderson cum că Adam ar fi fost Franc-Mason, a făcut să scandalizeze papalitatea, care drept urmare în 1738 va condamna cu hotărâre Franc-Masoneria în bula papei Clement al XII-lea intitulată: «In eminenti apostolatus specula». Un război sângeros va fi declarat între Biserica Catolică de la Vatican şi Franc-Masonerie, conflict care durează şi în zilele noastre sub o formă mai ascunsă.

Constituţiile lui Anderson au devenit charta majorităţii Lojilor, din care se propaga o doctrină umanitară, deistă şi spiritualistă, deschisă creştinilor şi credincioşilor de orice cult.

Gradele superioare, lăsată în mod oficial la o parte, au fost păstrare în anumite loji de partizanii Stuarţilor. După înfrângerea totală a Iacobinilor, Gradele Înalte vor reapare cu întreg simbolismul lor esoteric şi vor ocupa locul în organizarea definitivă sub denumirea de francmasonerie scoţiană.

Începând cu anul 1742, nobilii din Franc-Masonerie nu mai sunt mulţumiţi doar cu cele trei grade ale Franc-Masoneriei albastre. Ei încep, aşadar, constituirea unui impresionant evantai de ritualuri şi grade superioare, oprindu-se la numărul 33. Ca surse de inspiraţie, apelează la tradiţiile Templierilor, Rozicrucienilor şi Hermetiştilor, iar ca istorie încep să declare mândri că originea Franc-Masoneriei se pierde în negura vremurilor. Nu vom insista asupra evoluţiei Masoneriei în secolele XVIII-XIX, nici asupra conflictului violent care a opus-o Papalităţii; despre toate aceste aspecte recomandăm bibliografia1.

*

* *

Iniţierea Masonică

Cel ce doreşte să intre în Ordinul Masonic adresează o cerere scrisă Lojei. Cererea este înregistrată şi discutată în cadrul Lojei, când Venerabilul desemnează trei masoni care discută cu neofit pe diverse teme, în general pe probleme privind drepturile omului şi egalitatea dintre oameni. Întrevederea se încheie cu o dare de seamă, pozitivă sau negativă, către ceilalţi masoni din loje. După aceea candidatul este chemat în faţa întregii adunări, care, având ochii acoperiţi cu o eşarfă neagră, îl pune noi întrebări. Adunarea trece la vot, iar candidatul este sau nu admis. Dacă este admis, urmează ceremonia de iniţiere solemnă, când i se atribuie gradul de ucenic. Candidatul alătură cererii sale un curriculum vitae şi un cazier judiciar fără pată.

Ordinul Masonic posedă un caracter universal şi el diferă de obedienţele naţionale, a căror istorie este legată de religie, politică şi factorii sociali.[1]

1) Paul Ştefănescu: Franc-Masoneria, vol. I, Ed. All 1996.
Paul Ştefănescu: Franc-Masoneria vol. II Simbolism, Ed. Miracol, 1996.

Fiecare obedienţă cuprinde mai multe loji sau ateliere, care formează celulele de bază ale masoneriei. Lojile dispun de o oarecare independenţă, dar trebuie să respecte regulile generale ale masoneriei, aşa cum concepe obedienţa din care fac parte.

Din punct de vedere istoric şi sociologie diferite francmasonerii coabitează în interiorul Ordinului Masonic. Obedienţa este sinonimul orientării predominante ce rezultă dintr-o asociaţie de loji. Obedienţele naţionale a căror existenţă este legal recunoscută de Marea Lojă Unită a Angliei sunt numite regulate, celelalte fiind neregulate.

Prezentăm în continuare un vechi jurământ masonic:

La ceea ce mă angajez să păstrez secretul sub pedeapsa la care mă voi supune, în caz că îmi voi călca cuvântul care e de a avea buzele arse cu fierul roşu, mâna tăiată, limba smulsă, ca după aceea în loja în care voi fi primit de fraţii franc-masoni în timpul ceremoniei de recepţie a fraţilor servanţi corpul meu să fie spânzurat, spre ruşinea eternă a perfidiei mele şi fricii altora, pentru ca la sfârşitul adunării să fie ars şi cenuşa trimisă principalelor loji ca fraţii mei s-o vadă şi să se îngrozească, după care ea să fie aruncată în vânt şi risipită şi astfel să se păstreze de către toţi fraţii o amintire teribilă a trădării mele. O Doamne, ajută-mă pe aceste trei sfinte Evanghelii».

Majoritatea riturilor masonice practicate astăzi sunt continuatoarele a celor stabilite în sec. al XIX-lea. Aproape toate au primele 3 grade identice (ucenic, compagnon [calfă] Maestru), rădăcina riturilor şi obedienţelor actuale a avut în 1723 doar două grade, iar din 1738, trei.

Vechea Franc-Masonerie, alcătuită din 3 grade, este denumită azi «simbolică» sau «albastră» (şorţurile maestrului au predominant culoarea albastră). Gradele adăugate după 1742 fac parte din Franc-Masoneria «roşie».

Iată care sunt principalele rituri masonice:

Ritul York

Prima Mare Lojă a Angliei s-a reunit la York în 926, când a adoptat prima constituţie. Acest rit are 7 grade: primele trei corespund Franc-Masoneriei albastre (pe care acesta a şi

organizat-o), apoi urmează: 4. Mark Master; 5. Past Master; 6. Most Excellent; Master; 7. Holy Royal Arch.

Ritul scoţian primitiv

A fost fondat la Namur de către Marchot. Are 33 de grade, după cum urmează: primele 3 ca în Masoneria albastră! 4. Maestru perfect; 5. Maestru irlandez; 6. Ales al Celor Nouă; 7. Ales al Necunoscutului; 8. Ales al Celor Cincisprezece; 9. Maestru Ilustru; 10. Ales Perfect; 11. Arhitect Minor; 12. Mare Arhitect; 13. Arhitect Sublim; 14. Maestru în Arhitectură Perfectă; 15. Arc Regal; 16. Cavaler Prusian; 17. Cavaler al Orientului; 18. Prinţ al Ierusalimului; 19. Maestru al tuturor Lojelor; 20. Cavaler al Occidentului; 21. Cavaler al Palestinei; 22. Prinţ Suveran Rozicrucian; 23. Sublim Mason Scoţian; 24. Cavaler al Soarelui; 25. Mare Mason Scoţian al Sf. Andrei; 26. Maestru al Secretului; 27. Cavaler al Vulturului Negru; 28. Cavaler Kadosh; 29. Mare Ales al Adevărului; 30. Novice al Interiorului; 31. Cavaler al Interiorului; 32. Prefect al Interiorului; 33. Comandor al Interiorului.

Ritul francez sau modern

Are tot şapte grade: primele 3 ca în Masoneria albastră; 4. Ales; 5. Maestru scoţian; 6. Cavaler al Orientului; 7. Rozicrucian.

Ritul scoţian antic şi acceptat

Ritul a fost fondat în 1758 de Lacorne şi Pirlet şi avea 25 de grade. În America i s-a mai adăugat în 1797 încă 8 grade. Este condus de Mari Consilii Supreme. Este răspândit în America şi Europa.

Ritul Scoţian se împarte în patru mari grupe:

Masoneria Albastră (Loji simbolice)

Masoneria Roşie (Capitolele Rozei-Cruce)

Masoneria Neagră (Areopajele Kadosh)

Masoneria Albă (Supremul Consiliu)

Culorile sunt identice cu ale cordonului Membrilor acestor Ateliere. Celor patru culori menţionate li se poate adăuga

culoarea verde care este cea a cordonului Maestrului Perfect şi atribuită Lojilor de Perfecţiune.

Ritul lui Swedenborg

Are 6 grade: 1. Ucenic; 2. Calfă; 3. Maestru teosof; 4. Iluminat teosof; 5. Frate albastru; 6. Frate roşu. A fost fondat în 1783 de către marchizul de Thome, care a modificat Ordinul Iluminaţilor din Avignon în sensul respectării mai exacte a doctrinei lui Şwedenborg.

Ritul lui Zinnendorf

A fost conceput de contele Zinnendorf, medic al împăratului Carol al VI-lea. Are 7 grade împărţite în 3 secţiuni: 1. Masoneria albastră; 2. Masoneria roşie; 3. Masonerie a Capitulului (adunare canonică sau cavalerească).

Ritul Misraim

Ritul Misraim avea 90 de grade, împărţite în 4 secţiuni: 1. Simbolică; 2. Filosofică; 3. Mistică; 4. Cabalistică; A fost fondat la Milano în 1805.

Ritul Memfis

Are 91 de grade împărţite în 3 secţiuni şi 7 categorii. A fost fondat la Paris în 1839.

Ritul B'nai Brith

A fost fondat în 1843 în S.U.A. fiind rezervat exclusiv evreilor.

Ritul perfecţiunii

I-au fost aduse importante modificări la cele 25 de grade de către Consiliul Suprem din Charleston, după cum urmează:

Grade simbolice 1, 2 şi 3 Istoria sintetică a omului.

Grade istorice de la 4 la 22

Construirea Templului din Ierusalim

Captivitate

Eliberare

Căderea Ierusalimului şi distrugerea Templului

Creştinismul

Noul Ierusalim

Grade Templiere (21, 13, 14 şi 3o)

Tribunal Secret

Cavaleri şi Templieri

Grade hermetice (de la 22 la 33)

Primele încercări ale Adeptului

Adeptul ia contact cu Şarpele astral.

Adeptul triumfează asupra Şarpelui Astral şi se înalţă la Planul Divin.

Triumful Hermetic.

Reintegrare şi reîntoarcere conştientă pe planul fizic.

S-au mai adăugat o serie de noi grade, cum ar fi: Căpetenie a Tabernacolului (23), Prinţ al Îndurării (24), Cavaler al Şarpelui de Aramă (25), Comandor al Templului (26), Cavaler al Soarelui (27), Cavaler Kadosh (28), Principele Secretului Regal ocupă gradele 29, 30, 31 şi 32 iar Mare Suveran Inspector General ultimul, cel de al 33-lea.

Alte rituri

Ritul scoţian filosofic; ritul vechi reformat; ritul Marii Loje a celor Trei Globuri din Berlin; ritul Ordinului Templului; ritul suedez; ritul reformat; ritul lui Schroeder, ritul scoţian revizuit, şi ritul emulaţie .

Principalele rituri contemporane ale masoneriei speculative şi gradele lor.

Ritul York	Gradul	Ritul Scoţian
	1	Ucenic
	2	Compagnon
	3	Maestru
	4	Maestru secret
	5	Maestru perfect
	6	Secretar intim

7 Jude
8 Intendent al Construcţiilor

Maestru al Trecutului (5)

9 Maestru ales al celor Nouă
10 Ilustru ales al celor cincisprezece
11 Sublim Cavaler Ales
12 Mare Maestru Arhitect

Maestru Desăvârşit (6)

13 Cavaler al Arcului Regal
14 Mason Sublim
15 Cavaler al Orientului
16 Prinţ al Ierusalimului

Mason al Arcului Regal (7)

17 Cavaler al Orientului şi Occidentului
18 Cavaler Rozicrucian
19 Mare Pontif
20 Venerabil Mare Maestru
21 Patriarh Noahit
22 Prinţ al Libanului

Maestru ales

23 Şef al Tabernacolului

Maestru supradesăvârşit

24 Prinţ al Tabernacolului

Ordinul Rozicrucian

25 Cavaler al Şarpelui de Bronz
26 Prinţ al Iertării
27 Mare Comandor al Templului
28 Cavaler al Soarelui

Ordinul Cavalerilor de Malta

29 Mare Scoţian al Sf. Andrei
30 Cavaler Kadosh
31 Mare Inspector Inchizitor

Ordinul Templierilor

32 Sublim Prinţ al Secretului Regal
33 Mare Suveran Inspector General.

* * *

Redăm în continuare prescurtările folosite de obicei de franc-masoni cu «trei puncte» (ce simbolizează Delta sau Triunghiul divin)[1]

F.·. Frate

S.·. Soră

T.·. C.·. F.·. Prea scump frate

Tr.·. Ill.·. F.·. Prea ilustre frate

A.·. L.·. G.·. D.·. G.·. A.·. D.·. L.·. U.·. Pentru Gloria Marelui Arhitect al Universului

O.·. Orient

Lucr.·. Lucrări

Lum.·. Lumină

Frat.·. Fraterne

Ven.·. Venerabil

Supr.·. Supraveghetor

Orat.·. Orator

Secr.·. Secretar

Vis.·. Vizitator

Prof.·. Profan.

Pentru a se indica pluralul în abrevierile reduse la o singură literă, se dublează această literă:

F. F.·. Fraţi

RR.·. L.·. L.·. Respectabile loji

Alfabetul masonic

Iată cheia alfabetului masonic

ab	cd	ef
gh	il	mn
op	qr	st

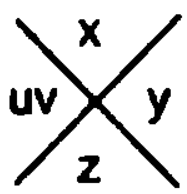

1) Paul Ştefănescu: Franc-Masonerie, Ed. Miracol, 1997 p. 53.

Literele sunt următoarele:

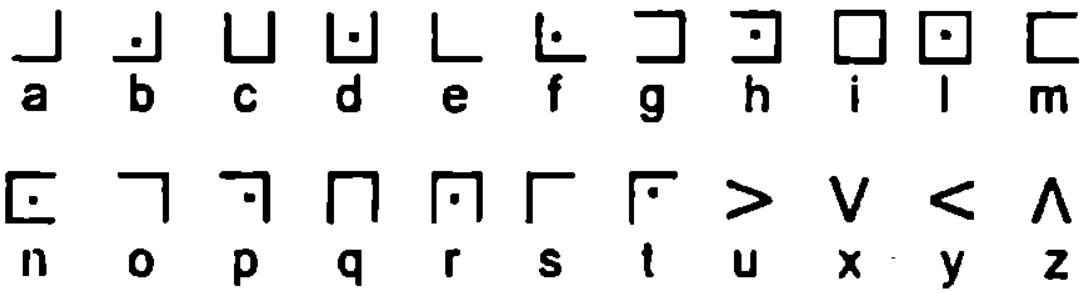

Cifrele sunt:

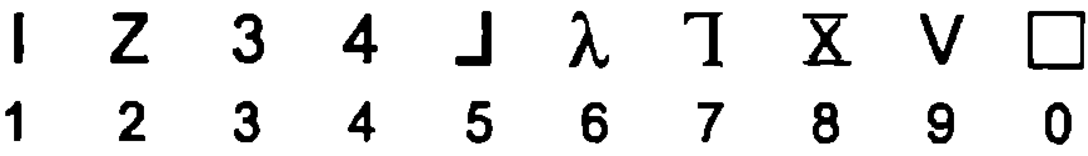

Calendarul masonic

Pentru a data Era masonică, se adaugă 4000 de ani la era obişnuită. Precizăm că pentru a data conform Erei masonice, luna martie este prima lună a anului şi luna februarie ultima. Luna martie corespunde semnului Berbecului care e primul semn al Zodiacului şi luna februarie Peştilor care este ultimul semn. Anii de după Christos cu care numărăm în prezent trecerea timpului se numesc în Masonerie era vulgară. În opoziţie cu era vulgară, fiecare rit masonic îşi are propriul său calendar. Ritul Scoţian îşi datează calendarul tot de la începutul lumii dar - folosind cronologia evreiască - îl plasează în anul 3760 î.d.Ch., dată numită Anul Lumii (Anno Mundi, prescurtat A.M.).

Calfele (compagnonii) francezi

Calfele din Franţa nu au fost la origine un corp omogen, ci un fel de federaţie de corporaţii întrunind patru meserii:

- cioplitorii în piatră;
- lăcătuşii;
- tâmplarii;
- dulgherii.

La aceste meserii s-au mai adăugat pe rând: tăbăcarii, geamgii, fierarii, căldărarii, pălărierii etc. Compagnionajul a fost cunoscut publicului francez pe la mijlocul secolului al XIX-lea datorită Cărții «Livre du Compagnonnage et les Memoires d'un Compagnon d'Agricol Perdiguier dit Avignonnais-la-Vertu. Dar existența compagnionajului este mult mai veche în realitate. În anul 1646 un raport al poliției descoperise existența riturilor de inițiere la meseriașii parisieni. Iată un extras din acest raport: «Compagnonii căldărari se adunau în două camere ce comunicau una cu cealaltă: prima cameră servea pentru a-l interoga pe recipiendar și a-l face să suporte probele obișnuite la asemenea cazuri, după care era condus în camera misterelor, în care se afla un altar și obiecte pentru botez. Introdus acolo, își alegea trei calfe dintre care una servea ca naș, alta ca preot, și cea de a treia ca naşe. După ce depunea jurământul pe Sfântul Mir și pe cartea deschisă a Evangheliei, noul botezat era primit în numele Tatălui, Fiului și Sfântului Duh, iar recepția fiind terminată se așezau cu toții la masă.

Acest ritual de sorginte creștină confirma teoria conform căreia compagnonajul cobora către Evul Mediu, epocă când a avut loc construcția celor peste o sută de catedrale și mari biserici din apusul Europei, încorporând și ritualuri mai vechi, de proveniență probabilă de la colegiile romane ale constructorilor.

Ritualul inițiatic de recepție al unei calfe, în timpul ultimului secol, decurgea în general în felul următor, cu unele variante: Recipiendarul, cu ochii legați, era introdus în camera ce simboliza Templul lui Salomon și plimbat de-a lungul ei, când drept, când aplecat; după ce a suportat diverse probe simbolice destinate să probeze forța sa morală, în fine depunea jurământul. Candidatul bea un amestec de vin cu sare, își alegea trei calfe (naș, naşe și preot) și își lua o poreclă legată de meseria sa și acoperit cu panglicile tradiționale, ceremonia de inițiere se termina cu depunerea jurământului.

Pentru accesul în cameră unde se aflau adunați compagnonii, noul venit trebuia să-și prezinte diplomele și să dea cuvântul de trecere. Acesta era: «Fopage». Atunci când două calfe se întâlneau pe stradă, mai înainte de a începe dialogul și

doreau să ştie la ce Lojă aparţineau, unul spunea Tope! iar celălalt trebuia să răspundă cu semnele de recunoaştere.

Acolada se dădea cu prilejul înmormântării unui frate, la intrarea în sediu sau când două calfe se întâlneau pe stradă. Ceremonialul era destul de complicat: cele două calfe îşi aşezau toiegele pe sol şi se aşezau unul lângă celălalt cu partea stângă a corpului înainte, astfel încât să formeze o jumătate de întorsătură pe piciorul stâng, după care îl duceau pe dreptul înainte, astfel că cele două picioare ocupau acum cele patru unghiuri formate prin încrucişarea toiegelor. Cei doi dădeau mâna cu dreapta şi-şi şopteau la ureche parolele, după care în final se îmbrăţişau.

Însemnele calfelor erau: toiagul, lung de 5 picioare, nodurile şi valul de panglici colorate ataşate la toiag, la pălărie şi veşminte, toate acestea fiind riguros prescrise pentru fiecare corp de meserii.

După ce realiza o lucrare de mare artă, calfa acceda la statutul de Maistru. Legendele calfelor sunt extrem de interesante. Ele variază în general în jurul legendei construcţiei. Templului din Ierusalim sau în jurul a trei maiştri. Solomon, Jacques şi Soubise sau Hiram, arhitectul menţionat în Biblie şi venerat de franc-masoni.

Steinmetzen

Breşla «Steinmetzen» sau a «Cioplitorilor germani în piatră» a fost iniţial un corp modest de meseriaşi ce prezenta unele caracteristici ale unei societăţi secrete. Ea a devenit însă extrem de puternică în evul mediu, impunându-se în lumea germană. Din punct de vedere etimologic este greu de stabilit originea cuvântului: Stein înseamnă piatră, iar metz pare să derive de la meitzel, foarfecă sau messen a măsura. Mason sau cioplitor în piatră în acea vreme era acelaşi lucru. Din acest punct de vedere, o serie de autori îi consideră pe steinmetzen-i ca fiind strămoşii franc-masonilor britanici. Alţi autori fac o legătură mai curând cu compagnajul francez.

Sistemul breslelor a apărut în Germania în secolul al XI-lea, devenind puternic în secolul al XIII-lea, neputând fi abolit cu toată străduința autorităților.

Pentru a deveni ucenic, persoana respectivă trebuia să dea dovadă de aptitudini în domeniul profesiei respective în fața unui maistru. După ce era acceptat, depunea jurământul pe Biblie, pe un echer și un compas (asemănarea cu masoneria este evidentă) că va apăra de orice rău clădirea pe care o va construi, ca și pe maistrul său.

În perioada de ucenicie era cuprinsă și Wanderjahre (anii de călătorie) pentru a deprinde tainele meseriei cât mai bine de la mai mulți maiștri. La plecare, maistrul său îi înmâna o marcă (sigiliu), cu care își marca lucrările pe care le executa. În decursul călătoriei, atunci când întâlnea un alt frate, i se adresa, pentru a fi recunoscut, după o formulă consacrată: «Dumnezeu să vă aibă în grije, Dumnezeu să vă îndrume, Dumnezeu să vă recompenseze, Onorabile Maestru, Supraveghetor și loial compagnon! Maestrul sau Supraveghetorul trebuia la rândul lui să-i mulțumească. Compagnonul i se adresa după aceea astfel: «Maestre, ceva mă împinge să vă salut cu curtuazie», după care îi saluta amical pe toți ceilalți compagnoni. Mergeau apoi cu toții la un local, unde beau un pahar împreună.

Zidarii, ca și celelalte bresle, cuprindeau trei mari clase: maiștri, calfele și ucenicii, ultima fiind corporația și nu fraternitatea. Durata uceniciei era de minimum cinci ani. Ucenicul efectua o lucrare prin care demonstra măiestria și faptul că și-a însușit cunoștințele necesare pentru a trece la treapta următoare, cea de calfă (compagnon). Ucenicul după aceea era primit în fața lojei adunate și se angaja solemn pe cuvântul său și onoarea sa în loc de jurământ, sub pedeapsa de a fi expulzat, de a fi un zidar sincer, loial și ascultător. Că nu-și va schimba sigiliul (marca), că nu va desconspira salutul și nici parola unui nezidar și nici să scrie despre secretele confreriei. Urma apoi instruirea despre modalitățile de recunoaștere, care constau în unele cuvinte, o formulă de salut și un gest aparte cu paharul atunci când se bea în sănătatea cuiva de față.

Salutul prin strângerea mâinii dintre două persoane când se întâlnesc este atribuit breslei Steinmetzen. Membrii acesteia erau specialişti în sculptarea pietrelor şi facerea desenelor cu caracter tehnic şi se considerau a fi superiori cioplitorilor de rând.

Atunci când un ucenic sau o calfă greşea de executat o piesă, lucrarea respectivă era aşezată pe o targă şi purtată în procesiune până la locul unde se depozitau gunoaiele. Nefericitul autor era urmat de camarazii săi pe tot parcursul drumului, suportând cu stoicism disprețul celor de față: Cortegiul revenea la loje unde nefericitul neîndemânatec era blciuit.

Steinmetzen au dăinuit până în secolul al XVIII-lea, iar unele bresle masonice izolate chiar până la 1900.

Ordinul hermetic al «Dimineții Aurii» Golden Dawn in the Outer

«Mult timp înconjurată de un adânc mister, puțin sau deloc cunoscută, ea se află în prezent accesibilă specialiştilor datorită unei întâmplări. În 1967 o casă situată la marginea unei faleze de pe coasta de Sud a Angliei s-a prăbuşit, şi a scos la iveală o colecție completă de manuscrise, de documente şi obiecte rituale (şorțuri şi eşarfe diverse, săbii şi pumnale simbolice) folosite de gradele ce se practicau în cadrul Dimineții Aurii. Totul fusese ascuns şi păstrat într-o ascunzătoare secretă. Graţie studiului acestora Francis King a scris cartea «Ritual Magic în England» (Londres, Neville Spearman Ltd. 1970, apărută şi în ediție franceză sub titlul «Magie rituelle et sociétés sécrétes».

Ce era Dimineața Aurie? Groso modo, una din societățile aşazise rozicruciene şi a cărei existență se datora publicării la începutul secolului al XVII-lea, a unora manifeste redactate de pastorul german Jean-Valentine Andreae[1].

---

1) Bernard Gorceix: La Bible des Rose-Croix, Paris Presses Universitaires de France, 1970.
Serge Hutin: Histoire des RoseCroix, Paris, Le Courier du livre, 1971.

Dimineaţa Aurie se prezenta totuşi ca o societate secretă ritualistă diferită (nu trebuiesc confundate aceste două organizaţii, în ciuda dublei apartenenţe a celor mai importanţi membri ai lor) de franc-masonerie. Ea prezenta de asemenea particularitatea, care se regăseşte la toate celelalte organizaţii rozicruciene, că se află fie active, fie în adormire şi comportă două moduri distincte de activitate: ceremonii rituale colective; lucrul individual (studii confidenţiale şi rituale private) practicate în templu de fiecare dintre membrii săi.

Este vorba mai ales de o societate secretă ce îşi are în mod deliberat obiectivele în magia înaltă: permiterea omului de a atinge limitele sale, ale stării terestre, oferindu-i accesul la planurile superioare de existenţă, acolo unde domnesc inteligenţele, entităţile supraomeneşti; de a permite adepţilor mijlocul de a poseda cheile corespondenţei între univers (Microcosmos, Lumea cea Mare, tradiţii esoterice) şi om (Microcosmos, Lumea cea Mică, pentru a folosi termenii curent utilizaţi de specialişti.

Dimineaţa Aurie numără printre membrii săi personalităţi marcante ale epocii victoriene: W.B.Yeats, premiul Nobel, marea actriţă Florence Farr, prietena lui Bernard Shaw; Arthur Machen, autor al unor povestiri fantastice; J.W. Brodie-Innes; Algernon Black Wood, Sax Rohmer, Talbot Mundy, Charles Willlams, Bram Stoker, autorul lui Dracula şi Gustav Meyerink.

Dar nu trebuie să facem din Dimineaţa Aurie o societate secretă pur britanică, chiar dacă s-a născut în Marea Britanie. În fond ea provine dintr-o fraternitate ermetică de origine germană. Germania a constitult în diverse epoci cruciale o adevărată pepinieră de societăţi marginale, cum a fost cazul de exemplu la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Fraternităţi ca Rosa-Cruce sau Ordinul Iluminaţilor au grade similare celor utilizate în Dimineaţa Aurie şi grupările conexe sau derivate din aceasta.

În 1885 un esoterist britanic, reverendul A.F.A. Woodford, franc-mason şi în plus membru al unei mişcări rosicruclene britanice (la Societas Rosicruciana în Anglia), a intrat în posesia unei serii de manuscrise de magie cifrate care au fost scrise pe un clarvăzător şi ocultist londonez, Fred Hockley. În septembrie

1887, un prieten al reverendului, William Wynn Westcott (mare demnitar al Societas Rosicruciana în Anglia, care va deveni mai târziu șeful suprem, denumit pe latinește Praemonstrator «ghid» al Dimineții Aurii pentru insulele Britanice) a reușit să descifreze toate aceste manuscrise. Hockley a descris, în limba engleză, ritualurile pe care le-a primit cu prilejul unui sejur făcut în Germania, a cinci grade ale unei societăți secrete rosicruciene germane. Figura de asemenea și o adresă codificată a unei doamne cu numele de Anna Sprengel, contesă de Landsfeldt. Istoria societăților secrete magice se realizează prin intermediul acestei femei care se leagă de curțile regale; inițiata la Dimineața Aurie ea nu era alta decât fiica naturală a regelui Ludovic I-ul de Bavaria și a celebrei aventuriere și dansatoare Lola Montes, căruia suveranul îi decernase în ciuda opoziției populare, titlul ereditar de contesă. Este extrem de interesant a se cunoaște detalii mai precise privitor la această stranie femeie, care contrar tumultoasei sale mame, și-a asumat rolul unei aventuriere oculte în loc să se amestece în culisele caselor princiare din Europa romantică. Nu trebuie confundată această Anna Sprengel (care va muri în 1891) cu o aventurieră de joasă speță, soția unui oarecare profesor Théo Horos care mai înainte de a se afla implicată cu soțul său într-o tristă afacere de viol de minore și escrocherii, cu mistificarea unor demnitari englezi ai lui Golden Dawn, utilizând documente sustrase.

Când adevărata Anna Sprengel, în 1886, înainte de a începe o voluminoasă corespondență cu Westcott, ea deja avea contact cu un personaj ce va deveni animatorul și șeful cel mai activ al lui Golden Down pentru insulele britanice: Samuel Liddell Mathers, (1854-1918), maestrul venerat al societății. Anna Sprengel îi încredințase lui Mathers în 1886 un document prin care îl autoriza să implanteze în Anglia Ordinul ermetic al Dimineții Aurii.

În 1888, Westcott și Mathers au consacrat la Londra, sub dublul patronaj al zeiței egiptene Isis - și al muzei astronomiei, primul templu, Isis-Urania al Dimineții Aurii. Două alte temple, tot atât de somptuoase amenajate, vor vedea mai târziu lumina zilei: templul Horus la Bradford și templul Amon-Ra la Edimburg,

vechea capitală a Scoției. Ordinul a făcut tentativa să se implanteze și în Franța, la Paris. Mathers a fondat templul Hathor (după numele unei vechi zeițe din Egipt). Mathers va ajunge la sfârșitul secolului al XIX-lea să-și stabilească domiciliul la Paris, unde a ocupat câteva apartamente succesiv în arondismentul XVI în Montmartre și în Cartierul latin. A devenit amic cu jurnalistul Jules Bois, pasionat de ocultism. Se poate vedea în două numere din decembrie ale lui L'Echo du Merveilleux, al cărui redactor șef era Jules Bois, un articol intitulat «Isis la Montmartre» în care se află singurele fotografii cunoscute ale lui Mathers și ale soției sale: ambii sunt îmbrăcați cu somptuoase robe ceremoniale aparținând lui Golden Dawn și poartă bijuteriile Ordinului. Cu prilejul călătoriei în Statele Unite, Mathers va iniția numeroși discipoli, cel mai devotat fiind editorul De Laurence, de origine franceză. Golden Dawn era puternic implantat în Marea Britanie pe la anul 1895 și avea printre membrii săi peste o sută de persoane având grade înalte. În 1892, Mathers după ce l-a îndepărtat pe Westcott într-o funcție onorifică, a devenit șeful autocratic al lui Golden Dawn, comportându-se într-o manieră dictatorială. Ca urmare a purtării sale va întâmpina o serioasă opoziție. El va cunoaște adversități, dintre care cel mai important va fi Aleister Crowley. Totodată, ca urmare se va remarca apariția succesivă a diverselor societăți secrete rezultate prin schismă din Golden Dawn.

Câteva cuvinte despre S.L. Mathers. Fiul unui londonez, orfan de mic copil, el va practica diverse meserii mai înainte de a deveni în 1890 conservator la Horiman Museum într-o suburbie Forest Hill situată în sud-estul Londrei, după care își va consacra întreaga existență studiului științelor oculte. Va lua de soție, pe sora filosofului francez Henri Bergson și împreună cu ea se va instala în 1894 la Paris. Era posedat de o dorință devoratoare de a-și descoperi o descendență prestigioasă. Astfel, el își va lua titlul de conte Mac Gregor de Glenstrae și se va îmbrăca ca un lord scoțian.

*

* *

Deşi de sorginte directă germană, Societatea Golden Dawn, a cunoscut cea mai mare extindere în Anglia victoriană. Explicaţia constă în opoziţia împotriva raţionalismului şi moralismului auster, victorian existent la sfârşitul secolului al XIX-lea. În cea de a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, epocă ce a cunoscut o mare dezvoltare a gradelor înalte a franc-masoneriei tot mai numeroşi fraţi din Anglia s-au arătat entuziasmaţi pentru trecutul antic şi cunoştinţele secrete ale Rozei-Cruci şi Ordinului Templului.

La frontiera anilor ce a marcat secolele XVIII şi XIX s-a remarcat Francis Barrett, membru al unei societăţi secrete rosicruciene care a publicat în 1801 o foarte curioasă lucrare intitulată «Magicianul» (The Magus). Era vorba de un tratat practic ce indica metodele precise de urmat (trasarea cercului magic, realizarea pantaculelor, folosirea baghetei şi sabiei, folosirea lumânărilor, pronunţarea corectă a formulelor) pentru a realiza într-un paraclis evocarea entităţilor angelice sau demonilor. Lucrarea mai conţinea superbe portrete colorate, pe care Barrett afirma că le executase după natură. Barrett înfiinţase într-un cartier londonez din Marylebone, o şcoală unde preda nu numai secretele magiei ceremoniale dar şi cele ale alchimiei unui număr restrâns de elevi aleşi cu grijă.

În 1865, Robert Wentworth Little a înfiinţat «Societas Rozicruciana în Anglia», organizând ritualurile şi lucrările după manuscrisele rozicrucienilor descoperite de el în biblioteca Marii Loji masonice din Anglia. Printre membrii acestei societăţi secrete se numărau masoni ce aveau cel puţin gradul de maestru (printre care se număra şi Eliphas Levy aflat într-un lung sejur în Anglia) şi care se vor manifesta în Golden Dawn. Printre primii membri ai S.R.I.A. trebuie citat Kenneth Mackenzie care îşi reclama iniţierea rozicruciană primită la Paris prin intermediul contelui maghiar Appony, ataşat la ambasada austriacă din capitala franceză ca şi Fred Hockley, un alt discipol al lui Barrett.

Printre membrii eminenţi ai S.R.I.A. mai figura o celebritate: Edward George Bulwer, lord Lytton (1803-1873) autorul lui «Zanoni», un celebru roman fantastic care relatează povestea

unui înalt misionar al Rozei-Cruce ce nu a ezitat să-şi sacrifice imortalitatea de adept pentru iubirea unei tinere muritoare.

Primul şef al lui Golden Dawn va fi un alt membru al S.R.I.A.; William Wym Westcott (născut în 1848) ce exercita la Londra profesia de coroner (un fel de judecător de instrucţie). Westcott nu era în realitate decât Magul suprem (preşedintele) S.R.I.A. şi în Golden Dawn îşi va vedea rolul de conducător stingându-se treptat în faţa controlului exercitat de Mathers. Ca atare, către 1897 vor înceta raporturile cu Golden Dawn pentru a se reîntoarce la apartenenţa rozicruciană S.R.I.A.

Dar societatea Golden Dawn îşi pretindea filiaţia rozicruciană germană directă (deţinută de Anna Sprengel) de la un înaintaş şi mai vechi, care ducea la celebrul dr. John Dee (1527-1608) faimos magician, astrolog şi alchimist al reginei Elisabeta I-a. Deşi acest personaj a fost eroul fictiv al romanului fantastic «Îngerul la fereastra dinspre Occident» al lui Gustav Meyrinck, el a existat în realitate. Se mai păstrează încă, inclusiv jurnalul tuturor evocărilor magice, descoperit şi publicat în 1659 de către eruditul Meric Casanbon sub titlul de «Relatarea adevărată şi exactă a tot ceea ce s-a petrecut între Dr. John Dee şi unele spirite». Oglinda neagră a Dr. Dee (în fond o bucată de antracit foarte bine polizată) figurează în preţioasa colecţie a lui British Museum, la fel ca şi alte instrumente magice inclusiv discul din aur alchimic (cel puţin aşa cum îl considera John Dee) gravat în 1588-1589 pentru a comemora o splendidă viziune a sferelor eterate.

Se pare că spiritele angelice cu care John Dee a intrat în contact l-au învăţat (cel puţin aşa pretindea el) un complex sistem magic, într-o limbă specială denumită *enochiană* (pe care o cunoscuse în trecut patriarhul biblic Enoch) şi utilizată ceva mai înainte de experienţele lui John Dee de unii magi, cum ar fi Cornelius Agrippa de Nettesheim sau abatele Trithème.

Cel mai celebru dintre aceste grimoare, şi anume redutabilul «Magia sacră sau Cartea lui Abramelin Magicianul», păstrat la biblioteca Arsenalului din Paris (a se vedea ediţia franceză datorată lui Robert Ambelain, Paris, Ed. Nicolaus, 1959)şi pe care Mathers îl va traduce în limba engleză.

Societatea secretă Golden Dawn, va pretinde de a cunoaşte, cel puţin la nivelul gradelor superioare, adevăratul secret al complexei limbi enochiene cu hieroglife cu două coarne, diferită de limbile terestre cunoscute şi care era vorbită de entităţile evocate de John Dee. Aceste discursuri cereşti, Golden Dawn pretindea că îi dezvăluise toate secretele. Printre documentele mistice deţinute de societatea secretă figurau într-adevăr şi manuscrise enochiene ce conţineau posibilitatea de a realiza operaţii magice extraordinare.

Dar de ce această societate secretă rozicruciană Golden Dawn îşi spunea: Ordinul hermetic al Dimineţii Aurii din exterior (Hermetic Order of the Golden Dawn in the Outer)? Pentru ce deci această precizare aparent bizară, la exterior? Şi pentru ce cu totul său aspect vizibil, acela care se exprima prin rituri materiale era considerat de Mathers şi prietenii săi ca corespunzând unei alte faţete, invizibile din interior, aceea a Maeştrilor cosmici a Marii Loji Albe ce trăiau pe un alt plan diferit de al existenţei terestre modificându-şi după bunul plac realitatea fizică.

Trebuia să se ţină seama de existenţa, conform învăţămintelor magice ale lui Golden Dawn, de două categorii supranormale de contacte realizabile de către iniţiaţi: acelea cu entităţile supranaturale (puteri angelice sau demonice); aceea cu fiinţe altădată umane dar care între timp au parvenit la un stadiu de existenţă superior celui al oamenilor obişnuiţi. Acest Ordin Invizibil al Maeştrilor cosmici nu e format din entităţi supranaturale: ele au formă umană şi se pot manifesta corporal pe acest plan şi totuşi străbate limitele obişnuite ale spaţiului şi timpului ce se supun oamenilor obişnuiţi. Ar fi necesar un mare volum pentru a expune detaliile sistemului-magic al lui Golden Dawn. El se prezintă ca un edificiu coerent, după o logică proprie, plasat sub patronajul Rozei-Cruce, Kabbalei iudeo-creştine, secretelor iniţiatice egiptene antice (aşa cum se află codificate în Cartea Morţilor), alchimie şi magia ceremonială.

Scopul fundamental se desena foarte clar: de a permite omului să-şi depăşească condiţia terestră atât de limitată pentru a se ridica la supraumanitatea glorioasă, pentru a trece stadiile

ulterioare evoluţiei sale; străbaterea astfel a tuturor limitelor pentru a reuşi să-şi metamorfozeze conştiinţa într-o oglindă a forţelor magice ale universului, într-un reflex viu al Divinului. Dacă parvenea să treacă etapele succesive ale formării taumaturgice, iniţiatul lui Golden Dawn putea spera să atingă starea în care acţionau Maeştrii cosmici eliberaţi de limitele ce acţionează pe pământ şi care înlănţuiesc alci pe creaturile terestre.

Expresia de «Dimineaţă aurie» trebuie şi ea explicată. Este vorba de imaginea ce se atribuie unei societăţi secrete: starea actuală a umanităţii, cea care a urmat izgonirii din Rai, poate fi comparată cu întunericul. Dar după tenebre va veni şi dimineaţa. Lucru care la nivel individual înseamnă iluminarea victorioasă a Adeptului şi anunţarea unei noi Vârste de Aur a umanităţii regenerate.

Golden Dawn dispunea de trei serii de grade, din care doar primele două corespundeau gradelor efectiv conferite cu prilejul ceremoniilor iniţiatice în templele lui Golden Dawn. În primul rând Ordinul acoperea cinci grade propriu-zis ale lui Golden Dawn din exterior, adică: Neofitul, Zelator, Theoricus, Practicus şi Philosophus.

Urmează Ordinul Secund zis al «Rozei Roşii şi al Crucii de Aur» (Ordo Roseae Rubae et Aurae Crucis) cu trei grade: Adeptus Minor, Adeptus Major şi Adeptus Exemptus (Adept pus de o parte), Ordinul al Treilea, Ordinul Interior, conţinea la gradele terminale Magister Templi (Maestru al Templului), Magus şi Ipsissimus care depăşeau planul fizic fiind acordate Maeştrilor cosmici.

Gradele succesive ale lui Golden Dawn - de la 1 la 10, cu excepţia primului considerat ca grad 0, sunt analoage celor zece Sephiroth-uri ale Kabbalei, adică atributele etapelor succesive care jalonează emanaţia cosmică a Divinului: gradul nr. 1 (Zelator) corespunde Sephiratului Inferior, Malkuth (Fundamentul ce conduce lumea materială), al doilea Ipsissimus, celui mai ridicat, Kether, Coroana. În reuniunile rituale colective organizate în templele lui Golden Dawn, ofiţerii lojei purtau denumirile următoare: Imperator (Împărat, conducea ceremoniile asumându-şi rolul pe care Venerabilul îl îndeplinea într-o lojă

masonică; Cancellarius (secretar) cu zeul Toth; Hierofantele (asuma rolul de Maestru de ceremonii), cu Osiris, Hierus (Oratorul), cu Horus; Stolistes (Capelan) cu zeul Auramooth; Sentinella (Gardianul sau Paznicul) cu Anubis; Praemonstrator (Introducătorul) cu Isis.

Golden Dawn avea ca o caracteristică fundamentală, o dublă formare: colectivă, care se efectua în templele Ordinului și personală prin munca particulară a fiecărui membru în oratoriul (paraclisul) special amenajat. Desigur, existau rituale colective fastuoase, dintre care cel mai impresionant era fără îndoială ceremonia de la primirea gradului de Adeptus Minor (primul grad din Ordinul al Doilea) în care neofitul trăia o moarte simbolică, urmată de înviere. Mai exista un antrenament psihic individual, predat prin caiete de curs confidențiale remise fiecărui membru, ce vizau în final atingerea stadiului de iluminare cosmică. Era vorba nu numai de directive privind practica pur spirituală ci și instrucțiuni practice referitoare la magia ceremonială (evocarea unui spirit, încărcarea unui talisman etc.), călătorii astrale în sferele invizibile, astrologie, alchimie etc. Acest antrenament nu urmărea doar satisfacerea dorinței de putere ci avea ca scop obținerea adevăratei eliberări interioare».[1]

1) Serge Hutin: Aleister Crowley, Ed. Marabout, 1973.

SOCIETĂŢI SECRETE CU CARACTER HETEROCLIT

Şopârlele

Până la războaiele napoleoniene, Germania nu a fost constituită ca o naţiune independentă şi militară, ci era formată dintr-o multitudine de state inegale, cu tradiţii diferite, vag federalizate de o autoritate spirituală mitică. Adeseori, din cauza rivalităţilor, se iveau conflicte sângeroase ce degenerau în războaie locale. Nu putea fi vorba nici de o unitate geografică şi nicidecum etnică, în schimb se puteau remarca asemănări în privinţa limbii şi a unor obiceiuri. Regiunea din vest era creştinată, dar avea un caracter individualist spre deosebire de cea din est, unde creştinismul pătrunsese şi se încetăţenise mult mai puţin. Oamenii erau stăpâniţi de sentimentul nostalgic al unei misiuni universale ce le era încredinţată - de destin, fapt întărit şi consolidat în acelaşi timp de anarhia politică ce domnea şi de un dinamism năvalnic. Toate acestea sfârşeau prin a determina o stare de instabilitate individuală şi în acelaşi timp colectivă.

Toate aceste elemente prezentate, convergente şi divergente în acelaşi timp, au făcut ca Germania să devină ţara aleasă prielnică implantării şi dezvoltării societăţilor secrete, şi a asociaţiilor tulburente ce tindeau să sporească dezordinea internă şi externă graţie impulsului unei puteri oculte atotputernice. Această tendinţă manifestată şi crescândă de la un an la altul, a fost accentuată de divergenţele ce se iviseră între împărat şi papă, manifestate printr-un naţionalism confuz împins până la extrem.

O analiză sociologică, cât de superficială ar fi ea scoate în evidență că de-a lungul miilor de aspecte contradictorii, subconștientul german național a rămas același și constant de-a lungul mileniilor scurse. Sute și chiar poate mii de societăți secrete erau animate de aceleași impulsuri secrete dominatoare.

Fenomenul se manifesta mai cu seamă în jumătatea de est, începând cu țărmurile Mării Baltice și până în pădurile nesfârșite polono-ruse. Încă din cel mai îndepărtat Ev Mediu, țara era dominată de o feudalitate săracă, dar eroică, dominatoare și independentă care exploata un pământ sărac, aproape lipsit de populație în care baronii erau roși de idealul unui spațiu vital.

Armatele lor priveau cu neîncredere și invidie tărâmurile necunoscute ce le stânjeneau calea spre Orient și care erau locuite, dar câtuși de puțin defrișate, de către triburi păgâne, feroce și misterioase. Se numărau printre acestea triburile baltice[1], în special borussii ce populau câmpiile nisipoase și mlăștinoase ca și pădurile virgine ce acopereau actuala Prusie Orientală.

În ceea ce privește pe borussi (strămoșii țăranilor prusieni), cunoșteau puține lucruri, doar că îi masacrau pe misionarii creștini ce încercau să-i creștineze, că erau de rasă slavă și că moravurile le erau mândre și crude. În sanctuarele protejate de umbrele pădurilor ei adorau forțele naturale, cum ar fi Pământul, Mama Universului și astrele. Se închinau la totemuri, mai ales cel al lupului și al calului. Acestor forțe necunoscute, ei le ofereau sacrificii sângeroase: sclavi, prizonieri de război și chiar membrii ai societății oferiți voluntar.

Femeile borusse, sub amenințarea de a fi arse de vii, trebuiau să dea o ascultare absolută soților lor. Cu toate acestea, atunci când era cazul și situația o impunea, ele își apărau cu bărbăție copiii și căminele lor.

Pentru a spori numărul vasalilor săi și a dirigui elanurile eroice ale iunkerilor mândri dar săraci, pentru a răspândi mesajul evangheliei și poate în același timp pentru a deturna bănuielile

---

1) Cu precădere Obotriții, Wagrienii, Lintizii, Sorbii, Borussii și Pomeranienii.

cârcotaşe ale Romei, împăratul a iniţiat o sfântă cruciadă împotriva acestor păgâni blestemaţi.

În secolul al XII-lea expansiunea teutonică a creştinătăţii a permis apariţia primelor ordine religioase, ospitaliere şi militare, mai întâi, «Miliţia lui Christos» («Ordinul Templierilor»), devotat papilor şi luptător pentru eliberarea Ţării Sfinte.

Provenit dintr-un «hospital» fondat la Ierusalim de către pelerinii germani, s-a constituit după aceea într-o instituţie ce va deveni curând «Ordinul Cavalerilor Sfânta Maria a germanilor» sau «Ordinul Teutonic». Stabilit în scurt timp la Sfântul Ioan de Acra, această pioasă şi marţială miliţie a obţinut victorii asupra Sarazinilor. Prăzile bogate de război, i-au constrâns să se replieze mai întâi la Veneţia, apoi la Marienburg, pe drumurile Sfântului Imperiu.

Nepotul lui Frederic Barbăroşie, împăratul Frederic al II-lea de Hohenstaufen a luat sub protecţia sa Ordinul. Cât priveşte obiectul misiunii lor, de a lupta împotriva infidelilor oricare ar fi aceştia, de ce să nu lupte şi împotriva acestor păgâni aflaţi în imediata apropiere şi care infestau căile ce duceau spre Răsărit. Acest mare ţel misionar era mascat, bine înţeles, de vederi politice. Dacă Templierii erau fideli vasali papei, în schimb Teutonii vor fi devotaţi împăratului, obiective care de acum înainte vor sta la baza unor neînţelegeri permanente între cele două ordine.

În vreme ce Teutonii se vor recruta exclusiv dintre nobilii de sânge german, vor avea ca emblemă o cruce neagră pe un veşmânt alb, şi vor respecta trei percepte monastice, acela de a nu ceda şi da înapoi, «usque ad mortem» în faţa duşmanului Doamnei Sfânta Maria şi a Fiului Său Divin. La acestea se mai adăuga şi un al cincilea jurământ rămas misterios şi necunoscut mulţimii.

Mai târziu Teutonii se vor alia cu călugării - luptători aparţinând altui Ordin cavaleresc germanic, acela al Purtătorilor de Spadă. Aceste două ordine vor fuziona în 1237.

La cererea ducelui Conrad de Mazovia de a interveni împotriva păgânilor din Borussia, marele maestru teutonic Hermann de Salza, a obţinut o serie de succese răsunătoare, dar

se dovedi curând atât de stânjenitor, încât Conrad a fost nevoit să se debaraseze de el cedându-i o parte din teritoriul său. Ceva mai înainte, Andrei al II-lea, regele Ungariei, la rândul său, a făcut apel la Cavalerii Teutoni pentru a-i debarasa de păgânii ce locuiau în Burzeuland (Transilvania). Păgânii au fost exterminaţi spre marea ruşine a maghiarilor creştini.

Îmbătat de succesul obţinut, Teutonii au acţionat sub impulsul puterii de care dispuneau, cu un egoism implacabil ce caracteriza de altfel mai tot timpul politica lor.

Odată pornit, Ordinul împăunat de succesele obţinute, a trecut la germanizarea pământurilor baltice, viitoarea Prusie Orientală, constituind o adevărată ameninţare pentru Unguri, Polonezi şi ţările scandinave. Întinzându-se continuu cu cuceririle, mergând până a nelinişti pe împăraţii ce s-au succedat, ei au decimat populaţiile indigene şi au adus pe pământurile acestora germani ce au construit burguri, fortificate în jurul unor biserici maiestuoase. Au procedat la secarea mlaştinilor, au trasat noi drumuri şi au promovat iniţiativa comercianţilor şi bancherilor. Într-un cuvânt, au reuşit acolo unde Templierii eşuaseră, risipiţi de Filip cel Frumos.

În scurt timp, Ordinul a instituit un Stat suveran şi prosper, care nu mai era legat decât fictiv de Sfântul Imperiu. El grupa circa 20 de provincii ce depindeau de o adminstraţie grupată în jurul unui mare maestru, ce domnea la Marienburg. La începutul secolului al XV-lea Ordinul a început să cunoască declinul. Acesta a început după hegemonia ce o înregistrase cu prilejul tratatului de la Thorn (1466). Decadenţa a urmat cu rapiditate, invariabil până la secularizarea Prusiei în 1525: marele maestru, margravul Albrecht de Brandenburg s-a proclamat duce de Prusia. Ordinul nu va mai fi decât cu numele, iar Napoleon îl va suprima total în 1809.

Şi astfel Teutonii care urcaseră până la cele mai înalte trepte, au fost nevoiţi să cunoască declinul cel mai absolut. De ce toate acestea?

În primul rând pentru că prosperitatea a permis introducerea printre aceşti aspri luptători, fermenţii moliciunii şi discordiei. Apoi pentru că, la momentul oportun, ei şi-au

încrucișat spadele cu adversari temuți și hotărâți, Polonezii aliați cu Lituanienii. Mai ales datorită faptului că o organizație secretă începuse să eradeze Ordinul. Societate secretă ce avea un nume aparent bizar: «Societatea Șopârlelor». Această denumire a provocat numeroase explicații. Aluzie la reptilele, la monștrii pe care sfântul Mihail, sfântul Gheorghe și Siegfried îi străpungeau cu săbiile lor? După terminologia simbolică a Evului Mediu denumirea nu semnifica ea oare că membrii ei căutau să se strecoare prin fisurile Statului?

Dar să căutăm și o explicație mai verosimilă și mai apropiată de realitatea Evului Mediu. Șopârlă în limba germană se cheamă «Eidechse», Or, ușor modificat cuvântul duce la «Eidechte» care înseamnă «jurământ autentic» (solemn).

*

* *

Printre istoricii Germaniei medievale, August von Kotzebue[1] este acela care a dezvăluit istoricul și scopurile lui Eidechsengesellschaft, fondat în 1397 de iuncherii persecutați de înalții demnitari ai Ordinului. Iuncherii erau supărați că nu obțînuseră decât o mică parte din enormele venituri pe care Marele Maestru le distribuia adulatorilor săi și rudelor. Sau, după un istoric care relatează următoarele: «În exploatarea nemiloasă a clasei țărănești, iuncherii proprietari au întâmpinat constant obstacole din partea funcționarilor Ordinului. Astfel se face că un număr de nefericiți a fost adus în situația de a închega o asociație cu aspect inofensiv, dar în realitate foarte primejdioasă: «Eidechsengesellschaft». Ea nu avea alt scop decât protejarea propriilor interese. După legile secrete ale societății, proprietarii iuncheri un trebuiau să susțină interesele patrioților germani decât dacă acestea erau în avantajul lor. Și la această epocă ei nu găseau acest avantaj decât în ruinarea raselor inferioare. Țara

1) Kotzebue (1761-1819) a fost asasinat de către un student membru al unei confrerii având caracter secret și politic: un Burschenschaft. Executorul, pe nume Karl Ludwig Sand a fost glorificat de pangermaniștii celui de al II-lea Reich și național socialiștii celui de al III-lea Reich.

întreagă nu exista decât doar pentru ei singuri, pentru că puteau să-şi permită orice abuz».

Cronica lui Hermold (sfârşitul secolului al XIV-lea) care relatează cuceririle Teutonilor, reia constant formula: «Slavii au dispărut de pe pământ», fapt care dovedeşte că exterminarea sistematică a populaţiilor inferioare data cu mult înainte de venirea la putere a lui Hitler, care în fond nu a făcut decât să preia idei mai vechi, înrădăcinate în mentalitatea poporului german.

Paul Winkler scrie referitor la Germania secretă: «Actele în aparenţă cele mai surprinzătoare ale maeştrilor prusieni care s-au succedat de patru sute de ani, acte adesea în contradicţie cu propriul lor trecut, dar legate între ele cu un fir invizibil şi perfect logic, devin imediat compresibile pentru acela care le examinează în lumina concluziilor lui Kotzebue. Dacă această societate secretă a Şopârlelor a existat o perioadă îndelungată fără să atragă cuiva atenţia, a putut avea către 1525 (adică la 128 de ani după înfiinţarea sa), o suficientă forţă pentru a îndepărta Ordinul din propriul său teritoriu după trei secole de stăpânire,şi să nu ne mai mirăm că după un asemenea succes ea şi-a păstrat suficientă vitalitate pentru a-şi menţine puterea de conducere clandestină în tot cursul secolelor ce s-au succedat.

Eliminarea Ordinului din Prusia s-a efectuat de către iunkeri care urmăreau să monopolizeze puterea supremă în propriul lor beneficiu. Marele Maestru Albert de Brandenburg-Hohenzollern a transformat Statul Ordinului în ducat de Prusia fiind influenţat de Societatea Şopârlelor. Iuncherii apreciau că le va fi mai uşor să influenţeze afacerile interne ale unui Stat decât acelea ale unui Ordin secret.

Recrutarea în Ordinul Şopârlelor se făcea în mod analog ca în cazul tuturor ordinelor călugăreşti sau cavalereşti, cum ar fi Templieri, Teutoni, Carmeliţi sau Francmasoni. Totul era învăluit într-un împăienjeniş de jurăminte şi secrete ce confereau un aer de mister.

Primul care şi-a dat seama despre puterea dobândită de Templieri şi Hospitalieri a fost Frederic al II-lea de Hohenstaufen. El a înţeles foarte bine că aceasta se datora în principal în organizarea lor rigidă, în regulile austere şi mai ales în păstrarea

cu strășnicie a secretului. În Evul Mediu, secretul era obligatoriu în Ordinele religioase, lucru care asigura de altfel și supunerea absolută a tuturor membrilor pentru realizarea scopurilor propuse.

Ordinul Teutonic se inspirase și îl copiase întru totul pe cel Templier, care poseda la rândul său un secret. Ordinul musulman al cavalerilor ismaelieni și Ordinul creștin al Templului, arăta Victor-Emile Michelet1, (Le secret de la chevalerie, Paris, 1928) sunt constituite exact pe baza aceluiași model. Pentru că și unul și altul au ca fundament aceleași doctrine secrete, un esoterism unic și invariabil». Borussi credeau în demonii ce populau apele și focul. De-a lungul coastelor Marii Baltice, oamenii care pescuiau ambra erau hărțuiți de cavalcade de fantome. Vrăjitorii își practicau riturile lor stranii. În cursul nopții se practicau ceremonialele păgâne. Bisericile rămâneau goale.

Cel mai secret ideal al iuncherilor - șopârle nu era el oare un amalgam de creștinism primitiv cu un păgânism antic, pentru a crea un nou tip de om? Siegfried-Parsifal! Gând ascuns care va izbucni cu putere mai târziu, în zilele noastre sub forma creștinismului germanic, al anilor 1910-1944, cu alte cuvinte al nazismului cel mai pur[1].

Sfânta Vehme

Perioada scursă între anul morții împăratului Frederic al II-lea, 1250 și 1273, a constituit una dintre cele mai negre din câte a cunoscut istoria Germaniei. În acea vreme Sfântul Imperiu German era un conglomerat de state episcopale, laice sau eclesiastice, mici sau mai mari.

Anarhia cunoștea o tot mai mare extindere, favorizată de înmulțirea cavalerilor - tâlhari de drumul mare. Începuseră să se creeze numeroase comunități libere constituite din țărani, cu precădere în regiunea mlaștinilor din nord și în munții din sud Orașe independente răsăriseră pe malurile mării Nordului și mării

1) Werner Gerson: Le nazisme société secrète, Ed. J'ai lu 1969.

Baltice şi mai ales în valea Rinului, acolo unde treceau drumurile naturale.

Schimburile economice care cunoşteau un avânt erau stânjenite într-o mare măsură de jaful la drumul mare. Ca să combată această plagă ce nu înceta să crească, s-au constituit alianţe între ligile seniorilor şi cele orăşeneşti, între cetăţile-burguri hanseatice şi aşezările rurale. Hoţii şi criminalii, ucigaşii sadici şi toţi cei ce călcau legea, acţionau în voie după bunul lor plac, protejaţi de lipsa unor frontiere eficace. Burghezia în plină acenslune dându-şi seama că ecleslaştii şi nobilii nu erau în măsură să le ofere o protecţie, a hotărât să se protejeze singură folosind o strategie tipic germanică: Societatea Secretă.

Acestea au fost condiţiile care au condus la apariţia Societăţii secrete Sfânta Vehme (Sfânta Femeie).

Sfânta Vehme a fost creată iniţial pentru a reprima furtul şi jaful, dar ea a sfârşit prin a reprima şi alte crime, inclusiv afacerile de înaltă trădare. Această societate secretă îşi va continua neîntrerupt activitatea până în secolul al XVII-lea, ca să renască apoi în deceniul al doilea al secolului nostru, în Germania.

Originea Sfintei Vehme este pe la mijlocul secolului al XIII-lea în Westfalia când a creat curţi de justiţie având un procedeu extrem de sumar, de a proteja pe locuitori împotriva hoţilor şi persecutanţilor micilor baroni feudali Ea a cunoscut o organizare stabilă şi ierarhizată şi puterile sale codificate în 1371 de Împăratul Carol al IV-lea.Tribunalele au subzistat până în ultimul secol, fiind abolite în 1811 de trupele napoleoniene.

În 1945, SS-ul a constituit o societate secretă denumită Werwolf (Vampirii) responsabilă de atentate şi execuţii în masă în timpul celui de al doilea război mondial.

Sistemul judiciar în acea vreme avea o caracteristică aparte. Teoretic, tribunalele erau secrete şi acţionau în virtutea unei delegaţii imperiale emisă cel mai adesea de arhiepiscopul elector de Colonia (Köln). Judecătorii nu dădeau socoteală nici unei autorităţi religioase sau senioriale. Recrutarea lor se făcea prin cooptaţie, din rândul burgheziei, iar persoana lor rămânea anonimă, departe de orice indiscreţie.

Iată formula jurământului celui ce era membru al Vehmei după un manuscris din Dortmund

«Jur pe onoarea mea cea mai sfântă, că voi ţine ascunse seçretele Sfintei Vehme, la soare şi la lună, bărbatului sau femeii, soţiei şi copilului, satului şi câmpului, ierbii şi animalului, celui mare şi mic, cu singura excepţie bărbatului care poate servi Vehmei. Şi ca să nu las nimic care să nu fie făcut, pentru iubire sau frică, pentru dar sau trădare, pentru bani sau aur, pentru iubirea de femeie».

Documentele păstrate la Herford şi tradiţii orale relevă existenţa la membrii Vehmei a unui limbaj secret şi semne de recunoaştere.

Pentru a deveni judecător era necesară trecerea unor probe severe, iar cei reuşiţi depuneau jurăminte înfricoşătoare şi li se încredinţau semne de recunoaştere.

La început Sfânta Vehme şi-a limitat jurisdicţia în regiunea Westphaliei, denumită în limbaj secret «Pământul Roşu (Die Rote Erde). La scurt timp s-a răspândit pe întreg Imperiul, până departe în Est. Şefii erau de origine westphalică, rude între ei.

Membrii Wehmei atât pentru a judeca sau ţine şedinţele de iniţiere nu se reuneau niciodată sub un acoperiş, ci în locuri pustii, poieni de păduri, văi sălbatece, ţinuturi mlăştinoase, cu alte cuvinte locuri de predilecţie folosite de vrăjitori pentru oficierea Sabatului. Alteori adunarea avea loc la umbra unui tei secular.

Preşedintele Curţii criminale - franc judecătorul - era secondat de asesori (Freischöffe), dintre care unul se constituia ca acuzator, după ce mai întâi fusese magistrat-instructor. Judecătorii şi asesorii aveau în subordine o poliţie secretă: Eidelshelf, care se ocupa cu semnalarea crimelor nepedepsite, conducerea de anchete şi executarea sentinţei. După cronicele vremii numărul acestora trecea de o sută de mii.

Iată cum funcţionau curţile vhemice. Prevenitul, primea pe căi misterioase somaţia scrisă de a apărea în faţa judecăţii. Adesea, în plină noapte, un plic sigilat cu ceară roşie era găsit pe uşa sa, fixat cu un pumnal. Acuzatul primea trei somaţii de a compare şi dispunea de fiecare dată de 6 săptămâni şi 3 zile

pentru a răspunde. El devenea «fehmbar» adică putea fi spânzurat fără altă judecată.

Adunările Vehmei (Fehmdinger) erau publice (Freistuhl) sau secrete (Heimliches Gericht , curte secretă; «Heimliche Acht», adunare secretă şi închisă; Verbotene Acht (adunare interzisă). Când avea loc un tribunal secret nimeni nu se hazarda să spioneze şedinţa: orice intrus risca să fie spânzurat sumar.

Adunările publice se ţineau dimineaţa în locuri frecventate: cimitirul din Nordkirchen, piaţa din Dortmund, etc.. Acuzatul avea dreptul pentru a-şi dovedi nevinovăţia până la 30 de martori aduşi la curtea din Dortmund. În cursul dezbaterilor, o sabie şi un căpăstru de răchită erau aşezate pe masa din faţa judecătorului. O singură sentinţă: moartea prin spânzurare de arborele cel mai apropiat, în trunchiul căruia era înfipt ca avertisment un pumnal. Membrii Vehmei nu erau juriştl de profesie, ci cetăţeni acreditaţi de locuitori să facă dreptate. La apogeul Vehmei sec. 16 - afiliaţii Wiessenden - erau peste 100.000. Dacă nu răspundea la această somaţie era prezumat vinovat şi judecata se putea derula în lipsă fără nici-o altă somaţie.

Dacă acuzatul încerca să fugă, asesorii aveau datoria de a-l împiedica şi de a-l conduce, eventual cu forţa, în faţa tribunalului. În caz de rebeliune era ucis cu funia sau pumnalul.

Societatea era bine organizată şi atât de puternică, încât arareori acuzatul putea să-i scape. Nu-i mai rămânea, poate, decât soluţia să se exileze într-o altă ţară unde nu acţiona Vehme. Căci aceasta nu instrumenta în afara ţărilor germanice. Mai trebuie adăugat că orişicine, părinte sau rudă apropiată, dacă îl ajuta pe inculpat, suporta riscul de a fi acuzat de complicitate, crimă tot atât de gravă ca şi a faptei săvârşite de inculpat.

Judecata se efectua pe timpul nopţii după un procedeu împrumutat din ritualurile vechi germane.

Numărul martorilor admişi în sprijinul acuzării sau apărării era succesiv de doi, şase, treisprezece şi douăzeci. În funcţie de jurămintele depuse de acuzator, mărturiile urmau o progresie bazată pe numerele sacre 3, 7, 14 şi 21.

Spre exemplu dacă partea acuzată aducea doi martori, cealaltă trebuia să aducă șase pentru a putea spera să câștige procesul. Și pentru ca cel acuzat să spere la modificarea șansei în favoarea sa, trebuia să citeze 13 martori la care cealaltă parte răspundea cu depozițiile a 20 de martori. Dacă acuzatorul reușea să aducă 20 martori, acuzatul nu mai avea nici-o șansă de scăpare.

Martorii citați și neprezentați se expuneau la represalii neplăcute. În anumite situații excepționale se admitea depoziția martorilor și în scris. De cele mai multe ori judecătorii își ascundeau fața cu o cagulă.

Execuția capitală urma de cele mai multe ori imediat după pronunțarea verdictului. Patru asesori îl apucau pe condamnat și îi făceau recomandarea să-și încredințeze sufletul Domnului după care cu frânghii de tei era spânzurat de arborele sub care tribunalul secret pronunțase verdictul. Pentru a demonstra că nu era vorba de un asasinat, ci de un act de justiție, un pumnal cu mânerul în formă de cruce, era înfipt în trunchiul copacului. Cadavrul era lăsat pradă animalelor sălbatice și păsărilor cerului. Nu era permis nimănui să-l înmormânteze.

O condamnare de punere în afara legii, risca pierderea de către cel condamnat a pierderii tuturor drepturilor sociale, respectivul devenind un proscris, ocolit de toată lumea, redus la a-și petrece restul zilelor departe de căminul său și familia sa.

Un om pus în afara legii de Vehme nu mai putea spera la ajutorul nimănui, căci cine i-ar fi venit în ajutor risca pedeapsa cu moartea.

Lista crimelor ce cădea sub incidența Sfintei Vehme era extrem de lungă și începea cu călcarea celor zece porunci și păcate grave împotriva religiei, urmau crimele împotriva onoarei, călcarea legilor, trădarea, omucideri, furtul, jurământul fals, defăimarea, violul și abuzul de putere.

De reținut că orice persoană, indiferent de statutul ei social, dacă venea în conflict personal cu un membru al Vehmei, risca să fie condamnat, pretextându-i-se o crimă împotriva onoarei. Nu era prea greu să fie găsiți la repezeală câțiva alți membri ai Vehmei care să depună mărturie în privința acuzării sale. Cât

privește scurgerea de informații venită din partea vreunui membru, aceasta era pedepsită cu moartea, execuția fiind efectuată imediat. «Dacă un judecător, menționează un text ce datează din secolul al XVI-lea, dezvăluie secretele sau cuvintele de trecere ale «tribunalului secret» va fi executat fără proces. Mâinile îi vor fi legate în față, ochii îi vor fi legați, și va fi așezat pe sol pe spate, după care i se va smulge limba din gură. Cu un streang va fi spânzurat la o înălțime de șapte picioare».

Unele arhive vehmice prezintă pe prima pagină un avertisment adresat profanilor aflați sub jurisdicția Vehmei, care sună astfel: «Este interzis de a citi aceste rânduri sau de a le da altcuiva să le citească, dacă nu este un franc-judecător al Tribunalului secret al Sfântului Imperiu Roman». Pactul synarchic avea pe pagina de gardă menționat următorul anunț înfricoșător: «Orice deținere ilicită a prezentului document îl expune pe respectivul posesor la sancțiuni fără limită, oricare ar fi fost modul prin care el l-a dobândit...».

Vehme a început să decadă după războiul de 30 ani, reîmprospătând memoria germanilor din când în când, mai cu seamă în epoca romantică, până în preajma anului 1919, când va cunoaște o nouă reînviere sub o formă virulentă[1].

Iluminații din Bavaria. Perfecționiștii

Ordinul «Iluminaților» a fost creat de Adam Weishaupt, un tânăr de 28 de ani, student la Dreptul canonic.

Provenit dintr-o familie de pedagogi, Adam Weishaupt (Weishaupt s-ar putea traduce prin cap înțelept), s-a născut la Ingolstadt în 1748. A fost educat într-o mânăstire de iezuiți unde a dobândit titlul de profesor al canonicilor. În decursul câtorva ani el a intrat în conflict cu biserica catolică și a devenit elevul personal al filozofului evreu Mendelssohn, care l-a inițiat în gnosticism (erezie care are alte vederi despre natură și Dumnezeu). Ca cea mai mare parte a paranoicilor, el s-a crezut

1) Werner Gerson: Le nazisme société secrete, Ed. J'ai lu, 1969.

desemnat a fi cel care să regenereze lumea şi în special societatea germană.

Weishaupt şi-a încredinţat secretul său unicului său prieten, baronul Knigge (Adolf de Knigge avea numele de mysticum de Philon şi titlul de Eques a Cygno în Ordinul Iluminaţilor), spirit aventuros,ambiţios, continuu nesatisfăcut, în căutarea de noi iniţieri în cercuri esoterice existente în număr mare la acest sfârşit de secol XVIII în Europa.

Knigge şi Weishaupt se entuziasmau unul pe celălalt şi aveau idei foarte înaintate pentru o reformă socială. În anul 1770 a fost contactat de bancherul Rotschild şi însărcinat să fondeze «Ordinul secret al Iluminaţilor bavarezi» în Ingolstadt. Nu trebuiesc confundaţi Iluminaţii bavarezi ai lui Weishaupt cu primii iluminaţi din «Frăţia Şarpelui» Mesopotamia. Aceştia din urmă nu au apărut niciodată cu nume sau persoană în public. Weishaupt a utilizat în mod intenţionat această denumire spre a crea confuzie între cei ce cercetează aceste organizaţii secrete.

În faza sa de vârf, în 1783, Ordinul număra numai în Bavaria şase sute de membri, precum şi afiliaţi în toată Europa. Cum era organizată şi ce scopuri urmărea această societate secretă? Iluminaţii Weishaupt erau organizaţi în cercuri; interiorul cercurilor era structurat aidoma foilor unui cepe. Dacă un cerc se dovedea în măsură să păstreze intacte secretele, atunci membrii treceau într-un cerc mai restrâns, destinat deţinerii unor secrete mai adânci. Membrilor din gradele inferioare li se spunea că nu există grade superioare şi numele marilor maeştri nu era comunicat. Iluminaţii erau împărţiţi în 13 grade, cele 13 trepte ale piramidei masonice.

Gradele formau o ierarhie de trei serii succesive, stabilite de Weishaupt şi prietenii săi, astfel:

1). «Pepiniera»

1. Preparator
2. Novice
3. Minerval
4. Illuminatus minor.

2) «Masonerie»

- *Simbolică* 1. Ucenic
  2. Calfă
  3. Maistru
- *Scoţiană* 4. Illuminatus major
  5. Illuminatus dirigens.

3) «Mistere»

- *minore*: 1. Preot
  2. Regent
- *majore*: 3. Mag
  4. Rege

Obiectivele reale ale Ordinului erau făcute cunoscute membrilor treptat în funcţie de gradul pe care îl urca în ierarhie adeptul.

1. *Illuminatus Minor* depunea un jurământ de supunere absolută faţă de superiori. I se spunea că scopul Ordinului era de a face din toţi oamenii o singură unitate, condusă de superiorii săi.

2. *Illuminatus Dirigens* făgăduia că va lupta împotriva superstiţiilor, a defăimării şi a despotismului şi că va deveni campion al virtuţii, înţelepciunii şi libertăţii».

3. La gradul de preot, candidatul era pus şi mai mult la curent cu adevăratele doctrine ale Ordinului; cel mai bun mijloc de a scăpa de conducătorii indezirabili era să recurgi la o societate secretă ce urmăreşte acapararea tuturor puterilor din Stat. Principii şi preoţii urmau a fi exterminaţi. Patriotismul trebuie să cedeze locul cosmopolitismului»[1].

De la iezuiţi au preluat sistemul de a spiona şi a face rapoarte, de asemenea, membrilor numiţi «patriarhi» le puneau la încercare slăbiciunile. Acest gen de politică în sânul «Ordinului» le conferea posibilitatea de a pune patriarhii în posturi adecvate calităţilor lor. Metoda defăimării era folosită pentru a-l pune la încercare dacă aceştia nu părăsesc Ordinul. Weishaupt a reuşit ca pe cei mai iscusiţi şi mai capabili oameni

1) J. H. Lepper: Les sociétés secretes, Paris, p. 121.

din sfera finanţelor, din industrie, artă şi educaţie să-i atragă în rândul Iluminaţilor. El se servea de orice mijloc avut la îndemână: corupţie, mituire, sex, bani spre a putea controla aceste persoane care ocupau cele mai înalte posturi. Se servea adesea şi de şantaj spre a se convinge că îl poate controla pe adepţi. Prin intermediul Gradelor Înalte Iluminaţii începuseră să facă pe sfetnicii celor ce guvernau, totul din culise. Experţii ofereau indirect guvernanţilor astfel de sfaturi încât politica dusă convenea de minune Iluminaţilor care trăgeau sforile. Secretul era condiţia primordială a Ordinului şi scopul era combaterea monarhiei şi a bisericii, pentru a le reda oamenilor o viaţă fericită şi normală[1].

4. La gradul de Mag: se predica panteismul materialist:. Dumnezeu şi lumea sunt una» afirma Weishaupt; nici o religie nu are un fundament, toate dar absolut toate sunt nişte simple şiretlicuri inventate de ambiţioşi;

5. În fine, gradul cel mai înalt - cel de Rege - îl iniţia pe adept că toţi indivizii aveau drepturi egale, că omul trebuia să devină propriul său stăpân «ca în starea patriarhală şi că naţiunile vor trebui aduse aici pe orice căi, adică prin mijloace paşnice dacă e posibil, iar dacă nu, prin forţă, deoarece de pe faţa pământului trebuia să dispară orice subordonare».

Iluminaţii foloseau drept pseudonime nume din antichitate: Spartacus (Weishaupt), «Philon (baronul von Knigge), «cato» (judecătorul Zwackh) etc. În corespondenţa dintre ei se numeau Bavaria, Grecia, München Atena etc.[2].

Fiecare adept avea un «nomen mysticum» care îl urmărea ca o umbră întreaga sa carieră: astfel Adam Weishaupt îşi atribuise pe cel de Spartacus, nume care nu întâmplător va reapare pe scena vieţii germane după 1918.

Iluminaţii din Bavaria alcătuiau o asociaţie iniţiatică revoluţionară. Organizaţi după modelul franc-masoneriei, urmăreau să distrugă ordinea monarhică şi religioasă. Visau la o republică pre-comunistă. Se pare că au exercitat o influenţă

1) Jan van Helsing: Organizaţiile secrete şi puterea lor în secolul XX, Ed. Alma, 1996.

2) Serge Hutin: Societăţile Secrete, Ed. de Vest, 1991.

asupra Carbonarilor. Unii autori afirmă că atât Cagliostro cât şi Mirabeau au fost afiliaţi la Iluminaţii din Bavaria. Nu există însă nici-o dovadă.

Spartacus veghea el însuşi cu cea mai mare atenţie şi grije la recrutarea de noi adepţi: Primii novici au fost propriI săi studenţi: Începând din 1782 a început să-şi îndrepte privirile spre oameni cu funcţii. Astfel, la Weimar l-a recrutat pe ducele Charles-Auguste (Eochylus), Goethe (Abaris), Herder (Damasus pontifex), Schardt (Apollonius), von Fritsch (Werner). Mai amintim pe ducele Ernest al II-lea de Saxa-Coburg-Gotha, baronul de Dalberg, ducele Ferdinand de Brunswick şi prinţul Metternich.

Când un iluminat considera că un profan putea fi util Ordinului, el îl semnala superiorilor săi. Dacă primea autorizaţia, îl supunea pe candidat la un post de trei zile. După aceea urma noaptea, într-un local subteran şi întunecos, prima iniţiere, cea de noviciat.

Neofitul se prezenta gol, cu mâinile legate. Iniţiatorii, care erau mascaţi, îi puneau întrebări pentru a cunoaşte fondul gândurilor sale şi motivele secrete ce-l făceau să solicite primirea în Ordin. Dacă interogatorii găseau satisfăcătoare răspunsurile sale, îl puneau să jure că va da o ascultare totală, iar cea mai mică indiscreţie va fi pedepsită cu moartea (lucru care se şi făcea în realitate).[1]

Jurământul era depus pe Biblie, după care i se comunicau semnele de recunoaştere, cuvintele şi atingerile. El depunea o cotizaţie proporţională cu veniturile sale. Un iluminat având un grad înalt îl lua în grije şi îl instruia, punându-l în condiţie după o tehnică verificată şi pusă la punct de Weishaupt, împrumutată de la iezuiţi, din care ordin făcuse cândva parte ca laic.

Nimic nu era neglijat pentru a frapa cât mai mult imaginaţia adeptului. Iată, în baza unor documente autentice cum se derula iniţierea la gradul nouă, cel de epopt:

«Sala în care urma să albă loc recepţia era luminată puternic şi drapată în aurlu. Preşedintele (Spartacus în persoană) oferea neofitului un cuţit, o coroană şi o manta regală.

1) Werner Gerson: Le Nazisme, société secrete, Ed. J'ai, lu, Paris, 1969.

Pe de altă parte, o tunică de in şi o centură roşie. Opta pentru atributele sacerdotale, prefera insignele puterii temporale? Atunci nu mai continua niciodată în secretele Ordinului. În caz contrar îmbrăca tunica de candidat, era sfinţit preot după un ritual asemănător ordinului catolic. Bea o băutură făcută nu din vin, ci din lapte şi miere.

R. Clavel ne redă ceremonia instalării regentului:

«Candidatul era introdus într-o sală tapisată în întregime în negru. El nu vedea în jur decât bălţi de sânge, pumnale, instrumente de tortură. În mijlocul acestor imagini orbile, zărea un schelet uman ce avea la picioarele sale atributele regalităţii. Introducerea sa urmărea să-i confere frica Cei prezenţi simulau că îl opresc din drum. Dar observând că el fusese crescut la şcoala Iluminaţilor, că sigiliul Ordinului era gravat pe inima şi fruntea sa, îl lăsau să treacă într-o altă cameră. Acolo îl supuneau la diverse ceremonii şi la un interogatoriu amănunţit. În sfârşit, dacă răspunsurile erau satisfăcătoare era îmbrăcat cu un costum de cavaler-cruciat».

Toate acestea nu se refereau decât la exterior; este foarte probabil că marile personalităţi erau dispensate de toate aceste scenarii teatrale. Veritabilul antrenament era bazat pe această regulă de aur: «Nu puteai fi iniţiat decât prin tine însuţi».

«Caut, a scris Weishaupt locotenentului Zwack, să cultivăm ştiinţele ce influenţează fericirea noastră generală şi să îndepărtez din drumul nostru ştiinţele adverse...»

Ştiinţele adverse erau acelea care deturnau pe omul activ de la problemele vieţii practice şi-l îndepărtau în norii metafizicii, misticismului şi teologiei.

După un program precis, gradat şi bazat pe o pedagogie realistă, Iluminaţii pe măsură ce făceau progrese, aprofundau de fapt ceea ce denumim tehnicile, ştiinţele umane şi în special psihologia aplicată.

Exerciţiul căruia Ordinul îi acorda cea mai mare importanţă, era observarea directă a rezultatelor luată prin note la faţa locului.

Statutele reformate în 1783 precizau: «Mai înainte, studiaţi Omul, mai puţin din cărţi ci observând direct personajele ce-l înconjoară.»

Novicele face un studiu aprofundat al lui însuşi şi ai celor din jurul său. El consemnează observaţiile sale şi în general constată că el nu mai citeşte... Mijlocul cel mai sigur de a urca în grad este de a lua cât mai multe note, de a înmulţi schiţele de caractere, de a consemna în scris propunerile oamenilor surprinşi într-un moment de sinceritate.

Obiectivul suprem urmărit de Iluminaţi era în fond Anarhia. «Am oferit, spunea Weishaupt, o explicare a Franc-Masoneriei, a tuturor punctelor acceptabile prin care ea se adresează creştinilor de toate confesiunile, îi eliberează cu încetul de orice prejudecăţi religioase, cultivă şi reînvie virtuţile societăţii prin perspectiva fericirii universale, complet şi rapid realizabilă într-un Stat unde vor înflori libertatea şi egalitatea, un Stat în care nu ne vom mai împiedica la tot pasul de obstacole ca ierarhia, rangul sau bogăţia... nu va mai dura mult şi oamenii vor deveni fericiţi şi liberi»[1].

Pentru realizarea acestui vis frumos era însă nevoie de o dictatură nemiloasă Acest lucru îl vom vedea aplicat în Uniunea Sovietică de Lenin şi urmaşul acestuia, Stalin. Forme mai mult sau mai puţin fidele acestui concept le regăsim la o serie de partide contemporane.

Ideologia Iluminaţilor s-a făcut înţeleasă abia când s-a publicat «Noul Testament Diabolic», fapt cunoscut în urma unui incident. În 1785, un curier al Iluminaţilor în vreme ce călătorea de la Frankfurt spre Paris a fost lovit de trăznet. Cu prilejul anchetei, poliţia a descoperit în geanta sa documente compromiţătoare în privinţa Ordinului Iluminaţilor. În ziua de 11 octombrie 1785 principele bavarez a dispus să se efectueze o percheziţie la domiciliul lui Zwack, asistentul lui Weishaupt. Cu acest prilej au fost descoperite o serie de documente compromiţătoare precum şi planul Iluminaţilor bavarezi cu privire la răsturnarea monarhiilor şi instaurarea noii ordini mondiale. Principele a dat publicităţii documentele pentru a preveni casele regale europene. Lui Weishaupt i s-a retras titlul de profesor şi acesta împreună cu ducele de Saxonia-Gotha, membru marcant al Ordinului, s-au refugiat în Franţa, unde au creat Loja Marelui

1) Citat de Lepper, op. cit.

Orient. Dizolvarea Ordinului Iluminaților a mai fost determinată și de o serie de fricțiuni interne. În 1782 un franc-mason, baronul von Knigge a devenit șeful «cercului» din Westfalia. Dar Knigge a fost curând lezat în demnitatea sa de comportarea dictatorială a lui Weishaupt, iar acesta l-a acuzat, la rândul său de fanatism și ipocrizie, datorită faptului că introdusese în Ritual prea mult element religios, invocând chiar faptul că la gradul de «Illuminatus dirigens» îl considera pe Iisus Christos ca fondator al Ordinului. Von Knigge, supărat, s-a retras din Ordin, iar patru membrii speriați au dezvăluit Electorului că Ordinul renega creștinismul, se deda la plăceri epicureice, Justifica sinuciderea, respingea patriotismul și lealitatea, socotindu-le drept prejudecăți ale celor înguști la minte, condamna proprietatea particulară, îngăduia răul în folosul binelui, așeza interesele Ordinului mai presus de orice»[1].

În 1785 Electorul dizolvă Ordinul, iar Weishaupt cu alți trei demnitari sunt extrădați.

La gradul de «Minerval» se preda o instruire secretă și personală care-l învăța pe adept să-și coordoneze metodic observațiile. «El trebuia să-și țină un registru în care să rezerve 3-4 foi pentru fiecare persoană pe care o cunoștea.»

Primilor maeștri Weishaupt le făcea următoarele recomandări: «În cel mai desăvârșit secret constă puterea noastră. Nu trebuie să ezităm a ne prezenta sub acoperământul unor societăți anodine. Lojile franc-masonice albastre constituie un acoperământ comod pentru a disimula scopurile noastre reale, pentru că lumea este obișnuită să nu se aștepte la nimic important și constructiv venit din partea cuiva care s-o ajute să progreseze spre mai bine. Numele de societate științifică corespunde de minune pentru a disimula gradele inferioare.»

El iniția o tactică subtilă pe care o insufla noilor recruți:

«Va trebui găsit pentru fiecare ceea ce caută și se așteaptă de la noi. Unii caută un fel de franc-masonerie, alții o societate secretă, alții un cerc de Roza-Cruce sau chiar o societate politică subversivă. Fiecare la început trebuia să fie atras de ceea ce spera să găsească în noi.»

1) Lepper, op. cit. p. 125.

Alături de gradaţia pe care am menţionat-o, Weishaupt constituie o ierarhie paralelă al căror membrii aveau puteri cu atât mai mari cu cât ele erau ignorate de toţi ceilalţi, mai puţin de oamenii-regi. Spartacus îi denumea insinuatori.

Fiecare insinuator practica spionajul, indiferent că respectivul era un profan sau iluminat, şi nu ţinea seama de gradul pe care îl avea. El ţinea un jurnal cu notiţe, denumit «diarium» pe care-l prezenta de două ori pe lună personal Marelui Maestru.

Iluminaţii, care probabil că îi copiaseră pe membrii Ordinului «Congregaţiei lui Maria», fondată de iezuiţi în secolul al XVI-lea, mai practicau quibuslicet (autoconfesiune scrisă, un fel de examen de conştiinţă) şi «bona opera» (relatarea faptelor bune săvârşite în intervalul de timp scurs).

Spionajul reciproc şi denunţul erau la ordinea zilei astfel că nimic nu putea trece neobservat şi semnalat şefului ierarhic. O reţea complexă de turnători acţiona întocmai ca în serviciile secrete.

Din umbră Iluminaţii nu omiteau nici un mijloc pentru a crea vrajbă între Ordinele esoterice ale Templierilor, Roza-Crucienilor şi Franc-Masonilor.

Dar vigilenţa poliţiei a reuşit în cele din urmă să dea de arhivele secrete ale Iluminaţilor. Weishaupt a semănat sămânţa care mai târziu îi va da pe Baheuf, Buonarroti, Eliseé, Reclus, Bakunin, Kropotkin, Jean Grave, Blanqui, Trotki, Lenin şi Stalin. Şi lista nu este completă...

Weishaupt a murit la vârsta de 82 de ani la Gotha la 18 noiembne 1830 uitat de toţi.

Pentru a ne face o imagine despre adevărata ideologie a Iluminaţilor lui Weishaupt care a stat la baza Ligii Spartakus creată în 1916 ce va deveni embrionul partidului comunist german pe de o parte, iar pe de alta a însăşi partidului naţional socialist german (nazist) vom reda câteva pasaje din «Noul Testament Diabolic»:

«Primul secret privind felul în care se poate manipula societatea este supremaţia asupra opiniei publice. Prin aceasta, se poate semăna între oameni atâta sciziune, îndoială şi păreri

contradictorii încât ei nu se mai pot descurca în zăpăceala colectivă şi sunt convinşi că nu pot avea o părere personală. Trebuiesc dezvăluite pasiuni în rândul maselor şi răspândite scrieri murdare şi lipsite de spiritualitate. Menirea presei este să dovedească neputinţa neiluminaţilor în domeniul treburilor publice şi în cel religios.

Al doilea secret este de a pune în mişcare toate slăbiciunile şi defectele omeneşti, patimile, greşelile până ce oamenii nu se mai pot înţelege între ei.

Trebuie combătută tăria personalităţii; nimic nu este mai periculos pentru noi ca aceasta. Dacă această calitate este dublată de putere spirituală creativă atunci ne poate dăuna mai mult decât milioane de oameni la un loc. Prin invidie, ură, discordie şi război, prin foamete, lipsuri şi molime, toate popoarele vor fi atât de slăbite, încât nu vor şti cum să iasă din impas, decât dacă se supun voinţei noastre, a Iluminaţilor. Un stat care este epuizat de prefaceri sau conflicte interne va fi, în orice caz, o pradă uşoară pentru noi. Vom obişnui popoarele să ia aparenţele drept monedă adevărată, să se mulţumească cu superficialităţi, să alerge numai după plăceri, să se epuizeze căutând mereu ceva nou, pentru ca în sfârşit să asculte de noi, Iluminaţii. Iar noi vom răsplăti masele cu venituri adecvate pentru supunerea lor. Prin degradarea morală a societăţii, oamenii vor pierde credinţa în Dumnezeu. Prelucrate prin scrieri şi comunicări directe, discursuri, discuţii, masele vor fi educate în spiritul nostru, al Iluminaţilor.

Prin şarlatanii şi vorbe goale, oamenii trebuie sustraşi pentru ca să nu poată gândi cu mintea lor proprie. Oratorii politici instruiţi de Iluminaţi trebuie să bată atâta monedă pe conceptele de libertate şi democraţie, încât oamenii să fie dezgustaţi de discursuri de orice nuanţă politică ar fi ele. Ideologia Iluminaţilor însă trebuie să le fie inoculată necontenit. Masele sunt oarbe, nesocotite şi lipsite de critică, deoarece nu au ce căuta în treburile statului. Ele trebuiesc stăpânite făcându-li-se dreptatea cuvenită, dar extrem de sever şi cu brutalitate.

Dominaţia mondială se obţine numai pe căi ocolite, prin subminarea selectivă a libertăţilor, prin legi, prin ordinea

electoratului, prin presă, prin educaţie şi metode de învăţământ, dar mai ales prin strictă ţinere în secret a activităţilor noastre. Guvernele trebuie hărţuite până când, de dragul liniştii, să fie dispuse să cedeze puterea. Vom aţâţa în Europa contradicţii individuale şi naţionale, rasiale şi religioase, astfel ca statele să nu mai găsească punţi de înţelegere între ele. Nici un stat creştin nu va căpăta sprijin adevărat din partea noastră, a Iluminaţilor. Fiecare resort în stat să aibă o funcţie importantă şi bine definită, astfel ca prin provocarea de perturbări într-un resort, să poată fi stagnat întregul sistem statal.

Preşedinţii de stat vor fi aleşi de noi, din rândul celor ce ne dau ascultare. Fiecare dintre ei trebuie să aibă câte un punct negru, vulnerabil în trecut, pentru ca să putem exercita presiuni asupra lor, spre a putea da legilor sensul dorit de noi şi pentru a putea modifica constituţiile. Dându-i preşedintelui drepturi depline, ca şi dreptul de a declara război, vom căpăta influenţă asupra armatei.

Pe aceia din guvern care nu au fost recrutaţi dintre noi, îi vom invita politicos să primească alte însărcinări, misiuni onorifice, spre a-i abate de la treburile statului. Vom corupe înalţii funcţionari ca să sporească datoriile externe ale statului, spre a deveni sclavii datornici ai băncilor noastre. Vom provoca crize economice prin speculaţii de bursă, pentru a distruge puterea monedei. Moneda trebuie să fie atotstăpânitoare în industrie şi comerţ. Societatea spre care tindem să fie alcătuită, în afară de noi, dintr-o mână de milionari ce depind de noi, din poliţie şi soldaţi, iar în rest din cetăţeni lipsiţi de avere. Prin introducerea dreptului de vot general şi individual, vom instaura supremaţia absolută a maselor. Prin propagarea dreptului de a dispune de sine însuşi a fiecărui individ, vom diminua importanţa familiei şi valoarea ei educativă. Printr-o educaţie bazată pe principii false, ideologii mincinoase, vom face ca tineretul să fie indus în eroare, uşor de condus şi depravat.

Întemeierea cât mai multor organizaţii cu nume diferite, ademenirea cât mai multora în organizaţii publice au ca scop să le arunce la cât mai mulţi nisip în ochi.

Prin toate metodele expuse, naţiunile vor fi silite să cedeze Iluminaţilor dominaţia lumii.[1]

Conducerea Iluminaţilor bavarezi a fost încredinţată lui Giuseppe Mazzini care a ocupat această funcţie din 1834 până în 1872. Împreună cu Albert Pike, fondatorul K.K.K. au hotărât să creeze un for suprem absolut secret care să fie centrala internaţională. Lady Queensborough menţionează acest lucru în «Occult Theoracy» la pag. 208-209.

Albert Pike îi va scrie opinia sa într-o scrisoare lui Mazzini la 15 august 1871, prin care schiţează în linii mari modul în care Iluminaţii îşi vor atinge scopul. Din nefericire, până în prezent, profeţiile acestora s-au întâmplat întocmai.

Organizaţia Thule

Organizaţia Thule îşi trage numele de la un oraş, care conform legendei s-ar fi situat în nordul Europei şi ar fi fost populat de rasa ariană şi scufundat odată cu Atlantida. Emblema organizaţiei era svastica iar salutul consta în ridicarea mâinii drepte.

În Thule convergeau două tradiţii esoterice care nu diferau între ele decât în ochii profanilor: un curent provenind de la Thula hiperboreană şi alta având ca tradiţie Asia centrală. Aceste două curente aveau acelaşi simbol: svastica.

Thule nu era altceva decât manifestarea istorică a germanismului subteran care a constituit şi sursa Ordinului Teutonic. Germanismul a acţionat în mod constant, adaptându-se cu abilitate la condiţiile istorice şi care nu se ocultă decât sub influenţa circumstanţelor potrivnice pentru a reapare când condiţiile redeveneau propice.

În 1905, la Dresda s-a manifestat cu discreţie, grupul «Ordo Illuminatae Germanice», având-l ca imperator pe Dr. Léopold Engel. În revista Bauhütte din Frankfurt

---

1) Preluat din Jan von Helsing, op. cit. p. 30.

pe Main, cu puţin timp mai înainte de 1914, se putea citi: «La Steglitz există un Ordin al Germanilor Iluminaţi care are ca emblemă crucea încârligată şi care îşi asuma ca misiune să studieze tradiţiile nordice. Într-o circulară adresată membrilor săi se menţiona printre altele: fraţii care sunt franc-masoni sunt invitaţi să demisioneze imediat».

Arianismul germanic începea să se manifeste împotriva evreilor şi franc-masoneriei pe care o considera o conspiraţie universală iudaică. Să remarcăm totuşi că nazismul s-a aflat în permanenţă într-o strictă prudenţă rezervată în ceea ce priveşte o înaltă obedienţă masonică: «Stricta Observare Templieră.»

În Germania acest ordin s-a aflat în adormire în perioada nazistă, deşi s-a manifestat puternic în Suedia, unde a înfiinţat un «Ordin cavaleresc», devenit Ordinul lui Carol al XIII, creat în 1811 şi care nu număra decât treisprezece membri, toţi suedezi. Panglica era de culoare roşie şi pe medalia de aur era gravat un triunghi echilateral. Marele Maestru era regele ce deţinea acest titlu pe viaţă.

În 1918 în jurul lui Sebottendorf se formează la Bad Aibling «Organizaţia Thule». În octombrie 1918 Hitler aderă la ea, şi întemeiază DAP (Grup de activitate german), din care mai târziu se naşte NSDAP, SA şi SS. Aceştia fac parte din loja «Soarelui negru» (Schwarze Sonne).

Ideologia şi concepţiile care au stat la baza celui de al III-lea Reich aveau ca fundament principiile organizaţiei Thule. Membrii cei mai importanţi ai organizaţiei Thule au fost: Adolf Hitler, R. von Sebottendorf, Guido von List, Rudolf Hess, H. Göring, Alfred Rosemberg, Hans Frank, prof. dr. Hanshoper, Theo Morell, Rudolf Steiner, Contesa Westrop şi Treibisch Lincoln.

La început Thule a fost o societate de cercetări etnografice. Sub conducerea profesorului Felix Niedner, ea a tipărit începând din 1912 o lucrare în douăzecişipatru de volume: «Altnordische Dichtung, und Prosa» (Proză şi poezie a Antichităţii nordice). Războiul i-a răspândit pe colaboratori, şi mulţi au murit chiar. Odată cu pacea, grupul s-a reformat şi a căpătat o orientare nouă sub influenţa lui Paul Rohrbach.

Născut la Irgen, în Rusia baltică, în 1869, Paul Rohrbach a fost inițial profesor la gimnaziul Mittau (Courlande), apoi la Universitatea din Dorpat (actualmente Tarfu, în Estonia). El a obținut naturalizarea germană și a predat la Universitatea din Berlin și Strasburg, după care a devenit comisar imperial în Africa Occidentală Germană. A călătorit mult în Turcia și Persia. În timpul primului război mondial s-a ocupat cu spionajul. În 1920 a publicat «Gândirea germană în Lume» ce a cunoscut un tiraj de 120.000 de exemplare. Cu puțin timp mai înainte publicase mai multe cărți privitor la Asia și pangermanismul. S-a preocupat de problemele religioase și a scris o serie de studii privitor la originile creștinismului și asupra budhismului. Încă de la începuturile național-socialismului a aderat cu entuziasm la principiile acestuia. A locuit la München și era unul dintre intimii familiei Goering. Adolf Hitler l-a trimis în America de Sud, în India și Asia orientală. Paul Rohrbach l-a recomandat pe Dr. Karl Hanshofer în grupul Thule, iar mai târziu l-a încredințat conducerea acestuia.

Un alt conducător al grupului Thule a fost Dietrich Eckart. Jurnalist, romancier, traducător, poet el a lăsat în urma sa o operă literară apreciabilă. Revenind dezamăgit din primul război mondial a fost convins că armata germană fusese trădată și a creat în 1919 la München o revistă naționalistă și antisemită: «Auf gut Deutsch». A mai fondat și o «Alianță a cetățenilor germani» care i-a lansat pe Alfred Rosenberg și Adolf Hitler. Acesta din urmă a fost primul proletar admis în Thule.

Thule se ocupa de patrimoniul spiritual al Arienilor nordici, ce urmau să fie purtătorii «Luminii» pentru lumea întreagă. În această asociație se putea vedea alături de aristocrați, ca contesa Hella von Westarp, prințul Gustav-Franz von Thurn und Taxis, baronul Wilhelm Seidlitz și soția sa, artiști, burghezi înstăriți și studenți, printre care un fost locotenent aviator, Rudolf Hess, și medicii führerului Dr. Gutberlett și Morrell. Adunările aveau loc la «Hotelul celor patru anotimpuri». Corpul franc «Oberland» constituia garda exterioară a acestui grup esoteric.

În vremea respectivă viitorii conducători ai celui de al III-lea Reich erau neo-păgâni.

După Oswald Dutch, zeii germanici Thor, Odin şi Wotan, au renăscut după înfrângerea din 1918. În Westfalia, afirmă acest istoric, oraşe întregi s-au întors la păgânism şi crucile au fost distruse în cimitire. Căsătoriile se efectuau sub stejari seculari, cu prilejul unor serbări orgiace, iar la echinocţiuri se celebrau rituri magice în jurul rugului aprins.

Acest neo-păgânism era întreţinut, exaltat de o serie de scriitori care prin operele lor vulgarizau doctrina Thule. Cel mai citit dintre aceşti profeţi era Guido List, care după 1908 a scris numeroase lucrări în care erudiţia se amesteca cu imaginaţia: Secretul Runelor, Esoterismul religiei Germanilor, Trecerea de la Wotanism la Creştinism, Riturile Germano-Aryene, etc. Pe vârful muntelui Brockenberg - unde avea loc sabatul în Evul Mediu - aveau loc ritualuri erotico-orgiace şi se spune că cu prilejul uneia din aceste ceremonii, Rudolf Hess, a fost vrăjit, pierzându-şi raţiunea.

Organizaţia Thule credea că pământul este gol în interior (credinţă ce o întâlnim şi la tibetani), iar în interior se află un Soare strălucitor. Accesul se face prin cei doi poli: Nord şi Sud. Lumina acestui soare dă naştere Aurorei Boreale, apa gheţarilor este apă dulce, bună de băut şi vântul de la 76° latitudine este un vânt cald, fapt pentru care păsările zboară spre nord peste gheţari şi la topirea acestora apare polen de flori[1].

Organizaţiile Thule şi SS-ul au conlucrat intens cu o colonie tibetană din Berlin. Se ştie că Hitler era în legătură cu un călugăr tibetan care purta mănuşi de culoare verde şi afirma că are cheile tunelului Arianel ce duce prin Himalaia spre interiorul Pământului.

În ziua de 25 aprilie 1945, când ruşii au pătruns în Berlin, au descoperit într-o cazemată şase tibetani morţi, dispuşi în cerc, în centru aflându-se un bătrân tibetan ce purta în mâini mănuşi de culoare verde. Era probabil vorba de o sinucidere colectivă rituală. Pe 2 mai 1945 s-au descoperit peste o mie de soldaţi tibetani morţi, care luptaseră de partea germanilor.

---

1) Jan van Helsing: Organizaţiile secrete şi puterea lor în secolul XX, Ed. Alma, 1996.

«Ordo Templi Orientis»

Orolo Templi Orientis, cunoscut mal curând sub forma prescurtată O.T.O. aparţine după cum menţionează Werner Gerson[1] celei de a doua categorii de societăţi secrete, clasificare efectuală de Geoffroy Charnay.

Scopurile ordinului erau îndreptate pe două planuri: politic şi magic, fapt care demonstrează apartenenţa sa la cea de-a treia şi suprema categorie de societăţi secrete.

Dacă pe plan politic se urmărea susţinerea ideologiei de extremă dreapta sub faţada nazismului care urmărea invadarea întregului continent, pe plan magic se urmărea utilizarea forţelor infra sau para-normale în vederea dobândirli puterli sociale.

Operaţiunile militare, în special cele datorate forţelor aeriene anglo-americane, din perioada celui de al doilea război mondial au scos la iveală dovezi asupra activităţii asociaţiilor secrete de pe continent. Erau implicate nume sonore, precum Theodor Reuss[2], Karl Kellner şi William Wyn Westcatt, Sean Mac Bride[3], contesa de Lansefeld[4], Rosenthal, Violet Firth[5], Arthur Machen[6], contele de Glenströe[7], Aleister Crowley, precum şi mulţi alţii pe care-l vom menţiona pe parcurs.

O.T.O. se compunea din două cercuri: primul exterior sau probatoriu, de noviciat unde amatorii se aflau în aşteptare şi cel de al doilea cerc, interior şi directorial.

---

1) «Le nazisme société secrete», Ed. J'ai lu, 1969.
2) Theodor Reuss, adept german, propagator al magiei operative în Europa. A fost continuatorul lui Randolph, autorul lucrării «Magia Sexualis».
3) Sean Mac Bride, om politic irlandez.
4) Contesa de Landsfeld, fiica lui Lola Montez favorita regelui Ludovic I-ul de Bavaria. Implicată la bătrâneţe într-un proces de corupere de minori
5) Violet Firth care sub pseudonimul de Dion Fortune a publicat un tratat de magie. The Inner Light.
6) A publicat un roman cu cheie despre O.T.O.: «Marele Dumnezeu Pan».
7) Purta numele în realitate de Mattheus Mac Gregor, căsătorit cu sora filosofului Henri Bergson.

Din informaţiile care ne-au parvenit despre primul cerc rezultă că acesta era constituit conform cu simbolismul «caselor astrologice» şi celor neiniţiaţi părea inofensiv. Instruirea adepţilor se efectua strict pe cale orală, cunoştinţele predate având caracter confidenţial, comportând o tehnică sexuală practicată în colectiv.

Esenţialul ce trebuie reţinut, dacă se citeşte printre rânduri, mai ales la pasajele relative la «asociaţi», «servitori» şi «copii» este că aveau loc ceremonii de sexualitate colectivă, ce pot fi fiziologic caracterizate ca normale. Dar, mai înainte de admiterea în cercul interior se practica trecerea unor probe de sodomie activă şi pasivă, denumite în mod pudic «eliberarea din abis»[1].

În cercul interior O.T.O. avea diverse denumiri, aparent contradictorii, care nu aveau alt scop decât în a-i deruta pe profanii indiscreţi. Dintre aceste denumiri, unele se refereau la Graal şi în special la Lohengrin, ca şi la Parsifal şi Richard Wagner. De altfel întreaga operă a lui Wagner constituie un sumum al tradiţiilor oculte germanice. Este vorba de o combinaţie între creştinism şi tradiţiile păgâne germanice, care va sta mai târziu la baza nazismului.

Unul dintre purtătorii de cuvânt ai O.T.O., doctorul Egon Guhr, scria următoarele în revista Ordinului, «Oriflamme»:

«Lui Wagner l-a revenit misiunea de a exprima în «Tetralogie» şi «Parsifal» ultimele secrete ale umanităţii, soluţia lor, cu alte cuvinte apoteoza instinctului în îndeplinirea unui mister sacru. Acest mister depăşeşte ştiinţa preoţilor şi scepticismul, şi e formula secretelor Creştinismului într-un enunţ clar care devine astfel baza Bisericii viitoare. Preotul acestei Biserici, urmând exemplul lui Parsifal, va putea comunica fidelilor săi spiritul lui Dumnezeu pe care îl poartă în el şi va învinge demonul printr-o atingere mistică».

Într-un catehism descoperit în 1946 se pot citi următoarele: «Creştinul învaţă încă din copilărie că trebuie să-i fie ruşine de părţile sale sexuale şi că e acelaşi lucru dacă o face chiar cu gândul, aceasta după principiul Bisericii creştine sau a legilor din

---

1) Aluzie făcută la un mister din Kabbală ce face referire la separarea între cele şapte Sephiroturi inferioare şi cele trei superioare.

Statele creştine, aceasta constituind un păcat. O femeie creştină care, fără permisiunea Bisericii sau a Statului îşi satisface pe cale naturală nevoile sexului său şi suferă consecinţele naturale, este stigmatizată fiind considerată ca o femeie pierdută. În trecut şi chiar în zilele noastre, dar ceva mai puţin frecvent, era izgonită din societatea femeilor oneste orice femeie pierdută, care devenea astfel o expulzată. Pe scurt, tot ceea ce era legat de actul sexual constituia un păcat şi o ruşine; şi în zilele noastre mai dăinuieşte această concepţie stupidă propovăduită oficial de Stat şi de Biserică.

Înainte de era creştină nu se putea concepe altfel. Izraeliţii posedau doctrina lor secretă prin care se recunoştea părţile genitale ca simbolul terestru al divinităţii omului. În zilele noastre sistemul religios din Orient venerează aceste părţi ca fiind considerate simbolul divinităţii. Creştinismul are o concepţie falsă privitoare la sex, pe care-l consideră ca pe un «rău moral», în vreme ce concepţia noastră nu este de a analiza, nici de a distruge, ci de a construi. Cea mai mare parte a criticilor efectuate până în prezent se rezumă la a critica şi ele au minat şi demolat Biserica creştină şi nu au construit nimic. Noi dorim să construim şi să reconstruim din nou.

Dorim să fondăm o nouă religie şi vrem să curăţăm rămăşiţele pe care creştinismul le-a aruncat pe lumea veche, pentru ca vechea religie a naturii să-şi recapete din nou drepturile sale. Este drept că această bază falică se păstrează în religia creştină, uneori disimulată în ochii laicilor şi necunoscută de treptele inferioare ale clerului. Fiecare biserică simbolizează organul masculin în vreme ce naosul este simbolul feminin (Freud a imaginat acelaşi simbolism viselor).

Pentru ce deci biserica doreşte să susţină veşnic fabula că omului trebuie să-i fie ruşine de părţile sale sexuale?

Cea mai rea dintre legile moralei creştine referitoare la destrăbălare se datorează faptului că oamenilor le lipseşte datoria de a şti ceea ce se raportează la viaţa sexuală. Fiecare acţionează în secret, în contradicţie directă cu prescripţiile Bisericii şi ale Statului atunci când este vorba de a satisface instinctul în viaţa sexuală. Această stare de ipocrizie generală

trebuie să conducă în mod fatal la o catastrofă morală teribilă. Atunci care este adevărata morală?

Dorim să reconstituim în întreaga el puritate şi moralitate primitivă tot ceea ce în prezent este stigmatizat ca imoral şi păcătos; dorim să o ridicăm din nou la gradul de sfinţenie. Ne bazăm pe reconstituirea concepţiei vechi că organele sexuale aparţin sfinţeniei şi că sunt demne de adorare şi dorim să reclădim o doctrină nouă, bazată pe cuvintele lui Manes: «Doar cel ce a înţeles sfinţenia organelor divine este liber în dreptate şi eliberat de toate păcatele».

Adevărata libertate constă în eliberarea de păcatul originall

Noi constituim o comunitate de fiinţe sexual libre. Acest mesaj nu poate fi izbăvitor decât dacă încă de la primii ani se va inocula tineretului principiile noii morale. Se va deprinde tineretul încă de la naştere că organele sexuale trebuie să fie considerate ca sacre şi funcţionarea lor trebuie să fie prezentată băieţilor şi fetelor ca acte sacre. Deîndată ce mama va percepe primele semne de pubertate, va fi de datoria sa să-i înveţe astfel pe copii, căci este de datoria părinţilor să-l educe pe copiii acestei doctrine încă din cea mai fragedă vârstă. În şcoli, va fi rolul medicilor şi să le confere o bază ştiinţifică. Ei vor înlocui profesorii de religie care în prezent sunt preoţi. Această doctrină va fi prezentată ca indemiabilă şi pe această bază solidă bazată pe un corp de medici se va clădi în cealaltă lume doctrina, bazată pe medicina sufletului (preotul).

În plină perioadă a adolescenţei pe care tânărul sub forma unui act sacramental, după Ritual şi sub conducerea şi instruirea Matroanei sau a Marii Preotese se va deda primului coitus. Va fi la fel şi în cazul tinerei fete care va fi iniţiată în misterele actului sexual în afara statului marţial prescris de lege şi ei tinerii, vor căuta în Templu satisfacerea instinctelor lor.

Căsătoria este un sacrament, cu toate acestea soţii nu vor fi legaţi pentru toată durata vieţii lor. Ei vor putea rupe această alianţă fără a prejuducia poziţia lor socială.

Iată programul Noii Biserici:

Fiecare membru este convins de existenţa în el însuşi a unui suflet care să-i permită de a fi asemănător lui Dumnezeu.

Fiecare ființă este pătrunsă de ideea că iubirea de sine este cauza tuturor suferințelor noastre și că, contrar iubirii de aproapele nostru care se sacrifică pentru alții este cauza unei adevărate beatitudini interioare.

Adevăratul Cer, adică starea de fericire a sufletului, nu se află decât în societatea ființelor absolut libere de orice egoism și a acelora care se iubesc între ei cu o veritabilă iubire. Pământul va putea fi astfel transformat în Cer.

Orice fidel admite că după moarte sufletul este primit într-o societate în care, conform legii simpatiei, ea ține de gândurile și acțiunile sale.

Ea poartă în ea recompensa și pedeapsa astfel că acela care vrea să împartă cerul cu aceia care se iubesc, trebuie aicea jos, să se pregătească pentru aceasta.

Orice fidel recunoaște că toți oamenii sunt copii norocoși ce și-au părăsit voluntar casele părintești din dragoste pentru adevăr și pentru a rătăci în lumea egoismului, unde și-au pierdut divinitatea și îndură mizeriile cauzate de egoism. Ei nu pot fi salvați decât de o reîntoarcere către iubirea divină, iubirea altuia.

Orice fidel știe că un om singur nu poate construi un Cer, căci minunea este aceea care dă forța și atunci o bucurie împărtășită cu alții este dublă, iar o durere scade la jumătate».

*

* *

Prima casă. Se recomandă fraților să studieze zilnic «Cartea Legii Sacre», Liber legis în care sunt cuprinse indicații privitor la modul optim de a executa acest «a vrea». Nu există nici-o lege mai presus de «a face ceea ce vrei tu».

Casa a doua. Veniturile flecărula dintre frați trebuie să se afle întotdeauna la dispoziția unui frate aflat în nevoie. Orice ajutor acordat unui frate trebuie făcut ca și cum ți-ai achita o datorie, cu discreție, pentru ca sprijinul făcut să constituie o ușurare durabilă și nu efemeră.

Casa a treia. Frații trebuie să se străduiască depunând mult zel pentru a propovădui «Legea». Ei vor fi extrem de politicoși în scrierile lor ca și în contactele cu străinii. Se va profita de orice

ocazie pentru a se întrajutora între fraţi. Unul sau mai mulţi fraţi care s-au angajat într-o aceeaşi afacere, îşi vor reuni interesele asociindu-se.

Casa a patra. Fraţii care posedă întreprinderi, oricare ar fi natura acestora, vor ceda Ordinului o parte din uzufructul acestora. Fraţii au obligaţia de a-i ajuta pe fraţii în vârstă, pentru a le face însoţite ultimele clipe de viaţă.

Casa a cincea. Fraţii sunt obligaţi să se facă agreabili celorlalţi fraţi cu care vin în contact. La un moment dat se poate naşte dragoste între diferiţi membri ai Ordinului, căci interesele lor sunt comune şi sfinte. O astfel de dragoste este deosebit de sacră şi trebuie încurajată.

Toţi copiii Riturilor trebuiesc consideraţi ca şi cum ar fi copiii Ordinului şi ca atare vor fi protejaţi de către toţi membrii. Aceşti copiii vor fi crescuţi şi educaţi conform «Legii», învăţaţi să cunoască libertatea gândirii şi a caracterului şi preveniţi că servilismul şi laşitatea sunt maladiile cele mai primejdioase ale sufletului omenesc.

Casa a şasea. Se recomandă a se angaja personalul de serviciu dintre persoanele care fac parte din Ordin, trataţi fiind cu tact şi politeţe. La rândul lor, aceştia se vor arăta manieraţi şi prevenitori în serviciul lor. În unele situaţii cu totul speciale (cum ar fi eliberarea din abis) vor fi trataţi ca nişte fraţi egali din toate punctele de vedere.

Dacă un frate se îmbolnăveşte va trebui ca toţi ceilalţi fraţi să-l îngrijească şi să nu-i lipsească nimic. Fraţii medici îşi vor îngriji fraţii cu mai multă grijă ca în alte cazuri.

Casa a şaptea. Femeia care se va căsători cu un frate e de dorit să facă parte din Ordin.

Procesele intervenite între membrii Ordinului sunt interzise sub pdeapsa expulzării din Ordin. Orice diferend între fraţi va fi supus încă de la început în faţa Maeştrilor. Cel care refuză să se supună acestei decizii va fi expulzat din Ordin.

Membrii Ordinului vor trebui să privească pe aceia care nu sunt din Ordin ca pe oameni ce nu au nici un drept, pentru că nu au acceptat Legea, fiind nişte primitivi. Ei vor fi trataţi ca şi animalele.

Orice prejudiciu cauzat de cineva din afara Ordinului, va fi reclamat unui Înalt Tribunal care se va folosi de orice mijloc pentru a face dreptate.

În cazul în care un frate va fi acuzat de un delict cu caracter criminal, Ordinul va apăra fratele jurând asupra nevinovăţiei acestuia pe Cartea Legii Sfinte - Liber legis.

Casa a opta. Fraţii sunt obligaţi a lăsa prin testament o parte cel puţin sau întreaga avere Ordinului după moartea lor. Moartea unui frate nu trebuie să cauzeze tristeţe, ci bucurie. Fraţii din Loja sa se vor reuni cu prilejul unui banchet cu muzică, dans şi tot felul de distracţii. Este foarte important ca lucrurile să decurgă astfel, căci dacă ne este teamă de moarte, nu trebuie să mai ne fie. Teama morţii provine de la moartea lui Osiris. Copiii noştri se vor naşte eliberaţi de un asemenea blestem.

Casa a noua. Fiecare frate îşi va petrece o parte din timpul său liber studiind principiile Ordinului şi căutarea cheii Marilor Mistere. Va face tot ce-i posibil să propage Legea efectuând lungi călătorii în ţări depărtate pentru a împrăştia Sămânţa Adevărului.

Casa a zecea. Toate femeile gravide sunt sacre pentru membrii Ordinului şi nu va trebui precupeţit nici un efort pentru a le face să accepte Legea Libertăţii astfel ca copilul ce se va naşte să beneficieze de acest lucru. Ea va trebui să fie educată să intre în Ordin, astfel ca, copilul să se nască sub egida sa.

Dacă viitoarea mama îşi va manifesta dorinţa de a deveni membră a Ordinului, în ciuda prejudecăţilor existente, va trebui privită ca o excepţie şi Maestrul îl va propune să-l accepte ca naşul copilului său. Dacă mama consimte, acest copil va trebui crescut ca un servitor al Ordinului (interzicând avortul mamei din acel moment).

Se va institui «Profess Houses» speciale pentru îngrijirea soţiilor membrilor Ordinului, sau a acelora a căror soţi sau amanţi aparţin Ordinului, astfel încât femeia să-şi poată duce existenţa în confort.

Fiecare frate va trebui să-şi pună în favoarea Ordinului întreaga sa capacitate de influenţare a unui superior pentru a-l determina să intre în Ordin. Regii, miniştrii, înalţii funcţionari, diplomaţii, ofiţerii vor face obiectul unor astfel de preocupări.

Casa a unsprezecea. Se vor înființa colegii în care vor fi crescuți și educați copiii membrilor Ordinului. Se vor studia acolo artele liberale și se vor aprofunda arcanele Sfintei Științe. Se cere fiecărui frate să facă tot ce-i stă în posibil ca să-și convingă prietenii să accepte Legea și să intre în Ordin. Vor trebui făcuți noi prieteni în afara Ordinului pentru ca cercul acestuia să se lărgească continuu.

Casa a douăsprezecea. Frații vor păstra secretul asupra naturii ritualurilor Ordinului, cuvintele de trecere, semnele, după cum este scris: «Probele nu le voi scrie pe hârtie; ritualurile vor fi pe jumătate cunoscute și pe jumătate ascunse, Legea fiind pentru toți. Va trebui respectarea cu sfințenie a tuturor acestor îndatoriri, lucru care va cântări greu în balanță atunci când va fi vorba de o avansare acordată unui frate în Ordin.

Un text scris de mână, care nu a fost tipărit niciodată, face următoarea mențiune: «Învață să guști din arborele științei și să savurezi fructul arborelui Vieții. Caută pe zei în tine însuți și când îi vei recunoaște și vei descoperi locul unde stau, atunci ai trecut treapta de sus a scării cu douăsprezece grade.

Astfel se va trezi iubirea divină care nu se află în halucinațiile pe care le are omul, ci în inima sa; și această iubire divină dă naștere forței liberatoare ce ne va permite contemplarea luminii eterne și care va distruge toate greșelile».

*

* *

În secolul al XVIII-lea s-au ivit primii continuatori ai Ordinului Templierilor: Cavalerii crucii de obedlență masonică și-au revendicat moștenirea Ordinului bazându-se pe o genealogie îndoielnică de existența unei legături între templieri și franc-masonii epocii moderne. Loja într-un anume fel va fi recuperată sub regimul napoleonian, atunci când împăratul va celebra o liturghie la Paris la biserica Sf. Paul - Sf. Anton, în martie 1808 ziua aniversării morții lui Jacques de Molay sub conducerea doctorului Bernard-Raymond Fabré-Palapart, instalat ca Mare Maestru al Ordinului Templului restaurat.

Căderea Imperiului în 1815 nu a antrenat după sine şi căderea neotemplierilor. Aceştia nu au dispărut decât sub Napoleon al III-lea. Trebuia aşteptat secolul XX pentru a se constata înmulţirea asociaţilor sectare ce se pretindeau a fi urmaşele Templului.

Una dintre primele mişcări importante de acest tip a apărut în Statele Unite. Creată în 1882 de părintele Michael J. Mac Givney din parohia St. Mary din New Haven, în Connecticut, *Cavalerii lui Columb* (Knights of Columbus) s-au făcut remarcaţi pe bătrânul continent cu ocazia intervenţiei trupelor americane în primul război mondial, în 1917. După ce s-au instalat la Lourdes şi Beaune, ei au instalat servicii de sănătate destinate populaţiei civile şi au organizat pelerinaje care, în martie 1919 au adunat aproape trei mii de soldaţi şi patruzeci de prelaţi americani. La reîntoarcerea în S.U.A. ei au cumpărat pridvorul capelei Sf. Jacques, ce era o veche biserică aparţinând comanderiei templiere din Beaune, pe care au demontat-o mai înainte de a o transporta în Statele Unite. Asociaţia revendica legături cu Ordinul Templului şi care s-au dezvoltat începând cu anii 1940, rămânând marcate de legea secretului, fiind legat de tot ce se raportează la neotemplierii secolului al XIX-lea. Astfel în 1942, Ordinul Suveran şi Militar al Templului din Ierusalim (a nu se confunda cu Ordinul de Malta) creat de un diplomat portughez, Antonio Campello Pinto de Susa-Fonte a reluat drapelul lui Fabré-Palaprat va dăinui până în 1973 când va fi dizolvat datorită unor neînţelegeri interne. În 1952 Ordinul Suveran al Templului Solar menţiona pe un oarecare Jacques Breyer ca fiind al 23-lea mare maestru ce pregătea «întoarcerea lui Christos în glorie solară».

Dar Fraternitatea Ioanită pentru renaşterea templieră (F.J.R.T.) fondată în 1978, pare a fi cea mai larg implantată (ea număra câteva sute de adepţi), fiind menţionată într-o serie de publicaţii confidenţiale asupra creştinismului în era Vărsătorului şi într-un buletin periodic intitulat Beaucéant. În 1983 acest ordin ce se doreşte a fi iniţiatic tradiţional, creştin şi cavaleresc a început să se facă cunoscut prin presă - vezi Le Monde 1983 - pentru a pregăti reînvierea Templieră în 1984, organizată de

maeştri paznici ai tradiţiei, fapt care va marca începutul unei noi ere spirituale în vederea reîntoarcerii lui Christos.

Renaşterea era după F.J.R.T. realizată în 1984 la Ierusalim şi urma să ia numele în decembrie 1984 de Ordinul Cavalerilor Templului lui Christos şi al Maicii Domnului, alegându-şi şi un mare maestru, care după 1985 a fost Iosif din Ionia. În majoritatea lor, aceste diferite mişcări rămân animate de un esoterism mistic religios medieval (costume de cavaleri şi simboluri din Evul Mediu) şi impregnate de imaginea Templului, pentru a dezvolta concepţia de fraternitate.

În prezent peste o sută de biserici sau asociaţii gnostice din Franţa îşi pretind a fi continuatoarele templierilor. Unele dintre aceste societăţi se sprijină pe o cultură parareligioasă ce conduce membrii către o îndoctrinare şi un control al gândirii cu prilejul celebrărilor rituale organizate cvasimilitar de către mari maeştri. Obiectivul oficial cel mai des mărturisit se referă la pregătirea adepţilor pentru trecerea de la Era Peştilor la Era Vărsătorului, etapă situată către anul 2000. Raportul realizat de către Comisia de anchetă parlamentară ce s-a preocupat de secte în Franţa şi publicat în 1996, menţionează mai multe ordine aliate la templieri şi instalate în Sudul Franţei: astfel Ordinul Suveran al Templului iniţiatic, fondat în 1987 de un fost conducător al Ordinului Roza-Cruce AMORC creat la începutul secolului în Statele Unite care mai subzistă încă în California sau Ordinul reînnoit al Templului (ORT) creat în 1968 la Chartres de Marele Maestru Jean Origas. Organizat în diferite centre toate legate de un Institut internaţional al Templului, acesta din urmă în ciuda morţii lui Origas în 1983 continuă şi astăzi să pregătească elita de mâine cu Luc Jouret iniţiatorul cluburilor Archedia în Elveţia care preconizează o ştiinţă a unei vieţi concrete. Totodată Luc Jouret respins de ORT pentru că urmărea să-i insufle o spiritualitate mai personală inspirată în urma călătoriilor efectuate de el în Asia, a fondat în 1984 Ordinul Internaţional Cavaleresc al Tradiţiei Solare (O.I.C.T.S.).

Mai cunoscut sub numele de Ordinul Templului Solar (O.T.S.), această sectă, al cărei Mare Maestru şi fondator se prezintă drept unul dintre elementele renăscătoare ale

Templului, arheotipul oelest ce adună bărbaţi şi femei cababili de a servi, va fi obiect de senzaţie în mas-media în octombrie 1994 cu prilejul sinuciderii colective în Elveţia şi în Quebec a 53 de adepţi ai «cercului de aur» - elita OTS, în sânul căreia «singura datorie este legea secretului», apoi în decembrie 1995 cu o nouă sinucidere colectivă a 16 membri ai Ordinului la Vercors[1]

«Orda templis orientis» (OTO) îl are ca fondator pe englezul Aleister Crowley (1875-1947), care a iniţiat o serie de secte luciferice moştenite de la ocultistul german Theodor Reuss. El a fost şi promotorul «Energiei solare falice» pe care afirma că o deţine de la însăşi Satana.

Crowley se intitulează singur «Marea Fiară 666» în «Cartea Legii» pretinzându-se a fi fondatorul unei religii purtând numele lui, având ca scop înlocuirea creştinismului (a se vedea Serge Hutin: Aleister Crowley, Ed. Maraboul, 1973). Crowley îşi motiva depravarea ca el fiind alesul zeilor pentru inaugurarea pe pământ a unei noi ere postcreştine. Crowley avea vederi contradictorii: pe deoparte considera bolşevismul ca un anunţător al acestei ere noi, considerându-l o soluţie provizorie. Crowley pretindea că a fost mentorul lui Hitler în materie de esoterism şi magie spunând că mai întâi a fost el şi apoi Hitler referire criptică ce dă naştere la diferite interpretări. Wilfried Daim spune că în 1951 un editor german pe nume Lanz, cel care înfiinţase Ordinul Noului Templu, a primit în magazinul său de anticariat pe un anume Adolf Hitler care se interesa de revista cu caracter rasist «Ostara». Neavând bani să le cumpere, librarul i le-a făcut cadou. Hitler va mărturisi episodul în «Mein Kampf»: În anii aceia am cumpărat (?) pentru întâia oară în viaţa mea primele broşuri antisemite».

Crowley predica şi practica esoterismul sexual, tantra yoga şi a înfiinţat în Sicilia în 1920, un locaş dedicat Satanei. Aici aveau loc adevărate orgii, consumul de droguri fiind ceva normal. Moartea unui adept a dus la expulzarea sa.

Balducci face referire la o declaraţie a lui Crowley: sunt ameţit de elixirul puternic care e certitudinea de a fi Misticul cel mai sublim din istorie, de a fi verbul unui Eon, Fiara, Omul 666, Zeul autoîncornorat pe care oamenii vor trebui să-l adore şi să-l

1) Laurent Albaret: L'Histoire, Nr. 198, 04. 1996, p. 42.

blesteme în cursul secolelor în suvelca Timpului». La moartea sa s-a cântat Imn către Satana. Homosexual, agent secret al mai multor mari puteri şi iniţiat în nenumărate ordine esoterice având gradele cele mai mari, Aleister Crowley rămâne un personaj controversat şi puţin cunoscut.

Ordinul Templului Solar

Ordinul Templului Solar - prescurtat O.T.S. - se consideră continuatorul din zilele noastre al Ordinului Templierilor. A apărut în 1952 în castelul Arginy (Rhon). Maestru şi guru la vremea respectivă a fost Jacques Breyer, pasionat de esoterism. El îşi propusese ca misiune căutarea comorii Templierilor în pivniţele castelului. În anii '70 organizaţia a căpătat numele de Ordinul transformat al Templului (ORT). Acesta afirma că ar fi recrutat 3-4000 de persoane, dintre care trei şefi de stat africani. Conducătorii nu aveau un trecut tocmai curat, cum ar fi fostul gestapovist Julien Origos sau fostul confesor al lui Mussolini, Gregorio Bacolipi.

La sfârşitul anilor '70, ORT s-a transformat în Ordinul Templului Solar. Şeful său era un negustor de aur, originar din Beaucaire (Gard), Jo Di Mambro. Născut în 1924, dotat cu un fizic ingrat - măsura 1,60 m şi purta perucă - lipsit de orice cultură, dar cu un carism ce te vrăjea, Di Mambro a început prin a însufleţi, în anii 1968-1970 o comunitate denumită Cocolet, în Annemasse (Haute Savoie). Îl regăsim membru fondator al Centrului de pregătire a noii vârste (Cpan) la Collonges-sous-Salève (Haute Savoie). În 1978 se stabileşte la Geneva, unde crează fundaţia Golden Way. Trei ani mai târziu ia avânt O.T.S. Sunt organizate seminarii la Saconex (Elveţia), unde Di Mambro dispunea de o proprietate. La seminarii se vorbea despre ecologie, medicină tradiţională, regim de hrană naturistă. Viaţa se asemăna cu cea a unui Kibuţ. Totul era pus în comun: salariile, beneficiile, câştigurile şi bunurile. Viaţa era însă extrem de dură. Scularea se făcea la orele 5 dimineaţa, când după toaletă toţi adepţii se reuneau pentru ora de meditaţie în jurul unui bătrân arbore

sequoia. La ora 7 era micul dejun, extrem de frugal: un pahar cu apă şi o farfurie cu cereale. După masă membrii comunităţii efectuau diverse activităţi: lucrări de întreţinere, zidărie, exploatarea câmpului, pregătirea mesei de prânz, etc. Totul era dus în afara lumii civilizate. Nu aveau timp să privească la televizor, nici să citească gazetele. Trăiau în afara timpului. Seara, adesea foarte târziu, avea loc marele ritual. Adepţii se adunau în semicerc în sanctuarul proprietăţii. Aşteptau în întuneric pe Maestrul, un fel de divinitate supranaturală cu care Dl Mambro trebuia să comunice. Aşteptarea putea fi de durată, în vreme ce ascultau o muzică cosmică asurzitoare compusă de şeful de orchestră Michel Tabachnik. Holograme ţâşneau, părând că vin de nicăieri, dând ceremoniei o dimensiune supranaturală. În cele din urmă, apărea plutind în întuneric, capul Maestrului, luminat de o rază de lumină, acoperit cu o capă neagră şi o sabie în mână. Dialogul începea între Maestru şi Dl Mambro. Nu înţelegeai nimic, dar aceasta nu avea importanţă. Adepţii ascultau. În acelaşi timp tetanizaţi şi fascinaţi. Ei credeau în această apariţie, care în mod evident nu era decât o banală înscenare butaforică.

Maestrul în realitate este Jocelyne Di Mambro, soţia lui Jo, urcată pe un taburet şi îmbrăcată complet în negru, ca şi fundalul pe care îşi făcea apariţia[1].

Influenţa lui Di Mambro asupra membrilor OTS va cunoaşte un ascendent continuu. I se acorda un adevărat cult. În preajma sa se afla în permanenţă o gardă gata în orice moment să-l servească. Circa zece persoane. Jocelyne, prietenul său nedespărţit Guy Berenger, Nicole Koymans şi Zino Davidoff. Acesta din urmă, fost profesor de yoga juca un rol capital: când credincioşii aveau tendinţa să se îndoiască de ceva, el trebuia să intervină şi să-i convingă de justeţea credinţei lor. La aceştia se adăugau Thierry Hugerin, omul de casă al lui Dl Mambro, Michel Tabachnik şi dr. Luc Jouret. Născut în 1947, ginecolog de origine belgiană, personaj cu profil de erou, deseori violent, el îndeplinea funcţia de sergent recrutor al sectei. Mult mai

1) Principiul trucului ilusionist a fost redat în cartea. «Spiritismul», Ed. All, 1994.

inteligent decât Di Mambro, el va rămâne la ordinele acestuia. La această listă trebuiesc adăugaţi sponsorii ordinului. Cel mai vechi, Albert Giacobino. Fermier înstărit, va cumpăra proprietatea din Saconnex d'Arve în 1983 şi va plăti transformările. Giacobino va merge până a-şi vinde totul - ferma, terenul, imobilele - pentru a ajuta financiar OTS. Un alt adept tot atât de generos a fost Robert Ostigny, patron în Canada al unei întreprinderi de fierărie, va aloca circa 2 milioane de franci francezi ordinului. Dar adevăratul finanţator al fondurilor Ordinului a fost Camille Pilet. Celibatar înrăit, fost director de vânzări al firmei de ceasuri Piaget, dispunând de o avere considerabilă, el a oferit 40 de milioane de franci Ordinului, pentru cumpărarea de proprietăţi în Sudul Franţei sau acoperirea unor datorii. Literalmente subjugat de Jouret, cu care a făcut cunoştinţă în 1981 în urma unui infarct, Pilet va deveni, la începutul anilor '90 unul din personajele cheie ale OTS. La sfârşitul anilor '80 perfect structurată, formată din fideli devotaţi, OTS se afla la apogeul existenţei sale. S-a decis să se dezvolte şi în afara Europei, în special în Canada şi Australia. Va cumpăra deci case la Toronto, Otawa şi Perth în Australia. Aceasta din urmă va fi revândută, Di Mambro hotărându-se în final să nu se mai stabilească pe acest continent.

La începutul anilor '90, OTS a ales calea de a se reintegra în Europa, mai cu seamă în răsăritul Franţei. Se vor cumpăra în Vaucluse trei proprietăţi: la Pernes-les-Fontaines (3 milioane franci) la Sarrians (3,3 milioane franci) şi la Aubignan (1,8 milioane franci). Toate proprietăţile vor fi cumpărate prin intermediul lui SCI (Societăţi civile imobiliare) ale căror proprietari nu sunt alţii decât Di Mambro, Camille Pilet, Robert Ostigny şi arhitectul Constantin Kaskulos.

În Vaucluse, OTS va cunoaşte o nouă dezvoltare. Di Mambro doreşte să stabilească un punct de recrutare pentru noi adepţi. Se caută un simbol. Astfel, la Pernes-les-Fontaines, şeful OTS reconstruieşte grădina de măslini în care Iisus Christos s-a rugat pentru ultima oară. S-au întreprins lucrări extraordinare. Dovadă grădinile suspendate care au fost realizate numai manual, vreme de doi ani de Thierry Huguenin. Tot el va săpa cu

mâinile sale o grotă la Clos, în sihăstria de la Sarrians. Acolo va afirma Huguenin, că Di Mambro, Jouret şi Pilet vor primi pe Sfântul Graal! La Aubignan, membril organizaţiei vor construi cu mijloace rudimentare un sanctuar subteran, identic cu cel de la Cheiry, dar mai impozant. Cel care-l va concepe va fi Michel Tabachnik. În semn de recunoştinţă fiul său David va fi botezat în prezenţa lui Di Mambro şi a fiicei sale Dudu şi a lui Thierry Huguenin.

La începutul anilor 1990, Di Mambro se retrage în Elveţia. Puţin câte puţin coeziunea lui OTS, este pusă în discuţie. Unii fideli, până şi chiar fiul lui Di Mambro, Elle, vor începe să reclame megalomania, trucajele şi neregulile săvârşite de şef. Circa zece persoane, printre care şi tipograful organizaţiei, Philippe Aubert, au decis să părăsească Ordinul.

Pentru a completa totul, o puternică tensiune a început să se manifeste în sânul echipei diriguitoare: pe de o parte un grup animat de marele maestru al OTS din Canada, Robert Falardeau, iar pe de alta trioul format din Di Mambro-Jouret-Tabachnik. Lucrurile au mers până acolo încât în 1992 Di Mambro s-a hotărât să-l lichideze pe Falardeau. La puţin timp, Luc Jouret avea să rezerve aceeaşi soartă şi uneia din trezoriere ale sectei, Emmy Anderson. El a însărcinat pe un inspector de poliţie corupt, membru al OTS, Jean-Pierre Lardanchet, ce lucra la Poliţia aerului şi frontierelor din Annemasse, să găsească un killer care să îndeplinească misiunea. Poliţistul a crezut că l-a găsit în persoana unuia dintre turnătorii săi, un oarecare Bayramk, patronul a două ateliere de confecţii din Paris. El l-a oferit 2 milioane pentru aducerea la îndeplinire a acestei crime, dar Bayram a refuzat categoric. În aceşti ani 1992-1993 Ordinul a traversat o perioadă critică. Pentru a ieşi din criză, Di Mambro s-a decis să promoveze noi conducători în fruntea organizaţiei, cum ar fi Patrick Vuarnet, fiul lui Jean, fost campion olimpic de ski, pe Edith mama sa şi pe Joël Egger. Fără succes.

În toamna lui 1993, Di Mambro simte cum Ordinul îi scapă de sub control. În compania lui Luc Jouret îşi petrece mult timp în castelul din Salvan. Discursurile sale iau o altă turnură. Nu mai vorbea de ecologie, de medicină tradiţională, ci de moarte şi de

absența oricărei speranțe. Se decide să plece. Direcția: Australia. Acolo Di Mambro e întâmpinat de noi neplăceri: află că Interpolul anchetează asupra unui transfer de fonduri în valoare de mai multe milioane de dolari pe care el le-a efectuat din contul unei bănci elvețiene către un cont australian. Dintr-o dată, după un an, Di Mambro părăsește continentul Se reîntoarce la Salvan. Paranoia sa la amploare. Delirează, evocă pe Sirius, lumile invizibile și energiile cosmice. Devine neliniștit, începe să vorbească de tranzit în lumea de dincolo.

În fine, la 24 septembrie 1994 în cursul unei reuniuni prezidată de Michel Tabachnik ce se ținea la Novotel-Sud în Avignon, se ia decizia de autolichidarea lui OTS. Se creiază un nou ordin: Asociația Roza-Cruce (ARC). Obiectiv: redarea unui nou impuls mișcării. În realitate, această reuniune din 24 septembrie înseamnă sfârșitul lui OTS. Moartea dădea târcoale în jurul Ordinului. Ca mărturie stau inițiativele luate în cursul verii anului 1994. Astfel, în luna iunie 1994, Joel Egger a mers să cumpere o serie de aparate de telecomandă ce puteau declanșa aprinderea focului. La 16 septembrie, o reuniune are loc la Salvan, condusă de Di Mambro. În raportul făcut de amanta sa Maryse Severino se poate citi: «Joël (Egger) blindează-te, îmbracă armura...» Vizibil se poate deduce că e un anunț privind un eveniment important ce va avea loc. În fapt, la 29 septembrie Jaël Egger se duce în Canada cu avionul companiei Swissair 138 sejurul său va fi foarte scurt. El revine a doua zi seara, la orele 22,10 ora de la Zürich, cu zborul Swissair 139. În ziua de 30 va participa la carnajul din Marin Heights, soldat cu 5 morți. La 1, 2 și 3 octombrie 1994 agitația telefonică între membrii OTS este intensă. Zeci și zeci de telefoane sunt date în Elveția. Di Mambro se află la Salvan și cheamă la telefon între orele 2 și 8 dimineața, apartamentul 22 din imobilul Villars-sur-Ollon, Elveția unde locuiau mai mulți membri ai sectei. Comunicația durează 57 minute. A doua zi, la ora 8 Di Mambro îl contactează pe Luc Jouret, apoi o oră mai târziu pe alți adepți. La 4 octombrie între orele 1 și 3, Di Mambro la legătura cu Patrick Vuarnet, apoi la 22,00 cu Joël Egger. Va fi ultima persoană chemată de Di Mambro. Câteva minute mai târziu Egger, la ordinul șefului OTS

va da foc clădirii. La orele 23,42 un incendiu cuprinde ferma de la Cheiry; aproape în acelaşi moment, trei conace din Salvan cad pradă flăcărilor. Pompierii sosesc relativ repede, dar e prea târziu. Nu au mai găsit decât grămezi de ruine. Este ora bilanţului. Înfiorător. La Salvan 25 de morţi, printre care se numără Jo Di Mambro, Joël Egger, Camille Pilet şi Luc Jouret. La Cheiry, 23 de cadavre zac în saci de plastic. Printre morţi Albert Giacobino, Nicole Koymans şi Robert Ostigny.

La Salvan ca şi la Cheiry, poliţia a descoperit medicamente cu efecte relansante sau putând antrena coma. Ele au permis adepţilor să întâmpine moartea cu seninătate[1].

Greenpeace

Sub eticheta unei organizaţii pacifiste se ascunde în realitate o organizaţie secretă pusă în slujba unor servicii secrete europene. Principala direcţie a acestei organizaţii declarat pacifiste, o constituie Franţa, mai precis anihilarea programului militar nuclear. De câteva decenii, Franţa vizând o problemă de independenţă, îşi bazează politica de apărare pe arma nucleară. Lansată de generalul De Gaulle, această politică a fost aprobată de toate guvernele, de stânga sau de dreapta, care s-au succedat. Nedispunând de imense întinderi deşertice ca Federaţia Rusă sau Statele Unite, Franţa trebuie să-şi efectueze undeva experienţele.

Când se fac experienţe nucleare în New Mexico sau în marile întinderi din Vest, americanii n-au probleme de supraveghere, din moment ce acolo nu există altceva decât şerpi cu clopoţei şi scorpioni. Cât despre ceilalţi n-au de ce să-şi facă nici măcar aceste griji, deoarece experienţele lor au loc în Siberia, unde acest soi de lighioane nu prea abundă.

Franţa a hotărât să folosească vaste spaţii ale Oceanului Pacific care, până în prezent, mai sunt încă franceze. Franţa încearcă să-şi ascundă experienţele din două motive. Primul este că, probabil ea nu ţine să vină cineva să se uite prea de aproape.

1) L'Express, 27 03. 1997, p. 24.

sub un pretext sau altul. Se cunoaşte exemplul celebrului avion francez care a apărut la scurt timp copiat identic de un alt mare stat. Şi atunci încerca să interzică, graţie marinei naţionale, la Royale, apropierea anumitor persoane, disimulate sub genericul de pacifişti şi adepţi ai dezarmării nucleare, a interzicerii exerienţelor atomice. După cazul devenit celebru datorită mass mediei de stânga, al morţii unui fotograf care se afla la bordul lui Greenpence, ne putem uşor imagina ce s-ar întâmpla dacă câteva zeci de persoane, «luptătoare pacifiste» ar fi fost iradiaţi ca la Cernobâl?

În al doilea rând, este vorba de motivul real care stă la baza protestelor. Există familii, care după părerea noastră sunt manipulate, sau în cel mai nefericit caz, infiltrate. La bază, şi la început, oamenii sunt adesea curaţi. Se află aici militanţi de toate naţionalităţile, de toate filozofiile, care cred într-adevăr că pot salva pacea fluturând steguleţe albe sau aventurându-se pe mări şi oceane în ambarcaţiuni mici, care nu rezistă în larg. Din nefericire, în rândurile lor, atât pe apă cât şi în pieţe, se infiltrează repede numeroşi «pro» care-i manipulează. Greenpeace este manipulată din umbră şi finanţată de serviciile secrete ale unor mari puteri interesate în menţinerea supremaţiei nucleare.

Afacerea Greenpeace este un caz care va marca istoria destul de agitată a raporturilor dintre politică şi serviciile secrete din ţările occidentale. Se poate lua un caz neînsemnat şi să-l umpli, făcându-l enorm. E o chestiune de lumini de scenă sau de oglinzi trucate. Poţi să iei o afacere enormă şi s-o faci, dimpotrivă, minusculă.

Afacerea Greenpeace este un caz oarecare. Felul în care a fost exploatată a făcut-o importantă, pentru marea masă de cetăţeni neavizaţi, pentru că a ajuns să fie dezbătută de toată lumea, în loc să fie blocată la nivelul serviciilor secrete. Afacerea Greenpeace a depăşit limita şi a întinat politicul. Cei care se bucură că asta s-a întâmplat sub un guvern de dreapta sau de stânga aparţin aceloraşi interese de a dezbina naţiunile civilizate Problemele apărării, ale serviciilor secrete sunt, prin definiţie, apolitice. Ele servesc păcii, progresului şi democraţiei. Democraţiei adevărate şi reale, şi nu propagandei perfide.

SOCIETĂŢI SECRETE CU CARACTER OCULT

Societăţi secrete cu caracter ocult

Lumea actuală este o lume de globală împletire a tuturor aspectelor. Toate fenomenele sociale, ecologice, biologice, psihologice, spirituale depind tot mai mult unele de altele, incluzându-se reciproc. De-a lungul istoriei expansiunii umane pe glob, aceasta nu a fost întotdeauna, poate niciodată aşa. Astăzi, expansiunea s-a încheiat, omenirea a depăşit capacitatea ecosistemului global, iar creşterea diferitelor planuri, niveluri, împletiri, ţesături continuă cu viteză exponenţială spre intervale mai puţin dense, spre interstiţii, articulaţii, conexiuni, suprapuneri elastice, dar menţinute cu efort din ce în ce mai mare, fapt care măreşte enorm numărul interacţiunilor şi determină modificări sub presiune, care reclamă alte abordări din partea individzilor, a colectivităţilor, a naţiunilor, a omenirii globale. Lumea are nevoie de o viziune nouă a realităţii, aceea ce înseamnă că modul de percepţie însuşi trebuie să se schimbe. Pare plauzibilă părerea exprimată cum că apariţia de societăţi secrete având caracter ocult e un fel de francmasonerie universală: de la ştiinţe până la religii, de la politică până la filosofie, de la economie până la ecologie, de la creaţia literar-artistică până la învăţământ, de la mişcarea feministă până la agregările moral politice ale homosexualilor. Pretutindeni se strigă după o eră a toleranţei cu cel mai mic numitor comun, după o concepţie sistemică atotcuprinzătoare, dinamică, holist-integrativă şi după o paradigmă de cuprindere infinită.

Tibusek încearcă formularea a patru trăsături comune tuturor grupărilor societăţilor secrete sectante convergente sau aparent divergente:

1. Lumea vizibilă materială, nu e singura realitate;

2. Lumea e un sistem holistic, în care omul e închis; divinitatea e identică cu universul, acesta fiind trupul ei; omul e de sorginte divină în sensul că reprezintă o părticică sui generis din divinitate;

3. În om sălăşluieşte un potenţial care poate fi şi trebuie desfăşurat prin meditaţie şi diverse psihotehnici;

4. Toţi adepţii sectelor cred în venirea unei ere noi în care acest potenţial uman va fi desfăşurat pe deplin şi îşi va produce efectele benefice.

Regrupând trăsăturile societăţilor secrete cu sorginte ocultă, Ruthe enumeră ca surse ale acestora: filosofia hindusă, budistă, taoistă, gnosticismul, şamanismul, ocultismul, «terapia conştiinţei», «terapia reîncarnării», medicina holistică, modul de viaţă holistic, curentele para-medicale, practicile magice, astrologia, spiritismul, vegetarismul, teosofia şi antroposofia.

Societatea Teotofică

Helena Petrowna Blavatsky (1831-1891), colonelul Henry Steele Olcott (1832-1907) şi William Qu. Judge (1854-1896) au întemeiat în 1875 «Societatea Teosofică», ce a purtat la început denumirea de «Miracle Club».

În programul Societăţii Teozofice a fost iniţial înscrisă cercetarea fenomenelor spiritiste, ulterior aflându-se următoarele ţeluri:

1. Constituirea unui nucleu al împărţirii generale a omenirii indiferent de rasă, religie, sex, castă şi culoare;

2. Stimularea studierii comparate a religiilor, a filosofiilor şi a ştiinţelor naturii;

3. Cercetarea unor legi ale naturii încă neexplicate, precum şi promovarea forţelor ascunse, lăuntrice omului.

La conducerea Societății Teozofice, care dispunea la New York de «Arcane School» s-au succedat Besant Annie (1847-1933) și Alice Ann Bailey (1880-1949).

Concepția de bază a mișcării teozofice este existența reîncarnării, continuitatea de viață a sufletului uman după decesul fizic. Alice Ann Bailey considera că reîncarnarea este obligatorie, potrivit legii ciclității și a karmei. După 1880, doamna Blavatsky și colonelul Olcott se convertesc la budism și în 1882 Societatea Teozofică își mută sediul în India, la Adyar, lângă Madra, unde ființează și astăzi sub numele de Societatea Teosofică Adyar.

Helena Petrowna Blavatsky s-a născut în Rusia, la 30 iulie 1831, sub semnul unor multiple calamități[1]. La cincisprezece ani începe să-și dezvolte darurile de clarviziune absolut neașteptate și descoperă, în particular, criminalii pe care poliția era incapabilă să-i demaște. Urmează revoluția din Rusia și se îmbarcă la Odessa pentru Constantinopol. De acolo ajunge în Egipt. La Cairo trăiește cu un magician de origine coptă. Acesta îi revelează existența unei cărți blestemate foarte periculoase, pe care a învățat-o s-o consulte prin clarviziune. Originalul, potrivit magicianului, se află într-o mănăstire din Tibet. Cartea, care redă secrete care provin de pe alte planete, referitoare la o istorie veche de sute de milioane de ani, se numește «Stanțele de la Dzyan».

Părăsind Cairo, se duce la Paris, unde trăiește din subvențiile tatălui său. După aceea la Londra, apoi în America, unde ia contact cu mormonii și studiază credințele africane transplantate în Lumea Nouă; cultul Vodu. Devine brigand în Far West și revine la Londra unde pretinde că s-a întâlnit cu un oarecare Kout Houmi Lal Sing. Acesta poartă o intensă corespondență cu doamna Blavatsky, care pe măsură ce primește scrisorile acestui personaj misterios, dintr-o femeie incultă, a cărei bibliotecă era formată din romane ieftine cumpărate de prin gări, devine brusc persoana cea mai bine informată, din secolul al XIX-lea în ceea ce privește științele. Ea va scrie lucrări remarcabile până în ziua de azi, cum ar fi: Doctrina

1) Jacques Bergier: Cărțile blestemate, Ed. Moldova, 1995, p. 48.

secretă, Isis dezvăluită şi Simbolismul arhaic al religiilor. Ea a pretins că informaţiile îi proveneau de la Stanţele de la Dzyan, din care primise un exemplar în India. Nu se ştie unde a învăţat limba sanscrită în care era scrisă cartea.

În 1852, doamna Blavatsky apare din nou în India, după care revine la New York şi trăieşte doi ani în Far West. În 1855 din nou la Calcutta, apoi încearcă să pătrundă în Tibet, dar este respinsă. În 1860 se îmbolnăveşte şi vreme de trei ani va călători prin Europa. În 1870 revine în Orient la bordul unei nave care explodează. Doamna Blavatsky scapă ca printr-un miracol. La Londra cu prilejul unei conferinţe de presă un nebun trage cu pistolul asupra ei. Îl întâlneşte după câţiva ani în America pe colonelul Henry Steel Olcott, om de afaceri american. Acesta era pasionat de straniu şi este fascinat de doamna Blavatsky. Fondează mai întâi, împreună cu dânsa «un club al miracolelor», după aceea o societate pe care vrea mai întâi s-o boteze societate egiptologică. Apoi urmare a diverselor avertismente, îi schimbă numele în «Societatea teosofică». (8 septembrie 1875).

După câţiva ani, se ia hotărârea ca doamna Blavatsky şi colonelul Olcott să meargă în Asia şi să ia contact cu marii Maeştri ai Lojei Albe. Dar călătoria înregistrează un eşec, fiind consideraţi drept spioni. Intră în posesia cărţii «Stanţele de la Dzyan» scrisă în limba Senzar, de care nimeni n-a auzit. Doamna Blavatsky traduce şi publică textul în limba engleză în 1915 la Hermetic Publishing Company din San Diego, Statele Unite, cu o prefaţă de Dr. A.S. Roleigh. Este acuzată de conspiraţie de către guvernul englez, serviciile de poliţie ale Indiei şi misiunile protestante o hărţuiesc pe doamna Blavatsky până la moartea acesteia în 1891.

Într-una din operele ei esoterice (Die Geheimlehre, 1888), Blavatsky dezvoltă doctrina despre «Marea Fratrie Albă» sau «Ierarhia Spirituală», compusă din fiinţe mântuite, scăpate de ciclul reîncarnărilor şi instalate pe înălţimile Himalaiei, de unde conduc lumea prin intermediul unor oameni aleşi. Nucleul «Marii Fratri Albe» îl formează «Ierarhia Adepţilor». În fruntea acestuia se află trei mari conducători: Logosul Solar, Învăţătorul Universal

(Hristos) şi Mahachohan (dirigultorul energiei divine), o trinitate asemănătoare cu cea din teologia creştină.

Alice Ann Bailey a aderat la Societatea Teozofică în 1915. Alice Bailey, fondatoare a lui Arcane School. N.Y., a Bunăvoinţei Mondiale şi a Grupărilor triunghiulare, îşi atribuia numeroasele lucrări pe care le-a scris în timpul vieţii, unor comunicări telepatice directe cu un maestru din Tibet, Djwhal Khul, venerat de o bună parte dintre susţinătorii «Noii Ere». Mai mult, acest nou Maestru anunţa la rândul său venirea apropiată a lui Christos pe Pământ. În 1920 va părăsi Societatea Teosofică, după ce în 1913 Rudolf Steiner a făcut acelaşi lucru, şi întemeiază o organizaţie teozofică proprie, ce are ca scop pregătirea cadrelor de elită în domeniul esoteric. Ca şi doamna Blavatsky, a cărei continuatoare de fapt este, pretinde a avea legături cu «ierarhia spirituală». Vesteşte începutul erei Vărsătorului, când se va instaura guvernul mondial.

Alice A. Bailey a propovăduit toleranţa religioasă universală şi a combătut intoleranţa, fanatismul şi barierele confesionale.

Aice A. Bailey poate fi considerată ca fiind fondatoarea New Age-ului, legată de Editura Lucifer. New Age a fost descrisă pe larg de Alice Bailey în diferitele ei cărţi. Ea va cuprinde o revelaţie căci «acolo unde nu există vizionari, poporul moare». Oamenii au nevoie să-şi satisfacă religiozitatea, iar noua ordine va avea grijă de asta. New Age va fi o religie pentru toţi, care va obliga «reorganizarea» religiilor existente. Alice Bailey prevede în această privinţă intervenţia subversivă asupra creştinismului şi în special a catolicismului, prin două mijloace: reîntoarcerea la simplitatea care e «în Christos» şi «suprimarea teologiei şi a clericalismului».

Referirile la Christos, numeroase în cărţile sale şi cele ale discipolilor săi, devin clare dacă în locul lui se pune contrarul său.

Întoarcerea lui Christos aşteptată de mulţi creştini, A. Bailey îi dă un alt nume în «The Externalisation of the Hierarchy»: Sanat Huranea, Stăpânul Lumii. Iar Maitreya (Instructorul lumii, Seniorul Maitreya, anunţat de Helena Blavatsky), după New Age, este trimisul lui Lucifer, sosit la New Delhi de la Londra cu avionul din ziua de 19 iulie 1977.

Lipsa unei dogme a constituit pentru A. Bailey un obstacol pentru apariţia unei religii mondiale. În practică conducerea Bisericii lasă difuzarea celui mai complet laxism doctrinar. Adevărurile credinţei nu mai sunt predate în şcoli![1]

În «Secretul doctrinei» scris de E.P. Blavatsky găsim definiţia teozofiei prin care se înţelege acea mişcare de nuanţă spiritistă care susţine ideea unei cunoaşteri nemijlocite a «esenţei lui Dumnezeu», graţie unei «iluminări», a unei intuiţii mistice. Teozofii pretind că aplică această cunoaştere la desclfrarea tainelor naturii.

Doctrina teozofică. poate fi rezumată în următoarele puncte:

1. Dumnezeu exlstă, dar nu-i transcendent, ci imanent, în natură.

2. Iisus Christos n-a fost Fiul lui Dumnezeu şi nici răscumpărătorul lumii, ci un simplu om, o pildă de perfecţiune.

3. Îngeri şi diavoli nu există, patimile sunt demonii din noi.

4. Fiecare epocă istorică îşi are mântuitorul ei: Budha, Christos lar acum Krishnamurti.

5. Se înlătură dogmele şi autoritatea bisericească; fiecare religie este adevărată iar teozofia reprezintă perfecţiunea religiei.

6. Sufletul există din natură, nu-i creat de Dumnezeu care şi el este în natură. Sufletul omului are două stări: una pasivă (tamos) şi alta activă prin decădere în pofte şi patimi (ragia). După moartea trupului, sufletul se reîncarnează de mai multe ori până la desăvârşire, până ajunge egal cu Dumnezeu.

Moartea naturală este imanentă. Decesul fizic nu este altceva decât trecerea sufletului dintr-un trup în altul. Datorită mai multor reîncarnări sufletul trece într-un corp astral, apoi mineral, devine eteric şi îi dispare sexul. Întreaga natură evoluează spre superior. Omul este un animal superior şi toate animalele au suflet şi nu trebuie ucise. Este interzis consumul de carne.

7. Scopul ultim al vieţii, este «Fiinţa universală care nu e o realitate, ci vis sau imaginaţie.

1) Marc Dem: Anticrist, Ed. Domino 1997.

8. Lumea este plină de activităţi, fapte, idei, realizări (Karma), durere, neplăcere, disperare, totul fiind condiţionat de Dumnezeu.

9. Cosmosul este într-o continuă şi permanentă transformare. Mai există şi lumea astrală în care vom ajunge toţi.

10. Nu există iad şi nici munci veşnice. Suferinţa trupului reprezintă iadul. Pe când în nirvana, toţi sunt una.

*

* *

Annie Besant a ajuns în 1907 după moartea doamnei Blavatsky, la conducerea Societăţii Teozofice. Fostă soţie de canonic anglican, îl cunoscuse pe colonelul Olcott în porturile engleze şi îl vizitase la New York. Ea şi-a părăsit soţul şi i s-a alăturat lui Olcott. După moartea acestuia în 1907 preia conducerea societăţii. Donnţa ei era să europenizeze societatea şi să introducă pe bătrânul continent teozofia, drept «religia» timpului.

Unul dintre conducătorii Societăţii Teozofice, Ch. W. Leadbater (1847-1934) îi propune lui Annie Besant să formeze pe un tânăr adolescent indian, dotat cu proprietăţi paranormale ieşite din comun, J. Krishnamurti (1895-1986) să preia conducerea mişcării teozofice, considerându-l «Alcaone» (maestru), un nou mesia.

Krishnamurti a fost pregătit intensiv pentru viitoarea sa responsabilitate şi împreună cu fratele său mai mic a fost trimis la studii la cele mai bune universităţi din Anglia şi Statele Unite. În 1911 a fost numit şef al noului «Ordin al Stelei Orientului», spre a pregăti calea pentru sosirea Instructorului lumii. Krishnamurti a răspândit teozofia pe toate continentele. A conferenţiat între cele două războaie mondiale, aproape la toate universităţile lumii. Deosebit de dotat, cunoscător al câtorva limbi, dublat de oratorie, atlet şi plăcut la chip, el a reuşit o adevărată creştere a mişcării teozofice. A conferenţiat şi la noi în ţară mai ales la Iaşi în 1930. Poeziile şi eseurile sale, cugetările au fost publicate şi în limba română (chiar după 1989) şi conţin, pe lângă unele idei teozofice, imagini din cultura şi misterele Indiei.

Conştient că i s-a atribuit un rol cu care nu mai era de acord, el dizolvă Ordinul în 1929. «Nici o religie - afirmă Krishnamurti - nici o sectă nu dă posibilitatea atingerii adevărului. El se află în fiecare dintre noi, şi trebuie să ne urmăm propriul itinerar spiritual fără a recurge la vreun maestru sau ghid». Până la moarte el va rămâne fidel acestei concepţii în ciuda a numeroşi maeştri, guru, care răsar la tot pasul şi se erijează cu sfidare şi nonşalanţă în mari instructori spirituali, aleşi sau trimişi ai Divinităţii, reîncarnări ori cutărul sau cutărui creator de religii. Din păcate şi în ţara noastră nu ducem lipsă de asemenea «maeştri spirituali» prezenţi în mass media.

Astfel, în spiritul celor de mai sus, scoţianul Benjamin Creme şi-a anunţat venirea în postura de Christos la Londra pentru 1977. Profeta sa Gabriele Wittek (născută în 1933, în Germania) îi face propagandă Instructorului, denumindu-i «Opera de Reintegrare Cristică» sau «Viaţa Universală».

Un alt «mesia» este Ishvara apărut în Anglia în 1975, când a creat mişcarea «Lifewave» (Unda vieţii).

Societatea Antropozofică

A fost întemeiată în 1913 de Rudolf Steiner care a părăsit Societatea Teozofică, împreună cu 96% din membrii germani, ca urmare a opunerii faţă de Annie Besant, de numire a lui Krishnamurti drept Hristos încarnat.

Rudolf Steiner, doctor în filozofie, s-a născut în 1861 la Kraljevec, în Austria. A studiat ştiinţele naturale, matematica şi filozofia la Viena. Bogata sa activitate culturală în Viena, Weimar şi Berlin ca editor al operelor lui Goethe, scriitor, redactor şi pedagog, după sfârşitul secolului, s-a îndreptat în special spre fundamentarea Ştiinţei Spirituale, orientată antropozofic. Moare la 30 martie 1925.

Ideea de bază a concepţiei antropozofice menţionează că în spatele lumii văzute, există o lume nevăzută, o lume ascunsă simţurilor şi gândirii încătuşate de aceste simţuri, iar a doua idee arată că omul are posibilitatea să pătrundă în această lume

ascunsă, dacă dezvoltă în sine anumite facultăţi, care se găsesc în el în stare latentă.

Rudolf Steiner, ca şi ceilalţi teozofi de altfel, au intenţionat să facă o fuziune a gândirii occidentale cu gândirea orientală. Doctrinelor oculte occidentale li se alătură, într-o aşa numită sinteză, reprezentările şi doctrinele taoiste, hinduiste şi budiste[1].

Antropozofia urmăreşte să favorizeze dezvoltarea gândirii, rafinarea sensibilităţii şi o mai bună cunoaştere de sine. Rudolf Steiner a dat o mare extindere antropozofiei, care se interesează de pedagogie (Şcoli Waldorf), agricultura biodinamică, medicina naturistă.

Doctrina antropozofică constă dintr-o vastă sinteză gnostică incluzând ocultismul teozofic, creştinismul primitiv şi filozofia naturii.

New Age

Este un conglomerat de aderenţi într-o măsură mai mică sau mai mare ai ocultismului cu cunoştinţe diletantiste de astronomie, biologie, fizică, biochimie şi electronică, totul reinterpretat conform unei experienţe transpersonale.

Mişcarea cunoaşte două tendinţe opuse şi reciproc exclusive: 1) frica de viitor, alarma, starea de panică specifică ajunului marilor catastrofe şi 2) încrederea fără limite în viitor, bazată pe progresul omenirii. Mişcarea New Age îşi propune să depăşească acest dualism opus şi exclusiv reciproc prin ideea de reintegrare şi dăinuie neliniară. Economia, societatea urmează a fi transformate şi omul a se reconcilia cu natura. El va cunoaşte în viitorul apropiat o mutaţie şi va adopta modele de gândire necunoscute în prezent. Mişcarea care înglobează o serie de personalităţi, curente şi societăţi mai mult sau mai puţin secrete, poartă şi alte denumiri: Aquarius, a Vărsătorului, a

---

1) Bruno Würtz: New Age, Editura de Vest, Timişoara 1994. p. 68.
Rudolf Steiner, Opere Complete, vol. 13, Ştiinţa Spirituală, Ed. Arhetip, 1994.
Rudolf Steiner: Povestea vieţii mele, Ed. Princeps, Iaşi, 1994.

soarelui, sau solară, ecologică sau holonomică. Aceste denumiri urmăresc pe de o parte de a caracteriza lumea viitoare, iar pe de alta de a oculta mişcarea. După adepţii acestei mişcări prezentul nostru este considerat ca sfârşit de eră, dacă se ia în consideraţie tradiţiile iudaică şi creştină, tradiţia iraniană, memoria pictogramelor şi a quipus-urilor amerindiene, calendarul aztecilor şi mayaşilor.

Dăinuirea după sfârşit (vezi Templul Popoarelor, Ordinul Templului Solar şi Porţile Paradisului, cu sinuciderile în masă) se va face prin salvare şi prin mântuire. Sfârşitul fiind în toi, New Age construieşte arca noului început. Era creştină din Zodia Peştilor nu a mântuit omenirea, dar aceasta este inevitabilă şi va avea loc în noua eră de sub Zodia Vărsătorului. Soarele parcurge în 25200 ani întreg Ciclul Zodiacal. Literatura new age-istă spune că în momentul primăverii de la 21 martie, soarele se mută în constelaţia următoare. În zilele noastre are loc o asemenea mutare. Momentul începutului primăverii trece din constelaţia Peştilor în constelaţia Vărsătorului. New Age se instalează programatic sub semnul Vărsătorului care a început în 1950 (Alfons Rosenberg), iar după C. G. Yung ar fi vorba de 1997 sau 2134. Emblema simbol a mişcării este curcubeul. Prin curcubeu, spiritualitatea New Age se strecoară în bisericile creştine, unde, simbolul acesta are o semnificaţie precisă, cea de pace cu Dumnezeu, de făgăduinţă divină de a exclude potopul. Spiritualitatea New Age l-a conferit curcubeului o semnificaţie eretică: cea de participare la construirea unei punţi (antahkarana) de la om la supraom. Ruppert aproximează numărul organizaţiilor New Age în S.U.A. şi Canada la peste 10.000.

Hermann Schulze-Berndt a formulat cinci trăsături definitorii pentru New Age spirituality:

1) Depersonalizarea lui Dumnezeu;

2) Divinizarea panteistă a omului;

3) Derealizarea lumii, realitatea obiectivă fiind declarată iluzie şi loc vremelnic de joacă a spiritului pur;

4) Propovăduirea mântuirii, a automântuirii prin diferite tehnici şi ritualuri de dobândire a stării de iluminare;

5) Identificarea răului cu starea de neluminare spirituală.

New Age spirituality este prin definiţie o parte a ceea ce a fost în antichitate gnosa şi reapare azi sub forma unui neognosticism cu diverse denumiri.

În ceea ce priveşte originea mişcării new age, există opinii care înţeleg localizarea originii mişcării numai geografic şi susţin că vine din California, S.U.A., alţii din Extremul Orient, alţii din esoterica europeană pe filiera Blavatsky-Bailey-Besant Annie. Noi considerăm că mişcarea New Age sublimează din structurile în criză ale societăţii mondiale actuale. spontan şi concomitent de pretutindeni şi în proporţie de masă Există două mari sinteze new age-iste: «The Turning Point» de Fritjof Copra şi «The Aquarian Conspiracy» de Marilyn Ferguson.

Adepţii mişcării sunt în marea lor majoritate religioşi laici. Ei cred că, fără înnoirea lăuntrică a omului, salvgardarea naturii terestre rămâne o simplă iluzie. Cele două milenii de creştinism au demonstrat că ierarhiile spirituale clericale nu pot determina transformarea omului. Înnoirea, dacă e posibilă, poate avea loc numai ca miracol, în sensul neotestamentalei naşteri din nou (Ioan 3,5-3,7) din apă şi din duh, adică prin botez şi prin credinţă. Numai oamenii transformaţi de divinitate ar putea transforma, la rândul lor, societatea, dar ar fi în măsură să schimbe şi cursul istoriei spre propria ei încheiere apocaliptică. Ei propun alternativa naşterii din nou, adică să se transforme. Întreaga spiritualitate New Age se conturează ca anticreştinism. Către sfârşitul anilor şaptezeci, încă domnea o atmosferă neliniştitoare, sentimentul că se petrecea ceva important. Şi iată că a apărut conspiraţia cea de mult prorocită, furnizând tema pentru cartea Marylenei Ferguson, The Aquarian Conspiracy, pentru opera capitală a lui Fritjof Copra, The Turning Point şi pentru o sultă întreagă de comentarii, exegeze şi poziţii apologetice. Filozofia New Age consta dintr-o răsturnare ontologică şi gnoseologică ce se vrea dincolo de orice dualism, precum şi dintr-o lărgire nelineară la infinit a paradigmei comprehensive. Conform conceptelor New Age nu există bine şi rău, nu există păcat şi culpă, nu există autoritate divină care să instituie porunci. Filozofia transformistă a teoretizat sfera politicului şi a economicului. Ea a luat forma militantismului ecologist sub

deviza revenirii la măsura umană şi al salvării ecosistemului şi al reintegrării omului în natură. Politicienii verzi ai mişcării ecologiste au răsărit în numeroase ţări, cerând revendicări ca ocrotirea naturii, pace, dreptate, iubire, fericire, libertate sexuală, legitimarea homosexualităţii, dreptul la întreruperea sarcinii, educaţie antiautoritară etc. Verzii devin partidul new-agist prin excelenţă.

La constituirea noii evanghelii au participat alături de întreg diapazonul disciplinelor ştiinţifice, de la psihologie până la electronică şi fizică nucleară, ştiinţele oculte şi religiile orientale, mişcarea Hippie şi psihedelismul consumului de droguri (LDS şi mescalină) ultimele fiind considerate ca şi psihotehnicile în generarea experienţei transpersonale a lărgirii de conştiinţă:

M. Ferguson şi F. Copra, doctrinarii cei mai de vază ai spiritualităţii New Age, au realizat sinteza dintre ştiinţificitatea occidentală şi înţelepciunea orientală[1].

Mişcarea New Age este un conglomerat de ştiinţe până la religii, de la politică până la filozofie, de la economie până la ecologie, de la creaţia literar artistică până la învăţământ, de la mişcarea feministă până la recunoaşterea drepturilor homosexualilor. Toţi cer într-un cor unic dreptul la o eră nouă a toleranţei.

Tibusek a identificat patru trăsături comune tuturor grupărilor ce fac parte integrantă din mişcarea New Age.

1. Lumea vizibilă, materială nu e singura realitate;

2. Lumea este un sistem holistic, în care omul este închis, divinitatea este identică cu universul, acesta fiind trupul ei: omul este de sorginte divină, reprezentând o părticică din divinitate.

3. În om sălăşluieşte un potenţial care poate fi dezvăluit prin meditaţie şi psihotehnici diverse.

4. Toţi adepţii new-age-ismului cred în venirea unei noi ere în care potenţialul uman va fi pus în valoare.

Reinhold Ruthe afirmă că New Age este un curent nou, o nouă concepţie despre lume ce prevesteşte o nouă cotitură. Ruthe apreciază conţinutul care constă din esoterism şi ocultism. Rezumând trăsăturile new-age-ismului acelaşi autor va enumera

1) Bruno Würtz: New Age, Ed. de Vest, Timişoara, 1994.

obiectivele mişcării: înlocuirea erei Pisces cu era Aquaris «o religie unică şi universală, schimbarea cursului istoriei umane, restabilirea unităţii om-cosmos, transformarea omului prin revoluţie spirituală, generalizarea concepţiei holiste, reanimarea practicilor esoterice, o politică vizionară globală, o lume nouă într-o spiritualitate nouă.

Ruthe stabileşte ca surse: filozofia hindusă, taoistă, gnosticismul, şamanismul, ocultismul, terapia conştiinţei, terapia reîncarnării, medicina holistică, curentele para-medicale, practicile magice, astrologia, spiritismul, vegetarismul, teozofia, antropozofia etc.

Doctrina New Age constituie un sincretism de convingeri împărtăşite în mod global:[1]

1. Aşteptarea unei noi epoci a lumii, prezisă în conformitate cu legea ciclurilor cosmice;

2. Reîncarnarea şi legea Karmică;

3. Realizarea spirituală ca obiectiv a existenţei individuale şi trezirea unei conştiinţe planetare ca obiectiv al existenţei colective;

4. Natura divină a conştiinţei interioare şi rolul corpului ca loc de integrare în dimensiunea cosmică;

5. O antropologie care face loc corpurilor: subtil, eteric, astral şi o cosmologie care face loc îngerilor şi spiritelor;

6. Credinţa într-un Christos cosmic ce animă universul ca o energie subtilă şi inexistenţa unor avataruri christice, cum este Isis, ce vin să îndrume umanitatea către destinul său spiritual.

Din cele de mai sus se distinge un climat al speranţei şi temerei, caracteristic perioadelor de criză, lucru care duce la ideea unei stări de aşteptare a sfârşitului lumii şi în acelaşi timp a aspiraţiei către o altfel de lume.

---

1) Jürgen Tibusek: Die neue religiose Kultur. New Age, Personen, Organisaton, Zitate, Brunnen Verlag, Giessen, Basel, 1980, p. 9. George Trevelyan: Eine Vision des Wassermann Zeitalters. Gesetze und Hintergründe des New Age, Goldmann Verlag, München, 1986, p. 18.
Reinhold Ruhte: Medien, Magier, Mächte, Aber glaube und Okkultismus im Zeitalter des Wassermanns, Reihe Apostroph, Brendow Verlag, Moers, 1988, pp. 22.

Este un curent utopic care permite proiectarea aspiraţiilor religioase, dându-le un contur vag.

Alături de autorii menţionaţi ai New Age-ului, îi menţionăm pe H. P. Blavatsky, Alice Bailey, Gurdjieff, Rudolf Steiner. R. Guénon, Aurobindo, Krishnamurti emulul societăţii Teozofice şi Teilhard de Chardin.

În concluzie New Age se caracterizează prin convingerea că umanitatea se află pe punctul de a intra, în zorii erei astrologice a Vărsătorului, într-o perioadă nouă de trezire a conştiinţei spirituale şi planetare, de armonie şi de lumină, marcată prin mutaţii profunde de ordin psihic. Ea va cunoaşte o a doua venire a lui Christos.

În realitate, se constată că New Age este o formă nouă de mileranism pentru anul 2000.

Ordinul Teutonic

În decursul celei de a treia cruciade, cu prilejul asedlului Acrei, cruciaţii germani au construit un spital pentru a adăposti pe pelerinii de origine germanică. Aceasta a stat la originea unui nou ordin, acela al Cavalerilor teutonici. El s-a transformat începând cu 1198 într-un ordin războinic sub influenţa nobililor şi prinţilor germani, în special a ducelui de Suabe.

Cavalerii teutonici au descoperit ei înşişi un câmp de luptă pentru Creştinătate în alte locuri decât în Palestina. La începutul secolului al XIII-lea, ei s-au angajat în Ungaria, apoi în regiunile baltice, într-un război de cucerire şi de convertire a popoarelor păgâne, în special în Prusia. În 1226 împăratul Frederic le-a acordat dinainte stăpânirea deplină a teritoriilor pe care aceştia urmau să le cucerească. Prusia, cucerită pe calea armelor, a devenit un adevărat stat teutonic independent, care s-a ciocnit la scurt timp de o Polonie catolică.

Această conversiune a Ordinului în Stat independent războinic pentru creştinătate, dar mai cu seamă pe cont propriu, l-a permis să supravieţuiască pierderii Ţării Sfinte. În 1466 după multe înfrângeri în Europa centrală, el s-a repliat în Prusia

orientală. În 1525, Marele Maestru a secularizat bunurile Ordinului, în vreme ce majoritatea cavalerilor aprobau Reforma. Ordinul a fost suprimat în Germania de Napoleon în 1809 dar a supraviețuit în Austria până în zilele noastre sub forma unei cavalerii eclesiastice.

Frăția șarpelui sau Iluminații

Organizație ce a apărut în secolul al XIV-lea.

Hare Chrâshna
Asociația Internațională pentru conștiința lui Krishna (AICK)

Este o sectă hindusă ce se încadrează în curentul spiritual al devoțiunii (Bhakti-Yoga). Are bază tradiția Vedelor provenind din Bengal, dar și cu învățăturile lui Saitanya (1486-1533) privit ca o manifestare a lui Krishna venit pe pământ pentru a-i deprinde pe oameni calea devoțiunii, adică iubire pură pentru Dumnezeu.

Fondatorul sectei este Swami Bhakti Vendata Prabhupada (1896-1977) care i-a pus bazele în Statele Unite în 1960. În mai puțin de zece ani acesta a întemeiat peste 80 de centre în marile metropole ale lumii.

Viața omului - conform doctrinei AICK - trebuie să fie închinată în întregime existenței de a trăi în «conștiința lui Krishna», gândindu-se și închinându-i hrana zilnică, lui și acelor murti (icoane ale divinității hinduse), dansând și recitând (japa) după un șirag de mătănii din santal având 108 mărgele, de câte 16 ori, mantra cu cele 16 cuvinte care îl invocă pe Hare, Krishna și Rama. Este singura soluție de a putea ieși cu bine din era neagră a zeiței Kali.

Doctrina are la bază credința într-un Dumnezeu unic care este Krâshna, creatorul întregii lumi, ca pe un avatar al lui Vișnu. Cunoașterea lui este posibilă prin practicarea exercițiilor de

Bhakti-Yoga (Yoga devoțiunii), manualul de bază fiind Bhagavat-Gita.

Concepțiile sectei au la origine argumentele pretins științifice ale cărții «Antimaterie și eternitate» scrisă de Prabhupada. Considerându-se ca o realitate existența antimateriei, și prin urmare și a unei antilumi, ce este compusă din elemente atomice având orbitele inverse celor ale lumii actuale. Antimateria este identificată cu sufletul, care este o antimaterie imaginară, indestructibilă și indivizibilă.

Prabhupada[1] arată că în Bhagavad-Gita și Vedanta, sutra - sufletul apare ca o particulă infinitezimală de energie spirituală aflată în corpul material. Prin practicarea lui Astanga-Yoga există posibilitatea transmutării în lumea spirituală și pe alte planete din Univers. «Sufletul este purtat de cele cinci feluri de aer subtil care circulă în corp. Prin practicarea astanga - yoga se poate aduce sufletul - prin intermediul acestor curenți de aer - din regiunea ombiliculei la abdomen, apoi în regiunea inimii și a claviculului, între sprâncene și în cele din urmă la craniu În acest moment yoghinul se poate proiecta pe planeta aleasă».

Secta este constituită mai ales din tineri de ambele sexe, răspândită în peste 30 de țări. Adepții se îmbracă în veșminte specifice indiene, de culoare galbenă și sunt rași pe cap. Ei cântă vocal sau acompaniați de tobe, țambale și chitare, imnuri sacre, pronunțând obligatoriu mantra Hare Krishna, Hare, Krishnna, Krishna-Krishua, Hare, Hare, Hare-Rama, Hare-Rama, Rama-Rama, Hare-Hare... Tinerii trăiesc în grupuri, ducând copii cu ei.

În Europa, șeful înțelepților, maestrul maeștrilor spirituali își are reședința în Emenonville și se numește Vyshy ambara (Lucien Dupuy).

---

1) Născut în 1896.

Biserica scientologică

Asociația a fost fondată și condusă inițial de americanul Lafaette Ron Hubbard, născut în 1911, mort în 1986, fost ofițer de marină. Scopul declarat al acestuia este de a oferi adepților ei noi posibilități în vederea creării unei lumi mai bune, prin înțelegerea realităților vieții contemporane, prin găsirea modalităților de luptă împotriva cauzelor ce produc confuzie, neliniște ce caracterizează lumea de azi.

Scientologia a fost fondată în California între anii 1952-1954 și organizată în S.U.A. în 1967. La baza ei stă o combinație între metodele psihanalitice moderne și elemente împrumutate din budism și hinduism. La bază are principiul că sufletul este nemuritor și are posibilitatea de a se reîncarna iar prin utilizarea tehnicilor ce le preconizează, oamenii își pot ameliora starea psihică și fizică, înlăturând neplăcerile și suferințele provocate de ritmul de viață occidental. Conceptele sectei sunt relevate în lucrarea «Dianetica», știința modernă a sănătății mintale.

Pentru racolarea de noi adepți se folosesc atât mijloacele publicitare cât și abordarea directă a oamenilor pe stradă, fapt ce a condus la o mare răspândire a ei. Fapt caracteristic sectei ea practică aplicarea de pedepse celor ce nu se supun doctrinei, impunând norme stricte de viață adepților.

Pedepsele cunosc o gamă variată, mergând de la suspendare și retrogradare, până la excomunicare, ceea ce se traduce prin lipsirea celui în cauză de toate drepturile, inclusiv de interzicerea de a mai trăi în mijlocul familiei sale. Ca să-și poată redobândi drepturile avute, cel excomunicat trebuie să-și recunoască păcatele și să ceară iertare conducătorilor.

Se practică supravegherea reciprocă și delațiunea, fiind luate în considerare cele mai mărunte abateri de la regulile sectei.

Biserica scientistă prevede în Regulamentul din 1968 ca cel excomunicat să fie urmărit prin toate mijloacele și chiar distrus.

Biserica dispune de averi impresionante inclusiv de o flotilă. Marele şef, este numit LRH şi are o conducere centrală şi numeroase filiale.

Obiectivul Bisericii Scientologice este de a-i ajuta pe oameni să devină făpturi fericite şi împlinite. Terapeutica mentală propusă de Dianetică se dezvoltă într-o filozofie religioasă aplicată.

Conform doctrinei scientologice, omul este alcătuit din trei părţi:

- thehan (spiritul):
- mentalul
- corpul fizic

Adeptul este ajutat de un consilier spiritual în timpul şedinţei de audiţie, când este limpezit (corespunde iluminării din budism) atunci când ajunge să-şi golească de conţinut mentalul. În stadiul următor el trebuie să-şi dea seama că partea nemuritoare a fiinţei sale - spiritul - are capacitatea de a acţiona asupra materiei, naturii.

Thetanul operaţional se poate dedubla la dorinţă, transporta la orice distanţă în orice loc şi ajuta semenii. El poate acţiona pe opt dinamici, de unde provine şi simbolul crucii cu opt ramuri:

- supravieţuirea individuală;
- cuplul, copiii şi grupul
- umanitatea
- natura
- materia şi energia
- spaţiul
- timpul
- entitatea supremă.

Conform doctrinei Scientologice, omul este fundamental bun şi liber să creadă în orice Dumnezeu doreşte.

Biserica are propriile sale ceremonii referitoare la căsătorii, înmormântări şi hirotonisiri, dispunând de cărţi de rugăciune şi predici înregistrate ale fondatorului.

Mişcarea Internaţională a Meditaţiei Transcendentale

Îşi are sediul în Elveţia, la Seelisberg am Vierwaldstätter See, Schloss-Hotel Sounenberg. Aici se află reşedinţa Sanctităţii Sale Maharishi Mahesh Yoghi care guvernează un imperiu transcendental internaţional.

Maharishi Mahesh este originar din India de nord, născut în 1918, fiind fiul unui inspector financiar. Nu i se cunoaşte vârsta, ea fiind înconjurată de o legendă, dar după toate probabilităţile s-a născut între anii 1911-1915. A studiat matematica şi fizica la Allahabad. A plecat din India în 1959 şi a întemeiat în 1961 la Los Angeles o «Mişcare pentru reînnoirea spirituală» cu practicarea meditaţiei transcendentale, o formă specială de yoga adaptată la stilul de viaţă occidental. Maharishi Mahesh este privit ca un guru al Occidentului, bucurându-se în prezent de o foarte mare consideraţie printre curentele new-age-iste contemporane.

Periodic Maharishi Mahesh îi primeşte pe cei o sută de delegaţi din ţările în care se practică meditaţia transcendentală după doctrina sa. Membrii «guvernului mondial transcendental» îşi prezintă rapoartele preiau instrucţiuni, ascultând indicaţiile şi dispoziţiile Sanctităţii Sale în genunchi.

Guvernul numără zece miniştri, printre care se află şi un «ministru pentru justiţie şi ordine», un «ministru pentru toate posibilităţile» şi un «ministru pentru sănătate şi nemurire». Guvernul este ajutat în activitatea sa de un parlament mondial. Sanctitatea Sa coordonează planul mondial pentru înfăptuirea păcii mondiale cu ajutorul meditaţiei transcendentale, urmând doctrina marelui guru. Cu timpul s-au scindat mai multe centrale ce se ocupă cu meditaţia transcendentală.

Datorită reţelei de adepţi şi a fondurilor de care dispune Maharishi a rămas imun la critici şi a putut întemeia structuri mondiale, care aşteaptă un moment favorabil pentru a prelua conducerea societăţii mondiale.

Ideologia cu iz oriental propagată de Maharishi Mahesh, denumită prescurtat WKI sau SCI după inițialele în germană, engleză sau franceză a «Științei Inteligenței Creative» (S.I.C.) a început să fie predată în câteva universități.

Mișcarea dispune în Elveția de o universitate, denumită MERU (Maharishi European Research University), ce numără circa o mie de studenți și profesori. De reținut că centre de instruire și academii există în toată lumea. Ca totalitate dinamică, mișcarea se declară network, un ansamblu de rețele segmentate, policentrice, integrate. Ele au apărut începând cu anii șaizeci. Asemenea unui creier, Segmented Polycentric Integrated Networks (S.P.I.N.) sunt în măsură să stabilească concomitent conexiuni cu mai multe puncte. Segmentele constau din grupări mici, interconectate unele cu altele pe baza unor valori comune. Scindarea unui SPIN este privită ca benefică. Reprezentarea grafică a unui SPIN are aspectul unui sistem neuronic cu o sumedenie de noduri de mărime diferită și dispunere neregulată, legate între ele.

Fiecare component al SPIN-ului este autarhic și ca urmare rețeaua nu poate fi distrusă, centrul ei aflându-se pretutindeni. Diverșii indivizi ce o compun, când nevoile o cer și impun, pot prelua funcțiile altora, întreaga organizație fiind extrem de fiabilă. În vreme ce într-o organizație obișnuită, aceasta reprezintă mai puțin decât suma părților componente, un SPIN e cu mult mai mare decât suma părților sale. SPIN-urile nu au nevoie de o structură centralizată și aparat birocratic, de conducători investiți și instalați. Conducătorii lor, harismatici, se găsesc pretutindeni și se schimbă spontan și continuu în modul cel mai firesc, permițând ascensiunea la rolul de lieder oricând, a oricărui chemat. SPIN-urile nu au nevoie nici de directive și circulare pentru acțiunea unitară, nici de cuplajul cu organele centralist organizate. Ele acționează întotdeauna la fel, întrucât consensul lor *«secret»* permanent valabil e constituit din convingerile comune, identice la toți membrii ce le compun. Ce urmăresc SPIN-urile? «Cel mai important obiectiv este redistribuirea puterii».[1]

1) Bruno Würtz: New Age, Editura de Vest, 1994, p. 45.

Meditaţia Transcendentală este bazată pe o tehnică de meditaţie şi o practică de relaxare, împrumutate din hinduism şi adaptate lumii moderne. Ea reprezintă aspectul tehnic al «Ştiinţei Inteligenţei Creatoare». Aceasta, după Maharishi, ar fi prezentă în stare infinită în fiecare om.

Organizaţia de Analiză Acţională A. A.O.-

Este o organizaţie cu caracter psihologic fondată de pictorul austriac Otto Mühl. Îşi propune o nouă formă de viaţă, recomandând amorul liber şi ducerea unei vieţi comunitare totale, urmărind descompunerea familiei. Tehnica-cheie este reprezentarea de serie, SD (Selbst-Darstellung), un fel de psihodramă sălbatică în grup.

«Secţia amorului liber», cum mai este denumită, îşi pune membrii să lucreze în centre, ateliere şi asociaţii, prestarea de activităţi artistice şi de activitate în grup.

Atlantis

Este un grup de studierea ezoterismului ca şi a tradiţiilor oculte occidentale, fondat în 1926 de Paul Le Cour.

Bunăvoinţa Mondială

Această asociaţie a fost fondată de teozoafa britanică Alice Bailey, sediul constituindu-l «Arcane Scool» din New York. Aici se predau cunoştinţe de teozofie şi yoga aplicată la modul de viaţă occidental, punându-se accent pe meditaţia zilnică. Simpatizanţii - o categorie aparte de adepţi - meditează câteva

Constance Cumbey Die saufte Verführung. Hintergrund und Gefahren der New Age Bewegung. Schulte und Gerth, Assler, 1986, p. 63.
Marilyn Ferguson: Die Saufte Verschörung, Kueur, München, 1985, p. 253.

minute în fiecare săptămână, în vreme ce în Reţeaua Triunghiurilor meditaţia se practică de trei ori pe zi.

Round Table

La sfârşitul secolului trecut Cecil Rhodes a pus bazele unei societăţi secrete organizată după modelul iluminaţilor.

Cecil Rhodes (1853-1902) s-a născut la Bishop Storford şi este înmormântat în cimitirul catolic din Alger, unde are un monument impunător din bronz, din păcate părăsit şi în ruină. A fost un mare om de afaceri şi administrator colonial englez care s-a îmbogăţit de pe urma prospectării de diamante. A întreprins colonizarea regiunii denumite ulterior în amintirea sa Rhodesia. Prim ministru al Cap, a fost campionul politicii imperialiste. Cecil Rhodes a pus bazele societăţii secrete al cărui nucleu central sau «cerc interior» a devenit în 1909 o asociaţie intitulată «Round Table». Din rândurile acestor cavaleri ai Mesei Rotunde făceau parte membri ai Camerii Lorzilor precum şi unii dintre cei mai bogaţi bancheri socialişti. Ei au penetrat renumitele şcoli superioare de la Cambridge şi Eton, controlând ziare şi au subvenţionat revoluţia sovietică. De aici s-au recrutat mari spioni sovietici ce au acţionat în Anglia şi Statele Unite.

Round Table va sta la baza formării «Institutului Regal de Afaceri Internaţionale» (R.I.I.A.) în Marea Britanie şi a C.F.R.-ului în Statele Unite, acesta din urmă fiind sprijinit de Pilgrims Society, un nume preluat de preoţii pelerini îmbarcaţi pe Mayflower, la începutul secolului al XVII-lea pentru a popula America[1].

Wica

Wica este asociaţia care trăieşte din fantasme. Adepţii se pretind a fi identici cu Lucifer. În manifestele pe care le împrăştie se întâlneşte afirmaţia că oamenii nu se nasc nici liberi şi nici egali. Ei se nasc diferiţi şi nu poate exista nici un fel de libertate

1) Marc Dem: Anticrist, Ed. Domino, 1997, p. 114.

în diferențele dintre ei. Căci nu se poate pune semnul egalității între un heredeosifilitic sau scropulos cu un atlet. Fondatorul asociației este Yul Rugga, pe numele adevărat Francis Ceccaldi. Cu un trecut aventuros, membru al partidului popular francez și al organizației Todt, Rugga a servit în Indochina ca instructor în cel de al 23 regiment de infanterie colonială și apoi în SDECE[1].

Cimitirul din Carpentrans a fost profanat, lucru imputat lui Wica, căci cine putea merge noaptea într-un cimitir, dacă nu amatorii de liturghii negre? S-a presupus că acești luciferieni Wica ar fi manipulați de o fracțiune de extremă dreaptă ostilă lui Jean-Marie Le Pen.

La 15 martie 1995 a fost descoperită moartă, datorită sinuciderii, în pavilionul Kremlin-Bicêtre, numita Nicole Letellier zisă Diane Luciferia, marea preoteasă a ramurei franceze a lui Wica International Witchcraft Adeptele erau puse la primire în ordine să recite: «Lucifer, te recunosc ca Dumnezeul meu, Ființă supremă, jur să mă supun ordinelor tale și să te slujesc. Renunț la orice alt Dumnezeu, la Iisus Christos, la sfinți și sfinte, la Biserica apostolică și romană».

Wica din Franța își ținea liturghiile negre la Sologné. Iată cum descrie F. Bak în revista Rassegna di Teologie ceremonialul unei liturghii negre: «Altarul unei liturghii negre este o femeie goală[2], crucifixul este suspendat cu capul în jos, potirul este plin cu vin, participanții sunt îmbrăcați în negru și au pe cap o glugă. Pe vremuri era nevoie de un preot, azi e de ajuns o ostie sfințită. Ritualul continuă să îl imite pe cel al slujbei catolice. Natural, în locul numelor lui Dumnezeu, al Sfintei Treimi și al lui Iisus Christos este invocat numele Satanei. În Gloria, laudele sunt adresate zeului care domnește peste infern. Sanctus este înlocuit cu «Te salutăm stăpâne Satana, Zeu puternic. Pământul și infernul sunt pline de gloria ta «Hosannah in excelsis». În loc de Pater se cântă: «Tatăl nostru care ești în infern». După Libera nos, cel care celebrează aruncă pe pământ ostia sfințită și cu un

1) Serge Faubert: L'evenement du jaudi - 2-8 jauv. 1992, p. 76.
2) Vezi Paul Ștefănescu: Magia înaltă, Ed. Miracol, 1997.

plus de ură, o calcă în picioare, imitat de diacon şi de ajutorul de diacon, în timp ce se cântă din armonică»[1].

Findhorn Fundation

Cunoscută şi sub denumirea de «Grădina scoţiană». În urmă cu circa treizeci de ani, o pereche de englezi, soţ şi soţie, Peter Caddy şi soţia sa Eileen, lipsiţi de ocupaţie, au cumpărat un teren nisipos pe malul râului Findhorn din nordul Scoţiei, undeva în apropierea canalului Caledonian. Gestul lor a părut inexplicabil şi temerar puţinilor locuitori din partea locului, regiunea fiind celebră prin nefertilitatea solului. Soţia lui Peter afirmă că a făcut aceasta la îndemnul unei voci interioare, care îi promitea că va obţine o recoltă bogată de pe terenul respectiv. Şi într-adevăr recoltele au fost extraordinare datorită, se spune, comunicării cu spiritul planetar. Proprietatea a căpătat în 1962 denumirea de «Findhorn Fundation», fiind administrată de un anume David Spangler implicat în conducerea mişcării «Cetăţenii lumii».

David Spangler a reuşit în scurt timp să creeze la Findhorn o universitate branşată la cosmos. Aici pot fi întâlniţi cu regularitate câteva sute de persoane ce-şi duc viaţa în rulote pentru a urma cursurile de trezire a unei noi conştiinţe şi să le dezvolte potenţialul uman.

Dar David Spangler mai are şi alte preocupări: de exemplu este un activist fervent al societăţii Editurii Lucifer «Lucis Publishing Company», înfiinţată în 1922 de Alice Bailey.

Lucis Publishing Company urmăreşte introducerea satanismului la scară planetară şi în mod coordonat. Adepţii sectei se adună în catedrala episcopală Sfântul Ioan Divinul din New York, preocupările lor fiind asemănătoare cu ale mondialiştelor. În februarie 1988 s-a ţinut un simpozion care a dezbătut forma pe care trebuia s-o ia dialogul sovieto-american.

Spangler este un pionier şi teoretician al New Age-ului şi a făcut din Findhorn un loc unde se face iniţierea neofiţilor care

1) Marc Dem: Anticrist, Ed. Domino, 1997, p. 165.

sunt învăţaţi cum să colaboreze cu spiritele. David Spangler îl înlocuieşte pe faţă pe Dumnezeu cu Satana, afirmând că numai cel care a primit o iniţiere luciferică, este adaptat la viaţa cotidiană. El militează pentru o religie universală, adversară religiilor monoteiste.

Jacqueline Demaruex, o adeptă a cursurilor ţinute la Findhorn, spune: «În New Age viitorul omului nu se separă de cel al pământului considerat drept un organism viu. Unii fac din el chiar o zeiţă: Gaia»[1].

În vechea magie, gnosticismul acorda pământului un rol primordial fiind denumit Tellus Mater sau Marea Mamă. Oamenii erau născuţi din Tellus alma, la care se vor întoarce după moarte. O concepţie asemănătoare o întâlnim şi la religia creştină: «din pământ ai fost făcut şi în pământ te vei întoarce» spune preotul cu prilejul înmormântării credincioşilor creştini.

Radiestezia menţionează existenţa curenţilor telurici care uniţi cu magnetismul terestru formează la suprafaţa globului o reţea de energie, cunoscută sub numele de «reţeaua Hartmann».

New Age-iştii sărbătoresc cultul zeiţei Gaia sub o formă liturgică camuflată a zeiţei Pământului. Iată deci cum răzbat camuflate credinţe luciferice sub forma unor evenimente considerate ca fiind avansate şi cu caracter mondialist, occidental şi progresist.

Esoterische Union

Uniunea esoterică a luat naştere în 1986 în R.F.G. având un program identic cu cel al mişcării New Age.

Grundsatz-Programm-ul Uniunii esoterice este constituit din şapte teze principale şi anume[2]:

---

1) Vezi de exemplu Paul Ştefănescu: Magia Înaltă, Ed. Miracol, 1997, Bucureşti.

2) Adelshofer Impulse, Eppingen, 1988, Nr. 5.
Brüno Wurtz: New Age. Editura de Vest, Timişoara, 1994, p. 34.

1. Omul se compune din trup, suflet şi spirit. În timpul încarnărilor sale, el învaţă a sesiza şi trăi substanţa divină din sine până la reunirea conştientă cu divinul.

2. Evoluţia spirituală a oamenilor spre o conştiinţă superioară e decisivă pentru toate sferele vieţii umane.

3. O politică ce promovează dezvoltarea spirituală poate fi susţinută, iar catastrofele - cum ar fi războaiele - pot fi împiedicate prin luarea în considerare a karmei şi a reîncarnării.

4. Iubirea şi toleranţa permit acţiunea unor forţe spirituale pozitive care generează pacea. Ura, forţa şi violenţa permit acţiunea unor forţe spirituale negative, care provoacă mari nenorociri.

5. Fiecare om e capabil să gândească, să simtă şi să acţioneze în funcţie de gradul de dezvoltare spirituală atins.

6. Modestia şi întrajutorarea sunt premise pentru noua societate.

7. Pământul şi întreaga natură trebuiesc ocrotite prin măsuri ecologice.

Pieirea popoarelor poate fi preîntâmpinată dacă o serie de oameni participă la gândirea, simţirea şi colaborarea esoterică.

SOCIETĂŢI SECRETE PSEUDO-OCULTE

Scurtă trecere în revistă a diverse organizaţii cu caracter secret

Cavalerii cercului de aur a fost fondată de George Bickley, unul dintre agenţii ce activau în slujba familiei Rotschild. Scopul lojei era de a incita statele din sudul Americii de Nord să formeze o confederaţie şi să se separe de Uniune. Preşedintele Lincoln care a aflat despre complot, a încetat în 1862-1863 să mai plătească dobândă băncii lui Rotschild. Aceştia (fraţii Rotschild) au pus pe un agent al lor John Wilkes Booth să-l asasineze pe Lincoln, lucru care s-a şi întâmplat la data de 14 aprilie 1865.

Cavalerii cercului de aur l-au ajutat să iasă din închisoare pe criminal, care s-a refugiat la Londra şi şi-a petrecut restul vieţii pe banii daţi de Rotschild.

Ritul cercului de aur a apărut pentru prima oară în Cincinnati şi intenţionau să întemeieze o nouă zonă a sclavagismului cu centrul în Cuba. Aceasta sub acoperământul creării primei zone de «liber schimb comercial».

Ordinul «Skul & Bones» (craniu şi oase), întemeiat în 1862 de William Hunting Russel general al gărzii naţionale şi de Alfons Taft, ministru de război în 1876 şi în 1884 ambasador în Rusia, judecător al Curţii Supreme şi preşedinte al Statelor Unite. Banca W.A. Harriman Company fondată de Averall Harriman a fost afiliată la Ordinul Skul & Bones. Harriman i-a finanţat pe ruşi prin intermediul băncii Ruscombanc, prima bancă comercială sovietică.

Misiunea Inland înființată de East India Merchant Company (BEIMC) avea ca misiune să angajeze mână de lucru ieftină din China, consumatori de opium. Acești muncitori au creat o piață de desfacere pentru acest drog. Anglia era interesată în comerțul cu opium, astfel încât a înființat un impozit aplicat producătorilor de opium din India. Transporturile din India către China au contribuit cu 13% din venitul național al Indiei, aflată sub regim britanic. De păstrarea secretului tranzacțiilor au fost însărcinate serviciile secrete britanice «British Military Intelligence Department» și «Secret Intelligence Service». Producția Indiei de opium în 1894 era de 6.358.495 kg din care 6.144.132 kg erau importate în China. Ca reacție la distrugerea populației, în 1843 guvernul chinez a interzis importul de opium, fapt care s-a soldat cu războiul opiumului.

Comitetul celor 300, organizație cunoscută ca una dintre cele mai influente din lume a fost înființată în 1729 de BEIMC și are ca scop formarea unui guvern mondial, așa-numita «elita City-ului».

RIIA cunoscută adeseori sub denumirea de «Chatham House» a fost influențată de o mână de înalte personalități: Lordul Albert Grey, Lordul Toynbee, eminența cenușie a celebrului serviciu secret britanic M 16; scriitorul H.G. Wells, Lordul Alfred Milner, șeful lui «Round Table» și H.J. Mackinder creatorul geopoliticii ce a stat la baza ideologiei naziste. RIIA a fost însărcinată de Comitetul celor 300 să facă o analiză amănunțită a modalității cum ar fi posibilă declanșarea unui război mondial. Practic problema a fost încredințată fraților Northcliff, și Rothmere, ambii lorzi și lui Arnold Toynbee, toți trei evrei. Cei menționați au avut mai multe dezbateri la Wellington House cu care prilej au fost puse la punct strategii și metode de a influența opinia publică și pregătirea dezlănțuirii unui război mondial.

Organizația VRIL. O fracțiune a Ordinului Templier a înființat în 1919 organizația VRIL cu sediul la Ramsan, la granița germano-austriacă. La baza organizației se află o serie de legende Templiere referitoare la constituția Cosmosului. Astfel, la o distanță de 68 de ani lumină față de Pământ se găsește

sistemul solar Alebaran, în care ar exista două planete locuite, având numele de «Sumeran». Datorită extinderii soarelui Alebaran viaţa a devenit imposibilă pe aceste planete, iar locuitorii lor au colonizat planeta Marte din sistemul nostru solar. Diversele sonde spaţiale trimise în direcţia lui Marte au pus în evidenţă existenţa unor construcţii ciudate (cum ar fi nişte piramide fotografiate de sonda Viking în 1976).

Membrii organizaţiei VRIL au convingerea că locuitorii de pe Marte au vizitat şi planeta noastră. În acest scop şi-au propus construirea unui vehicul de zbor bazat pe energie alternativă şi nu pe energia rachetelor care este distructivă, de origine satanică.

Cercetătorii acestei organizaţii conduşi de Victor Schamberger, W.O. Schumann de la Politehnica din München au preluat secretele Templierilor şi au început să construiască o serie de vehicule tot mai perfecţionate. În principiu s-a căutat ca prin crearea unui câmp puternic de energie să se obţină o independenţă faţă de forţele cosmice ca gravitaţia, electromagnetismul, razele distale, materia şi microcosmosul.

Experienţele întreprinse mai întâi de armata germană cu aceste farfurii zburătoare (Hanebau sau UFO) au fost continuate după cel de al doilea război mondial de americani, care au preluat planurile, piesele aparatelor şi oamenii de ştiinţă. Fără a se da nici cea mai mică explicaţie populaţiei, sfidându-se o regulă elementară a dreptului de a cunoaşte adevărul, a apărut legenda OZN-urilor, care a îmbrăcat datorită imaginaţiei unor neavizaţi, teoria unor vizitatori extratereştri. Iată un exemplu clasic de manipulare a maselor. Bineînţeles nu ne facem nici-o iluzie că toţi cei care cred în O.Z.N.-uri vor fi de acord cu noi. Ne-am făcut însă datoria de a dezvălui unul dintre secretele cele mai bine păzite de prima putere mondială.

Grupul Bilderberg

A fost înfiinţat în 1954 într-un hotel olandez din Osterbeek, de unde îi provine şi numele, primul preşedinte fiind prinţul

Bernhard al Ţărilor de Jos. Are ca scop unificarea tuturor ţărilor Europei cu Statele Unite. Deşi păstrează despre sine şi activitatea pe care o desfăşoară cel mai deplin secret, nu se doreşte a fi considerat ca o societate secretă. Printre membrii săi se numără personalităţi din lumea finanţelor, şi înalţi funcţionari de stat.

Prinţul Bernhard a fost înainte de cel de al doilea război mondial membru SS şi deţinea o funcţie importantă în concernul I.G. Farben. După căsătoria şi intrarea sa în casa regală a Olandei a primit o funcţie la Shell Oil. Această grupă a constituit sâmburele Organizaţiei Bilderberg.

Trilateral Commision

Cunoscută sub numele de Trilaterala este înfiinţată în iulie 1973 la Tokyo. Provine din C.F.R. şi Grupul Bilderberg. Marchează un pas înainte faţă de societăţile din care provine, întrucât are în vedere o grupare planetară mult mai vastă: unirea a trei mari puteri - de unde şi denumirea - a Americii de Nord, Europa Occidentală şi Japonia. Preşedintele Franţei, Jacques Chirac, pe când era prim ministru, a denumit-o în mod public: «Societatea de gândire».

Înfiinţarea Trilateralei datorează mult lui David Rockefeller, iar concepţiile care stau la baza ei, consilierului american Brezinski. Aceştia doreau să facă din Trilaterală «grupul de forţe intelectuale şi financiare cel mai puternic pe care l-a cunoscut vreodată lumea». Trilaterala îşi are rădăcini adânci în administraţia americană, una din primele sale operaţiuni politice fiind instalarea ca preşedinte al Statelor Unite a lui Jimmy Carter.

Se pare că au existat strânse legături între Trilaterală şi regimul sovietic mai ales dacă ne gândim la faptul că David Rockefeller şi-a instalat în 1973 o sucursală a lui Chase Manhattan Bank la Moscova în piaţa Karl Marx.

În anul 1965 Trilaterala va ţine o reuniune cu uşile închise în luna aprilie, la hotelul Sheraton din Copenhaga, iar grupul Bilderburg între 8 şi 11 iunie, la Bürgenstock în Elveţia. Aceasta

şi-a arogat titlul pompos de «Întâlnirea secretă a guvernului mondial». Grupul Bilderberg dându-şi seama că anul 2000 este prea apropiat pentru atingerea obiectivelor sale euro-atlantice, a decalat termenul fixându-l în 2002. Ca şi în anul 1964, personalităţile oficiale - deputaţi şi miniştri - s-au abţinut să fie prezenţi, trimiţându-şi reprezentanţi.

Trilaterala cât şi grupul Bilderberg activează în afara instituţiilor democratice. Guvernul mondial va fi constituit din înalţi funcţionari ce vor depinde de puterile mari financiare. Iată ce spunea un fost preşedinte al Băncii Angliei: Hegemonia finanţelor mondiale trebuie să fie atotstăpânitoare peste tot şi toate ca un mecanism supranaţional şi generalizat». Continuatorii doctrinei lui Weishaupt au contribuit direct la înfiinţarea Societăţii Naţiunilor. Numai că iniţiatorii secreţi aflaţi în spatele uşilor închise şi-au inaugurat opera de pace într-un mod cu totul original şi de neimaginat: sprijinind financiar pe revoluţionarii bolşevici ce urmau să răstoarne imperiul ţarist şi în final să declanşeze conflicte în lanţ, care au culminat cu cel de al doilea război mondial. Sub pretextul că instaurează pacea, erau ajutaţi şi finanţaţi Lenin şi Trotki să declanşeze revoluţia rusă. New York Journal American dezvăluie în numărul din 3 februarie 1949 declaraţiile nepotului bancherului Jacob Schiff cum că acesta a finanţat revoluţia rusă cu peste douăzeci de milioane de dolari-aur. Conform sursei citate, crearea Organizaţiei Naţiunilor Unite a fost concepută de membrii CFR.[1]

Un fost diplomat canadian la O.N.U. afirma următoarele: «Naţiunile Unite sunt folosite de anumite grupuri ca o primă armătură a unui guvern mondial unic. Scopul urmărit este descreştinarea ţărilor creştine şi dezislamizarea ţărilor islamice, instalarea unor noi forme de religie (New Age) şi toleranţă în toate domeniile».

Invocarea unor motive nobile şi generoase, mai mult sau mai puţin realiste sau verosimile contribuie la cucerirea celor mai sceptici.

---

1) Marc Dem: Anticrist, Ed. Domino, 1997, p. 122.

Synarchia

La sfârşitul secolului trecut un celebru ocultist francez Saint Yves - făcut de papa marchiz d'Alveydre a publicat o serie de lucrări în care punea bazele unui sistem de guvernare conform cu perspectivele tradiţionale. Astfel el scria în «Misiunea evreilor»: ...forma de guvernare instituită de Moise în urma sfatului şi ordinului pe care i l-a dat iniţiatorul său Jethré, în numele lui Jahe, este Synarchia, adică cele trei puteri sociale, dintre care niciuna nu este politică».

Saint-Yves d'Alveydre, Mare Maestru al Ordinului Martinist nu a trecut pragul teoriei privitor la aceste nebuloase restaurări teocratice. Către anii 1940 au circulat la Vichy exemplare dactilografiate ale unui document ce cuprindea 598 de propuneri repartizate în 13 puncte fundamentale, intitulat: «Pacte synarchique Revolutionnaire pour l'Empeire Francais», lucrare care lasă să se subînţeleagă existenţa unei vaste organizaţii politice secrete, posibil de origine martinistă, şi care începând cu anul 1922 se regăsea în spatele tuturor ideologiilor de dreapta.

Mişcarea viza răsturnarea regimurilor parlamentare şi concentrarea puterii reale în mâinile marelui patronat, marilor funcţionari, elitei tehnocrate din fiecare ţară.

Mişcarea Pugwash născută în 1955, este o ramură ştiinţifică a mondialismului. La originea ei au fost filozoful Bertrand Russel şi Albert Einstein.

Bertrand Russel politician socialist fabian, era în favoarea utilizării bombei atomice pentru distrugerea U.R.S.S.-ului mai ales când a fost pus la curent cu intenţia că Stalin nutrea aceleaşi intenţii în privinţa Occidentului.

Albert Einstein, celebrul fizician şi laureat al Premiului Nobel, a fost, în anul 1923, unul dintre fondatorii Societăţii Prietenilor Rusiei Bolşevice (un fel de ARLUS). În 1945, Einstein a început campania în vederea formării unui guvern mondial alcătuit din trei ţări: Statele Unite, Anglia şi Uniunea Sovietică.

Russel şi Einstein au elaborat împreună manifestul care a servit drept îndrumar pentru mişcarea Pugwash şi la care au aderat alţi numeroşi oameni de ştiinţă cum ar fi Max Born, Percy Brigman şi Frederic Joliot-Curie, preşedinte al Luptătorilor pentru Pace şi al Asociaţiei de prietenie Franţa-U.R.S.S.

Rezultă cu pregnanţă atât orientarea cât şi caracterul duplicitar. Celor doi iniţiatori li s-a adăugat canadianul Cyrus Eaton născut la Pugwash (localitate de la care a şi luat numele mişcarea), format pe lângă John D. Rockefeller, miliardar cu vederi comuniste.

Prima reuniune a mişcării a avut loc în oraşul Pugwash, având ca prim obiectiv dezarmarea nucleară (subiect favorabil URSS-ului rămas în urmă în cursa nucleară) dar în scurt timp şi-a lărgit sfera preocupărilor, cum ar fi protecţia mediului înconjurător şi socialismul planetar.

Sunt autori - vezi Marc Dem op. cit. - care afirmă că «mondialiştii se folosesc de aceasta pentru a menţine masele în nelinişte, de a le crea o conştiinţă vinovată, de a le insufla panica pentru a-şi exercita dominaţia asupra populaţiei».

Un membru al CFR-ului şi al Mişcării Pugwash făcea următoarea afirmaţie: «Cu greu ne putem aştepta ca statul-naţiune să devină de prisos de la sine. Scopul pe care trebuie să-l urmărim este acela ca toţi responsabilii aleşi să accepte în mintea lor că nu sunt decât şoferii unei maşini internaţionale falimentare care va trebui transformată încet într-o nouă maşină».

*

* *

În Germania, după cel de al doilea război mondial, s-au creat o serie de societăţi secrete care imputau pierderea războiului evreilor, burghezilor naivi şi pacifiştilor de stânga. La început şefii lor militari grupaţi în jurul generalului Ludendorff încercau să reînvie vechea Vehme şi Ordinul Teutonic. Aceşti extremişti îşi mascau adevăratul lor scop sub o multitudine de asociaţii, bresle şi ligi (bund = ligă), grupări în care revoluţionarii se camuflau în ochii Aliaţilor şi poliţiilor guvernamentale.

În cartea sa «Germania secretă», Paul Winkler furnizează o listă edificatoare, care este departe de a fi completă: În primul rând se situează societăţile adevărat secrete, interzise conform constituţiei de la Weimar[1]

Vechii camarazi (de la titlul unei celebre balade a lui Uhland); Andreas Hofer-Bund (erou naţional din Tyrol); Arminius-Bund (evocarea celei mai celebre drame a lui Tieck: Hermann Schlach); Nibelungii (păgânism german); Ordinul german (ce se pretindea a fi descendent din Ordinul teutonic); Credinţa germană (care avea ca ideal un creştinism pur germanic, precursor al creştinismului arian al naziştilor); Păsările călătoare (Wandervogel: societate secretă a cercetaşilor călători); Eros (asociaţie, probabil, de homosexuali); Frontbund (vechi foşti combatanţi); Inelul germanic (aluzie la inelul Nibelungilor); Cavalerii Sfântului Graal (aluzie la Parsifal)

Societatea armelor mici knappenschaft (societatea Mineurilor - în sens esoteric); Ciocanul lui Wotan (ciocanul era considerat ca sceptrul zeului germano-scandinavic Wotan cu simbolul zvasticei); Catarama de argint (scutul (catarama) pe care germanii îşi ridicau şefii aleşi).

Urmau o serie de societăţi cu aparenţă nevinovată şi care erau înregistrate oficial: Bresla academică Werlandi; Societatea de gimnastică a Poporului german; Bartelsbund; Tinereţea lui Bismarck a Partidului poporului german naţional; Liga Veteranilor germani; Liga prietenilor lui Edda; Liga fidelilor (credincioşilor); Liga Marinarilor germani; Noua ligă a cercetătorilor; Liga Luptătorilor germani; Liga germană de Educaţie naţională; Liga Avocaţilor germani; Liga Fraconiană; Liga Renaşteri germane; Liga învăţătorilor germani; Renaşterea creştină germană; Stejarul german; Liga germană a Apărării locale; Societatea femeilor germane din Ostmarck; Herantul german; Cercul şcolilor secundare germane, Liga germană orientală, Societatea germană Ostmarck; Liga funcţionarilor germani; Liga scriitorilor germani; Ziua Germaniei; Societatea germană pentru Asistenţa rurală şi locală; Liga Armatelor germane; Societatea germană de Plasare socială; Partidul social german; Liga cercetătorilor

1) Werner Gerson: Le Nazisme société secrète, Ed. J'ai lu 1969.

germani; Societatea academică națională germană; Tinerețea Siegfried a popoarelor germane; Liga tineretii naționale germane; Liga scriitorilor naționali germani; Liga studenților naționali germani; Liga economică germană; Confreria călătorilor; Uniunea de Artilerie de câmp; Societatea Pinului; Societatea Copiilor lui Irminsul; Societatea conștiinței germanice; Liga tineretei germane; Societatea prietenilor de conștiință; Societatea Moralității naționale germanice; Căutătorii Patriei; Liga Germanilor lui Hubertus; Grupul Tineretii Ligii germane Kyffhaüser; Jungbom-Liga; Liga căutătorilor Tineretii germane; Liga Baldur a tinerilor profesori; Liga Tineretii naționale; Innklub; Liga Kronacher; Consiliul de Cultură - Liga Mitgart; Societatea națională a Ofițerilor germani; Noua societate Gobinean; Liga nesemită; Societatea de Ajutorarea Veteranilor patriotici; Reichliga Negru-Alb-Roșu; Reichsliga foștilor Locotenenți; Reichsliga Gegenzins; Liga Ofițerilor Reichului; ordinul de Onoare german; Liga comemorativă Schlageter, Clopotul de alarmă; Tejaliga; Liga Artiștilor germani din Bavaria, Liga pentru o viață mai bună; Societatea de Gimnastică Theodor Köerner; Liga Tineretii patriotice a Prințului von Bismarck, Societatea prietenilor Artei germane; Societatea Studenților germani; Grupul național al Femeilor, etc. etc.

Istoricul E.J. Gumbel, autorul a patru volume dedicate Vehmei, definește astfel legăturile oculte dintre toate aceste grupări:

«Programul oficial, după cum o arată și numele, se schimbă în funcție de rațiunile politice. Dar tendința rămâne mereu aceeași. Ar fi o greșeală să se creadă că aceste societăți există separat și în paralel. În multe din cazuri, una dă naștere la altă societate, cu nume diferit, formând împreună una singură, căci aceeași indivizi pot aparține la mai multe asociații. Schimbarea de nume practicată în mod regulat servește la a acoperi ansamblul structurii organizațiilor și pentru a face practic fără efect dizolvarea uneia, din ordin guvernamental. Aceste organizații servesc deci ca acoperământ la grupări cu obiective tulburi, ca să nu spunem criminale, căci ele nu fac în fond altceva decât să prelungească Sfânta Vehme și Societatea Șopârlelor.

Este foarte posibilă chiar o filiaţie directă. În orice caz, se constată existenţa unor principii şi ierarhii analoage. Aceste grupări executante ale deciziilor, aparţin fie Organizaţiei Rossbach, fie Organizaţiei Consul (sau Organizaţiei C).

Scopurile declarate de Dr. Trunk sunt:

a) *Scopuri spirituale:* dezvoltarea şi extinderea gândirii naţionale, lupta împotriva pacifiştilor, iudaismului, social democraţiei, partidelor de stânga etc.

b) *Scopuri materiale:* constituirea unui guvern naţional şi menţinerea condiţiilor politice actuale, camuflarea armatei[1].

Iată jurământul de fidelitate:

- Declar pe onoarea mea, împreunându-mi mâinile că mă voi supune la statutele şi voi acţiona conform acestora. Jur supunere totală şefului suprem şi organizaţiei şi mă angajez să păstrez secretul privitor la toate activităţile ce le voi depune. Dumnezeu să mă ajute!

- Excluderea din societate expiră doar în următoarele cazuri: a) moarte; b) în urma unei activităţi neloiale; c) nesupunere la ordinele şefilor; d) retragere voluntară;

*

* *

Să trecem acum la o altă ţară vest-europeană, Franţa. În privinţa Micilor Biserici din Paris a fost publicat un amplu reportaj cu ani în urmă. El era semnat de Geyrand (autor şi al lucrării «Ocultismul la Paris»), anagrama unui nume legat de o mare afacere criminală. Era vorba în articol despre micile biserici luciferiene şi autorul dezvăluia supravieţuirea unor practici şi credinţe ce duceau până la dumnezeul încornorat al timpurilor precreştine, aşa cum o descrie Margaret Murray în lucrarea «Dumnezeul vrăjitoarelor».Se descoperă în cazul anchetei efectuată de Geyrand, o societate subdiacentă acelei unei mari capitale moderne. Trei secole după ce călăii Inchiziţiei şi-au adus la îndeplinire opera, pot fi văzuţi adoratori ai Diavolului, unii groteşti, alţii primejdioşi, în capitala unei ţări ce se doreşte a fi campioana raţiunii pure. Te duce atunci gândul la cuvintele unui

---

1) Werner Gerson, op. cit.

mare scriitor britanic puţin cunoscut, Arthur Machen: «Există în jurul nostru consfinţiri ale răului, aşa după cum există consfinţiri ale binelui şi viaţa şi faptele noastre se derulează, după cum cred, într-o lume nebănuită, plină de caverne, de umbre şi de fiinţe crepusculare». Bineînţeles, că nu trebuie să exagerăm importanţa acestor mici organizaţii oculte. Nu trebuie minimalizat fenomenul. Guy Breton şi Jacques Bergier în «Dimineaţa Magicienilor» au dezvăluit aspectul ocult şi totodată magic al hitlerismului care s-a bazat pornind de la credinţe de acest gen.

Privitor la profeţi şi secte care poluează Franţa în zilele noastre, atragem atenţia asupra a două cărţi apărute în anii 1953/54: Acestea sunt: «Falşi profeţi şi Sectele de azi» de Maurice Colinon şi «Ofensiva sectelor» de H. Ch. Chéry O.P.[1] Acestl anchetatori s-au mărginit la studiul sectelor religioase cu caracter ocult, aparţinând mai mult sau mai puţin de Biblie. La sfârşitul lucrării, dominicanul Chéry scria: «Se poate estima la 150.000 numărul total al creştinilor care îşi părăsesc Biserica pentru a căuta aiurea calea salvării lor sau vindecarea de unele maladii de care suferă. Şi în prefaţa lucrării lui Maurice Colinon şi Daniel-Rops aceştia declară: «De ce ocultismul cunoaşte voga pe care o vedem cu toţii? Pentru ce ghicitorii, clarvăzătorii pretind că recurg la metode ştiinţifice? Pentru ce secte ca Adventiştii de Ziua a Şaptea, sau fidelii creştinismului ştiinţific îşi câştigă adepţi până şi din clasele sociale ca renumite de a avea un spirit capabil de judecată? Astfel de întrebări merită să fie judecate de partizanii unui raţionalism total ca şi de adepţii Bisericilor Mari. Dar raţionalismul total este şi el la rândul său totuşi, o biserică edificată. Din acest punct de vedere se pare că nu s-a efectuat până în prezent un studiu bine documentat asupra sectelor.

În Franţa, la Paris, au fost identificate următoarele societăţi secrete:

Omphalopsiquşi sau Adoratorii buricului; Îngerul Cyclamenului; Adoratorii Focului; Cavalerii Crucii-Albe; Druizii pădurii din Mendon; Neo-Medievalii; Eteraţii; Adoratorii cepii;

---

1) În limba română recomandăm lucrarea lui Jean Vernette: Sectele, Ed. Meridiane, 1996 şi P.I. David: Călăuza creştină: Sectele, Ed. Episcopiei Argeşului, 1994.

Martorii lui Artemis sau Adoratorii Lunii; Cruciaţii din Meiningen sau Iconoclastii; Biserica Deistă şi Pozitivistă a Franţei; Radianţii sau discipolii lui Santo-Semo; Clubul Egalilor; Neo-Letriştii; Apeţii lui Contremi; Martorii lui Christos din Montfanet; Ovo-biologiştii sau Adoratorii oului; Grupul lui Bridey Murphy etc. etc.[1]

Noul Acropole

A fost înfiinţat în 1957 în Argentina de Jorge Angel Livaga, născut în 1930 şi decedat în octombrie 1991 şi implantat în Franţa după 1973. Se doreşte a fi o şcoală a misterului, o şcoală a marilor iniţiaţi, depozitarea unei ştiinţe uitate. Noul Acropole doreşte să instaureze un guvern mondial aristocratic şi totalitar. Ea se autodefineşte ca fiind o structură care se hrăneşte cu oameni şi-i transmută pe cei mai apţi în corpul şi sufletul său, transformându-i în supraoameni. Inapţii vor fi lăsaţi la urmă. Aceasta este legea...

Secta este organizată militar: comandant mondial, comandanţi continentali, naţionali, regionali. Fiecărui grad îi corespunde o uniformă: neagră, albastră sau maro. Şi o insignă: o secure cu mâner de fier ornată cu beţe de argint şi lanţuri de aur, numărul zalelor fiind în funcţie de ierarhie.

În ciuda numărului restrâns de adepţi (500 de membri), Noul Acropole nu-i lipsit de resurse. Cu banii strânşi doreşte să cumpere un domeniu în valoare de 1,5 milioane franci în Eure-et-Loir, la Cour Petral. Sediul organizaţiei din Franţa se află la Paris pe str. Daguerre conducător fiind Fernarud Schwartz[2]. Dispune de un «Serviciu de informaţii» şi un «Corp de securitate».

---

1) Guy Breton: Les nuits secretes de Paris, Ed. Francois Beauvot, 1970.
2) L'evenement du jeudi, 2-8 janvier, 1992, p. 75.
Jean Vemette, Seclele, Ed. Meridiane, 1996.

Trinitarii din Jean de Matha

Ca şi templierii, trinitarii s-au ivit în secolul al XII-lea în urma iniţiativei unui fondator marcat de nenorocirilor războaielor duse împotriva islamului. La fel ca şi Hugues de Payns, Jean de Matha născut probabil în 1154 provenea dintr-un mediu aristocratic războinic. El aparţinea nobilimii provensale şi el era totodată preot ca şi un intelectual. La 28 ianuarie 1193, atunci când a ţinut prima liturghie la Paris, Jean de Matha a avut o viziune minunată: Christos stătea în picioare între doi prizonieri, unul alb, un creştin, şi altul negru, un musulman.

Teologul a înţeles că trebuia să fondeze un ordin destinat izbăvirii creştinilor duşi în captivitate în urma înfrângerilor din Orient, lupte de recucerire iberice, raidurile barbarilor asupra râurilor provensale. Ca şi cum Christos răscumpăra păcatele oamenilor, trinitarii răscumpărau propriile lor greşeli ca şi pe acelea ale captivilor, a căror soartă, se credea la vremea respectivă că este urmarea unei pedepse divine.

Jean de Matha şi-a prezentat proiectul papei în anul 1198 şi la 17 decembrie a aceluiaşi an bula papală *Operante divine* a aprobat solemn ordinul Prea Sfintei Trinităţi, afirmând că este inspirat direct de Ceruri! Ea prevedea ca trinitarii să aibă un triplu scop: venerarea Sfintei Treimi, eliberarea prizonierilor, asistenţa acordată sărmanilor şi bolnavilor.

Dacă primul scop nu era esenţial, cel de al doilea, crucial, a făcut ca trinitarii să ducă o viaţă din plin angajată în timp, pe drumurile Maghrebului sau în Levant, în căutarea captivilor luaţi în robie. Această căutare se făcea paşnic spre deosebire de cazul templierilor, miliţia lui Christos, «fraţii măgarilor», cum erau denumiţi în mod curent trinitarii datorită modului umil de a se deplasa şi care duceau pe spatele lor crucea încârligată roşie şi albastră, dedându-se la tranzacţii cu infidelii, adeseori la troc cu oamenii.

Necesitatea de a dispune de lichidităţi implica colecte publice ca şi acceptarea de donaţii dintre care o treime trebuia

să fie efectiv afectată eliberării captivilor. La fel ca şi templierii, trinitarii trebuiau să manipuleze fonduri importante, fapt care exclude sărăcia evanghelică propovăduită de Sfântul Francisc.

Cel de al treilea şi ultimul scop decurgea din precedentul. Pentru a primi în Occident pe deţinuţii eliberaţi, existenţa unor spitale era indispensabilă. Astfel reîntorcându-se triumfal din ţinuturile barbare cu creştinii eliberaţi, sau îngrijindu-i pe bolnavi, trinitarii îndeplineau o misiune socială de prim ordin.

Popularitatea fraţilor lui Jean de Matha le-a adus nenumărate donaţii din partea prinţilor şi regilor. Bogăţia lor era remarcabilă: cel puţin 43 de palate în 1219; optzeci către 1315 în Spania, Languedoc, Provenţa ca şi în Franţa de Nord, Brabant, Luxemburg, Scoţia şi Anglia după 1224. Acestea cuprindeau şi Palestina, unde 4 palate existau către 1210, mai puţin Italia în care palatul Romei era singura implantare mai înainte de secolul al XVI-lea.

Acest Ordin original avea o vocaţie diversă care l-a salvat de discreditarea ce a lovit Ordinul Templierilor. Cu toate acestea succesul a sfârşit prin a ucide spiritul, în vreme ce criza financiară ameninţa să izbucnească din cauza cheltuielilor enorme ale sectorului spitalicesc şi pentru că un ordin concurent a venit să capteze o parte din donaţiile destinate răscumpărării prizonierilor: Ordinul Mercederilor, fondat la Barcelona în 1228 de Pierre Nalasque şi Raymond de Penafort care strânge fonduri în acelaşi scop ca şi trinitarii.

Cu toate acestea trinitarii mai dăinuie şi în zilele noastre. Sunt numeroşi în America Latină, în Madagascar, în Canada şi în bazinul mediteranian unde practică caritatea izbăvitoare în profitul oamenilor a căror credinţa se află în pericol datorită împrejurărilor inclusiv a formelor moderne de sclavagism şi de exploatare.[1]

---

1) Franck Collard, L'Histoire Nr. 198, 04, 1996, p. 32.

Fii fericiţi ai păcii cereşti

Membrii şi adepţii asociaţiei consumă marihuana (haşiş). Secta îşi are sediul în S.U.A. şi filiale în Europa, Asia şi Australia şi a fost înfiinţată spre sfârşitul secolului al XIX-lea de un adventist, certat cu legea. Ritualul constă în traficul cu stupefiante în numele Domnului. Adepţii săi au fost surprinşi făcând trafic de stupefiante în Germania.

Poarta Raiului

Recent revista «Globe» a dezvăluit secretele şocante ale felului în care gurul sectei Poarta Raiului, Marshall Applewhite, îşi recruta adepţii din rândul fanilor serialelor de televiziune Star Trek şi X-Files (Dosarele X). Pentru a-i atrage în cultul său sinistru, el specula într-un mod cu totul înfiorător pasiunea tinerilor pentru celebrele seriale S.F. În acest scop Applewhite şi discipolii săi căutau să infiltreze în mintea adepţilor «convingerile» personajelor din Star Trek, foloseau computere pentru a-şi procura numerele de telefon ale posibililor adepţi şi le trimiteau scrisori propagandistice sau chiar în ultimă instanţă le telefonau acasă.

Urmare a spălării creierelor realizate de gurul Marshall Applewhite, 39 de persoane au recurs la sinucidere colectivă din dorinţa de a fi transportaţi după moarte pe diverse nave spaţiale. Applewhite pleda cu atâta convingere încât adepţii ajunseră să-şi dorească cu din ce în ce mai multă ardoare: trecerea către o altă lume, către lumea fantezistă din Star Trek sau X-files. Şi totuşi cei 39 de adepţi ai sectei «Poarta Raiului» au fost convinşi că luându-şi viaţa, vor ajunge să trăiască în timpul şi spaţiul idolilor lor, să cunoască aventuri pe care până atunci nu le văzuseră decât pe ecranele cinematografelor şi televizoarelor.

Findhorn Community

Are adresa în The Park, Forres IV 36-OTZ, Scoţia. A fost întemeiat în 1962 de către Eileen şi Peter Caddy. Aderenţa la mişcarea new age a avut loc în 1970 fiind facilitată de David Spangler. Are o filială în Germania la Grenth Hof, lângă Kimratshofen în Allgän.Comunităţi cu program asemănător sunt: «Comunitatea Arcului Solar»(Sonnen bogen-Gemeinschaft), Kleinwalsertal şi Mutter Erde în districtul Altenkirchen Ww.

Membrii săi vorbesc despre apropiata venire a lui Hristos şi practică unitatea religiilor[1].

Planetary Citizens şi Institut fur Planetarische Synthese

Au sediul în Geneva, fiind întemeiate în 1972 şi respectiv 1981. Au la bază ideile exprimate de Alice Bailey în lucrările sale. Planetary Citizens se află sub îndrumarea lui Donald Keys, care coordonează Planetary Initiative for We Wored We Choose (Iniţierea Planetară pentru o lume conform opţiunii noastre). Aceasta a fost întemeiată de 75 conducători a diferitelor grupări adunaţi la New York în vederea elaborării unui program internaţional de colaborare.

La Iniţiativa Planetară s-au ralial peste 300 de grupări. Printre scopurile mărturisite este întemeierea unei «Universităţi pentru Sinteza Planetară» ce urmăreşte crearea unei reţele de integrare a tuturor aspiraţiilor new-age-iste[2].

---

1) David Spangler: New Age, Die Geburt eines neuen Zeitalters, Die Findhorn-Community, Fischer, Frankfurt, 1978-1983.

2) Bruno Wurtz: New Age, Ed. de Vest, Timişoara, 1994, p. 51.

Armonie, Vibraţii şi Mutanţi

Societăţile secrete grupate sub astfel de titluri, folosesc un limbaj iniţiatic comun, printre care abundă cuvintele: armonic, unitate, iubire, lumină, unde, vibraţii, realizarea de sine, conştientizare, detaşare, mistică, iniţiere, cunoaştere, naşterea mutanţilor, ca şi noi Aventurieri ai Spiritului şi apariţia unor fiinţe de elită.

Toate aceste societăţi au un punct comun monist şi nu admit decât o singură realitate. Lumea are o unitate substanţială, de esenţă divină, multitudinea de fiinţe sub care se manifestă fiind iluzorie. Esenţa divină se manifestă prin energia interioară şi cea cosmică. Scopul final pe care-l urmăreşte adeptul prin practicarea tehnicelor esoterice este în realizarea personală prin stăpânirea de sine, prin acumularea puterilor şi în final prin conectarea la energia divină, singura în măsură să asigure individului tripla armonie, explorarea spaţiului interior, a divinităţii şi a lumii.

Pentru a se ajunge la acest ţel, se practică fără discernământ de diverşi guru, tehnici de yoga, gimnastică specială, vegetarism şi diverse metode preluate din esoterismul oriental.

Biserica creştină sau Biserica lui Hristos ca om de ştiinţă

A fost fondată între anii 1860-1870 de Mary Baker-Eddy, în S.U.A. fiind o reacţie împotriva adepţilor spiritismului. Marry Baker bolnavă de isterie, practicase spiritismul. Doctrina sectei se bazează pe studiul mesmerismului şi magnetismul animal, credinţa în teologia bunăvoinţei şi optimismul universal. În baza acestei teorii, există un singur Dumnezeu - Spirit universal. Omul nu există din punct de vedere material, ci numai spiritual, după cum nu există nici binele şi nici răul. Omul fiind numai spirit, se

bucură de aceleaşi atribute ca şi Dumnezeu, fiind perfect, nemuritor, fără a putea suferi sau greşi.

Fondatoarea subliniază faptul că boala şi moartea se explică prin acţiunea nefastă a materiei care acţionează împotriva omului spiritual. Omul nu poate înţelege puritatea spiritului, fiind înşelat de simţuri care îi ascund adevărul, ci nu poate fi descoperit decât de ştiinţa creştină, care este gruparea credincioşilor, care au descoperit pe Mângâietorul. În cartea pe care a scris-o pentru adepţii săi, Mary Baker Eddy menţionează următoarele: «Orice realitate e în Dumnezeu şi creaţia Sa, armonioasă şi eternă. Tot ceea ce El creează e bun, şi El face ceea ce e sănătos. În consecinţă, singura realitate a păcatului, bolii on a morţii constă în faptul că acestea par reale credinţei umane eronate, pe când Dumnezeu le smulge masca. Ele nu sunt adevărate pentru că nu provin de la Dumnezeu. Boala e o credinţă care trebuie anihilată de înţelepciunea divină».

Potrivit concepţiei lui Mary Baker, omul trebuie să lupte în permanenţă împotriva magnetismului animal răufăcător, în care scop se recomandă să se facă zilnic o gimnastică mentală, care constă în a repeta cuvintele: «eroarea este neputincioasă iar adevărul şi bunătatea vor învinge».

«În cazul în care omul nu e conştient de eroarea provocată de simţuri, eroarea poate părea reală; iar prin aceasta apare moartea, bolile, păcatul. Mary Baker Eddy a lăsat testament unui adept al sectei, pe nume Adam Dickey, ca la moartea ei, acesta să declare că ea ar fi fost «asasinată mental».[1] Şô46ªô

Secta are mulţi adepţi răspândiţi pe tot globul.

Fraternitatea Albă Universală

Este o şcoală iniţiatică, care are la bază un ezoterism sincretist, în centrul învăţăturii aflându-se cultul Soarelui.

---

1) P.I. David Călăuza creştină. Sectologie. Ed. Episcopiei Argeşului. Curtea de Argeş, 1994, p. 103.

Cristosul cosmic este soarele, acest astru fiind cu adevărat cosmic.

Mişcarea esoterică are la bază învăţăturile Maestrului Biençot Douno (bulgarul Peter Deunov). Conform acestuia cunoştinţele sunt deţinute de:

1. O loje de savanţi iniţiaţi superiori tuturor oamenilor de ştiinţă contemporani;

2. O loje a Marilor Iniţiaţi, pe soare.

Ambii membri ai acestor Loji constituie elementele unui organism universal de fiinţe perfecte care au luat parte la crearea, cosmosului şi care acum conduc Lumea sub îndrumarea Augustului Spirit Divin: «Augusta Fraternitate Universală».

Lui Peter Deunov i-a urmat la conducerea organizaţiei tot un bulgar, Omraam Mikhael Aivanhov (decedat în 1986). Conform concepţiei acestei şcoli omul după moarte se reîncarnează. Fraternitatea Albă Universală îşi propune «să favorizeze o nouă viaţă de sănătate, de pace, de armonie, de bogăţie şi de creaţie».

Este o sectă revanşardă, proclamă arianismul ca învăţătură adevărată, iar morala se vădeşte prin destrăbălare, prin proxenetism şi incest colectiv. Frăţia încurajează şi susţine prostituţia sub toate aspectele, ca un cult adus duhurilor rele.

A apărut în Franţa şi s-a răspândit în cercurile reacţionare. Organizaţia, sub masca religiei îşi racolează membrii dintre tinerii organizaţiilor neofasciste. În ultima vreme se prezintă sub o formă reformată de Aivanhov sub denumirea de «Fraternitatea deisis» sau «Şcoala Divină».

Biserica Satanismului

Unul dintre succesorii lui Aleister Crowley, Szandor La Vey a înfiinţat Biserica Satanistă, având-l ca patriah pe Anthon Luwey şi sediul în San Francisco.

Anthon Luwey a organizat noua religie la începutul anului 1966, alegându-şi 12 apostoli şi 70 de ucenici. Szandor La Vey a fost mai înainte de a înfiinţa «Church of Satan» un membru

marcant al Ligii pentru libertatea sexuală. Doctrina acestuia se bazează pe satisfacerea simţurilor prin toate mijloacele şi cu un egoism turbat. Patriarhul Anthon Luwey a făcut profeţia că în anul 1990 toţi închinătorii religiilor clasice vor dispărea, aderând la satanism: «Noi satanişti reprezentăm noua instituţie spirituală a Americii», afirma Luwey. În doctrina pe care a schiţat-o acesta se menţionează următoarele: «În fiecare din noi, sălăşluieşte Satana, sămânţa satanică închisă în om este atotputernică, având cea mai mare importanţă. Omul trebuie să fie mândru de ea, în loc să se ruşineze. Sămânţa satanică trebuie cultivată, fapt ce şi-l propune biserica noastră».Szandor La Vey a scris Biblia Satanică, lucrare ce a fost descoperită acasă la Charles Manson după masacrul săvârşit la locuinţa celebrei actriţe americane Sharon Stone. Manson înseamnă pseudonimul Fiul Omului şi se autoconsidera ca fiind însuşi diavolul.

H. Haag menţionează următoarele despre Manson: «Orgiile cultice ale grupului Manson erau înainte de orice o pervertire a religiei creştine - Manson, punea frecvent să fie legat de o cruce, gemând şi strigând de parcă ar fi suportat cu adevărat supliciul. Fetele se aruncau în genunchi la picioarele lui şi îi deplângeau soarta».

Adjunctul lui La Vey şi succesorul său Michael Aquino a înfiinţat în 1975, Templul lui Seth, este descris astfel de Massimo Introvigne: «Pornind de la profeţiile lui Seth, Aquino se putea considera a Doua Fiară 666 şi a creat o nouă Biserică».

Negrini a făcut în Italia din Biserica Satanei «Ordo templis orientis fraternitas hermetica luciferiana» şi a construit la Assisi o Academie lucifericâ». La Academie tinerii au găsit mai ales un adăpost pentru dragoste liberă, fără limită de vârstă, pentru dreptul la sinucidere, la eutanasie, la fecundare artificială şi la consumul de droguri».

Este de acuma ştiut că acest cult al Satanei, care din nefericire a pătruns şi în ţara noastră manifestându-se mai ales în Dobrogea şi Moldova, este însoţit de desfrâuri sexuale şi orgii sângeroase cu sacrificări de animale şi chiar de oameni.

În Statele Unite practică satanismul peste un milion de persoane. El este răspândit şi în Europa.

Biserica luciferică

Martorii lui Lucifer a apărut între anii 1970-1975 şi pentru a-l adora pe Satan, au ales o denumire planetară. Adepţii îl preamăresc pe stăpânul morţii, Hades, reunindu-se noaptea, la lumina torţelor, în jurul mormintelor unor renumiţi practicanţi ai ocultismului. Printre fondatorii sectei se numără şi Jean-Paul Bourre, care făcea următoarea declaraţie: «unica noastră ţintă este de a reabilita magia şi vrăjitoria; de a face o nouă religie ai cărei adepţi nu cred decât în rău».

Din această societate s-a desprins o dizidenţă, Marele Graal.

Adepţii fanatici ai «luminei curate» se reunesc noaptea, la lumina torţelor, în jurul monumentelor unor foşti practicanţi ai ocultismului, printre care şi Allan Kardec (1804-1869, înmormântat în cunoscutul cimitir parisian Père Lachaise).

Încercarea

Este o grupare fascist-milenistă ce îşi duce activitatea în Australia. Întemeietorul organizaţiei este un om de afaceri din Melbourne, care şi-a luat numele biblic de «David» şi propovăduieşte sfârşitul lumii ce se va produce în scurtă vreme. El explică modul în care acesta se va produce: cerul se va înveşmânta într-o lumină orbitoare, se vor produce zgomote înspăimântătoare, după care lumea se va prăbuşi în nefiinţă, cu o singură excepţie: vor supravieţui doar singurii membrii sectei, având-l în frunte pe vizionarul ei.

Sunt cât se poate de evidente influenţele iehoviste şi luciferice susţinute şi de îngrozirea credincioşilor prin imaginarul şi infernalul Război al stelelor. Regele grupării, cum se autointitulează David, participă la întruniri revanşarde şi incită la distrugerea celorlalte culte şi Biserici. Pentru a-şi asigura deplina libertate de mişcare şi-a ales 70 de ucenici, ce şi-au asigurat în

acest mod supraviețuirea. Secta ia proporții alarmante pe continentul australian, atrăgându-și tot mai numeroși adepți din generația tânără, cărora li se insuflă idei cu caracter neonazist.

«Invitație la viața intensă» (I.V.I.)

Mișcarea a fost fondată în 1983 de Yvonne Trubert și numeră circa 7000 de adepți printre care se numără practicanți de profesii paramedicale și oameni cu dare de mână. «Dacă Christos ar reveni astăzi scrie Yvonne Trubert într-unul din buletinele interne ale grupului, el ar fi obligat să creeze un organism ca Invitația la viața intensă.

Asociația dispune de o doctrină constituită dintr-un amalgam sui generis de gnoză creștină sincretistă, organizând pelerinaje la locuri unde s-au produs vindecări. Are la bază principiile: «Să te rogi, să iubești și să vindeci». Pentru a deveni membru este nevoie de o inițiere în armonizare, după care capeți proprietatea de a vindeca, chiar maladii incurabile.

Fondatoarea în vârstă de 59 ani este descrisă ca «o ființă de lumină cu părul de aur, cu o față frumoasă». Rugăciunea este definită de I.V.I. ca o «vibrație cosmică», o «concentrare de energie» menită a pune pe fideli în comunicare cu o lume invizibilă. I.V.I. declară că nu există maladii incurabile. Secretul tratamentului I.V.I. constă în armonizare cu ajutorul paselor magnetice și punerea mâinilor. Armonizarea se practică pe ceakre, nodurile de energie spirituală, care leagă corpul fizic, eteric și astral. Iată ce recomanda Yvonne Trubert cu prilejul seminarului de la Cros, Gard 1984: «Este necesar mai întâi să se oprească circulația plasmei. Vă rotiți în cercuri mici în jurul punctului bolnav până ajungeți să simțiți o arsură și reîncepeți când simțiți că vă cuprinde o senzație de căldură. Plasma va fi oprită. Va trebui atunci să pronunțați formula următoare: În numele tatălui, al fiului și sfântului Duh, arsură pleacă. Du-te Satan, te gonesc și întoarce-te în infern! Se la apoi un bol, se pun două linguri de apă minerală la care se adaugă o lingură de alcool

de 90° şi se tamponează plaga cu vată îmbibată cu acest amestec. Rănitul nu va avea dureri, căci i-aţi luat răul»[1].

Societatea Sri Aurobindo

Înfiinţarea ei se datorează lui Sri Aurobindo (1872-1950), un hindus care a întemeiat tehnica «Yoga Integral», care îşi presupune grăbirea evoluţiei spre o treaptă superioară a omenirii. Potrivit concepţiei lui Sri Aurobindo, omul actual este o fiinţă de tranziţie, pe cale să răzbată către o nouă conştiinţă. Experienţele economice, sociale şi politice actuale trebuie să eşueze toate întrucât sunt concentrate premature de elemente ale noii realităţi. Eşecurile nu vor descuraja pe oameni către mersul continuu în procesul de autoperfecţionare. Sfârşitul tranzacţiei va avea ca rezultat transformarea totală a omului, a conştiinţei sale şi biologiei, a psihicului şi fizicului său. Starea actuală imperfectă va cunoaşte crize diverse şi eşecuri în drumul ei către perfecţiune.

În 1910 Sri Aurobindo a întemeiat o comunitate de tip Ashhram în raza portului Pondicherry. După moartea sa în 1950, văduva sa, o franţuzoiacă pe nume Mira Alfassa - Maica - (Die Mutter) a întemeiat în acelaşi loc, oraşul Auroville - sau oraşul zorilor, denumit şi oraş al omului viitorului. Întreprinderea a fost sprijinită şi de UNESCO şi guvernul Indiei. Dar între populaţia Oraşului zorilor şi Omul Viitorului pe de o parte şi Societatea Sri Aurobindo au izbucnit conflicte violente soldate cu exproprierea adeptelor lui Sri Aurobindi Society.

Zece ani mai târziu, Sri Chinmoy, un discipol apropiat al lui Aurobindo, va părăsi India cu destinaţia Statele Unite, unde creează centre de meditaţie, pătrunzând până şi la ONU, după care trece şi în Europa occidentală. Principalul scop declarat al mişcării era caracterul original al învăţăturii şi investirea sa cu misiunea istorică de unificarea tuturor religiilor şi raselor în ajunul intrării în Era Vărsătorului.

---

1) L'evenement du jeudi, 2-8 jauvier, 1992, p. 76.

Asociaţia Lorian

A fost întemeiată de David Spangler care este şi membru în conducerea Organizaţiei Planetary Citizens cel mai important for de vehiculare a ideii de «noua ordine mondială» şi «noua eră».

David Spangler mai editează şi revista «New Age Magazine», fiind constant prezent la manifestările mişcării New Age. A predat politologia la Universitatea din Visconsin şi a predicat în catedrala St. John the Divine din Manhattan. În cuvântările sale Hristos apare ca un personaj interesat numai de propovăduirea mesajului New Age. Hristos ar trebui doar interpretat, pe când personajul luciferian polarizează în jurul său ideea de «iniţiere». Doctrina esoterică rebuie să iasă din lojele masoneriei şi să demareze o Iniţiere planetară în masă.

Critica fundamentalistă are dreptate atunci când presupune că asociaţia lui Spangler este în fond, necreştină şi anticristică.

Societatea Agni Yoga

Doctrina Societăţii Agni Yoga a fost întemeiată de Helena Iwanowna Roerich (1879-1955), fiind răspândită astăzi de către Societatea Agni Yoga şi a spiralei cosmice - Societatea Etică pentru Progres şi Înnoirea Lumii.

Agni Yoga este yoga unei ere noi, şi are o doctrină asemănătoare cu cea a Societăţii Teozofice, sursa de inspiraţie fiind aceeaşi, numindu-se ierarhia luminoasă (la Teozofie se numeşte ierarhia Adepţilor). După concepţia Agni Yoga, toate religiile au ca origine aceeaşi sursă unică. Unul din ţelurile principale ale Societăţii Agni Yoga este promovarea tuturor străduniilor ce au ca scop unic edificarea unui imperiu universal şi instalarea unui guvern mondial, începând cu Uniunea Pannaţională (U.P.) care s-ar dezvolta ca Uniune Mondială Pannaţională.

Doctrina Agni Yoga va sta la baza comunității «Weltspirale - Etische Gesselschaft für Fortschritt und Welterneuerung» (Spirala cosmică - Societate etică pentru progres și reînnoirea lumii). Lucrările apar în editura Agni Yoga din München care prezintă doctrina drept o reprezentantă a eticii vii, destinată Erei Vărsătorului. Noua doctrină este un cumul al marilor precursori Khrisna, Budha, Christos și Mahomed, mult aprofundat și adus la nivelul cunoștințelor științelor actuale. În concluzie, ea conține toate principiile religiilor universale existente și își propune să deschidă noi aspecte ale adevărurilor umane.

După concepția lui Welt Spirale, marii învățători ai omenirii menționați au părăsit ciclul încarnărilor și au ajuns în Marea Fratrie Albă (sau Ierarhia Luminoasă). În prezent, în Era Vărsătorului conducerea îi revine Maestrului Morya.

Era Vărsătorului - după concepția acestei doctrine și a susținătorilor ei - ar aduce cu sine o împărăție universală, un socialism de sorginte nouă mondial, o orânduire economică în care nu vor mai exista sărăcia și lipsurile existente în prezent. Lupta începută în 1931 între lumină și întuneric se va termina cu Armaghedanul culturii. În ipoteza unei victorii totuși a forțelor întemericului urmată de un dezastru universal, discipolii vor fi salvați și duși pe planeta Venus[1].

Esalen Institut

Își are sediul la Big Sur, California 93920 și a fost întemeiat în 1962 de Michael Murphy și Richard Price, ambii discipoli ai lui Sri Aurobindo. Esalen este centrul new-age-ist de studiere teoretică și practică a psihotehnicilor esoterice, fiind primul institut de integrare a înțelepciunii orientale cu știința occidentală. Îi consideră ca dascăli pe: Abraham Maslow, Aldous Husley, Alan Watts, Fritz Perls, Moshe Feldenkrais, Ida Rolf, Carl Rogers, Maharishi Mahesh Yoghi, Rollo May, B.F. Skinner, Buckminster, Fuller, Alexander Lowen, Lama Gowinda, Gregory Bateson Stanislav Grof[2].

1) Bruno Würtz: New Age, Ed. de Vest, Timișoara, 1994, p. 69.

Asociaţia Raël

Înfiinţată de Claude Vorilhon în 1973 asociaţia Raël consideră Biblia decât o povestire deformată a creării lumii de către extratereştri. Extratereştrii, pe care adepţii îi denumesc Elohim, cuvânt ebraic folosit de textul sfânt şi care ar semnifica potrivit concepţiilor acestora «aceia care au venit din cer». Vechiul şi noul testament devin astfel un extraordinar roman de science-fiction. Chiar ceremonia botezului a fost revizuită. Ea a devenit la raëlieni «o transmisie a planului celular»: codul genetic al celui botezat este transmis prin telepatie marelui ordinator al extratereştrilor... Membrii asociaţiei îşi lasă părul să crească lung, ca şi barba pentru a ameliora comunicarea telepatică cu extratereştrii: perii sunt antene naturale. Mai este încurajată practicarea unei sexualităţi excesive pentru a trezi simţurile şi conştiinţa.

În fiecare an se reunesc pentru cincisprezece zile pe un teren în apropiere de Albi, când nu poartă nici un fel de veşminte.

Doctrina Raël a emis teoria geniocraţiei sau teoria democraţiei selective, expusă într-o carte cu acelaşi titlu: «sînguri oamenii al căror nivel de inteligenţă este superior lui 50% în medie, pot fi eligibili şi doar aceia ai căror nivel de inteligenţă este superior de 10% pot fi alegători». Dar aceasta nu este totul. Oamenii vor opera o autoselecţie genetică sau vor degenera. Singurul mijloc de a stopa această degenerescenţă este de a înlocui selecţia naturală cu o selecţie artificială care să se exercite genetic mai înainte de a fi concepuţi copiii. Va trebui ca fiecare individ să dispună de o carte de identitate genetică şi cromozomică care să menţioneze maladiile, deformaţiile şi tarele ascendenţilor săi până la cea de a şaptea generaţie a înaintaşilor.

Cu cine se aseamănă extratereştii? Cu nişte oameni de talie mică, de culoare verde, cu barbă, aşa afirmă Raël, alias Claude

---

8) Günter Myrell, Dr. Walter Schmandt, Jürgen Voigt, Neues Denken - alte Geister. New Age unter der Lupe. Falken Verlag. Niedernhausen 1987, pp. 33-34.

Vorilhon, care afirmă că i-a întâlnit de mai multe ori după 1973. Aceştia l-au transportat chiar pe planeta lor situată la 9 miliarde de kilometri distanţă de pământ. În timpul voiajului Raël a luat masa în tovărăşia lui Iisus, Buddha, Mahomed şi alţii. Ce voiau aceştia? Să ia contact cu noi. Oficial. Raël a fost selecţionat pentru a îndeplini această misiune. Extratereştrii i-au dezvăluit că mama sa a fost luată de o farfurie zburătoare şi însemînată artificial pe planeta lor. Raël este deci primul metis interplanetar. Ambasada extratereştrilor - va fi construită la Ierusalim. Evreii sunt produsul acuplării lui Eloim - numele extratereştrilor - cu primele lor creaturi. Raëlienli donează sectei 10% din veniturile lor, din care 7% merg la mişcarea raëliană internaţională care centralizează fondurile necesare construirii ambasadei, restul revenind mişcării raëllană franceză. Raël care locuieşte în Australia trăieşte de pe urma drepturilor sale de autor. Asociaţia numără circa 2000 membri[1] şi propovăduieşte o conducere mondială (geniocraţia).

Amanda Marga sau Calea fericirii

Apărută în 1955 în India, după care a pătruns în Europa Occidentală, mai ales în Elveţia şi apoi în S.U.A. în 1973. Se pretinde a fi salvatoarea credinţei, fiindcă Bisericile tradiţionale nu mai sunt în măsură să menţină credinţa adevărată pierzând credincioşii, care au apucat-o pe calea rătăcirii.

Asociaţia dispune de un Regulament ce trebuie respectat cu stricteţe toată viaţa. Adeptul este obligat să-şi schimbe numele, să poarte îmbrăcăminte de culoare oranj, să cedeze 2% din venituri comunităţii. Secta este măcinată de lupte interne pentru supremaţie, soldate cu acţiuni teroriste şi asasinate. Pentru păstrarea integrităţii comunităţii, adepţii au declarat că aşa a fost voia Celui de sus şi că acţiunile respective sunt o formă de protest împotriva descompunerii morale a omenirii. Pentru a pune capăt fenomenului, secta face apel la credincioşi să vină şi să strângă rândurile, devenind ucigaşi întru Domnul.

1) Serge Faubert: L'Evenement du Jeudi, 2-8 joun. 1992, p. 78.

Viața Universală sau Opera de Reintegrare Christică

. Este o asociație, cu caracter de sectă milenaristă, din cadrul New Age - ce propovăduiește Noua Eră. Nu are dogme, nici rituri și nici ceremonii. Este îndrumată de Gabriela Wittek, o germană medium a Sfântului Duh și a lui Iisus Christos. Se predă un curs de meditație de sorginte hindusă, modificat și milenarism. Se preconizează unirea directă cu Dumnezeu și iubirea într-o caldă fraternitate[1].

Comunitatea Creștinilor

Un grup de teologi de diferite confesiuni, conștienți de responsabilitățile creștinilor confruntați cu riscul dezagregării spirituale datorită dezvoltării ateismului provocat de extinderea comunismului și a sectelor, s-au adunat în jurul pastorului luteran Friedrich Rittelmeyer, fondând o nouă grupare. Doctrinar are multe asemănări cu antropozofia lui Rudolf Steiner.

Armata Salvării

A fost înființată de William Booth (1829-1912) în Anglia; nu este o biserică și nici o sectă, ci o mișcare cu structură militară de evanghelizare a săracilor, propunându-și să lupte împotriva mizeriei. Ca doctrină urmărește Reforma.

---

1) Jean Vernette: Sectele, Ed. Meridiane, 1996.

Ufolatrii sau aleşii cerului

OZN-işti datorită greşelii unor ocultişti a pătruns în domeniul esoteric, creând impresia că este vorba de paranormal. Îşi are reprezentanţi şi la noi în ţară, care s-au făcut remarcaţi prin nenumărate scrieri cu caracter pseudoştiinţific.

Secta îşi are filiale în Occident şi mai ales în Franţa. Adepţii imaginează şi descoperă adevăruri, «mesianice» pe alte planete, unde îşi au asigurată viaţa de dincolo. Au reuşit, graţie unei argumentaţii pseudoştiinţifice, să aibă numeroşi prozeliţi atraşi de lustrul fenomenelor misterioase. Adepţii acestei secte îndeamnă la rugă şi pasivitate, iar nedreptăţile de pe pământ spun că vor fi îndreptate de către forţe coborâte de pe OZN-uri. Televiziunea - prin serialul Dosarele X - şi cărţile SF au contribuit într-o mare măsură la răspândirea sectei.

Care este legătura dintre fenomenul OZN şi satanismul[1]?

«Comisia de studiu Uranus, care are ca obiect studierea fenomenului din 1951, afirmă că da. Dosarul publicat de J. M. Lesage în 1944 poartă titlul cât se poate de explicit: «Secretul diabolic al OZN-urilor». Astfel, conform părerii autorului, apariţiile de nave şi relatările privitoare la întâlnirile de gradele III şi IV sunt nişte simple scorneli destinate să-l atragă şi să-i convingă pe naivi, care se folosesc de imagini împrumutate din subconştientul martorului, aidoma fenomenului ce se petrece în timpul visului. Conform afirmaţiilor lui Lesage acesta, pierde brusc legătura cu realitatea prezentă, pentru a se pomeni instantaneu în altă realitate care nu există fiind de domeniul iluziei magice».

Conform lucrării citate, procesul e declanşat de un impuls exterior provenit din inconştient şi care acţionează asupra creierului. Persoana în cauză este victima unui scenariu cu aspect veridic, dar totuşi fals, comparabil cu halucinaţiile provocate de droguri ca mescalina, haşişul sau L.S.D.-ul «un fel de cinema paranormal».

---

1) Marc Dem: Anticrist, Ed. Domino, 1997.

Lesage aduce în sprijinul teoriei sale faptul că scenariile contactelor cu farfuriile zburătoare evoluează odată cu civilizaţia. În anii treizeci erau la modă dirijabile, baloane şi avioane fantomă. În antichitate era vorba de care cu foc şi săgeţi ce lăsau în urma lor un tunet asurzitor. În prezent avem de a face cu farfurii zburătoare. Din acestea coboară omuleţi verzi, de circa 1,30 m înălţime, cu capul diform, care îi răpesc pe pământeni şi le implantează cipuri de regulă în cap sau îi supun la operaţii pe navele lor. Recent, omuleţii verzi au început să însămânţeze artificial femeile şi să le fure fetusul după două luni. Au apărut autori care pretind că Fecioara Maria ar fi fost însămânţată nici mai mult nici mai puţin de extratereştri, că s-ar fi născut o rasă, cu mii de ani în urmă, când extratereştrii ne-ar fi vizitat pământul şi şi-ar fi luat soţii pământene (aflate, bineînţeles în stadiul de... maimuţă!). Te minunezi de o astfel de imaginaţie, dar mai ales de faptul că îşi găsesc adepţi şi naivi care să creadă în asemenea elucubraţii!

Lesage face o trimitere la Sfântul Pavel: «Nu avem de luptat împotriva unor adversari din carne şi oase... ci împotriva uneltitorilor acestei lumi a întunericului, împotriva unor duhuri ale răului care sălăşluiesc în spaţiile cereşti». El vorbeşte de un plan stabilit şi metodic, de un mare complot ocult şi afirmă că OZN-urile, zei ai viitorului, îşi recrutează adepţii religiilor de mâine».

Indivizi ca Michael Noonan, Claude Vorilhon, Jean Miguères, Zola Levitt şi mulţi alţii au întemeiat noi religii spunând că datorită extratereştrilor sectele respective vor pune în curând mâna pe putere în diverse părţi ale globului «dar numai după ce susţinătorii credinţei creştine vor fi fost eliminaţi».

La noi în ţară există numeroşi adepţi ai existenţei OZN-urilor, a includerii acestora în cadrul fenomenelor paranormale. Ei au o producţie impresionantă de cărţi în care amestecă termeni ştiinţifici cu esoterismul şi S.F.-ul. S-au inventat perimetre bânduite de vizitatori extratereştri sau forţe malefice - vezi de exemplu Pădurea Baciului de lângă Cluj sau Vălenii de Munte - în care au loc fenomene misterioase. Tuturor acestora le răspundem cu mesajul adresat de Lesage: «Toate

acţiunile acestor misionari ai extratereştrilor scrie Lesage, urmăresc acelaşi scop: o transformare a societăţii prin distrugerea creştinismului preconizând o eră nouă în care omul va fi «eliberat de piedicile terestre», de conformism, de ideile preconcepute, iar această eliberare îl va diviniza». Recunoaştem concepţiile curentului New Age.

Ufolatrii reprezintă în fond o serie de religii referitoare la extratereştri. Sunt - aşa cum afirma Jean Vernette în lucrarea sa Sectele, Ed. Meridiane 1996 - «sincretisme de teme ştiinţifico-fantastice şi de credinţe arhaice care afirmă următoarele:

1. Existenţa unor entităţi superioare;
2. Există undeva în cosmos Fiinţe care se gândesc la noi;
3. Perfecţiunea acestora: nemurire, superioritate a inteligenţei, omniprezenţă şi omniscienţă;
4. Intervenţia lor salvatoare: vor să ajute societatea noastră aflată în impas:

Pentru a lua contact cu extratereştrii nu este ţară în care să nu existe o asociaţie înfiinţată în acest scop. Printre cele mai importante amintim: Centrul de Studii «Fraternitatea Cosmică», Cosmicla, Iso-Zen (devenit «Grupul APEL»), Raëlienii sau discipolii lui Claude Vorilhon, zis Raël, etc. etc.

Calea fericirii

Înfiinţată în Statele Unite în anul 1955, a pătruns în Europa în 1973.

Misiunea sectei era determinată de faptul că bisericile tradiţionale nu pot să apere credinţa şi nu fac tot ce este posibil pentru a subjuga ştiinţa în favoarea misticismului şi obscurantismului.

Ecoovia

Cunoscută şi sub alte denumirl, ca: Universitatea Păcii, Tribul, Lumea Verde, etc. etc. este o organizaţie de sorginte ecologistă, cu vederi utopice: A fost fondată de canadianul Piel şi se autodefineşte ca o reţea autonomă prezentând o alternativă globală. Adepţii săi, manipulaţi din umbră de comunişti, comercializează produse alimentare ecologice şi recomandă întoarcerea la o viaţă sănătoasă şi primitivă. Membrii ei duc o viaţă în colective alcătuind adevărate ghetouri, muncind peste opt ore zilnic. În 1984, a început un mare marş în jurul Lumii, care va ţine până în anul 2000. Ca şi mişcarea ecologistă este implicată în acte de diversiune.

SOCIETĂŢI SECRETE CU CARACTER RELIGIOS (SECTANT)

Societăţi secrete cu caracter religios (sectant)

Dorinţa de a face opinie separată faţă de ceilalţi oameni a făcut ca linia de demarcaţie în unele cazuri între o societate secretă şi sectă să fie greu de delimitat. Acest lucru este mai evident în cazul sectelor cu caracter ocult.

Pentru a ne putea face o imagine corectă despre societăţile secrete cu caracter religios, ne propunem să examinăm mai întîi înţelegerea corectă a unor noţiuni, definiţia sectei şi problemele legate de aceasta.

Secta este o grupare de persoane credule suigeneris, nemulţumite de confesiunea sau cultul lor şi care au o doctrină eretică sau pseudo-filozofică.

Biserica este o instituţie divino-umană constituită istoric la Cincizecime, fiind împărăţia lui Dumnezeu în lume, având drept cap pe Iisus Christos.

Confesiunea este o organizaţie a unui grup de credincioşi care s-au rupt din întreg pe baza unei Mărturisiri de credinţă.

Cult religios. Prin cult religios înţelegem constituirea unui ceremonial pe baza unei doctrine în vederea asistenţei religioase sau satisfacerii dorinţei credincioşilor acelui cult.

Erezia este o abatere de la credinţa iniţială şi combaterea acesteia.

Schisma este o abatere de la disciplina Bisericii, o ruptură, o desfacere sau o tăgăduire a unor reguli generale sau particulare.

Societăţile secrete având caracter religios îşi au originea în stăpânitorul întunericului cel mai din afară (Matei VIII. 12, Apoc. XX, 10) făcând uz de aşa-zisa «libertate religioasă». Fenomenul sectar reprezintă un fenomen social-religios. Concepţia sectară este pseudofilozofică şi antibiblică. Ea creează o ideologie specifică religioasă, care se adaptează, asociază sau se luptă cu unele societăţi în sânul cărora se iveşte. Privită din acest unghi de vedere, secta este considerată ca fiind periculoasă, mai cu seamă dacă prezintă caracterele de societate secretă; pericolul ei rezidă din toate punctele de vedere şi mai ales moral, atunci când caută să producă dezordine, dezmăţ, nesupunere, lene, prozelitismul (un exemplu elocvent îl constituie secta «Aum» din Japonia, care îşi are ramificaţii şi aderenţi în multe ţări).

Cauzele apariţiei sectelor sunt multiple: religioase, istorice, sociale, culturale, patologice, psihice, ideologice şi politice.

Privită din punct de vedere social-religios, secta fiind refractară adevărului, este inevitabilă. O altă caracteristică a apariţiei sectelor o reprezintă inevitabilitatea lor, ca urmare a diversităţii minţii şi manifestarea păcatului strămoşesc, fapt asupra căruia se opresc textele Sfintei Scripturi.

Dacă ne referim la Credinţa unică, trebuie să menţionăm că nu există credinţă mântuitoare în afara Revelaţiei divine, iar prin Iisus Hristos s-a încheiat definitiv descoperirea lui Dumnezeu, în ceea ce priveşte mântuirea noastră. Prin Iisus Hristos s-a întrupat însuşi Fiul, deci Fiinţa lui Dumnezeu, împlinindu-se Revelaţia peste fire, iar prin Iisus Hristos - om s-a împlinit şi s-a închis Revelaţia naturală: omul perfect, noul Adam (I, Cor. XV, 22) omul fără păcat, omul original.

Sectarii şi aceia ce cred în ei, slabi în credinţa adevărată, pornesc de la superstiţie şi erezie, de la inimă rea şi gânduri pătimaşe (Matei, XV, 19) şi ajung la societăţi secrete violente, comunităţi suspecte în care se practică desfrâul şi grupări anarhice antisociale şi contrare ordinei de stat (cazul celor peste 3000 de secte religioase din zilele noastre cu ceremonii macabre).

Cauzele interne ce duc la apariţia societăţilor secrete

Dintre cauzele favorizante ivirii sectelor, menţionăm în principal următoarele:

1. Cauze religioase
2. Cauze sociale
3. Cauze morale
4. Cauze culturale

1. *Cauzele religioase* cuprind o arie largă, dintre care menţionăm:

- Forţa demonică; falsele noutăţi, dorinţa de a fi conducător sau lieder religios, slăbirea şi deformarea imaginii credinţei şi refuzul adevărului revelat.

2. *Cauzele sociale*: dorinţa de câştig şi tendinţa de îmbogăţire, nerespectarea demnităţii omului, contrastul dintre lux şi sărăcie, lipsa autorităţii bisericeşti, confuzia între comunitatea bisericească şi proasta gestionare a veniturilor bisericii.

3. *Cauze morale:* destrăbălarea, slăbirea vieţii de familie, lipsa de evlavie şi lăcomia.

4. *Cauze culturale:* lipsa de cultură, de cunoştinţe ştiinţifice a dus la ignoranţa maselor, mediu propice pentru cultivarea superstiţiilor şi favorizarea apariţiei mişcărilor sectante. Printre cauze, se menţionează: lipsa de informare, confundarea Evangheliei cu o învăţătură omenească; nepăsarea faţă de concepţii greşite; nerecunoaşterea meritului Bisericii şi lipsa de cultură generală.

5. *Cauze psiho-maladive* sunt datorate unor tulburări de personalitate, ca urmare a moştenirii unor însuşiri maladive, fie a unor boli organice, cum ar fi paranoia şi schizofrenia sau trăsături accentuate ale personalităţii. Menţionăm: răutatea şi perversitatea, gândurile urâte şi bolile sau consumul de alcool, tutun, droguri.

Cauzele externe ale răspândirii societăţilor secrete îşi au originea în afara graniţelor ţării după cum vom vedea în cazul societăţilor de care ne vom ocupa (ex. societatea Aum). Printre cauze putem enumera: unele profesii, căsătoriile mixte, participarea la diferite ceremonii, noutăţi ale lumii de dincolo, biblille confesionale, smerenia şi pocăinţa cea adevărată.

Notă: la întocmirea acestui capitol, ne-am servit de lucrarea lui P.I. David, Călăuza creştină, sectologie. Mulţumim pe această cale, autorului şi-l asigurăm de întreaga noastră consideraţie pentru valoroasa lucrare întocmită.

Copiii Domnului (Mo)

Este o societate religioasă relativ modernă apărută pentru prima dată în Italia şi reorganizată în 1968 în S.U.A.

Întemeietorul acestei secte este mesia şi se păstrează în umbră, fiind necunoscut de marea majoritate a adepţilor săi. Numele său este David B. Berg, sau David Moses ori Unchiul Mo. asumându-şi titulatura de profet. A debutat în 1968 în S.U.A. Un colaborator al său, Henaux, identificat în Franţa, este ucigaşul a trei fete. Fiind prins a declarat că a ucis pentru ordine şi pentru a respecta perceptul: «Doamne sufocă-ne cu iubirea; noi trebuie să fim striviţi pentru a renaşte din tine». Adepţii practică o mistică sexuală, chemându-se fraţi şi surori, umblă goi sau cât mai sumar îmbrăcaţi, întrucât n-au de ce să se ruşineze. Practică consumul de droguri şi stupefiante pentru a avea convorbiri nevinovate cu Domnul.

Ocupaţia membrilor sectei este munca şi cerşetoria, fapt pentru care mai sunt denumiţi şi «Secta cerşetorilor pioşi», întrucât cerşesc mereu cu Biblia în mână, după care se retrag în colonii, depunând banii în contul conducătorilor lor. Intrarea în asociaţie se face cu obligaţia de părăsire a familiei iar dacă abandonează secta sunt urmăriţi şi ucişi. Noii membri se recrutează de obicei din rândul tinerilor debusolaţi, proveniţi din familii dezorganizate, toxicomani şi oameni fără căpătâi. Predicatorii se cheamă «afierosiţi» şi provin din rândul oamenilor certaţi cu legea. El îşi abordează prozeliţii cu întrebarea: Eşti fericit? După care li se oferă o experienţă şi o uitare, renunţarea la mediul social (familie, profesiune) şi refugiu într-o credinţă oarbă, devenind «copil al Domnului». Duc o viaţă frăţească în comunităţi formate din 10-20 de indivizi. Interpretarea Bibliei se face într-o formă delirant-literală.

Biserica creştină universală a lui Christos din Montfavet

Este o asociaţie ce se autointitulează Biserică tămăduitoare. A fost înfiinţată de Georges Roux (1903-1981) originar din satul Montfavet (Vaucluse) la data de 25 decembrie 1950. Evident, bolnav psihic, acest inspector poştal din Avignon, tată a şase copii, era convins că este reîncarnarea lui Iisus Christos şi că primise misiunea divină de a reuşi acolo unde Iisus dăduse greş: «Să aducă oamenilor acestor vremuri fericirea şi sănătatea». Crezând că se bucură de daruri de vindecător şi că i s-a încredinţat o misiune divină, spunea celor din jur că îi poate vindeca pe toţi aceia care au încredere în el. «Dacă eşti de acord cu propria conştiinţă şi cu cosmosul, boala nu are putere, iar gestul tămăduitor îşi atinge cu uşurinţă scopul. De aceea, este inutil şi chiar nociv să recurgi la medicină».

Vedem deci că, la fel ca şi mulţi alţii înainte şi după el, Georges Roux nu făcea altceva decât în mod intuitiv să recurgă la psihoterapie.

Antonismul

Are caracter de religie, după autorul său minierul catolic belgian Louis Antoine (1842-1912). Urmăreşte scopuri tămăduitoare, fiind alcătuită din elemente de spiritism, teozofie şi creştinism.

Antoine care dispunea de calităţi mediumnice, practica spiritismul. Considerând că primise o misiune divină, a redactat «Revelaţia aurei conştiinţei».

Asociaţia pentru unificarea creştinismului mondial. Secta Moon. Biserica unificării sau Pionierii Noului Ev

Coreanul Sun Myung Moon, născut în anul 1920 la 6 ianuarie a fondat în Coreea de Sud în 1954 Biserica unificării. Exclus ca păcătos în 1948 din Biserica penticostală, fiind condamnat la Seul pentru imoralitate, înfiinţează această sectă proclamându-se «Noul Mesia» şi considerând Coreea de Sud noua ţară a făgăduinţei pe care toţi membrii trebuie s-o recunoască drept patria lor spirituală.

În scopul atragerii de noi adepţi se apelează la toate mijloacele, adepţii contribuind prin munca lor la luxul în care trăieşte Moon şi familia acestuia.

Moon a expus principiile doctrinei sale în lucrarea: «Principiile divine», care este un conglomerat de filozofie orientală, fragmente biblice şi teorii pseudoştiinţifice. Moon se pretinde a fi alesul Domnului, care în 1936, de Paşti, i s-a descoperit, îndemnându-l să desăvârşească lucrarea începută în urmă cu două mii de ani, pe care Iisus nu a putut-o duce până la sfârşit întrucât a fost crucificat. Păcatul săvârşit de Adam şi Eva care a corupt lumea a făcut ca Dumnezeu să hotărască ca fiul lui Iisus Hristos să restabilească împărăţia lui pe pământ. În acest scop trebuia găsită o «mamă» a Universului, lucru care s-a întâmplat fiind vorba de o studentă sud-coreeană în vârstă de... 18 ani devenită cea de a cincea soţie a lui Moon, care a întemeiat astfel familia perfectă, el fiind noul Mesia.

Pentru a-şi explica şi susţine doctrina, Moon apelează la diverse teorii ştiinţifice pe care le prezintă în mod naiv şi simplist. Referindu-se la boli şi accidente, Moon afirmă: «Când un om trăind pe pământ, este slab din punct de vedere spiritual, el este prins de unul sau mai multe spirite ale răului şi devine uneori nebun, bolnav sau sucombă într-un accident».

Morala divină susţinută de Moon instituie poligamia şi căsătoria de grup în vederea satisfacerii instinctelor sexuale.

După racolarea adepților, aceștia sunt supuși unor privațiuni extreme, cum ar fi postul negru, rugăciuni istovitoare și mai ales munca în nenumăratele fabrici și firme proprietatea sectei sau mai bine zis a lui Moon. «Pentru a nu cădea în nesimțire, ne împungeau cu ace în picioare pentru a sta la rugăciune». Adepții lucrează câte 16 ore pe zi în întreprinderile mooniste fără salariu, după ce și-au donat averea și toate bunurile sectei. Ei sunt îndrumați fiecare de către un tată duhovnicesc sau mamă spirituală. Trăiesc organizați în familii, țări și regiuni, acordând o supunere totală Șefului Suprem Sun Myung Moon. La 25 august 1995, reverendul Sun Myung Moon a celebrat la Seul trei sute șaizeci de mii de căsătorii ale unor persoane venite din toate colțurile lumii, dintre care foarte mulți nu se cunoscuseră până atunci, dar fuseseră aleși de... profet! Întâmplarea mai avusese un precedent, e drept mult mai modest când în 1960 fuseseră unite 36 de perechi.

Reverendul Moon spune că acționează la ordinele primite direct de la Dumnezeu și că debutul primelor revelații a fost în 1936. Moon afirmă că moartea lui Iisus Christos nu figura în planurile cerești. El mai afirmă că Crucificarea l-a făcut să-și rateze misiunea și că el Moon a primit încuviințarea Divină să o reia. Ca o dovadă a spuselor sale prezintă faptul că vine din Orient, din Coreea.

Ca o blasfemie Moon afirmă că Dumnezeu prevăzuse să-i dea lui Iisus o soție excepțională. Dar Moon a făcut acest lucru căsătorindu-se în 1960 cu noua Evă, căsătorie pe care discipolii săi o denumesc «nunta Mielului». Moon și soția sa alcătuiesc cuplul ideal, zămislitorul unei omeniri perfecte. De aici provine și explicația căsătoriilor pe bandă, în cadrul cărora se amestecă naționalitățile, rasele și limbile. Drept urmare Moon este considerat ca fiind tatăl suprem, «adevăratul Tată» al familiilor pe care le-a unit, iar soția sa este «adevărata mamă».

Moon își arogă misiunea de a salva lumea, încarnând o nouă speranță. Moon a înființat o nouă Biserică, numită a Unificării, iar mișcarea sa poartă denumirea de AUCUM: «Asociația pentru unificarea creștinismului mondial». În 1973 el declara adepților săi: «Visul meu este să formez un partid politic

creştin care să înglobeze protestanţii, catolicii, ortodocşii şi sectele religioase. Atunci puterea comunistă n-ar mai fi nimic în comparaţie cu a noastră».

Pentru Moon, comunismul înseamnă Satana, iar biserica lui e Anti-Satana. El se consideră în continuitatea creştinismului. Născut din părinţi luterani, Moon, îşi recrutează adepţii cu predilecţie din rândul catolicilor. Secta lui Moon este considerată de unii analişti ca o mişcare esenţial politică cu o faţadă religioasă.

La originea îmbogăţirii sale, peste noapte se află un bancher japonez bogat. În scurt timp Moon şi-a dovedit talentele de afacerist construind un imperiu industrial înfloritor în sectorul armamentului, metalelor rare, şi al produselor farmaceutic. Dispune în prezent de o avere imensă răspândită pe tot globul, în care trudesc mai cu seamă o mare parte din adepţii săi.

O lucrare de bază a Bisericii Unificării este «Principiile Unificării» care nu este altceva decât o încercare de interpretare a istoriei umanităţii în lumina Bibliei. În lucrare se afirmă că păcatul comis de Adam şi Eva era un păcat sexual. Isus a murit crucificat mai înainte de a-şi putea lua o soţie, pentru a întemeia o famille perfectă (de aici căsătoriile colective ale organizaţiei). Statele Unite sunt considerate ca naţiune sfântă şi Coreea unificată, cel de al treilea pământ al făgăduinţei după victoria împotriva comunismului[1].

Mărturia sau Credinţa Bah'îe

Secta a fost fondată de iranianul Buha'ul Ulah (1817-1892) şi îşi are conducerea pe muntele Carmel. Secta dispune de propriile sale scrieri sacre şi numără mai multe milioane de adepţi, inclusiv în ţara noastră. După concepţia ei, toate religiile în esenţa lor pleacă de la o sursă divină comună, revelaţia având un caracter progresiv şi continuu, fiind diferită în funcţie de religia respectivă, toate acestea constituind în fond manifestări ale lui Dumnezeu.

1) Jean Vernette, Sectele, Ed. Meridiane, 1996.

Secta este bine organizată, în centru aflându-se «Casa universală» care îndeplineşte şi rolul de justiţie, fiind situată pe Muntele Carmel. Ea este formată din nouă membri, investiţi cu putere legislativă şi care se aleg odată la cinci ani.

Secta manifestă un deosebit respect faţă de celelalte religii, între care apreciază că trebuie să domnească o largă toleranţă. Atragerea unor noi aderenţi se face dând dovadă de exemplu personal, în care scop se deplasează în locuri unde credinţa este mai slăbită. Ea se preocupă să stabilească o unire între oameni, indiferent de naţionalitate, rasă, sau clasă socială. Lucrările fundamentale ale sectei sunt: Cartea certitudinii, Cele şapte văi, Cuvintele ascunse - scrise de Baha'ul Ulah, şi Dumnezeu trece pe lângă noi de Shoghi Effendi. Centrul mondial al mişcării se află la Haiffa.

Aum

Asociaţie cu vocaţie mondială. Creatorul ei este Mahacharya Shri Hamsananda Sarasvati Adinath, pe numele adevărat Gilbert Bourdin se pretinde a fi un mesia cosmoplanetar. Secta îşi are adepţi şi în România camuflaţi sub diverse denumiri greu de recunoscut.

Sediul se află la Castellane în Alpii din Haute Provence, unde se găsesc pe o suprafaţă de patru hectare, un conglomerat de pagode, moschei, sinagogi şi diverse temple. Trei statui de dimensiuni colosale îl reprezintă pe Christos, Budha şi Gilbert Bourdin: 1100 tone de beton, 33 metri înălţime. Se mai pot vedea morişti de rugăciuni, animale, cruci, stele.

Aum-ismul se doreşte a fi o sinteză a tuturor religiilor: Iisus, Budha, Mahomed etc. pretinzându-se a fi o religie superioară tuturor celorlalte.

Retras în locuinţa sa, protejat de gărzi de corp îmbrăcate în ţinută leopard, mesia nu se lasă văzut. El lucrează, se roagă pentru evitarea celui de al treilea război mondial.

Gilbert Bourdin, are 69 ani (1992) şi s-a născut în Martinica, fost învăţător, s-a reconvertit în solul unei noi religii new-age-iste.

Secta îşi are peste 500.000 adepţi numai în Franţa răspândiţi în 15 centre. Se îmbracă în chimonouri de culoare galbenă, cu capetele rase, cu panglici cu oglinzi pe cap pentru a respinge demonii, ţinută asemănătoare cu a adeptelor lui Krishna[1].

Aum - secta japoneză

«Aum», acest termen sanscrit, are un înţeles chiar dacă este doar o vocabulă, prin Aum este desemnat în hinduism, Fiinţa Supremă, Dumnezeu. Aum reprezintă eul, el desemnează sursa divină, cauza primordială a oricărui lucru, de unde venim şi unde ne întoarcem. Pentru oamenii neinteresaţi însă de vechile tradiţii, Aum reprezintă teroarea, moartea, crima organizată, toate acestea răspândite de secta cu acelaşi nume, cea care în 1995 a dus în pragul disperării întreaga Japonie şi a tulburat lumea de la un capăt la altul prin asasinarea a zeci de cetăţeni nevinovaţi şi rănirea câtorva mii. Această sectă şi-a propus, înaintea tragediilor japoneze şi, mai ales, după aceea să-şi supună Europa. Astăzi filiale ale sectei Aum s-au înfiinţat şi au prins cheag în Elveţia, Belgia, Germania, Bulgaria, Ucraina, Rusia şi Austria. De doi ani, simbolul sectei, semnul Aum, a apărut şi în România.

Din 15 decembrie 1995, în Japonia a intrat în vigoare legea împotriva subversiunii, cu scopul interzicerii sectei AUM Shinrikyo. Secta, care număra peste 10 mii de adepţi în Japonia, este autoarea mai multor atentate inclusiv cel cu gaz sarin (compus organofosforic nemoleptic creat de chimiştii cehi şi preluat de nazişti în cel de-al doilea război mondial), comis în metroul din Tokyo, la 20 mai 1995, când au murit 11 oameni şi alţi 5.500 au fost intoxicaţi. Secta este acuzată de a fi comis şi atentatul cu gaz sarin din iunie 1994, din oraşul Matsumoto, în urma căruia au fost ucise şapte persoane iar alte şase sute rănite, de a fi urmărit achiziţionarea de arme şi fabricarea de produse chimice interzise prin lege. Totodată s-au mai reţinut ca acuzaţii o preconizată lovitură de stat prevăzută pentru luna noiembrie

1) L'evenement du jeudi, 2-8 janvier, 1992. p. 69.

1995 în Japonia şi intenţia de a răspândi gaz sarin în S.U.A. Toţi liderii sectei au fost arestaţi şi majoritatea şi-au recunoscut faptele şi l-au denunţat pe Shoko Asahara (Chizua Matsumoto pe numele său real) ca fiind principalul iniţiator al acţiunilor teroriste. Provenit dintr-o familie săracă, de profesie maseur, guru al sectei AUM, orb şi supraponderal, se declară a fi reîncarnarea lui Iisus şi Budha. «Sub dictatura lui Asahara, membrii sectei au încercat să stocheze mari cantităţi de arme în scopul edificării unui imperiu autocrat, în care religia şi politica se contopesc» (declaraţia aparţine ministrului nipon al Justiţiei). Acţiunile violente ale sectei au fost determinate, spune acelaşi ministru, de înfrângerea în alegerile legislative din 1990, când guru şi alţi 24 de membri ai sectei n-au fost aleşi în Parlamentul Japoniei.

Din păcate, însă omul care putea să ofere cele mai multe date «ministrul ştiinţei» (responsabil cu acţiunile violente) din cadrul sectei, Shinriky Murai, a fost asasinat. Asasinul, Hirouki Jo, un sud-coreean, a declarat că a acţionat la ordinele lui Kenji Kamimine membru Yakuza (mafia japoneză). Kamimine a negat însă orice implicare a sa în atentat.

Mai trebuie precizat că secta AUM (Adevărul suprem) a primit statutul de organizaţie religioasă în august 1989, după doi ani de ilegalitate, tocmai la Tribunalul Districtual din Tokyo. Acelaşi tribunal a decis după şase ani scoaterea în afara legii a sectei AUM şi confiscarea bunurilor sale.

Soka Gakkai (Nichiren Shosku)

Mişcare de sorginte budistă în plină expansiune ce a debutat în 1950 fiind iniţiată de un tânăr învăţător Josei Toda (1900-1958).

Mişcarea se referă la trei aspecte:

1. Religios (Nichiren Shoshu);
2. Filozofic (Soka Gakkai);
3. Politic (Komeito).

Lui Soka Gakkai i-a succedat Daisaku Ikeda (născut în 1928) care va fonda Soka Gakkai Internațional, implantând mișcarea în Europa, Statele Unite și alte 17 țări.

Doctrina este inspirată din budismul neortodox practicat în Evul Mediu de călugărul budist Nichiren Daishonin (1222-1282) care a trăit în Japonia. Soka Gakkai numără peste 7 milioane de membri în Japonia și alte 2 milioane pe tot globul.

Conform doctrinei predicate Sutra Lotusului (Nam Myoho Renge Kyo = Eu sunt puterea supremă), aceste cuvinte trebuiesc recitate des, ținând în acest timp palmele împreunate la piept; în acest fel în mod sigur devii un Buddha, împlinindu-ți toate dorințele. Meditația are ca suport un pergament pe care este desenat de Nachiren Daishonin o mandală. În acest fel orice om este capabil să atingă starea de iluminare, înțelepciune, vitalitate și bunăstare. Practicarea religiei lui Soka Gakkai îți aduce fericirea imediată care în fond e singurul scop al vieții fiind baza Împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

«Misiunea Luminii divine» a lui Guru Maharaj Ji

Organizație mistică hindusă care a luat naștere în 1950, și care promovează cunoașterea lui Dumnezeu grație experiențelor paranormale.

În 1974 Guru Maharaj Ji se desparte de mama sa și în 1986 declară că nu mai este trimisul lui Dumnezeu, constituind două mișcări rivale, ceea ce a creat confuzie și derută printre adepți[1].

Universitatea spirituală a lui Brahma Kumari

A fost înființată în 1937 de Brahma (sau Baba, considerat ca Dumnezeu) Kumari și are ca scop declarat ameliorarea spirituală a omului și instaurarea unei păci mondiale.

---

1) Jean Vernette, Sectele, Ed. Meridiane, 1996.

Doctrina se bazează pe practicarea Raja-Yogă-i, celibat şi asceză alimentară, permiţându-se numai hrana vegetariană. Practică un hinduism de tip schiavit. Centrul mişcării se află pe vârful muntelui Abu (Rajastan, India).

Mahikari
Lumina Adevărului

Sukyo Mahikari sau Sekai Mahikari Bunmei Kyodan - «Organizaţia pentru realizarea unei Noi Civilizaţii prin intermediul Luminii Adevărului» se consideră a fi totodată şi o religie tămăduitoare şi milenaristă de origine japoneză, care cunoaşte o puternică răspândire în Europa, Africa şi Insulele din Oceanul Pacific.

Înfiinţarea organizaţiei se datorează fostului ofiţer şi industriaş japonez M. Okada (1901-1974) care pretinde că la data de 27 februarie 1959 a primit prima din şirul de 22 de revelaţii ale Zeului Su (Creatorul). Ulterior el le-a consemnat şi publicat în lucrările sale: «Goseigen» şi «Norigoto» considerate de adepţi ca fiind cărţi sacre. Mişcarea a fost instituită la 18 august 1960, cunoscând în curând o mare expansiune, cu mulţi aderenţi. Printre principiile propovăduite, se spune: «Foarte cunoscut, arată umanităţii calea cea bună; din acest moment vei purta numele Kotama (sfera luminii). Ridică mâna şi purifică întreaga lume(...). Viaţa va deveni cu fiecare zi mai grea pentru umanitate».

După moartea fondatorului survenită la 23 iunie 1974, organizaţia s-a scindat în două părţi: una condusă de succesorul desemnat de Okada, Sekigutchi, recunoscută ca legală; şi cea de a doua aflată sub îndrumarea fiicei lui Okada, Keiju Okada, ce îşi are aderenţi mai cu seamă în Europa şi Africa.

Învăţătura spirituală propovăduită de Calea lui Mahikari se referă la următoarele:

1. Kotama este «Mesia pionier» ce are ca misiune supremă unificarea tuturor religiilor, îndeplinirea operei lui Dumnezeu, de a corecta şi reconstrui lumea cu prilejul apropiatei apocalipse.

După aceea Dumnezeu va da naştere unei noi civilizaţii spirituale, manifestată printr-un paradis pe pământ. Mahikari îşi propune să aducă oamenilor Ken (sănătate perectă), Wa (armonie) şi Fu (bogăţie).

2. Energia cosmică de la care emană Zeii este Su, Zeul Suprem.

3. Omul se compune din corpurile: spiritual, astral şi fizic. Dacă practică în timpul vieţii sale Seiho, legea dreptăţii, îşi asigură fericirea.

4. Cu prilejul morţii, corpul spiritual aşteaptă într-o stare specială vreme de 2-3 secole, o altă reîncarnare.

5. Mesagerii prin care Dumnezeu a îndrumat umanitatea au fost: Moise, Sakyamuni, Ioan, Iisus, Mohamed şi Okada. Adevăratul mântuitor al umanităţii este însă Okada, superior tuturor celorlalţi.

Iniţierea are la bază arta purificării spirituale, care îi conferă adeptului (Yokoshi) calitatea de a primi de la Zeul Su (Okiyome), Lumina purificatoare pe care la rândul său o va putea transmite prin ridicarea palmei, fiind un canal de energie spirituală. Capătă capacitatea de a purifica totul din jurul său începând cu corpul spiritual, astral şi fizic. În acest mod se explică obiectivul principal al mişcării: vindecarea prin transformarea spiritelor rele, posesive în spirite bune.

Iniţierea adeptului decurge progresiv. La primul grad se ajunge după trei zile de studiu intens, când devii kuncite. Se învaţă în limba japoneză rugăciunile care plasmodiate creează vibraţii speciale. Iniţiatului i se încredinţează un medalion sacru având înscris simbolul Oniţama care îl pune în legătură directă cu Zeul Su.

Mişcarea Neo-Sannyas a lui Bhagwan Shere Rajneesh

Mişcarea a fost creată în 1974 la Poona (India) de profesorul de filozofie hindus Jain (1931-1990), care a adunat în jurul său un nucleu de circa 300 de adepţi şi 3000 de aderenţi la

principiile sale. În 1981 Bhagwan pleacă în Statele Unite pentru a propaga noua ideologie, dar în 1985 este expulzat şi se reîntoarce în India, renegându-şi propriile sale concepţii: veşmintele roşii, mala (colierul din 108 perle), noul nume, meditaţia cotidiană şi practica tantrismului.

Templul Popoarelor

Asociaţia cu sediul la San Francisco a fost înfiinţată de Jim Jones, indian american. Jim Jones s-a născut la 31 mai 1931 şi a avut o copilărie nefericită, tatăl murindu-i de pe vremea când era încă copil. Botezat în credinţa baptistă, a intrat de tânăr în Ku-Klux-Klan, dar nu a rămas multă vreme.

O femeie, doamna Kennedy, l-a introdus în secta nazareană, dar nu a rămas nici aici prea multă vreme, frecventând un timp o adunare penticostală. Atras de Biblie, a început s-o studieze cu multă perseverenţă. Se înscrie la şcoală şi apoi la facultate unde va face cunoştinţă cu viitoarea sa soţie, Marcelline. Aceasta îl atrage la Biserica creştină, o ramură a sectei Discipolii lui Hristos. Jim Jones dă dovadă de multă râvnă, reuşind să ajungă pastor. În 1950 îşi întemeiază propria sa sectă pe care a denumit-o «Biserica Unităţii Comunitare». Jim Jones se ocupa cu comerţul cu maimuţe aduse din America de Sud. El începe activitatea de propovăduire a noii credinţe cu persoanele cu care venea în contact.

În 1956 înfiază şapte copii, urmat fiind în exemplul său şi de alţi aderenţi. Schimbă denumirea «Bisericii Unităţii Comunitare» în «Templul Popoarelor», care este o imitare a Turnului Babel şi a altor denumiri biblice.

În ciuda faptului că pretinsele sale predici se bazau pe Biblie, nu ezita atunci când nu era ascultat de credincioşi, s-o arunce pe jos şi s-o calce în picioare.

Treptat vocaţia de predicator a fost înlocuită de cea de thaumaturg, propunându-şi să vindece o serie de boli, cu predilecţie psihosomatice. Credincioşi din toată America i se adresează, iar soţia sa Marcellina îi furnizează măruntaie de

pasăre, pe care el le arăta celor de față pretinzând că le-a scos fără să folosească bisturiul, din corpurile bolnavilor. Secta cunoaște un avânt neimaginabil, adună mari sume de bani, iar Jim Jones ajuns prim jurat și om influent, își propune să intre în Senatul american. Dar americanii de bună credință își dau seama că au de a face cu un escroc și-l pun sub urmărire. C.I.A. și F.B.I.-ul intră în alertă. Între timp Jim Jones organizează o ierarhie a Templului, se înconjoară de 12 consilieri, duce o viață de lux și desfrâu, folosește stupefiante și se antrenează în mânuirea armelor de foc. Unii dintre membri își dau seama de adevăratele scopuri și părăsesc secta. Poliția începe cercetările care sunt conduse de congresmenul Leo Ryan. În 1977, Jim Jones urmat de circa 1000 adepți se retrage în Guyana într-o regiune pustie, unde formează o comunitate. Aici viața devine un adevărat coșmar, Jim supunându-și supușii la un tratament bestial.

În ziua de 18 noiembrie 1978, «părintele Jim» pradă unei crize de nebunie, îi scoate sub amenințarea pistolului pe cei circa o mie de adepți și îi forțează să bea câte o ceașcă de Kool-Aid, din cazanul iadului, în fond o otravă puternică. Moartea face peste 900 de victime, printre care și Jim Jones cu un glonte în tâmpla stângă. Începând din 1985 este reorganizată de un «copil» al profetului.

Scopiții
(eunucii sau porumbeii albi)

Ea se trage de la un oarecare Selivanov care se pretinde a fi țarul Petru al III-lea scăpat ca prin minune din mâinile ucigașilor trimiși de soția sa Ecaterina a II-a. După ce s-a auto-emasculat pentru a scăpa de orice tentație carnală, așa-zisul țar s-a prezentat ca cea de a doua reîncarnare a lui Christos și a făcut numeroși adepți mai înainte de a fi închis într-o mânăstire de către autorități.

În ciuda persecuțiilor, secta nu a încetat să mai dăinuie. În Rusia, scopiții au făcut să se vorbească despre ei cu prilejul unui

proces în 1929 la Leningrad şi Moscova şi periodic îi se semnalează prezenţa în ziarele sovietice. E vorba de mici grupări clandestine, şi în sate întregi existente în Siberia în care au fost deportaţi în masă. În ţara noastră sunt colonii din aceşti sectari descendenţi din emigranţii ruşi. Ei se castrează după căsătorie şi după ce au făcut câţiva copii. La Bucureşti, până la primul război mondial îndeplineau meseria de birjari la trăsuri şi cupleuri.

Primul proces al skopiţilor (Castraţilor) a avut loc în 1772, ultimul după cunoştinţele noastre în 1930, în faţa Tribunalului din Sankt-Petersburg. Extraordinara şi paradoxala vitalitate a acestei secte care atentează însăşi la principiile vieţii este un exemplu curios de rătăciri şi contradicţii pe care le manifestă sufletul rus.

Emasculareа rituală a existat în unele culte orientale din antichitate, cum este cel al Cybelei, care din Frygia a fost adusă la Roma sub împăratul Claudiu. Istoria creştinismului cunoaşte câteva cazuri izolate din motive religioase, în special la Alexandria şi mai ales în Bizanţ. Conciliile le-au condamnat cu severitate. În secolele IX şi al X-lea, castraţii au fost totuşi numeroşi mai ales în rândul clerului Bisericii Orientale.

Dar mai ales în Rusia s-a format şi s-a menţinut o sectă mistică care practică castrarea într-o manieră sistematică şi care o consideră ca unicul mijloc de salvare, bazându-se pe unele texte din Biblie şi Evanghelie. Ea a apărut în cea de a doua jumătate a sec. al XVIII-lea fondată de dizidenţii sectei Oamenii lui Dumnezeu sau Khlysty, cea mai veche şi cea mai numeroasă sectă care există şi astăzi[1].

Ceremoniile religioase ale skopiţilor au loc în noaptea de sâmbătă spre duminică. Ele comportă dansuri rituale, pentru a provoca extazul. Dansatorii se învârtesc în jurul lor din ce în ce mai repede, repetând fără încetare «Doukh-Boq» (Spiritul lui Dumnezeu). După aceea urmează prorocirea unui profet sau profetească, apoi împărtăşania ale cărui elemente sunt destul de curioase: se distribuie asistentelor mici bucăţi de pâine, piper şi praf de peşte amestecat cu zahăr. Skopiţii pot fi consideraţi

1) J. B. Severec: La secte ruse des Hommes de Dieu. Paris, 1906.

într-un sens ca o societate secretă: admiterea convertitului este marcată de o ceremonie specială. Acesta îmbrăcat cu o robă albă este primit cu un cântec religios ce se termină cu această formulă: Să ne bucurăm fraţi mici, să ne bucurăm surioare mici, un mic suflet a venit la noi».

Neofitul jură atunci să renunţe la alcool, carne şi plăcerea sexuală, uneori la tutun, şi jură să nu dezvăluie profanilor secretele comunităţii. Ceremonia se termină cu strigătele «Christos a înviat».

Se cunosc cuvintele lui Iisus Christos:

«Nu există eunuci din naştere, de la sânul mamei lor; există eunuci care au devenit astfel prin mâna oamenilor; şi există eunuci care s-au făcut singuri din cauza regatului cerurilor, cel care poate înţelege să înţeleagă».

Skopiţii interpretează acest verset ad literam şi practică obligaţia rituală a actului lui Origene de odinioară pentru a scăpa de tentaţiile cărnii. Dar riturile automutilării sunt anterioare primilor creştini: se regăsesc la gali şi la preoţii eunuci ai «Mamei Mari» Cybela. La skopiţi mutilarea se efectuează cu un cuţit încălzit la roşu sau cu un brici. Sigiliul mic (ablatia celor două chei ale infernului), face din neofit un înger; dar sectarii mai exaltaţi suportă «marele sigiliu» (vezi Mina Minovici: Tratat de medicină legală), «sigillul ţarist» sau «sigiliul de aur» (tăierea membrului viril) care face din ei arhangheli; prin alte mutilări (ablaţia unei părţi a muşchilor pieptului, arsuri în formă de cruce pe sub braţe, pe pântec şi membrele inferioare) parvine până la 5 sau 6 sigilii.

Secta Khlysty
(a flagelatorilor)

A apărut sub domnia lui Petru cel Mare: Tatăl etern, a coborât în mijlocul unui nor de foc şi s-a încarnat în persoana unui mujic din provincia Vladimir pe nume Daniel Filipov: acesta a avut de la o femeie de peste 100 de ani un fiu numit Ivan Suslov, recunoscut a fi Christos înainte de a urca la ceruri. Suslov în compania a 12 apostoli a început a predica pe malurile lui Oka.

Arestat a fost bîciuit, torturat şi crucificat în Piaţa Roşie. După sectari ar fi înviat după două zile, arestat din nou şi flagelat, când a înviat pentru a doua oară. În ciuda persecuţiilor atroce ale sectei, ea poate fi considerată ca o societate secretă, sectă care s-a perpetuat până în zilele noastre.

Khlysty: noul convertit la sectă se angajează să păstreze secret asupra tot ce vede şi aude, fără a se plânge sau înfricoşa de Knut, fier sau sabie. Ei frecventează biserica ortodoxă, pe care o completează cu reuniuni secrete destinate procurării extazului, fiecare om posedând în el aptitudinea de a primi inspiraţia divină. Sub regimul ţarist unii dintre sectari au reuşit să intre în mânăstiri ortodoxe şi să practice acolo riturile lor.

Cultul secret al Khlysty-lor comportă mai ales ceremonia devoţiunii, care esenţialmente constă dintr-un dans frenetic destinat provocării extazului. Adesea devoţiunea se obţine pe întuneric, prin păcatul în masă (svalny grekh). Se mai citează, cazuri rare, de omoruri rituale ale unui băiat născut dintr-o fată necăsătorită denumită bogoroditsa (mama lui Dumnezeu). Copilul era sacrificat în cea de a opta zi de la naştere iar sângele şi inima amestecate cu făină şi miere, serveau la confecţionarea anafurei pentru împărtăşanie.

De această sectă se leagă numele lui Grigori Efimovici Rasputin, despre a cărui viaţă şi sfârşit nu este cazul să vorbim aici.

SOCIETĂŢI SECRETE POLITICE ŞI CRIMINALE

Societăţi secrete politice şi criminale

Nicicând societatea omenească nu a fost confruntată cu asemenea pericole şi flageluri ca în acest sfert de secol şi mileniu. Violenţa pe toate planurile, criminalitatea sordidă şi terorismul reprezintă fenomene ce se manifestă şi se propagă cu tot mai multă tărie pe glob, începând cu Federaţia Rusă (Crima Organizată), Europa (Mafia şi Brigăzile Roşii) şi America (Cosa Nostra)[1].

Terorism înseamnă, în esenţa sa, ca şi în sensul cel mai larg ce se poate da acestui termen, înfricoşarea unei populaţii prin acte de violenţă. Cuvântul vine de la latinescul «terror» «terroris», care înseamnă groază, frică, spaimă provocată premeditat, prin ameninţare şi intimidare. Prin terorism ca metodă de acţiune, se înţelege practica teroarei. El caracterizează acele acte ce provoacă un sentiment de teamă intensă, o intimidare din toate punctele de vedere[2].

Prin toate caracteristicile sale, terorismul internaţional este imprevizibil. Teroriştii după ce-şi propun să atace o victimă, întreprind mai întâi un studiu amănunţit al stării de sănătate pentru a stabili un diagnostic care ar putea servi mascării efectelor administrării unui produs toxic puţin cunoscut de ştiinţa oficială şi care să ofere aparenţele unei morţi cauzate de o maladie banală (infarct, congestie cerebrală, septicemie). În cazul în care este vorba de o persoană oficială, i se studiază

1) Ioan V. Maxim: Terorismul, Ed. Politică, 1989.
2) Ion Bodunescu: Flagelul Terorismului Internaţional, Ed. Militară, 1978.

deplasările pentru a se fixa momentul în care protecţia sa este nulă.

Contrar cum ar părea la prima vedere, originea terorismului nu provine din Orientul Mijlociu sau Europa. Privită istoric problema, primii teroriști contemporani sunt Tupamaros din Uruguay. Psihologic s-a putut constata că latinii pot să se transforme foarte uşor în executanţi eficienţi şi fideli ai ordinelor primite de la comandanţii lor. Terorismul, lucru comun cu organizaţiile secrete oculte, au la bază un acelaşi romantism, înclinaţie către conspirativitate, ca în cazul nihiliştilor ruşi: adepţii sunt înclinaţi să se sacrifice pentru o anumită cauză, care în fond şi la urma urmei poate fi oarecare.

Opinia publică nu-i poate înţelege pe teroriști, care au o mentalitate cu totul aparte. Aceştia, se organizează în grupuscule mici - întocmai ca şi societăţile secrete oculte în loji - numite celule. De cele mai multe ori capătă o educaţie împreună (vezi lagărele de palestinieni din Liban). Iau masa împreună şi fac dragoste în grup, cu alte cuvinte formează un mediu închis, izolat de lumea exterioară. Chiar în cazul grupărilor teroriste europene (vezi Baader Meinhof din Germania) se întâlneşte acelaşi mod de viaţă specific. În ochii fetelor din grup, băieţii care se ocupă de săvârşirea actelor de terorism, sunt consideraţi a fi nişte mari romantici, eroi gata de sacrificiul suprem pentru cauză. Terorismul poate fi comparat în multe privinţe cu un «drog». Terorismul poate fi local şi internaţional. Terorismul local se hrăneşte din propria-i substanţă, dar este cert că este condus de unele interese superioare, ca şi în cazul majorităţii organizaţiilor secrete oculte, chiar cele cu caracter esoteric, şi firele duc întotdeauna la infiltrarea în interiorul sistemului terorist local pentru a şi-l aservi şi utiliza, astfel ca să treacă de la eşalonul tactic la eşalonul strategic.

Un terorism local, poate lua naştere de exemplu, pornind de la un grup restrâns de câţiva prieteni care se întâlnesc întâmplător într-un separeu al unei cârciumi, undeva fie în Orientul Mijlociu, fie într-o ţară din America Latină sau de pe malul Mării Mediterane. Sorbindu-şi alene berea sau cafeaua, le vine o idee: «Ce-ar fi să punem la cale o lovitură? Şi intenţia lor poate

lua proporţii până la principalele forme ale terorismului internaţional, susţinute după aceea, finanţate şi organizate, aprovizionate cu arme şi dispozitive de distrugere, acordate de «Centrală», care îi utilizează după aeea în lumea întreagă. În general, toate firele duc spre ea, folosindu-se ca mijloc o maşinărie extrem de complicată şi bine adaptată la scopurile urmărite, şefii rămânând bineînţeles întotdeauna bine camuflaţi şi invizibili. Când respectivul grup de prieteni începe să fie cunoscut în cercurile terorismului internaţional - exemplul lui Carlos - lucrul devine interesant pentru «Centru», cu condiţia ca respectivii să-şi fi ordonat pe deplin eficienţa şi să se sustragă urmăririi organelor abilitate. Teroriştii locali se pot manifesta, la început de exemplu, ca ansambluri folclorice, grupuri de muzicanţi, de obicei cu tendinţe marcate de dreapta. Îmbrăcaţi cât mai trăznit posibil şi asumându-şi obiective cu caracter pseudo-istoric sau filozofic, nu arare ori filantropic sau chiar ecologic. Până în cele din urmă sfârşesc prin a se situa în cele din urmă în extrema stângă, aşa cum este cazul irlandezilor, susţinuţi financiar şi cu arme de libieni. Cu ani în urmă - prin 1980 - au fost descoperite fonduri care tranzitaseră prin intermediul separatiştilor de la Quebek, către I.R.A. irlandeză, şi de acolo în Bretania, sub o deghizare galică (Wels).

Atunci când avem de a face cu fanatici (exemplul palestinian), mai mult sau mai puţin religioşi (credinţa în Alah şi o viaţă după moarte dusă în huzur), există o altă formă de pregătire: antrenamentul psihologic. Atunci când li se explică unor tineri adolescenţi că vor trebui să conducă un camion încărcat cu plastic sau dinamită şi să intre cu el într-un obiectiv - cum ar fi de pildă o ambasadă occidentală sau un oblectiv militar, o cazarmă - nu mai încape nici-o îndoială că, în afară de tehnică, «drogul psihologic» este decisiv. Trebuie să li se efectueze injecţia potrivită, fără seringă: atmosfera în care trăiesc vreme de luni şi chiar ani de zile în cantonament, cu bani la discreţie, timpul în afara antrenamentelor petrecut în baruri şi bordeluri, şi toate acestea îi convinge pe aceşti tineri inoculaţi cu fanatism că în caz de «accident» pe acest pământ, vor urca direct la ceruri.

Trebuie să subliniem faptul că nu se inventează un anume motiv pentru terorism, ci sunt preluate motivele care există la nivel istoric, politic sau geoistoric, deobicei revanşarde sau cu caracter naţionalist.

George Levasseur distinge următoarele categorii de terorism:

a) *Terorism ordinar* sau banditismul, cum este de regulă calificat, care urmăreşte în final obţinerea de avantaje materiale (răpiri, atentate, şantaj).

b) *Terorismul politic*

c) *Terorismul de Stat*. Un stat care luptă împotriva unei mişcării populare.

Terorismul internaţional

a) Individual - acte de terorism intern.

b) Statal - terorism dus împotriva Statului.

Terorismul internaţional poate fi:

- de drept comun sau banditism internaţional ce vizează mijloace materiale (atentate cu bombe în gări, trenuri, magazine mari în schimbul unor mari sume de bani);

- politic (eliberarea unor deţinuţi politici etc.).

B. Crozier împarte la rândul lui grupările teroriste în următoarele categorii:

I. Grupări etnice, religioase şi naţionaliste;

II. Grupări care se autointitulează drept revoluţionare;

III. Grupări anarhiste, caracterizate prin absenţa unor scopuri politice clare şi precise, având o ideologie confuză şi eclectică;

IV. Grupări patologice sau individuale care nu revendică scopuri de ordin politic, ideologic clare, motivaţia lor constând în lipsa de acomodare într-o anumită societate, organizare socială, familie;

V. Grupări neofasciste de extrema dreaptă, cum ar fi de exemplu: Ordine Nero, Rosa dei Vente (Italia); Ojo per ojo (Guatemala), Escadronul Morţii (Brazilia);

VI. Mercenari ideologici; exemplu Rengo Seikun (Japonia); Carlos (Şacalul) (Europa).

Terorismul în funcţie de elementul sublectiv al infracţiunii săvârşite:

Terorism de drept comun;

Terorism social;

Terorism politic;

Terorism naţional sau intern;

Terorism internaţional (actele teroriste sunt pregătite într-un alt teritoriu faţă de acela în care sunt săvârşite).

Clasificarea în funcţie de modalităţile pe care le foloseşte pentru a-şi atinge scopul urmărit:

Terorism direct, vizează direct scopul urmărit (de exemplu asasinarea unui şef de stat);

Terorism indirect - duce în mod indirect la atingerea scopului propus.

Sociologul american Gist distinge următoarele categorii de societăţi secrete:

Filantropice;

De Ajutorare;

Revoluţionare sau reformiste;

Patriotice;

Religioase;

Mistice sau oculte;

Militare sau cavalereşti;

De contacte sociale;

Onorifice;

De abstinenţă (Bunii Templieri în S.U.A.);

De recreere;

Criminale.

Această clasificare este comodă, dar artificială. Să luăm exemplul franc-masoneriei. Se poate clasifica această societate secretă între grupările filantropice, de ajutorare, oculte, etc. în funcţie de activităţile la care se dedau masonii respectivi.

În ceea ce ne priveşte, propunem o clasificare mai simplă:

- grupări iniţiatice propriu-zise, care oferă iniţierea şi nu se amestecă în politica şi reforma socială;

- societăţi secrete politice, care pot fi revoluţionare sau reformatoare;

- societăți secrete anti-sociale (asociații criminale);

Caracteristicile infracțiunii de terorism:

1. Intenția de a crea o stare de alertă;

2. Lovirea prin surprindere și fără nici-un fel de discriminare a victimelor;

3. Folosirea de metode și mijloace în măsură să producă o stare de pericol general sau comun (mașini infernale), produse toxice (gazul sarin folosit de secta Aum la Tokyo), agenți patologici de infectare (Infectarea rețelei de apă potabilă, introducerea de mercur în portocale sau produși toxici în unele alimente și băuturi.

Societățile secrete criminale sunt extrem de rare (o bandă de asasini este o asociație clandestină, dar nu o societate secretă). Unele prezintă caracterul de întrajutorare socială. Să luăm exemplul Camorrei napolitane. Către anul 1860 ea controla comerțul a 12 cartiere din Neapole și menținea ordinea în închisori și localurile publice. Crimele unei societăți secrete nu constituiesc un scop în sine (exceptând omorurile rituale ale Thugilor), ci un mijloc de realizare a scopurilor sale.

Mizeria a dat naștere în cazul regiunilor agricole sărace la societăți secrete agrariene ce reacționau cu violență împotriva condițiilor de viață mizerabile ale muncitorilor agricoli. La scopurile sociale se adaugă de regulă și scopuri de ordin politic (autonomie teritorială, naționalism).

Istoria Irlandei este foarte instructivă din acest punct de vedere: mizeria țăranilor catolici, odios exploatați de mari latifundiari englezi, a condus la nașterea de societăți secrete agrariene și în același timp naționaliste, cum ar fi «White Boys» (1759) denumire care provine de la faptul că membrii acesteia purtau cămăși albe cu prilejul întâlnirilor ce le aveau; Hearts of Steel (Inimi de oțel) (1770), în aceeași provincie. Studiul societăților secrete irlandeze este în fond unul dintre cele mai dificile ale genului.

În Spania de Sud, către 1835 a luat naștere o societate secretă agrariană, de o rară violență: «Mano Negro» (Mâna neagră). Ea grupa muncitori agricoli și mici cultivatori deposedați de drepturile lor de proprietate asupra pământului.

În Sicilia, regăsim «Mafia», societate secretă în care se amestecă iredentismul sicilian cu dorința de justiție și romantismul banditismului cavaleresc. Adesea societăți secrete de revoltă socială devin pur și simplu societăți criminale: exemplul cel mai elocvent este al Mafiei de care am vorbit mai sus. Strămutată în Statele Unite a devenit «Murder Inc.».

Actul terorist în sine nu urmărește să asigure triumful unor idei, ci mai degrabă satisfacerea unor revendicări de moment. El nu are limite în ceea ce privește mijloacele utilizate, recurge la asasinate pe scară mare, vizând instaurarea unei terori generale asupra maselor. Ceea ce îl caracterizează este gratuitatea actelor sale, a pagubelor și suferințelor pe care le provoacă. Este în esență un act criminal.

Văzut prin prisma luptei armate, actul terorist nu aduce practic nici-un avantaj tactic autorilor săi. Această inutilitate îi conferă teroristului un aspect de gratuitate și îl face repugnant. Terorismul, sublinia E. Huyamss este o manifestare de sadism cumulativ, produsul unor minți bolnave.

Terorismul de drept comun cuprinde acel gen de terorism care cade sub incidența legii penale, fiind privit ca o infracțiune obișnuită, agravată însă de metoda de execuție prin teroare. Ca exemplu putem cita răpirile și ca organizație, mafia.

În disciplina penală se înțelege prin terorism, în sensul cel mai cuprinzător, faptele a căror executare sau chiar simplă anunțare, provoacă o spaimă generală și care prin natura sa creează un pericol general. Privit într-un sens mai restrâns, atentatele teroriste sunt considerate a fi simple acte criminale comise numai sau în principal pentru a provoca un scop de alertă (element subiectiv) prin utilizarea unor mijloace în măsură să provoace o stare generală de pericol comun (element obiectiv). (Quintilano Saldona).

Terorismul înseamnă o metodă criminală caracterizată prin teroare și violență, utilizată în vederea atingerii unui scop determinat (A. Sottile).

Fapte criminale îndreptate împotriva șefilor de stat sau a altor demnitari, împotriva unor grupuri de persoane sau instituții de stat sau obștești. (Grigore Geamănu).

Din orice unghi ar fi privite, la oricare dintre perioadele istoriei le-am raporta, societăţile secrete teroriste şi criminale îşi dezvăluie caracterul deosebit de nociv şi periculos. Prin imensele distrugeri şi suferinţe pe care le-a adus popoarelor în decursul timpului, şi graţie periculozităţii care au dobândit-o în zilele noastre datorită uriaşelor arsenale militare, în primul rând existenţa armelor de nimicire în masă (vezi gazul Sarin utilizat de secta AUM la Tokyo), ele au devenit o problemă gravă. Dacă luăm în consideraţie planul general al vieţii internaţionale datorită apariţiei şi diversificării unei vaste reţele de organizaţii teroriste, el capătă dimensiuni care practic nu pot fi intuite.

Nu intenţionăm în lucrarea noastră să demonstrăm periculozitatea acestor societăţi secrete teroriste şi criminale pentru fiinţa şi independenţa popoarelor, ci să facem o istorie succintă a lor.

Existenţa focarelor de tensiune, a situaţiilor conflictuale, specularea unor divergenţe locale (Irlanda de Nord, Bosnia, Orientul Mijlociu, Ţara Bascilor etc., a unor conflicte de clasă interne (Peru), tendinţa nedisimulată a celor privilegiaţi de a dispune de o mare armată şi de a folosi această putere în numele intereselor lor politice şi economice globale (vezi războaiele din Asia), agravează situaţia internaţională şi creează un ridicat grad de insecuritate pe care o resimt unele ţări, în general mai mici.

Principalele organizaţii, mişcări şi grupări care au desfăşurat sau desfăşoară activităţi teroriste

1. *Algeria*

Frontul Islamic al Salvării. Lideri: Abassi Madani şi Abdelkar Hachani. În şase ani a făcut circa 60.000 victime.

2. *Argentina*

Alianţa Anticomnistă Argentiniană (1974).

Organizaţia Montoneros

3. *Belgia*

Celulele Comuniste Combatante - C.C.C.

Frontul Revoluţionar de acţiune proletară - F.R.A.P.

4. *Brazilia*

Alianţa Anticomunistă Braziliană

Escadronul Morţii.

Biserica Universului. Şeful sectei a cerut membrilor săi să-i pună la dispoziţie copiii pentru a fi sacrificaţi. Respectivii au cedat fără rezerve. Astfel în timpul unei procesiuni oficiate pe vârful unei stânci de pe malul oceanului, şeful sectei a aruncat copiii în apele învolburate.

5. *Canada*

Federaţia Canadiano-Ungară a luptătorilor pentru libertate.

6. *Cipru*

Eoka B.

7. *Egipt.*

Frăţia Musulmană.

8. *Federaţia Rusă*

Narodnaia Volia (Voinţa Poporului)

Zemlia şi Valia (1877-1879) (Pământ şi Libertate)

Crima Organizată.

9. *Franţa*

Nucleele Armate pentru Autonomia Populară N.A.P.A.P.

Acţiunea Directă (1986)

Gruparea extremistă de dreapta «Charles Martel Club» (1976)

Frontul Naţional pentru Eliberarea Corsicii F.L.N.C.

Grupul Armat Revoluţionar Internaţional G.A.R.I.

Grupul european naţionalist

Armata Secretă pentru Eliberarea Algeriei (ASAALA)

Gruparea teroristă germană Meinhof-Puig Antic.

10. *Guatemala*

Ochi pentru ochi

M.A.N.O.

11. *Grecia*

Mişcarea Revoluţionară din 17 Noiembrie.

12. *Irlanda*

Armata Naţională Irlandeză de Eliberare I.N.L.A.

Societatea Orangistă

Armata Republicană Irlandeză I.R.A. (Irish Republican Army)

Fenians.

Sinn Fein (aripa politică a I.R.A.)

În Irlanda de Nord confruntările în jurul Ulsterului se manifestă în mare parte datorită rivalității dintre organizațiile secrete rivale I.R.A. care militează pentru alipirea Ulsterului de Irlanda de Nord și Organizația Orangistă care întreține printre protestanții din provincie fidelitatea față de coroana britanică.

13. *Germania*

Rote Arme Fraktion (Fracțiunea Armată Roșie) R.A.F.

Gruparea Baader Meinhof constituită în principal din (1972):

Andreas Bader 33 ani

Jan Karl Raspe 32 ani

Gudrun Eusshin 36 ani

Grupul Sportiv de luptă Hoffmann; șef studentul Gundolf Köhler

Consiliul Universitar al Studenților din Tübingen

Gruparea Meinhof-Puig Antic

Celulele Revoluționare - Z.R.

S.D.S. Federația Socialistă a Studenților.

14 *Italia*

Avangarda Națională

Movimento Unionista Italiana

Partito Nazionale Fuzionista

Liga Unificatrice

Patrioți anticomuniști

Mișcarea Socială Italiană (1946)

Propaganda Duc (șef Licio Gelli)

Brigăzile Roșii.

Frontul Național

G.A.P.

Nucleul Armatei Proletare N.A.P.

Lotta Continua

Sinistra Proletaria

C.U.B.

Potere Operaio
Mişcarea Socială Italiană M.S.I.
Ordine Nero
Rosa dei Venti
Prima Linea
Comuniştii pentru Libertate Proletară C.O.L.P.
Nucleele Armate Revoluţionare creaţie a lui Franco Anselmi
Anno Zero
15. *Iugoslavia*
Ustasia
Mâna Neagră
16. *Japonia*
Rengo Legikun (Armata Roşie Revoluţionară Japoneză) (se pare că este finanţată în parte de Gaddafi vezi Christine Ockrent şi Contele de Marenches: Consilier de taină al puterii, Ed. Humanitas, 1992)
17. *Liban*
Falangele Libaneze (Forţele Libaneze) care reunesc organizaţiile dreptei creştine maronite
Partidul Falangist
Partidul Naţional-Liberal
Gardienii Cedrului
Partidul Tanzene
18. *Mexic*
Uniunea Populară
19. *Pakistan*
Decembrie Negru
20. *Palestina*
«Forţele Comune» compuse din Partidul Socialist Progresist;
Partidul Naţional Social
Partidul Comunist
Partidele Baas
Cel afiliat comandamentului inter-arab baasist de la Damasc şi cel afiliat comandamentului baasist de la Bagdad;
Organizaţia nasseristă;
Organizaţia Acţiunea Arabă;

Al-Fatah
Hamas
21. *Peru*
Calea Luminoasă
Tupac Amaru
22. *Portugalia*
Forţele Populare Portugheze F.P.P.
Frontul Unităţii Populare F.U.P.
Partidul Revoluţionar al Proletariatului
Brigăzile Revoluţionare P.R.P.-B.R.
23. *Salvador*
Uniunea Războinicilor Albi
Escadronul Morţii
Mâna Albă
24. *Spania*
Organizaţia Separatistă Bască ETA (1968) Nordul Spaniei; din 1968 a ucis circa 800 persoane)
Grupul revoluţionar antiimperialist din 1 Octombrie GRAPO
Comandourile autonome antiimperialiste C.A.A.
Cuţitele Regelui Christos
Luptătorii Regelui Christos
Regele Complotiştilor Negri
Partidul Noii Forţe
Alianţa Apostolică Anticomunistă
25. *Statele Unite*
Ku-Klux-Klan
Panterele Negre
Puterea Neagră
Jewish Armed Resistance
Jerwish Defense Leagne
Armata Simbioneză de eliberare SAL
Symbionese Liberation Army 1974; 6 membri
Omega 7
26. *Turcia*
Partidul Acţiunea Naţionalistă

Organizaţie de extrema dreaptă interzisă în Turcia, lider colonel în rezervă Aljasan Turkeş, prohitlerist notoriu. Organizaţia s-a extins şi în întreaga Europă.

Amintim că din aceasta făcea parte şi Ali Agca, 23 ani, turc, care la 13 mai 1981 a atentat la viaţa Papei.

27. *Uruguay*

Tupamaros.

Mafia

Originară din Sicilia, Mafia amestecă iredentismul sicilian cu dorinţa de justiţie şi romantismul banditismului cavaleresc. Adesea societăţile secrete de revoltă socială devin pur şi simplu societăţi criminale. Se cunoaşte faptul că emigranţii sicilieni au dus cu ei Mafia în S.U.A. şi ea a devenit «Murder Inc.», organizaţie criminală care face legea la Chicago şi în multe oraşe americane.

Sicilia apuseană este fieful mafiei. Acolo, în această regiune aridă, arsă de soare, pe acest pământ mai mult african decât european, s-a dezvoltat de trei secole o organizaţie secretă devenită în limbajul comun sinonimul crimei şi al teroarei. Ea poartă diverse nume: «Onorabila Societate», «Cosa Nostra». Ea are argoul său, codul, legile, şefii şi capitalele sale: Villalba, Corleone... Stranii capitale ale acestor mici sate demne de o Kabylie siciliană situate la 60 km de Palermo.

Se ajunge acolo pe un drumeag care şerpuieşte de-a lungul unor stânci de culoare gri. Praful şi muştele te impresoară din toate părţile. Treci prin faţa unui curios grup de case istorice: Piana Degli Albanesi, o fostă colonie albaneză ce datează din veacul al XV-lea, unde de circa 400 de ani se trăieşte în Sicilia ca în Peninsula Balcanică, în jurul unui preot bărbos şi icoane aurite în biserică.

La Corleone, în cei 20 de ani, între 1943 şi 1963 au fost omorâte 243 de persoane dintre care 153 între 1944 şi 1948! Şi de atunci până în zilele noastre cifrele celor ucişi se menţin

aproape constante între aceste limite. Un procent imbatabil de criminalitate: oraşul numără doar 16.000 de locuitori.

Villalba la 50 km în răsărit, este capitala tradiţională a mafiei. În anii '40, Villalba avea o populaţie de circa 6000 locuitori. În zilele noastre numărul acestora a scăzut la jumătate, emigrările în S.U.A. au contribuit la aceasta.

Dar ce este mafia: Cuvântul mafia provine probabil dintr-un cuvânt arab care semnifică refugiu. El a fost întrebuinţat pentru prima dată atunci când persecutaţiile invadatorii normanzi, arabii aflaţi pe insulă au organizat «maqiuri».

Dar se mai cunoaşte o duzină de etimologii diferite care îi acordă mafiei origini diverse. În orice caz, un lucru este cert: la origine este vorba de o mişcare de rezistenţă. De rezistenţă împotriva cui? Într-o insulă care a fost ocupată de greci, bizantini, arabi, berberi, francezi, austrieci, germani, e greu de spus. O îndelungată rezistenţă, în noaptea timpurilor, a mers de-a lungul unei istorii tumultoase în care crima a înlocuit războiul. Istoria înecată în sânge, în care ziua de luni a Paştilor anului 1282 ocupă un loc legendar în aşa măsură încât este citat cu prilejul ritualului când noi membri primiţi în mafia îşi depun jurământul.

Ritual aproape religios: tânărul bărbat - trebuie precizat că doar bărbaţii pot fi membri ai mafiei - este prezentat de «capo», adică şeful mafiei din satul din care aparţine, consiliului înţelepţilor care este un organ secret.

Iniţierea se efectuează dinaintea unei mese pe care se găseşte icoana unui sfânt înconjurată de două lumânări aprinse. Doi naşi îl însoţeau pe viitorul mafiot. Ei aveau sarcina să-l înţepe cu acele în mâini, ca să i se scurgă cât mai mult sânge. Atunci candidatul îşi aşeza cele două mâini însângerate pe imaginea Sfintei Fecioare din Trapani şi pronunţa jurământul: «Jur în faţa lui Dumnezeu că voi ajuta pe fraţii mei aflaţi în dificultate, chiar dacă ar fi cu preţul vieţii mele. Jur că voi răzbuna răul făcut fraţilor mei ca şi cum el mi-ar fi fost făcut mie. Jur că nu voi cere niciodată ajutorul poliţiei nici unei alte organizaţii civile. Jur că voi păstra secrete în orice circumstanţe numele fraţilor mei. Jur că voi executa întocmai ordinele Consiliului Bătrânilor fără a întreba care este scopul lor. Voi accepta ca oricare dintre fraţi care nu

ascultă de această lege să fie pedepsit cu moartea. În numele Sfintei a cărui imagine este udată cu sângele meu, jur tot ce am spus. Amin».

Lupta împotriva Inchiziției și formele de banditism ce au dăinuit în Sicilia, au constituit unul dintre celelalte episoade eroice din Sicilia în care mafia, singură, și-a asumat responsabilitatea de a-i proteja pe cei persecutați. Protecție care la rândul ei se va transforma în gangsterism.

Dar, în această școală dură personajul «mafioso» s-a călit. Și în această clandestinitate în care un control absolut al eului, forța de a rezista la tortură, respectul legii tăcerii (faimoasa «omerta» în jargon mafiot) pe care «Uomo di rispetto» cum se denumeau între ei membrii mafiei, s-a format. Mafia a stat la baza revoltelor țărănești în Sicilia în decursul anilor 1820, 1840 și 1866.

După alți autori[1], mafia ar fi luat naștere la începutul secolului al XIX-lea când Curtea din Neapole, alungată de armatele napoleoniene, au găsit refugiu în Sicilia sub protecția flotei engleze a lui Nelson. Pe atunci, insula era năpădită de tâlhari, iar bandele rivale își impuneau supremația, împilând populația. Întrucât puterea nu dispunea de suficiente mijloace pentru a face ordine, a luat în sprijinul său câteva bande cărora le-a dat misiunea să asigure ordinea, dându-le denumirea de «jandarmerie rurală». Acesta a fost actul de constituire al mafiei, organizație secretă suverană în Sicilia, care în decursul timpului își va întoarce cu 1800 obiectivele. În ciuda faptului că guvernul a revenit la o viață normală, instaurând în țară ordinea, mafia a rămas, trecând în clandestinitate și luptându-se acum cu poliția. «Bandiții care nu mai erau în slujba guvernului, menționează H. Lepper, continuau să-și exercite meseria pe cont propriu și să atragă în rândurile lor pe toți nemulțumiții de ordinea existentă. Din păcate, acolo, posibilitățile de recrutare erau inepuizabile, fiindcă, în primele timpuri ale mafiei, în Sicilia domnea o mare mizerie printre muncitorii de la minele de sulf și de la micile exploatări agricole». Mafia își găsea cu ușurință aderenți în mai toate clasele sociale, inclusiv în administrație și magistratură. Grație ei se practica o justiție expeditivă și sumară, dorită de

1) Serge Hutin op. cit.

populație care se afla la discreția marilor latifundiari și proprietari care îi exploatau de secole. De secole Sicilia se afla pradă haosului politic, moral și social în vreme ce autoritățile regimurilor ce se succedau nu se interesau de nevoile poporului. Desigur mafioții comiteau și numeroase abuzuri și fărădelegi, tentați fiind de puterea discreționară de care dispuneau. Populația prefera să îndure furturile și asasinatele comise de mafia care erau mult mai modeste în comparație cu cele ale administrației. De remarcat, și lucru nu lipsit de importanță, dar mafia era favorabilă și chiar lupta pentru antonomia Siciliei, lucru dorit de popor. Sicilienii respectau ordinea instaurată de mafie, iar când se comitea vreo crimă, refuza să-i denunțe autorităților pe făptași.

Mafioții erau organizați în grupe de câte zece oameni, comandate de un șef, al unsprezecelea, iar șefii erau necunoscuți între ei. Între cele două războaie mondiale emigranții au înființat ramuri ale mafiei în diferite țări, mai ales în S.U.A. unde va deveni o temută asociație criminală.

Transplantată peste ocean, în S.U.A. mafia a acționat sub diverse denumiri: Uniunea siciliană, Cosa Nostra, Murder Incorporated (Anonima Ucigași) etc.

Cosa Nostra dispune în Statele Unite de 24 de «familii» dintre care 12 formează Comisia Națională. Aceasta conduce ansamblul vastei organizații, în cadrul căreia operează mai bine de cinci mii de indivizi de origine italiană în marea lor majoritate, mulți sicilieni. Fiecare «familie» cuprinde între douăzeci și o mie de membri. Numai în New York activează circa cinci familii din Cosa Nostra. Pentru a ne face o idee despre eficiența organizatorică a acestei corporații de infractori, menționăm că și-a permis luxul de a avea un cimitir particular la Lakewood (New Jersey).

Cosa Nostra este cea mai puternică organizație de gangsteri și tenebroasă corporație a crimei, dispunând de aceeași structură organizatorică care o au în Statele Unite, giganticele companii industriale, ca aceea a oțelului, a automobilelor sau a berel. Activitatea Organizației Cosa Nostra este subîmpărțită în adevărate ramuri interdependente care reprezintă, centralizează și administrează diversele și multiplele

afaceri ale lumii subterane a infractorilor, ca și cum ar fi niște complexe productive.

Există astfel o diviziune pentru achiziționarea și desfacerea drogurilor, una pentru împrumuturi cu dobândă (până la 90 la sută pentru un împrumut săptămânal), una pentru șantajul privind strângerea gunoaielor din marile orașe, una de hoți de autocare (numai în cuprinsul New York-ului s-au dat anual peste 1600 de lovituri pricinuind daune de aproape 1000.000 de dolari), una pentru jocuri prohibite (comisia de criminalistică a Senatului a evoluat că, numai din această activitate, organizația Cosa Nostra are un venit anual de 7.000.000 de dolari), una de juke-box (cei ce se servesc de aceste cutii muzicale suportă șantaje de necrezut), una pentru pariurile pe manifestațiile sportive (ogari și pelotă în Florida, curse de cai la New York, Texas, Louisiana, California și din nou Florida, box și rugbi în special la New York, baschet în mai multe state dar mai ales în Florida și California) și o diviziune financiară plasată, ca orice altă firmă bancară, în centrul tranzacțiilor de afaceri din Wall Street. La 22 martie 1967 «New York Times» scria în legătură cu aceasta: «Marele juriu federal de instrucție din New York cercetează activitatea organizației Cosa Nostra la bursa din Wall Street; caută să clarifice pe deplin încurcările provocate în operațiile financiare de grupuri complice de gangsteri și care le-au adus, în total, mai multe milioane de dolari beneficiu net, prin crearea unor situații artificiale de bursă. În Wall Street, oamenii din Cosa Nostra au reușit să pună stăpânire pe câteva pârghii de comandă, folosind presiunea persuasivă și stringentă a banilor peșin, aruncați fără ezitare în circuitul activității bancare».

Astăzi, în această organizație enormă nu mai există șefi violenți și impulsivi, care să comită delicte, care să se lase împinși la samavolnicii de interese sau răzbunări personale ori de clan, ci executives, calculați și reci, care operează cu aplombul, cu îndrăzneala și capacitatea realizatoare a oamenilor de afaceri de înaltă clasă.

Cu alte cuvinte, în locul strategiei limitate, simpliste și rapace a bandelor de pe vremea lui Al Capone și Dillinger, care

dădeau lovituri prin surprindere, oamenii organizației Cosa Nostra aduc inteligența și acțiunea metodică. Chiar și gangsterii, atunci când e vorba să obțină un profit și să extindă domeniul șantajului, merg în pas cu evoluția modului de viață american. Pionieratul a luat sfârșit și în lumea interlopă. Cosa Nostra se prezintă ca o mare corporație a fărădelegilor și a afacerilor mascate sub haina legală a unei cecetări de activități comerciale și industriale, cu o direcție generală, și subdirecții ale diferitelor «diviziuni», conduse fiecare în parte de indivizi în stare să se folosească de toate subterfugiile pentru a eluda codul penal și capabili să susțină - la nevoie - un dialog cu factorii de răspundere ale celor mai mari complexe de producție americane. O adevărată revoluție industrială și tehnologică a infracțiunii organizate care, în viitorul apropiat, va avea ca protagoniști pe fiii căpeteniilor de acum: lor, cunoștințelor lor rafinate în domeniul structurilor economice și al subtilităților juridice, dinamismului lor întreprinzător le va revenl misiunea unei prosperități și mai mari decât cea din momentul de față. Fiii căpeteniilor studiază, astăzi în universități și se poate spune că unii din actualii studenți la Harvard sau Yale vor fi, mâine boss-ii viitoarei și celei mai de temut mafii.

În prezent, la New York, există în afară de Cosa Nostra, alte două asociații de gangsteri: aceea a albilor, denumită White Syndicate (Sindicatul alb) și cea cunoscută sub denumirea de Black Mafia (Mafia neagră).

Micii traficanți de la început - furtul obiectelor de cult, controlul asupra pompelor funebre și cimitirelor (pe care mafia le alimenta cu crimele sale), treptat au făcut loc unor afaceri mai grave: droguri, șantaj și proxenetism.

Mafia, după cum am mai menționat, nu a întârziat să fie exportată: ea s-a inserat în marele curent al emigrației sicilene către Statele Unite unde ea a introdus metodele experimentate și puse la punct în Sicilia. Apariția ei la începutul secolului la New York a alarmat autoritățile americane. Prefectul de poliție al New York-ului, Theodore Bingham, a creat în sânul statului său major o secție specială destinată să lupte contra mafiei, cunoscută acum sub numele de «Mâna neagră», numele de export al mafiei.

Pentru a descoperi secretele mafiei şi a-i cunoaşte mai bine metodele, Bingham a trimis în Sicilia pe cel mai bun detectiv al său, Joe Petrasino. Ascuns la Palermo sub un nume fals, Joe Petrasino - ale cărui 120 de kg îl făcea să fie remarcat foarte uşor - a fost doborât în plin centrul oraşului Palermo în faţa statuii lui Garibaldi de doi mafioţi în faţa a circa 200 de martori. Dar nimeni n-a văzut sau auzit ceva; poliţia n-a fost în măsură să înregistreze nici-o mărturie.

New York-ul nu a fost singurul oraş din Statele Unite unde a apărut în acea vreme mafia. În 1891 la New Orleans, mulţimea a invadat închisoarea locală şi a procedat la linşarea a cinci mafioţi şi cu această ocazie şapte italieni care se aflau încarceraţi pentru delicte minore şi care nu aveau de a face cu Mâna Neagră au suferit aceeaşi pedeapsă.

Cinci mafioţi au fost condamnaţi la pedepse uşoare pentru a fi încercat, prin mijloace criminale, de a pune mâna pe administraţia oraşului. O temă clasică care apare deseori în filmele americane referitoare la epoca de aur a gangsterismului în Statele Unite. Ei au asasinat pe însuşi şeful poliţiei care opunea rezistenţă la presiunea lor, şi în ciuda tuturor crimelor, un tribunal ce judeca crimele, ai cărui membri erau obligaţi mafiei, a dat dovadă de o indulgenţă neaşteptată.

Această afacere, cu epilog tragic, a reunit toate elementele dramei pe care Statele Unite a cunoscut-o mai târziu şi care a fost un veritabil război civil larvat în care o mână de gangsteri abili şi bine organizaţi au încercat să pună mâna pe frânele puterii din ţară.

Toţi gangsterii anilor de după primul război mondial nu erau mafioţi! Al Capone, de pildă de origine italiană, nu aparţinea mafiei, dar utiliza metodele acesteia. Ciuma mafiotă s-a răspândit rapid: din 1921, 159 de crime comise la New York au fost atribuite de poliţie mafiei. Ea a început prin a folosi metodele redate în Sicilia, pe care le-a americanizat, abandonându-şi manifestările pseudo-romantice, devenind mai «businesslike», cinici şi preocupaţi de a obţine profituri cât mai mari în timpul cel mai scurt.

Această mutaţie nu se face la lumina zilei; ea durează zeci de ani, în timpul cărora disputele dintre cei aparţinând trecutului şi cei moderni din mafia se termină cu numeroşi morţi.

La această epocă marele şef al mafiei din Statele Unite a fost denunţat de proprii săi locotenenţi care considerau că depăşise limita şi apreciau că sadismul său - care îi adusese porecla de «lupul» - şi elucubraţiile sale riscau să distrugă «onorabila societate» în mod definitiv.

În locul său, într-o mafie care se dorea modernizată aidoma ţării în care se introdusese, a urmat, «Joe the Boss» care a reuşit să-l confere mafiei structura unui veritabil «trust». Atunci, a apărut pentru prima oară Lucky Luciano (Lucky = norocos). De ce Lucky? Răpit într-o zi de o bandă rivală, el a fost transportat pe o insulă situată în apropiere de arsenalul din NewYork. A fost supus torturii pentru ca să dezvăluie secretul rezervelor de alcool ale mafiei. Era în timpul prohibiţiei. A fost lovit, înţepat, ars pe piept cu ţigara, dar nu a mărturisit nimic. A respectat până la capăt omerta, legea tăcerii. Normal, răpitorii săi ar fi trebuit să-l ucidă, dar în mod cu totul inexplicabil a fost eliberat. De atunci a primit numele de Lucky Luciano: Lucky norocosul. Mai purta de asemenea şi porecla de «Luciano dinţi lungi», căci ambiţia sa nu era nici mai mult, nici mai puţin decât să devină marele şef al mafiei din Statele Unite. Partea proastă era că «Joe the Boss», alias Giuseppe Masserio se afla în fruntea acesteia. S-a încercat să fie doborât în 1929, dar în ciuda unei răni deosebit de grave, Joe the Boss a supravieţuit. În cadrul mafiei viaţa este dură!

La 11 aprilie 1931, Luciano îi întinde o cursă lui Joe the Boss în restaurantul «Scarpado» din New York şi îl doboară cu focuri de mitralieră. Imperiul mafiei îi aparţinea de acum lui Luciano. Dar nu în întregime, căci trebuia să împartă în mod provizoriu tortul cu prietenul său Franck Costello. Dar mai exista încă şi un alt amator la partaj: Salvatore Marizano, şeful ucigaşilor noii mafii, un super ucigaş care stabilise un şantaj asupra şantajiştilor. Într-o zi Salvatore Marizano, care se afla în biroul său din Park Avenue, primi o vizită. Raportul poliţiei este cât se poate de elocvent: «cadavrul lui Marizano avea gâtul tăiat». Execuţia rivalului său îl costase, se spune 60.000 dolari pe Lucky Luciano.

În 1936, Lucky Luciano atinsese apogeul puterii sale. Imperiul său era perfect organizat. El deţinea monopolul traficului de stupefiante, prostituţia şi piaţa de la est la sud-est a Statelor Unite până în New York într-un hotel, faimos la Florida. Era cel mai mare: nici-o altă organizaţie criminală nu era aşa de importantă. Cartierul general se afla instalat la vremea respectivă: Waldorf Astoria. De acolo el controla cel mai mare lanţ de case de prostituţie care a fost creat vreodată în Statele Unite. Mii de femei la New York erau «protejate» de organizaţia sa. Cea mai mare parte din aceste femei erau drogate şi şiretenia de care el dădea dovadă din zi în zi, avea totuşi să conducă la pierderea sa.

Presa, opinia publică au început să se preocupe şi să vorbească de el. Jucky Luciano a fost constrâns să bată în retragere; el a părăsit New Yorkul şi apartamentele de la Waldorf Astoria pentru a se stabili în Florida. Aceasta a constituit totuşi o greşeală: în timpul lipsei sale, Thomas Dewey - procuror general al New York-ului, a arestat şi interogat o sută de prostituate şi a strâns un mare număr de dovezi zdrobitoare împotriva lui Luciano. S-a depus o plângere împotriva sa. Avertizat din timp Lucky Luciano a fost nevoit să procedeze la o a doua repliere, care a fost aproape o fugă: el se va refugia la Arkansas, la Hot Springs, într-o vilă confortabilă. Dar norocul nu-i mai surâdea: a fost prins de un detectiv.

La începutul lui 1936, Luciano nu mai era decât un acuzat în faţa tribunalului şi după prinderea unui număr copleşitor de martori - mai ales femei -, la 18 iunie 1936, a fost condamnat la 30 ani de închisoare cel puţin şi 60 maximum, practic pe viaţă. Domiciliul său era acum închisoarea din Clinton, aproape de frontiera canadiană, Siberia pentru deţinuţi. Dar norocul avea să-i mai surâdă. Implicată în debarcarea aliaţilor în Sicilia, mafia avea să se bucure de recunoştinţa oficialităţilor americane. Lucky Luciano a primit recompensa pe care a cerut-o: la 8 februarie 1943, cu câteva luni înainte de invazia Siciliei, avocatul său George Wolf a prezentat o cerere care viza, nici mai mult, nici mai puţin, decât anularea vechii judecăţi de 7 ani, prin care Luciano ajunsese în penitenciar. Ironia a făcut că Thomas Dewey, devenit între timp guvernator al New York-ului, să

transforme sentința într-o condamnare de 9 ani și 6 luni, exact timpul pe care Luciano îl petrecuse în închisoare. La 9 februarie 1946, Lucky Luciano a fost expulzat în Italia. Ca pentru o vedetă, Biroul de Imigrație a organizat o conferință de presă. Lucky Luciano a murit liniștit în patul său de la Neapole în ianuarie 1962.

În prezent șeful mafiei siciliene este Toto Rino, aflat într-o închisoare italiană. Guvernele italian și american au declanșat o luptă necruțătoare împotriva mafiei. Căci nu trebuie să uităm că un fenomen de covârșitoare semnificație, specific Americii îl reprezintă organizațiile criminale, definite de Comisia pentru studierea criminalității în S.U.A. și a mijloacelor de limitare a creșterii ei drept «societăți care încearcă să opereze în afara controlului exercitat de public sau de guvern». Aceste organizații, menționează raportul comisiei amintite, cuprind mii de criminali care lucrează în structuri la fel de complexe ca cele ale societăților de mare importanță, supuși unor legi aplicate cu mai multă duritate decât cele ale guvernelor legitime. În esență, ele furnizează produse și servicii interzise prin lege - jocuri, droguri, prostituție - unui număr nelimitat de consumatori. Totodată ele s-au infiltrat profund în comerțul legal, în activitățile bancare, au corupt funcționari publici. Se arată încă din 1963 puterea extraordinară a acestor organizații criminale, relevând faptul uimitor că simpla protecție a martorilor acuzării în acțiunea guvernului contra crimei organizate cerea foarte adesea ca ei să-și schimbe înfățișarea sau numele și chiar să părăsească țara. Comisia mai menționa: «Crima organizată nu există decât prin puterea pe care o poate cumpăra. Milioanele de dolari pe care le poate investi în droguri sau în băuturi alcoolice, case de randez vous, pun în mâinile ei viețile a mii de oameni și modul de existență a unor cartiere întregi. Milioanele de dolari pe care le poate arunca în circuitul economic normal îi permit să manipuleze după plac piața valorilor, să ridice sau să coboare prețurile cu ridicata, cotațiile la bursă, să decidă pentru industrii întregi dacă vor fi sau nu monopolizate, să facă mai dificilă sau mai ușoară pentru conducătorii lor piața afacerilor. Milioanele de dolari consacrate coruperii funcționarilor publici le permit să mutileze sau să ucidă după bunul plac indivizi care fac sau nu parte din

organizaţii, absolut nepedepsiţi, să stoarcă bani unor oameni de afaceri, să conducă singură industrii, ca cea a alcoolului, cărnii sau drogurilor, fără a respecta legile, să fraudeze fiscul sau să-şi atribuie contracte publice fără concurenţă în domeniul construcţiilor de locuinţe sau drumuri.

Comisia mai citează de asemenea finanţarea campaniilor electorale ale unor candidaţi politici pentru a conchide: «Corupţia se extinde din ce în ce mai mult la toate sectoarele vieţii citadine a cetăţenilor... Pretutindeni organizaţiile criminale au fost în stare să corupă comisari de poliţie, procurori, oameni al legii, judecători, funcţionari, primari, consilieri şi alţii, care, dacă îşi exercită onest funcţiile, împiedică acţiunea criminală în timp ce coruperea o favorizează.

Cagula

Trimful Frontului Popular în Franţa (mai 1936) a dezvoltat în mediul francez de dreapta teama unui potenţial puci comunist. Forţele de dreapta s-au regrupat, începând cu «Acţiunea Franceză» şi până la «Crucea de Foc», «Voluntarii naţionali», «P.S.F.» etc. în prevederea unui război civil. Mai mult, sub influenţa evenimentelor din Spania, au început să se constituie organizaţii secrete de autoapărare constituite din ofiţeri de rezervă şi foşti combatanţi, care îşi doreau un guvern de mână forte, care să scape ţara de roşii. În acel moment a intervenit Deloncle şi prietenii săi veniţi de la «Acţiunea Franceză» şi fondatorii «Partidului Naţional Revoluţionar şi Social».

Eugene Deloncle, de formaţie inginer, a fondat la începutul toamnei anului 1936, «Cagula», care în realitate se chema OSARN («Organizaţia Secretă de Acţiune Revoluţionară Naţională») sau «CSAR» («Comitetul Secret de Acţiune Revoluţionară»). Era vorba de o vastă organizaţie paramilitară clandestină ce-şi propunea să răstoarne regimul republican pentru a instaura o dictatură de dreapta. Ajutaţi de generalul Duseigneur, au fost adunaţi banii necesari pentru achiziţionarea

de arme şi împânzirea ţării cu o reţea clandestină aparţinând unei organizaţii militare secrete.

Pentru a deturna şi înşela opinia publică, Deloncle a pus la cale o serie de atentate spectaculoase ce simulau existenţa unui puci comunist. La 11 septembrie 1937, cagulardul Locuty a aruncat în aer imobilul «Grupului de Industrii Metalice» şi pe cel al «Confederaţiei Generale a Patronatului Francez».

Organizaţia a fost demascată, cei vinovaţi arestaţi, iar procesul s-a judecat în octombrie 1948. Deloncle nu a mai apucat să fie adus în boxa acuzării, fiind împuşcat în 1943 de agenţi ai Gestapo-ului veniţi să-l aresteze.

Secta Thugilor

Faimoşii strangulatori, formau la începutul secolului, în regiunile greu accesibile din India grupări clandestine redutabile, al căror efectiv atingea sute de oameni, posedând o profesie de faţadă. Familiile ignorau cu ce se ocupau în vreme ce absentau de acasă.

Thugii erau organizaţi, cu semne de recunoaştere valabile pentru întreaga Indie. Iniţiatul putea să examineze urmele unui foc de campanie abandonat şi să spună dacă era sau nu vorba de membrii ai sectei ce trecuseră pe acolo.

Jaful victimelor făcea să atragă noi aderenţi la această societate criminală secretă care era o sectă religioasă ce grupa pe adoratorii fanatici ai zeiţei Kali, zeiţa neagră a morţii (membrii erau hinduşi dar şi musulmani).

Iată ceremonialul admiterii unui novice: După scăldare, candidatul era condus de directorul său spiritual în locul unde Thugii erau aşezaţi pe un cearceaf alb. Dacă informaţiile (referinţele) erau favorabile, novicele era introdus şi aşezat într-o pioche cu o batistă albă în mâna dreaptă pe care trebuia s-a ridice la înălţimea pieptului pentru a depune jurământul. I se dădea să mănânce o bucată de «goor», zahăr consacrat. Thugeal trebuia să se dedice omorârii a cât de mai mulţi oameni posibil.

Omorârea se făcea prin strangulare cu ajutorul unei batiste, tehnică în care excelau. Moartea survenea în câteva secunde.

Făceau excepție de a fi strangulate soțiile unor călugări, spălătorii, măturătorii, muzicienii, negustorii de ulei, fierarii, dulgherii, infirmii, leproșii și conducătorii de vaci.

Lupta dusă de poliția britanică a determinat anihilarea sectei, deși și în prezent se mai semnalează crime prin strangulare cu o batistă albă.

Camorra

Perioada istorică a acestei curioase confrerii napolitane nu coboară mai mult de anul 1820, epocă în care societățile secrete de tot felul apăruseră în peninsulă. Probabil că exista la Neapole mai demult și fusese adusă din Spania de către emigranții spanioli (camorra este un cuvânt spaniol ce înseamnă dispută, ceartă, violență). Unii autori o semnalează chiar pe la 1573 în închisorile din Neapole.

Un proces în 1959 a arătat că societatea nu este stinsă continuând să controleze comerțul ilicit din Neapole. Fiecare activitate comercială (contrabanda de țigări și vânzarea oficială a fructelor) se află sub supravegherea unui șef de bandă, un inițiat superior, desemnat sub numele de «Mamma santissima». Producătorii și comercianții de toate gradele preferă să plătească caidului local, iar aceia care refuză suportă represaliile, refuzând să avertizeze poliția. O ordine nemiloasă este menținută: nefericire pentru gangsterul izolat care ar încerca să șantajeze pe cont propriu. Periodic au loc reglări sângeroase de conturi între camorriști: tentativa se dovedește adesea peste puterile unui Mamma santissima de a se ocupa de departamentul atribuit unuia dintre colegii săi; el trebuie să-i ajute pe cei tineri dornici de o avansare.

Pentru a deveni camorrist trebuie să treci unele grade de inițiere. La început este: *«garzone di mala vita»*, adică ultimul dintre servitori, care execută treburile cele mai de jos și care câștigă și cel mai puțin și este menținut așa până dă dovadă de

zel şi curaj. În acest moment trece de la gradul de candidat la novice, gradul doi în fraternitatea crimei şi devine *picciotto di sgarro* (sgarro greşeală în dialectul napolitan) durata stagiului e de cel puţin un an de zile în care este expus la numeroase riscuri. Picciotto, ultimul grad este deja un personaj, un membru cu drepturi depline, grad ce nu e uşor de obţinut.

Ritualul de primire era următorul: membrii luau loc în jurul unei mese pe care se afla un pumnal, un pistolet, un pahar cu otravă şi un bisturiu. Aspirantul era introdus: cu bisturiul i se deschidea o venă la braţ, îşi muia mâna în sânge, o ridica către asistenţi şi jura să păstreze secretă societatea şi să asculte de orice ordin i-ar fi dat şefii. Lua pumnalul şi-l înfigea în masă, fapt ce însemna că e gata să-şi dea viaţa pentru şefii săi; Şeful lua paharul din mână şi-l făcea să îngenuncheze în faţa mesei. Pistolul era descărcat în aer, paharul spart de pământ, pumnalul scos din lemnul mesei şi dăruit candidatului, care era apoi îmbrăţişat pe rând de toţi cei prezenţi. Devenise camorrist şi se bucura de toate privilegiile societăţii. Printre ocupaţiile camorriştilor era şi aceea de a şantaja oamenii.

Estorcarea persoanelor decurgea astfel: un bravo îl acosta pe cetăţean şi-i cerea ceva bani pentru untdelemnul de la candela madonei, obicei care era în vogă în 1573 ca o escrocherie consacrată. Dacă respectivul plătea, urmau şi alte solicitări, era o taxă pentru tot ce făcea. Refuzul era pedepsit cu lovituri de ciomag până murea.

Ku-Klux-Klanul

Sfârşitul Războiului de Secesiune soldat cu înfrângerea Statelor din Sud l-a pus pe albii din regiune într-o situaţie cu totul neprevăzută: sclavii negri eliberaţi dispuneau acum de majoritatea politică impunându-se faţă de foştii lor stăpâni. Un grup de tineri ofiţeri foşti sudişti aparţinând unui orăşel din Tennesse în ideea de a salva supremaţia albilor s-au hotărât să înfiinţeze o societate secretă ce avea să fie cunoscută sub numele de Ku-Klux-Klan. Această denumire neobişnuită, o

onomatopee, se pare că provine după unii autori, de la zgomotul pe care-l fac puștile de model vechi.

Denumit și «Autoritatea nevăzută a Sudului» va cunoaște o rapidă amploare, lojile purtând denumirea de grote (dens). Intrarea în societate se făcea după depunerea unui jurământ, după care i se făceau cunoscute semnele de recunoaștere pe cale orală. Membrii Ku-Klux-Klanului erau îmbrăcați în mantale albe, cu glugă, la care se asociau diverse ornamente, în special sub formă de cruce.

Jurământul depus la intrare în Ku-Klux-Klan avea două variante:

1. Eu X, cu deplinul meu acord și consimțământ în fața Dumnezeului atotputernic, jur solemn că nu voi dezvălui nimănui dacă nu este membru al organizației, prin declarație, semn, simbol, act sau cuvânt sau în oricare alt fel, nici unul din secretele, semnele, atingerile, cuvintele de trecere, misterele sau referirile la Ku-Klux-Klan și nu voi face cunoscut nimănui că sunt membru sau că cunosc pe cineva dintre membrii și voi respecta prescripțiile de mai sus. Dumnezeu să-mi ajute!

2. Eu X, în fața judecătorului imaculat al Cerului și Pământului și pe Sfânta Evanghelie, cu acordul meu și consimțământul meu, declar că subscriu la acest angajament sacru, că sunt pentru cauza justiției, umanității, libertății constituționale, așa după cum ea ne-a fost încredințată de strămunii noștri. Vom lupta și respinge principiile partidului radical. Ne angajăm să ne ajutăm mutual în caz de boală, suferință și lipsuri bănești. Femeile, văduvele și familiile lor vor face obiectul și respectul nostru și a protecției speciale pe care le-o vom acorda».

Primii Ku-Klux-Klani nu erau cruzi; singurul lor scop era să-i îngrozească pe negri și să-i împiedice să devină îndrăzneți. Și era foarte ușor: foștii sclavi, neștiutori de carte se lăsau prinși foarte ușor. Cagulele misterioase luminate de focul rugurilor și al crucilor aprinse, cavalcadele fantastice ale cavalerilor înveșmântați în alb, cu glugi din care se vedeau doar ochii, îi îngrozeau pe acești sărmani negri, schelete care dansau și fantome care-și desprindeau craniile și-l rugau pe câte un negru

să-l țină în mâini pentru câteva clipe. Fantomele cereau de băut și negrii vedeau apa dispărând fără sfârșit din gălețile lor în ascunzători secrete sub robele albe. Treptat, mascaradele s-au transformat în expediții primitive ce se sfârșeau cu linșaje și incendierea caselor, în vreme ce sărăcimea de culoare profita de ocazie și se deda la jafuri și noi crime. Un raport al comisiei de anchetă creat de Congres și publicat în 1871, conținea informații prețioase asupra modului de recrutare al noilor membri ai societății secrete, metodele de acțiune, organizarea în dens (grote), prezidate fiecare de un cyclop, costumele, riturile de inițiere și jurământul.

La 20 de ani, în 1901, tânărul William Joseph Simons din Atlanta (Georgia) a jurat că va înființa o organizație frternă în memoria Ku-Klux-Klanului. În 1915 însoțit de alți tineri mascați a plantat o cruce de foc pe o colină de lângă Atlanta. Visul a devenit realitate și vechiul Klan a reînviat. Programul organizației nu îi viza doar pe negri, ci orice forță dizolvantă venită din străinătate: evrei, catolici, socialiști, bolșevici. O ierarhie inițiatică a fost creată: deasupra simplilor cavaleri (Knights sau Klavalliers), se aflau Marii Cyclopi, Marii Dragoni, Kladdii, Klangii, Klexterii, Klokamii, Klaliffii și Klokardii etc. În 1923 a fost creată și o secție feminină: Women of the Ku Klux-Klan. Ceremonia de inițiere avea loc noaptea (The Big Night), în decursul căreia erau consacrați până la 100 de postulanți odată, în vreme ce crucea de foc ardea pe munte iar deasupra altarului erau depuse Biblia, drapelul american și un pumnal cu lamă scurtă. După reuniune, cortegiul mergea până în orașul cel mai apropiat. În scurt timp însă americanii de rând au abandonat această societate secretă, în vreme ce autoritățile federale acționau tot mai energic împotriva acestui stat în stat care risca să transforme democrația americană într-un regim de tip fascist. În prezent Ku Klux Klanul, organizație pe bază pur militară, acționează în clandestinitate, numărând 22.000 membri și circa 60.000 simpatizanți. Are propriul organ de presă: «Cruciatul». Tabăra militară «My Lai» în nordul Alabamei servește la instrucție. În prezent zeci de copiii negri dispar în condiții enigmatice, fiind găsiți după aceea omorâți.

SOCIETĂȚI SECRETE CU CARACTER POLITIC

Carbonari

Există numeroase legende referitoare la originea Carbonarilor. Cea mai veche dintre acestea pare a fi următoarea: în timpul tulburărilor care au izbucnit în Scoția, în vremea reginei Isabela, foarte mulți oameni își căutau refugiul în pădure pentru a scăpa de tiranie. El se ocupau de fabricarea mangalului și sub pretextul că își vindeau marfa, veneau în sate unde își contactau partizanii și puneau împreună la cale noi planuri de hărțuire a puterii. Aveau parole și semne de recunoaștere între ei. Locuiau în pădure, în cabane de formă alungită și se conduceau după propriile lor legi. Scoția nu a avut niciodată de a face cu carbonarismul, în ciuda legendei de mai sus. Se cunoaște cu precizie că în Italia s-a manifestat pentru prima oară la lumina zilei carbonarismul politic («Carbonaria») în 1814. Maghella, ministrul napolitan al poliției sub domnia lui Murat, visa la o Italie liberală, independentă și unită; în acest scop el a organizat această importantă societate secretă, care în scurt timp va deveni o adevărată putere politică ce va da mult de furcă Burbonilor din Neapole cât și trupelor austriece. Dar societatea secretă inițială, care se pretindea legendar înființată de Sfântul Theobald, a fost introdusă la Neapole într-o vreme dificil de consemnat.

Ea poate avea o datare mai veche, de origine franceză, cum de altfel se pare că o atestă tradiția care face din regele Francisc I-ul un inițiat, apoi un protector al masoneriei forestiere, un fel de confrerie a muncitorilor forestieri. Se coboară astfel originea

carbonarismului până la societatea «Tăietorilor de lemne» ce exista la începutul Restaurației sub o formă inofensivă, dar care în scurt timp va fi proscrisă ca redutabilele Ventes.

«Tăietorii de lemne» alcătuiau o asociație forestieră, care cu timpul a sfârșit prin a deveni pretext de divertisment pentru multe persoane străine, ce nu aveau de a face cu meseria de forestier. Există un ritual editat la Paris în 1788 și dedicat «Bunilor veri tăietori din pădurea Regelui» care oferă detalii interesante relativ la ceremoniile de inițiere ce aveau loc ziua, într-un luminiș. În partea de răsărit a luminișului era dispus un trunchi de stejar ce servea ca scaun președintelui, Maestrul-Tată. În fața acestuia se afla o buturugă mare de stejar, lângă care o bardă cu două tăișuri, unul de fier și celălalt din lemn. În partea de apus, se aflau alte două trunchiuri de stejar, la nord o cantitate oarecare de trunchiuri de stejar lipsite de crengi, număr corespunzător anilor ce-i avea cel ce urma să fie admis în asociație. La sud și nord se așezau tot atâtea legături de vreascuri câți tăietori de lemne erau.

Candidatul trecea succesiv prin interiorul a patru cabane orientate spre răsărit, unde trebuia să suporte o serie de farse puse la cale de viitorii lui tovarăși.

Dar carbonarismul politic va parveni în Franța venind din Italia. El a a fost adus la Paris în 1820 de către doi tineri francezi ce fuseseră inițiați la Neapole. La data de 1 Mai 1821 în casa de pe strada Copeau (azi Lacepede) va lua naștere Carboneria franceză, care amestecându-i pe republicani cu bonapartiști, va declanșa conflictul cu poliția franceză a Restaurației și apoi a Monarhiei din iulie. Numeroși mari oameni din acea vreme au fost membri ai acestei societăți secrete, cum ar fi: La Fayette, Victor Cousin, Augustin Thierry, pictorul Ary Scheffer etc.

Carbonarismul francez a fost o transplantare a societății secrete italiene, cu deosebirea că i s-au adăugat tot felul de elemente heteroclite, efectuându-se o osmoză între carbonarism și masonerie.

Carbonarismul avea șase grade: Ucenic, Văr Bun, Maestru Văr-Bun, Mare Ales al Marelui Maestru și, Mare Ales Bun văr și Mare Maestru Bun Văr.

Întrebările ce se puneau candidatului la admiterea sa într-o loje de carbonari erau următoarele:

- Îţi cunoşti tatăl?

(Cel întrebat privea cerul)

- Dar mama?

(Priveşte pământul)

- Dar nasul tău?

(Priveşte umărul drept)

- Naşa ta?

(Priveşte umărul stâng)

- Trunchiul de arbore?

(Îşi privea corpul)

- Rădăcinile?

(Privea picioarele)

- Ramurile?

(Privea braţele)

- Care sunt cele zece ramuri ale arborelui?

(Arată cele zece degete)

- Frunzişul arborelui?

(Duce mâna la păr)

- Arborele cel mai înalt?

(Ridică mâna deasupra capului)

- Arborele furcă?

(Arată două degete în formă de V)

- Arborele tălat?

(Îşi îndoieşte piciorul drept)

- Arborele încrucişat?

(Îşi încrucişează picioarele)

În principiu Loja carbonarilor - denumită Vente (în italiană Vendita) îşi ţinea reuniunile în pădure, într-un luminiş sau într-o încăpere ai cărei pereţi erau acoperiţi cu lambriuri din lemn, de formă pătrată. La una din extremităţi Maestrul lojii şedea aşezat pe o buturugă necojită, având pe el un cearceaf de mătase iar în faţă o găleată cu apă, sare, un crucifix, bastoane de lemn, frunze de arbore, un foc aprins, pământ, o creangă de măceş, un mosorel cu aţă, trei panglici de culoare albastră, roşie şi neagră. Atunci când circumstanţele o permiteau, carbonarii francezi se

îmbrăcau peste costumul de oraş cu accesorii împrumutate de la masonerie dar adaptate la obiceiurile pădurii: un şorţ din piele tăbăcit de culoare roşie, un cordon larg din frunze uscate purtat pe după umăr de la dreapta la stânga, ca o eşarfă, de care atârna o bucată de merişor, la butonieră o frunză uscată, tivită cu verde, de care era atârnat un mic fluier din merişor şi o bardă minusculă.

Conspiratorii dispuneau de semne de recunoaştere secrete, iar organizarea era făcută pe celule, care nu trebuiau să depăşească 20 de membri fiecare. Se urmărea să se facă din carbonar un instrument orb şi fanatic în mâinile şefilor. O Înaltă Vendita din Neapole dispunea de două registre: Cartea de Aur (ce conţinea arhivele şi regulamentele Ordinului) şi Cartea Neagră (în care figurau numele celor expulzaţi din Ordin).

Au existat societăţi secrete politice derivate din carbonari. Astfel, în aprilie 1834, Giuseppe Mazzini (1805-1872) a adunat la Berna o serie de refugiaţi politici din diverse ţări pentru a forma o mare societate revoluţionară internaţională denumită «Tânăra Europă». Aceasta dispunea de ramificaţii autonome în toate ţările europene aflate sub jugul absolutismului sau dominaţie străină. Cea mai celebră ramură a carbonarismului a fost «Tânăra Italie», societate secretă ce va juca un rol important în unificarea Italiei, drapelul său fiind preluat de Italia modernă.

Jurământul de iniţiere în lojile carbonarilor, era următorul: «Jur să mă consacru în întregime şi să fac din Italia o naţiune liberă, independentă, republicană şi să contribui din toate mijloacele de care dispun, prin viu grai, scris şi fapte la educarea fraţilor mei italieni în sensul scopurilor «Tinerii Italii». Jur şi dacă îmi calc jurământul să cadă pe capul meu mânia lui Dumnezeu, blestemul oamenilor şi infamia trădătorilor ce şi-au călcat cuvântul, dacă voi trăda vreodată o parte din jurământul meu».

Semnele de recunoaştere erau foarte simple: o foaie de hârtie tăiată într-un anume fel şi o strângere de mână într-un mod special.

Societăţi secrete europene derivate din carbonari

Templierii polonezi

Societate secretă fondată la Varşovia în 1822 pentru a restaura independenţa Poloniei. Mişcarea a fost zdrobită de represiunea din 1830, iar «Tânăra Polonie», ramură a «Tinerei Europe» avea ca emblemă o frunză de iederă.

Tânăra Germanie

Îşi are contribuţia şi amestecul în acţiunile liberale naţionaliste din 1848.

Societatea Drepturilor Omului

Ramura franceză a carbonarilor, care în 1833 l-a răsturnat pe Ludovic-Filip. Avea ca şefi pe Auguste Blanqui, Armand Barbes şi pe tipograful Martin Bernard. S-a presupus amestecul carbonarilor în complotul împotriva lui Napoleon al III-lea.

Novicele, după ce depunea jurământul, primea ordinul să aibe la îndemână în orice clipă o armă cu cartuşe, fiind instruit asupra conduitei sale în caz de arestare şi modul în care să caute noi membri.

«Mâna neagră»

«Uniunea sau moartea» supranumită în public «Mâna neagră» a fost o organizaţie secretă teroristă bosniacă care îşi propusese să suprime pe toţi aceia ce se opuneau creării unui mare stat iugoslav.

Mâna neagră era în strânsă legătură cu «Narodna Odbrana» organizaţie cu paravan cultural, care era furnizoarea de bombe de provenienţă sârbească şi revolvere belgiene pentru

săvârșirea de atentate. Narodna Odbrana era o organizație culturală, ce propovăduia o Serbie Mare, care nu se prezenta în public ca revoluționară, dar servea drept acoperire pentru agenții organizații secrete teroriste «Mâna neagră».

Șeful asociației[1] Uniunea sau moartea» era colonelul Dimitrievici cunoscut sub numele de Apis, directorul serviciilor de informații ale armatei sârbe. Colonelul Dimitrievici nu era un amator în materie de atentate și își atrăsese merite deosebite datorită activității complotiste depuse. Astfel el își primise tresele gradului de colonel pentru «serviciile aduse dinastiei Karagheorghievici» și anume urcarea pe tron a regelui Petru Karagheorghievici.

Colonelul Dimitrievici a organizat complotul care la 10 iunie 1903 se soldase cu asasinarea reginei Druga și a regelui Alexandru Obrenovici.

Activitatea complotistă condusă de colonelul Dimitrievici viza instituirea unei Serbii, care să cuprindă teritoriile aflate sub administrație austriacă: Slovenia, Bosnia, și Herțegovina. Gruparea complotistă adunase în jurul său câteva mii de ofițeri și studenți exaltați care visau la un Stat al slavilor din Sud. În Bosnia, liederul mișcării era tânărul Vladimir Gothinovici care avea legături cu emigranții ruși Trotky și Lunacersky.

Ceremonialul de inițiere era următorul: candidatul era introdus de către cel care îl recomanda într-o încăpere în mijlocul căreia se afla o masă acoperită cu o pânză neagră, luminată de o lumânare. Un pumnal și un revolver se aflau așezate de masă. Se deschidea ușa și intra trimisul Comitetului Central îmbrăcat cu o robă neagră și glugă; el aștepta nemișcat și mut. În fața lui candidatul depunea jurământul repetând cuvânt cu cuvânt cele spuse de trimis.

Jurământ prestat la inițierea în «Mâna Neagră»

Eu aderent în această zi la Organizația Uniunea sau Moartea (numele adevărat al Mâinii Negre) jur pe soarele care mă încălzește, pe pământul care mă hrănește, în fața lui

---

[1] Jacques de Launay: Istoria secretă, Ed. Științifică, București, 1970, p. 22.

Dumnezeu, pe sângele părinților mei, pe moartea mea și pe viața mea, că mă voi conforma fidel începând din această clipă și până la moarte regulamentelor acestei organizații și voi fi gata la sacrificii ce mi se vor cere. Jur în fața lui Dumnezeu pe onoarea și pe viața mea că voi duce cu mine în mormânt toate secretele acestei organizații. Puternicul Dzeu și tovarășii mei din această organizație să facă să treacă peste mine judecata lor dacă eu voi rupe sau călca acest jurământ».

Era apoi îmbrățișat și trimisul se retrăgea. Candidatul semna foaia de hârtie cu jurământul scris și primea numărul matricol, ce nu-l mai părăsea niciodată.

În ziua de 28 iunie 1914 arhiducele moștenitor al Austriei Franz Ferdinand însoțit de soția sa, A.S. ducesa Sofia Chotek se întorcea de la manevrele din Bosnia și efectua o vizită oficială la Sarajevo. Iată descrierea evenimentului în depoziția făcută de mareșalul Potiorek[1]:

«Prințul era îmbrăcat în mare ținută de generalisim, cu pieptul plin de decorații. Alături, soția sa, ducesa de Hohenberg se afla îmbrăcată într-o rochie de culoare deschisă. Erau însoțiți de guvernatorul Bosniei, mareșalul Potiorek.

Moștenitorul tronului era așezat pe bancheta din spatele mașinii în partea stângă; A.S. ducesa se afla în dreapta lui. Contele Harrach era în față lângă șofer. Eram așezat în fața augustei perechi - va declara mai târziu Potiorek. Trecând prin dreptul Băncii Austro-Ungarii, am remarcat în stânga, pe chei, un spațiu gol între șirurile de oameni aliniați. În acel loc se găsea un tânăr brunet, înalt. Chiar în acel moment arătam noua și frumoasa cazarmă a corpului 15. Am auzit o mică detunătură și am văzut zburând în spatele ducesei un mic obiect negru. O secundă după aceea s-a produs o detunătură, comparabilă cu cea a unui pistolet. Obiectul se deplasase atât de încet în spatele ducesei, încât îl putusem urmări cu ochii. Contele Harrach a avut impresia că trecuse un proiectil - după cele relatate chiar de el. Obiectul a căzut pe șosea; atunci s-a auzit detunătura. A.S. ducesa a avut, ca și mine, impresia că era o bombă destinată automobilului, dar care își greșise țintă și nu pricinuise nici un

1) A. Mousset: L'attentat de Serajevo, Paris, 1930, p. 440.

rău. Mersul maşinilor a fost un moment întrerupt, dar a continuat, urmând itinerarul fixat». (Depoziţia lui Potiorek, op. cit. p. 440).

Urmează recepţia dată în cinstea augustilor oaspeţi la sala de onoare a Primăriei. Coloana oficială se pune din nou în mişcare şi traversează oraşul, plin de lume venită să-i vadă pe înalţii oaspeţi. Fapt regretabil, datorită unei neglijenţe inexplicabile, dar cortegiul nu este protejat de nici un cordon de trupe. În momentul când maşinile oficiale fac un viraj către o mică stradă laterală, din mulţime îşi face loc fulgerător un tânăr care trage două focuri de revolver, ţintind pe arhiduce şi pe soţia acestuia. Distanţa mică între agresor şi victime face ca precizia tirului să fie implacabilă: ambii sunt loviţi mortal şi cad într-un lac de sânge pe canapeaua de piele a maşinii.

Mulţimea neliniştită şi indignată de cele întâmplate dă năvală spre ucigaş care deja este prins şi imobilizat de poliţie, luându-i-se arma. Este legitimat şi se constată că este un student bosniac evreu pe nume Gavrilo Prinzip. Escortat la închisoare îl va întâlni aici pe celălalt atentator din aceeaşi dimineaţă pe nume Gabrinovici.

Guvernul de la Viena şi-a pus întrebarea firească: oare guvernul sârb nu are legătură cu atentatele comise asupra familiei imperiale? Imediat magistraţii austro-ungari au deschis o severă anchetă judiciară. Rezultatul nu întârzie: sunt arestaţi şi traduşi în faţa Curţii, douăzeci şi patru de tineri. Acuzaţii sunt supuşi la presiuni pentru a denunţa pe toţi complicii şi mai ales să mărturisească dacă au primit sau nu sprijin din partea autorităţilor sârbe.

Acuzaţii sunt nişte tineri, aproape copii: Prinzip şi Gabrinovici principalii executanţi ai atentatului au 19 ani; Grabez 18 ani, iar ceilalţi inculpaţi au vârste cuprinse între 16 şi 19 ani. Ei aparţin unor familii sărace, sunt debili, aproape bolnavi.

Ancheta a stabilit că lectura unor materiale propagandistice naţionaliste, prost înţelese, i-au orientat spre anarhie. Prinzip şi Grabez se dovedesc în timpul interogatoriilor, care nu au fost făcute cu mănuşi, că sunt mândri de faptele lor şi mai ales că au dat dovadă de îndrăzneală. Cei mai tineri fac declaraţii

contradictorii şi obscure (A. Mousset, op. cit. Stenogramele procesului).

Scopul gestului lor disperat era de a desprinde Bosnia de monarhie. Toţi erau convinşi că mizeria Bosniei se datora numai faptului că Imperiul austro-ungar era dominat de germani şi maghiari.

Cine stătea în spatele atentatorilor? Acuzaţii au recunoscut fără tăgadă că ideea s-a născut între ei, spontan. Conform proiectului iniţial, urma să fie ucis numai guvernatorul Potiorek. Faptul că a avut loc vizita arhiducelui a modificat planul, fiind ales acesta drept ţinta principală.

Jacques de Launay arată: «Atentatul a fost în realitate, opera tineretului bosniac, care nu mai voia să tolereze condiţiile economice şi sociale ce-i erau impuse. Încă din 1908, ideile revoluţionare făceau incontinuu progrese în rândurile tineretului şcolar. Între 1910 şi 1914 se comiseseră în Bosnia cinci atentate contra unor funcţionari austro-ungari. Populaţia bosniacă atribuia dominaţiei germano-maghiare răspunderea relelor de care suferea; tineretul exprima aceste sentimente cu fanatism şi violenţă. După Sarajevo justiţia austro-ungară declanşează urmărirea asociaţiilor de liceeni din întreaga provincie: vor avea loc patru procese, soldate cu condamnări» (op. cit. p. 22). Colonelul Dimitrievici a pus la cale tot mai numeroase atentate, susţinând material cu arme şi bombe artizanale, pe cel ce căuta să grăbească prin teroare înfăptuirea unei Serbii Mari, care să grupeze pe toţi slavii din Sud.

În zilele noastre, una din cauzele conflictului sângeros, soldat cu victime şi distrugeri masive din Iugoslavia, îşi are rădăcinile în aceste idei panslaviste alimentate din exterior.

În 1916 un atentat eşuat întreprins împotriva principelui moştenitor Alexandru va dezvălui autorităţilor anchetatoare duplicitatea colonelului Dimitrievici. Comandantul pieţei de la Salonic - unde se afla reşedinţa curţii regale şi a guvernului sârb şi baza de reorganizare a armatei sârbe - ordonă arestarea ofiţerului trădător sârb, Imputându-i-se un proces răsunător. Atât prietenii cât mai ales duşmanii i-au pus în sarcină cele mai grave şi acuzatoare intenţii, atribuindu-i în final că fusese instigatorul a

vreo zece atentate împotriva țarului Ferdinand al Bulgariei, regelui Constantin al Greciei, împăratului Franz-Joseph și chiar însăși a Kaiserului Wilhelm al II-lea. Din păcate pentru acuzat, nu s-a adus nici-o probă hotărâtoare pentru toate aceste acuzații, probabil mai mult imaginare pentru a i se agrava situația. Drept urmare colonelul Dimitrievici este degradat și condamnat la moarte. Regele Petru al Serbiei, plictisit de tot acest scandal ce avea să degenereze în primul război mondial, a refuzat orice fel de grațiere și în final a fost executat.

Procesul a avut loc la Salonic și cu acest prilej s-a descoperit că maiorul Tankoșici, acela care primise cererile de arme din partea atentatorului Prinzip, îl anunțase pe colonelul Dimitrievici de intențiile tânărului student bosniac, dar colonelul ar fi răspuns: Lasă-i!... S-a întâmplat exact ceea ce Albert Pike scrisese în programul său cu 40 de ani înainte. Evoluția ostilităților primului război mondial este bine cunoscută, trebuie numai de subliniată situația precară a Rusiei. Deși teoretic dispunea de cea mai mare armată din Europa, era în realitate extrem de slab pregătită pentru a face față unui război și mai ales unuia de durată. În 1914 Anglia a promis Rusiei ajutoare în caz de război, dar la începutul ostilităților Anglia a redus imediat sprijinul promis cu 10%. Era clar că Rusia trebuia pusă în primejdie. Pe măsură ce războiul progresa, ajutorul britanic diminua. În vreme ce soldații ruși erau secerați pe front, agenții lui Rotschild pregăteau terenul pentru revoluția din Germania și cea din Rusia care a și izbucnit în 1917. În zilele noastre «Mâna neagră» și-a făcut din nou cunoscută prezența, semn că a existat în clandestinitate în toți acești ani.

Ustașii

Instituirea regatului Iugoslaviei a indignat pe naționaliștii croați, care nu doreau să schimbe dominația austriacă cu cea sârbă. Cel mai fanatic adept al acestei cauze era croatul Ante Pavelici, care dorea să obțină independența Statului croat. În acest scop a înființat o organizație naționalistă denumită «Ustașa».

Cel care intra în această societate secretă, aderentul jura că mai curând va muri decât să dezvăluie secretele încredințate. Urma după aceea un antrenament militar intensiv iar cu prilejul tragerilor, silueta regelui Alexandru al Iugoslaviei servea drept țintă.

Ante Pavelici a primit de la Mussolini și Hitler ajutoare în bani, materiale și arme. În 1934 Ustașii au asasinat la Marsilia pe regele Alexandru și pe ministrul francez Barthou. În 1941 trupele germane au invadat Iugoslavia. Cu sprijinul nazist și fascist Ante Pavelici a devenit dictatorul Croației. Unități ustale au participat în războiul antisovietic evidențiindu-se prin cruzime.

În 1945 Pavelici a reușit să se refugieze în Argentina, unde i s-a pierdut urma.

Brigăzile Roșii

Faimoasa organizație teroristă secretă italiană intitulată «Brigăzile Roșii» - Brigatte Rosse - și-a depășit la scurt timp după înființare granițele, colaborând cu alte organizații teroriste internaționale, cum ar fi I.R.A. sau E.T.A. ca să nu mai vorbim de teroriști individuali, cum ar fi «Șacalul».

Principalul scop al organizației este să submineze structurile statale, deschizând drumul «revoluției universale a proletariatului». Unul dintre inițiatorii ei, Renato Curcio (n. 1945), după ce condusese un grup intelectual de stânga, dedicat studierii lui Marx, Mao Tedung și Che Guevara, la Universitatea din Trento, s-a stabilit în 1969 la Milano. Aici, Curcio împreună cu soția sa, Margherita Cagol, o femeie cu psihic labil și exaltată, au inaugurat activitatea Brigăzilor în 1970, prin atentate cu bombe în spații publice. Din 1971 au început răpirile de persoane și din 1974, asasinatele.

Organizația, compusă din circa 500 de membri activi permanenți și aproximativ 1000 de partizani și simpatizanți acționând sporadic și alte câteva mii de suporteri cu aparență de cetățeni obișnuiți, asigurau hrana, adăposturile, căile de comunicare, armele și informațiile privind acțiunile poliției.

Organizaţia a fost în mare parte anihilată pe la sfârşitul anului 1980.

Brigăzile Roşii au fost fondate de Curcio şi Maurizio Ferrari, avându-l ca şef pe Mario Moretti, 35 ani. Cel mai spectaculos act al acestei societăţi secrete a fost răpirea lui Aldo Moro, lider al Partidului Democratic Creştin. În ziua de joi 16 martie 1978 automobilul cu care mergea Aldo Moro pe când trecea prin cartierul Camilluccia din Roma a fost interceptat de membrii Brigăzilor Roşii, Aldo Moro răpit şi cei cinci agenţi însărcinaţi cu securitatea sa, asasinaţi. Luat în captivitate, Aldo Moro a fost la rândul lui asasinat, la aceasta luând parte şi Mario Moretti.

Eteria

În 1780, scriitorul grec de origine română, Righas, a înfiinţat societatea secretă «Eteria», «Uniunea amicală», nume de tristă amintire pentru români.

În privinţa înfiinţării Eteriei sunt mai multe ipoteze. După unii autori ar fi fost înfiinţată la Odessa în 1814 de un emigrant grec Xanthos de Patmos, care era franc-mason şi care a organizat şi ritualul inspirându-se după cel al Franc-Masoneriei. După alţi autori ar fi fost organizată la Viena de prinţul Alexandru Ipsilante şi de câţiva tineri greci rezidenţi în acel oraş.

Conform altor păreri la originea Eteriei a stat un nucleu de greci cultivaţi, printre care figura Capo d'Istria secretarul particular al Ţarului Rusiei şi prinţul Alexandru Ipsilante, toţi membri ai lui Filomuse, care văzând că nu puteau realiza nimic util în domeniul politic cu o societate concepută sub această formă, s-au inspirat din Tugendbund-ul german pentru a forma Eteria. Gradele erau în număr de 5:

1. *Adepţii*, care depuneau jurământ secret şi fidelitate fără a fi iniţiaţi despre scopul real al societăţii.

2. *Bacalaureaţii* cărora li se spunea că eliberarea Greciei va fi obţinută numai prin revoluţie.

3. *Preoţii din Eleusis* care erau ţinuţi la curent cu progresul mişcării;

4. *Prelaţii* care primeau informaţii confidenţiale şi erau însărcinaţi cu supravegherea provinciilor;

5. *Marea arcă*, care exercita puterea supremă, consiliu compus din 12 membri ce se alegeau între ei.

Heckethorn în «Secret Societies» indică existenţa a 7 grade: frate, ucenic, preot de Eleusis, Pastor, Prelat, Iniţiat, Suprem Iniţiat. Ultimele două aveau un caracter militar, fiind destinate celor ce serveau în armată.

Desfăşurând o amplă acţiune propagandistică şi politică, ce s-a bucurat de concursul cercurilor greceşti, vieneze, între care şi al fraţilor Poulios, aromâni ca şi el, grecizaţi, al lui Emil Gaudin, reprezentantul revoluţionarilor francezi, Hortolan, negustor iacobin şi Tumanitu, un negustor influent şi misterios al vremii.

Proiectul lui Righas viza o renaştere a Greciei sub chipul Marii Elade care s-ar fi suprapus pe teritoriul european al Imperiului Otoman, cuprinzând bineînţeles şi Ţările Române. Proiectul era însoţit de o serie de hărţi tipărite la Viena, ca şi întreaga lucrare de altfel, cu sprijinul material al celor menţionaţi mai sus.

Armata eteristă s-a comportat pe teritorlul ţărilor româneşti ca o adevărată armată de ocupaţie, dedându-se la jafuri şi distrugeri, făcând ca în cele din urmă proiectele neoelene să aibă un sfârşit tragic pe pământul românesc. Ideile promovate de Righas şi-au găsit ecou în peninsula greacă, unde localnicii au purtat un război victorios pentru eliberarea ţării lor.

Righas nu a apucat să-şi vadă visul cu ochii, căci activitatea revoluţionară dusă de el a fost considerată deosebit de primejdioasă de Imperiul Otoman şi drept urmare în 1798 este arestat şi executat.

Un alt grec, Nicolas Scufos din Arta, a înfiinţat la Odessa o societate secretă denumită tot «Eteria». Istoricii nu au reuşit să stabilească legăturile acesteia cu «Eteria» lui Righas sau dacă este vorba de una şi aceeaşi societate secretă. L. Vranoussis, cercetător al trecutului Eteriei lui Righas, nu a reuşit să dezlege misterul acesteia. Afirmă doar că emblema folosită de acesta pentru un steag era «măciuca lui Hercule», semn de inspiraţie masonică. Referitor la legăturile acestei societăţi cu cele similare

din Apusul Europei, Scufos face următoarele considerații: «și în vremea lui Righas, și mai înainte (după cum s-a întâmplat și mai târziu) se semnalează existența unei «mișcări eteriste» grecești ca o ramură sau o imitație a altor societăți secrete din Europa. Este epoca în care «confraternitățile» joacă un rol important în mișcarea Franc-Masonă internațională, propovăduind un larg spirit umanitar. Foarte repede se formează și se cultivă o ideologie liberă - de obicei diferită de la o țară la alta - afirmând idealuri morale, spirituale și politice, reclamând necesitatea unor reforme, ca și idealuri patriotice vizând eliberarea națională. Puțin mai târziu, aceste curente de idei se vor materializa și în comploturi revoluționare. Din această mișcare vor lua naștere mai apoi (puțin după 1800), în Italia, organizațiile revoluționare ale «carbonarilor» și ramificațiile lor, în timp ce mișcarea eteristă greacă - după asociațiile cu societățile masonice cu diferitele lor denumiri («Alexandros», «Phoenix», «Athena», «Hotel de limba greacă» și multe altele), asociații secrete sau cu oarecare apartenență legală (invocându-se preocupări literare, educative, umanitare etc.) se va transforma într-o adevărată organizație patriotică secretă care va pregăti lupta în 1821, binecunoscuta «Filiki Eteria» (Asociația Prietenilor) sau «Eteria» (înființată în 1814)

Aceste societăți secrete au pregătit terenul revoluționarilor de la 1848 din țările Europei de est și Peninsula Balcanică. În ceea ce privește «Eteria» cu efect pozitiv pentru grecii din Elada, a însemnat pentru țara noastră o tragedie, lăsând în urmă după 1821 o societate sleită de jafuri și atrocități, dezorganizată și sărăcită[1].

Printre altele, a avut ca urmare asasinarea mișelească a lui Tudor Vladimirescu. Iată în descrierea lui Nicolae Iorga (Istoria Românilor p. 376-377) cum a decurs lucrurile.

Tudor avusese o înțelegere cu eteriștii ca armata grecească a lui Constantin Ipsilanti, să nu se stabilească în Țara Românească, înțelegere pe care Ipsilanti a încălcat-o. Tudor după datinile revoluționare răspândea proclamații în care vorbea de suferințele săracilor, de apăsarea oamenilor celor răi și punea

1) Paul Ștefănescu: Francomasoneria, vol. I, Ed. All, 1996.

laolaltă între aceşti apăsători ai ţării pe greci ca şi pe boierii din ţară, înţeleşi cu dânşii (N. Iorga, Istoria Românilor, Vălenii de Munte, 1926, p. 375). Jafurile armatei eteriste răspândeau groaza printre localnici. «Decepţiunea lui Tudor era mare, scrie Ion Ghica, în loc de a-şi vedea ţara liberă de fanarioţi şi de ciocoi, o vede pradă tâlharilor şi jafurilor zavergiilor» (Ion Ghica, Scrisori către Vasile Alecsandri). Era o nepotrivire de concepţie între vederile lui Tudor şi cele ale lui Ipsilante. Tudor considera aliaţi atât pe Ipsilante cât şi Eteria în lupta comună împotriva turcilor, fiecare luptând însă pentru cauza sa. Acesta însă nu era dispus să-l trateze pe Tudor decât ca pe un subaltern. Analizând lupta pandurilor din1821 se spune: cauza grecilor nefiind cauza sa, el nu a admis nimic comun între cauza grecilor şi cea a romanilor» (K. Marx). Credinţa că pandurii vor îngroşa, după ce vor rămâne fără conducător, rândurile eteriştilor a determinat pe Ipsilante să hotărască moartea lui Tudor. Lângă Goleşti câţiva dintre comandanţii pandurilor - îndeosebi dintre străini, ajutorii lui din căpeteniile sârbeşti adăpostiţi pe la noi Prodan şi Macedonschi, înţeleşi cu grecii lui Ipsilanti, l-au prins pe Tudor şi l-au predat eteriştilor.

Peste câteva zile acela care-şi zisese Domnul Tudor şi întrupase nădejdile drepte ale ţării, pieri într-o noapte, ciopârţit de iatagane în marginea Târgoviştei. Trupul său a fost zvârlit într-o fântână părăsită de unde nu i-au scos niciodată oasele (N. Iorga op. cit. p. 376-377).

Societăţile secrete irlandeze

După încercările infructuoase ale regelui Angliei Henric al VIII-lea de a-şi extinde dominaţia engleză şi asupra Irlandei, patrioţii desemnaţi sub numele de Wood Kerne încep să întreprindă o activitate de gherilă continuă împotriva autorităţilor britanice. Practic iau naştere o mulţime de societăţi secrete, care începând cu sfârşitul secolului al XVIII-lea capătă un caracter regulat.

Whiteboys

Activitatea acestei societăţi secrete a început în 1761 şi a continuat mult timp în Irlanda. Sub acest nume erau desemnaţi răufăcătorii agricoli.

Din timpul lui Henric al VIII-lea în urma tentativelor sale de a subjuga Irlanda, guvernul englez s-a izbit constant de elemente ireductibile ale populaţiei, care ducea o luptă subterană împotriva contropitorului.

În epoca elisabetiană şi până la mijlocul sec. al XVIII-lea aceşti rebeli purtau numele de «Wood Kerne» iar după restauraţie au fost denumiţi «Tories» sau «Rapparus», tory desemnând în limba irlandeză «hoţ».

Prima societate irlandeză având caracter ilegal a fost «Whiteboys», Ea a luat naştere în comitatul Tipperay în 1761 primindu-şi numele de la cămăşile pe care membrii săi le purtau cu prilejul adunărilor. Principalul obiectiv urmărit era diminuarea impozitelor.

Defenders

«Mişcarea Whiteboys din sudul Irlandei a fost contemporană cu două mişcări agrariene din Ulster, care au fost independente. Prima mişcare a fost «Oak Boy» (Copiii stejarului), care a constituit o revoltă dusă împotriva muncii forţate efectuate pe drumurile publice. Cea de a doua, «Hearts of Steel» (Inimi de oţel) a izbucnit în 1770 lângă Belfast. Ambele revolte au fost înăbuşite de armata engleză.

În secolul al XVIII-lea a apărut în Comitatul Armagh o societate protestantă denumită «Peep-of-Day Boys» (Copiii dimineţii) care a stat la originea societăţii Orangiste. Ei luptau împotriva catolicilor pentru a-l determina să părăsească ţara. Ca măsură de apărare, catolicii au înfiinţat în 1785, societatea «Defenders», care a durat până în 1800.

Societatea Orangistă

A fost înființată la jumătatea lunii septembrie 1795 la Armagh și în 1797 la Dublin. Inițial a împrumutat o parte din simboluri și ritualuri din masonerie. Ofițerii unei loji erau: maestrul, secretarul, trezorierul și membrii comitetului. La intrare se depunea un jurământ, după care noului primit i se încredințau cuvintele secrete de recunoaștere. Inițial au existat doar două grade: Orange și Marksman (purtător de semn de recunoaștere). Pe aceste două grade s-au grefat Lojile Negre, ce vor constitui aripa cea mai intransigentă a Ordinului. Ele constituiau un ghimpe în flancul Bisericii catolice. Lojile își alegeau maestrul și toți aceștia laolaltă alegeau pe Marele Maestru și pe ceilalți Mari Ofițeri. Ritualul oficial a fost făcut în 1835. Ceremonialul consta pentru cele două grade, orange și purpuriu, în citirea de către capelan a unor pasaje din Biblie și o prelegere adresată candidatului de Maestru. Nu se depunea jurământ ca în cazul altor societăți secrete. Candidatul era invitat să declare la primirea în primul grad următoarele: «În deplin acord și cu voința mea, solicit admiterea în loiala această Instituție». Cu prilejul primirii în gradul doi, formula era următoarea: «Cu acordul meu și libera voință doresc să fiu promovat în ordinul de purpură din loiala noastră instituție».

Gradul de purpură era considerat drept o mare recompensă ce se acorda pentru servicii loiale, iar membrii Marii Loji erau obligați să-l aibe.

În 1835 numărul orangiștilor irlandezi era estimat la circa 200.000 ce erau cuprinși în 1600 loji în funcțiune. Orangismul s-a răspândit apoi în întreaga Anglie, în 1808 la Manchester și în 1819-1820 existau două loji la Londra.

Fenians sau Fraternitatea Republicană Irlandeză

A luat naștere la 17 martie 1858 fiind înființată de James Stephens și T.C. Lubyla Ulster. Era condusă de Stephens ce avea în subordine patru viceorganizatori. Dispunea de ramuri în

Statele Unite şi Canada. Mai avea şi o ramură feminină. Urmărea eliberarea prin mijloace violente a Irlandei de sub dominaţia britanică.

În 1899, Arthur Griffith, un galez rezident la Dublin, a fondat un ziar cu titlul «The United Irishman» în care ducea o susţinută luptă împotriva partidului naţionalist parlamentar şi preconiza o politică de rezistenţă pasivă, fapt care făcea împotriva pentru Anglia administrarea Irlandei. Astfel a luat naştere «Sinn Fein» (Noi înşine). El şi-a văzut politica adaptată de I.R.B. şi Clan-na-Gael. Rebeliunea irlandeză din săptămâna paştilor a anului 1916 a fost opera IRB-ului sau Armata Republicană Irlandeză (I.R.A.) Sinn Fein a abandonat politica de rezistenţă pasivă şi a aderat la I.R.B. Visa la o recunoaştere a Irlandei de Nord de către naţiunile străine şi să fie considerată ca o republică independentă. Scopul urma să fie atins de Sinn Fein arlpa politică a I.R.A. Irlandezii sfârşesc prin a obliga guvernul englez să cedeze; se ştie că acţiunea insurgenţilor după răscoala din 1821 s-a terminat prin crearea Statului liber al Irlandei, devenit actuala Republică independentă.

Ciocnirile între I.R.A. şi Marea Britanie continuă şi în zilele noastre.

Irlandezii Uniţi

Societatea «Irlandezilor Uniţi» (United Irismen) a fost creată la Belfast (Irlanda de Nord) în 14 octombrie 1791 de Theobald Wolfe Tone, avocat protestant. La ideile sale a aderat Samuel Neilson, din Belfast. Iniţial nu a fost o societate secretă, urmărind următoarele scopuri:

1. Reforma sistemului parlamentar;
2. Emanciparea catolică;
3. Separarea Bisericii irlandeze de Stat;
4. Suspendarea pensiilor bazate pe regimul concordatelor.

Structura societăţii era piramidală, baza fiind un mare număr de mici societăţi locale. Era o organizaţie democratică, guvernată de o oligarhie autocratică.

Ulterior scopurile societății s-au modificat, constând de acuma în eliberarea Irlandei de sub dominația Marii Britanii, contând pe sprijinul nemijlocit al Franței.

«Irlandezii catolici, rămași «iacobiți» înfocați (adică partizani ai dinastiei Stuart, detronată în 1688) priveau Franța cu simpatie de când Ludovic al XIV-lea susținuse cauza «Pretendentului». United Irishmens au fost influențați de Războiul pentru Independență al Statelor Unite, după aceea de ideologia Revoluției franceze»[1].

Când doi membri ai societății secrete se întâlneau pe stradă, se îndeplinea următorul procedeu: primul pronunța prima literă a cuvântului UNITED iar al doilea continua cu următoarea, și tot așa, până la sfârșitul cuvântului. Urmau apoi întrebările:

Întrebare: Sunteți drept?

Răspuns: Da, sunt.

Î. Drept ca...?

R. Drept ca bradul.

Î. Cum crește bradul?

R. În adevăr, în lealitate, în unitate și în libertate.

Î. Ce aveți în mână?

R. O ramură verde.

Î. Unde a răsărit?

R. În America.

Î. Unde a înflorit?

R. În Franța.

Î. Unde o veți înfige?

R. În coroana Marii Britanii.

Centrul mișcării se afla la Ulster, unde dispunea de o armată de 100.000 oameni.

«În 1796, societatea trimite un delegat, pe lordul Edward Fitz-Gerald, să trateze cu Directoratul francez pentru a sprijini mișcarea. Se organizează chiar o flotă franceză pentru a transporta armata condusă de generalul Hoche, dar o furtună extrem de puternică abate vasele din drum și forțează expediția să debarce într-un punct de pe coastă unde nu era așteptată.Ca atare francezii sunt nevoiți să se reîmbarce în grabă, iar cei

1) Serge Hutin: Societățile Secrete, Editura de Vest Timișoara, 1991.

100.000 de oameni adunați în Ulster se împrăștie fără să fi dat vreo luptă» (op. cit.).

Ribbonmenii

Societatea secretă irlandeză a văzut lumina zilei în primii ani ai secolului al XIX-lea, fiind considerați succesorii Defenders-ilor (1803). Era o organizație agrariană, amestecată cu elemente politice.

Ribbonmenii (Bărbații cu panglici), catolici se confruntau cu Societatea Orangistă, protestantă și credincioasă coroanei Angliei. În zilele noastre, în ciuda independenței acordate Republicii Irlanda, între Anglia și Irlanda persistă o animozitate din cauza împărțirii Ulsterului. O societate secretă Armată Republicană Irlandeză (Irish Republican Army) sau I.R.A. dorește să realizeze alipirea prin violență.

În acest scop sunt puse la cale atentate în întreaga Anglie, mai cu seamă la Londra. Guvernul irlandez, deși partizan al unirii, condamnă și acuză aceste acte de violență. La rândul lor, orangiștii continuă mișcarea proenglezã și anticatolică.

Sinn Fein

La sfârșitul secolului al XIX-lea a luat ființă societatea secretă cunoscută sub numele de «Sinn Fein» (Noi singuri) care va deveni aripa politică a I.R.A. Sunt puse la cale o serie de atentate, în special pe teritoriul britanic, care se soldează cu numeroase victime din partea populației. Inițial Sinn Fein a fost partizan al rezistenței pasive, dar mai apoi a fost obligat de împrejurări să declanșeze insurecția, caracterizată prin lupte de stradă și mai ales atentate cu bombe plasate în locuri publice.

Grupări subversive în Rusia țaristă

Una dintre cele mai vechi societăți secrete rusești a fost cea a «Slavilor Uniți», formată din tineri ofițeri ruși, care în 1814-1815 făceau parte din armata rusă a Franței și s-au întors acasă cu

vederi liberale. Ea pregătea planurile unei răscoale ce va izbucni în 1825 în luna decembrie, de unde şi numele de Decembrişti dat conjuraţilor. Aceştia urmăreau să-l oblige pe Ţarul Nicolae I-ul să promulge o nouă constituţie. Poetul Puşchin făcea parte din conjuraţie şi datorită unui accident nu a putut lua parte la revoluţie. Complotul a eşuat şi au fost pronunţate 36 de condamnări la moarte dintre care doar 5 efectuate şi 130 la închisoare sau deportare.

Pe măsură ce se avansa către secolul al XIX-lea, mişcările revoluţionare clandestine se axau tot mai mult pe activităţi subversive. Terorismul va deveni o armă sistematică şi oarbă pe care Turgheniev o va denumi «nihilism». Nihiliştii se recrutau din rândul tinerilor intelectuali şi chiar din aristocraţie, tineri ce se întorceau de la studii din străinătate - mai cu seamă Franţa. Atentatul din duminica de 13 martie 1881 ce se va solda cu uciderea Ţarului Alexandru al II-lea, a fost organizat de fiica guvernatorului oraşului Sant-Petersburg, pe nume Sofia Peronskaia.

Un iluminat fanatic, pe nume Netchaiev, a organizat o societate secretă denumită «Răzbunarea Poporului», după care oamenii se împărţeau în 6 clase sociale: prima (a exploatatorilor), care trebuia imediat distrusă şi membrii ei ucişi; ordinea socială distrusă fără milă şi ceea ce va rezista va fi bun.

Se mai menţionează existenţa a două societăţi secrete: Zemlia şi Valia (Pământ şi Libertate), existentă prin anii 1877-1878 şi Norodnaia Volia (Voinţa Poporului). Acestea aveau ca obiectiv următoarele:[1]

1. Eliberarea tovarăşilor arestaţi;
2. Apărarea împotriva arbitrarului impus de guvern;
3. Apărarea contra trădătorilor.

Programul consta în suprimarea membrilor guvernului consideraţi a fi cei mai primejdioşi, apărarea împotriva spionajului dus contra organizaţiei de poliţia politică, pedepsirea actelor de violenţă comise de guvern şi administraţie, compromiterea prestigiului guvernamental pentru a întări spiritul revoluţionar al poporului pentru cauza sa şi în final formarea de cadre capabile

1) L. Bernstein: Le terorisme en Rusie, Ed. Stock 1910.

şi obişnuite cu lupta subversivă. În final se urmărea provocarea unei revoluţii în Rusia. Lupta teroristă a început în 1878 printr-un foc de armă tras de Vera Zassulitsci asupra generalului Trepoff. Urmează atentatul de la 12 martie 1881 când Ţarul Alexandru al II-lea este ucis. Narodnaia Valia a sucombat în 1884 şi în 1901 s-a constituit un nou partid al socialiştilor revoluţionari, fideli ideilor lui Narodnaia Valia.

V.I. Lenin (Vladimir Ilici Ulianov) născut la Ulianovsk (1870-1924) a fost unul din continuatorii partidului socialist, devenit Partidul comunist bolşevic, care împreună cu Plehanov Gheorghe Valentinovici (1856-1918) teoretician al socialismului; Bucharin, Nicolai Ivanovici, născut la Moscova (1888-1938), teoretician al comunismului, Zinoviev, Grigori Ieveseiovici Apfelbaum (1883-1936), politician comunist şi Troţki Lev Davidovici Bronstein, născut la Ianovka (1879-1940) colaborator apropiat al lui Lenin, au condus lupta revoluţionară, având la început aspectul unei societăţi secrete transformate ulterior în Partid, au efectuat revoluţia din 1905 şi din Octombrie 1917, care a însemnat sfârşitul ţarismului şi instaurarea Sovietelor. A urmat înfiinţarea U.R.S.S. conducerea fiind preluată de I.V. Stalin, care şi-a exterminat potenţialii contracandidaţi.

În 1905 a fost înfiinţată organizaţia de extremă dreaptă «Uniunea Poporului Rus» sau «Uniunea Arhanghelului Mihail». În 1912 au apărut grupe de luptă recrutate din mica burghezie, intitulate «Cent-Noirs».

V.I. Lenin a elaborat şi publicat celebrul Manifest al C.C. al P.M.S.D. (b) din Rusia, intitulat «Războiul şi social democraţia din Rusia», publicat la 1 noiembrie 1914 în ziarul bolşevic «Soţial-Democrat» nr. 33 care apărea în Elveţia. El a fost retipărit la Petrograd în februarie 1915 în gazeta ilegală «Proletarski Golos».

Societăţile secrete în China

Societăţile secrete chineze, în ciuda numelui lor foarte poetic şi înflorat, cum ar fi de exemplu «Trei bastoane de tămâie»,

«Norul Alb», «Lotusul Alb» etc. etc. au urmărit dintr-un început scopuri teroriste[1].

Societăţile secrete au exploatat de minune factorii politici, economici şi religioşi şi nu au încetat să se succeadă în aproape toate provinciile Imperiului de Mijloc fiind la originea nemulţumirilor populare. Toţi revoltaţii şi nemulţumiţii exploataţi de tot felul furnizându-le efective. Până la începutul secolului XX, aspiraţiile politice sau economice se amestecau strâmt cu un vag gând de reverii mistice dintre cele mai extraordinare. Aproape toate societăţile secrete politice posedau ca emblemă caracterul YI, ceea ce înseamnă justiţie.

Înlocuirea în 1644 a dinastiei Ming - dinastie naţională - cu cea a invadatorilor manciurieni va declanşa iredentismul în întreaga Chină. Nenumărate societăţi secrete şi-au propus ca obiectiv răsturnarea puterii. Lista acestora este foarte pitorească: Vestele albe; Sabia scurtă; Marea şi Pământul; Crinul de apă; Ye-Lin-Kiao (Crinul Alb); Thien Hoi'h (Familia reginei cerului), devenită mai apoi confreria Thien Ti Hoi'h (Cerul şi Pământul), dar cea mai cunoscută este «Triada» care propaga idei comuniste (egalitarism).

Tsing-Lien-Kiao, ostilă dinastiei manciuriene se presupune că nu ar fi decât Pe-Lin-Kiao reînnoită. Membrii societăţii îl blestemau pe împărat, se abţineau de a consuma carne, a bea vin, a mânca usturoi şi măsline, şi jurau că nu vor divulga nimic, nici chiar părinţilor lor. Se întâlneau noaptea şi proferau imprecaţii teribile.

Toate societăţile secrete chineze nu au un pronunţat caracter politic, deşi ele tind într-o măsură mai mare sau mai mică către aceasta. Nu trebuie uitată existenţa de grupări iniţiatice având ca scop menţinerea unei solidarităţi a meseriilor sau răspândirea unuia sau a altui cult secret. De menţionat că un loc aparte îl reprezintă societăţile secrete deţinătoare a unor tehnici speciale de luptă cu mâna liberă, baston sau armă albă.

Taoismul a suscitat tot felul de practici esoterice, mai ales alchimice. La rândul său budismul a incitat o sumedenie de erezii

---

1) J. Heron Lopper: Les Societes secretes de l'antiquite a nos jours. Ed. Payot, Paris, 1933.

şi secte, cum ar fi de exemplu cea a Lotusului Alb sau Amidismul, fondat în India în sec. I după Christos şi apărut în China în secolul 4. Din această sectă s-au răspândit în secolele XVIII şi XIX, o serie de societăţi secrete, cum ar fi «Cei trei Yang», «Cele 8 Trigrame», «Cele 3 oceane»; «Nouă Palate», «Florile Dragonului», «Cerul Interior», «Biciul din coadă de tigru», etc. etc. Influenţa lor s-a exercitat mai cu seamă asupra «Boxerilor». Un inevitabil iluminism milenarist s-a creat în aceste secte budiste chinezeşti odată cu apariţia viitorului Buddha, Maîtreya, care s-a tradus prin dispariţia mizeriei. Să nu uităm un factor care se neglijează de obicei: influenţa manidreismului (persanul Mani, 216-277), care a constituit un moment foarte important pentru China şi care va reuşi să menţină în sânul ei societăţi secrete până la sfârşitul secolului al XIV-lea şi chiar după aceea. Secta «Norul Ab» ai cărui membri nu se căsătoresc şi refuză să facă copii, a suferit influenţe manicheene. Se poate adăuga secta numită «Vegetarienii - Adoratori ai Diavolului» care a existat sub domnia Împăratului Tché-tsang (1086-1100); această sectă considera moartea ca un mijloc de a salva oamenii de la mizeria vieţii.

În China imperială a avut loc o trecere de la grupările iniţiatice propriu zise la societăţi secrete subversive.

Sub domnia împăratului Kia-King (1800-1820) a apărut societatea secretă Th'ien (Tong) Hanw Hoi'h (Familia reginei cerului), un gen de triadă ce întrunea pe toţi nemulţumiţii ţării. Era predominantă în sudul ţării şi se întindea până în Coreea. În anul 1808 s-a transformat în Th'ien Ti Hol'h «Confreria Cerului şi a Pământului». Mai era cunoscută şi sub numele de «San-ho-hoih, Hong-Kia etc. În 1854 cartierul general era undeva în sud. Ea era condusă de trei persone: Koh, Hiong şi Thl, care exercitau o adevărată dictatură.

Jurământul era următorul: «Jur să nu mai recunosc nici tatăl, nici mama, nici fratele, nici sora, nici soţia şi nici copiii, ci doar Fraternitatea singură. Acolo unde Fraternitatea mă va conduce, o voi urma, inamicul ei fiind şi inamicul meu».

După ce depunea jurământul, neofitul se înţepa la deget cu vârful unui cuţit şi lăsa să cadă trei picături de sânge într-un pahar

plin cu arack; toţi cei prezenţi procedau la fel şi după aceea beau pe rând din pahar.

Regulamentul cuprindea 36 de reguli ce trebuiau urmate cu sfinţenie. Membrii se recunoşteau între ei prin semne, care erau în număr de trei. Fiecare frate avea un sigiliu al societăţii imprimat în culori pe mătase. Acesta avea forma de pentagon, cu cinci virtuţi chinezeşti (John Kesson: The Cross and The Dragon, London, 1854) sau cinci planete pe care se baza ştiinţa astronomică.

Căderea dinastiei mandsuc a fost îndelung pregătită de societăţile secrete. Si Sun Yat-Sen (1866-1925) a ştiut să se folosească de «Triadă» pentru a pregăti instaurarea Republicii. Dar, odată instalaţi, conducătorii republicani şi-au întors simpatia împotriva primejdioaselor societăţi secrete. Represiunea inaugurată sub regimul naţionalist nu a devenit eficace decât odată cu trimful revoluţiei comuniste. Mao Tse Dung a sugrumat în faşe orice rezistenţă clandestină, angajând o operaţie în stil mare împotriva societăţilor secrete. Tribunalele s-au arătat nemiloase pronunţând numeroase condamnări la moarte împotriva iniţiaţilor de tot felul. Societăţile secrete au subzistat la Hong Kong, în Malaiezia, Indonezia şi Statele Unite, acolo unde existau colonii chineze. Capitala societăţilor secrete chineze este în prezent Singapore, oraş ce are o populaţie de circa 80% chinezi. Există confrerii, cluburi etc. şi peste 300 de bande de răufăcători, dintre care unele utilizează ritualuri de iniţiere secrete şi care pot fi considerate pe drept cuvânt ca fiind societăţi secrete.

Societăţile secrete japoneze

Acestea sunt mai puţin cunoscute ca cele din China şi nici-o lucrare europeană nu tratează despre ele. Trebuie să distingem grupări religioase (culte secrete, budiste, taoiste sau shintoiste), asociaţii coorporatiste şi societăţi secrete, ultra-naţionaliste (cum ar fi de exemplu «Dragonul Negru» din Toyama şi «Asociaţia Imperiului Japonez» a generalului Araki) toate foarte active în perioada dintre cele două războaie mondiale şi care au jucat un

rol important în aplicarea ambiţioaselor proiecte de expansiune japoneză, finalizate cu înfrângerea din 1945.

Triada

Este cunoscută după 1787 şi ea s-a manifestat sub diverse nume: Hong men (Poarta); T'ien ti honei sau San ho honei (Societatea cerului şi a Pământului), San tien honei (Societatea celor trei puncte) etc. Se cunosc riturile ei de iniţiere, asemănătoare cu unele aparţinând Franc-Masoneriei.

Tot felul de obiecte sunt utilizate în timpul ceremoniei de iniţiere: sabie, abacă, candelabru cu 7 ramuri, evantai alb, cântar, oglindă, lampă roşie, foarfeci, un pumn de orez etc.

Tema generală a iniţierii este volajul legendar al călugărilor Chao-Lin (vezi tehnica kung-fu) scăpaţi de incendiu de trupele manciuriene şi pe care drumul i-a dus după un mare număr de peripeţii pe câmpul Păcii Universale, loc unde se presupune că a fost fondată fraternitatea Hong. Ultima fază de iniţiere este de a trece în această fabuloasă cetate a salciei, care e simbolizată de o măsură de orez în care sunt plantate steagurile simbolice ale ordinului.

Se pare că această legendă uitilizată cu scopuri politice bine determinate, are o origine simbolică: e vorba de voiajul sufletului după moarte şi cucerirea cetăţii de Saules, sediul Marii Armonii, adică locul ideal unde contrariile se întâlnesc şi se armonizează.

Semnalăm impresionantul ceremonial al depunerii jurământului: degetul neofitului este înţepat cu un ac de argint; sângele cules este amestecat cu sângele unui cocoş decapitat în cursul ceremoniei de iniţiere, cu vin şi cenuşe de la hârtia pe care a fost scris jurământul; băutura e absorbită de iniţiat care astfel vine să comunice cu cele patru regiuni naturale (simbolizate respectiv prin cenuşe, vin, sângele cocoşului şi sângele omului).

Societatea secretă a Triadei dispune de un argou vorbit şi de o limbă secretă scrisă.

Yi-no-k'uvan

Pumnul Concordiei şi al Justiţiei de unde şi porecla de Boxeri dată de britanici membrilor săi sau de Cuţitele Lungi activă în Chan-Toung. Sloganul Boxerilor era: Apără tronul, exterminâ-i pe albi». Înarmaţi ei omorau şi jefuiau. Boxerii constituiau o ramură a faimoasei Triade, o formă de naţionalism în care se amesteca iluminismul cu xenofobia, crezând că posedă reţeta ce le permite invulnerabilitatea. Aveau un curaj fanatic, devotaţi orbeşte scopurilor asociaţiei.

Şedinţele de iniţiere se efectuau în mister la umbra templelor. În cursul reuniunilor nocturne Chen Wu (Dumnezeul magiei) şi Kuanti (Dumnezeul bandelor armate) se manifestau participanţilor. Post, droguri, incantaţii declanşau o isterie generală. Conduşi de taumaturgi goi şi bonzi halucinaţi experţi în magie, Boxerii procedau la şedinţe de hipnotism şi vrăjitorie în cursul cărora adepţii gesticulau, se rostogoleau în praf, urlau cuvinte nearticulate cu spumă la gură cu ochii daţi peste cap din orbite. Copiii, adolescenţii şi tinerele fete care participau la aceste şedinţe dansau dansuri sacre în vreme ce se aruncau unii asupra altora şi se băteau. Ameţeala îi cuprindea pe toţi. Sate întregi scandau incantaţia ucigaşe: Moarte albilor şi creştinilor».

SOCIETĂŢILE SECRETE ÎN ROMÂNIA

Societăţile secrete în România

Societăţile secrete existente în prezent în România sunt în majoritate de sorginte ezoterică, având caracter iniţiatic.

Exceptând Franc-Masoneria, care nu este o societate secretă, ci discretă, şi care funcţionează respectând legile în vigoare, are caracter naţional şi recunoaşte existenţa lui Dumnezeu, contrar aserţiunilor unor denigratori extremişti, restul societăţilor funcţionează într-o stare de semiclandestinitate (mai puţin Ordinul de Malta) sau sub un paravan de circumstanţă.

Sataniştii constituie o asociaţie anticreştină, ce sfidează legile morale şi îşi ţin şedinţele în cimitire, biserici părăsite pe care le profanează sau în locuri pustii, dărâmături de locuinţe vechi etc. Este de sorginte occidentală, din câte cunoaştem, o ţară nordică, sau cel puţin se alimentează cu material propagandistic din această ţară. Şedinţele au un caracter macabru, adorarea lui Dumnezeu fiind înlocuită cu cea a lui Satan. Au loc jertfe de animale şi uneori chiar de copii.

În iunie anul acesta la Dej, judeţul Cluj, sub paravanul unui festival al muzicii rock, s-a încercat unificarea mişcării sataniste din România (Adevărul Nr. 2222/14.07.1997, p. 1).

Considerăm util să reproducem în continuare un articol semnat de Lucian Cristea în România Liberă din 26.07.97.

«Conform rapoartelor S.R.I. curentul satanist a luat o amploare fără precedent în nu mai puţin de 15 judeţe ale ţării, fenomenul contribuind substanţial la creşterea alarmantă a actelor de violenţă, omuciderilor, sinuciderilor şi orgiilor de tot

felul. Cum majoritatea grupărilor sataniste desfăşoară o activitate conspirativă este greu de precizat în momentul de faţă care este numărul sataniştilor din România. Cert este că adepţii sunt recrutaţi, în marea lor majoritate, din rândurile tinerilor, elevi şi studenţi, având vârste cuprinse între 12 şi 25 de ani. Modalităţile de atragere, după cum rezultă dintr-un studiu realizat de cpt. Sorin Ionel Petrescu, se bazează pe exploatarea atitudinilor extravagante, prin propaganda discretă, în special în rândurile fanilor curentelor muzicale cu denumiri precum «Metalica»; Moarte, Gunoi, Viaţă mizeră; Providenţa lui Satan şi a pasionaţilor de ocultism de tarabă. Îndoctrinarea tinerilor se face treptat, prin participarea la diverse activităţi, începând cu ascultarea muzicii hard-rock, consumul de băuturi alcoolice, combinat cu analgezice, droguri, sacrificări de animale şi profanarea de morminte. Pentru a intra în graţiile forţelor malefice şi pentru a dobândi puteri supranaturale, tot mai mulţi adepţi ai lui Satan au ajuns să ucidă cu o cruzime şi o violenţă greu de imaginat. În cele mai multe cazuri, victimele credinţei unor astfel de sadici purtau, fiind mutilate cu cuţitul, însemnele specifice sataniştilor: crucea răsturnată, steaua cu cinci colţuri având două colţuri în partea de sus, numărul Satanei 666, etc.

În judeţul Iaşi, practicile sataniste au atins proporţii îngrijorătoare. Adepţii satanismului se automutilează, agreează libertinajul sexual şi perversiunile. Majoritatea tinerilor atraşi de satanism provin din familii dezorganizate. Numai în oraşul Iaşi, în ultima perioadă au fost identificate alte şapte secte care practică satanismul. La Constanţa, tinerii s-au organizat în grupuri de până la 40 de persoane, participând la tot felul de ritualuri satanice. Unii dintre ei au intrat deja în tagma criminalilor. Cristinel Andronache, Tiberiu şi Horaţiu Pintilie au ucis, într-o manieră bestială, în numele lui Satan, după cum au declarat, doi oameni nevinovaţi; Florentin Tudorache şi-a ucis propria mamă. La Tulcea, sataniştii sunt reprezentaţi de sinucigaşi. În oraşul de la Dunăre, unele şcoli şi licee s-au transformat în adevărate viespare satanice. La Cernavodă un cavou a fost metamorfozat în loc de întâlnire pentru sectanţi. Mai multe cimitire din judeţul Tulcea au fost devastate de satanişti, aceştia cuprinşi de delir,

profanând zeci de morminte. În județul Ialomița 15 persoane s-au dedat la violență, la tulburarea ordinii și liniștii. În Timiș, ritualuri satanice cu practicarea sexului în grup, consum de droguri și alcool, jertfiri de animale. Tot în numele lui Satan, un individ descreierat și-a torturat fosta prietenă, îndemnând-o să se sinucidă. La Zalău-Sălaj manifestări violente, la Târgu-Mureș, liderii grupărilor sataniste îndeamnă la respingerea și nerespectarea normelor morale și sociale».

Bogdan Buriteanu în cadrul aceluiași ziar, menționează următoarele: «Puștanii surprinși în săptămâna 21-26.07.1997 în plin ritual satanic desfășurat într-o incintă părăsită din orașul Calafat erau niște puberi mai mult decât zăpăciți, având între 15 și 18 ani, toți în curs de școlarizare și provenind, de regulă din familii onorabile. Obiceiul de a se întâlni și a constitui un grup, pasămite cu identitate și afinități proprii, le-a venit așa, ca din imitație. A cui și din ce scop? N-au știut sau nu au îndrăznit să recunoască. Ceremonia în care s-au implicat, la adăpostul întunericului, a cuprins dansuri, și incantații sălbatice(??), invocarea lui Satan și jertfirea pe altarul acestuia a unei vietăți - în cazul de față un câine nevinovat. Atmosfera lugubră în care s-a defășurat toată manifestarea a fost favorizată de clădirea părăginită în urma părăsirii și amplificată prin costumația excentrică, în special culoarea neagră, cadrul scenografic alcătuit din mâzgălelile «graffiti» și nelipsitul foc alimentat cu gunoaie și deșeuri - între acestea numărându-se (simbolic și deloc întâmplător) cărți și ziare.

Surprinși în timpul operației ce o desfășurau, adepții lui Belzebut-Lucifer, s-au speriat, au mărturisit aproape tot și au fost zburătăciți din oraș pe timpul vacanței (trimiși îndeobște pe la țară), părinții sperând că, prin dispesare, sentimentul comunitar se va dilua până la dispariție, iar gărgăunii se vor risipi, lucru de care ne îndoim (N.A.).

Scandalul iscat s-a propagat prin mediatizare TV, reamintind celor cu memorie bună alte isprăvi de aceeași factură, ba chiar de proporții sporite: distrugerea de monumente funerare și profanări de morminte în diverse localități din țară (București, Ploiești, Rm. Vâlcea), atacuri violente asupra unor persoane

alese la întâmplare etc. În ruinele bisericii Elena Doamna, din zona Cotroceni, aceeași zurbagii cu mințile tulburate își făcuseră prin 1995 un lăcaș orgiasic, în care elucubrațiile rituale se completau nefericit prin muzică, băutură și sex. Toate acestea la doar câțiva pași de instituția prezidențială cea extrem de bine păzită. Nu mult după ce le-a fost semnalată prezența, aceeași categorie de prea liberi cugetători, printr-unii reprezentanți ai săi oblijiți în Parcul Tineretului, atacă la întâmplare un tânăr ce trecea prin zonă omorându-l în bătaie. Alte fapte la fel de «glorioase» în realitate stranii și atingând patologciul - sunt asasinarea urmată de mutilări cumplite (inscripționarea pe fruntea cadavrului a emblemei sataniste) cărula îi cade victimă un biet boschetar. În fine aceeași apartenență ideatică și comportamentală și-o declară vampirii din Constanța, al căror cirac fură sânge uman dintr-un laborator hematologic oferindu-l apoi spre consum fraților săi întru Satana».

«La Craiova au fost evidențiate primele structuri organizate ale sataniștilor locali. Mediile predilecte pentru reuniunile secrete sunt, de regulă, locurile izolate: pivnițe, ruine. Timpul favorit - firește noaptea»[1].

O altă societate secretă, de astă dată având mai multe centre, cum ar fi de exemplu Piatra Neamț și București, iar în București conduceri diferite, este ELTA, care adună în jurul ei practicanții disciplinei Yoga. Yoga în sine nu este o practică malefică, dar în lipsa unui maestru autorizat și recunoscut de confrații săi, poate duce la accidente grave. Cazuri nefericite au fost înregistrare la spitalele de boli mintale Socola și Dr. Marinescu din București. Printr-o practică sistematică se pot atinge performanțe formidabile, care încăpute pe mâna unor persoane cu un moral puțin dezvoltat și de o integritate îndoielnică spirituală - cu alte cuvinte lipsa unei inițieri și a trecerii unor probe care să demonstreze existența reală a unor calități spirituale - este posibilă manipularea unor persoane, cu urmările ce decurg din aceasta.

---

1) Mulțumim autorilor citați pentru faptul că au fost reproduse parțial articolele apărute în România Liberă din 26 iulie 1997, p. 6.

În afara societăţilor ce studiază fenomenele paranormale, înscrise la tribunal şi care editează reviste în domeniu, există o serie de persoane dotate cu proprietăţi paranormale pe care le folosesc de regulă pentru tratamente. Nu am avea nimica împotrivă dacă lucrurile s-ar rezuma doar la aceasta, dar atragem atenţia că este vorba de deţinerea unor forţe formidabile, cu care nu se glumeşte şi ale căror efecte pot fi dezastruoase fără ca cineva să poată fi tras la răspundere.

Semnalăm la Durău, judeţul Neamţ şi în oraşul Piatra Neamţ a două societăţi având caracter esoteric *(pretins)*: este vorba de «Elta-Universitate» şi de «Amrita».

Elta-Universitate a fost fondată de Ion Dumitrescu, fost fochist la Casa de Cultură Preoteasa din Bucureşti. Autodidact, el s-a iniţiat în yoga şi astrologie (?). Societatea sa posedă 26 de filiale judeţene. Îşi publică materialele în Editura Solteris, iar membrii săi îşi încep cursurile predate de guru, îmbrăcat în întregime în alb, cu mantra: OM-MANI-PAD-ME-NUM (Evenimentul zilei Nr. 1514/20 06.1997, p. 6).

Elta Universitate conform articolului publicat de Eugen Celan în România Liberă din 24.02.1996 p. 2, acţionează în trei direcţii: excluderea învăţământului religios din şcoli; promovarea pe plan naţional a apucăturilor «contra natural»; denigrarea instituţiilor artistice cu program (şi) religios în paralel cu promovarea dizidenţelor de factura Noului Ierusalim (de la Pucioasa). Societatea un face altceva decât să preia practici şi filozofii iudeo-asiatice pe care încearcă să le amalgameze cu creştinismul în cadrul unor structuri organizate ezoterico-sectant, promiţând «intrarea în absolut» prin practici tantrice sau alimentaţie vegetariană. În taberele de iniţiere - cum ar fi de exemplu Rarău IV h Jupiter - se predau noţiuni străine de ocultism, în care se amalgamează fiziologia digestiei - vegetale cu alimente care nu au fost gătite la foc - cu Apocalipsa. Iată de pildă ce scrie dl. Ioan Pavel în Revista Elta nr. 11/1994, p. 341 (citat după E. Celan): «Acum şi aici în Rarău, un singur răspuns vine din mijlocul stelelor: religia este viaţa morţii, religia este moartea vieţii, religia este impotenţa acceptată, religioşii sunt oameni slabi, religioşii sunt oameni fricoşi, cei care sunt şi se

nasc religioşi, nu mai sunt, nu mai pot fi adevăraţi credincioşi». O opinie total opusă o găsim în ziarul «Cotidianul» nr. 1381 din februarie 1996.

În ceea ce ne priveşte, ne abţinem de la orice comentariu pro sau contra, după cum îl facem şi asupra altor două societăţi cu caracter Yoghin, AMRITA din Durău şi MISA din Bucureşti, despre ultima putându-se strânge un material voluminos apărut în presă sau chiar la Televiziune.

AMRITA şi-a început activitatea sub denumirea de «Aşezământ Medical de Recuperare Intensivă prin Terapii Alternative1. Reclama publicată într-un ziar local (vezi ziarul România Liberă din 23 februarie 1996 p. 19) afirma că vindecă 200 de boli printre care cancerul şi SIDA. Realitatea s-a dovedit alta. Potrivit spuselor asistentei Adriana Enache tot 200 de boli se pot vindeca prin fitoterapie, cromoterapie, masaj, presopunctură, astropatie etc. Ceea ce frapează însă în interiorul AMRITA sunt pasajele din Biblie şi din cărţi care vorbesc despre vindecări prin mântuirea sufletului. Aceste pasaje, citâm din afirmaţiile făcute de Adriana Enache, «au rolul să-i încurajeze pe pacienţii credincioşi». Eventual să-i vindece.

S-a putut constata că automobilele cu care au venit yoghinii la cele două Congrese, aveau în număr, iniţialele AUM şi RAM.

În Bucureşti întâlnim o serie de persoane ce au ca obiect de activitate practici esoterice, rediestezie, yoga şi alimentaţia exclusiv de natură vegetală, chiar preparată fără foc, ca şi vindecarea prin foame (metodă împrumutată de la regretatul ing. Valeriu Popa), toate având-şi sediul la diverse case de cultură.

Un mare număr de adepţi sunt grupaţi în societatea condusă de domnul Gregorian Bivolaru MISA (Mişcarea de Integrare în Absolut) având-i ca subalterni pe domnul Trandafir, dr. Camelia Roşu şi ing. Viorel Roşu. Despre această societate presa şi mass media în general a făcut multă vâlvă. Necunoscând direct practicile respective - este bănuit printre altele că recomandă urinoterapia şi tantrayoga - şi din respect pentru adevăr, nu ne putem pronunţa. Ştim doar că dl. Gregorian Bivolaru a scris mai multe cărţi de yoga al cărui conţinut nu poate

fi contestat, şi o carte împotriva Franc-Masoneriei şi iudaismului în general.

Pe teritoriul României mai acţionează «Templierii Români» având sediul în strada Gramont nr. 8. Scopurile Ordinului sunt: cinstirea contribuţiei poporului român la apărarea creştinătăţii europene, în decursul secolelor; păstrarea tradiţiei de luptă şi jertfă pentru creştinătate a voievozilor din fostele provincii româneşti. Ordinul îşi propune promovarea drepturilor omului şi, în mod special, ocrotirea copiilor, persoanelor în vârstă, înfiinţează şi tutelează, în acest scop Colegiul Umanitar «Jakob Mollay», prin care se vor desfăşura toate acţiunile sale umanitare conform scopului integral. Ordinul colaborează şi cooperează cu organizaţii române şi străine similare, se afiliază Ordinului Internaţional al Cavalerilor Templieri şi prin el, la organizaţiile de binefacere Diakonischeswerk Paritatischen Wohlfahrtsverbad, Caritas Verbad UNICEF, UNESCO etc. şi va participa la toate programele umanitare ale Comunităţii Europene şi Consiliului Europei. Iată în continuare, alte câteva precizări despre Ordinul Cavalerilor Templieri: «Ordinul caută bărbaţi ca dumneavoastră, poate că şi dumneavoastră căutaţi un ordin la care să aderaţi: Ordinul Cavalerilor Templieri este un ordin bărbătesc supraconfesional de laici creştini, care continuă, în forma actuală, tradiţia Ordinului Cavaleresc fondat la Ierusalim în 1118. Cavalerii Templieri există în întreaga lume. Ei se întâlnesc în cadrul unor convente comune şi sunt uniţi între ei prin legături de prietenie. Prin răspândirea sa internaţională »Ordinul serveşte şi înaltului ţel de înţelegere între popoare».

Ca ordin cavaleresc este o comunitate de creştini practicanţi activi în economie, ştiinţă, politică, biserică şi profesiuni libere. Ca ordin creştin-ecumenic, activează în spaţiu extraclerical. Ordinul Cavalerilor Templieri doreşte un angajament spre răspundere creştină universală în familie, în comunităţi, în ţări, confederaţii, în Europa şi în întreaga lume. El păstrează în stil ecumenic credinţa creştină comună, combate intoleranţa şi totalitarismul. Practică cavalerismul, fraternitatea, întrajutorarea şi dragostea faţă de aproape, în comunitatea Ordinului, a propriului popor şi în relaţiile dintre popoare.

Sâmbătă 11 septembrie 1993 la biserica Sf. Gheorghe din Capitală şi apoi la Muzeul Militar, sub sabia sfinţită a domnitorului Constantin Brâncoveanu a avut loc ceremonia de investire, a avut loc investirea a 39 membri a Ordinului Suveran Militar Ecumenic şi Umanitar al Cavalerilor Cruciaţi - Templieri de Ierusalim, Rodos, Malta şi Rheims, apărători ai creştinătăţii Europene.

Franc-Masoneria îşi are următoarele reprezentanţe în România.

Marele Orient al Franţei reprezentat de două loji în adormire: Humanitas şi Înţelepţii din Heliopolis şi un triunghi ce funcţionează.

Marea Lojă Naţională Unită din România avându-l ca Suveran Mare Comandor pe Dan Amedeo Lăzărescu, care din mai 1993 conducea Supremul Consiliu pentru România (sub egida Supremului Consiliu Masonic pentru Franţa) şi Marea Lojă Naţională Română, avându-l ca Suveran Mare Comandor pe Costel Iancu (sub auspiciile Supremului Consiliu de Sud al Statelor Unite).

Urmare a intervenţiei lui Andre Szakvary, un francez de origine maghiară, cu sprijinul lui Henri Baranger, Suveran Mare Comandor al Supremului Consiliu pentru Franţa, primul a încercat să preia şi cu ajutorul unor masoni dizidenţi cu grade mari, conducerea Lojii Naţionale Unite din România şi să-l înlocuiască pe Dan Amedeo Lăzărescu. Ca urmare cei doi mari suverani s-au unit într-un singur Consiliu avându-l ca Suveran Mare Comandor «Ad Vitam» pe Dan Amedeo Lăzărescu şi pe Costel Iancu, Suveran Mare Comandor al Unicului Suprem Consiliu Regular din România al Lojii Naţionale din România.

Ordinul Cavalerilor de Malta îşi are sediul pe strada Polonă din Bucureşti şi întreprinde opere caritabile, făcând donaţii spitalelor (vezi Spitalul Sf. Ioan).

BIBLIOGRAFIE

1. Serge Hutin – Societăţile secrete, Ed. de Vest, Timişoara, 1991.
2. Serge Hutin – Histoire mondiale des Sociétés secrètes. Productions de Paris.
3. J. Heron Lepper – Les societes secretes de l'antiquite a nos jours. Ed. Payot, 1933.
4. Jean Vernette – Sectele. Ed. Meridiane, 1996.
5. P.I. David – Călăuza creştină. Sectologie. Editura Episcopiei Argeşului. Curtea de Argeş, 1994.
6. Paul Ştefănescu – Franc-Masoneria, vol. I, Ed. All, 1996.
7. Paul Ştefănescu – Franc-Masoneria, vol. II, Ed. Miracol, 1997.
8. Jan van Helsing – Organizaţiile secrete şi puterea lor în secolul XX. Ed. Alma, 1996.
9. Jean M. Rivière – Istoria doctrinelor esoterice, Symposion, 1996.
10. Bruno Würtz – New Age, Ed. de Vest, 1994.
11. Edouard Schuré – Sanctuarele Orientului Ed. Princeps, 1994.
12. Werner Gerson – Le nazisme, société secrète, Ed. J'ai lu, Paris, 1969.
13. Fernand Comte – Cărţile Sfinte, Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1994.
14. * * * – Dicţionar Teosofie, Esoterism, Metafizică Masonerie, Ed-Herald.
15. André Nataf – Maeştrii Ocultismului, Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1995.
16. Jacques Brosse – Maeştrii Spirituali, Ed. Albatros, Bucureşti, 1992.

Cuprins

CUVÂNT ÎNAINTE 5
INTRODUCERE 7

Capitolul I

RELIGIILE MISTERELOR ÎN ANTICHITATE 28
Iniţierile egiptene 28
Misteriile greceşti 34
Dionysos 37
Misteriile de la Eleusis 42
Misteriile Orfico-Pitagoreice 57
Imperiul roman. Dezvoltarea vechilor mistere 63
Cultul lui Mithra 69
Esoterismul creştin: gnosa şi maniheismul 78
Ophiţii 82
Esoterismul gnostic 85

Capitolul II

ESOTERISMUL ISLAMIC 86
Islamul 86
Sunnismul 88
Siiţii şi Kharidjiţii 89
Ismaeliţii sau ismaelienii şi grupările alăturate 90
Asasinii sau haşişinii 91
Druzii 92
Sufii 93
Asariehii sau Nasairii 94
Yazidismul 95
Taihariţii 97
Ahl-é Haqq 98

Capitolul III

INIȚIERILE ÎN LUMEA MEDIEVALĂ 99
Ordinul Templierilor 99
Ordinul Franciscanilor 113
Ordinul Dominicanilor 114
Ordinul de Sion 114
Catharii 134
Societatea Graalului 148
Druizii 150
Inchiziția. Compania lui Iisus 151

Capitolul IV

ORDINE OCULTE 153
Ordinul Rosacrucian 153
Ordinul Rozicrucian american 161
Ordinul Rozicrucian european 164
Ordinul Martinist Tradițional 167
Ordinul Suveran al Sf. Ioan de Ierusalim (Ordinul de Malta) 172
Înțelepții Sionului 182

Capitolul V

FRANC-MASONERIA 186
Calfele (compagnonii) francezi 201
Steinmetzen 203
Ordinul hermetic al «Dimineții Aurii» - Golden Dawn in the Outer 205

Capitolul VI

SOCIETĂȚI SECRETE CU CARACTER HETEROCLIT 214
Șopârlele 214
Sfânta Vehme 220
Iluminații din Bavaria. Perfecționiștii 225
Organizația Thule 236
«Ordo Templi Orientis» 240
Ordinul Templului Solar 251

Greenpeace 256

Capitolul VII

SOCIETĂŢI SECRETE CU CARACTER OCULT . . 258
Societăţi secrete cu caracter ocult 258
Societatea Teotofică 259
Societatea Antropozofică 265
New Age 266
Ordinul Teutonic 271
Frăţia şarpelui sau Iluminaţii 272
Hare Chrâshna - Asociaţia internaţională pentru conştiinţa lui Krishna (AICK) 272
Biserica scientologică 274
Mişcarea Internaţională a Meditaţiei Transcendentale . 276
Organizaţia de Analiză Acţională - A. A.O. 278
Atlantis 278
Bunăvoinţa Mondială 278
Round Table 279
Wica 279
Findhorn Fundation 281
Esoterische Union 282

Capitolul VIII

SOCIETĂŢI SECRETE PSEUDO-OCULTE 284
Scurtă trecere în revistă a diverse organizaţii cu caracter secret 284
Grupul Bilderberg 286
Trilateral Commision 287
Synarchia 289
Noul Acropole 295
Trinitarii din Jean de Matha 296
Fii fericiţi ai păcii cereşti 298
Poarta Raiului 298
Findhorn Community 299
Planetary Citizens şi Institut fur Planetarische Synthese 299
Armonie, Vibraţii şi Mutanţi 300

Biserica creştină sau Biserica lui Hristos ca om de ştiinţă 300
Fraternitatea Albă Universală 301
Biserica Satanismului 302
Biserica luciferică 304
Încercarea 304
«Invitaţie la viaţa intensă» (I.V.I.) 305
Societatea Sri Aurobindo 306
Asociaţia Lorian 307
Societatea Agni Yoga 307
Esalen Institut 308
Asociaţia Raël 309
Amanda Marga sau Calea fericirii 310
Viaţa Universală sau Opera de Reintegrare Christică . 311
Comunitatea Creştinilor 311
Armata Salvării 311
Ufolatrii sau aleşii cerului 312
Calea fericirii 314
Ecoovia 315

Capitolul IX

SOCIETĂŢI SECRETE CU CARACTER RELIGIOS (SECTANT) 316
Societăţi secrete cu caracter religios (sectant) 316
Copiii Domnului (Mo) 319
Biserica creştină universală a lui Christos din Montfavet 320
Antonismul 320
Asociaţia pentru unificarea creştinismului mondial. Secta Moon. Biserica unificării sau Pionierii Noului Ev 321
Mărturia sau Credinţa Bah'îe 323
Aum 324
Aum - secta japoneză 325
Soka Gakkai (Nichiren Shosku) 326
«Misiunea Luminii divine» a lui Guru Maharaj Ji 327
Universitatea spirituală a lui Brahma Kumari 327
Mahikari - Lumina Adevărului 328

Mișcarea Neo-Sannyas a lui Bhagwan Shere Rajneesh 329
Templul Popoarelor 330
Scopiții (eunucii sau porumbeii albi) 331
Secta Khlysty (a flagelatorilor) 333

Capitolul X

SOCIETĂȚI SECRETE POLITICE ȘI CRIMINALE . . 335
Societăți secrete politice și criminale 335
Principalele organizații, mișcări și grupări care au desfășurat sau desfășoară activități teroriste 342
Mafia 347
Cagula 357
Secta Thugilor 358
Camorra 359
Ku-Klux-Klanul 360

Capitolul XI

SOCIETĂȚI SECRETE CU CARACTER POLITIC . . 363
Carbonari 363
Societăți secrete europene derivate din carbonari . . . 367
Societățile secrete irlandeze 377
Grupări subversive în Rusia țaristă 382
Societățile secrete în China 384
Societățile secrete japoneze 387

Capitolul XII

SOCIETĂȚILE SECRETE ÎN ROMÂNIA 390
Societățile secrete în România 390

BIBLIOGRAFIE 398